



NOSLĒGUMA ZIŅOJUMS

Iepirkumam „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai”

Līguma N° 52 (17.06.2014)

Rīga, 2014

Izpildītāji:

„Latvijas Hidroekoloģijas institūts”

Reģistrācijas numurs 90002129621

Daugavgrīvas iela 8, LV-1048, Rīga

Anda Ikauniece

(anda.ikauniece@lhei.lv)

SIA “AKTīVS”

Reģistrācijas Nr. 40003697993

Robežu iela 3a-7, LV-1004, Rīga

Kristīne Pakalniete

(kristinepa@apollo.lv)

SATURA RĀDĪTĀJS

IEVADS	8
1. NACIONĀLĀ METODIKA PASĀKUMU PROGRAMMAS SAGATAVOŠANAI	9
1.1. Pasākumu programmas izstrādes process.....	10
1.2. Svarīgi principi pasākumu programmas sagatavošanai	12
1.2.1. <i>Vispārēji metodoloģiskie principi pasākumu programmas izstrādei</i>	12
1.2.1.1. <i>Saikne starp aktivitātēm, slodzēm, vides mērķiem un stāvokli raksturojošiem kritērijiem</i>	12
1.2.1.2. <i>Tematiska pieeja pasākumu programmas sagatavošanai</i>	13
1.2.1.3. <i>Pasākumu iedalījums pēc ieviešanas statusa, politiku jomām, ieviešanas mēroga</i>	14
1.2.2. <i>Pasākumu programmas starptautiskā un reģionālā koordinācija</i>	15
1.2.3. <i>Konsultācijas ar iesaistītajām pusēm un sabiedrības līdzdalības nodrošināšana pasākumu programmas izstrādē</i>	16
1.3. Metodes un informācijas avoti novērtējumu sagatavošanai	18
1.3.1. <i>Slodžu, jūras vides stāvokļa un nozīmīgu jūras vides problēmu novērtējums</i>	19
1.3.2. <i>Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu ar ietekmi uz jūras vidi ieviešanas efektivitātes izvērtējums</i>	21
1.3.2.1. <i>Politikas ietvaru un to noteikto pasākumu apkopošana un analīze</i>	22
1.3.2.2. <i>Pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums</i>	23
1.3.3. <i>Novērtējums riskam nenasniegt jūras vides mērķus („papildus pasākumu” nepieciešamības izvērtējums)</i>	28
1.3.3.1. <i>„Bāzes scenārija” pasākumu efektivitātes novērtēšana (ieguldījums JVM sasniegšanā)</i> 28	
1.3.3.2. <i>„Riska vērtējuma” izstrāde</i>	31
1.3.3.3. <i>Ilustrācija riska novērtējumam nenasniegt JVM attiecībā uz D2 „Svešās sugas”</i>	32
1.3.3.4. <i>Pieeja riska novērtējumam nenasniegt jūras vides mērķi saistībā ar D5 „Eitrofikācija”</i> 33	
1.3.4. <i>Papildus pasākumu identificēšana un raksturojums</i>	34
1.3.5. <i>Papildus pasākumu ekonomiskā analīze</i>	36
1.3.6. <i>Izņēmumu pamatošana papildus pasākumu ieviešanai un vides mērķu sasniegšanai</i>	37
1.3.7. <i>Pasākumu programmas pārrobežu ietekmes novērtēšana</i>	39
2. KOPSAVILKUMS PAR SLODŽĒM, JŪRAS VIDES STĀVOKLI UN NOZĪMĪGĀM JŪRAS VIDES PROBLĒMĀM	40
3. ESOŠO UN PLĀNOTO NOZARU POLITIKU PASĀKUMU AR IETEKMI UZ JŪRAS VIDĪ ANALĪZE UN IEVIEŠANAS EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMS	42
3.1. <i>Politikas ietvaru un to noteikto pasākumu apkopošana un analīze</i>	43
3.2. <i>Pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums</i>	44
3.3. <i>Viektās konsultācijas ar nozaru/iesaistīto pušu institūcijām</i>	45

4. NOVĒRTĒJUMS RISKAM NESASNIEGT JŪRAS VIDES MĒRĶUS (PAPILDUS PASĀKUMU NEPIECIEŠAMĪBAS IZVĒRTĒJUMS)	46
4.1. „Bāzes scenārija” pasākumu efektivitātes novērtēšana (ieguldījums JVM sasniegšanā)	46
4.2. Novērtējuma nesasnēgt labu vides stāvokli izstrāde	47
5. KONSULTĀCIJAS AR IESAISTĪTĀJĀM PUSĒM	49
6. VEIKTĀS AKTIVITĀTES PASĀKUMU PROGRAMMAS STARPTAUTISKAI UN REĢIONĀLAI KOORDINĀCIJAI.....	50
6.1. Pasākumu programmas koordinācija ES līmenī.....	50
6.2. Pasākumu programmas koordinācija Baltijas jūras reģiona līmenī	50
7. SECINĀJUMI UN IETEIKUMU TURPMĀKAM DARBAM PASĀKUMU PROGRAMMAS SAGATAVOŠANAI.....	53
7.1. Attiecībā uz projekta ietvaros sagatavotajiem novērtējumiem	53
7.2. Attiecībā uz tālāko darbu pasākumu programmas sagatavošanai.....	54
1. PIELIKUMS: NACIONĀLĀS METODIKAS PASĀKUMU PROGRAMMAS SAGATAVOŠANAI KOPSAVILKUMS ANĢĻU VALODĀ	55
2. PIELIKUMS: PASĀKUMU PROGRAMMAS DOKUMENTA SATURA PRIEKŠLIKUMS..	60
3. PIELIKUMS: REZULTĀTI ATTIECĪBĀ UZ SLODŽU, JŪRAS VIDES STĀVOKĻA UN NOZĪMĪGU JŪRAS VIDES PROBLĒMU ANALĪZI.....	64
3.1. Jūras vides stāvokļa raksturojums	64
3.1.1. Jūras vides stāvoklis – vispārīgs raksturojums	64
3.1.2. Jūras vides stāvokļa novērtējums Latvijas teritoriālajiem un ekonomiskās zonas ūdeņiem	64
3.2. Nozīmīgāko slodžu uz jūras vidi analīze	68
3.2.1. Punktteida avotu tiešās slodzes	69
3.2.2. Lielāko upju slodžu trendu analīze	69
3.3. Saikne starp aktivitātēm, slodzēm, vides mērķiem un stāvokli raksturojošiem kritērijiem	73
3.3.1. Attiecībā uz JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas”	76
3.3.2. Attiecībā uz JVM2 „Jūras resursu izmantošana ir ilgtspējīga un nedegradē ekosistēmu” ..	82
3.3.3. Attiecībā uz JVM3 „Eitrofikācija nerada negatīvu ietekmi uz jūras ekosistēmu”	83
3.3.4. Attiecībā uz JVM4 „Jūrai raksturīgs hidromorfoloģiskais stāvoklis”	84
3.3.5. Attiecībā uz JVM5 „Kaitīgo vielu koncentrāciju līmenis nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu”	85
3.3.6. Attiecībā uz JVM6 „Cietie atkritumi nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu”	87
3.3.7. Attiecībā uz JVM7 „Troksnis un cita veida enerģija nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu”	88
4. PIELIKUMS: JŪRAS VIDES MĒRĶI.....	89

4.1. Jūras vides mērķu noteikšana	89
4.2. Jūras vides mērķu apraksts	89
5. PIELIKUMS: REZULTĀTI ATTIECĪBĀ UZ ESOŠO UN PLĀNOTO NOZARU POLITIKU PASĀKUMU ANALĪZI UN IEVIEŠANAS EFEKTIVITĀTES IZVĒRTĒJUMU	91
5.1. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar slodzi no biogēnu ieneses	91
5.1.1. <i>Apkopojums par esošiem un plānotiem nozaru politiku pasākumiem</i>	91
5.1.2. <i>Politikas pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums.....</i>	110
5.2. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar slodzi no bīstamo vielu (izņemot naftas produktus) ieneses.....	127
5.2.1. <i>Apkopojums par esošiem un plānotiem nozaru politiku pasākumiem</i>	127
5.2.2. <i>Politikas pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums.....</i>	153
5.3. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar slodzi no naftas produktu ieneses	177
5.3.1. <i>Apkopojums par esošiem un plānotiem nozaru politiku pasākumiem</i>	177
5.3.2. <i>Politikas pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums.....</i>	189
5.4. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar slodzi no svešo sugu un patogēnu ievadīšanas vidē	199
5.4.1. <i>Apkopojums par esošiem un plānotiem nozaru politiku pasākumiem</i>	199
5.4.2. <i>Politikas pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums.....</i>	207
5.5. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar slodzi no selektīvas īpatņu (zivju) izņemšanas.....	213
5.5.1. <i>Apkopojums par esošiem un plānotiem nozaru politiku pasākumiem</i>	213
5.5.2. <i>Politikas pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums.....</i>	224
5.6. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar slodzi no cieto atkritumu ieneses jūras un piekrastes vidē.....	234
5.6.1. <i>Apkopojums par esošiem un plānotiem nozaru politiku pasākumiem</i>	234
5.6.2. <i>Politikas pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums.....</i>	249
5.7. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar slodzi no fiziskas iedarbības uz jūras vidi.....	268
5.7.1. <i>Apkopojums par esošiem un plānotiem nozaru politiku pasākumiem</i>	268
5.7.2. <i>Politikas pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums.....</i>	272
5.8. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar bioloģiskās daudzveidības aizsardzību (nesaistīti ar konkrētām slodzēm).....	276
6. PIELIKUMS: REZULTĀTI ATTIECĪBĀ UZ NOVĒRTĒJUMU RISKAM NESASNIEGT JŪRAS VIDES MĒRĶUS (PAPILDUS PASĀKUMU NEPIECIEŠAMĪBAS IZVĒRTĒJUMU).....	280
6.1. „Bāzes scenārija” pasākumu efektivitātes novērtējums	280
6.2. Novērtējums riskam nerasniegt labu vides stāvokli	285
7. PIELIKUMS: REZULTĀTI UN MATERIĀLI NO IESAISTĪTO PUŠU SANĀKSMĒM	290
7.1. Iesūtīto komentāru apkopojums.....	290
7.2. Iesaistīto pušu sanāksmju materiāli	293

**8. PIELIKUMS: REZULTĀTI UN MATERIĀLI NO VEIKTAJĀM AKTIVITĀTĒM
PASĀKUMU PROGRAMMAS STARPTAUTISKAI UN REĢIONĀLAI KOORDINĀCIJAI...300**

Izmantotie saīsinājumi

AFS	Starptautiska konvencija par kuģu kaitīgo pretapaugšanas sistēmu kontroli
BJRP	Baltijas jūras rīcības plāns
BS	“Bāzes scenārijs” (jeb „notikumu parastās attīstības scenārijs”)
BWM	Starptautiska konvencija par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību
CE	Cilvēku ekvivalents
CLC	Starptautiskā konvencija par civilo atbildību par naftas piesārņojuma radītajiem zaudējumiem
COLREG	Konvencija par starptautiskajiem kuģu sadursmju novēršanas noteikumiem
DIN	Neorganiskā slāpekļa koncentrācijas
DIP	Neorganiskā fosfora koncentrācijas
EEZ	Latvijas ekskluzīvās ekonomiskās zonas ūdeņi
EK	Eiropas Komisija
EPP	Eiropas Parlaments un Padome
ES	Eiropas Savienība
HELCOM	Baltijas jūras vides aizsardzības komisija (Helsinki komisija)
HNS	Starptautiska konvencija par atbildību un kaitējuma kompensāciju sakarā ar bīstamu un kaitīgu vielu pārvadāšanu pa jūru
JĪŪP	Jūras un iekšējo ūdeņu pārvalde
JSD	Jūras stratēģijas pamatdirektīva (2008/56/EK)
JVM	Jūras vides mērķis/-i
KIS	(JSD) Kopējā ieviešanas stratēģija
KLP	ES Kopējā Lauksaimniecības politika
KZP	ES Kopējā Zivsaimniecības politika
LBN	Latvijas būvnormatīvi
LVAf	Latvijas Vides aizsardzības fonds
LVĢMC	Latvijas Vides, Ģeoloģijas un Meteoroloģijas centrs
LVS	Labs vides stāvoklis (angl. <i>Good environmental status</i>)
MARPOL	Starptautiska konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem
MK	Ministru Kabinets
OPRC	Starptautiska konvencija par gatavību, reaģēšanu un sadarbību naftas piesārņojuma gadījumā
PP	Pasākumu programma
SIVN	Stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums
SOLAS	Starptautiska konvencija par cilvēka dzīvības aizsardzību uz jūras
STCW	Starptautiska konvencija par jūrnieku sagatavošanu un diplomēšanu, kā arī sardzes pildīšanu
UBAP	Upju baseinu apsaimniekošanas plāns/-i

UNCLOS	Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencija
ŪSD	Ūdens struktūrdirektīva (2000/60/EK)
VARAM	LR Vides Aizsardzības un Rreģionālās attīstības ministrija
VKM	Vides kvalitātes mērķis/-i
VVD	Valsts Vides dienests
ZM	LR Zemkopības ministrija

Ievads

2008.gadā, pieņemot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/56/EK „Jūras stratēģijas pamatdirektīva” (JSD), tika izveidota sistēma Kopienas rīcībai jūras vides politikas jomā, kas paredz dalībvalstu atbildību par laba jūras vides stāvokļa panākšanu līdz 2020.gadam. Direktīvas prasības ir iestrādās nacionālajos tiesību aktos ar „Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumu” (18.11.2010.). Atbilstoši direktīvas un likuma prasībām, Latvijai jāizstrādā un jāīsteno „jūras stratēģija” saviem jūras ūdeņiem, ietverot jūras ūdeņu sākotnējo novērtējumu, laba jūras ūdeņu vides stāvokļa noteikšanu, vides kvalitātes mērķu un rādītāju noteikšanu, jūras ūdeņu monitoringa programmas izstrādi un pasākumu programmas izstrādi un īstenošanu.

Lai panāktu labu jūras vides stāvokli (LVS), pamatojoties uz jūras vides stāvokļa sākotnējo novērtējumu, tiek noteikti jūras vides mērķi. Tos sasniedz, īstenojot pasākumu programmu, kas dalībvalstīm jāpagatavo vēlākais līdz 2015.gada beigām. Atbilstoši direktīvas un likuma prasībām ir nepieciešams nodrošināt, ka nacionālā pasākumu programma ir koordinēta un saskaņota jūras reģiona līmenī. To paredzēts panākt, izmantojot esošās starptautiskās institucionālās sadarbības struktūras, it īpaši, kas ir izveidotas ar reģionālajām jūras konvencijām. Tāpat arī nepieciešams nodrošināt, ka visām ieinteresētajām pusēm un sabiedrībai ir efektīvas iespējas piedalīties pasākumu programmas izstrādē un apspriešanās.

Lai atbalstītu nacionālās pasākumu programmas sagatavošanu, tiek īstenots LVAF finansēts projekts ar mērķi, **veikt priekšizpēti pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai**. Darba izpildītāji ir „Latvijas Hidroekoloģijas Institūts” un SIA „AKTiiVS”, pamatojoties uz līgumu ar VARMAM (līgums Nr. 52 (17.06.2014)), un tas ietver sekojošus darba uzdevumus:

1. izstrādāt nacionālo metodiku pasākumu programmas sagatavošanai atbilstoši direktīvas un likuma prasībām un JSD „Kopējās ieviešanas stratēģijas” (KIS) rekomendācijām;
2. sagatavot kopsavilkumu par esošo jūras vides stāvokli un slodzēm;
3. sagatavot apkopojumu par esošo un plānoto nozaru politiku pasākumiem ar ietekmi uz jūras vidi (saukti par “bāzes scenārija” pasākumiem¹) un to efektivitātes izvērtējumu (t.sk., to ieviešanas statusu un trūkumiem);
4. sagatavot izvērtējumu, kuriem no 11 LVS kvalitatīvajiem raksturlielumiem pastāv risks nesasniegt labu jūras vides stāvokli līdz 2020.gadam (saukts par “riska novērtējumu”²), kas pamatos papildus pasākumu nepieciešamību LVS sasniegšanai;
5. veikt konsultācijas ar iesaistītajām pusēm darba rezultātu apspriešanai;
6. nodrošināt izstrādātās pieejas un rezultātu starptautisko un reģionālo saskaņotību.

Šis dokuments ir sagatavots kā līgumdarba **noslēguma atskaite**, kas aptver rezultātus no visiem minētajiem darba uzdevumiem. Paveiktā darba rezultāti aprakstīti 1.-6.nodaļās. Atskaites pielikumos sniegti sagatavoto apkopojumu un novērtējumu pilni rezultāti un papildus informācija (piemēram, pasākumu programmas dokumenta satura priekšlikums, jūras vides mērķu apraksts, tehniska rakstura informācija no veiktajām aktivitātēm pasākumu programmas starptautiskai koordinācijai un no iesaistīto pušu sanāksmēm). Atskaites 7.nodaļā sniegti secinājumi un priekšlikumi par svarīgiem jautājumiem, kas būtu jāņem vērā turpmākā PP izstrādes procesā.

¹ Detalizētāks skaidrojums sniegts atskaites 1.3.2. un 3.nodaļā.

² Detalizētāks skaidrojums sniegts atskaites 1.3.3. un 4.nodaļā.

1. Nacionālā metodika pasākumu programmas sagatavošanai

Šajā atskaites sadaļā aprakstīta **nacionālā metodika** pasākumu programmas (PP) sagatavošanai, kas izstrādāta šī projekta ietvaros.³ Metodika ietver aprakstu:

- PP izstrādes procesam (galvenajiem PP elementiem un izstrādes soļiem),
- atsevišķo novērtējumu sagatavošanas metodēm un informācijas avotiem.

Nacionālā metodika tika **izstrādāta, ņemot vērā**:

- JSD⁴ un „Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumu” prasības par PP izstrādes principiem un ietveramajiem jautājumiem,
- JSD KIS aktivitāšu ietvaros sagatavotās rekomendācijas⁵ un rekomendācijas koordinētu nacionālo pieeju izstrādei Baltijas jūras reģionā⁶,
- pieredzi un praksi citās ES dalībvalstīs⁷,
- prasības ziņošanai par PP atbilstoši JSD 13.9.pantam⁸,
- esošo informācijas un zināšanu bāzi Latvijā, īpaši par jūras vides stāvokli, slodzēm un to ietekmēm, pasākumu vides un sociālekonomisko ietekmju novērtējumiem.

Projekta ietvaros ir sagatavoti novērtējumi priekš PP izstrādes pirmajiem soļiem (izmantojot metodikā aprakstītās metodes un informācijas avotus). Piedāvātās **metodikas apraksts aptver arī tālākos PP izstrādes soļus** (piemēram, attiecībā uz iespējamo papildus pasākumu identificēšanu, novērtēšanu un izvēli; izņēmumu pamatošanu, kas piemēroti saskaņā ar direktīvas 14.pantu). Taču jāņem vērā, ka

³ Nacionālās metodikas kopsavilkums angļu valodā iekļauts atskaites 1.pielikumā.

⁴ Īpaši direktīvas prasības, kas noteiktas tās 13.pantā “Pasākumu programmas”, 5.2.pantā par “jūras stratēģijas” (t.sk. pasākumu programmas) reģionālo koordināciju, 14.pantā par izņēmumiem papildus pasākumu ieviešanai un vides mērķu sasniegšanai un 19.2.pantā par sabiedrības iesaisti un informēšanu.

⁵ Īpaši, JSD KIS rekomendāciju dokuments “*Programmes of measures under MSFD: Recommendations for establishment / implementation and related reporting*”.

⁶ Īpaši, GES-REG projekta (“*Good Environmental Status through Regional Coordination and Capacity Building*”) ietvaros sagatavotās rekomendācijas (pieejamas projekta mājaslapā <http://gesreg.msi.ttu.ee/en/results>):

- saistībā ar „bāzes scenārija” politikas pasākumu apkopošanu un novērtēšanu (Pakalniete K., Murasko A. (2013) *Harmonising the ‘business-as-usual scenario’ development of the MSFD: A study on the ‘baseline policies’. A study report. Report of the GES-REG project. AKTiVS Ltd.*);
- saistībā ar „papildus pasākumu” ekonomisko analīzi PP izstrādei (Pakalniete K. (2013) *Harmonising the Economic and Social Analysis for the MSFD Program of measures in the project’s countries. Recommendations’ report. Report of the GES-REG project. AKTiVS Ltd.*).

⁷ Īpaši, no JSD KIS „Enomiskās un Sociālās Analīzes” darba grupas aktivitāšu ietvaros

- organizētā pieredzes apmaiņas semināra par ekonomisko analīzi JSD PP izstrādei (2014.gada 1.aprīlī, Briselē) un
- sagatavotā dokumenta *ARCADIS (2014) „Background document summarising experiences with respect to economic analysis to support Member States with the development of the Programme of measures for the MSFD”. Report of a Project financed by the EC DG Environment.*

⁸ Balstoties uz pieejamo informāciju no JSD KIS DIKE darba grupas, īpaši, dokumentu „*Concept note on the reporting and assessment of the MSFD Programme of Measures (version 3, 15.09.2014)*”.

izmantojamās metodes lielā mērā būs atkarīgas no turpmākā darba veikšanai pieejamajiem finanšu resursiem. Tā kā finansējuma pieejamība tālākam darbam pie PP izstrādes šobrīd nav zināma, tad **metodiku varētu būt nepieciešams precizēt atbilstoši resursu pieejamībai (2015.gadā)**. Tas attiecas uz metodēm atsevišķo novērtējumu sagatavošanai (piemēram, iespējamo papildus pasākumu ekonomiskajai analīzei, kur resursu pieejamība noteiks informāciju, kāda būs pieejama par pasākumu izmaksām, ieguvumiem un citām sociālekonomiskajām ietekmēm). Jāatzīmē, ka metodikā piedāvātās metodes ņem vērā turpmākā finansējuma ierobežotību. Piemēram, ir paredzēts izmantot ekspertmetodes un kvalitatīvus un semi-kvantitatīvus novērtējumus, kas ir atbilstoši ierobežotai informācijas apstākļos. Taču arī šādu metožu pielietošanai ir nepieciešama zināma informācijas un datu apkopošana, kā arī finansējums pašu novērtējumu sagatavošanai.

Turpmāk vispirms sniegts apraksts PP izstrādes procesam (t.sk., galvenajiem elementiem un soļiem) un vispārējiem principiem PP sagatavošanai (1.1. un 1.2.nodaļās). 1.3.nodaļā aprakstītas metodes un informācijas avoti atsevišķo novērtējumu sagatavošanai, kas jāietver PP.

1.1. Pasākumu programmas izstrādes process

1.1.attēlā raksturota pasākumu programmas (PP) saikne ar citiem „jūras stratēģijas” elementiem, PP veidojošie elementi un izstrādes soļi.

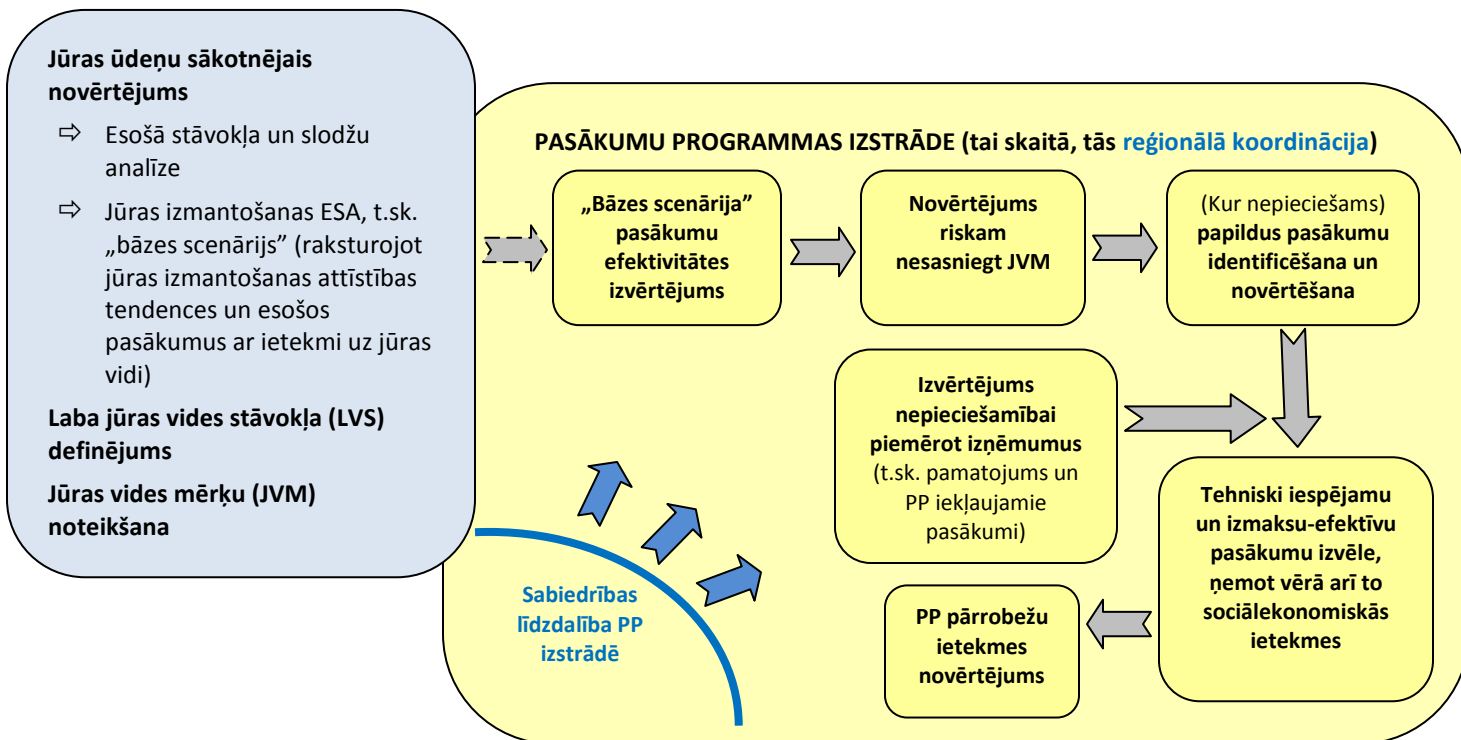
PP izstrāde tiek **balstīta uz jūras ūdeņu sākotnējo novērtējumu, laba jūras vides stāvokļa (LVS) definējumu un jūras vides kvalitātes mērķiem (JVM)**, kas bija jāizstrādā līdz 2012.gadam⁹. Jūras ūdeņu sākotnējais novērtējums ietver gan slodžu uz jūras vidi analīzi, gan jūras izmantošanas ekonomisko un sociālo analīzi (ESA), tai skaitā, novērtējumu nākotnes attīstības tendencēm jūras izmantošanā (saukts par „bāzes scenāriju”).

PP sākotnējo pamatu veido jūras vides mērķi (JVM) un **izvērtējums esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu ieviešanas efektivitātei**, kas ietekmēs novērtējumu **riskam nesasniegt JVM**. Attiecībā uz jūras vidi raksturojošajiem kvalitatīvajiem raksturlielumiem¹⁰ un JVM, kur šāds risks pastāv, ir nepieciešams identificēt un iekļaut PP papildus pasākumus mērķu sasniegšanai. **Papildus pasākumu izvērtēšanai** noteiktās prasības (noteiktas direktīvas 13.3. pantā) ietver nepieciešamību veikt pasākumu tehniskās iespējamības izvērtējumu un sociālekonomisko analīzi. Vienlaikus dalībvalstīm pastāv iespēja piemērot **izņēmumus JVM sasniegšanai un pasākumu ieviešanai**, kurus iespējams piemērot noteiktos gadījumos (atbilstoši direktīvas 14.pantam), un šādiem gadījumiem nepieciešams sagatavot pienācīgu pamatojumu.¹¹

⁹ Atbilstoši direktīvas 8., 9. un 10.pantu prasībām. Publicēti: <http://www.lhei.lv/lv/jurasdirektiva.php>.

¹⁰ Sauti arī par „deskriptoriem”, kopumā tiek izdalīti 11 „deskriptori”: D1 Bioloģiskā daudzveidība, D2 Svešās sugas, D3 Komerčiāli izmantotās zivis, D4 Barības ķēdes, D5 Eitrofikācija, D6 Jūras dibena integritāte, D7 Izmaņas hidrogrāfiskajos apstākļos, D8 Kaitīgo vielu koncentrācijas jūras vidē, D9 Kaitīgo vielu koncentrācijas zivīs un citās jūras veltēs, D10 Cietie atkritumi, D11 Jūrā ievadītā enerģija (troksnis).

¹¹ Lai arī izņēmumi nav tiešs PP elements, taču izņēmumu gadījumu noteikšana ir cieši saistīta un tiek veikta vienlaikus ar PP izstrādi. Tādēļ turpmāk šis jautājums skatīts kopējā PP izstrādes procesā.



1.1.attēls. Pasākumu programmas (PP) saikne ar citiem „jūras stratēģijas” elementiem un tās izstrādes process. (Avots: K.Pakalniete, izmantojot JSD KIS “Programmes of measures under MSFD: Recommendations for establishment / implementation and related reporting” (version 13, from 27.05.2014), 18.lpp.)

Pasākumu programmas izstrādi (t.sk., izņēmumu piemērošanu) var raksturot kā secīgu soļu procesu, lai izstrādātu savstarpēji saistītu novērtējumu kopumu, ietverot:

1. izvērtējumu esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu, kam ir ietekme uz jūras vidi, ieviešanas efektivitātei, identificējot šo pasākumu ieviešanas trūkumus un novērtējot to sagaidāmo efektu (sagaidāmās izmaiņas jūras vides stāvoklī no šo pasākumu īstenošanas);
2. novērtējumu riskam nesasnīgt JVM (saukts par „risku novērtējumu”), kurā ņemtas vērā līdz 2020.gadam sagaidāmās attīstības tendences jūras izmantošanā un esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu ieviešanas efekts¹², kas norādīs uz papildus pasākumu nepieciešamību;
3. iespējamo papildus pasākumu identificēšanu, novērtēšanu un izvēli, ņemot vērā noteiktas novērtēšanas metodes un izvēles kritērijus (pasākumu tehnisko iespējamību, izmaksu-efektivitāti, sociālekonomiskās ietekmes);
4. izvērtējumu nepieciešamībai piemērot izņēmumus, ņemot vērā pieļaujumus izņēmumu veidus, sagatavojot atbilstošus pamatojumus un paredzot PP pasākumus, kas nepieciešami saistībā ar piemērotajiem izņēmumiem;

¹² “Risku novērtējums” jāveic, salīdzinot jūras vides stāvokli „bāzes scenārijā” un LVS. „Bāzes scenārijs” (BS) ietver divus elementus – (1) nozaru, kas rada slodzes, sagaidāmās attīstības tendenču novērtējumu (jo tas var mainīt nozaru radīto slodžu apjomu) un (2) „bāzes scenārija” pasākumu ieviešanas ietekmes novērtējumu. Šī darba ietvaros, ierobežojumu dēļ, pirmais BS elements nav vērtēts. Tādēļ nākamajā PP izstrādes etapā būtu nepieciešams pārskatīt „risku novērtējuma” rezultātus, integrējot ietekmi no nozaru sagaidāmās attīstības.

5. PP pārrobežu ietekmes novērtējumu, izvērtējot PP ietekmi uz ūdeņiem, kas atrodas ārpus Latvijas jūras ūdeņiem, lai mazinātu kaitējuma risku un, ja iespējams, lai būtu labvēlīga ietekme uz šiem ūdeņiem.

Izstrādājot PP, nepieciešams **nodrošināt PP reģionālo saskaņotību un koordināciju un sabiedrības līdzdalību PP izstrādē.**

Sekojošajiem principiem un soļiem un izstrādājot minētos novērtējumus tiktu nodrošināts, ka pasākumu programma ietver tehniski iespējamus un izmaksu-efektīvus pasākumus un to izstrādājot pievērsta pienācīga vērība ilgtspējīgai attīstībai, ņemot vērā sociālās, ekonomiskās un vides ietekmes (kā tas ir noteikts direktīvas 13.3.pantā).

1.2. Svarīgi principi pasākumu programmas sagatavošanai

Pasākumu programmas (PP) izstrādē nepieciešams ievērot virkni vispārēju principu, kas nodrošinās tās efektivitāti un īstenojamību. Tie raksturoti turpmāk šai nodaļā.

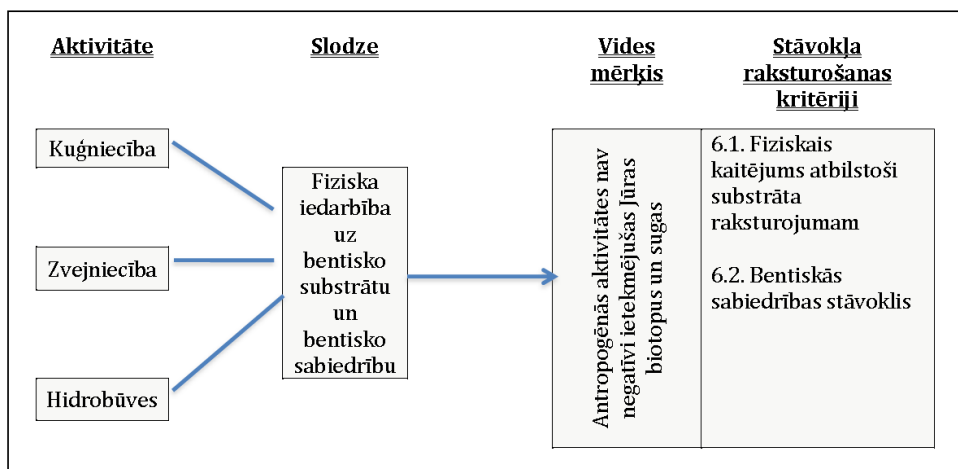
1.2.1. Vispārēji metodoloģiskie principi pasākumu programmas izstrādei

1.2.1.1. Saikne starp aktivitātēm, slodzēm, vides mērķiem un stāvokli raksturojošiem kritērijiem

Lai pasākumi būtu efektīvi – ļautu sasniegt noteiktos vides mērķus, tos nepieciešams noteikt saistībā ar slodzēm un aktivitātēm, kas tās rada. Tādēļ PP izstrādei **nepieciešams sasaistīt aktivitātes ar slodzēm un to ietekmi uz jūras vidi un LVS sasniegšanai noteiktajiem jūras vides mērķiem.** Tas palīdzēs, novērtēt „bāzes scenārija” pasākumu efektu un izvēlēties atbilstošus papildus pasākumus, lai samazinātu slodzes un sasniegtu noteiktos mērķus.

Šī darba ietvaros tika sagatavotas „aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagrammas” katram “deskriptoram” saistībā ar noteiktajiem jūras vides mērķiem.¹³ Piemērs šādai diagrammai (attiecībā uz „D6 Jūras dibena integritāte”) sniegts sekojošajā attēlā. Tās tika izstrādātas, balstoties uz pieejamo informāciju (t.sk., no jūras ūdeņu sākotnējā novērtējuma) un ekspertu zināšanām (LHEI).

¹³ Latvijas jūras ūdeņiem noteikto jūras vides mērķu apraksts un to saiknes ar „deskriptoriem” raksturojums sniegts 4.pielikumā.



1.2.attēls. „Aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagrammas” piemērs attiecībā uz “D6 Jūras dibena integritāte” saistībā ar 1.JVM “Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas”. (Avots: LHEI)

Tāpat, lai noteiktu efektīvākos pasākumus, ir nepieciešams izvērtēt arī **aktivitāšu ietekmes nozīmīgumu** (katras aktivitātes ieguldījumu kopējā slodzē, kas ietekmē JVM) un **slodzes ietekmes telpisko izplatību** (cik lielu Latvijas jūras ūdeņu daļu ietekmē aktivitātes radītā slodze).¹⁴ Tas parādīs slodžu un aktivitāšu, kas tās rada, nozīmīgumu un prioritātes pasākumiem šo slodžu samazināšanai un mērķa sasniegšanai. Tāpat šie novērtējumi ir svarīgi, lai novērtētu pasākumu efektu saistībā ar mērķu sasniegšanu (gan lai novērtētu „bāzes scenārija” pasākumu ieguldījumu mērķa sasniegšanā, gan lai novērtētu un salīdzinātu alternatīvu papildus pasākumu efektu).

Šāda saikņu un slodžu nozīmības analīze ir nepieciešama, lai izstrādātu efektīvu PP. Taču tai ir nepieciešama pienācīga zināšanu un informācijas bāze, kas Latvijā ir nepietiekama iepriekšēju pētījumu trūkuma dēļ. Tādēļ sagatavotie novērtējumi lielā mērā ir balstīti uz ekspertu zināšanām un ekspertmetožu izmantošanu.

1.2.1.2. Tematiska pieeja pasākumu programmas sagatavošanai

PP sastāvēs no pasākumiem, kas nepieciešami laba vides stāvokļa sasniegšanai vai saglabāšanai. Savukārt, labu vides stāvokli, atbilstoši direktīvas 9.pantam, definē, pamatojoties uz tās I.pielikumā dotajiem kvalitatīvajiem raksturlielumiem („deskriptoriem”). Tādējādi PP būtu izstrādājama un strukturējama pēc šiem raksturlielumiem, kur katram no tiem tiek noteikts vides mērķis un pasākumi šī mērķa sasniegšanai.

Taču praksē pasākumi tiek analizēti saistībā ar slodzēm un aktivitātēm, kas tās rada, bet viena un tā pati slodze var ietekmēt vairākus „deskriptorus” (piemēram, slodze no kaitīgo vielu ieneses ietekmē D1, D4, D8 un D9). Tādējādi pasākumu tematiska grupēšana pa „deskriptoriem” radītu situāciju, ka vieni un tie paši pasākumi jāiekļauj PP vairākārt (saistībā ar dažādiem „deskriptoriem”). Lai izvairītos no pasākumu atkārtotības, **ieteicamā tematiskā pieeja PP izstrādei un struktūrai būtu, balstīties uz direktīvas III. pielikuma 2.tabulā noteiktajām sodzēm un ietekmēm, analizējot pasākumus un to ietekmes pa slodžu grupām un apakšgrupām.** Savukārt, iepriekš raksturotā aktivitāšu, slodžu un JVM sasaiste nodrošinātu, ka šādi strukturēta PP ļauj analizēt pasākumu efektu saistībā ar JVM sasniegšanu.

¹⁴ Detalizētāka informācija par pieeju šādu novērtējumu sagatavošanai sniegta šīs atskaites 1.3.1.nodaļā. Rezultāti iekļauti 3.pielikumā, 3.3.nodalā.

Šī darba ietvaros veiktā esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu apkopošana un izvērtēšana ir veikta atbilstoši piedāvātajam tematiskajam griezumam pa slodžu grupām un apakšgrupām. Savukārt, novērtējums riskam nesasnīgt mērķus veikts jūras vides stāvokli raksturojošiem kvalitatīvajiem raksturlielumiem („deskriptoriem”) saistībā ar noteiktajiem JVM, un tas ņem vērā rezultātus no saikņu analīzes starp aktivitātēm, slodzēm un vides mērķiem.

1.2.1.3. Pasākumu iedalījums pēc ieviešanas statusa, politiku jomām, ieviešanas mēroga

Atbilstoši direktīvas 13.2.pantam un likuma 13.1.pantam PP nepieciešams iekļaut pasākumus ar ietekmi uz jūras vidi, ko nosaka esošie un plānotie nozaru politiku dokumenti, bez JSD. Atbilstoši direktīvas 13.7.pantam un likuma 13.4.pantam nepieciešams novērtēt šo pasākumu ieguldījumu JVM sasniegšanā. Šādi citu jomu/nozaru politiku pasākumi samazina slodzes uz jūras vidi un uzlabo tās stāvokli un tādējādi ļauj sasniegt JVM.¹⁵

Jūras vidi ietekmē liels skaits citu jomu un nozaru politiku, un to pasākumu ieviešana ir dažādās stadijās. Ievērojamai daļai šo pasākumu ieviešana vēl nav pabeigta, vai pat ir tikai plānota. JVM sasniegšanai noteiktajā termiņā (līdz 2020.gadam) sagaidāmi arī jauni citu jomu/nozaru politiku pasākumi (piemēram, saistībā ar jauno Kopējo Zivsaimniecības politiku (KZP) un Kopējo Lauksaimniecības politiku (KLP), saistībā ar ŪSD 2. plānošanas ciklu u.tml.). Šādu pasākumu īstenošana var dot (turpmāku) uzlabojumu jūras vides stāvoklī un samazināt attālumu līdz LVS (kur šobrīd ir neatbilstība LVS). Tādēļ **ir svarīgi izvērtēt šādu citu jomu/nozaru politiku pasākumu ieviešanas statusu un sagaidāmos jaunus pasākumus, lai novērtētu, kādus uzlabojumus jūras vides stāvoklī būs iespējams panākt līdz 2020.gadam ar šiem pasākumiem.**

Lai nodrošinātu starptautiski vienotu pieeju direktīvas prasību interpretācijai, JSD KIS rekomendāciju dokuments PP izstrādei ietver pasākumu iedalījumu starp „esošiem pasākumiem” un „papildus pasākumiem”.¹⁶ Kopumā, pirmās grupas pasākumi ietver iepriekš minētos citu jomu/nozaru politiku pasākumus. Atbilstoši rekomendāciju dokumentā sniegtajai definīcijai „esošie pasākumi” ietver divu veidu pasākumus:

- JSD noteiktā LVS sasniegšanai un saglabāšanai nozīmīgi pasākumi, kuri ir pieņemti saistībā ar citām politikām un ir jau ieviesti (**1a kategorijas** pasākumi);
- JSD noteiktā LVS sasniegšanai un saglabāšanai nozīmīgi pasākumi, kuri ir pieņemti saistībā ar citām politikām, bet vēl nav ieviesti, vai nav pilnībā ieviesti (**1b kategorijas** pasākumi).

Savukārt, „papildus pasākumi” ir:

- papildus pasākumi LVS sasniegšanai un saglabāšanai, kuri balstās uz esošu ES tiesību aktu un starptautisku līgumu ieviešanas procesiem, bet pārsniedz to noteiktās prasības (**2a kategorijas** pasākumi);
- papildus pasākumi LVS sasniegšanai un saglabāšanai, kuri nav saistīti ar esošiem ES tiesību aktiem un starptautiskiem līgumiem (**2b kategorijas** pasākumi).

¹⁵ Šādi pasākumi tiek skatīti „bāzes scenārija” ietvaros, kura vispārējais uzdevums ir raksturot sagaidāmo attīstību vides, sociālajā, ekonomiskajā un politiskajā situācijā saistībā ar jūras vidi noteiktā laika periodā, neņemot vērā JSD ieviešanu. Tādēļ šo politiku pasākumi var tikt dēvēti par „bāzes scenārija” pasākumiem.

¹⁶ Angļu valodā „existing measures” un „new measures”. Otrās grupas pasākumiem direktīvā tiek lietots termins „jauni” pasākumi. Taču latviešu valodā kā piemērotāks izmantots termins „papildus” pasākumi.

Lai novērtētu risku nesasnāgt JVM, ir īpaši svarīgi identificēt un izvērtēt 1b kategorijas pasākumus, jo tie var dot turpmākas izmaiņas jūras vidē saistībā ar JVM sasniegšanu.

Ja arī pēc visu „esošo pasākumu” (jeb „bāzes scenārija” pasākumu) ieviešanas sagaidāma neatbilstība LVS, tad nepieciešams noteikt „papildus pasākumus”. Kā redzams no sniegtās definīcijas, „papildus pasākumi” var tikt noteikti arī saistībā ar citu jomu/nozaru politikām (2a kategorijas pasākumi), bet tie būs papildus esošiem pasākumiem, kas noteikti šo politiku mērķu sasniegšanai.

Kopumā tiek atzīmēta citu jomu/nozaru politiku nozīmīgā loma JVM sasniegšanā (piemēram, ŪSD, Dzīvotņu un Putnu direktīva, KZP, KLP, Jūras telpiskās plānošana un daudzas citas). **„Papildus pasākumu” nepieciešamības gadījumā vispirms būtu jāizvērtē, vai efektīvākais veids JVM sasniegšanai varētu būt papildus pasākumu noteikšana saistībā ar citu jomu/nozaru politikām.**

Attiecībā uz pasākumu iedalījumu, svarīgs aspekts ir arī to ieviešanas mērogs – vai pasākums izriet no ES tiesību aktiem, starptautiskiem līgumiem Baltijas jūras reģionam (piemēram, HELCOM „Baltijas jūras rīcības plāna”), vai tikai nacionāliem tiesību aktiem. Ņemot vērā jūras vides un to ietekmējošo slodžu pārrobežu raksturu, **nozīmīga loma ir starptautiskiem un, īpaši, reģionāliem pasākumiem, jo tie nodrošina, ka visas dalībvalstis veic vienotas rīcības LVS sasniegšanai.**

1.2.2. Pasākumu programmas starptautiskā un reģionālā koordinācija

Atbilstoši direktīvas 5.2.pantam, nacionālajām PP jābūt saskaņotām un koordinētām jūras reģiona līmenī. Nozīmīga loma šai procesā ir reģionālajām jūru konvencijām un to ieviešanai izveidotajām institucionālajām sadarbības struktūrām.

Reģionālā koordinācija ir īpaši virzīta uz ekosistēmas elementiem, slodzēm un pasākumiem, kam ir pārrobežu raksturs un ietekme. Koordinācijai jūras reģionu līmenī ir trīs galvenie uzdevumi:

1. informācijas apmaiņa un nacionālo pasākumu koordinācija,
2. vienotu reģionālo pasākumu izstrāde,
3. kopīgu priekšlikumu izstrāde LVS sasniegšanai nepieciešamiem pasākumiem, kas ir ES vai starptautisko institūciju un līgumu kompetencē.

Lai nodrošinātu PP saskaņotību, nepieciešama informācijas apmaiņa un sadarbība attiecībā uz PP izstrādei svarīgiem novērtējumiem un elementiem (piemēram, slodžu un stāvokļa novērtējumu, LVS definējumu un stāvokļa raksturošanai izmantotajiem kritērijiem un indikatoriem, „bāzes scenārija” pasākumu efekta novērtējumu). Tādēļ **ir svarīgi piedalīties HELCOM darba grupu aktivitātēs, kā arī īstenot sadarbību informācijas apmaiņai un koordinācijai ar tām kaimiņvalstīm, ar kurām Latvijai ir jūras robeža.** Informācijas apmaiņa un sadarbība padara efektīvāku nacionālai PP nepieciešamās informācijas bāzes veidošanu. Aktīva dalība starptautisko darba grupu aktivitātēs ļauj nodrošināt, ka tiek ņemta vērā nacionālajiem jūras ūdeņiem raksturīgā situācija un prioritātes.

Attiecībā uz vienotu reģionālo pasākumu izstrādi, ir jāizvērtē šo pasākumu nepieciešamība un atbilstība Latvijas apstākļiem. Pirmkārt, ir nepieciešams izstrādāt nacionālos novērtējumus un prioritātes attiecībā uz Latvijas jūras ūdeņiem nozīmīgām slodzēm un jūras vides problēmām (kur pastāv risks nesasnāgt JVM). Tas ļaus definēt nacionālās prioritātes „papildus pasākumu” noteikšanai. Balstoties uz šīm prioritātēm, būtu jāizvērtē konkrētu reģionālo pasākumu nepieciešamība un atbilstība, lai noteiktu, kurus no šiem „papildus pasākumiem” būtu nepieciešams iekļaut nacionālajā PP. Pienācīgi un savlaicīgi sagatavoti nacionālie novērtējumi dos iespēju iestrādāt reģionālajos pasākumos Latvijas situācijai atbilstošus pasākumus, kā arī pamatot konkrētu pasākumu iekļaušanu (vai neiekļaušanu) nacionālajā PP.

Baltijas jūras reģionā ir izveidota speciāla **HELCOM darba grupa koordinētai JSD pasākumu programmu izstrādei**.¹⁷ Darba grupas uzdevums ir nodrošināt nacionālo pasākumu programmu koordināciju un sagatavot „**kopīgu reģionālu pasākumu dokumentu**”, kas dokumentētu:

- veiktās aktivitātes nacionālo pasākumu reģionālai koordinēšanai,
- reģionāli koordinētus un kopīgus pasākumus vides mērķu sasniegšanai, kuri tiktu iekļauti nacionālajās pasākumu programmās kā to „reģionālā komponente”.

Pirmo uzmetumu minētajam dokumentam paredzēts sagatavot līdz 2014.gada beigām. 2015.gada gaitā to plānots papildināt ar kopīgiem reģionāliem pasākumiem (piemēram, saistībā ar reģionālo rīcības plānu atkritumu jūrā samazināšanai) un turpmāk plānotām aktivitātēm, lai izstrādātu kopīgus reģionālus pasākumus nākamajam JSD plānošanas ciklam (piemēram, saistība ar reģionālu rīcības plānu zemūdens trokšņa slodzes samazināšanai).

Līdz ar to, **izstrādājot nacionālo PP, būtu nepieciešams ņemt vērā minētās darba grupas aktivitātes un rezultātus un iekļaut PP informāciju un pasākumus no „kopīgu reģionālo pasākumu dokumenta”**, vienlaikus izvērtējot konkrētu reģionālo pasākumu nepieciešamību un atbilstību un atbalstot tos pasākumus, kas atbilst Latvijas situācijai.

Šobrīd pieejamā informācija liek secināt, ka minētais dokuments neietvers **piedāvāto reģionālo „papildus pasākumu” sociālekonomisko izvērtējumu** (atbilstoši direktīvas 13.3.panta prasībām – pasākumu izmaksu-efektivitātes un ietekmju analīzi, t.sk., izmaksu-ieguvumu analīzi). Lai gan, šāds izvērtējums būtu vajadzīgs jebkurā gadījumā nacionālā kontekstā. Tā kā šāds izvērtējums ir priekšnoteikums „papildus pasākumu” iekļaušanai PP, to **būs nepieciešams veikt nacionālā līmenī kopā ar citiem „papildus pasākumiem”, kas varētu būt nepieciešami JVM sasniegšanai.**

Reģionālās informācijas apmaiņas un PP koordinācijas process sniegs informāciju arī par **citu dalībvalstu noteikto pasākumu ietekmi uz Latvijas jūras ūdeņiem**. Informācijas apmaiņas un koordinācijas process ļaus noskaidrot citu valstu plānotos pasākumus un vienoties par kopīgi īstenojamiem (reģionāliem) pasākumiem. Attiecībā uz jauniem reģionāliem pasākumiem, to pārrobežu ietekme būtu jāvērtē jūras reģiona līmenī šo pasākumu izstrādes laikā (ņemot vērā gan pasākumu pozitīvo, gan iespējamo negatīvo ietemi uz dalībvalstu jūras ūdeņiem).

[1.2.3. Konsultācijas ar iesaistītajām pusēm un sabiedrības līdzdalības nodrošināšana pasākumu programmas izstrādē](#)

Atbilstoši direktīvas 19.2.pantam un likuma 17.pantam, ir nepieciešams nodrošināt sabiedrības līdzdalību PP izstrādāšanā un apspriešanā. Likuma 17.pants nosaka, ka „*sabiedrības līdzdalību jūras stratēģijas, arī Pasākumu programmas, izstrādē un īstenošanā nodrošina atbilstoši Vides aizsardzības likumam un normatīvajiem aktiem par informācijas atklātību un sabiedrības līdzdalību attīstības plānošanas procesā*”. Sabiedrības līdzdalība attīstības plānošanas procesā organizējama **atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr.970 (25.08.2009.) „Sabiedrības līdzdalības kārtība attīstības plānošanas procesā”**.

Nevalstisko organizāciju 2012.gadā veikta aptauja par sabiedrības iesaisti JSD pirmā posma ieviešanā (sagatavojot „jūras stratēģijas” elementus atbilstoši 8., 9. un 10.pantu prasībām)¹⁸ parāda **būtiskākās**

¹⁷ HELCOM GEAR IG PoM – Group for Implementation of the Ecosystem Approach (GEAR), Intersessional group for Programs of Measures (IG PoM).

nepilnības sabiedrības iesaistes procesa organizēšanā, kas būtu jāņem vērā, plānojot sabiedrības iesaistes procesu PP izstrādei un apspriešanai. Šīs nepilnības ir saistītas ar:

- sabiedrības iesaistes uzsākšanas laiku (pārāk novēloti),
- konsultāciju perioda ilgumu (pārāk īss),
- sniegtās informācijas veidu (pārāk tehniska un apjomīga informācija, pārāk fragmentēta un slikti strukturēta),
- sabiedrības iesaistei izmantotajām metodēm (pārāk „pasīvas”),
- atgriezeniskās saites trūkumu par to, kā ir ņemti vērā konsultāciju rezultāti.

Nevalstisko organizāciju 2014.gadā izstrādātajās rekomendācijās sabiedrības iesaistei un konsultācijām JSD PP izstrādei¹⁹ atzīmēts, ka efektīva sabiedrības iesaiste PP izstrādē veicinās PP izstrādes procesa caurskatāmību, uzlabos pieņemto lēmumu kvalitāti un sabiedrības atbalstu pasākumu ieviešanai, tādējādi kopumā uzlabojot PP īstenošanas efektivitāti.

Sabiedrības līdzdalībai nacionālās PP izstrādes procesā ieteicami sekojoši **vispārējie rīcības virzieni**:

1. konsultācijas ar iesaistītajām nozarēm/pusēm PP izstrādes gaitā,
2. PP rezultātu (tai skaitā, tās atsevišķo elementu/novērtējumu) sabiedriska apspriešana.

Konsultācijas ar iesaistīto nozaru institūcijām ir īpaši svarīgas saistībā ar:

- „Bāzes scenārija” pasākumu apkopošanu un ieviešanas efektivitātes izvērtēšanu. Lielākā daļa PP ietvertu pasākumu būs saistīti ar esošām un plānotām citu jomu/nozaru politikām. Un šo nozaru institūcijas vislabāk pārzina situāciju saistībā ar šo politiku ieviešanu, sagaidāmo attīstību un papildus iespējām JVM sasniegšanai.
- Iespējamo „papildus pasākumu” identificēšanu un to efektu un ietekmju novērtēšanu. PP skar daudzas tautsaimniecības nozares un šo nozaru pārstāvju pieredze un informācija (piemēram, par esošo politiku pasākumu efektu, „papildus pasākumu” iespējām, nozaru sociālekonomisko kontekstu, tai skaitā, finansējuma pieejamību, pasākumu ieviešanai) ir ļoti svarīga, lai izstrādātu efektīvu un sociālekonomiski optimālu PP.

Iesaistīto nozaru piedalīšanās PP izstrādē veicinās:

- PP nepieciešamās informācijas un novērtējumu kvalitatīvāku sagatavošanu,
- dažādo jomu/nozaru politiku efektīvu integrāciju un ieguvumus no šīs integrācijas,
- PP atbilstību principam, ka nosakot pasākumus tiek pievērsta pienācīga vērība ilgtspējīgai attīstībai un jo īpaši paredzēto pasākumu sociālajai un ekonomiskajai ietekmei,
- iesaistīto nozaru izpratni par PP mērķiem un saturu, kas savukārt, veicinās atbalstu PP ieviešanai.

¹⁸ *Seas At Risk (2012) “Implementation of the MSFD: results of an ESEC survey on NGO experiences.”* Pieejams: http://www.seas-at-risk.org/1images/ESEC%20questionnaire%20results_1.pdf.

¹⁹ *Seas At Risk (2014) „Priorities for MSFD programmes of measures: Joint NGO paper.”* Pieejams: <http://www.seas-at-risk.org/1images/NGO%20priorities%20for%20PoM%20-%20with%20additional%20chapters%20-%20FINAL%2017%20October%202014.pdf>.

Jāatzīmē, ka, izstrādājot šīs rekomendācijas, ņemtas vērā arī vadlīnijas sabiedrības līdzdalībai, kas izstrādātas ŪSD ieviešanai EC (2003) “Guidance document N^o 8 – Public Participation in relation to the Water Framework Directive.”

Lai nodrošinātu efektīvu sabiedrības līdzdalības procesu, jāatzīmē vairāki **svaīgi vispārēji principi sabiedrības iesaistes organizēšanai**:²⁰

- Nepieciešams skaidri definēt, kas ir galvenās sabiedrības/iesaistīto pušu grupas un izvēlēties piemērotākos veidus šo grupu aktīvas līdzdalības²¹ nodrošināšanai PP izstrādē (īpaši, caur konsultatīvām padomē un darba grupām, organizējot seminārus un ekspertu diskusijas).
- Plānojot un īstenojot sabiedrības iesaistes aktivitātes, jāņem vērā ne tikai direktīvas un likuma prasības (noteiktā kārtība), bet arī sabiedrības (dažādo mērķa grupu) intereses un vajadzības (piemēram, kas ir svarīga informācija priekš dažādajām grupām un kādi ir efektīvākie veidi/metodes to aktīvas līdzdalības nodrošināšanai).
- Lai nodrošinātu kvalitatīvu un efektīvu sabiedrības līdzdalības procesu,
 - nepieciešama savlaicīga un pienācīga aktivitāšu plānošana, sagatavošana un īstenošana, atvēlot tam pienācīgu laiku un resursus;
 - veicamajām aktivitātēm, izmantotajām iesaistes metodēm un sniedzamajai informācijai ir jābūt piemērotai un atbilstoši dažādajām mērķa grupām.
- Nepieciešams atvēlēt pienācīgi ilgu laiku PP sabiedriskajai apspriešanai (kopumā tiek uzskatīts, ka trīs mēneši ir minimālais laika periods, kas tam būtu jāatvēl).
- Nepieciešams nodrošināt atgriezenisko saikni, ņemot vērā konsultāciju un sabiedriskās aprišanas rezultātus un sniedzot sabiedrībai informāciju, kā šie rezultāti ir ņemti vērā.

1.3. Metodes un informācijas avoti novērtējumu sagatavošanai

PP sagatavošanai nepieciešams izstrādāt savstarpēji sasīti novērtējumu kopumu, ietverot:

1. izvērtējumu esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu (jeb „bāzes scenārija” pasākumu) ieviešanas efektivitātei;
2. novērtējumu riskam 2020.gadā nenasniegt JVM (saukts par „riska novērtējumu”);
3. iespējamo „papildus pasākumu” identificēšanu, novērtēšanu un izvēli, tai skaitā, šādu pasākumu ekonomisko analīzi;
4. izvērtējumu nepieciešamībai piemērot izņēmumus JVM sasniegšanai un „papildus pasākumu” ieviešanai;
5. PP pārrobežu ietekmes novērtējumu.

Šajā nodaļā aprakstīta izstrādātā nacionālā metodika šo novērtējumu sagatavošanai, ietverot informāciju par atsevišķo novērtējumu sagatavošanas metodēm un informācijas avotiem.

PP izstrāde tiek balstīta uz jūras ūdeņu stāvokļa un slodžu novērtējumu. Un, lai identificētu efektīvus pasākumus un novērtētu to efektu (ieguldījumu slodžu samazināšanā un JVM sasniegšanā), bija nepieciešama papildus analīze, lai sasaistītu aktivitātes, slodzes un JVM un novērtētu slodžu ietekmi.

²⁰ Vairāk informācijas par ieteikumiem efektīva sabiedrības iesaistes un konsultāciju procesa organizēšanai skatīt, piemēram, *Seas At Risk (2014) „Priorities for MSFD programmes of measures: Joint NGO paper.”* Pieejams: <http://www.seas-at-risk.org/1images/NGO%20priorities%20for%20PoM%20-%20%20with%20additional%20chapters%20-%20FINAL%2017%20October%202014.pdf>.

²¹ Aktīva līdzdalība nozīmē, ka sabiedrībai ir iespēja aktīvi piedalīties un ietekmēt plānošanas procesu, rezultātus, pieņemtos lēmumus.

Tādēļ vispirms sniegts pieejas apraksts šai analīzei. Tālākās apakšnodaļās raksturotas pieejas atsevišķo PP novērtējumu sagatavošanai.

1.3.1. Slodžu, jūras vides stāvokļa un nozīmīgu jūras vides problēmu novērtējums

JSD 13.panta 1.punkts nosaka, ka pasākumus izstrādā, balstoties uz „Jūras ūdeņu sākotnējo novērtējuma”, kas sagatavots atbilstīgi 8.1.pantam. Tāpat jāņem vērā arī citi izstrādātie nacionālie un starptautiskie novērtējumi, piemēram, Baltijas jūras rīcības plāns, HELCOM slodžu un jūras vides stāvokļa novērtējumi.

Vērtējot slodzes, jāveic vispārēja slodžu analīze, jāraksturo galvenās par slodzēm atbildīgās nozares/aktivitātes, kā arī iespēju robežās jāraksturo slodžu tendi. Šāda analīze tika veikta „Jūras ūdeņu sākotnējā novērtējuma” sagatavošanas ietvaros. Taču būtu lietderīgi sniegt aktualizētu novērtējumu (t.sk., ietverot informāciju/novērtējumus, kas nākuši klāt kopš sākotnējā novērtējuma sagatavošanas).²²

PP izstrādes kontekstā ir īpaši svarīgi:

1. analizēt saiknes starp aktivitātēm, slodzēm un to ietekmi uz jūras vidi un LVS sasniegšanai noteiktajiem JVM,
2. novērtēt aktivitāšu radīto slodžu nozīmību pēc to ietekmes.

Šāda analīze ļaus izvērtēt „bāzes scenārija” pasākumu efektu (ieguldījumu JVM sasniegšanā) un identificēt piemērotākos „papildus pasākumus” un novērtēt to efektivitāti aktivitāšu radīto slodžu samazināšanai un JVM sasniegšanai.

Saistībā ar saikņu analīzi šī darba ietvaros tika sagatavotas „aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagrammas” katram JVM saistībā ar stāvokli raksturojošajiem „deskriptoriem” un kritērijiem. Tās tika izstrādātas, balstoties uz pieejamo informāciju un (LHEI) ekspertu zināšanām.

Slodžu nozīmības novērtējumu veido divi elementi:

1. katras aktivitātes radītās slodzes relatīvā nozīmība, jeb ieguldījums kopējā slodzē uz „deskriptoru”,
2. slodzes ietekmes telpiskā nozīmība (cik lielu Latvijas jūras ūdeņu daļu ietekmē aktivitātes radītā slodze).

Tā, piemēra, ja aktivitātes radītā slodze dod lielu ieguldījumu kopējā slodzē uz „deskriptoru” (piemēram, vairāk par 50 %) un slodze ietekmē lielāko daļu (vai pat visus) Latvijas jūras ūdeņu, tad pasākumi slodzes samazināšanai no šādas aktivitātes dos lielu ieguldījums JVM sasniegšanā.

Ņemot vērā šādam novērtējumam nepieciešamās informācijas ierobežotību un citu valstu pieredzi, novērtējumam izmantota semi-kvantitatīva vērtēšanas pieeja, balstoties uz ekspert-vērtējumu. Novērtējumam izmantota skala ar 4 ietekmes nozīmības kategorijām (no „1 – zema ietekme” līdz „4 – ļoti augsta ietekme”). Novērtēšanai izmantotās skala apraksts sniegts 1.1.tabulā. Katrai kategorijai sniegta interpretācija, piemēram, „1 – zema ietekme” aktivitātes radītās slodzes nozīmībai nozīmē, ka sektors/aktivitāte dod < 20 % no kopējās slodzes uz „deskriptoru”, un „1 – zema ietekme” aktivitātes

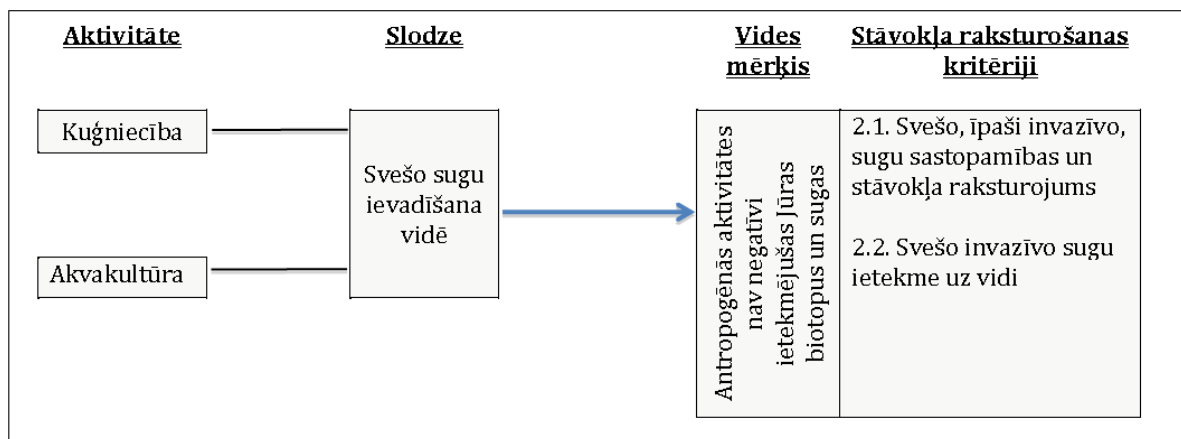
²² Šī darba ietvaros apkopotā informācijai par slodzēm, jūras vides stāvokli un nozīmīgām jūras vides problēmām iekļauta atskaites 2.nodaļā un 3.pielikumā.

radītās slodzes telpiskajai izplatībai nozīmē, ka tās radītā slodze ietekmē mazāk par 5 % no Latvijas jūras ūdeņiem.²³

1.1.tabula. Slodžu nozīmības vērtēšanai izmantotās skalas apraksts. (Avots: LHEI, adaptēts no citu valstu (Holandes un Beļģijas) nacionālajām pieejām.)

Skala	Kategorijas	Kategoriju apraksts SLODŽU NOZĪMĪBAI	Kategoriju apraksts slodžu IETEKMES TĒLPISKAJAI NOZĪMĪBAI
1	Zema ietekme	Sektors/aktivitāte dod < 20 % no kopējās slodzes uz deskriptoru	Sektora/aktivitātes radītā slodze ietekmē < 5 % no Latvijas jūras ūdeņiem
2	Vidēja ietekme	Sektors/aktivitāte dod 20-30 % no kopējās slodzes uz deskriptoru	Sektora/aktivitātes radītā slodze ietekmē 5 -20 % no Latvijas jūras ūdeņiem
3	Augsta ietekme	Sektors/aktivitāte dod 30-50 % no kopējās slodzes uz deskriptoru	Sektora/aktivitātes radītā slodze ietekmē 20-60 % no Latvijas jūras ūdeņiem
4	Ļoti augsta ietekme	Sektors/aktivitāte dod > 50 % no kopējās slodzes uz deskriptoru	Sektora/aktivitātes radītā slodze ietekmē > 60 % no Latvijas jūras ūdeņiem

Sekojošā attēlā un tabulā sniegts piemērs „aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagrammai” un slodžu nozīmības novērtējumam attiecībā uz „D2 Svešās sugas” saistībā ar JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas”. Pilni darba rezultāti iekļauti 3.pielikumā (3.3.nodaļā).



1.3.attēls. „Aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagramma” JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas” saistībā ar „D2 Svešās sugas”. (Avots: LHEI)

²³ Izmantotā pieeja (t.sk., vērtēšanas skala) tika izstrādāta, balstoties uz pieeju slodžu nozīmības un pasākumu efektivitātes novērtēšanai, kas tiek izmantota JSD PP sagatavošanai Holandē un Beļģijā. Informācijas apmaiņa ar kaimiņvalstīm liecina, ka līdzīga pieeja varētu tikt izmantota arī Zviedrijā.

Īss Beļģu pieejas apraksts atrodams ARCADIS (2014) „Background document summarising experiences with respect to economic analysis to support Member States with the development of the Programme of measures for the MSFD”. Report of a Project financed by the EC DG Environment. 27.-28.lpp.

Informācija par Holandiešu pieeju atrodama WaterDienst (2011) “Measures for the MSFD: First overview of potential measures, related costs and effects of implementing the Marine strategy” un Reinhard S. et.al (2012) „Cost-effectiveness and cost-benefit analysis for the MSFD: Framework for the Netherlands.” LEI report 2011-036 (Project code 2276000145).

1.2.tabula. Slodžu nozīmības novērtējums JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas” saistībā ar „D2 Svešās sugas”. (Avots: LHEI ekspertu vērtējums.)

Ietekmētais Kvalitatīvais raksturlielums	Slodze	Sektors/aktivitāte, kas rada slodzi	Slodzes relatīvais nozīmīgums	Ietekmes telpiskais nozīmīgums
D2 Svešās sugas Vides mērķis: Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas jūras biotopus un sugas	Svešo sugu ievadīšana vidē	Kuģniecība	4	4
		Akvakultūra	1	4

Saikņu diagrammās un nozīmības novērtējumā iekļautas tikai Latvijā radītās slodzes (pārrobežo slodzes šeit netiek skatītas). Par kopējo slodzi tiek uzskatīta slodze no Latvijas, jo nacionālā pasākumu programma tiek sagatavota, lai risinātu Latvijas radītās slodzes. Tā kā visām valstīm ir vienotas prasības, tad var pieņemt, ka arī pārējās valstis veiks nepieciešamos pasākumus slodžu samazināšanai un JSD noteikto mērķu sasniegšanai. Dalība reģionālās informācijas apmaiņas un koordinācijas procesā nodrošinās informāciju par pārrobežu slodzēm, citu valstu plānotajiem pasākumiem, kā arī vienotiem reģionāliem „papildus pasākumiem” un to ietekmi uz dalībvalstu jūras ūdeņiem (plašāka informācija par reģionālo koordināciju sniegta 1.2.2.nodaļā).

1.3.2. Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu ar ietekmi uz jūras vidi ieviešanas efektivitātes izvērtējums

Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu efektivitātes izvērtējuma galvenais uzdevums ir, **identificēt pasākumus, kas būtu iekļaujami „bāzes scenārijā” un ņemami vērā, vērtējot, vai 2020.gadā pastāv risks nesasniegt JVM.** Jūras vidi ietekmē liels skaits dažādu nozaru/jomu politiku, un to pasākumu ieviešana ir dažādās stadijās. JSD PP kontekstā ir svarīgi saprast, kādi šo politiku pasākumi tiks ieviesti līdz 2020.gadam, lai ņemtu tos vērā, vērtējot attālumu līdz LVS un lemjot par „papildus pasākumu” nepieciešamību.

Atbilstoši JSD KIS rekomendācijām PP izstrādei, ir divu veidu „esošie pasākumi” – 1a un 1b kategorijas pasākumi.²⁴ „Bāzes scenārija” kontekstā **ir svarīgi noteikt 1b kategorijas pasākumus, jo tie vēl nav ieviesti (vai nav pilnībā ieviesti) un to ieviešana var dot (turpmāku) uzlabojumu jūras vides stāvoklī un samazināt attālumu līdz LVS.** Neņemot vērā šo (1b) pasākumu efektu, „riska novērtējums” parādīs lielāku attālumu līdz mērķim, nekā tas būs sagaidāms patiesībā. Un tas varētu radīt situāciju, ka tiek prasīts ieviest vairāk „papildus pasākumu”, nekā būtu nepieciešams.

Lai identificētu 1b kategorijas pasākumus, ir svarīgi izvērtēt:

1. pasākuma ieviešanas statusu – vai tas jau ir pilnībā ieviests (1a), jeb tā ieviešana vēl turpinās, vai pat vēl nav uzsākta (1b);
2. skaidrību par ieviešamo pasākumu – vai pasākums šobrīd ir pietiekami skaidrs, lai būtu iespējams novērtēt tā efektu (ir situācijas, kur esošs politikas ietvars šobrīd nosaka tikai

²⁴ Vairāk informācijas sniegta atskaites 1.2.1.3.nodaļā.

vispārēju rīcības virzienu, bet konkrēti pasākumi vēl nav zināmi, lai šobrīd būtu iespējams novērtēt to efektu);

3. pasākuma ieviešanas noteiktību – vai var pieņemt, ka sagaidāmais pasākums tiešām tiks ieviests līdz 2020.gadam. Ja pasākuma ieviešanai līdz 2020.gadam ir augsta nenoteiktība, nebūtu pareizi rēķināt tā efektu „riska novērtējumā”. Priekš pirmās PP (periodam līdz 2020.gadam) šādus pasākumus nevarētu uzskatīt par „esošiem pasākumiem” (1b). Taču, vienlaikus, šobrīd ir svarīgi tos apzināt, jo tie var tikt izvērtēti kā iespējamie „papildus pasākumi” (2a), ja tas ir nepieciešams JVM sasniegšanai.

Pirmos divus novērtējums iespējams veikt, balstoties uz politikas ietvaru un to noteikto pasākumu un to ieviešanas statusa analīzi. Trešam novērtējumam nepieciešama komplicētāka analīze, tādēļ nepieciešams izstrādāt pieeju, tai skaitā, noteikt vienkāršus un pārskatāmus kritērijus, kā vērtēt pasākumu ieviešanas „nenoteiktību”.

Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu efektivitātes izvērtējumam izmantota pieeja, kas izstrādāta GES-REG projekta ietvaros.²⁵ Pieeja ietver:

1. informācijas apkopošanu par esošo un plānoto nozaru politiku ietvariem un to noteiktajiem pasākumiem un šo pasākumu ieviešanas analīzi;
2. izvērtējumu šo pasākumu ieviešanas efektivitātei.

1.3.2.1. Politikas ietvaru un to noteikto pasākumu apkopošana un analīze

Šāds apkopojums tiek veikts katrai nozīmīgai slodžu grupai/apakšgrupai (piemēram, politiku ietvari un pasākumi biogēnu ieneses samazināšanai, bīstamo vielu ieneses samazināšanai (sadalījumā pa bīstamo vielu apakšgrupām)).

Darbam tika izmantotas **GES-REG projekta iestrādes**. GES-REG projekta rezultāti ietvēra:

- (Excel) datubāzi ar politiku ietvariem un to noteiktajiem pasākumiem svarīgākajām slodzēm uz Baltijas jūras vidi²⁶, kurām ir lielākais skaits „bāzes scenārija” politiku. Datu bāze ietver vairāk kā 60 esošus un līdz 2020.gadam sagaidāmus starptautiskus politikas ietvarus (ES direktīvas un regulas, konvencijas, stratēģijas, plānus un politikas). Tā ietver arī starptautiskos politikas ietvarus Baltijas jūras reģionam (HELCOM „Baltijas jūras rīcības plāns” un „Rekomendācijas”²⁷

²⁵ Projekts “Good Environmental Status through Regional Coordination and Capacity Building” (GES-REG) ir Eiropas Reģionālā Attīstības Fonda un partneru finansēts projekts INTERREG IV A Centrāl Baltijas programmā 2007-2013.gadam. Informācija par pieeju un tās pielietošanas rezultātiem atrodama *Pakalniete K., Murasko A. (2013) „Harmonising the ‘business-as-usual scenario’ development of the MSFD: A study on the ‘baseline policies’. A study report.” Report of the GES-REG project. AKTiIVS Ltd.* Pieejams: <http://gesreg.msi.ttu.ee/en/results>.

²⁶ Biogēnu ienese, bīstamo vielu ienese (skatot atsevišķi sintētiskos savienojumus, nesintētiskos (smago metālu) savienojumus un naftas produktus) un svešo sugu un patogēnu ievadīšana vidē.

²⁷ Attiecībā uz HELCOM „Rekomendācijām” ietvertas tikai tās, par kuru ieviešanu dalībvalstis ir vienojušās, pieņemot „Baltijas jūras rīcības plānu”. Nacionālajai PP papildus pievienotas „Rekomendācijas”, par kurām valstis ir vienojušās, pieņemot 2010. un 2013.gada „Ministru deklarācijas”. Pārējās (gandrīz 100) HELCOM „Rekomendācijas” projekta ierobežojumu dēļ nav analizētas, lai gan iepriekš minēto „Rekomendāciju” ieviešanas situācijas analīze liek secināt, ka no pēdējām nebūtu daudz būtisku esošo (īpaši, 1b pasākumu), ko iekļaut.

un to noteiktie pasākumi). Datubāzē ietverta detalizēta informācija katra politikas ietvara un tā noteikto pasākumu raksturošanai.²⁸

- Informāciju par politikas ietvaru un pasākumu nacionālo ieviešanas situāciju. Šīs informācijas apkopošanai tikai veiktas arī konsultācijas ar nozaru speciālistiem (2013.gada jūnijā-septembrī). Rezultāti katram politikas ietvaram un pasākumam ir ietverti datubāzē.

Lai analizētu politikas ietvaru un pasākumu ieviešanas statusu un izvērtētu to ieviešanas efektivitāti, sekojoša informācija tika apkopota un iekļauta datubāzē par katru politikas ietvaru un pasākumu:

- Politikas ietvaram – saikne ar slodzēm, slodzes avotu veidiem, aktivitātēm, kas tās rada, politikas ietvara likumīgais statuss, ieviešanas ģeogrāfiskais mērogs un laika grafiks, saikne ar citiem politikas ietvaram, ieviešanas pakāpe.
- Pasākumiem – pasākuma nosaukums un īss apraksts, veids, likumīgais un ieviešanas statuss, vai pastāv nozīmīgi šķēršļi pasākuma ieviešanai u.c.

Šī projekta ietvaros veiktais darbs ietver:²⁹

- Slodzēm, kur politiku un pasākumu apkopošanai ir izmantoti GES-REG projekta rezultāti,
 - sagatavota analīzei un apkopojumam nepieciešamā informācija latviešu valodā,
 - apkopota un pievienota informācija par Latvijas tiesību aktiem, ar kuriem ir noteikta analizēto pasākumu ieviešana nacionālā līmenī,
 - pievienota informācija par atsevišķiem ES politiku ietvaram, kuri pieņemti/izstrādāti periodā pēc GES-REG datubāzes pabeigšanas.
- Pārējām slodzēm veikta informācijas apkopošana par politiku ietvaram un pasākumiem, izmantojot tādu pat pieeju.³⁰

1.3.2.2. Pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums

Atbilstoši izstrādātajai pieejai, pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējumam **nepieciešams analizēt pasākumu un/vai to ieviešanas nenoteiktību**. Priekš tā analizēti pasākumu raksturojoši rādītāji, kas ietekmē šo nenoteiktību:

- pasākuma likumīgais statuss,
- pasākuma ieviešanas statuss,
- skaidrība par ieviešamo pasākumu,
- nozīmīgi šķēršļi pasākuma ieviešanai.

²⁸ Datu bāze pieejama: <http://gesreg.msi.ttu.ee/en/results> (Pakalniete K., Muraško A. (2013). Database-tool on "baseline policies" for the MSFD Program of measures. Output of the project of the Central Baltic INTERREG IV A Programme 2007-2013 "Good environmental status through regional coordination and capacity building" (GES-REG). AKTiVS Ltd.)

²⁹ Apkopojums par paveikto sniegts atskaites 3.nodaļā, detalizēti darba rezultāti iekļauti 5.pielikumā.

³⁰ Apkopota informācija par „bāzes scenārija” pasākumiem sekojošām slodzēm – (i) selektīva īpatņu (zivju) izņemšana, (ii) cieta atkritumu ienese jūras un piekrastes vidē, (iii) fiziskās slodzes uz jūras vidi, (iv) pasākumi bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai, kas nav saistīti ar atsevišķām slodzēm.

Šie rādītāji tika novērtēti katram pasākumam, izmantojot katram rādītājam specifiskas kategorijas (skat. sekojošo tabulu). Novērtējumi tika sagatavoti, balstoties uz literatūras izpēti, pašu ekspertu zināšanām un konsultācijām ar nozaru speciālistiem (gan GES-REG, gan šī projekta ietvaros).

Lai nonāktu pie pasākumu un/vai to ieviešanas nenoteiktības novērtējuma, katram rādītājam specifiskās kategorijas tiek saistītas ar nenoteiktības līmeņiem kā raksturots 1.3.tabulā.

1.3.tabula. Saikne starp pasākumus raksturojošo rādītāju novērtēšanai izmantotajām kategorijām un nenoteiktības līmeņiem, lai novērtētu pasākumu un/vai to ieviešanas nenoteiktību. (Avots: GES-REG projekta ietvaros izstrādāta pieeja.)

Analizētie pasākumus raksturojošie rādītāji, kas ietekmē nenoteiktību	NENOTEIKĪBAS līmeņi		
	ZEMA	VIDĒJA	AUGSTA
1. Likumīgais statuss [pasākums ir...]	Obligāts	Pieņemts	Brīvprātīgs
2. Ieviešanas statuss [pasākums ir...]	Esošs – pilnībā ieviests	Esošs – ieviešana ir procesā, Abi (gan esošs, gan sagaidāms)	Sagaidāms, Ar nenoteiktu statusu (pasākuma ieviešana nav plānota) un neskaidru statusu (statusu nav iespējams novērtēt)
3. Skaidrība par ieviešamo pasākumu	Jā, pasākums ir skaidrs un noteikts tieši ar politikas ietvaru	Nē, jo konkrēti pasākumi tiek noteikti nacionālā līmenī (nevis tieši ar politikas ietvaru), Abi (gan Jā, gan Nē (nacionāli))	Nē, pasākums ir sagaidāms, bet šobrīd nav pietiekami skaidrs*
4. (Vai pastāv) nozīmīgi šķēršļi pasākuma ieviešanai	Nē	Iespējami	Jā

* Šī kategorija ir saistīta ar nenoteiktību par pasākumu (tā ir augsta, ja pasākums šobrīd nav pietiekami skaidrs, lai būtu iespējams novērtēt tā efektu un, līdz ar to, ņemt to vērā "bāzes scenārijā").

Summārais novērtējums pasākumu un/vai to ieviešanas nenoteiktībai katram pasākumam ir noteikts, ņemot vērā raksturojošo rādītāju novērtējumus un to saikni ar nenoteiktības līmeņiem (atbilstoši iepriekšējai tabulai). Viena un tā paša pasākuma atsevišķo rādītāju novērtējumi var būt saistīti ar dažādiem nenoteiktības līmeņiem. Piemēram, „zema” nenoteiktība attiecībā uz likumīgo statusu (ja pasākums ir „obligāts”), „vidēja” nenoteiktība attiecībā uz ieviešanas statusu (ja pasākums ir ieviešanas procesā) un skaidrību par ieviešamo pasākumu u.tml. Šie atsevišķie novērtējumi ir integrēti summārā novērtējumā, balstoties uz ekspert-vērtējumu, izmantojot 5 kategoriju skalu – pasākuma un /vai tā ieviešanas nenoteiktība ir „zema”, „zema-vidēja”, „vidēja”, „vidēja-augsta”, vai „augsta”.

1.4.tabulā sniegti piemēri pasākumu nenoteiktības novērtējumam. Tajā iekļauti atsevišķi pasākumi no vairākiem politikas ietvariem saistībā ar slodzi no svešo sugu un patogēnu ievadīšanas vidē.

Nenoteiktības novērtējuma rezultāti tika izmantoti, lai katram pasākumam noteiktu **kategoriju atbilstoši JSD KIS rekomendācijām PP izstrādei – 1a, 1b, vai iespējams 2a kategorijas pasākums. „Bāzes scenārijā” nepieciešams ņemt vērā 1b kategorijas pasākumus, kas kopumā nozīmē, ka pasākums ir skaidrs un ir pamats pieņemt, ka līdz 2020.gadam tas tiktu ieviests.**

Nenoteiktības novērtējuma rezultāti ļauj arī **analizēt „esošo pasākumu” ieviešanas efektivitāti** – pasākumi ar „vidēju” līdz „augstu” ieviešanas nenoteiktību norāda uz nepilnībām „esošo politiku pasākumu” ieviešanā. Tie arī norāda uz **iespējām „papildus pasākumiem” saistībā ar esošo politiku ieviešanas procesiem (iespējami 2a kategorijas pasākumi).**

1.4.tabula. Piemēri nenoteiktības novērtējumam par pasākumiem (P) un/vai to ieviešanu. (Avots: K.Pakalniētes novērtējums, balstoties uz GES-REG projekta un šī darba ietvaros apkopoto informāciju.)

Slodzes avota veids Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Nozīmīgi šķēršļi P. ieviešanai (“-“ nozīmē, ka šķēršļi nav tikuši analizēti.)
Dzīvotņu Direktīva, Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību										
Tieša, Sistemātiska	Akvakultūra	SS ievadišanas vidē regulējums	Svešzemju sugu apzinātu introdukciju savvaļā regulē tā, lai nekaitētu dabiskām dzīvotnēm to dabiskās izplatības areālā, un, ja pamatoti nepieciešams, introdukciju aizliedz.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Pasākums ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, Akvakultūra	Informācija un izglītība	Dalībvalsts veicina izglītību un vispārējo informācijas pieejamību par savvaļas faunas un floras sugu aizsargāšanu un saglabāšanu.	In	Apņēmusies ievieš	Pasākums ir ieviests	Nē(Nac)	Vidēja	1a	-
ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020										
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akvakultūra	Invazīvo svešo sugu (ISS) likumdošanas instruments	Komisija aizpildīs politikas nepilnības ISS apkarošanā, izstrādājot īpašu likumdošanas instrumentu līdz 2012. [Tiek piedāvāta jauna ES Regula par ISS, sagaidāms, ka tā stāsies spēkā 2016.gadā.]	Reg	Apņēmusies ievieš	Pasākums ir ieviests (ES regulas priekšlikums, tā varētu stāties spēkā 2016.g.)	Jā	Zema- Vidēja	1b	-

Slodzes avota veids Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Reom Doc"	Nozīmīgi šķēršļi P. ieviešanai ("-" nozīmē, ka šķēršļi nav tikuši analizēti.)
HELCOM BJRP: "Ceļvedis" BWM Konvencijai, Ceļvedis, lai ratificētu un saskaņoti īstenotu Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību (BWM)										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Sākotnējais apsekojums ostās	Veikt „sākotnējo apsekojumu” par vides apstākļiem lielākajās ostās un iezīmēt galvenos augsta riska tālsatiksmes maršrutus, lai iegūtu riska novērtējumam nepieciešamos datus.	Zizp	Apņēmusies ieviest	Pasākums ir ieviests (veiktie apsekojumi) un Neskaidrs (turpmākiem apsekojum.)	Jā	Vidēja-Augsta (Šķēršļi)	1a un 1b/ iespējams 2a?	Apsekojumi tiek realizēti, cik iespējams, projektu ietvaros. Nacionālā finansējuma trūkums.
BWM Konvencija, Starptautiskā konvencija par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību (BWM)										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Pasākumi kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontrolei un pārvaldībai (Likumā (projektā) noteiktie pasākumi)	Pasākumi, kas iekļauti Konvencijā (Likuma projektā ietvertie pasākumi šobrīd NAV analizēti).	Dažādi (Reg, T/T, In)	ieviešana būtu obligāta (kad konvencija stātos spēkā, likums pieņemts).	Neskaidrs (Iespējamais termiņš konvencijas ratifikācijai un likuma pieņemšanai nav zināms.)	Nē (Sagaidāmi) (Par konkrētiem pasākumiem varētu spriest pēc Likuma pieņemšanas.)	Augsta (P. nav zināmi, Nenot. P. ievieš.)	iespējams 2a	Konvencijas pasākumu ieviešana radīs nozīmīgas izmaksas (iesaistītajām pusēm/ institūcijām), tādēļ tās ratifikācija ir apgrūtināta.

1.3.3. Novērtējums riskam nesasnīgt jūras vides mērķus („papildus pasākumu” nepieciešamības izvērtējums)

„Riska novērtējums” ietver salīdzinājumu starp sagaidāmo jūras vides stāvokli 2020.gadā (ņemot vērā arī „bāzes scenārija” pasākumu efektivitāti) un LVS sasniegšanai (ko raksturo, izmantojot „deskriptorus”) noteiktajiem JVM. Ja pastāv negatīva atšķirība starp sagaidāmo stāvokli un JVM, tas nozīmē, kas pastāv risks nesasnīgt mērķi un ir nepieciešams noteikt „papildus pasākumus” slodžu samazināšanai un stāvokļa uzlabošanai.

„Riska novērtējuma” sagatavošanai izstrādātā metodika ietver sekojošus **novērtēšanas soļus**:

1. esošā jūras vides stāvokļa novērtējums salīdzinājumā ar LVS (katram „deskriptoram” un ar to saistītajiem stāvokļa vērtēšanas kritērijiem un indikatoriem), kas parāda, vai šobrīd ir/nav atbilstība LVS;
2. „bāzes scenārija” (BS) pasākumu efektivitātes novērtēšana – novērtējums sagaidāmajām izmaiņām esošajā jūras vides stāvoklī BS pasākumu ieviešanas rezultātā;
3. „riska vērtējuma” sagatavošana, t.sk., ņemot vērā BS pasākumu efektu³¹.

Esošā jūras vides stāvokļa novērtējums salīdzinājumā ar LVS aprakstīts 2. informatīvajā materiālā.³² Turpmāk aprakstīta pieeja 2. un 3. novērtēšanas soļa veikšanai.

Novērtējumu sagatavošanai piedāvātās metodes ir pielietojamas attiecībā uz visiem „deskriptoriem” un JVM. Izņēmums būtu JVM3 (un D5) saistībā ar eitrofikāciju. Pieeja attiecībā uz šo JVM (un „deskriptoru”) aprakstīta šī materiāla 3.3.4. apakšnodaļā.

1.3.3.1. „Bāzes scenārija” pasākumu efektivitātes novērtēšana (ieguldījums JVM sasniegšanā)

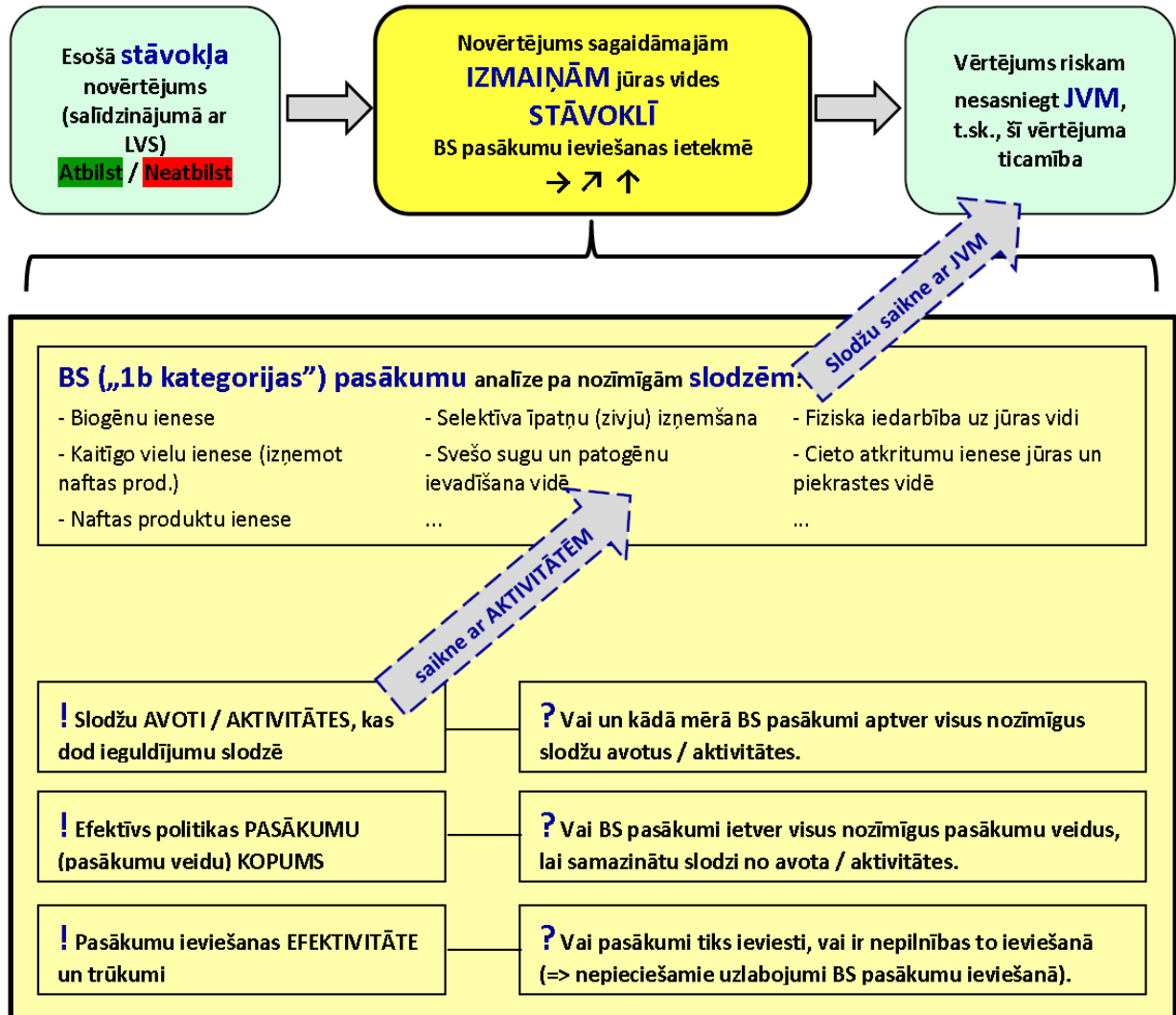
Šī soļa uzdevums ir novērtēt sagaidāmās **izmaiņas (uzlabojumu) jūras vides stāvoklī** BS pasākumu ieviešanas rezultātā salīdzinājumā ar esošo stāvokli. Novērtējuma elementi un izstrādes process raksturoti 1.4.attēlā.

Novērtēšanai (sagaidāmajām izmaiņām esošajā stāvoklī) izmantota kvalitatīva novērtēšanas pieeja, balstoties uz ekspert-vērtējumu. Sagaidāmās izmaiņas tiek vērtētas **ar 3-kategoriju skalu – jūras vides stāvoklis (saistībā ar konkrēto „deskriptoru” un JVM) BS pasākumu ieviešanas rezultātā „paliks nemainīgs” („→”), „nedaudz uzlabosies” („↗”), „būtiski uzlabosies” („↑”).**

³¹ „Bāzes scenārijs” faktiski ietver divus elementus – (1) nozaru, kas rada slodzes, sagaidāmās attīstības tendenci novērtējumu (jo tas var mainīt nozaru radīto slodžu apjomu) un (2) „bāzes scenārija” pasākumu ieviešanas ietekmes novērtējumu. „Riska novērtējumā” būtu nepieciešams integrēt (ņemt vērā) ietekmi no abiem elementiem. Šī darba ietvaros, ierobežojumu dēļ, pirmais elements nav vērtēts. Tādēļ nākamajā PP izstrādes etapā būtu nepieciešams pārskatīt „riska novērtējuma” rezultātus, integrējot ietekmi no nozaru sagaidāmās attīstības.

³² Šis novērtējums katram „deskriptoram” (un katram ar to saistītajam vērtēšanas kritērijam un indikatoram) ietver vērtējumu pēc 2-kategoriju skalas: atbilst LVS (zaļā krāsā) jeb neatbilst LVS (sarkanā krāsā). **Lielā daļā gadījumu novērtējumu nav iespējams sniegt (baltā krāsā), jo nav izstrādāti indikatori stāvokļa vērtēšanai un/vai nav definētas LVS vērtības. Šādos gadījumos, lai sagatavotu „riska vērtējumu”, izmantota netieša esošā stāvokļa vērtēšanas pieeja – analizēti esošie (un sagaidāmie) pasākumi slodžu samazināšanai, piemēram, vai ir aptverti visi nozīmīgi slodžu avoti un aktivitātes, vai pasākumu kopums risina visus svarīgus slodžu veidošanās aspektus. Šāda pieeja izmantota, piemēram, attiecībā uz bīstamo vielu piesārņojuma (t.sk. naftas produktu) slodzēm, fiziskajām slodzēm uz jūras vidi. Šie rezultāti sniegti kopā ar „bāzes scenārija” pasākumu efektivitātes novērtēšanas rezultātiem.**

Šī darba ietvaros sagatavoti novērtējumi, balstoties uz projekta ekspertu vērtējumu. Pienācīgas kvalitātes novērtējumu sagatavošanai priekš PP būtu nepieciešams izstrādāt novērtējumus, kas balstīti uz **ekspertu grupas vērtējumu** (ekspertu grupa diskusijas ceļā iziet cauri novērtēšanas procedūrai un sniedz kopīgu gala vērtējumu).



1.4.attēls. „Bāzes scenārija” (BS) pasākumu efektivitātes novērtējuma elementi un process. (Avots: K. Pakalniete)

Novērtējums tiek veikts:

- Atsevišķi attiecībā uz katru nozīmīgu slodzi uz jūras vidi (novērtējot efektivitāti BS pasākumiem, kas ietekmē, piemēram, slodzi no svešo sugu un patogēnu ievadīšanas vidē).
- Nemot vērā saiknes starp aktivitātēm, to radītajām slodzēm un ietekmēm uz stāvokli (kas raksturots ar „deskriptoriem” saistībā ar JVM). Tas ļauj novērtēt sagaidāmās izmaiņas jūras vides stāvoklī BS pasākumu ieviešanas rezultātā.

- Nemot vērā „1b kategorijas” pasākumus³³ - pasākumus, kas vēl nav ieviesti, bet tiks ieviesti BS periodā un var dot turpmākus uzlabojumus jūras vides stāvoklī.³⁴
- Analizējot („1b kategorijas”) pasākumus katrai slodzei pa slodžu avotiem/nozīmīgākajām aktivitātēm, kas tās rada (skat. „aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagrammas” un slodžu nozīmības novērtējumus³⁵), lai izvērtētu, vai un kādā mērā BS pasākumi aptver nozīmīgākos slodzes avotus/aktivitātes.
- Analizējot (katram slodzes avotam/aktivitātei) BS pasākumu kopumu, kas ir nepieciešams, lai samazinātu slodzi, izvērtējot, vai BS pasākumi ietver visus nozīmīgus pasākumu veidus, lai samazinātu slodzi no avota/aktivitātes. Pasākumu veidi ietver, piemēram, regulējošos pasākumus, administratīvos pasākumus (t.sk., kontroles sistēmas/pasākumus), informācijas un sabiedrības izglītošanas pasākumus. Dažādu pasākumu veidu nozīme var atšķirties atkarībā no slodzes un aktivitātes, kas to rada. Ir slodzes/aktivitātes, kur ļoti svarīgi ir, piemēram, kontroles pasākumi un to efektīva īstenošana (piem., nelegālās zvejas samazināšanai), vai, piemēram, sabiedrības izglītošanas pasākumi (cieto atkritumu slodzes samazināšanai).
- Nemot vērā rezultātus no BS pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējuma (pasākumu ieviešanas analīzes un ieviešanas nenoteiktības novērtējuma). Šie rezultāti ļauj atlasīt „1b kategorijas” pasākumus un sniedz informāciju par BS pasākumu ieviešanas situāciju un nepilnībām.
- Ar ekspert-vērtējumu novērtējot BS pasākumu kopuma konkrētai slodzei summāro efektivitāti – kā tā ietekmē mainīsies slodze un kādas būs sagaidāmās izmaiņas jūras vides stāvoklī.

Lai izstrādātu efektīvu PP, ietverot pasākumus, kas ļaus efektīvi risināt jūras vides problēmas, **BS pasākumu efektivitāti varētu būt nepieciešams vērtēt** ne tikai iedalījumā pa slodzēm un slodžu avotiem/aktivitātēm, bet **detalizētākā iedalījumā pa piesārņojošām vielām un jūras ekosistēmas elementiem (piemēram, atsevišķām sugām)**. Informācijas un resursu ierobežojumu dēļ, pirmajai PP šāds detalizēts novērtējums drīzāk nebūs iespējams. Ja analīzes rezultāti priekš pirmās PP norādīs uz šādu nepieciešamību, to būtu nepieciešams ņemt vērā, izstrādājot PP nākamajam plānošanas ciklam. Piemēram, ja ir nepieciešams pasākumu kopumu izvērtēšana un sagatavošana atsevišķām „problemātiskām” bīstamajām vielām (nevis bīstamo vielu grupām, kā tas ir analizēts šobrīd), vai atsevišķām, piemēram, komerciālo zivju sugām.

Vērtējot slodžu ietekmi uz jūras sugām, varētu būt **nepieciešama kompleksa analīze, ņemot vērā visus sugas dzīves cikla posmus un slodzes, kas to ietekmē dažādajos posmos.**³⁶

³³ Detalizētāks skaidrojums par pasākumu kategorijām sniegts atskaites 1.2.1.3.nodaļā.

³⁴ „Deskriptoriem” un JVM, kur nav bijis iespējams novērtēt esošo stāvokli, šajā analīzes posmā skatīti visi „esošo politiku” pasākumi – gan jau īstenotie pasākumi, gan sagaidāmie. Lai sniegtu “riska vērtējumu” analizēts, vai ir aptverti visi nozīmīgi slodžu avoti un aktivitātes, vai pasākumu kopums risina visus svarīgus slodžu veidošanās aspektus.

³⁵ Rezultāti sniegti atskaites 3.pielikumā (3.3.nodaļā).

³⁶ Kā piemērs būtu minami laši, kurus ietekmē ne tikai nozvejas radītā slodze (zvejniecība), bet arī slodzes uz upēm lašu nārstošanai. Šādas sugas aizsardzībai ir nepieciešama kompleksa pieeja, ietverot ne tikai pasākumus slodzes samazināšanai jūrā, bet arī pasākumus piemērotu nārsta apstākļu nodrošināšanai upēs (t.sk., piemēram, pienācīgi pasākumi nelegālās lašu zvejas novēršanai nārsta laikā).

1.3.3.2. „Riska vērtējuma” izstrāde

„Riska vērtējums” balstās uz daudziem citiem novērtējumiem un dažāda veida informāciju (sākot ar slodžu un ietekmju novērtējumu, „bāzes scenārija” pasākumu efektivitātes novērtējumu, līdz LVS definējumam). Ņemot vērā pieejamās informācijas ierobežotību, it īpaši kvantitatīvu datu un novērtējumu trūkumu, **pirmās PP izstrādei ir iespējams izstrādāt tikai kvalitatīvu „riska vērtējumu”, balstoties uz ekspert-vērtējumu.**

Nacionālajai metodikai „riska vērtējumam” ir piedāvāta pieeja, kas izstrādāta ES 7. pētniecības ietvarprogrammas projekta „ODEMM”³⁷ ietvaros.³⁸ Tā balstās uz kvalitatīvu novērtēšanas pieeju, kur risks nenasniegt LVS tiek novērtēts ar trīs kategoriju skalu. Riska kategorija („zems”, „vidējs”, vai „augsts” risks) katram no 11 LVS „deskriptoriem” tiek noteikta, balstoties uz ekspert-vērtējumu. Tāpat ar trīs kategorijām tiek novērtēts šī riska vērtējuma ticamības līmenis („zema”, „vidēja”, vai „augsta” ticamība). Ņemot vērā „riska novērtējuma” lomu PP izstrādē, ir svarīgi lēmumu pieņemšanā ņemt vērā nenoteiktību šai novērtējumā.

Nacionālajai metodikai izmantoto novērtēšanas skalu apraksts sniegts sekojošajās tabulās. Tā, piemēram, „zems” risks nenasniegt LVS attiecībā uz konkrētu LVS „deskriptoru” ir tad, ja esošais stāvoklis ir tuvu LVS un, īstenojot „bāzes scenārija” pasākumus, ir (vai ir sagaidāma) izteikta pozitīva stāvokļa izmaiņu tendence LVS virzienā. Šādā situācijā nav nepieciešamība pēc „papildus pasākumiem”. Taču ja vienlaikus šāda riska vērtējuma ticamības līmenis ir „zems”, varētu būt nepieciešams iekļaut pirmajā PP speciālus pasākumus informācijas un zināšanu bāzes uzlabošanai, lai nākamajam plānošanas ciklam varētu sniegt riska vērtējumu ar pieņemamu ticamību.

Izmantojot šo pieeju, „riska novērtējums” būtu veikams katram LVS „deskriptoram”, saistībā ar noteiktajiem JVM.

1.5.tabula. Riska nenasniegt LVS novērtēšanai izmantotā vērtēšanas skala. (Avots: LHEI, adaptēts no ES 7. pētniecības ietvarprogrammas projekta „ODEMM” izstrādātas pieejas).

Riska vērtējuma kategorijas	Kategoriju apraksts
Zems risks (1)	Esošais stāvoklis ir tuvu LVS un, īstenojot esošos pasākumus, ir (vai ir sagaidāma) izteikta pozitīva tendence/trends LVS virzienā
Vidējs risks (2)	Esošais stāvoklis nav tuvu LVS un, īstenojot esošos pasākumus, nav (vai nav sagaidāma) izteikta pozitīva tendence/trends LVS virzienā
Augsts risks (3)	Esošais stāvoklis nav tuvu LVS un, neskatoties uz īstenotajiem „bāzes scenārija” pasākumiem ir konstatējama negatīva tendence/trends prom no LVS.

³⁷ “Options for Delivering Ecosystem Based Marine Management” (grant number: 244273; www.liv.ac.uk/odemmm).

³⁸ Pētījuma rezultāti publicēti Breen P., et.al. (2012) „An environmental assessment of risk in achieving good environmental status to support regional prioritisation of management in Europe.” // *Marine Policy*. Vol.36: 1033-1043.

1.6.tabula. Riska vērtējuma ticamības novērtēšanai izmantotā vērtēšanas skala. (Avots: LHEI, adaptēts no ES 7. pētniecības ietvraprogramas projekta „ODEMM” izstrādātas pieejas).

Riska vērtējuma ticamības līmeņa kategorijas	Kategoriju apraksts
Zems (1)	Nav definēta LVS vērtība un riska vērtējumam nav pieejami novērojumu rezultāti
Vidējs (2)	LVS vērtība ir definēta konceptuāli un riska vērtējums ir balstīts uz novērojumu rezultātiem
Augsts (3)	Riska vērtējums ir balstīts uz datu analīzi un novērtējumā izmantotajiem indikatoriem ir skaidri definēta LVS skaitliskā vērtība

„Papildus pasākumi” būtu nepieciešami gadījumos, kad risks nesasniedz LVS ir „augsts” vai „vidējs”. Taču katrs gadījums ar „vidēju” riska līmeni būtu jāizvērtē atsevišķi un jāskata ciešā saistībā ar tā ticamības novērtējumu. Ja ticamība ir „vidēja”, vai „zema”, pirmajā PP būtu nepieciešams iekļaut pasākumus informācijas un zināšanu bāzes uzlabošanai, lai nākamajam plānošanas ciklam varētu sniegt riska vērtējumu ar pieņemamu ticamību. Vienlaikus, zema vērtējuma ticamība nevarētu būt pietiekams pamatojums, lai neievieštu nekādus „papildus pasākumus” slodžu samazināšanai un stāvokļa uzlabošanai. Tādēļ būtu nepieciešams izvērtēt, kādus pasākumus būtu iespējams un lietderīgi paredzēt jau pirmajā PP, negaidot uzlabotu riska vērtējumu.

1.3.3.3. Ilustrācija riska novērtējumam nesasniedz JVM attiecībā uz D2 „Svešās sugas”

1.7.tabulā sniegts sagatavotais novērtējums attiecībā uz D2 „Svešās sugas” (saistībā ar JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas jūras biotopus un sugas”).

Jāatzīmē, ka šī darba ietvaros bija iespējams sagatavot riska novērtējumus, lai notestētu izstrādāto pieeju. Pieejas 2. un 3. solis balstās uz ekspert-vērtējuma izmantošanu. Sagatavotie novērtējumi balstās tikai uz projekta ekspertu vērtējumu. Tādēļ novērtējumi būtu uzskatāmi tikai kā pieejas testēšanas rezultāts. **Pienācīgas kvalitātes novērtējumu sagatavošanai priekš PP būtu nepieciešams sagatavot BS pasākumu efektivitātes un „risku vērtējumus”, kas balstīti uz ekspertu grupas vērtējumu (izmantojot JVM atbilstošas ekspertu grupas).**

Attiecībā uz esošā jūras vides stāvokļa novērtējumu salīdzinājumā ar LVS jāatzīmē, ka šāds vērtējums nav sagatavots, jo nav izstrādāti stāvokļa vērtēšanas indikatori un to LVS vērtības.

Attiecībā uz BS pasākumu efektivitātes novērtējumu, kopumā šai slodzei analizē ietvertie esošie un plānotie/sagaidāmie nozaru politiku pasākumi ir saistīti ar sekojošiem starptautiskiem politiku ietvariem (PI):

1. Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību.
2. Padomes Regula Nr. 708/2007 (2007. gada 11. jūnijs) par svešzemju un vietējā areālā nesastopamu sugu izmantošanu akvakultūrā.
3. Eiropas Parlamenta un Padomes regula (priekšlikums) Nr.../2014 par invazīvo svešzemju sugu introdukcijas un izplatības novēršanu un pārvaldību (sagaidāms, ka stāsies spēkā 2016.gadā).
4. HELCOM Baltijas Jūras Rīcības Plāns (BJRP, 2007).
5. HELCOM BJRP: Ceļvedis, lai ratificētu un saskaņoti īstenotu Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību.

6. Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020.

7. Starptautiskā konvencija par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību.

Daļa šo politikas ietvaru pasākumu ir jau ieviesti (1a kategorija). Lai novērtētu izmaiņas BS pasākumu ieviešanas rezultātā, ņemti vērā 1b kategorijas pasākumi (kas dotu turpmāku uzlabojumu). Pēc pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējuma rezultātiem tādi ir lielākā daļa pasākumu no 3.PI, atsevišķi pasākumi no 5.PI un pasākumi no 6.PI (citi pasākumi ir vai nu „1a”, vai „iespejams 2a” – kur ir pārāk augsta nenoteiktība par pasākumu un/vai tā ieviešanu līdz 2020.gadam).

Detalizēta informācija no BS pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējumu sniegta 5.pielikumā, no „riska novērtējuma” – 6.pielikumā.

1.7.tabula. Novērtējums riskam nesasnigt LVS attiecībā uz D2 „Svešās sugas” (saistībā ar JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas jūras biotopus un sugas”). (Avots: Projekta ekspertu vērtējums.)

Novērtējumiem izmantotās kategorijas:

[1] Esošā stāvokļa vērtējums: **Atbilst LVS** / **Neatbilst LVS**; nav novērtēts (balts).

[2] „Bāzes scenārija” (BS) pasākumu efektivitātes novērtējums: BS pasākumu ieviešanas rezultātā esošais stāvoklis „paliks nemainīgs” (→), „nedaudz uzlabosies” (↗), „būtiski uzlabosies” (↑).

[3] Riska vērtējums: **Zems** / **Vidējs** / **Augsts** risks nesasnigt JVM.

[4] Riska vērtējuma ticamības novērtējums: **Augsta** / **Vidēja** / **Zema** ticamība.

Apakš-baseins	Esošā stāvokļa vērtējums	BS pasākumu efektivitātes novērtējums*	Efektivitātes novērtējuma pamatojums	RISKA VĒRTĒJUMS (nesasnigt LVS)	Riska vērtējuma pamatojums	Riska vērtējuma TICAMĪBAS novērtējums	Ticamības novērtējuma pamatojums
	[1]	[2]		[3]		[4]	
Baltijas jūra	Sākotnējā novērtējumā stāvoklis nav vērtēts, jo nav izstrādāti atbilstoši indikatori un LVS vērtības	↗	Sagaidāmie pasākumi aptver galvenos slodžu avotus un ietver efektīvu pasākumu kopumu, taču efektivitāte lielā mērā būs atkarīga no konkrētiem īstenotajiem pasākumiem nacionālā līmenī.	2	Īstenojot (līdz 2020.gadam) sagaidāmos pasākumus, būtu sagaidāma neliela pozitīva tendence / trends LVS virzienā	3	LVS vērtība ir konceptuāli definēta. Taču riska vērtējums nav balstīts uz novērojumu rezultātiem (nav datu).
Rīgas līcis	Sākotnējā novērtējumā stāvoklis nav vērtēts, jo nav izstrādāti atbilstoši indikatori un LVS vērtības	↗	Daudziem nozīmīgiem pasākumu veidiem nenoteiktība par konkrētiem pasākumiem un to ieviešanas termiņu.	2		3	

1.3.3.4. Pieeja riska novērtējumam nesasnigt jūras vides mērķi saistībā ar D5 „Eitrofikācija”

Baltijas jūras valstis, sadarbojoties Helsinku Konvencijas ietvaros, ir izstrādājušas jūras reģionam kopēju Baltijas jūras rīcības plānu (BJRP), kura pārstrādātais variants tika apstiprināts ar HELCOM Kopenhāgenas ministru deklarācijā 2013.gada 3.oktobrī. Apstiprinātajā BJRP ir definēti kvantitatīvi

maksimāli pieļaujamie slodžu līmeņi Baltijas jūras apakšbaseiniem, kas tālāk ir sadalīti starp valstīm. Šie **definētie maksimāli pieļaujamie slodžu līmeņi ir uzskatāmi par biogēnu slodžu laba vides stāvokļa vērtībām**. Atbilstoši noteiktajām LVS slodžu vērtībām ir veikts **reģionāls vides stāvokļa novērtējums visiem Baltijas jūras baseiniem, kā arī noteikta esošā stāvokļa attālums no LVS**.³⁹

Gandrīz viss Latvijas radītais antropogēnais biogēnu piesārņojums uz jūru veidojas no sauszemes – ar virszemes ūdeņu noteci, kas nonāk jūrā no upēm, un tiešajām izplūdēm jūrā (96 % attiecībā uz slāpekli un 100 % attiecībā uz forsforu). Tādēļ **BS pasākumi JSD kontekstā šim slodzes avotam ir aptverti ar ŪSD “Upju baseinu apsaimniekošanas plāniem” (UBAP)**. Lai novērtētu šo BS pasākumu efektivitāti, tiks izmantoti aprēķini par biogēnu slodzi uz upju grīvām UBAP ietvertu pasākumu ieviešanas rezultātā. Šādu aprēķinu plānots izstrādāt UBAP atjaunošanas ietvaros (atbilstoši ŪSD prasībām, atjaunotie UBAP jā sagatavo līdz 2015.gada beigām). Tādējādi būs iespējams **kvantitatīvi novērtēt vai šo BS pasākumu kopums būs pietiekams, lai panāktu biogēnu ieneses apjoma samazinājumu atbilstoši (HELCOM ietvaros) Latvijai definētajam pieļaujamajam slodžu līmenim, kas atbilst LVS vērtībai**.

1.3.4. Papildus pasākumu identificēšana un raksturojums

Ja saistībā ar noteiktu LVS „deskriptoru” pastāv risks nerasniegt LVS, tad ir nepieciešams identificēt „papildus pasākumus” slodžu samazināšanai un stāvokļa uzlabošanai, lai sasniegtu noteikto mērķi. **„Papildus pasākumi” identificēšanai būtu ieteicams ievērot sekojošus vispārējus principus:**

- „Papildus pasākumi” tiek noteikti tiešā saistībā ar LVS „deskriptoru” un JVM (kur pastāv risks nerasniegt LVS).
- „Papildus pasākumu” identificēšanai nepieciešams ņemt vērā saiknes starp aktivitātēm, slodzēm un to ietekmēm uz stāvokli (saistībā ar noteikto „deskriptoru”), nosakot pasākumus aktivitātēm, kas rada nozīmīgu slodzi.
- Atbilstoši JSD KIS rekomendācijām PP sagatavošanai, ir divu veidu „papildus pasākumi” (2a un 2b kategorijas pasākumi), jo tie var tikt noteikti saistībā (vai nesaistīti) ar citu jomu/nozaru politikām (balstoties uz esošu ES tiesību aktu un starptautisku līgumu ieviešanas procesiem).⁴⁰ „Papildus pasākumu” nepieciešamības gadījumā vispirms būtu lietderīgi izvērtēt, vai efektīvākais veids JVM sasniegšanai varētu būt „papildus pasākumu” noteikšana saistībā ar citu jomu/nozaru politikām.
- Sākotnēji būtu ieteicams apzināt un analizēt plašu iespējamo „papildus pasākumu” loku, no kuriem, pēc tam, veicot direktīvā noteikto izvērtēšanu, būtu iespējams izvēlēties efektīvāko/-s un optimālāko/-s „papildus pasākumu/-s”.

Iespējamo „papildus pasākumu” identificēšanai ieteicamās metodes (un informācijas avoti):

- konsultācijas ar nozaru/iesaistīto pušu pārstāvjiem,
- literatūras izpēte (informācija no zinātniskiem pētījumiem),
- informācijas apmaiņa ar jūras reģiona/kaimiņu valstīm,
- informācija par esošiem un plānotiem/sagaidāmiem pasākumiem jūras reģionā (īpaši, no HELCOM plānotā „kopīgu reģionālu pasākumu dokumenta”, „Rekomendācijām”).

³⁹ HELCOM (2013) “Review of the Fifth Baltic Sea Load Compilation for the 2013 HELCOM Ministerial Meeting.” *Baltic Sea. Environ. Proc. No. 141*.

⁴⁰ Detalizētāka informācija sniegta atskaites 1.2.1.3.nodaļā.

Kad katram LVS „deskriptoram”, kur pastāv risks nesasniegt mērķi, ir identificēti iespējamie „papildus pasākumi”, nepieciešams sagatavot katra šāda **pasākuma raksturojumu**, lai būtu iespējams veikt to tālāku izvērtēšanu (atbilstoši direktīvas 13.3.panta prasībām).

Direktīvas 13.3.pants nosaka, ka **PP iekļautajiem „papildus pasākumiem” ir jābūt „tehniski iespējamam”**. Lai veiktu sistemātisku un vienotu šādu izvērtējumu iespējamajiem „papildus pasākumiem”, būtu iespējams izmantot kvalitatīvu novērtēšanas pieeju, balstoties uz ekspertvērtējumu, izmantojot kvalitatīvas novērtēšanas kategorijas (piemēram, pasākumam ir „augsts”/„vidējs”/„zems” ieviešanas tehniskais potenciāls). 1.8.tabulā sniegts piemērs pieejai, kas tiek izmantota šādam novērtējumam Beļģijā, lai prioritizētu iespējamās „papildus pasākumus” pēc to „tehniskās iespējamības”.⁴¹ 1.kategorijas pasākumiem ir augstākais potenciāls, ka to ieviešana tehniski noritētu veiksmīgi. Taču šāds vērtējums nenozīmē, ka, piemēram, 4.kategorijas pasākumu ieviešana ir tehniski pilnīgi neiespējama.

1.8.tabula. Beļģijā izmantotā vērtēšanas skala „papildus pasākumu” prioritizēšanai pēc to „tehniskās iespējamības”. (Avots: ARCADIS (2014) „Background document summarising experiences with respect to economic analysis to support Member States with the development of the Programme of measures for the MSFD”, 48.lpp.)

Scale	Description of categories
1	Best Available Technique (BAT)
2	Multiple application, comprehensive experience/proof of good practice.
3	Applied; limited experience/ uncertainty
4	New development

Latvijā būtu iespējams izmantot līdzīga veida pieeju, taču **būtu nepieciešams izstrādāt un vienoties par vērtēšanas kategorijām.**

Lai nodrošinātu vienotu pieeju visiem pasākumiem, kā arī, ņemot vērā informāciju, kāda nepieciešama tālāku izvērtējumu veikšanai, **„tehniski iespējamam” „papildus pasākumiem” būtu nepieciešams apkopot informāciju, kas raksturo katra pasākuma:**

- saikni ar slodzēm, LVS kvalitatīvajiem raksturlielumiem un vides mērķiem,
- ieviešanas ģeogrāfisko mērogu,
- saikni ar citām/nozaru politikām,
- sagaidāmo vides efektu, izmaksas, ieguvumus (ciktāl pieejama informācija),
- ieviešanas institucionālos un finansējuma jautājumus u.c. tālākam izvērtējumam svarīgu informāciju.

Praksē plaši izmantota un ieteikta pieeja ir „pasākumu katalogs” (piemēram, Excel datubāzes formātā), kurā apkopota visa nepieciešamā informācija pasākumu izvērtēšanai. Praktisko pieeju un formātu “papildus pasākumu” raksturošanai būtu iespējams noteikt pirms to analīzes darba veikšanas, jo tas lielā mērā būs atkarīgs no analizējamo pasākumu veida un skaita un arī analīzei pieejamā finansējuma.

⁴¹ Avots: ARCADIS (2014) „Background document summarising experiences with respect to economic analysis to support Member States with the development of the Programme of measures for the MSFD”. Report of a Project financed by the EC DG Environment. 48.lpp.

1.3.5. Papildus pasākumu ekonomiskā analīze

Atbilstoši direktīvas 13.3.pantam, PP ir iekļaujami tehniski iespējami un izmaksu-efektīvi „papildus pasākumi”, un ir jāveic to ietekmju, tai skaitā izmaksu-ieguvumu analīze, pirms to iekļaušanas PP.

No šīs prasības kopumā izriet, ka „papildus pasākumiem” (kas ir tehniski iespējami) jāveic izmaksu-efektivitātes analīze (IEA) un sociālekonomisko ietekmju analīze (IA), tai skaitā izmaksu-ieguvumu analīze (IIA).

Praktiskā pieeja „papildus pasākumu” ekonomiskajai analīzei būs atkarīga no:

- Pieejamās informācijas attiecībā uz vides novērtējumiem, kas nepieciešami šādai pasākumu ekonomiskajai analīzei (novērtējumi attālumam līdz LVS, ko nepieciešams novērst ar „papildus pasākumiem”, individuālo pasākumu efektivitātei, pasākumu ietekmei uz jūras ekosistēmu). Ņemot vērā šādas informācijas ierobežojumus, ekonomiskajai analīzei lielākoties varēs izmantot kvalitatīvas (vai semi-kvantitatīvas) novērtēšanas pieejas, kur nozīmīga loma būs ekspert-vērtējumiem un konsultācijām ar nozaru/iesaistīto pušu speciālistiem.
- Finanšu resursu apjoma, kas būs pieejams ekonomiskās analīzes veikšanai un novērtējumu sagatavošanai (tas noteiks, piemēram, informāciju, kādu būs iespējams apkopot, par pasākumu izmaksām, ieguvumiem un citām sociālekonomiskajām ietekmēm).
- Slodzēm/jūras vides problēmām, saistībā ar kurām būs nepieciešami „papildus pasākumi”, jo tām ir atšķirīgas iepriekšējās iestrādes (iepriekš veiktais darbs un pieejamā informācija, dati un novērtējumi) pasākumu izmaksu un ietekmju novērtēšanai.
- Nepieciešamo „papildus pasākumu” veidiem (regulējošie, administratīvie, tehniskie, informatīvie pasākumi), jo tiem raksturīgi atšķirīgi izmaksu veidi un, attiecīgi, izmaksu novērtēšanas metodes var atšķirties. Tāpat atšķiras arī šādu pasākumu vides efekts un ietekmes, kas ir svarīgi, piemēram, pasākumu izmaksu-efektivitātes un ieguvumu novērtēšanai.
- Nepieciešamo „papildus pasākumu” apjoma (cik daudz „papildus pasākumu” būs nepieciešami un, attiecīgi, būs jāvērtē izmaksu-efektivitātes un ietekmju analīzē konkrētai slodzei/jūras vides problēmai, lai sasniegtu JVM).

Līdz ar to, praktiskās pieejas izstrādei, pirmkārt, nepieciešami „risika novērtējuma” rezultāti, kas norādīs slodzes/jūras vides problēmas, kurām būs nepieciešami „papildus pasākumi”, un nepieciešamo „papildus pasākumu” apjomu.

„Papildus pasākumu” ekonomiskajai analīzei būtu jāveic:

1. Tehniski iespējamo „papildus pasākumu” **izmaksu novērtēšana** (izmantojot informāciju no literatūras, izmaksu datu vākšanu, t.sk., konsultējoties ar nozaru/iesaistīto pušu speciālistiem).
2. Iespējamo „papildus pasākumu” **izmaksu-efektivitātes analīze**, kam būtu iespējams izmantot kvalitatīvu (vai semi-kvantitatīvu) pieeju pasākumu izmaksu, efekta un izmaksu-efektivitātes vērtējumu izstrādei, balstoties uz ekspert-vērtējumu. Šeit varēti tikt izmantota līdzīga pieeja, kāda izmantota Holandē un Beļģijā JSD „papildus pasākumu” izmaksu-efektivitātes analīzei.⁴² Informācijas apmaiņa ar kaimiņvalstīm liecina, ka šāda pieeja tiks izmantota arī Zviedrijā.

⁴² Īss pieejas apraksts sniegts dokumentā *ARCADIS (2014) „Background document summarising experiences with respect to economic analysis to support Member States with the development of the Programme of measures for the MSFD”. Report of a Project financed by the EC DG Environment. (27.-29.lpp)*

3. Iespējamo „papildus pasākumu” **sociālekonomisko ietekmju analīze**, kam būtu iespējams izmantot kvalitatīvu (vai semi-kvantitatīvu) novērtēšanas pieeju, balstoties uz ekspertvērtējumu. Šeit varētu tikt izmantota līdzīga pieeja, kāda tika izmantota pētījumā Latvijā (2013) ŪSD „papildus pasākumu” sociālekonomisko ietekmju analīzei (izmantojot „daudz-kritēriju analīzes” metodikas ietvaru).⁴³
4. **Ieguvumu novērtēšana un izmaksu-ieguvumu analīze** no „papildus pasākumu” ieviešanas nozīmīgākajām slodzēm/jūras vides problēmām (piemēram, no LVS sasniegšanas saistībā ar biogēnu ieneses slodzi, slodzi no svešo sugu ievadīšanas vidē). Analīze varētu tikt balstīta uz ieguvumu novērtējumiem no literatūras un iepriekšējiem ekonomiskās novērtēšanas pētījumiem attiecībā uz Latvijas jūras ūdeņiem⁴⁴. Papildus ieguvumu ekonomiskās novērtēšanas pētījumi ar datu vākšanu nebūs iespējami laika un finanšu resursu ierobežojumu dēļ.

1.3.6. Izņēmumu pamatošana papildus pasākumu ieviešanai un vides mērķu sasniegšanai

Atbilstoši direktīvas 14.pantam un likuma 16.pantam ir pieļaujami izņēmuma gadījumi, kad var netikt sasniegts LVS, vai var neieviešāt mērķa sasniegšanai nepieciešamos „papildus pasākumus”.

Pirmo gadījumu, kad **var netikt sasniegts LVS (vai tas var netikt sasniegts noteiktajā termiņā)**, paredz direktīvas 14.1.-14.3.pants, un 14.1.pantā ir noteiktas konkrētas situācijas, kādos šādus izņēmumus drīkst piemērot. Šādu izņēmumu gadījumos ir jāsniedz to piemērošanas pamatojums un PP jāpiekļauj pasākumi, lai novērstu turpmāku stāvokļa pasliktināšanos un darītu visu iespējamo LVS sasniegšanai.

JSD KIS ietvaros izstrādātajos dokumentos saistībā ar izņēmumu piemērošanu⁴⁵ ir uzsvērts, ka izņēmumi ir piemērojami konkrētai jūras vides problēmai, kas neļauj sasniegt LVS (atbilstoši direktīvā noteiktajām situācijām), un šie izņēmumi nav piemērojami visai dalībvalsts jūras teritorijai, bet tikai tai daļai, kuru skar konkrētā problēma.

Atbilstoši direktīvā noteiktajam, izņēmumi, kad var netikt sasniegti JVM, ir pieļaujami sekojošās situācijās:

- a. Rīcība vai rīcības trūkums, par kuru dalībvalsts nav atbildīga (direktīvas 14.1.(a) punkts). Šāda veida izņēmumi var tikt piemēroti, ja vides stāvokli ir pasliktinājusi kādas trešās personas aktivitātes (piemēram, kuģa avārija), vai ja LVS sasniegšana iespējama tikai ar rīcībām Kopienas vai starptautiskā līmenī. Pirmajā gadījumā vides pasliktināšanās ir uz laiku. Atbilstoši izņēmuma raksturam ir jāīsteno visi nepieciešamie pasākumi, lai novērstu kaitīgo ietekmi. Otrajā gadījumā pasākumi ir jāīsteno starptautiskā līmenī (piemēram, ja ir nepieciešams panākt vienošanos IMO, vai regulējoši pasākumi ir nepieciešami Kopējā Zivsaimniecības politikā).

⁴³ Pieejas apraksts un pētījuma rezultāti ietverti pētījuma atskaitē *Pakalniņe K., Fedoroviča K. (2013) „Economic evaluation of ‘supplementary’ measures for the WFD programs of measures in Latvia. Latvian study report.” Report of the project “Towards joint management of the transboundary Gauja/Koiva river basin district.* Pieejama http://gauja.balticrivers.eu/files/wp3_report_economic_evaluation_lv.pdf.

⁴⁴ Īpaši, GES-REG projekta ietvaros veiktā ekonomiskās novērtēšanas pētījuma. Rezultāti publicēti *Pakalniņe K. et.al. (2013) “Valuing benefits of reaching the MSFD targets by applying the “Choice Experiment” method. Latvian study report.” Report of the GES-REG project.* Pieejams: <http://gesreg.msi.ttu.ee/en/results>.

⁴⁵ Tai skaitā, JSD KIS rekomendāciju dokumentā *“Programmes of measures under MSFD: Recommendations for establishment / implementation and related reporting”.*

- b. Dabīgi iemesli (Direktīvas 14.1.(b) punkts). Pie dabīgiem iemesliem tiek pieskatītas nekontrolējamas dabas parādības – plūdi, stipras vētras. Bet Latvijas gadījumā pie dabīgām parādībām būtu jāpieskaita arī skābekļa deficīts Baltijas jūras Gotlandes rajonā, kas veidojas Baltijas jūras hidroloģiskā režīma ietekmē. Kā atsevišķs faktors varētu tikt apskatīts klimata izmaiņu radītais krasta erozijas pieaugums. Šai gadījumā gan būtu veicams atsevišķs vērtējums par to, vai ir piemērojams patstāvīgs izņēmums, vai izņēmums uz laiku, izvērtējot krasta aizsardzības pasākumus, to efektivitāti un izmaksas.
- c. Nepārvarama vara (force majeure) (direktīvas 14.1.(c) punkts). Šai kategorijā ietilps neparedzami notikumi, tādi kā karš, teroristu uzbrukums, neparedzams notikums. Šāda veida izņēmumi ir piemērojami uz laiku, kas nepieciešams krīzes situācijas novēršanai.
- d. Jūras fizikālo īpašību izmaiņšana, kas veikta, lai nodrošinātu svarīgas sabiedrības intereses, kuras ir svarīgākas par to īstenošanas negatīvajām ietekmēm uz jūras vidi (direktīvas 14.1.(d) punkts). Piemērojot šo izņēmumu, ir jāpamato, ka sabiedrības labā īstenojamās darbības ir svarīgākas par videi nodarīto kaitējumu, un ir jāizvērtē, vai plānotajām darbībām ir alternatīva. Šādi izņēmumi pieļauj jūras fizikālo īpašību pasliktināšanos tikai uz laiku, bet tie neatceļ LVS sasniegšanas prasību.
- e. Dabīgie apstākļi, kas nedod iespēju laikā sasniegt LVS (direktīvas 14.1.(e) punkts). Šai gadījumā izņēmumi tiek piemēroti uz laiku, kas ekosistēmai nepieciešams, lai sasniegtu LVS pēc PP īstenošanas.

Tā kā noteiktajiem izņēmumiem ir jābūt pamatotiem ar pienācīgu analīzi, tad to pamatošanai ir nepieciešams, lai:

1. ir noteikta (kvantitatīva) LVS vērtībai (jo izņēmums ir LVS nesasniedzšanai, tādēļ tam ir jābūt definētam);
2. ar pienācīgu ticamības līmeni ir novērtēta jūras vides stāvokļa atšķirība no LVS;
3. jūras vides stāvokļa atšķirības vērtējumā no LVS ir ņemta vērā „bāzes scenārija” pasākumu efektivitāte, tai skaitā, novērtēts efekta iestāšanās periods;
4. izņēmuma gadījuma pamatošanai ir sagatavots pienācīgs izvērtējums iemeslam, kas kalpo par pamatu izņēmuma noteikšanai.

Otrajā gadījumā, ko paredz direktīvas 14.4.pants, **var netikt ieviesti „papildus pasākumi”, ja to izmaksas būtu nesamērīgas, ņemot vērā jūras videi radīto apdraudējumu.** Arī šādiem izņēmumiem nepieciešams sniegt pienācīgu pamatojumu, un nodrošināt, ka nav turpmākas pasliktināšanās, kā arī ieviest visus „papildus pasākumus” stāvokļa uzlabošanai, kuri nerada nesamērīgas izmaksas.

Saistībā ar šī veida izņēmumiem JSD KIS ietvaros ir izstrādāts vispārīgs skaidrojums, kas var tikt uzskatīts par „nesamērīgām izmaksām” un pret ko tās tiek salīdzinātas, vērtējot „apdraudējumu” jūras videi (ja pasākumi netiek ieviesti).

Kopīgā interpretācija ES līmenī⁴⁶ nosaka, ka „apdraudējums” ir jūras videi radītais kaitējums, salīdzinot LVS ar stāvokli, ja „papildus pasākumi” netiktu ieviesti. Šo starpību novērtē kā vides kaitējuma izmaksas jeb ieguvumus, kas tiek zaudēti dēļ kaitējuma ekosistēmai („zaudētie ieguvumi”).

Lai pamatotu „nesamērīgas izmaksas”, nepieciešams salīdzināt „zaudētos ieguvumus” no kaitējuma ekosistēmai, ja pasākumi netiktu ieviesti, un izmaksas „papildus pasākumiem”, kas vajadzīgi LVS sasniegšanai. Ja izmaksas ir nesamērīgi augstas salīdzinājumā ar ieguvumiem, tad var tikt pamatots izņēmums šādu pasākumu neieviešanai dēļ nesamērīgām izmaksām.

⁴⁶ Balstoties uz informāciju no JSD KIS “Ekonomiskās un Sociālās Analīzes” darba grupas materiāliem.

Vispārēji principi šādai analīzei ir skaidroti ES līmenī izstrādātās rekomendācijās līdzīga veida izņēmumu pamatošanai saistībā ar ŪSD ieviešanu.⁴⁷ Šie principi nosaka, ka:

- vērtējot pasākumu izmaksas, ir jāņem vērā izmaksu-efektīvākie pasākumi LVS sasniegšanai;
- izmaksu un ieguvumu novērtējumiem jāietver gan kvantitatīvi (monetāri) novērtētās izmaksas un ieguvumi, gan izmaksas un, īpaši, ieguvumus, ko nav bijis iespējams kvantificēt un kas tādēļ jānovērtē vismaz kvalitatīvi;
- līmenim ar kādu izmaksas pārsniedz ieguvumus ir jābūt ievērojamam un novērtētam ar pienācīgu ticamību, lai izmaksas varētu uzskatīt par nesamērīgi augstām salīdzinājumā ar ieguvumiem;
- „finansiālās kapacitātes” (*affordability*) ierobežojumi pasākumu ieviešanas finansēšanai var kalpot par pamatojumu pasākumu ieviešanas termiņa pagarināšanai, ja tie ir pamatoti ar:
 - alternatīvu finansēšanas mehānismu/avotu trūkumu, kas neradītu nesamērīgu finansiālo slogu,
 - rīcībām, lai novērstu finansiālās kapacitātes ierobežojumus nākotnē.

Tā kā noteiktajiem izņēmumiem ir jābūt pamatotiem ar pienācīgu analīzi, tad to pamatošanai būtu jāveic:

1. izmaksu-efektīvu „papildus pasākumu” kopuma noteikšana LVS sasniegšanai, kas ietvers arī šo pasākumu izmaksu novērtējumu;
2. ieguvumu novērtēšana no šo pasākumu ieviešanas un LVS sasniegšanas;
3. izmaksu un ieguvumu salīdzināšana un lemšana par izmaksu „nesamērīgumu”;
4. „finansiālās kapacitātes” ierobežojumu pamatošanai būtu jāizstrādā nacionālā pieeja⁴⁸ un jāveic nepieciešamā analīze, t.sk., ņemot vērā iepriekš minētos nosacījumus.

Praktisko pieeju iespējamo izņēmumu izvērtēšanai un pamatošanai (gan attiecībā uz 14.1., gan 14.4.panta izņēmumu veidiem) būs iespējams un nepieciešams izstrādāt nākamajā PP izstrādes etapā.

1.3.7. Pasākumu programmas pārrobežu ietekmes novērtēšana

Atbilstoši JSD 13.8.pantam dalībvalstīm jānovērtē savu pasākumu programmu ietekme uz ūdeņiem, kas atrodas ārpus to jūras ūdeņiem. Īpaši būtu jāizvērtē „papildus pasākumu” pārrobežu ietekme. Sagaidāms, ka informācija par pasākumu efektu nebūs pietiekama, lai šādu pārrobežu ietekmi novērtētu kvantitatīvi. Taču būtu iespējams izmantot kvalitatīvu vai semi-kvantitatīvu novērtēšanas pieeju, balstoties uz ekspert-vērtējumu. Šādam novērtējumam būtu jāaptver slodzes un „deskriptori”, ko skar PP ietvertie pasākumi. To var veikt vienlaikus ar pasākumu programmas SIVN izstrādi (ja tiek izlemts, ka JSD PP tāds ir jāveic). Praktisko pieeju šī novērtējuma veikšanai būtu iespējams un nepieciešams izstrādāt nākamajā PP izstrādes etapā.

⁴⁷ JSD KIS ieteikumi atsaucas uz šiem principiem. Tie skaidroti dokumentos *CIS for WFD (2009) “Guidance document N° 20: Guidance document on exemptions to the environmental objectives”*. EC un *CIS for WFD (2014) “Addressing affordability concerns in WFD implementation: Resource document for the WG Economics”*. (Draft version, October of 2014) EC, CIS Working group on Economics.

⁴⁸ ŪSD ieviešanas kontekstā šāda pieeja līdz šim ir izstrādāta un izmantota (gan citās valstīs, gan Latvijā) tikai, lai analizētu iedzīvotāju maksātspējas ierobežojumus saistībā ar maksājumiem par centralizētās ūdens apgādes un kanalizācijas pakalpojumiem.

2. Kopsavilkums par slodzēm, jūras vides stāvokli un nozīmīgām jūras vides problēmām

Lai sasniegtu labu jūras vides stāvokli, nepieciešams īstenot pasākumu programmu, kas dalībvalstīm jāsadzīvo līdz 2015.gada beigām. Direktīvas un likuma prasības nosaka, ka ir nepieciešams nodrošināt nacionālās pasākumu programmas koordinēšanu un saskaņošanu jūras reģiona līmenī. Lai to panāktu, tiks izmantotas esošās starptautiskās institucionālās sadarbības struktūras, it īpaši, kas ir izveidotas ar reģionālajām jūras konvencijām.

Jūras stratēģijas pamatdirektīva tika pieņemta 2008.gadā, bet jau pirms tam, 2007.gada novembrī, deviņu Baltijas jūras valstu vides ministri parakstīja Baltijas jūras rīcības plānu (*Baltic Sea Action Plan*), kura mērķis bija atveseļot Baltijas jūru, apvienojot reģiona spēkus un izvirzot konkrētas rīcības, kas katrai valstij jāveic, lai līdz 2021.gadam sasniegtu labu Baltijas jūras ekoloģisko stāvokli. Sešus gadus vēlāk - 2013.gada 3.oktobrī Kopenhāgenā notika HELCOM ministru sanāksme, kurā tika izvērtēta nacionālo programmu efektivitāte un aplūkots progress ekoloģisko mērķu sasniegšanā. Šajā sanāksmē tika pieņemta deklarācija „Turpmāka rīcība Baltijas jūras rīcības plāna ieviešanai – panākot labu vides stāvokli veselīgai Baltijas jūrai” (*“Taking Further Action to Implement the Baltic Sea Action Plan - Reaching Good Environmental Status for a healthy the Baltic Sea”*) (turpmāk – Kopenhāgenas deklarācija), kurā atzīts, ka Baltijas jūras vides stāvoklis joprojām ir neapmierinošs, tāpēc ar Kopenhāgenas deklarāciju tika pieņemtas vairākas jaunas rekomendācijas, noteikti mērķi, lai uzlabotu vides aizsardzību Baltijas jūrā, un dalībvalstīm noteikti jauni uzdevumi. Tā kā JSD ieviešanas reģionālā sadarbība ir īstenojama reģionālo konvenciju ietvarā (JSD 6.pants), tad pieņemtais Baltijas jūras rīcības plāns ir uzskatāms par daļu no JSD ieviešanas procesa.

HELCOM Baltijas jūras rīcības plāna (BJRP) vīzija ir veselīga Baltijas jūras vide ar plašu bioloģisko daudzveidību, kas, harmoniski funkcionējot, nodrošina ilgtspējīgu ekonomisko un sociālo darbību, tādēļ nepieciešams samazināt, aizkavēt un novērst Baltijas jūras vides piesārņošanu, sekmēt Baltijas jūras vides atveseļošanu un tās ekoloģiskā līdzsvara uzturēšanu.

Saskaņā ar „Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likuma” 9.panta 1.daļu „*Labs jūras vides stāvoklis ir tāds stāvoklis, kurā ir nodrošināta jūras ekoloģiskā daudzveidība un dinamika, tīrība, veselība un produktivitāte attiecīgajai jūrai raksturīgajos apstākļos un kurā jūras vide tiek izmantota ilgtspējīgi, saglabājot jūras ūdeņu izmantošanas potenciālu šai un turpmākajām paaudzēm*”. Laba vides stāvokļa konceptuāla definīcija nosaka to, ka jūras ekosistēma ir veselīga un funkcionējoša. Tā kā jūras ekosistēmai piemīt zināma elastība attiecībā pret ārējām slodzēm (gan dabīgām, gan antropogēnām), tad veselīga un funkcionējoša ekosistēma ir iespējama arī saprātīgas antropogēnas slodzes apstākļos. Līdz ar to antropogēnā iedarbība ir pieļaujama tiktāl, cik tā nerada nelabvēlīgas izmaiņas jūras ekosistēmā⁴⁹.

Kopenhāgenas deklarācijā tiek uzsvērtā nepieciešamība izpildīt BJRP prasības noteiktajos termiņos, īpašu uzmanību vēršot uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, sadzīves notekūdeņu attīrīšanas uzlabošanu un lauksaimniecības radītā piesārņojuma samazināšanu, kā arī nepieciešamību būtiski samazināt emisijas un bīstamo vielu nonākšanu jūras vidē.

Lai efektīvāk samazinātu biogēnu noplūdi no HELCOM dalībvalstīm, Kopenhāgenas deklarācijā uzsvērtā nepieciešamība iekļaut atbilstošus pasākumus nacionālajos rīcības plānos, upju baseinu apsaimniekošanas plānos, kā arī uzsākt kopīgus starpreģionālus pasākumus ar divpusējiem vai

⁴⁹ LHEI (2012) „Jūras vides stāvokļa sākotnējais novērtējums. C sadaļa. Laba vides stāvokļa kritēriji, indikatori un vērtējums Rīgas līcim un Baltijas jūrai”. Pieejams: http://www.lhei.lv/docs/2012/Juras_derektiva_C.pdf.

daudzpusējiem projektiem kopīgai problēmu risināšanai. Mērķis ir, veicināt saskaņu starp dažādām darbības jomām un veicināt vides apsvērumu iekļaušanu citās jomās, piemēram, zvejniecībā un lauksaimniecībā⁵⁰.

3.pielikumā dots jūras vides stāvokļa novērtējums. Baltijas jūras galvenā problēma ir eitrofikācija, kuras galvenais cēlonis ir paaugstinātas slāpekļa un fosfora slodzes. Vislielāko piesārņojumu ar biogēniem Baltijas jūrā kopumā rada difūzi piesārņojuma avoti. Savukārt Latvijā difūzo avotu radītās slodzes ir otras lielākās aiz pārrobežu pārneses radītajām (īpaši nozīmīgs ir pārrobežu piesārņojums, ko jūrā iepludina Daugava). Otra nozīmīga problēma, kas būtu minama, ir piesārņojums ar kaitīgajām vielām, kur smago metālu un organisko piesārņotāju koncentrācijas ir gandrīz 20 reižu augstākas nekā Ziemeļaustrumu Atlantijā. Latvijā lielākās smago metālu slodzes, tāpat kā biogēnu slodzes, Baltijas jūrā nonāk ar upju, īpaši Daugavas, ūdeņiem. Gan eitrofikācija, gan piesārņojuma ar kaitīgām vielām negatīvā ietekme Baltijas jūrā rada izmaiņas gan bioloģiskajā daudzveidībā, gan barības ķēdēs.

Novērtējot jūras vides stāvokli Latvijas teritoriālajiem un ekonomiskās zonas ūdeņiem, lielākā problēma ir indikatoru trūkums lielākajai daļai deskriptoru. Rezultātā iegūtie novērtējumi pārsvarā ir ar zemu ticamību (3.pielikuma 1.tabula).

Balstoties uz LVAF projektu „Latvijas upju slodžu modelēšana” (2014), ir veikta Latvijas lielāko upju slodžu trendu analīze (3.pielikuma 3.2.2.sadaļa). Te izmantotas kopējā slāpekļa un fosfora novērojumu datu rindas no 1993.gada (slāpeklim) un 1991.gada (fosforam) līdz 2012.gadam. Tā kā šīs datu rindas ir nepilnīgas, trūkstošo datu aizvietošanai veikta interpolācija, izmantojot WRTDS metodi⁵¹.

Analizējot lielāko piekrastes tiešo punktveida avotu trendus, jāņem vērā, ka lielākā daļa punktveida avotu savus notekūdeņus novada iekšzemes ūdensobjektos, kur daļa no slāpekļa un fosfora tiek aizturēti saldūdens ekosistēmās. No tiešajiem punktveida avotiem, kas notekūdeņus novada tieši jūrā, nozīmīgākās ir Rīgas, Liepājas un Ventspils municipālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (3.pielikuma 3.2.1.sadaļa).

⁵⁰ HELCOM Copenhagen Ministerial Declaration, 2013. 1.lpp.

⁵¹ Hirsch, R. M., Moyer, D. L., Archfield, S. A., (2010) „Weighted regressions on time, discharge, and season, with an application to Chesapeake bay river inputs”. // *Journal of the American Water Resources Association*, 46 (5).

3. Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu ar ietekmi uz jūras vidi analīze un ieviešanas efektivitātes izvērtējums

Šajā nodaļā sniegts apkopojums par paveikto attiecībā uz esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu analīzi un efektivitātes izvērtējumu. Detalizēti darba rezultāti ietverti atskaites 5.pielikumā.

Atbilstoši JSD 13.2.pantam un „Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likumu” 13.1.pantam pasākumu programmā (PP) nepieciešams iekļaut pasākumus ar ietekmi uz jūras vidi, ko nosaka esošie un plānotie nozaru politiku dokumenti, bez JSD. Atbilstoši direktīvas 13.7.pantam un likuma 13.4.pantam nepieciešams novērtēt šo pasākumu ieguldījumu JVM sasniegšanā. Šādi citu jomu/nozaru politiku pasākumi samazina slodzes uz jūras vidi un uzlabo tās stāvokli un tādējādi ļauj sasniegt JVM.⁵²

Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu analīzes un efektivitātes izvērtējuma galvenais uzdevums ir, identificēt pasākumus, kas būtu iekļaujami „bāzes scenārijā” un ņemami vērā, vērtējot, vai 2020.gadā pastāv risks nesasnēgt JVM (1b kategorijas pasākumi atbilstoši JSD KIS rekomendācijām PP izstrādei). Tie ir esošu politiku pasākumi, kas vēl nav ieviesti (vai nav pilnībā ieviesti) un to ieviešana var dot (turpmāku) uzlabojumu jūras vides stāvoklī un samazināt attālumu līdz LVS.⁵³

Nacionālā metodika esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu apkopošanai un ieviešanas efektivitātes izvērtēšanai tika izstrādāta, ņemot vērā:

- JSD un „Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likuma” prasības par pasākumu programmas izstrādes principiem un ietveramajiem jautājumiem,
- JSD „Kopējās ieviešanas stratēģijas” (KIS) aktivitāšu ietvaros sagatavotās rekomendācijas⁵⁴ un rekomendācijas koordinētu nacionālo pieeju izstrādei Baltijas jūras reģionā⁵⁵,
- prasības ziņošanai par PP atbilstoši JSD 13.9.pantam⁵⁶.

Darbam izmantota pieeja ietver:⁵⁷

1. informācijas apkopošanu par esošo un plānoto nozaru politiku ietvariem un to noteiktajiem pasākumiem un šo pasākumu ieviešanas analīzi,
2. izvērtējumu šo pasākumu ieviešanas efektivitātei.

⁵² Šādi pasākumi tiek skatīti „bāzes scenārija” ietvaros, kura vispārējais uzdevums ir raksturot sagaidāmo attīstību vides, sociālajā, ekonomiskajā un politiskajā situācijā saistībā ar jūras vidi noteiktā laika periodā, neņemot vērā JSD ieviešanu. Tādēļ šo politiku pasākumi var tikt dēvēti par „bāzes scenārija” pasākumiem.

⁵³ Detalizētāka informācija par pasākumu kategorijām sniegta atskaites 1.2.1.3.nodaļā.

⁵⁴ Īpaši, JSD KIS rekomendāciju dokuments “*Programmes of measures under MSFD: Recommendations for establishment / implementation and related reporting*” (version 13, from 27.05.2014).

⁵⁵ Īpaši, GES-REG projekta (“*Good Environmental Status through Regional Coordination and Capacity Building*”) ietvaros sagatavotās rekomendācijas (pieejamas projekta mājaslapā <http://gesreg.msi.ttu.ee/en/results>): Pakalniete K., Murasko A. (2013) *Harmonising the ‘business-as-usual scenario’ development of the MSFD: A study on the ‘baseline policies’*. A study report. Report of the GES-REG project. AKTiiVS Ltd.

⁵⁶ Balstoties uz pieejamo informāciju no JSD KIS DIKE darba grupas, īpaši, dokumentu „*Concept note on the reporting and assessment of the MSFD Programme of Measures (version 3, 15.09.2014)*”.

⁵⁷ Detalizētāka informācija par izmantoto pieeju sniegta atskaites 1.3.2.nodaļā.

3.1. Politikas ietvaru un to noteikto pasākumu apkopošana un analīze

Politikas ietvaru un to noteikto pasākumu apkopošana un analīze ir veikta **nozīmīgām slodžu grupām/apakšgrupām**:

- biogēnu ienese;
- bīstamo vielu ienese:
 - sintētiskie savienojumi,
 - nesintētiskie (smago metālu) savienojumi,
 - naftas produkti (gan sistemātisks, gan negadījumu piesārņojums)
- svešo sugu un patogēnu ievadīšana vidē;
- selektīvai īpatņu (zivju) izņemšanai;
- cieta atkritumu ienese jūras un piekrastes vidē;
- fiziskās slodzes uz jūras vidi.

Papildus analizēti arī bioloģiskās daudzveidības aizsardzības pasākumiem, kas nav saistīti ar atsevišķām slodzēm.

Rezultāti attiecībā uz katru analizēto slodzi ietver:

- Sarakstu ar analizē iekļautajiem starptautiskajiem politikas ietvariem. Jāatzīmē, ka viens un tas pats politikas ietvars var atkārtoties pie vairākām slodzēm – ja tas nosaka pasākumus, kas skar konkrēto slodzi (katrai konkrētajai slodzei analizēti attiecīgie pasākumi).
- Shematisku apkopojumu (diagrammu) ar analizētajiem politiku ietvariem, kas atspoguļo politikas ietvaru savstarpējo saistību un hierarhiju.⁵⁸ Jāatzīmē, ka daļai politikas ietvaru veidu (īpaši, konvencijām, globālām stratēģijām) raksturīgs, ka tie tiek ieviesti caur citiem politikas ietvariem, kā arī tie bieži nosaka mērķus/prasības un vispārējus rīcības virzienus, kas nav pietiekami detalizēti, lai vērtētu konkrētus pasākumus un to efektu. Taču šie ietvari ir iekļauti sarakstā, un tiem sniegtas norādes par tiem politikas ietvariem, caur kuriem tie tiek ieviesti un kuriem veikta detalizēta pasākumu analīze.
- Sarakstu ar Latvijas tiesību aktiem, ar kuriem ir noteikta analizē ietvērto pasākumu ieviešana Latvijā.
- Tabulu, kas apkopo informāciju analizē iekļauto politikas ietvaru un to noteikto pasākumu raksturošanai, tai skaitā saistībā ar to ieviešanas situāciju. Tabula ietver:
 - Analizē ietvērto starptautisko politikas ietvaru sarakstu. Katram politikas ietvaram norādīts:
 - slodzes avota veids (piemēram, piesārņojumam – tiešas noplūdes jūrā, no upēm, no atmosfēras) un slodzes raksturs (piemēram, piesārņojumam – sistemātisks vai negadījumu piesārņojums);
 - ieviešanas statuss (ieviešana turpinās/ir procesā; pilnībā ieviests; ieviešana nav uzsākta, ja politikas ietvars nav vēl stājies spēkā);
 - Politikas ietvara noteikto pasākumu sarakstu. Katram pasākumam:

⁵⁸ Šiem apkopojumiem izmantoti GES-REG projekta rezultāti. Tādi sagatavoti daļai slodžu, īpaši slodzēm ar lielu skaitu politikas ietvaru (biogēnu ienese, bīstamo vielu ienese).

- sniegts īss pasākuma apraksts;
 - norādīts pasākuma likumīgais statuss (ieviešana ir obligāta, brīvprātīga, vai dalībvalstis ir apņēmušās pasākumu ieviest) un ieviešanas statuss (ieviests, ieviests daļēji/ieviešana ir procesā, sagaidāms, nenoteikts, ja pasākuma ieviešana nav plānota, neskaidrs, ja statusu nav iespējams novērtēt).
- Latvijas tiesību aktus, ar kuriem ir noteikta konkrēto pasākumu ieviešana Latvijā.

Politikas ietvaru un to noteikto pasākumu nacionālās ieviešanas situācijas analīze veikta, balstoties uz informācijas apkopošanu no literatūras, projekta ekspertu zināšanām un konsultācijām ar nozaru pārstāvjiem⁵⁹.

3.2. Pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums

Atbilstoši izstrādātajai pieejai, pasākumu efektivitātes izvērtējumam tika analizēta **pasākumu un/vai to ieviešanas nenoteiktība**. Priekš tā tika analizēti pasākumu raksturojoši rādītāji, kas ietekmē šo nenoteiktību – (i) pasākuma likumīgais statuss, (ii) pasākuma ieviešanas statuss, (iii) skaidrība par ieviešamo pasākumu, (iv) nozīmīgi šķēršļi pasākuma ieviešanai.

Šie rādītāji katram pasākumam tika novērtēti, izmantojot katram rādītājam specifiskas kategorijas. Novērtējumi tika sagatavoti, balstoties uz literatūras izpēti, pašu ekspertu zināšanām un informāciju no konsultācijām ar nozaru speciālistiem (kas tika veiktas GES-REG un šī projekta ietvaros).

Summārais nenoteiktības novērtējums katram pasākumam tika izstrādāts, ņemot vērā atsevišķo raksturojošo rādītāju novērtējumus un to saikni ar nenoteiktības līmeņiem. Tas izstrādāts, balstoties uz ekspertvērtējumu (K.Pakalniete, SIA „AKTiiVS”), izmantojot 5 kategoriju skalu – pasākuma un/vai tā ieviešanas nenoteiktība ir „zema”, „zema-vidēja”, „vidēja”, „vidēja-augsta”, „augsta”.

Novērtējuma rezultāti tika izmantoti, lai katram pasākumam noteiktu kategoriju atbilstoši JSD KIS rekomendācijām PP izstrādei (1a, 1b, vai iespējams 2a pasākums). Vienlaikus rezultāti ļauj analizēt nepilnības „esošo politiku pasākumu” ieviešanā (kas būtu jānovērš, lai sasniegtu gan konkrēto nozaru politiku, gan JSD mērķus). Tāpat tie norāda uz iespējām „papildus pasākumiem” saistībā ar esošo politiku ieviešanas procesiem (iespējami 2a kategorijas pasākumi), kur tas būs nepieciešams (atbilstoši „risku novērtējuma” rezultātiem).

Novērtējuma rezultāti tika izmantoti, lai novērtētu „bāzes scenārija” pasākumu ieguldījumu JVM sasniegšanā. Priekš tā no analizētajiem pasākumiem katrai slodzei tika atlasīti 1b kategorijas pasākumi, lai novērtētu, vai līdz 2020.gadam būtu sagaidāmas izmaiņas slodzēs un jūras vides stāvoklī salīdzinājumā ar esošo. Tas tiek ņemts vērā, vērtējot risku nesasnēgt noteiktos JVM.

Rezultāti katrai slodzei ietver detalizētu rezultātu tabulu, kurā:

- norādīta katra politikas ietvara saikne ar slodžu avotiem (avotu veidiem, konkrētām nozarēm/aktivitātēm);
- sniegts katra pasākuma īss apraksts;
- sniegti katra pasākuma novērtējumi attiecībā uz nenoteiktību ietekmējošajiem rādītājiem un summārais ieviešanas nenoteiktības novērtējums;

⁵⁹ Informācija par veiktajām konsultācijām sniegta atskaites 3.3.nodaļā.

- katram pasākumam norādīta kategorija atbilstoši KIS rekomendācijām (1a, 1b, iespējams 2a).

Tāpat slodžu griezumā sagatavoti **kopsavilkumi par esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējumu** (ietverot rezultātu interpretāciju un secinājumus, piemēram, attiecībā uz 1b pasākumiem, kas ņemami vērā „riska novērtējumā”, būtiskām nepilnībām „esošo politiku pasākumu” ieviešanā, iespējamiem „papildus pasākumiem” esošo politiku ieviešanas procesu ietvaros).

3.3. Viektās konsultācijas ar nozaru/iesaistīto pušu institūcijām

„Bāzes scenārija” pasākumu analīzei un novērtējumu sagatavošanai tika veiktas konsultācijas ar nozaru institūcijām un iesaistīto pušu pārstāvjiem par apkopojumam un izvērtējumam svarīgiem jautājumiem.

Sekojošajā tabulā sniegts apkopojums par **individuālām konsultācijām ar nozaru institūcijām** par “bāzes scenārija” (BS) pasākumu ieviešanas situāciju (konsultācijas veiktas saistībā ar „bāzes scenārija” pasākumu ieviešanas statusu un problēmām).

Novērtējuma rezultāti tika prezentēti **Jūras Vides Padomes (JVP) sanāsmē** (21.11.2014.), un JVP tika aicināta iesūtīt viedokļus un komentārus rakstiskā formā.⁶⁰ Tāpat tie tika prezentēti **projekta organizētā seminārā** (05.12.2014.), pēc kura tika saņemti atsevišķi komentāri.

3.1.tabula. Individuālās konsultācijas ar nozaru institūcijām par “bāzes scenārija” (BS) pasākumu ieviešanas situāciju.

Slodzes, kurām veikta BS pasākumu apkopošana un izvērtējums	Informācija par individuālajām konsultācijām ar nozaru institūcijām
Biogēnu ienese	Individuālas konsultācijas ar speciālistiem no nozaru institūcijām, kas atbildīgas par konkrēto politiku īstenošanu. Veiktas GES-REG projekta ⁶¹ ietvaros, 2013.gada jūn.-sept.
Bīstamo vielu ienese (sintētiskie un nesintētiskie savienojumi, t.sk. smagie metāli un naftas produkti)	
Svešo sugu un patogēnu ievadīšana vidē	
Selektīva īpatņu (zivju) izņemšana	Individuālas konsultācijas ar speciālistiem no nozaru institūcijām, kas atbildīgas par konkrēto politiku īstenošanu (ZM, VVD). Veiktas šī projekta ietvaros, 2014.gada novembrī.
Cieto atkritumu ienese jūras un piekrastes vidē	Individuālas konsultācijas ar speciālistiem no nozaru/jomā iesaistītām institūcijām (piem., BEF un VIF*, VARAM**). Veiktas šī projekta ietvaros, 2014.gada decembrī.
Fiziskās slodzes uz jūras vidi	Šī projekta ietvaros (2014.gada nov.) veiktas atsevišķas individuālas konsultācijas par politikas ietvaru ieviešanu Latvijā, (piem., ar ZM).

* „Baltijas Vides forums”, „Vides izglītības fonds”.

** Līdz projekta beigām informācija vēl netika saņemta, tādēļ rezultātus būtu nepieciešams pārskatīt/papildināt, balstoties uz saņemto informāciju.

⁶⁰ Apkopojums par saņemtajiem komentāriem un ieteikumiem sniegts atskaites 7.pielikumā (7.1.nodaļā).

⁶¹ “Good Environmental Status through Regional Coordination and Capacity Building” (GES-REG), Eiropas Reģionālā Attīstības Fonda un partneru finansēts projekts INTERREG IV A Centrāl Baltijas programmā 2007-2013.gadam.

4. Novērtējums riskam nerasniegt jūras vides mērķus (papildus pasākumu nepieciešamības izvērtējums)

Novērtējums riskam nerasniegt jūras vides mērķus ietver sekojošus **novērtēšanas soļus**:

4. esošā jūras vides stāvokļa novērtējums salīdzinājumā ar LVS (katram „deskriptoram” un ar to saistītajiem stāvokļa vērtēšanas kritērijiem un indikatoriem), kas parāda, vai šobrīd ir/nav atbilstība LVS. Esošā jūras vides stāvokļa novērtējumam katram deskriptoram būtu jābūt veiktam „sākotnējā novērtējuma” ietvaros. Gadījumos, kad tas nav izdarīts, tiek izvērtēti citi pieejamie vides stāvokļa novērtējumi;
5. „bāzes scenārija” (BS) pasākumu efektivitātes novērtēšana – novērtējums sagaidāmajām izmaiņām esošajā jūras vides stāvoklī BS pasākumu ieviešanas rezultātā;⁶²
6. „riska vērtējuma” (Novērtējums riskam nerasniegt LVS) sagatavošana. „Riska novērtējums” ietver salīdzinājumu starp sagaidāmo jūras vides stāvokli 2020.gadā (ņemot vērā „bāzes scenārija” pasākumu efektivitāti) un LVS sasniegšanai (ko raksturo, izmantojot „deskriptorus”) noteiktajiem JVM.

Ja pastāv negatīva atšķirība starp sagaidāmo stāvokli un JVM, tas nozīmē, kas pastāv risks nerasniegt mērķi un ir nepieciešams noteikt „papildus pasākumus” slodžu samazināšanai un stāvokļa uzlabošanai.

4.1. „Bāzes scenārija” pasākumu efektivitātes novērtēšana (ieguldījums JVM sasniegšanā)

BS pasākumu efektivitātes novērtēšanas uzdevums ir novērtēt sagaidāmās **izmaiņas (uzlabojumu) jūras vides stāvoklī** BS pasākumu ieviešanas rezultātā salīdzinājumā ar esošo stāvokli. Novērtēšanai (sagaidāmajām izmaiņām esošajā stāvoklī) izmantota kvalitatīva novērtēšanas pieeja, balstoties uz ekspert-vērtējumu.

Vērtējot pasākumu efektivitāti, tiek novērtēts:

1. Cik labi plānotie (1b kategorija) pasākumi aptver nozīmīgos slodžu avotus. Atsevišķos gadījumos, kad attiecīgajam deskriptoram nav pieejams vides stāvokļa novērtējums un nav 1b kategorijas pasākumi, tiek vērtēti arī jau ieviesto (1a kategorija) pasākumu kopums.
2. Tiek vērtēta sagaidāmo pasākumu kopuma efektivitāte (vai pasākumu kopums risina slodzes no visiem nozīmīgiem slodžu avotiem un visus svarīgus slodžu veidošanās aspektus),
3. Tiek vērtēta pasākumu ieviešanas situācija (cik skaidri ir noteikti ieviešamie pasākumi, cik skaidri ir ieviešanas nosacījumi un termiņi, vai ir sagaidāmas problēmas ieviešanas gaitā u.tml.).

Apkopojot šīs trīs vērtēšanas kategorijas, tiek veikts kopējais novērtējums (rezultāti sniegti 6.pielikumā). Sagaidāmās izmaiņas tiek vērtētas ar **3-kategoriju skalu – jūras vides stāvoklis (saistībā ar konkrēto „deskriptoru” un JVM) BS pasākumu ieviešanas rezultātā „paliks nemainīgs” („→”), „nedaudz uzlabosies” („↗”), „būtiski uzlabosies” („↑”)**.

⁶² Kā BS pasākumi šeit domāti “JSD noteiktā LVS sasniegšanai un saglabāšanai nozīmīgi pasākumi, kuri ir pieņemti saistībā ar citām politikām, bet vēl nav tikuši ieviesti, vai nav pilnībā ieviesti” (1b kategorijas pasākumi), jo tie var dot turpmākas izmaiņas (uzlabojumu) jūras vides stāvoklī.

4.2. Novērtējuma nesasniedz labu vides stāvokli izstrāde

Novērtējums būtu jābalsta uz vairākiem citiem novērtējumiem un dažāda veida informāciju (sākot ar slodžu un ietekmju novērtējumu, „bāzes scenārija” pasākumu efektivitātes novērtējumu, līdz LVS definējumam). Ņemot vērā pieejamās informācijas ierobežotību, it īpaši kvantitatīvu datu un novērtējumu trūkumu, **pirmās PP izstrādei ir iespējams izstrādāt tikai kvalitatīvu „riska vērtējumu”, balstoties uz ekspert-vērtējumu.** Izņēmums ir Deskriptors D5, kur būs iespējams izstrādāt kvantitatīvu novērtējumu.

Nacionālajai metodikai izmantoto novērtēšanas skalu apraksts sniegts sekojošajās tabulās. Tā, piemēram, „zems” risks nesasniedz LVS attiecībā uz konkrētu LVS „deskriptoru” ir tad, ja esošais stāvoklis ir tuvu LVS un, īstenojot „bāzes scenārija” pasākumus, ir (vai ir sagaidāma) izteikta pozitīva stāvokļa izmaiņu tendence LVS virzienā (4.1.tabula). Šādā situācijā nav nepieciešamība pēc „papildus pasākumiem”. Taču ja vienlaikus šāda riska vērtējuma ticamības līmenis ir „zems” (4.2.tabula), varētu būt nepieciešams iekļaut pirmajā PP speciālus pasākumus informācijas un zināšanu bāzes uzlabošanai, lai nākamajam plānošanas ciklam varētu sniegt riska vērtējumu ar pieņemamu ticamību.

4.1.tabula. Riska nesasniedz LVS novērtēšanai izmantotā vērtēšanas skala. (Avots: LHEI, adaptēts no ES 7. pētniecības ietvraprogramas projekta „ODEMM” izstrādātas pieejas).

Riska vērtējuma kategorijas	Kategoriju apraksts
Zems risks (1)	Esošais stāvoklis ir tuvu LVS un, īstenojot esošos pasākumus, ir (vai ir sagaidāma) izteikta pozitīva tendence/trends LVS virzienā
Vidējs risks (2)	Esošais stāvoklis nav tuvu LVS un, īstenojot esošos pasākumus, nav (vai nav sagaidāma) izteikta pozitīva tendence/trends LVS virzienā
Augsts risks (3)	Esošais stāvoklis nav tuvu LVS un, neskatoties uz īstenojamiem „bāzes scenārija” pasākumiem ir konstatējama negatīva tendence/trends prom no LVS.

4.2.tabula. Riska vērtējuma ticamības novērtēšanai izmantotā vērtēšanas skala. (Avots: LHEI, adaptēts no ES 7. pētniecības ietvraprogramas projekta „ODEMM” izstrādātas pieejas).

Riska vērtējuma ticamības līmeņa kategorijas	Kategoriju apraksts
Zems (1)	Nav definēta LVS vērtība un riska vērtējumam nav pieejami novērojumu rezultāti
Vidējs (2)	LVS vērtība ir definēta konceptuāli un riska vērtējums ir balstīts uz novērojumu rezultātiem
Augsts (3)	Riska vērtējums ir balstīts uz datu analīzi un novērtējumā izmantotajiem indikatoriem ir skaidri definēta LVS skaitliskā vērtība

Novērtējums riskam nesasniedz LVS ir veikts D2 “Svešās sugas”, D3 “Komerčiāli izmantotās zivis”, D6 “Jūras dibena integritāte”, D8 “Kaitīgo vielu koncentrācijas jūras vidē” un D9 “Kaitīgo vielu koncentrācijas zivīs un citās jūras veltēs” (rezultāti sniegti 6.pielikumā). Pie D8 ir atsevišķi izdalīts novērtējums attiecībā uz naftas piesārņojumu, ņemot vērā tā nozīmīgumu Baltijas jūrā. Nav veikts

atsevišķs novērtējums D1 "Bioloģiskā daudzveidība", jo lielākās ietekmes nāk no slodzēm, kuras ir apskatītas citu deskriptoru gadījumā (skat. 3.pielikuma 7.tabulu) – biogēnu ienese (D5), selektīva īpatņu izņemšana (D3), svešo sugu introdukcija (D2). Šai gadījumā, ar lielu ticamību var pieņemt, ka īstenojot atbilstošus pasākumus lai sasniegtu LVS deskriptoru D5, D3 un D2 gadījumā, tiks sasniegts LVS arī deskriptora D1 gadījumā.

Nav veikts novērtējums deskriptoriem D4 "Barības ķēdes", D7 "Izmaiņas hidrogrāfiskos apstākļos" D10 "Cietie atkritumi" un D11 "Jūrā ievadītā enerģija". Novērtējums D4, D7 un D11 nav veikts jo šobrīd ir nepietiekama zināšanu bāze šāda novērtējuma veikšanai. Savukārt, deskriptora D10 gadījumā novērtējumu sagatavošanu vajadzētu veikt 2015.gadā koordinēti ar HELCOM ietvaros izstrādāto "reģionālo rīcības plānu", kas vēl ir izstrādes posmā. Tāpat nākamajā gadā būtu nepieciešams sagatavot novērtējumu D5 "Eitrofikācija", ņemot vērā ŪSD UBAP iekļautos pasākumus un to efektivitāti slodzes samazināšanai.⁶³

⁶³ Pieeja „riskā novērtējuma” sagatavošanai D5 aprakstīta atskaites 1.3.3.4.nodaļā.

5. Konsultācijas ar iesaistītajām pusēm

Atbilstoši direktīvas 19.2.pantam un likuma 17.pantam ir nepieciešams nodrošināt sabiedrības līdzdalību PP izstrādāšanā un apspriešanā. Sabiedrības līdzdalībai nacionālās PP izstrādes procesā iespējams izdalīt divus vispārējus rīcības virzienus:

1. konsultācijas ar iesaistītajām nozarēm/pusēm PP izstrādes gaitā,
2. PP rezultātu (tai skaitā, tās atsevišķo elementu/novērtējumu) sabiedriska apspriešana.

PP izstrādes posmā, kas tika veikta šī projekta ietvaros, īpaši svarīgs ir pirmais darbības virziens. Šī projekta ietvaros tika veiktas sekojošas aktivitātes attiecībā uz konsultācijām ar iesaistītajām nozarēm/pusēm:

- individuālas konsultācijas par „bāzes scenārija” pasākumu ieviešanas situāciju;
- darba rezultātu prezentēšana „Jūras vides padomes” (JVP) sanāksmē (š.g. 21.novembrī) un pēc sanāksmes iesūtīto komentāru apkopošana.

Lai sniegtu informāciju un apkopotu viedokļus par sagatavotajiem novērtējumiem, tika arī organizēts plašāks seminārs iesaistīto pušu pārstāvjiem un ekspertiem (š.g. 5.decembrī).

Apkopojums par veiktajām individuālajām konsultācijām sniegts atskaites 3.3.nodaļā. JVP sanāksmes dienas kārtība un pēc sanāksmes iesūtīto komentāru apkopojums sniegti atskaites 7.pielikumā. Tāpat 7.pielikumā ietverti semināra dienas kārtība, dalībnieku saraksts un diskusiju rezultātu apkopojums.

Pēc JVP sanāksmes un semināra nozaru institūcijas un iesaistīto pušu pārstāvji tika aicināti rakstiski iesūtīt viedokļus un komentārus saistībā ar svarīgiem PP izstrādes jautājumiem (principiem, procesu), novērtējumu metodikām un novērtējumu rezultātiem:

- par jūras vides mērķiem, jaunajiem slodžu izvērtējumiem;
- par esošu un plānoto nozaru politiku pasākumu apkopojumu un novērtējumu;
- par “riska novērtējumu” (“papildus pasākumu” nepieciešamības pamatojumu).

Komentāri tika saņemti no “Satiksmes ministrijas” “Jūrlietu departamenta”, sagatavoti sadarbībā ar VAS „Latvijas Jūras administrācija” (attiecībā uz JVP izskatīšanai iesniegto 3.informatīvo materiālu “Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu ar ietekmi uz jūras vidi analīze un ieviešanas efektivitātes izvērtējums”), “Ventspils brīvostas pārvaldes” (attiecībā uz “riska novērtējuma” rezultātiem un ieteikumiem “papildus pasākumu” izstrādei), VARAM “Vides aizsardzības departamenta” (VAD) “Ūdens resursu nodaļas” (attiecībā uz jaunākajām izmaiņām atsevišķu nozaru politiku dokumentu statusā).

“Satiksmes ministrijas” un “Ventspils brīvostas pārvaldes” iesūtītie komentāri ietverti atskaites 7.pielikuma 7.1.nodaļā. “Satiksmes ministrijas” un VARAM VAD komentāri un ieteikumi ņemti vērā, veicot precizējumus un papildinājumus/atzīmes nozaru politiku apkopojuma un izvērtējuma rezultātos.

6. Veiktās aktivitātes pasākumu programmas starptautiskai un reģionālai koordinācijai

Šajā nodaļā apkopota informācija par veiktajām aktivitātēm saistībā ar pasākumu programmas (PP) izstrādes starptautisko un reģionālo koordināciju. Atskaites 8.pielikumā iekļauta tehniska rakstura informācija saistībā ar veiktajām aktivitātēm.

Veiktās aktivitātes saistītas ar informācijas apmaiņu un koordināciju starptautiskā (ES), jūras reģiona līmenī, kā arī ar kaimiņvalstīm.

6.1. Pasākumu programmas koordinācija ES līmenī

K.Pakalniete (SIA „AKTiiVS”) piedalījās JS KIS „Economiskās un sociālās analīzes” (ESA) darba grupas sanāsmē 2014.gada 14.-15.oktobrī (Briselē).

Darba grupas vispārējie uzdevumi ir saistīti ar vienotas izpratnes veidošanu par direktīvas prasībām un principiem attiecībā uz ESA, informācijas un pieredzes apmaiņu par direktīvā noteiktās ESA sagatavošanu un sadarbības veicināšanu starp dalībvalstīm ESA veikšanai.

Sanāksmes uzdevumi bija saistīti ar informācijas apmaiņu par darba grupas 2014.gada aktivitāšu rezultātiem un dalībvalstu pieredzi un progresu PP izstrādē, kā arī vienošanos par turpmākām ESA darba grupas aktivitātēm, lai atbalstītu PP programmu sagatavošanu.

K.Pakalniete aktīvi piedalījās sanāksmes diskusijās, informējot par Latvijas pieredzi un Latvijai svarīgiem jautājumiem PP un, īpaši, tās ESA sagatavošanā. Sanāksmes dienas kārtība un K.Pakalnetes sanāksmes piezīmju apkopojums pievienots šīs atskaites 8.pielikumā.

Sanāksmes laikā K.Pakalniete veica arī individuālas komunikācijas ar kaimiņvalstu ESA speciālistiem saistībā ar nacionālo pieeju un rezultātu reģionālo koordināciju (detalizētāka informācija sniegta nākamajā nodaļā).

S.Strāķe (LHEI) piedalījās JSD „Datu apmaiņas un ziņošanas darba grupas” (WG DIKE) 10.sanāsmē 2014.gada 29.-30.septembrī, Briselē. Sanāsmē tika apspriesta situācija saistībā ar JSD 12.panta ziņošanu attiecībā uz ģeogrāfiskajiem jautājumiem, ar 11.panta ziņošanu (2014.gada monitoringa programma) un 13.panta ziņošanu. Kā arī tika pārskatīts JSD III. pielikums un pārskatīta datu ziņošanas racionalizācija, ieskaitot saites uz datu piekļuvi. Sanāksmes dienas kārtība un komandējuma atskaite pievienotas šīs atskaites 8.pielikumā.

K.Pakalniete (SIA “AKTiiVS”) sniedza komentārus (iesūtīti elektroniski VARAM, 19.-20.novembrī) par pēdējo redakciju KIS rekomendāciju dokumentam “*Programmes of measures under MSFD: Recommendations for establishment / implementation and related reporting*”. Šī dokumenta redakcija tika apstiprināta “Jūras direktoru” sanāsmē (š.g. novembrī), un valstis tika aicinātas iesūtīt pēdējos komentārus, vai labojumus pirms dokumenta apstiprināšanas.

6.2. Pasākumu programmas koordinācija Baltijas jūras reģiona līmenī

Saistībā ar PP koordināciju jūras reģiona līmenī ir svarīgi piedalīties HELCOM darba grupu aktivitātēs un īstenot sadarbību informācijas apmaiņai un koordinācijai ar kaimiņvalstīm, ar kurām Latvijai ir jūras robeža.

J. Aigars (LHEI) piedalījās HELCOM GEAR IG PoM⁶⁴ darba grupas aktivitātēs, piedaloties (Skype) sanāksmē 2014.gada 21.augustā, (Skype) sanāksmē 2014.gada 15.septembrī un (Skype) sanāksmē 2014.gada 12.decembrī (visu sanāksmju "Memo" pievienoti atskaites 8.pielikumā, atsevišķos failos). Sanāksmēs tika apspriesti JSD pasākumu programmu reģionālie jautājumi. Tai skaitā tika panākta vienošanās, ka "Baltijas jūras rīcības plāns", kas papildināts ar HELCOM "Ministru Deklarāciju", ir pamats reģionāli koordinētai pasākumu programma. Bez tam tika pārrunāti kopīga ziņojuma veidošanas jautājumi. Tika pārrunāti arī citi kopīgu pasākumu plāni, tai skaitā "Reģionālais rīcības plāns jūras atkritumiem", kā arī Jūras aizsargājamo teritoriju tīkls kā daļa no reģionāli koordinētiem pasākumiem.

K.Pakalniete (SIA „AKTiiVS”) piedalījās HELCOM GEAR IG PoM darba grupas aktivitātēs, piedaloties (Skype) sanāksmē 2014.gada 15.septembrī (sanāksmes "Memo" pievienots atskaites 8.pielikumā, atsevišķā failā) **un iesniedzot elektroniski komentārus par satura priekšlikumu „kopīgu reģionālo pasākumu dokumentam”.**⁶⁵ Minētās sanāksmes uzdevums bija apspriest „kopīgo reģionālo pasākumu dokumenta” izstrādes darba plānu un satura priekšlikumu. K.Pakalniete sniedza komentārus par svarīgiem JSD aspektiem un prasībām, kas būtu jāņem vērā izstrādājot šo dokumentu. Piemēram, ka dokumenta sagatavošanas laika plānā jāņem vērā direktīvas prasība par speciālas analīzes veikšanu „papildus pasākumiem” (t.sk. ESA) un ka, līdz ar to, tiem jābūt zināmiem pietiekami savlaicīgi, lai dalībvalstis varētu veikt nepieciešamo analīzi un iekļaut pasākumus savās nacionālajās PP pirms to nodošanas sabiedriskajai apspriešanai (iepriekšējā laika plānojumā šādam darbam laiks nebija paredzēts). Arī, piemēram, par termina „esošie pasākumi” izmantošanu JSD kontekstā, kur tam ir specifiska nozīme, kas atšķiras no izpratnes par „esošiem pasākumiem” HELCOM kontekstā. Ņemot vērā, ka direktīvas kontekstā „esošo pasākumu” definējumam un iedalījumam starp „esošiem” un „papildus” pasākumiem ir nozīmīga loma PP sagatavošanā un tās ieviešanā, būtu jāņem vērā JSD (nevis HELCOM ierastā) šī termina interpretācija.

K.Pakalniete (SIA „AKTiiVS”) piedalījās HELCOM GEAR IG PoM darba grupas (Skype) sanāksmē 2014.gada 12.decembrī (sanāksmes "Memo" pievienots atskaites 8.pielikumā, atsevišķā failā). Sanāksmē tika detalizēti apspriesta informācija (tabulas/templatei), kas tiek gatavoti priekš „kopīgu reģionālo pasākumu dokumenta”, kā arī dokumenta izstrādes turpmāko darbu un laika plānojums. Piemēram, ir plānots sagatavot šī dokumenta „starprezultātu” variantu līdz 2015.gada februāra vidum, un domāts, ka dalībvalstis to iekļauj savās nacionālajās PP, kas tiek nodotas uz sabiedrisko apspriešanu. Tāpat sanāksmē tika apspriests jautājums par dalībvalstu nacionālās informācijas apkopošanu attiecībā uz „papildus pasākumiem”, ko valsti plāno iekļaut nacionālajās PP. Šobrīd tikai Zviedrija, Somija, Vācija un Dānija ir sniegusi šo informāciju, jo citās valstīs PP izstrādes process vēl nav pietiekami tālu, lai šie pasākumi būtu jau zināmi. Sanāksmes dalībnieki pārrunāja iespēju sagatavot apkopojumu līdz 2015.gada janvāra vidum, lai to iekļautu kā pielikumu „kopīgu reģionālo pasākumu dokumenta” „starprezultātu” variantā.

K.Pakalniete (SIA „AKTiiVS”) piedalījās HELCOM GEAR darba grupas (Skype) sanāksmē 2014.gada 12.decembrī (sanāksmes "Memo" pievienots atskaites 8.pielikumā, atsevišķā failā). Sanāksmē tika apspriests dokuments „Draft HELCOM Plan to improve regional coherence in the implementation of marine policies”. Dokumentā tika veikti vairāki „tehniski” labojumi/precizējumi tekstā (t.sk.,

⁶⁴ Group for Implementation of the Ecosystem Approach (GEAR), Intersessional group for Programs of Measures (IG PoM).

⁶⁵ Detalizētāka informācija par šo dokumentu sniegta atskaites 1.2.2.nodaļā.

nosaukumā). Bet nebija būtisku principiālu labojumu. Dokumenta variants ar labojumiem no sanāksmes ir pieejams HELCOM informatīvajā portālā („workspace”, <http://portal.helcom.fi:81/default.aspx>). HELCOM sekretariāts informēja, ka šo dokumentu varētu iekļaut HELCOM gatavotajā dokumentā „Updated HELCOM Roadmap for implementation of the Ecosystem Approach”, kas tiktu iesniegts Eiropas Komisijai saistībā ar JSD īstenošanu Baltijas jūras reģionā.

K.Pakalnetes (SIA „AKTiiVS”) veiktās aktivitātes informācijas apmaiņai un pieeju un rezultātu koordinācijai jūras apakšreģiona līmenī (ar kaimiņvalstīm):

- GES-REG projekta rezultātā tika izveidota (neformāla) speciālistu grupa, kas strādā ar JSD ESA jautājumiem (t.sk., priekš PP izstrādes) Latvijā, Igaunijā, Zviedrijā, Somijā un Lietuvā. Tika izveidota arī interneta vietne („Dropbox”) informācijas apmaiņai. Dalībnieki vienojās, ka šī grupa varētu tikt izmantota arī turpmāk – PP izstrādes periodā, informācijas apmaiņai un koordinācijai jūras apakšreģiona līmenī. Tā kā grupa ir neformāla, tad tās darbība ir pilnībā atkarīga no tās dalībnieku iniciatīvas un ieguldījuma. K.Pakalnete ir veikusi aktivitātes elektroniskai informācijas apmaiņai saistībā ar pieejām „papildus pasākumu” ekonomiskajai analīzei un „bāzes scenārija” pasākumu izvērtēšanai.
- JSD KIS ESA darba grupas sanāksmes laikā (š.g. 14.-15.oktobrī), kurā bija pārstāvēti galvenie minētās grupas dalībnieki, K.Pakalnete veica individuālas komunikācijas, piedāvājot tālākās rīcības informācijas apmaiņai un pieeju koordinācijai grupas ietvaros. Dalībnieki vienojās par (skype) diskusiju attiecībā uz „bāzes scenārija” pasākumiem un to izvērtēšanas pieejām š.g. novembrī un diskusiju attiecībā uz „papildus pasākumu” ekonomisko analīzi 2015.gada janvārī.
- K.Pakalnete organizēja skype sanāksmi (š.g. 28.novembrī) informācijas apmaiņai un koordinācijai attiecībā uz ekonomisko analīzi nacionālo PP izstrādei. Sanāksmē piedalījās speciālisti, kas iesaistīti/atbildīgi par ekonomiskās analīzes veikšanu, no Igaunijas, Lietuvas, Latvijas, Zviedrijas un Somijas. Atskaites 8.pielikumā ietverts galveno sanāksmes (diskusiju) rezultātu apkopojums un apkopojums valstu sniegtajai informācijai attiecībā uz diskutētajiem jautājumiem. Tika apspriesti jautājumi saistībā ar „risika novērtējuma” rezultātiem un „bāzes scenārija” pasākumiem, kas veido pamatu „papildus pasākumu” izstrādei un novērtēšanai, un izmantotās/plānotās pieejas „papildus pasākumu” ekonomiskajai analīzei. Tāpat tika diskutēti par turpmākiem jautājumiem informācijas apmaiņai un koordinācijai un nākamajām aktivitātēm šī procesa turpināšanai.

7. Secinājumi un ieteikumu turpmākam darbam pasākumu programmas sagatavošanai

Šajā nodaļā apkopoti svarīgi secinājumi un ieteikumi turpmākam darbam nacionālās pasākumu programmas (PP) sagatavošanai, kas izriet no projekta rezultātiem un veiktajām konsultācijām ar nozaru un iesaistīto pušu institūcijām.

7.1. Attiecībā uz projekta ietvaros sagatavotajiem novērtējumiem

Būtu nepieciešams papildināt un pārskatīt „riska novērtējuma” rezultātus:

- Nepieciešams sagatavot „riska novērtējumu” „deskriptoram” D5 (saistībā ar JVM3 attiecībā uz eitrofikāciju), ko nebija iespējams izdarīt šī projekta ietvaros. Lielākā daļa Latvijas radītā antropogēnā biogēnu piesārņojuma uz jūru veidojas ar virszemes ūdeņu noteci, kas nonāk jūrā no upēm. Līdz ar to, ir svarīgi zināt, kāds būtu sagaidāmais biogēnu piesārņojuma apjoms no upēm, īstenojot 2. ūSD cikla UBAP iekļautās pasākumu programmas (2015.-2021.gadu periodam). Šie plāni šobrīd ir izstrādes stadijā (tiks pabeigti 2015.gadā). „Riska novērtējumu” attiecībā uz D5 (JVM3) būtu jā sagatavo, kad būs pieejams minētais novērtējums no UBAP izstrādes.
- Nepieciešams sagatavot „riska novērtējumu” „deskriptoram” D10 (saistībā ar JVM6 attiecībā uz cietajiem atkritumiem jūras un piekrastes vidē), ko nebija iespējams izdarīt šī projekta ietvaros. HELCOM ietvaros tiek izstrādāts „reģionāls rīcības plāns” attiecībā uz šo slodzi (to plānots pabeigt uz 2015.gada sākumu). Rīcības plāns skars arī tādus jautājumus, kā kopīgi indikatori un ar tiem saistītie mērķi slodzes raksturošanai, jūras atkritumu bioloģiskās ietekmes Līdz ar to “riska novērtējumu” D10 būtu nepieciešams veikt 2015.gadā koordinēti ar minēto plānu.
- Nepieciešams pārskatīt „riska novērtējuma” rezultātus visiem „deskriptoriem”/JVM, ņemot vērā jūras izmantošanas (nozaru) attīstības tendences. “Riska novērtējums” jāveic, salīdzinot jūras vides stāvokli „bāzes scenārijā” un LVS. „Bāzes scenārijs” (BS) ietver divus elementus – (1) nozaru, kas rada slodzes, sagaidāmās attīstības tendenču novērtējumu (jo tas var mainīt nozaru radīto slodzi apjomu) un (2) „bāzes scenārija” pasākumu ieviešanas ietekmes novērtējumu. Šī projekta ietvaros, ierobežojumu dēļ, pirmais BS elements nav vērtēts. Tādēļ nākamajā PP izstrādes etapā būtu nepieciešams pārskatīt „riska novērtējuma” rezultātus, integrējot ietekmi no nozaru sagaidāmās attīstības. Nozaru sagaidāmās attīstības tendenču novērtējumam iespējams izmantot rezultātus no ekonomiskās analīzes „Sākotnējam novērtējumam” (2012), nozaru attīstības novērtējumus, ko plānots sagatavot nacionālajam „Jūras telpiskajam plānojumam” (2015).
- Nepieciešams izvērtēt „riska novērtējuma” rezultātus plašākās ekspertu grupās. Šobrīd sagatavotie novērtējumi attiecībā uz „bāzes scenārija” pasākumu efektu (ieguldījumu JVM sasniegšanā) un „riska novērtējumu” izstrādāti, balstoties uz projekta ekspertu vērtējumiem. Lai arī rezultāti tika prezentēti nozaru un iesaistīto pušu sanāksmēs, un par tiem netika saņemti būtiski iebildumi, tomēr tos būtu nepieciešams izvērtēt ekspertu un nozaru speciālistu tematiskās diskusijās. Šādas diskusijas (sanāksmes) būtu ieteicams organizēt nelielās ekspertu grupās tematiski pa slodzēm/JVM/“deskriptoriem”. Veiktās konsultāciju un iesaistīto pušu informēšanas aktivitātes ļauj secināt, ka kopumā nozaru speciālisti būtu gatavi iesaistīties turpmākā šādu jautājumu apspriešanā. Šajās diskusijās vienlaikus varētu pārskatīt „riska novērtējuma” rezultātus, un, kur nepieciešams, identificēt iespējamus „papildus pasākumus” JVM sasniegšanai, ko iekļaut tālākā izvērtēšanā priekš PP sagatavošanas.

7.2. Attiecībā uz tālāko darbu pasākumu programmas sagatavošanai

1) Būtu nepieciešams organizēt tematiskas ekspertu un nozaru speciālistu grupu diskusijas (sanāksmes), lai:

- pārskatītu „riska novērtējuma” rezultātus (t.sk., novērtējumus „bāzes scenārija” efektam – ieguldījumam mērķu sasniegšanā);
- identificētu iespējamus „papildus pasākumus”, kuri varētu tikt izvērtēti iekļaušanai PP (attiecībā uz JVM/”deskriptoriem”, kur pastāv risks nesasniegt LVS);
- uzklaut ekspertu un nozares speciālistu viedokļus par iespējamo „papildus pasākumu” ietekmēm, kas būs svarīgi tālākā „papildus pasākumu” izvērtēšanā (atbilstoši direktīvas 13.3.panta prasībām).

Šādas diskusijas būtu nepieciešams paredzēt kā vienu no pirmajiem darba uzdevumiem turpmākā PP izstrādes procesā.

2) Pēc „riska novērtējuma” rezultātu pārskatīšanas, būtu nepieciešams organizēt PP iekļaujamo „riska novērtējuma” rezultātu, kas pamatos „papildus pasākumu” nepieciešamību, un iespējamo „papildus pasākumu” apspriešanu ar iesaistītajām pusēm, lai vienotos, ar kurām slodzēm/JVM/”deskriptoriem” tiek veikts turpmākais darbs pie „papildus pasākumu” izvērtēšanas (atbilstoši direktīvas 13.3.panta prasībām), kā arī darbs pie iespējamo „izņēmumu” gadījumu analīzes.⁶⁶ Šāda apspriešana (un vienošanās) būtu svarīga pirms tiek sākts darbs pie minētās analīzes, jo tas nodrošinās, ka „papildus pasākumu” izstrādes un izvērtēšanas darbs notiek iesaistīto pušu atbalstītos virzienos.

Attiecībā uz „papildus pasākumiem”, augstāk minētās aktivitātes veicinās, lai, nosakot PP iekļaujamus „papildus pasākumus”, ir pienācīgi ņemtas vērā šo pasākumu ietekmes uz nozarēm. Veiktajās konsultācijās ar iesaistītajām pusēm šis aspekts atzīmēts kā būtisks.⁶⁷

3) PP iekļaujamo pasākumu (gan esošo un plānoto, gan „papildus pasākumu”) saraksti un apraksti būtu jāsaprot ar institūcijām, kas atbildīgas par attiecīgo jomu/nozaru politiku ieviešanu. Šobrīd sagatavotie esošo un plānoto („bāzes scenārija”) pasākumu saraksti un apraksti būtu skatāmi kā analīzes un izvērtējumu rezultāts. Taču nav ticis speciāli diskutēts par to, kuri pasākumi un kādā formā būtu iekļaujami PP dokumentā. Ņemot vērā, ka lielu PP daļu veidos tieši esošie un, īpaši, plānotie citu jomu/nozaru pasākumi, un arī „papildus pasākumi” lielā mērā būs cieši saistīti ar citu jomu/nozaru politikām, ir ļoti svarīgi konsultēties ar šo jomu/nozaru institūcijām. Tas arī ļautu koordinēt PP iekļaujamus pasākumus, ņemot vērā šo citu jomu/nozaru politiku attīstības procesus (kur pasākumi ir izstrādes procesā, piemēram, saistībā ar KZP, KLP, ŪSD UBAP). Veiktajās konsultācijās ar iesaistītajām pusēm šis aspekts tika atzīmēts kā būtisks.

⁶⁶ Tā kā „Jūras vides padomē” (VJP) ir pārstāvētas visas galvenās iesaistītās puses, tad šī apspriešana varētu tikt organizēta, piemēram, caur JVP sanāksmi.

⁶⁷ Piemēram, skatīt “Ventspils brīvostas pārvaldes” iesūtītos komentārus (iekļauti atskaites 7.pielikuma 7.1.nodaļā).

1. Pielikums: Nacionālās metodikas pasākumu programmas sagatavošanai kopsavilkums angļu valodā

The national methodology for development of the MSFD program of measures (PoM) includes description of process (the main elements and steps) of the PoM development and methods and information sources for preparing specific assessments required for the PoM.

It has been developed taking into account requirements of the directive and national law⁶⁸, relevant recommendations at EU⁶⁹ and regional⁷⁰ scale, reporting requirements, experiences from other countries, available information and knowledge base as well as resources for developing the PoM.

The figure 1 characterises link of the PoM with other elements of the Marine Strategy, and process of developing the PoM.

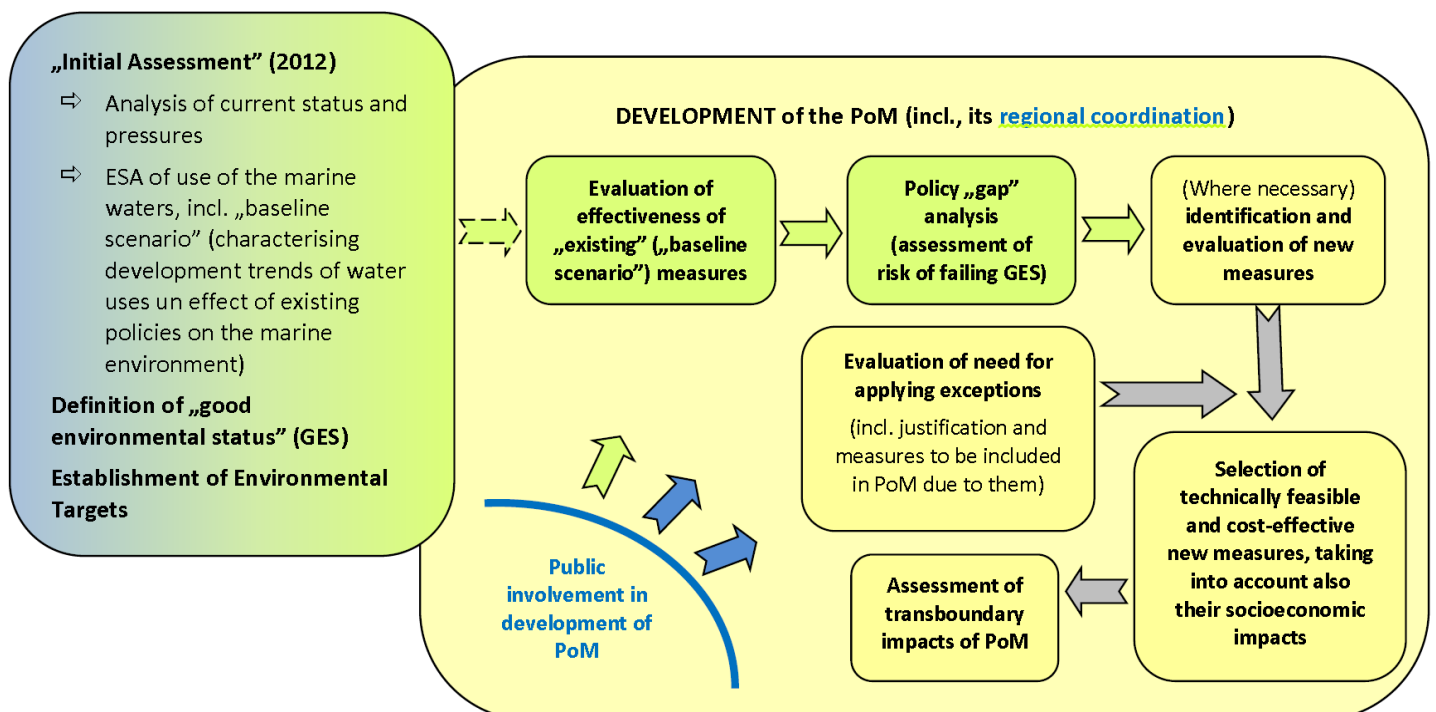


Figure 1. Link between the PoM and other elements of the Marine Strategy, and process of developing the PoM. (Source: K.Pakalniete, based on MSFD CIS (2014) “Programmes of measures under MSFD: Recommendations for implementation and reporting”.)

Note: Steps of the PoM development marked with shapes of green colour have been conducted as part of the project “Feasibility study for development of the PoM for reaching GES”, as part of which this national methodology has been elaborated (project was conducted in June-December of 2014, by “Latvian Institute of Aquatic Ecology” (LHEI) and “AKTiiVS” Ltd. for the “Ministry of Environment Protection and Regional Development of Latvia”, funded by the “Latvian Fund of Environmental Protection”).

⁶⁸ “Law of protection and management of marine environment”, which is the main legal act transposing requirements of the MSFD into national legislation.

⁶⁹ MSFD CIS (2014) “Programmes of measures under MSFD: Recommendations for implementation and reporting”.

⁷⁰ For instance, the recommendations developed as part of the GES-REG project (“Good Environmental Status through Regional Coordination and Capacity Building”, <http://gesreg.msi.ttu.ee/en/results>).

1) Analysis of significance of pressures and their impacts

The PoM is based on the „Initial Assessment” results, definition of GES and Environmental Targets. This initial base of the PoM is complemented by analysis of linkages between marine uses (sectors/activities), pressures, impacts and environmental targets.⁷¹ In addition, an impact (significance) of pressures (in relation to each Environmental Target and Descriptor) is evaluated, which captures two issues:

- 1) impact (significance) of pressures (shows relative contribution of each activity causing a particular pressure into total pressure on the Environmental Target/Descriptor),
- 2) spatial impact (significance) of a pressure.

The impact (significance) of activities and pressures was assessed using specified categories (see the table 1) based on expert judgement. An illustration is provided in the table 2.

These results input into the “risk assessment” for assessing effectiveness of the “existing” (“business-as-usual” (BAU)) policies. Moreover, these assessments are proposed to be used also later for assessing effectiveness of “new” measures (for the cost-effectiveness analysis).

Table 1. Description of the assessment scale for assessing significance of pressures. (Source: LHEI, adapted from national approaches in other countries (BE, NL).)

Scale	Category	Description of category for SIGNIFICANCE OF PRESSURE	Description of category for SPATIAL SIGNIFICANCE of pressure
1	Low impact	Sector/Activity makes < 20 % of the total pressure on D	Pressure from sector/ activities impacts < 5 % of the Latvian marine waters
2	Moderate impact	Sector/Activity makes 20-30 % of the total pressure on D	Pressure from sector/ activities impacts 5 -20 % of the Latvian marine waters
3	High impact	Sector/Activity makes 30-50 % of the total pressure on D	Pressure from sector/ activities impacts 20-60 % of the Latvian marine waters
4	Very high impact	Sector/Activity makes > 50 % of the total pressure on D	Pressure from sector/ activities impacts > 60 % of the Latvian marine waters

Table 2. Illustration on the assessment of significance of pressures for the Envi.Target 1 “Anthropogenic activities have no negative impact on marine habitats and species” in relation to D2 on alien species. (Source: Based on expert judgement, LHEI)

Impacted Descriptor and Environmental Target	Pressure	Sector/Activity causing pressure	Relative significance of pressure	Spatial significance of impact
D2 on alien species Env.Target 1: Anthropogenic activities have no negative impact on marine habitats and species	Introduction of alien species	Shipping	4	4
		Aquaculture	1	4

2) Evaluation of implementation effectiveness of existing and planned (BAU) policy measures

The approach includes (i) appraisal of existing and forthcoming policy measures with an impact on the marine environment and analysis of their implementation and (ii) evaluation of the implementation effectiveness of these policies.

⁷¹ “Linkage diagrams” with [activities ⇔ pressures ⇔ link to Environmental Target and its GES Criteria] have been elaborated for each national Environmental Target (and in relation to each GES Descriptor) based on available information and expert knowledge (LHEI).

The relevant international and the Baltic Sea (HELCOM) policies and their measures have been analysed by the main pressures (e.g. nutrient pollution, introduction of alien species, physical pressures on the marine environment). Each policy framework and measure has been assessed by using specific characteristics of their implementation (e.g. legal status, implementation status, possible obstacles for their implementation). This information is used to assess uncertainty about measures and/or their implementation, which is assessed by using qualitative categories (uncertainty is “low” / “low-moderate” / “moderate” / “moderate-high” / “high”).

These results were used to categorise measures as “1a”, “1b” or “possible 2a” measures (according to the CIS recommendations). “1b” measures are used afterwards for assessing expected changes in pressures and state for the “risk assessment”. The results indicate also implementation gaps in the “existing policies” (e.g. the measures with “moderate” to “high” uncertainty of implementation). They also show potential new measures (the measures with category “possible 2a”).

3) Policy “gap” analysis – assessing risks of failing GES

The “risk assessment” is made for each national Environmental Target in relation to each Descriptor. For majority of Descriptors, where the assessment could be made⁷², the “risk assessment” approach consists of 3 elements (assessments):

1. Assessment of the current state against GES (mainly based on the „Initial Assessment” results).
2. Assessment of effectiveness of the BAU policies – if further improvements are expected from implementing the BAU policies (1b measures). It is qualitative assessment („→”, „↗”, „↑”) based on expert judgement.
3. Risk assessment (incl. confidence of this assessment), where an approach adapted from the research project ODEMM⁷³ is used. It is semi-quantitative assessment using specified categories (see the next tables) based on expert judgement.

Table 3. Description of categories used for assessing the risk of failing GES. (Source: LHEI, adapted from the ODEMM project).

Categories of risk assessment	Description of categories
Low risk (1)	Current status is close to GES and there is (or expected) positive trend towards GES from implementing the BAU policies
Moderate risk (2)	Current status is not close to GES, and there is no positive trend (or not expected) towards GES from implementing the BAU policies
High risk (3)	Current status is not close to GES and inspite of implementing the BAU policies there is negative trend away from GES

⁷² Due to insufficient knowledge base the assessment could not be made for D4, D7 and D11. It should be noted also that the approach for “risk assessment” differs for two Descriptors – (1) D5 where quantitative risk assessment is proposed (taking into account load assessments from RBMPs etc.) and (2) D1, which is impacted by many pressures, and results of the “risk assessments” for other Descriptors (e.g. D2, D5, D6, D8&9) are used to judge if there is risk of failing GES for D1.

⁷³ “Options for Delivering Ecosystem Based Marine Management” (grant number: 244273; www.liv.ac.uk/odemmm). See also Breen P., et.al. (2012) „An environmental assessment of risk in achieving good environmental status to support regional prioritisation of management in Europe.” // Marine Policy. Vol.36: 1033-1043.

Table 4. Description of categories used for assessing confidence of the risk assessment. (Source: LHEI, adapted from the ODEMM project).

Confidence categories	Description of categories
Low confidence (1)	GES value is not defined and the risk assessment is not based on observation data (such data are not available)
Moderate confidence (2)	GES value is defined conceptually and the risk assessment is based on observation data
High confidence (3)	GES value is defined quantitatively (for concrete indicators) and the risk assessment is based on analysis of observation data

4) Identification and assessment of possible new measures

The methodology describes general principles for identification of possible new measures (e.g. taking into account the linkages between activities, pressures and targets), as well as methods and information sources (e.g. literature, consultations with sectoral institutions, regionally recommended and discussed measures).

This stage would include also assessing “technical feasibility” of measures. The Belgian approach is noted as example⁷⁴, but (similar, qualitative) assessment categories need to be discussed and agreed.

The information according to the CIS recommendations’ document is overall suggested to be collected and developed for each possible “technically feasible” measure.

5) Economic analysis of possible new measures

The proposed national approach concerning the economic analysis of new measures includes:

1. **Assessment of costs** of possible „technically feasible” new measures (using information from literature, cost data collection, incl. consultations with specialists from concerned institutions).
2. **Cost-effectiveness analysis** of possible new measures, which could be conducted applying qualitative (or semi-quantitative) approaches for assessing costs, effects, and cost-effectiveness based on expert judgement. Similar approach as used in Belgium (expected to be applied also in Sweden) is suggested.⁷⁵
3. **Analysis of socioeconomic impacts** of possible new measures, which could be conducted applying qualitative (or semi-quantitative) approach based on expert judgement. Similar approach as tested in a study in Latvia (2013) for the WFD needs could be used (the study tested application of the “multi-criteria” assessment frame for analysing socioeconomic impacts of “supplementary” measures).⁷⁶
4. **Assessment of benefits and cost-benefit analysis** of implementing new measures for the most significant pressures/marine environment problems (for instance, in relation to nutrients’ pollution, introduction of alien species). The analysis could be based on benefit estimates from literature and previous economic valuation studies for the Latvian marine

⁷⁴ Presented in ARCADIS (2014) „Background document summarising experiences with respect to economic analysis to support Member States with the development of the Programme of measures for the MSFD”. Report of a Project financed by the EC DG Environment. (p 48)

⁷⁵ Brief description of the approach is provided in ARCADIS (2014) „Background document summarising experiences with respect to economic analysis to support Member States with the development of the Programme of measures for the MSFD”. (p 27-29)

⁷⁶ Description of the approach and study results are summarised in the study report Pakalniete K., Fedorovica K. (2013) „Economic evaluation of ‘supplementary’ measures for the WFD programs of measures in Latvia. Latvian study report.” Report of the project “Towards joint management of the transboundary Gauja/Koiva river basin district. Available at http://gauja.balticrivers.eu/files/wp3_report_economic_evaluation_lv.pdf.

waters⁷⁷. Due to time and funding constraints special additional economic valuation studies with data collection are not planned.

It should be noted however that the methodology in practice will be determined by time and funding resources available for the work (planned in 2015).

Assessment of transboundary impacts of PoM

It would evaluate impact of national PoM on waters beyond the national marine waters with an aim to minimise the risk of damage to those waters and, if possible, to have a positive impact on those waters. With the available information and resources, it is expected that the assessment could be performed based on qualitative assessment approach and expert judgement. The assessment could be conducted as part of the Strategic Environmental Impact Assessment (SEIA). Practical assessment approach is not yet developed.

Public involvement in development of the PoM

The public involvement in development of the PoM is prescribed by national legislation.⁷⁸ The national methodology highlights the main directions of actions for public involvement (e.g. consultations with concerned sectoral institutions/actors concerning specific assessments/results of the PoM, providing information to and discussing various results of the PoM with wider public). General principles to ensure effective public involvement are also described.

The first consultations have been conducted for the analysis of implementation of the BAU policies already. Results from the analysis of significance of pressures, the evaluation of the BAU policies and the “risk assessment” have been presented to and discussed with concerned sectoral institutions and wider public (as part of a meeting with the “Council of Marine Environment” and wider public seminar), and the collected opinions and comments were considered for revising the results. Further suggested steps include, for instance, organising thematic expert discussions (meetings) for discussing and evaluating possible new measures, organising meetings to discuss these results with concerned sectoral institutions and actors, organising public consultation on the draft PoM and its SEIA.

Regional coordination of PoM

The regional coordination is implemented via (i) the Regional Sea Convention (HELCOM) by using existing institutional mechanisms⁷⁹ and (ii) information exchange and coordination of national approaches and results with neighbouring countries (e.g. EE, LT, SE), in particular, concerning the evaluation of measures and the economic analysis for the PoM.

The coordination on the sea region scale aims to (i) information exchange and coordination of national measures, (ii) development of measures at regional level with a focus on transboundary issues (incl., for instance, a regional action plan on marine litter) and (iii) development of joint proposals for measures that are required to achieve GES but are in the competence of EU/other international organisations. A “joint regional documentation” is under development that is seen as “regional component” of the Member States’ PoMs and will include joint regional measures and documentation of coordination of national measures.

⁷⁷ In particular, an economic valuation study conducted as part of the GES-REG project. Results are published in *Pakalniete K. et.al. (2013) “Valuing benefits of reaching the MSFD targets by applying the “Choice Experiment” method. Latvian study report.” Report of the GES-REG project.* Available at: <http://gesreg.msi.ttu.ee/en/results>.

⁷⁸ The article 17 of the “Law of protection and management of marine environment” and the Regulation of the Cabinet of Ministers N° 970 (25.08.2009).

⁷⁹ In particular, the group HELCOM GEAR (Group for Implementation of the Ecosystem Approach) and its inter-sessional group for the MSFD Programs of Measures (GEAR IG PoM).

2. Pielikums: Pasākumu programmas dokumenta satura priekšlikums

Šajā pielikumā sniegts nacionālās pasākumu programmas (PP) dokumenta satura priekšlikums. Tas izstrādāts, ņemot vērā:

- direktīvas un likuma prasības par pasākumu programmas izstrādes principiem un ietveramajiem jautājumiem,
- JSD KIS aktivitāšu ietvaros sagatavotās rekomendācijas⁸⁰ un
- informāciju no HELCOM GEAR IG PoM⁸¹ darba grupas aktivitātēm un rezultātiem.

I- Ievads

Šajā nodaļā tiktu aprakstīts:

- Pasākumu programmas (PP) izstrādes politikas un likumdošanas konteksts. Institucionālā sistēma (kompetentās iestādes) JSD ieviešanai un PP izstrādei. PP koordinācija (ģeogrāfiski, tematiski – ar citu nozaru politikām).
- 8., 9., 10.pantu ziņojumi kā pamats PP izstrādei.
- Pieeja un process nacionālās PP sagatavošanai. *[Pieejai metodikas apraksts, kas sagatavots šī projekta ietvaros. Procesam, t.sk., konsultācijas ar iesaistītajām pusēm un sabiedrības līdzdalības nodrošināšana, SIVN.]*
- PP dokumenta saturs.

[Šī projekta noslēguma atskaite „Ievadā” un „1.nodaļā” sniegta informācija šīs nodaļas sagatavošanai.]

II- Kopsavilkums par slodzēm, jūras vides stāvokli un nozīmīgām jūras vides problēmām.

Šajā nodaļā tiktu sniegts kopsavilkums par:

- Jūras vides stāvokļa vispārīgu raksturojumu un novērtējumu Latvijas teritoriālajiem un ekonomiskās zonas ūdeņiem.
- Nozīmīgākajām slodzēm uz jūras vidi, aptverot galvenās slodžu grupas, raksturojot to attīstības trendus, sasaisti ar slodžu avotiem un sniedzot slodžu nozīmības novērtējumu.

[Šī projekta noslēguma atskaite „3.pielikumā” sagatavota informācija šai nodaļai.]

III- Jūras vides mērķi.

Šajā nodaļā tiktu sniegts apraksts:

- jūras vides mērķu noteikšanas kritērijiem;

⁸⁰ Īpaši, JSD KIS rekomendāciju dokumentu “*Programmes of measures under MSFD: Recommendations for establishment / implementation and related reporting*”.

⁸¹ Group for the Implementation of the Ecosystem Approach (GEAR), Intersessional group for Programs of Measures (IG PoM). Izmantota informācija no šīs darba grupas materiāliem/dokumentiem un SKYPE sanāksmēm 2014.gada 21.augustā, 15.septembrī, 12.decembrī.

- noteiktajiem (7) jūras vides mērķiem, kā arī to saiknei ar LVS raksturojošajiem raksturlielumiem („deskriptoriem”).

[Nodaļa sagatavota šī projekta ietvaros – skat. projekta atskaites „4.pielikumu”.]

IV- Pasākumu programma.

Atbilstoši piedāvātajai PP tematiskajai struktūrai, nodaļas saistībā ar pasākumiem būtu strukturējamas pa slodžu grupām/apakšgrupām. Savukārt, „riska novērtējumu” nepieciešams veikt JVM griezumā, attiecīgi strukturējot šo nodaļu pa JVM (kas sniegti PP 3.nodaļā).

Nodaļas katrai nozīmīgai slodžu grupai (izņemot „riska novērtējuma” nodaļu, kas strukturēta JVM griezumā)

1. Kopsavilkums par esošiem un plānotiem nozaru politiku pasākumiem ar ietekmi uz jūras vidi un to ieviešanas efektivitātes novērtējumu.

Šīs nodaļas (katrai slodžu grupai) ietvertu (1) pieejas aprakstu pasākumu apkopojuma sagatavošanai un ieviešanas efektivitātes novērtēšanai un (2) kopsavilkumu par šiem pasākumiem un to novērtējumu.

Pasākumu programmā būtu nepieciešams sniegt tikai kopsavilkumu par šiem pasākumiem un ietvert atsauces uz (i) nozaru politiku dokumentiem, kur pieejama pilna informācija par šiem pasākumiem, (ii) detalizētākiem šādu pasākumu izvērtējumiem (piemēram, šī projekta ietvaros veiktais izvērtējums).

[Šī projekta noslēguma atskaites „5. pielikumā” sagatavota informācija šīm nodaļām.]

2. Novērtējums riskam nesasniegt JVM (papildus pasākumu nepieciešamības izvērtējums). Šī nodaļa tiktu veidotas JVM griezumā.

[Šī projekta noslēguma atskaites „6. pielikumā” sagatavota informācija šai nodaļai.]

3. Iespējamie papildus pasākumi JVM sasniegšanai.

Šīs nodaļas (katrai slodžu grupai) ietvertu (1) pieejas aprakstu papildus pasākumu identificēšanai un „tehniskās iespējamības” novērtēšanai un (2) kopsavilkumu par šiem pasākumiem.

Kopsavilkumā tiktu sniegts raksturojums „tehniski iespējamām” papildus pasākumiem (pasākumi, kas jau izvērtēti no „tehniskās iespējamības” viedokļa), ietverot katra pasākuma aprakstu un raksturojot katra pasākuma:

- (i) saikni ar slodzēm, LVS kvalitatīvajiem raksturlielumiem un vides mērķiem,
- (ii) ieviešanas ģeogrāfisko mērogu,
- (iii) saikni ar citām/nozaru politikām,
- (iv) sagaidāmo vides efektu, izmaksas, ieguvumus (ciktāl pieejama informācija),
- (v) ieviešanas institucionālos un finansējuma jautājumus u.c. tālākam izvērtējumam svarīgu informāciju.

Praksē plaši izmantota un ieteikta pieeja ir „pasākumu katalogs” (Excel datubāzes formātā), kurā apkopota visa nepieciešamā informācija papildus pasākumu izvērtēšanai. Praktisko pieeju un formātu papildus pasākumu raksturošanai būtu iespējams noteikt pirms papildus pasākumu analīzes darba veikšanas, jo tas lielā mērā būs atkarīgs no darba veikšanai pieejamā finansējuma.

4. Kopsavilkums iespējamo papildus pasākumu ekonomiskai analīzei.

Rezultāti no papildus pasākumu izmaksu-efektivitātes analīzes, izmaksu-ieguvumu/ietekmju analīzes atbilstoši JSD 13.panta 3. punkta prasībām un „Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likuma” 13. panta 4. punkta prasībām.

Šīs nodaļas (katrai slodzei, saistībā ar JVM) ietvertu (1) pieejas aprakstu papildus pasākumu ekonomiskajai analīzei un (2) kopsavilkumu par analīzes rezultātiem.

5. Kopsavilkums par PP iekļautajiem papildus pasākumiem.

Šeit tiktu ietverti tie papildus pasākumi, kas piedāvāti PP pēc visu izvērtējumu veikšanas (t.sk., pasākumu ekonomiskās analīzes, konsultācijām ar iesaistītajām pusēm, PP reģionālās koordinācijas).

Šāds kopsavilkums ietvertu (1) pieejas aprakstu papildus pasākumu izvēlei un (2) PP piedāvātos papildus pasākumus JVM sasniegšanai (piemēram, tabulas formātā), t.sk., sniedzot katra pasākuma aprakstu un raksturojot:

- (i) saikni ar slodzēm, LVS kvalitatīvajiem raksturlielumiem un vides mērķiem,
- (ii) ieviešanas ģeogrāfisko mērogu (nacionāls/reģionāls/starptautisks), t.sk., norādot, ja pasākums ir „kopīgs reģionāls pasākums” – par kura ieviešanu ir kopīga vienošanās Baltijas jūras reģiona līmenī,
- (iii) saikni ar citām/nozaru politikām (t.sk., norādot saistītās politikas un pasākuma kategoriju atbilstoši JSD KIS rekomendāciju dokumentam „*JSD PP: Rekomendācijas PP izstrādei, ieviešanai un ziņošanai*”),
- (iv) atbildīgo institūciju/-as pasākuma ieviešanai,
- (v) izpildes termiņu,
- (vi) potenciālo finansējuma avotu (t.sk., norādot līdzfinansējumu no ES fondiem, ja tas paredzēts).

Pasākumu programmā ietvertie telpiskās aizsardzības pasākumi.

Atbilstoši JSD 13. panta 4. punktam, pasākumu programmā nepieciešams ietvert telpiskās aizsardzības pasākumus, sekmējot vienotus un reprezentatīvus aizsargājamo jūras teritoriju tīklus. Tā kā šādi pasākumi varētu vienlaikus sekmēt vairāku JVM sasniegšanu, tad būtu ieteicams tos izdalīt atsevišķā pasākumu programmas (IV- nodaļas) apakšnodaļā.

Šajā apakšnodaļā tiktu aprakstīts:

- Esošie telpiskās aizsardzības pasākumi (Latvijas jūras aizsargājamo teritoriju tīkls, tiesiskā regulējuma apraksts).
- Esošo pasākumu efektivitātes un trūkumu novērtējums.
- Papildus telpiskās aizsardzības pasākumu nepieciešamības izvērtējums.

V- Izņēmumi papildus pasākumu ieviešanai un vides mērķu sasniegšanai.

Šajā nodaļā tiktu aprakstīti:

- Izņēmuma gadījumi, kas piemēroti atbilstoši JSD 14. pantam un „Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likuma” 16. pantam.
- Pamatojumi izņēmuma gadījumu piemērošanai.

- Pasākumu programmā ietvertie pasākumi saistībā ar piemērotajiem izņēmumiem (atbilstoši minētās direktīvas un likuma prasībām).

VI- Pasākumu programmas starptautiskā un reģionālā saskaņošana.

Šajā nodaļā tiktu aprakstīts:

- Veiktās un turpmāk plānotās aktivitātes nacionālās pasākumu programmas koordinācijai, tai skaitā, aktivitātes, kas paredzētas reģionālā (HELCOM) līmenī (piemēram, HELCOM GEAR IG PoM darba grupas ietvaros) un JSD KIS darba grupu ietvaros.
- Reģionālā mēroga (Baltijas jūrai) pasākumi, kas iekļauti nacionālajā pasākumu programmā (piemēram., līdz 2015. gadam HELCOM ietvaros plānots izstrādāt „Reģionālo rīcības plānu” jūras atkritumu problēmas risināšanai).⁸²

[Informācija par veiktajām aktivitātēm šī projekta ietvaros sniegta šīs atskaites „6.nodaļā” un „8.Pielikumā”.]

VII- Stratēģiskais ietekmes uz vidi un pārrobežu ietekmes novērtējums.

Šajā nodaļā tiktu aprakstīts:

- Nacionālā SIVN rezultāti (šāds novērtējums būtu ieteicams, arī atbilstu JSD KIS „Rekomendācijām JSD PP izstrādei, ieviešanai un ziņošanai”).
- Pasākumu programmas pārrobežu ietekmes novērtējuma rezultāti (atbilstoši JSD 13. panta 8. punkta un „Jūras vides aizsardzības un pārvaldības likuma” 13. panta 5. punkta prasībām).

VIII- Sabiedrības līdzdalības nodrošināšana.

Šajā nodaļā tiktu aprakstīts:

- Institucionālā sistēma sabiedrības līdzdalībai pasākumu programmas izstrādē (t.sk., par informācijas publicēšanu, „Jūras vides padomi”, pasākumu programmas projekta sabiedrisko apspriešanu).
- Veiktās aktivitātes sabiedrības līdzdalības nodrošināšanai, izstrādājot pasākumu programmu.

[Informācija par veiktajām aktivitātēm šī projekta ietvaros sniegta šīs atskaites „5.nodaļā” un „7.Pielikumā”.]

⁸² Atbilstoši informācijai (uz šīs atskaites sagatavošanas brīdi) no HELCOM GEAR IG darba grupas: HELCOM līmenī ir plānots sagatavot „kopīgu reģionālu pasākumu dokumentu”, kas ietvertu arī reģionāli koordinētus un kopīgus pasākumus vides mērķu sasniegšanai, kuri tiktu iekļauti nacionālajās pasākumu programmās kā to „reģionālā komponente” („ (..) „joint regional documentation” of the set of measures that would form “regional component” of the national programmes of measures for reporting under Article 13”. (..)).

3. Pielikums: Rezultāti attiecībā uz slodžu, jūras vides stāvokļa un nozīmīgu jūras vides problēmu analīzi

3.1. Jūras vides stāvokļa raksturojums

3.1.1. Jūras vides stāvoklis – vispārīgs raksturojums

Baltijas jūras ekosistēma ir ļoti jutīga pret ārējo iedarbību. To nosaka gan dabīgie apstākļi, gan slodze, ko rada tās sateces baseinā mītošo 85 miljonu cilvēku darbība. Pēdējās desmitgadēs ūdens apmaiņa starp Baltijas un Ziemeļjūru samazinās, kas varētu būt saistīts ar liela mēroga klimatisko apstākļu izmaiņām. Tā rezultātā dziļūdens baseinos turpinās stagnācijas periods, jūras dibenā palielinās platības, kurās trūkst skābeklis, palielinās sērūdeņraža daudzums. Sakarā ar ļoti lēno ūdens apmaiņu Baltijas jūrā, ievadītās kaitīgās vielas tur saglabājas ilgstoši. Aktuāla problēma ir iecerotāju sugu parādīšanās - ir konstatētas aptuveni 100 svešzemju sugu, no kurām ap 70 jau paguvušas izveidot vairoties spējīgas populācijas. To veicina arī klimata izmaiņas, kā rezultātā jūras ūdens kļūst siltāks un mazāk sāļš⁸³.

Baltijas jūras galvenā problēma ir eitrofikācija, kas veicina sistēmas funkcionēšanas līdzsvara izjaukšanu, ietekmē bioloģisko daudzveidību un zivju krājumus, izraisa biežāku un intensīvāku aļģu ziedēšanu, skābekļa patēriņa pieaugumu dziļākajos slāņos un sedimentos, skābekļa badu dziļūdens slāņos un bentisko organismu, tostarp zivju, bojāeju. Eitrofikācijas galvenais cēlonis ir paaugstinātas slāpekļa un fosfora slodzes, ko rada sauszemes avoti, kas atrodas dalībvalstu sateces baseinā un ārpus tā⁸⁴ - kā arī slāpekļa un fosfora avoti jūrā. Saskaņā ar kopējo Baltijas jūras eitrofikācijas stāvokļa novērtējumu⁸⁵ gandrīz visi Baltijas jūras rajoni ir klasificējami kā neatbilstoši labam vides stāvoklim. Lai gan piesārņojums ar kaitīgajām vielām nav ar tik pat lielu nozīmi Baltijas jūras ekosistēmai kā eitrofikācija, tomēr arī kaitīgo vielu gadījumā Baltijas jūras stāvoklis ir klasificējams kā neapmierinošs⁸⁶. Gan eitrofikācija, gan piesārņojums ar kaitīgām vielām negatīvi ietekmē Baltijas jūras ekosistēmu un šī negatīvā ietekme ir novērojama gan vērtējot izmaiņas bioloģiskajā daudzveidībā, gan barības ķēdēs. Tomēr raksturlielumu kopējais novērtējums nav veikts.

3.1.2. Jūras vides stāvokļa novērtējums Latvijas teritoriālajiem un ekonomiskās zonas ūdeņiem

Jūras vides stāvoklis Latvijas teritoriālajiem un ekonomiskās zonas ūdeņiem ir vērtēts Jūras vides stāvokļa sākotnējā novērtējuma ietvaros⁸⁷. Kā būtiskākā problēma ir jāatzīmē indikatoru trūkums lielākajai daļai deskriptoru (3.pielikuma 1.tabula). Tāpēc vairākiem deskriptoriem (D2, D4, D6, D7, D8, D10, D11) novērtējumu nebija iespējams veikt vispār. Savukārt jūras vides stāvokļa novērtēšana

⁸³ Vides ministrija, 2007. Informatīvais ziņojums „Par Helsinku komisijas „Baltijas jūras rīcības plāna” apstiprināšanu”, Rīga, 4.lpp.

⁸⁴ HELCOM ministru sanāksme, 2007. HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns, Krakova, 7.lpp.

⁸⁵ HELCOM, 2014. Eutrophication status of the Baltic Sea 2007-2011 – A concise thematic assessment. Baltic Sea Environment Proceedings No. 143

⁸⁶ HELCOM, 2010. Hazardous substances in the Baltic Sea – An integrated thematic assessment of hazardous substances in the Baltic Sea. Baltic Sea Environment Proceedings. No. 120B

⁸⁷ LHEI 2012. Jūras vides stāvokļa sākotnējais novērtējums. D sadaļa. Definētie Latvijas jūras ūdeņu vides stāvokļa mērķa lielumi un aktuālā stāvokļa novērtējums [http://www.lhei.lv/docs/2012/Juras_derektiva_D.pdf]

atbilstoši deskriptora D1 kritērijiem bija iespējama tikai pēc viena indikatora, kā rezultātā iegūtais novērtējums "Labs stāvoklis" ir ar ļoti zemu ticamību. Novērtējums pēc D5 kritērijiem, izņemot 5.3. Biogēnu bagātināšanās netiešie efekti, kur nav izstrādāts indikators ar robežvērtībām, kopumā saskan ar Baltijas jūras kopējo novērtējumu un atbilst "Sliktam stāvoklim". Savukārt piesārņojošo vielu līmeņi pārtikā izmantojamo jūras bioloģisko organismu audos kopumā ir vērtējami kā atbilstoši EK noteiktajiem līmeņiem, izņemot dzīvsudrabu, kuram vairākos jūras baseinos ir novērotas relatīvi augstas koncentrācijas. Novērtējuma kopsavilkums ir sniegts 3.pielikuma 1.tabulā.

3.pielikuma 1.tabula. Jūras vides stāvokļa novērtējums

	- Sliktš stāvoklis
	- Labs stāvoklis
	- Nav vērtēts/ nav izstrādāts indikators

Deskriptors	Kritērijs (saskaņā ar EK 2010.gada 1.septembra lēmumu 2010/477/EU)	Indikatori	Baltijas jūras DA atklātais akme- ņainais krasts	Baltijas jūras DA atklātais smilšai- nais krasts	Rīgas līča mēreni atklātais smilšai- nais krasts	Rīgas līča mēreni atklātais akme- ņainais krasts	Rīgas līča pārejas ūdeņi	Baltijas jūras atklātā daļa- teritori- ālie un EEZ ūdeņi	Rīgas līča centrālā daļa
D1	1.1. Sugu izplatība								
	1.2. Populācijas izmērs								
	1.3. Populācijas stāvoklis	Mīksto grunšu makrozoo- bentosa indekss BQI							
	1.4. Biotopu sadalījums								
	1.5. Biotopu izplatība								
	1.6. Biotopu stāvoklis								
	1.7. Ekosistēmas struktūra								

D2	2.1. Svešo sugu sastopamības un stāvokļa raksturojums								
	2.2. Svešo sugu ietekme un vides stāvokli								
D3	3.1. Zvejas aktivitātes ietekmes līmenis	Zvejas mirstība-brētliņai	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		
		Zvejas mirstība-Austrumbaltijas menca	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		
		Zvejas mirstība-reņģe	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		
	3.2. Krājuma atražošanās kapacitāte	Nārsta bara biomasa-brētliņai	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		
		Nārsta bara biomasa-Austrumbaltijas menca	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		
		Nārsta bara biomasa-reņģe	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.		
D4	4.1. Galveno sugu vai trofisko grupu produktivitāte								
	4.2. Izvēlēto sugu proporcija pārtikas ķēdes augšējā daļā								
	4.3. Galveno trofisko grupu/sugu sastopamība/sadalījums								
D5	5.1. Biogēnu līmeņi	DIN koncentrācija, ziema							
		DIP koncentrācija, ziema							
	5.2. Biogēnu bagātināšanās tiešie efekti	Vasaras hlorofila a koncentrācija							

		Vasaras fitoplanktona biomasa							
		Vasaras Seki dziļums							
	5.3. Biogēnu bagātināšanās netiešie efekti								
D6	6.1. Fizikāla ietekme								
	6.2. Bentisko sabiedrību stāvoklis								
D7	7.1. Pastāvīgo hidrogrāfisko izmaiņu telpiskais raksturojums								
	7.2. Pastāvīgo hidrogrāfisko izmaiņu ietekme								
D8	8.1. Piesārņotāju koncentrācijas								
	8.2. Piesārņotāju ietekme								
D9	9.1. Piesārņotāju līmeņi, skaits un biežums	Dzīvsudrabs							
		Heksahlorbenzols							
		Heksahlorbutadiēns							
		Svins zivīs							
		Svins moluskos							
		Kadmija zivīs			*	*	*		
		Kadmija moluskos							
		Dioksīni							
D10	10.1. Cieto atkritumu raksturojums jūras un piekrastes vidē								

	10.2. Cieto atkritumu ietekme uz jūras vidi								
D 11	11.1. Augstas, zemas un vidējas frekvences impulsīva trokšņa sadalījums laikā un telpā								
	11.2. Nepārtraukts zemas frekvences troksnis								

* Līmenis noteikts zivju audiem, specifiski neizceļot atsevišķas organisma daļas. Mērījums, savukārt, ir veikts aknās, kur piesārņotāja uzkrāšanās efektivitāte var būt vairākas reizes lielāka kā muskuļos. Līdz ar to nevar apgalvot, ka noteiktais līmenis ir pārsniegts.

3.2. Nozīmīgāko slodžu uz jūras vidi analīze

Jūras vides sabalansētu attīstību traucē dažādas slodzes un ietekmes – fiziski bojājumi un zaudējumi, hidroloģisko procesu traucējumi, piesārņojums ar bīstamām vielām, eutrofikācija un bioloģiskie traucējumi. Lai panāktu labu jūras vides stāvokli, nepieciešams samazināt šo slodžu ietekmi. Visbūtiskāk Baltijas jūras ūdeņus un ekosistēmas ietekmē eutrofikācija un organisko vielu pārmērīga pieejamība.

Biogēnās vielas (slāpekļa un fosfora savienojumi) jūrā nokļūst gan no atmosfēras, gan no iepļūstošajiem ūdeņiem, to galvenie rašanās avoti ir:

- emisijas gaisā – slāpekļa savienojumi gaisā galvenokārt rodas no transporta, kurināmā sadegšanas procesiem siltuma un enerģijas ražošanā, rūpnieciskajiem procesiem, no mēslošanas līdzekļu un kūtsmēsliu lietošanas un lopkopības. Fosfora savienojumi gaisā tiek emitēti galvenokārt sadedzinot akmeņogles, mazāk – sadedzinot naftu un gāzi, kā arī dabīgā veidā – no vēja radītiem putekļiem (augšnes un bioloģiskie materiāli);
- punktveida piesārņojums – noplūdes no pašvaldību notekūdeņu attīrīšanas iekārtām un akvakultūrām gan pastarpināti (caur virszemes ūdeņiem), gan tieši jūrā;
- izkliedētais (difūzais) piesārņojums – galvenokārt no lauksaimniecības, bet arī no mežsaimniecības un lauku apvidiem;
- dabīgie avoti – galvenokārt dabiskā erozija un noplūdes no neapsaimniekotajām teritorijām⁸⁸.

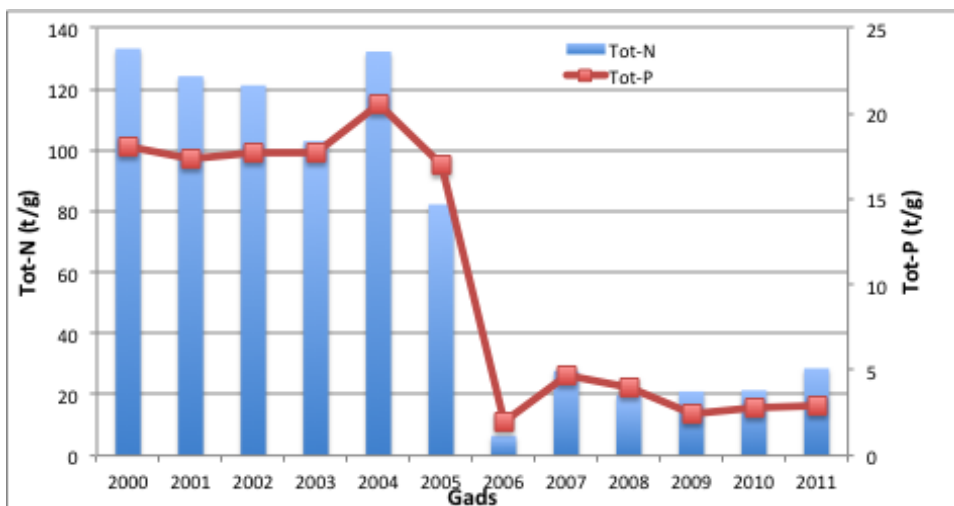
No Latvijas radītā slāpekļa piesārņojuma ievērojamākā daļa jūrā nonāk ar virszemes ūdeņu noteci un tiešajām izplūdēm – 96% (81 539 tonnas) un tikai 4% (3 457 tonnas) tiek deponēta no gaisa. No visām HELCOM dalībvalstīm Latvijai ir vismazākais slāpekļa īpatsvars, kas jūrā nonāk no atmosfēras. Fosfora gadījumā virszeme ūdeņu noteices īpatsvars kopējā slodzē ir vēl izteiktāks. Iepļūdes jūrā iedalās – punktveida, difūzās un pārrobežu. No kopējā biogēnu iepļūdes apjoma tikai 4% slāpekļa (30 500 t) un

⁸⁸ Helsinki Commission, Baltic Marine Environment Protection Commission, Draft 15 June 2014. Updated Fifth Baltic Sea Pollution Load Compilation (PLC-5.5), 26.lpp.

5% fosfora (1 700 t) Baltijas jūrā nonāk kā tiešās ieplūdes no **punktveida** avotiem (Latvijā tās galvenokārt ir komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtu izplūdes).

3.2.1. Punktveida avotu tiešās slodzes

Latvijā iepriekšējos periodos ir veikti vairāki notekūdeņu attīrīšanas iekārtu efektivitātes uzlabošanas projekti, kā rezultātā ir būtiski samazinājusies N un P slodze no punktveida avotiem, kā to var redzēt piemērā (3.pielikuma 1.attēls).



3.pielikuma 1.attēls. Ventspils pilsētas attīrīšanas iekārtu slodzes uz Baltijas jūru [Izmantoti LVĢMC dati]

Latvijā difūzo avotu radītās slodzes ir otras lielākās aiz pārrobežu pārneses radītajām. Izklidētais piesārņojums ūdens vidē nonāk nevis vienā konkrētā punktā, bet nekonzentētā veidā no plašākas teritorijas. Galvenais biogēno vielu izklidētā piesārņojuma avots Latvijā, tāpat kā daudzās citās ES valstīs, ir lauksaimniecība, mazākā mērā arī centralizēti nesavāktie un neattīrītie notekūdeņi un mežsaimniecība. Lielākā slāpekļa un fosfora notece no lauksaimniecības zemēm veidojas no aramzemēm, kūtsmēsliu novietnēm un ganībām, no kurām pārmērīgā daudzumā esošās barības vielas caur upju sistēmu nonāk Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī.

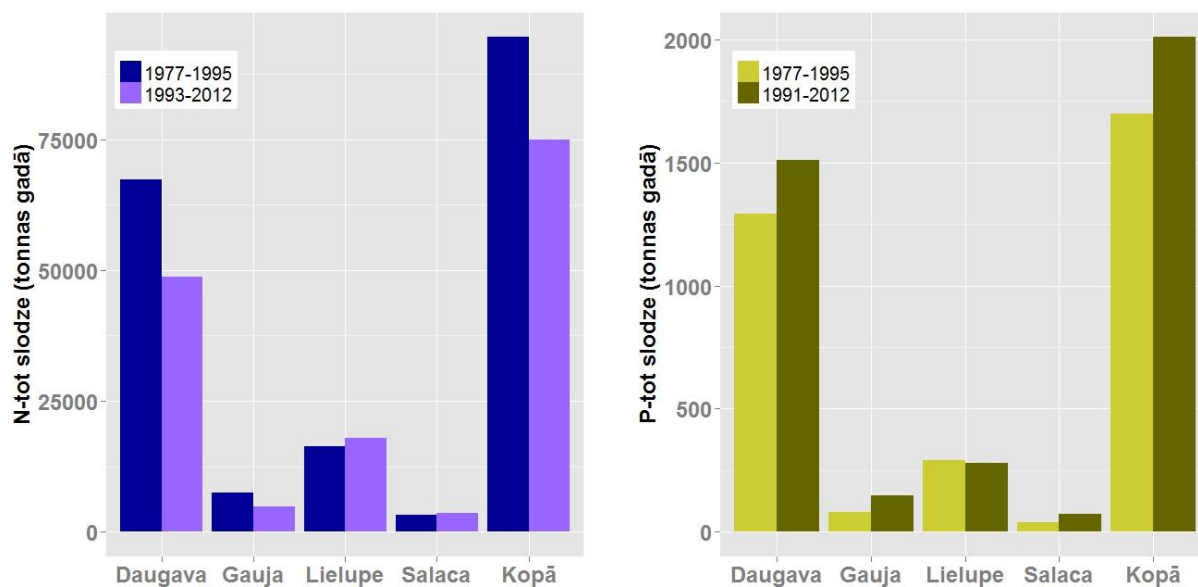
3.2.2. Lielāko upju slodžu trendu analīze⁸⁹

Latvijas lielāko upju, kas ieplūst Rīgas līcī (Daugava, Gauja, Lielupe un Salaca) un Baltijas jūrā (Venta, Bārta, Irbe un Saka), slodžu trendu analīzei izmantotas kopējā slāpekļa (N-tot) un fosfora (P-tot) novērojumu datu rindas, sākot attiecīgi no 1993. un 1991.gada līdz 2012.gadam. Ventas gadījumā minēto parametru datu rinda sākas no 1998.gada. Pieejamās novērojumu datu rindas ir nepilnīgas, jo satur datu iztrūkumus. Šī problēma ir īpaši izteikta Baltijas jūrā ieplūstošo upju datu rindām visam

⁸⁹ Sadaļa sagatavota balstoties uz LVAF projekta "Latvijas upju slodžu modelēšana" rezultātiem (2014)

novērojumu periodam un Rīgas līcī ieplūstošajām upēm, sākot no 2009.gada. Tādēļ trūkstošo datu aizvietošanai veikta interpolācija, izmantojot WRTDS metodi⁹⁰.

Rīgas līcī ieplūstošo upju N-tot gada vidējās slodzes laika posmam no 1993. – 2012.gadam kopumā ir samazinājušās no 94500 līdz 74965 tonnām gadā salīdzinot ar periodu no 1977. – 1995.gadam. Ievērojamākais samazinājums novērots Daugavā, kur N-tot slodze samazinājusies no 67300 līdz 48736 tonnām gadā (3.pielikuma 2.attēls). Arī Gaujā novērojams N-tot slodzes samazinājums no 7500 līdz 4732 tonnām gadā. Savukārt Lielupē un Salacā novērojams neliels N-tot slodzes pieaugums, attiecīgi no 16400 līdz 17922 tonnām gadā un no 3300 līdz 3575 tonnām gadā. Savukārt P-tot gadījumā starp minētajiem laika periodiem ir novērojams slodzes pieaugums uz Rīgas līci no 1700 līdz 2009 tonnām gadā. Daugavas P-tot slodzes ir palielinājušās no 1290 līdz 1512 tonnām gadā, Gaujai - no 80 līdz 146 tonnām gadā, Salacai no 40 līdz 71 tonnai gadā, bet Lielupei P-tot slodze uz Rīgas līci ir nedaudz samazinājusies – no 290 līdz 279 tonnām gadā (3.pielikuma 2.attēls).

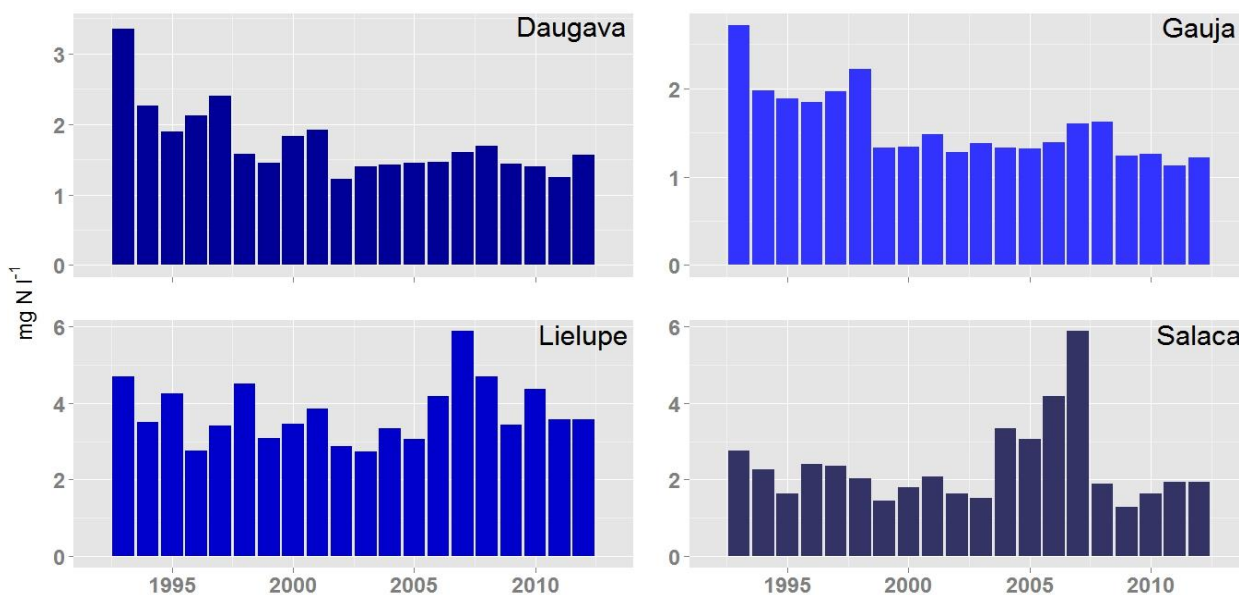


3.pielikuma 2.attēls. Kopējā slāpekļa un fosfora slodzes dažādos laika periodos [Sastādīts, izmantojot LVĢMC caurplūduma un koncentrāciju datus, kā arī datus no Laznik, et al., (1999)⁹¹]

Lai uzskatāmāk attēlotu N-tot un P-tot satura izmaiņas Rīgas līcī ieplūstošajās upēs, aprēķināta šo upju gada vidējā (n=12) N-tot un P-tot koncentrācija laika periodā attiecīgi no 1993. un 1991.gada līdz 2012.gadam. Laika periodā no 1993. – 2012.gadam Daugavā un Gaujā fiksētās N-tot koncentrācijas parāda, ka ilgtermiņā tām ir tendence samazināties (3.pielikuma 3.attēls). Savukārt N-tot koncentrāciju dinamika Lielupē minētajā laika periodā saglabājas līdzīga, ar pieaugumu 2006. – 2008.gadā. Arī Salacā N-tot koncentrāciju izmaiņu dinamikā nav novērojama augšup vai lejup ejoša tendence, taču atsevišķi izceļams 2004. – 2007.gada periods, kad N-tot koncentrācijas ievērojami pieaug.

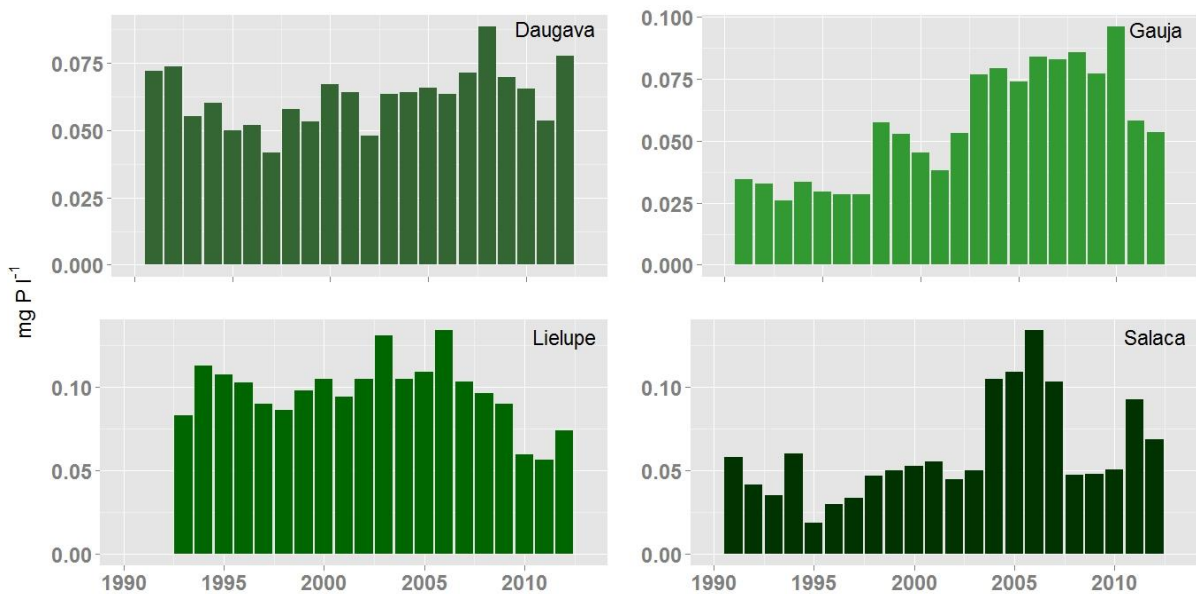
⁹⁰ Hirsch, R. M., Moyer, D. L., Archfield, S. A., 2010. Weighted regressions on time, discharge, and season, with an application to Chesapeake bay river inputs. *Journal of the american water resources association*, 46 (5)

⁹¹ Laznik, M., Stalnacke, P. Grimvall, A., Wittgren, H. B., 1999. Riverine input of nutrients to the Gulf of Riga – temporal and spatial variation. *Journal of Marine Systems*, 11(25)



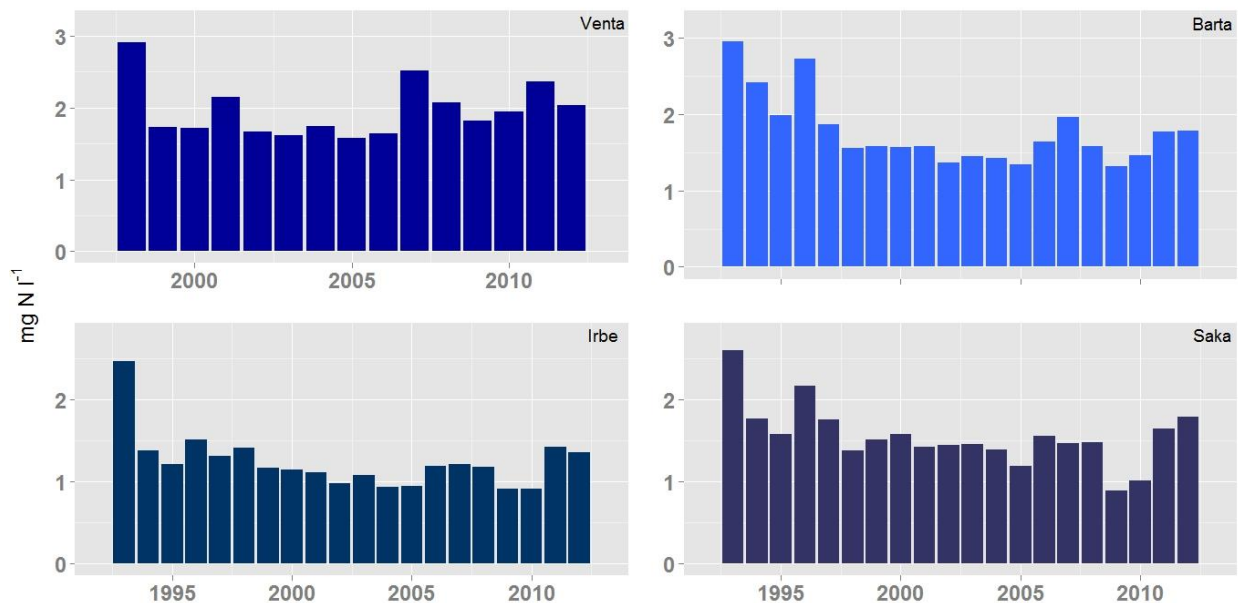
3.pielikuma 3.attēls. Gada vidējās N-tot koncentrācijas 1993.-2012.gada periodā Rīgas līcī ieplūstošajās upēs [Sastādīts, izmantojot datus no LVGMC]

Pavisam citāda situācija novērojama P-tot koncentrāciju izmaiņās Rīgas līcī ieplūstošajās upēs, laika posmā no 1991. – 2012.gadam (no 1993.gada Lielupei). 3.pielikuma 4. attēlā redzams, ka Daugavā minētajā laika posmā fiksētajām P-tot koncentrācijām ir tendence palielināties. Arī Gaujā P-tot koncentrācijas palielinās, taču ar daudz straujāku tempu, 2010.gadā gandrīz četrkārtojot 1991.gadā fiksēto koncentrāciju. Tomēr turpmākajos divos gados P-tot koncentrācija Gaujā ievērojami samazinās. Lielupē P-tot koncentrācijas izmaiņas uzrāda relatīvi stabilu dinamiku, ar tendenci samazināties 2010. – 2012.gadā. Savukārt Salacā P-tot koncentrācijas uzrāda relatīvi stabilu dinamiku, ar izteiktu samazinājumu 1995.gadā, ievērojamu palielinājumu 2004. – 2007.gadā, un pieaugumu 2011. un 2012.gadā.



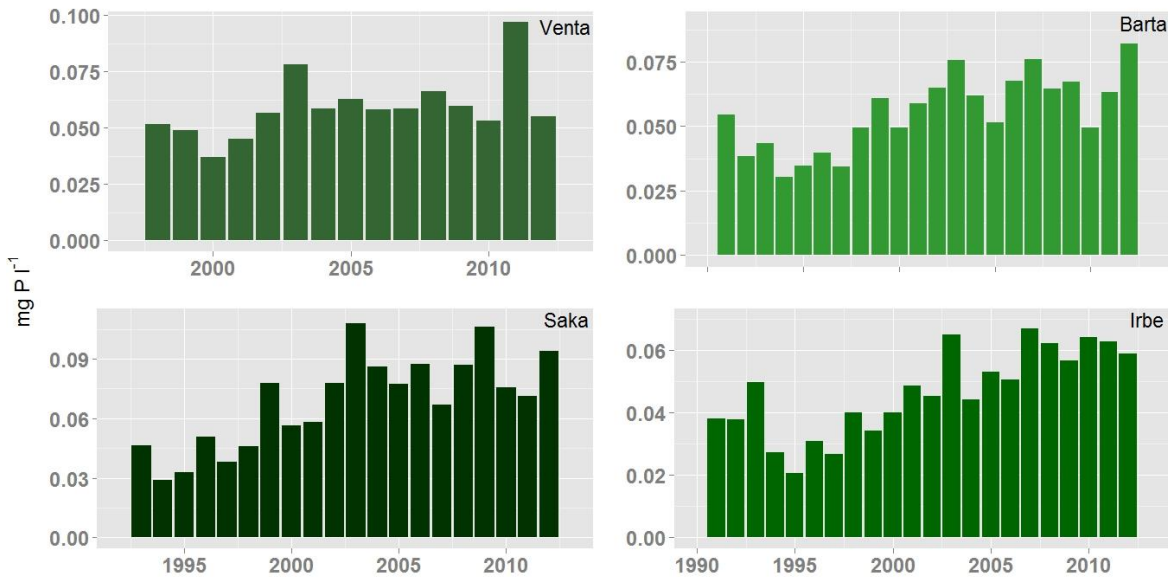
3.pielikuma 4.attēls. Gada vidējās P-tot koncentrācijas 1993.-2012.gada periodā Rīgas līcī ieplūstošajās upēs [Sastādīts, izmantojot datus no LVĢMC]

No lielākajām Latvijas upēm, kas ieplūst Baltijas jūrā (Venta, Bārta, Saka, Irbe), tieši Venta kā lielākā upe veido ievērojami lielāko daļu no N-tot un P-tot slodzēm. Tomēr, izdalot atsevišķi minēto upju gada vidējās N-tot un P-tot koncentrācijas, redzams (3.pielikuma 5.attēls), ka maksimālā gada vidējā N-tot koncentrācija šajās upēs ir līdzīga, mainoties robežās no 2.5 – 3 mg N l⁻¹. Ventai N-tot datu rinda pieejama sākot no 1998. -2012.gadam, bet Bārtai, Irbei un Sakai, sākot no 1993.gada. Gada vidējo N-tot koncentrāciju izmaiņu dinamika Ventā 1998. – 2012.gada periodā raksturojama kā vienmērīga. No 1998. – 2006.gadam tās samazinās, savukārt no 2006.gada tās lēnām pieaug. Pārējās trīs Baltijas jūras (Austrumu Gotlandes) baseinā ieplūstošo upju koncentrāciju izmaiņu dinamika ir ļoti līdzīga – no 1993. – 1996.gadam gada vidējā koncentrācija samazinās, savukārt no 1997. - 2012.gadam tās ir relatīvi stabilas neuzrādot izteiktu palielināšanās vai samazināšanās tendenci.



3.pielikuma 5.attēls. Gada vidējās N-tot koncentrācijas Baltijas jūrā (Austrumu Gotlandes baseinā) ieplūstošajās upēs [Sastādīts, izmantojot datus no LVĢMC]

Gada vidējās P-tot koncentrācijas Baltijas jūrā (Austrumu Gotlandes baseinā) ieplūstošajās upēs ir līdzīgā diapozonā, izņemot Irbi, kur P-tot koncentrācijas ir zemākas (3.pielikuma 6.attēls). Visās upēs, izņemot Ventu, ir skaidri saskatāma P-tot koncentrāciju samazināšanās līdz 1995.gadam un turpmākā to pakāpeniska palielināšanās līdz 2012.gadam. Savukārt Ventā novērojamas relatīvi stabilas gada vidējās P-tot koncentrācijas, ar izņēmumu 2000.gadā, kad tās ir ievērojami zemākas, un 2003. un 2011.gadā, kad tās ir palielinātas.



3.pielikuma 6.attēls. Gada vidējās P-tot koncentrācijas Baltijas jūrā (Austrumu Gotlandes baseinā) ieplūstošajās upēs [Sastādīts, izmantojot datus no LVGMC]

Būtisks Baltijas jūrai ir piesārņojums arī ar bīstamām vielām. Neskatoties uz pēdējo gadu laikā veikto piesārņojuma samazināšanas pasākumu visumā pozitīvajiem rezultātiem, smago metālu un organisko piesārņotāju koncentrācijas Baltijas jūrā joprojām ir gandrīz 20 reīzu augstākas nekā Ziemeļaustrumu Atlantijā. Sakarā ar ļoti lēno ūdens apmaiņu Baltijas jūrā ievadītās kaitīgās vielas tur saglabājas ilgstoši un var akumulēties jūras barības ķēdē līdz dzīvajiem organismiem toksiskam līmenim. Līdz šim lielākais uzsvars monitorējot kaitīgo vielu slodzes ir ticis likts uz Cd, Pb un Hg upju slodzēm un atmosfēras depoziciju, kā arī dioksīnu un furānu atmosfēras depozicijas. Arī Latvijas gadījumā ir tikušas pamatā monitorētas smago metālu upju slodzes. No tām relatīvi lielas smago metālu slodzes Baltijas jūrā nonāk ar Daugavas ūdeņiem – 64% (Pb) – 78% (Cd) no kopējā apjoma, kas ienests no Latvijas⁹². Smago metālu slodžu aprēķini gan būtu jāuztver piesardzīgi, jo ļoti bieži upju ūdenī konstatēto smago metālu koncentrācijas ir zem izmantotās metodes noteikšanas robežas, kas būtiski apgrūtina ticamu slodžu aprēķinu.

3.3. Saikne starp aktivitātēm, slodzēm, vides mērķiem un stāvokli raksturojošiem kritērijiem

Slodzes, kas aprēķinātas uz jūras vidi, parasti summējas no vairāku sektoru radītajām tiešajām vai netiešajām slodzēm. Tāpēc šī darba ietvaros tika sagatavotas „aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagrammas” katram “deskriptoram” (3.pielikuma apakš-nodaļas) saistībā ar noteiktajiem jūras vides mērķiem. To izstrādē mēs balstījāmies uz pieejamo informāciju (t.sk., no jūras ūdeņu sākotnējā novērtējuma) un ekspertu zināšanām (LHEI). Saikņu diagrammas konceptuālā formā parāda visus sektoros/slodzes kas rada summāro ietekmi uz attiecīgo jūras vides mērķi.

⁹² LHEI (2012) „Jūras vides stāvokļa sākotnējais novērtējums. A sadaļa. Jūras vides stāvokļa apraksts”, 121.lpp. Pieejams: http://www.lhei.lv/docs/2012/Juras_derektiva_A.pdf.

Tā kā sektori rada atšķirīgus slodzes līmeņus, tad ir jānovērtē to proporcionālā ietekme. Šobrīd pieejamās informācijas un zināšanu apjoms ir nepietiekams lai precīzi kvantificētu katra avota īpatsvaru kopējā slodzē. Tāpēc lai izvērtētu sektorus, kuri ir ar vislielāko ietekmi uz vides stāvokli, tika ņemta vērā citu valstu pieredze un novērtējumam tika izmantota semi-kvantitatīva vērtēšanas pieeja, balstoties uz ekspert-vērtējumu. Novērtējumam izmantota skala ar 4 ietekmes nozīmības kategorijām (no „1 – zema ietekme” līdz „4 – ļoti augsta ietekme”). Novērtēšanai izmantotās skalas apraksts sniegts 3.pielikuma 2.tabulā. Katrai kategorijai sniegta interpretācija, piemēram, „1 – zema ietekme” aktivitātes radītās slodzes nozīmībai nozīmē, ka sektors/aktivitāte dod < 20 % no kopējās slodzes uz „deskriptoru”, un „1 – zema ietekme” aktivitātes radītās slodzes telpiskajai izplatībai nozīmē, ka tās radītā slodze ietekmē mazāk par 5 % no Latvijas jūras ūdeņiem.⁹³

Slodžu nozīmības novērtējumu veido divi elementi:

1. katras aktivitātes radītās slodzes relatīvā nozīmība, jeb ieguldījums kopējā slodzē uz „deskriptoru”,
2. slodzes ietekmes telpiskā nozīmība (cik lielu Latvijas jūras ūdeņu daļu ietekmē aktivitātes radītā slodze).

3.pielikuma 2.tabula. Slodžu nozīmības vērtēšanai izmantotās skalas apraksts. (Avots: LHEI, adaptēts no citu valstu (Holandes un Beļģijas) nacionālajām pieejām.)

Skala	Kategorijas	Kategoriju apraksts SLODŽU NOZĪMĪBAI	Kategoriju apraksts slodžu IETEKMES TĒLPISKAJAI NOZĪMĪBAI
1	Zema ietekme	Sektors/aktivitāte dod < 20 % no kopējās slodzes uz deskriptoru	Sektora/aktivitātes radītā slodze ietekmē < 5 % no Latvijas jūras ūdeņiem
2	Vidēja ietekme	Sektors/aktivitāte dod 20-30 % no kopējās slodzes uz deskriptoru	Sektora/aktivitātes radītā slodze ietekmē 5 -20 % no Latvijas jūras ūdeņiem
3	Augsta ietekme	Sektors/aktivitāte dod 30-50 % no kopējās slodzes uz deskriptoru	Sektora/aktivitātes radītā slodze ietekmē 20-60 % no Latvijas jūras ūdeņiem
4	Ļoti augsta ietekme	Sektors/aktivitāte dod > 50 % no kopējās slodzes uz deskriptoru	Sektora/aktivitātes radītā slodze ietekmē > 60 % no Latvijas jūras ūdeņiem

Tā, piemēram, ja aktivitātes radītā slodze dod lielu ieguldījumu kopējā slodzē uz „deskriptoru” (piemēram, vairāk par 50 %) un slodze ietekmē lielāko daļu (vai pat visus) Latvijas jūras ūdeņu, tad pasākumi slodzes samazināšanai no šādas aktivitātes dos lielu ieguldījumu JVM sasniegšanā.

⁹³ Izmantotā pieeja (t.sk., vērtēšanas skala) tika izstrādāta, balstoties uz pieeju slodžu nozīmības un pasākumu efektivitātes novērtēšanai, kas tiek izmantota JSD PP sagatavošanai Holandē un Beļģijā. Informācijas apmaiņa ar kaimiņvalstīm liecina, ka līdzīga pieeja varētu tikt izmantota arī Zviedrijā.

Īss Beļģu pieejas apraksts atrodams ARCADIS (2014) „Background document summarising experiences with respect to economic analysis to support Member States with the development of the Programme of measures for the MSFD”. Report of a Project financed by the EC DG Environment. 27.-28.lpp.

Informācija par Holandiešu pieeju atrodama WaterDienst (2011) “Measures for the MSFD: First overview of potential measures, related costs and effects of implementing the Marine strategy” un Reinhard S. et.al (2012) „Cost-effectiveness and cost-benefit analysis for the MSFD: Framework for the Netherlands.” LEI report 2011-036 (Project code 2276000145).

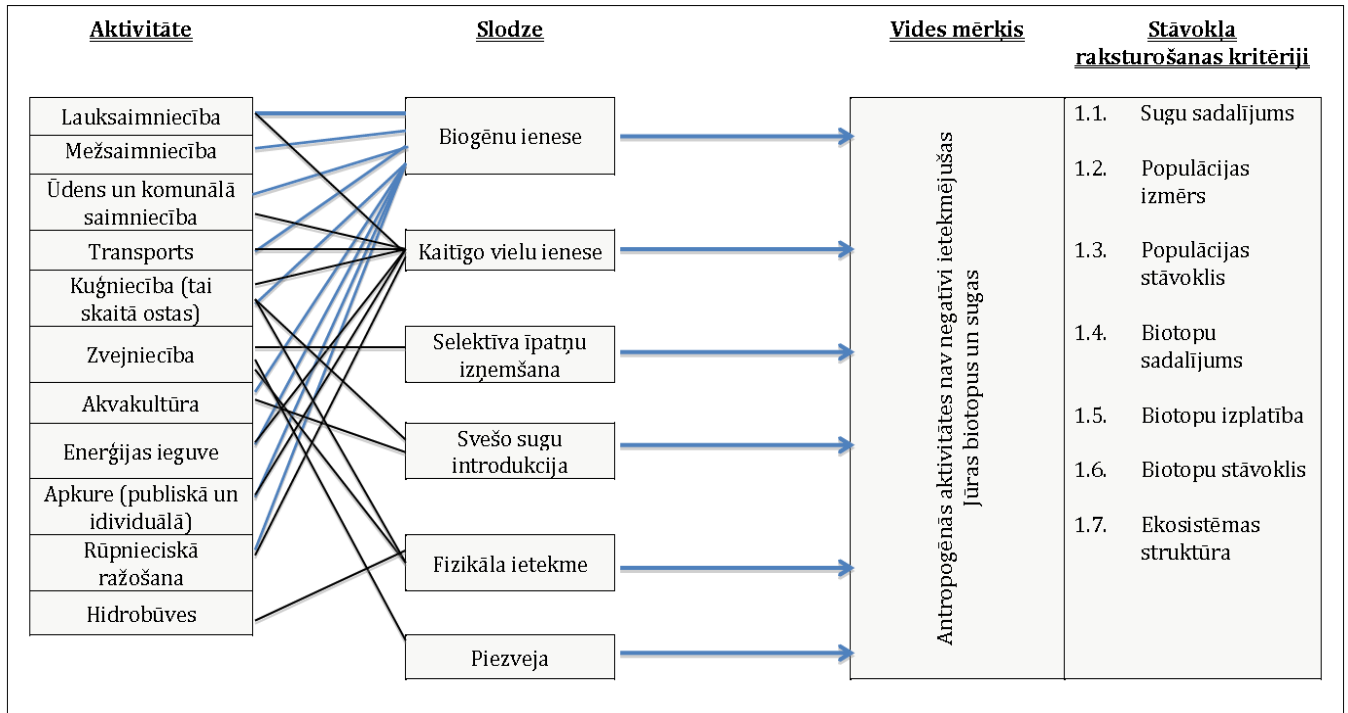
Veicot slodžu nozīmības apkopojumu (3.pielikuma 3.tabula) var izveidot aktivitāšu nozīmības matricu. Katrai aktivitātes/slodzes kombinācijai izveidotajai matricai tiek piemērots lielākās nozīmības vērtējums, jo aktivitātes nozīmība var atšķirties atkarībā no deskriptora.

3.pielikuma 3.tabula. Slodžu nozīmības apkopojums

Aktivitātes, kas rada slodzes														Slodzes (atbilstoši JSD III pielikuma 2.tabulai)
Lauksaimniecība	Mežsaimniecība	Ūdens un komunālā saimniecība	Transports	Kuģniecība (t.sk. ostas)	Zvejniecība	Akvakultūra	Enerģijas ieguve	Apkure (centralizētā un individuālā)	Rūpnieciskā ražošana	Hidrobūves	Tūrisms un rekreācija	Dažādi iekšzemes avoti	Militārās aktivitātes	
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x					Biogēnu ienese
x		x	x	x		x	x	x	x					Kaitīgo vielu ienese
					x									Selektīva īpatņu izņemšana
				x		x								Svešo sugu introdukcija
				x	x					x				Fizikālā ietekme
					x									Piezveja
				x	x					x				Fiziska iedarbība uz bentisko substrātu un bentisko sabiedrību
				x	x						x	x		Cieto atkritumu ienese jūras un piekrastes vidē
				x						x	x		x	Trokšņa un cita veida enerģijas ievadišana

Slodžu relatīvās nozīmības detalizētākas analīzes rezultāti ir apkopoti sekojošās apakš-nodaļās.

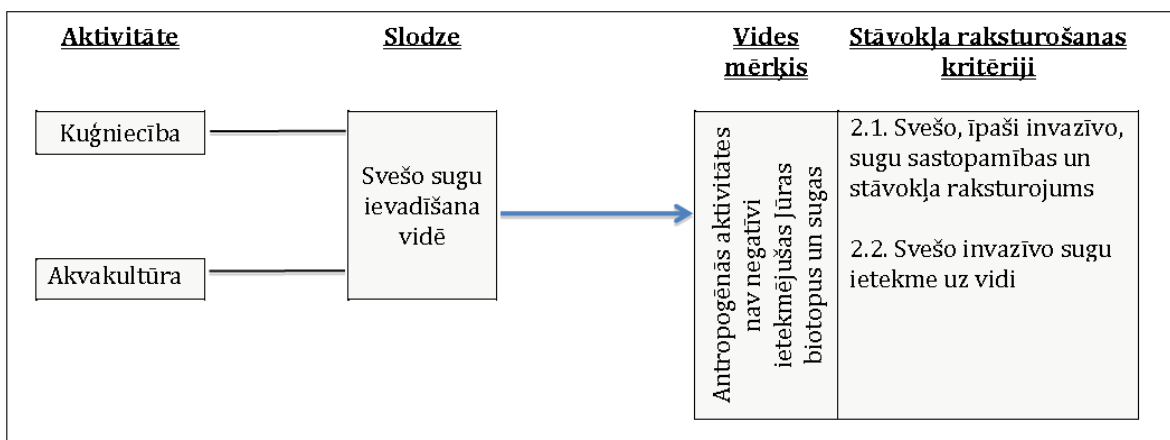
3.3.1. Attiecībā uz JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas”



3.pielikuma 4.attēls. „Aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagramma” JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas” saistībā ar „D1 Bioloģiskā daudzveidība”. (Avots: LHEI)

3.pielikuma 7.tabula. Slodžu nozīmības novērtējums JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas” saistībā ar „D1 Bioloģiskā daudzveidība”. (Avots: LHEI ekspertu vērtējums.)

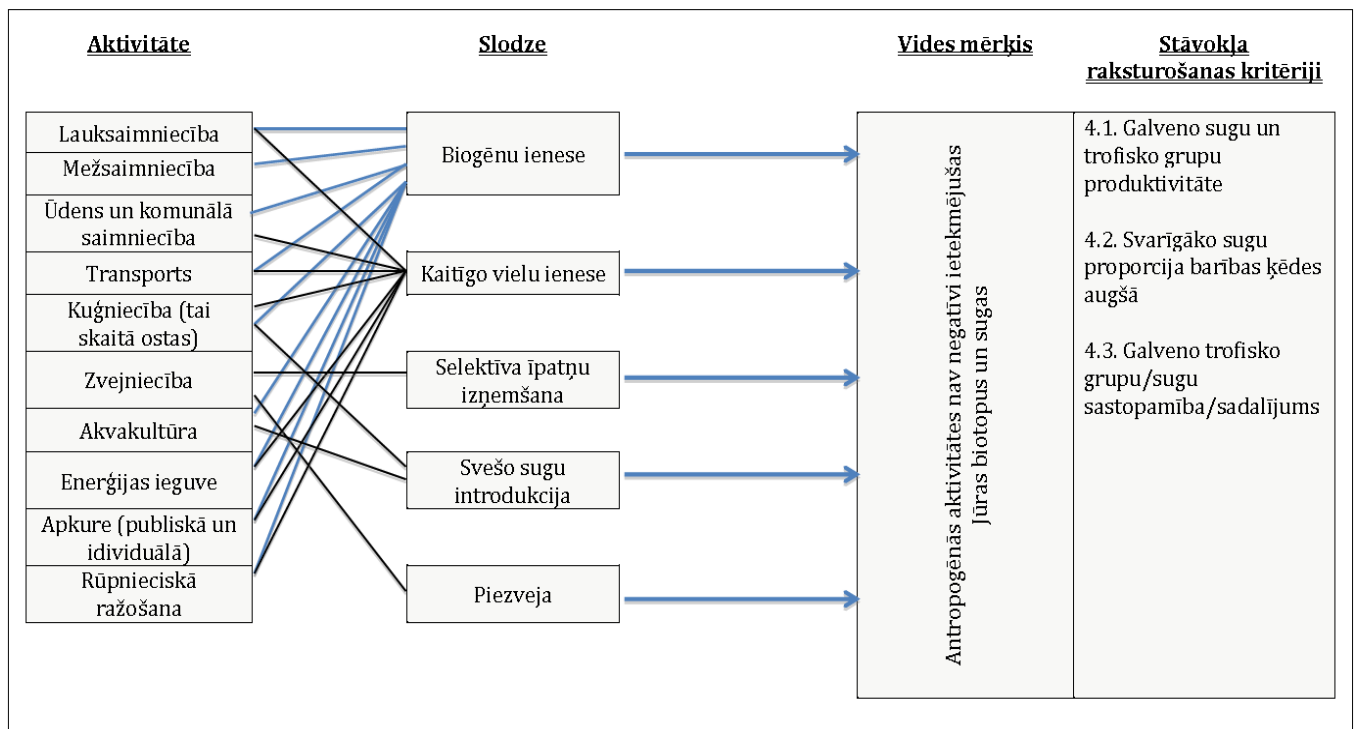
Ietekmētais Kvalitatīvais raksturlielums	Slodze	Sektors/aktivitāte, kas rada slodzi	Slodzes relatīvais nozīmīgums	Ietekmes telpiskais nozīmīgums
D1 Bioloģiskā daudzveidība Vides mērķis: Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas jūras biotopus un sugas	Biogēnu ienese	Lauksaimniecība	4	4
		Mežsaimniecība	1	4
		Ūdens un komunālā saimniecība	1	4
		Transports	1	4
		Kuģniecība (tai skaitā ostas)	1	4
		Akvakultūra	1	4
		Enerģijas ieguve	1	4
		Apkure	1	4
	Rūpnieciskā ražošana	1	4	
	Kaitīgo vielu ienese	Lauksaimniecība	1	4
		Ūdens un komunālā saimniecība	1	4
		Transports	1	4
		Kuģniecība (tai skaitā ostas)	1	4
		Akvakultūra	1	4
		Enerģijas ieguve	1	4
		Apkure	1	4
		Rūpnieciskā ražošana	1	4
	Selektīva īpatņu izņemšana	Zvejniecība	3	3
	Svešo sugu introdukcija	Kuģniecība (tai skaitā ostas)	2	4
		Akvakultūra	1	4
	Fizikālā ietekme	Kuģniecība (tai skaitā ostas)	1	1
		Zvejniecība	1	2
		Hidrobūves	1	1
Piezveja	Zvejniecība	1	3	



3.pielikuma 5.attēls. „Aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagramma” JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas” saistībā ar „D2 Svešās sugas”. (Avots: LHEI)

3.pielikuma 8.tabula. Slodžu nozīmības novērtējums JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas” saistībā ar „D2 Svešās sugas”. (Avots: LHEI ekspertu vērtējums.)

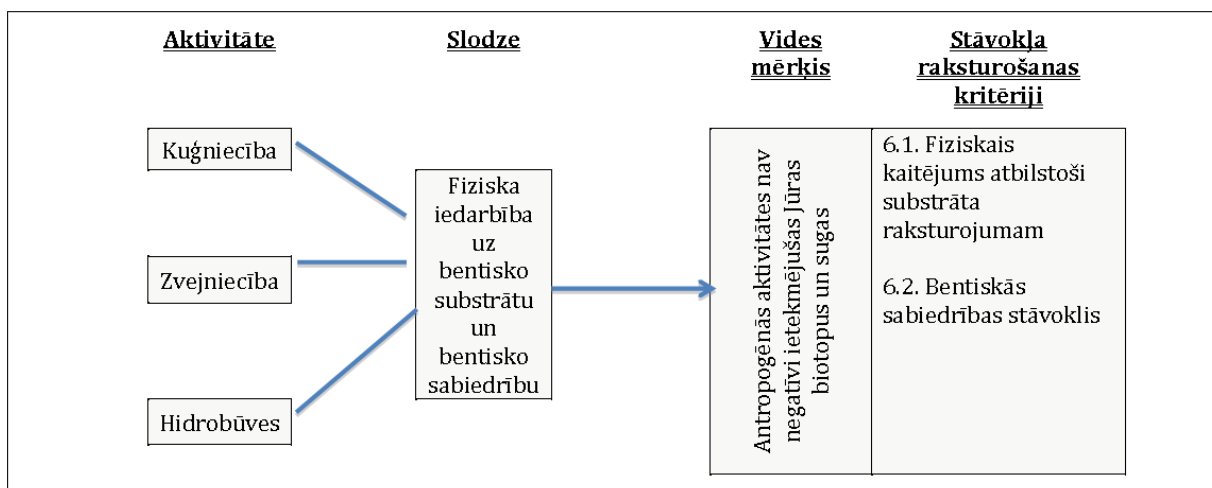
Ietekmētais Kvalitatīvais raksturlielums	Slodze	Sektors/aktivitāte, kas rada slodzi	Slodzes relatīvais nozīmīgums	Ietekmes telpiskais nozīmīgums
D2 Svešās sugas Vides mērķis: Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas jūras biotopus un sugas	Svešo sugu ievadišana vidē	Kuģniecība	4	4
		Akvakultūra	1	4



3.pielikuma 6.attēls. „Aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagramma” JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas” saistībā ar „D4 Barības ķēdes”. (Avots: LHEI)

3.pielikuma 9.tabula. Slodžu nozīmības novērtējums JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas” saistībā ar „D4 Barības ķēdes”. (Avots: LHEI ekspertu vērtējums.)

Ietekmētais Kvalitatīvais raksturlielums	Slodze	Sektors/aktivitāte, kas rada slodzi	Slodzes relatīvais nozīmīgums	Ietekmes telpiskais nozīmīgums
D4 Barības ķēdes Vides mērķis: Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas jūras biotopus un sugas	Biogēnu ienese	Lauksaimniecība	2	4
		Mežsaimniecība	1	4
		Ūdens un komunālā saimniecība	1	4
		Transports	1	4
		Kuģniecība (tai skaitā ostas)	1	4
		Akvakultūra	1	4
		Enerģijas ieguve	1	4
		Apkure	1	4
	Rūpnieciskā ražošana	1	4	
	Kaitīgo vielu ienese	Lauksaimniecība	1	4
		Ūdens un komunālā saimniecība	1	4
		Transports	1	4
		Kuģniecība (tai skaitā ostas)	1	4
		Enerģijas ieguve	1	4
		Apkure (publiskā un individuālā)	1	4
	Selektīva īpatņu izņemšana	Zvejniecība	2	3
		Svešo sugu introdukcija	Kuģniecība (tai skaitā ostas)	1
	Piezveja	Akvakultūra	1	4
		Zvejniecība	1	3

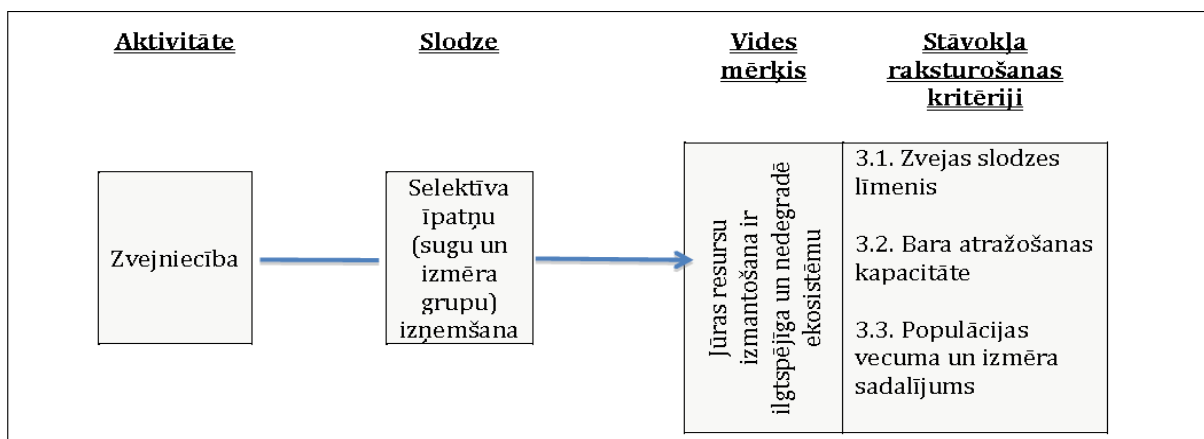


3.pielikuma 7.attēls. „Aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagramma” JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas” saistībā ar „D6 Jūras dibena integritāte”. (Avots: LHEI)

3.pielikuma 10.tabula. Slodžu nozīmības novērtējums JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas” saistībā ar „D6 Jūras dibena integritāte”. (Avots: LHEI ekspertu vērtējums.)

Ietekmētais Kvalitatīvais raksturlielums	Slodze	Sektors/aktivitāte, kas rada slodzi	Slodzes relatīvais nozīmīgums	Ietekmes telpiskais nozīmīgums
D6 Jūras dibena integritāte Vides mērķis: Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas jūras biotopus un sugas	Fiziska iedarbība uz bentisko substrātu un bentisko sabiedrību	Kuģniecība (tai skaitā ostas)	1	1
		Zvejniecība	2	2
		Hidrobūves	1	1

3.3.2. Attiecībā uz JVM2 „Jūras resursu izmantošana ir ilgtspējīga un nedegradē ekosistēmu”

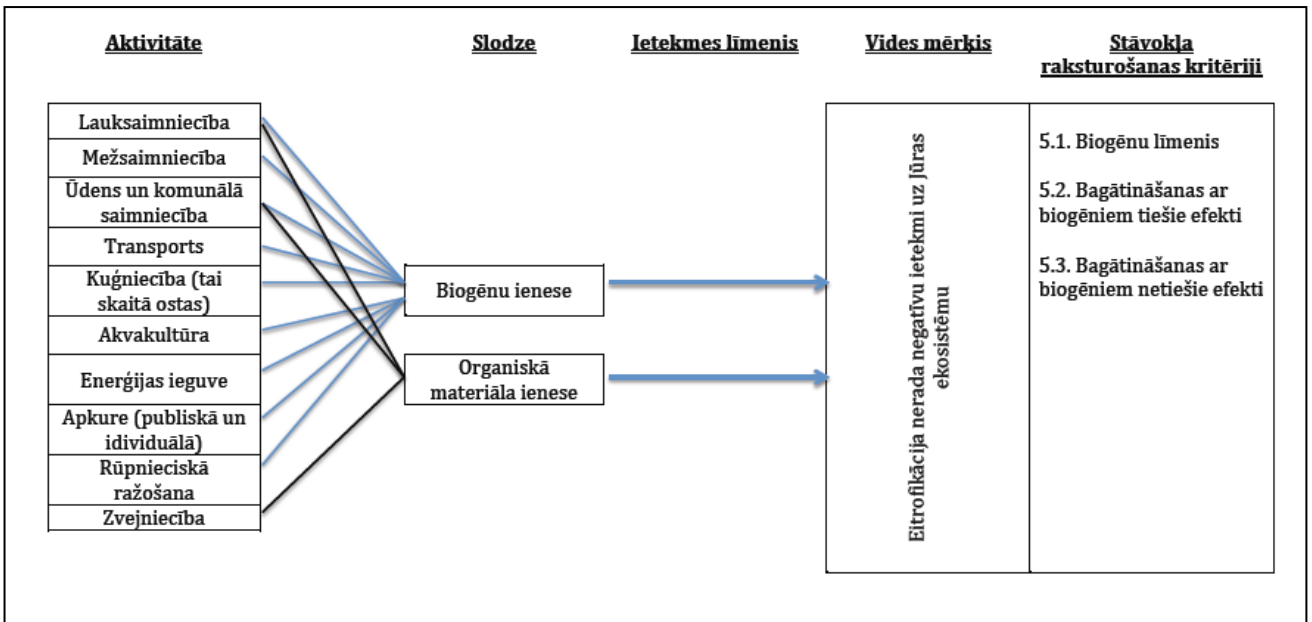


3.pielikuma 8.attēls. „Aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagramma” JVM2 „Jūras resursu izmantošana ir ilgtspējīga un nedegradē ekosistēmu” saistībā ar „D3 Komerčiāli izmantotās zivis”. (Avots: LHEI)

3.pielikuma 11.tabula. Slodžu nozīmības novērtējums JVM2 „Jūras resursu izmantošana ir ilgtspējīga un nedegradē ekosistēmu” saistībā ar „D3 Komerčiāli izmantotās zivis”. (Avots: LHEI ekspertu vērtējums.)

Ietekmētais Kvalitatīvais raksturlielums	Slodze	Sektors/aktivāte, kas rada slodzi	Slodzes relatīvais nozīmīgums	Ietekmes telpiskais nozīmīgums
D3 Komerčiāli izmantotās zivis Vides mērķis: Jūras resursu izmantošana ir ilgtspējīga un nedegradē ekosistēmu	Selektīva īpatņu izņemšana	Zvejniecība	4	3

3.3.3. Attiecībā uz JVM3 „Eitrofikācija nerada negatīvu ietekmi uz jūras ekosistēmu”

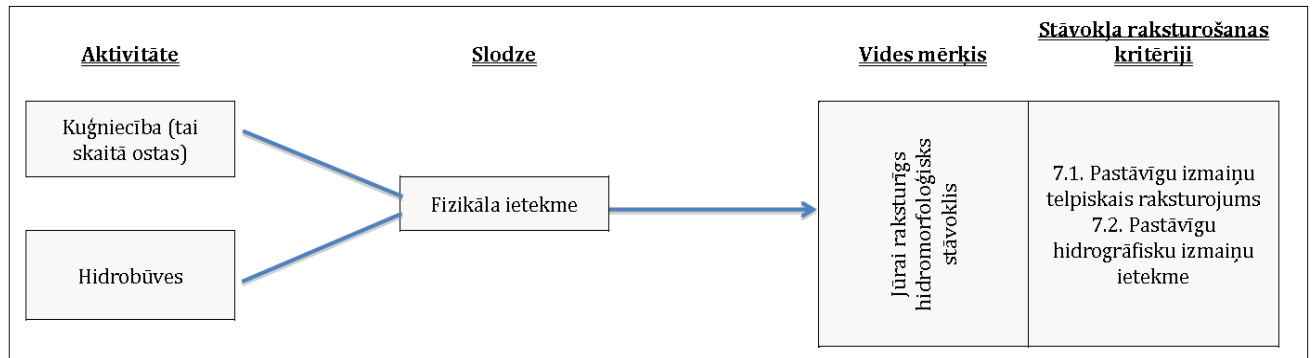


3.pielikuma 9.attēls. „Aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagramma” JVM3 „Eitrofikācija nerada negatīvu ietekmi uz Jūras ekosistēmu” saistībā ar „D5 Eitrofikācija”. (Avots: LHEI)

3.pielikuma 12.tabula. Slodžu nozīmības novērtējums JVM3 „Eitrofikācija nerada negatīvu ietekmi uz Jūras ekosistēmu” saistībā ar „D5 Eitrofikācija”. (Avots: LHEI ekspertu vērtējums.)

Ietekmētais Kvalitatīvais raksturlielums	Slodze	Sektors/aktivitāte, kas rada slodzi	Slodzes relatīvais nozīmīgums	Ietekmes telpiskais nozīmīgums
D5 Eitrofikācija Vides mērķis: Eitrofikācija nerada negatīvu ietekmi uz jūras ekosistēmu	Biogēnu un organiskā materiāla ienese	Lauksaimniecība	4	4
		Mežsaimniecība	1	4
		Ūdens un komunālā saimniecība	1	4
		Transports	1	4
		Kuģniecība (tai skaitā ostas)	1	4
		Akvakultūra	1	4
		Enerģijas ieguve	1	4
		Apkure	1	4
		Rūpnieciskā ražošana	1	4
		Zvejniecība	1	4

3.3.4. Attiecībā uz JVM4 „Jūrai raksturīgs hidromorfoloģiskais stāvoklis”

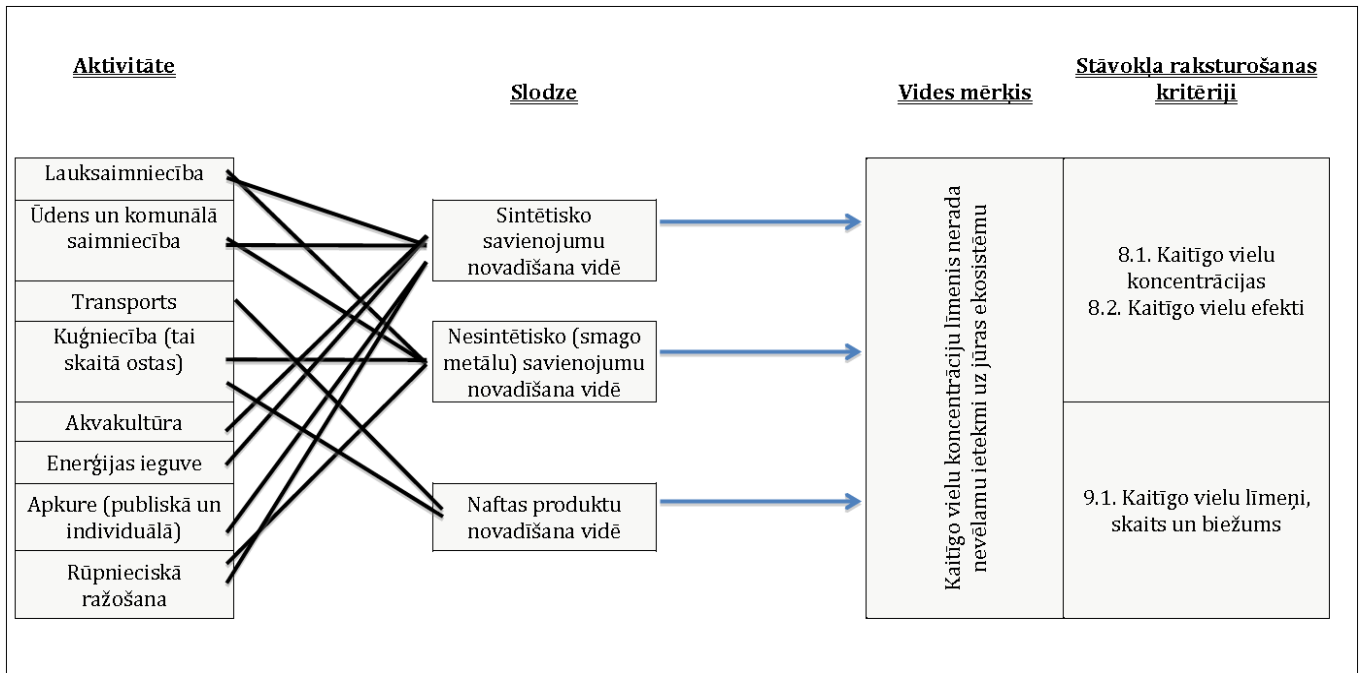


3.pielikuma 10.attēls. „Aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagramma” JVM4 „Jūrai raksturīgs hidromorfoloģisks stāvoklis” saistībā ar „D7 Izmaiņas hidrogrāfiskajos apstākļos”. (Avots: LHEI)

3.pielikuma 13.tabula. Slodžu nozīmības novērtējums JVM4 „Jūrai raksturīgs hidromorfoloģisks stāvoklis” saistībā ar „D7 Izmaiņas hidrogrāfiskajos apstākļos”. (Avots: LHEI ekspertu vērtējums.)

Ietekmētais Kvalitatīvais raksturlielums	Slodze	Sektors/aktivitāte, kas rada slodzi	Slodzes relatīvais nozīmīgums	Ietekmes telpiskais nozīmīgums
D7 Izmaiņas hidrogrāfiskajos apstākļos Vides mērķis: Jūrai raksturīgs hidromorfoloģisks stāvoklis	Fizikāla ietekme	Kuģniecība (tai skaitā ostas)	4	1
		Hidrobūves	1	1

3.3.5. Attiecībā uz JVM5 „Kaitīgo vielu koncentrāciju līmenis nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu”

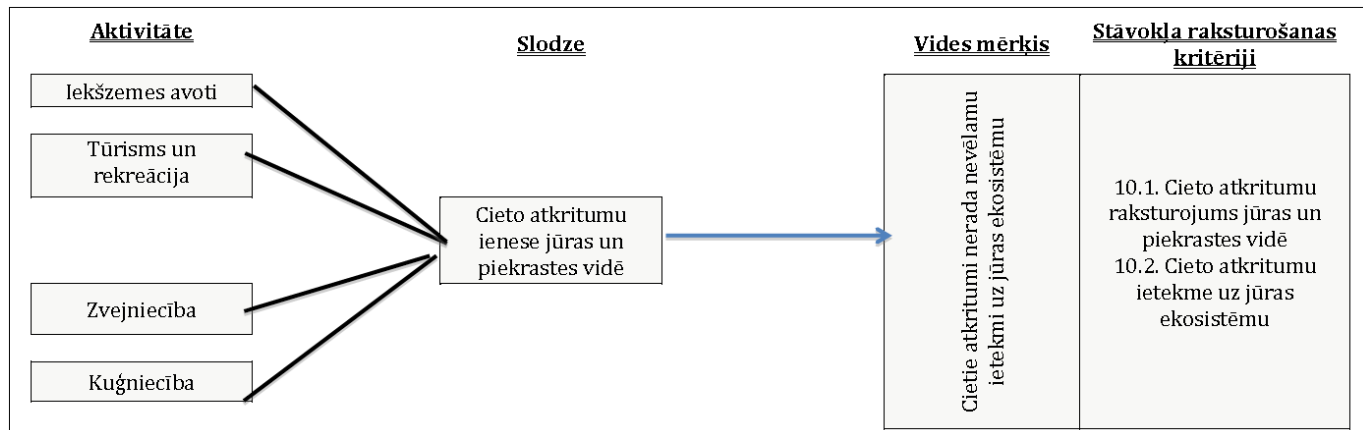


3.pielikuma 11.attēls. „Aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagramma” JVM5 „Kaitīgo vielu koncentrāciju līmenis nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu” saistībā ar „D8 Kaitīgo vielu koncentrācijas jūras vidē” un „D9 Kaitīgo vielu koncentrācijas zivīs un citās jūras veltēs”. (Avots: LHEI)

3.pielikuma 14.tabula. Slodžu nozīmības novērtējums JVM5 „Kaitīgo vielu koncentrāciju līmenis nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu” saistībā ar „D8 Kaitīgo vielu koncentrācijas jūras vidē” un „D9 Kaitīgo vielu koncentrācijas zivīs un citās jūras veltēs”. (Avots: LHEI ekspertu vērtējums.)

Ietekmētais Kvalitatīvais raksturlielums	Slodze	Sektors/aktivitāte, kas rada slodzi	Slodzes relatīvais nozīmīgums	Ietekmes telpiskais nozīmīgums
D8 un D9 Kaitīgo vielu koncentrācijas Vides mērķis: Kaitīgo vielu līmenis nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu	Sintētisko savienojumu novadīšana vidē	Lauksaimniecība	1	4
		Ūdens un komunālā saimniecība	1	4
		Kuģniecība (tai skaitā ostas)	1	4
		Akvakultūra	1	4
		Enerģijas ieguve	1	4
		Apkure (publiskā un individuālā)	1	4
		Rūpnieciskā ražošana	1	4
	Nesintētisko (smago metālu) savienojumu novadīšana vidē	Lauksaimniecība	1	4
		Ūdens un komunālā saimniecība	1	4
		Kuģniecība (tai skaitā ostas)	1	4
		Rūpnieciskā ražošana	1	4
	Naftas produktu novadīšana vidē	Transports	1	4
		Kuģniecība (tai skaitā ostas)	1	4

3.3.6. Attiecībā uz JVM6 „Cietie atkritumi nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu”

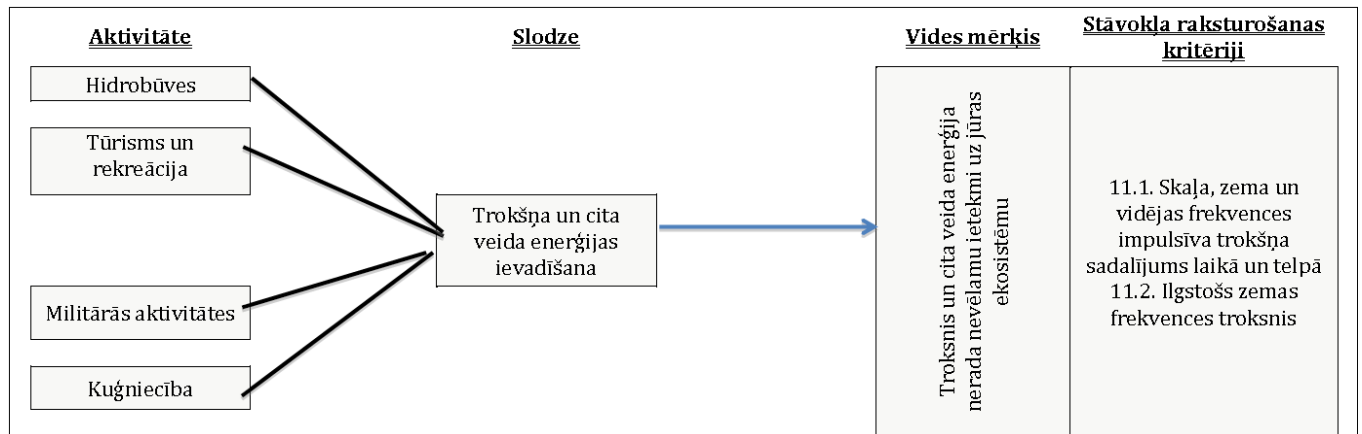


3.pielikuma 12.attēls. „Aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagramma” JVM6 „Cietie atkritumi nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu” saistībā ar „D10 Cietie atkritumi”. (Avots: LHEI)

3.pielikuma 15.tabula. Slodžu nozīmības novērtējums JVM6 „Cietie atkritumi nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu” saistībā ar „D10 Cietie atkritumi”. (Avots: LHEI ekspertu vērtējums.)

Ietekmētais Kvalitatīvais raksturlielums	Slodze	Sektors/aktivitāte, kas rada slodzi	Slodzes relatīvais nozīmīgums	Ietekmes telpiskais nozīmīgums
D10 Cietie atkritumi Vides mērķis: Cietie atkritumi nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu	Cieto atkritumu ienese jūras un piekrastes vidē	Iekšzemes avoti	1	1
		Tūrisms un rekreācija	1	1
		Zvejniecība	1	1
		Kuģniecība	1	1

3.3.7. Attiecībā uz JVM7 „Troksnis un cita veida enerģija nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu”



3.pielikuma 13.attēls. „Aktivitāšu-slodžu-ietekmes diagramma” JVM7 „Troksnis un cita veida enerģija nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu” saistībā ar „D11 Jūrā ievadītā enerģija (troksnis)”. (Avots: LHEI)

3.pielikuma 16.tabula. Slodžu nozīmības novērtējums JVM7 „Troksnis un cita veida enerģija nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu” saistībā ar „D11 Jūrā ievadītā enerģija (troksnis)”. (Avots: LHEI ekspertu vērtējums.)

Ietekmētais Kvalitatīvais raksturlielums	Slodze	Sektors/aktivitāte, kas rada slodzi	Slodzes relatīvais nozīmīgums	Ietekmes telpiskais nozīmīgums
D11 Jūrā ievadītā enerģija (troksnis) Vides mērķis: Troksnis un cita veida enerģija nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu	Trokšņa un cita veida enerģijas ievadišana	Hidrobūves	1	1
		Tūrisms un rekreācija	1	1
		Militārās aktivitātes	1	1
		Kuģniecība	1	1

4. Pielikums: Jūras vides mērķi

4.1. Jūras vides mērķu noteikšana

Atbilstoši Direktīvas 2008/56/EK 10.pantam, Latvijas jūras ūdeņiem laba jūras vides stāvokļa sasniegšanai ir noteikts 7 mērķu kopums. Mērķi tiek noteikti tā, lai maksimāli efektīvi varētu plānot un veikt darbu laba jūras vides stāvokļa (LVS) sasniegšanai, kā arī, lai ņemtu vērā galvenās jūras vides stāvokli ietekmējošās slodzes. Atbilstoši mērķiem ir jāizstrādā rādītāju kopums, kas raksturo jūras vides stāvokli un ļauj novērtēt, vai šis vides stāvoklis ir atbilstošs definētajam mērķim.

4.2. Jūras vides mērķu apraksts

1. Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas jūras biotopus un sugas

Noteiktais mērķis pieļauj antropogēno aktivitāšu ietekmi uz jūras biotopiem un sugām līdz līmenim, kas neatstāj negatīvu un paliekošu efektu uz tiem.

2. Jūras resursu izmantošana ir ilgtspējīga un nedegradē ekosistēmu

Noteiktais mērķis paredz jūras resursu izmantošanu, vienlaicīgi nosakot, ka šī izmantošana ir pieļaujama, nepārsniedzot līmeni, pie kuru notiek jūras ekosistēmas degradācija. Šeit ir iekļaujama resursu izmantošanas tiešā un netiešā ietekme.

3. Eitrofikācija nerada negatīvu ietekmi uz jūras ekosistēmu

Eitrofikācijai sasniedzot kritisko līmeni, ir novērojami tās negatīva efekti uz jūras vidi. Noteiktais mērķis paredz, ka eitrofikācija ir pieļaujama līmenī, kas nerada šādus negatīvos efektus.

4. Jūrai raksturīgs hidromorfoloģisks stāvoklis

Mērķis paredz to, ka jūrā netiek veiktas darbības, kas izmaina jūrai raksturīgo hidromorfoloģisko stāvokli.

5. Kaitīgo vielu līmenis nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu

Mērķis paredz kaitīgo vielu slodžu samazinājumu līdz līmenim, kas nerada kaitīgo vielu koncentrācijas jūrā, pie kurām ir novērojamas negatīvas ietekmes uz jūras organismiem.

6. Cietie atkritumi nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu

Mērķis nosaka, ka ir jāveic darbības, kuras novērš cieto atkritumu izplatību un koncentrācijas, pie kurām parādās negatīvi efekti uz jūras organismiem.

7. Troksnis un cita veida enerģija nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu

Mērķis nosaka to, ka troksnis vai cita veida enerģija, kas tiek novadīta jūras vidē, nesasniedz līmeni, pie kura ir novērojama tā negatīva ietekme uz jūras ekosistēmu.

Latvijas jūras ūdeņiem noteikto vides mērķu saikne ar jūras vides stāvokli raksturojošajiem kvalitatīvajiem raksturlielumiem („deskriptoriem”) raksturota 4.pielikuma 1. tabulā.

4.pielikuma 1.tabula. Latvijas jūras ūdeņiem noteikto jūras vides mērķu saikne ar jūras vides stāvokli raksturojošajiem kvalitatīvajiem raksturlielumiem („deskriptoriem”).

Latvijas jūras ūdeņiem noteiktie jūras vides mērķi	Jūras vides stāvokli raksturojošie kvalitatīvie raksturlielumi („deskriptori”)
JVM1: Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas	D1 Bioloģiskā daudzveidība D2 Svešās sugas D4 Barības ķēdes D6 Jūras dibena integritāte
JVM2: Jūras resursu izmantošana ir ilgtspējīga un nedegradē ekosistēmu	D3 Komerciāli izmantotās zivis
JVM3: Eitrofikācija nerada negatīvu ietekmi uz Jūras ekosistēmu	D5 Eitrofikācija
JVM4: Jūrai raksturīgs hidromorfoloģisks stāvoklis	D7 Izmaņas hidrogrāfiskajos apstākļos
JVM5: Kaitīgo vielu koncentrāciju līmenis nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu	D8 Kaitīgo vielu koncentrācijas jūras vidē D9 Kaitīgo vielu koncentrācijas zivīs un citās jūras veltēs
JVM6: Cietie atkritumi nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu	D10 Cietie atkritumi
JVM7: Troksnis un cita veida enerģija nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu	D11 Jūrā ievadītā enerģija (troksnis)

5. Pielikums: Rezultāti attiecībā uz esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu analīzi un ieviešanas efektivitātes izvērtējumu

Šajā pielikumā sniegti detalizēti rezultāti no paveiktā darba attiecībā uz esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu analīzi un ieviešanas efektivitātes izvērtējumu.⁹⁴

5.1. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar slodzi no biogēnu ieneses

5.1.1. Apkopojums par esošiem un plānotiem nozaru politiku pasākumiem

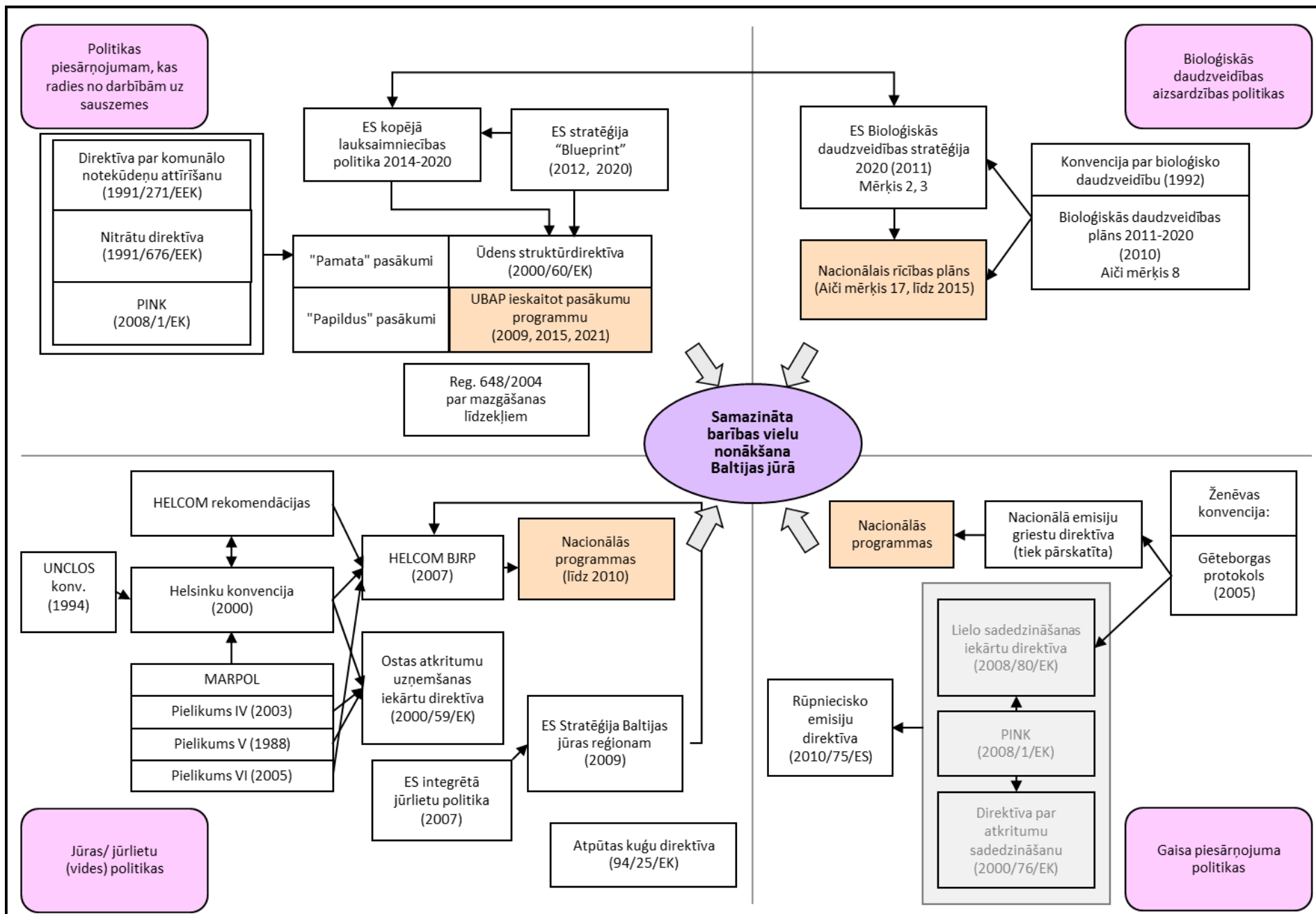
5.pielikuma 1.tabula. Analīzē iekļauto starptautisko politikas ietvaru saraksts. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un GES-REG projekta rezultātiem.)

() Politikas ietvari pievienoti pēdējā darbu posmā. Informatīvajos materiālos, kas tika prezentēti JVP un seminārā, vēl nebija iekļauti.*

Politikas ietvara veids	Politikas ietvara nosaukums
Konvencijas	<p>Konvencija par bioloģisko daudzveidību, 1992.gada Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību</p> <p>Helsinku konvencija, 1992.gada Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvenciju</p> <p>Ženēvas konvencija, 1979.gada konvencija par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos: Gēteborgas protokols, 1999.gada Gēteborgas protokols par paskābināšanās, eitrofikācijas un piezemes ozona līmeņa samazināšanu</p> <p>MARPOL 73/78, 1973. gada Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar tās 1978.gada protokolu (MARPOL 73/78): Pielikumi IV, V, un VI</p> <p>UNCLOS, Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada Jūras tiesību konvencija</p>
Direktīvas	<p>Rūpniecisko emisiju direktīva (IED), Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (no 2014.g. janvāra jau aizstājusi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/1/EK par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/76/EK par atkritumu sadedzināšanu)</p> <p>Lielo sadedzināšanas iekārtu direktīva, Direktīva 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris) par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām (No 2016.g. janvāra tiks aizstāta ar IED)</p> <p>Nacionālā pieļaujamo emisiju direktīva (NECD-I), Direktīva 2001/81/EK (2001. gada 23. oktobris) direktīva par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošām vielām</p> <p>Nitrātu direktīva, Direktīva 91/676/EEK (1991. gada 12. decembris) attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti</p> <p>Ostas atkritumu iekārtu direktīva, Direktīva 2000/59/EK (2000. gada 27. novembris) par ostas iekārtām, kas paredzētas kuģu atkritumu un kravu atlieku uzņemšanai</p> <p>Atpūtas kuģu direktīva, Direktīva (1994. gada 16. jūnijs) 94/25/EK Par dalībvalstu likumu, noteikumu un administratīvo nosacījumu tuvināšanu attiecībā uz atpūtas kuģiem</p> <p>Direktīva par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (PKNŪD), Padomes Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu</p> <p>Ūdens struktūrdirektīva (ŪSD), Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā</p>
Regulas	Regula par mazgāšanas līdzekļiem , Regula Nr. 648/2004 (2004. gada 31. marts) par mazgāšanas līdzekļiem
Plāni	<p>HELCOM BJRP, Baltijas jūras rīcības plāns</p> <ul style="list-style-type: none"> • HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena) (*) • HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/5 par komunālo notekūdeņu attīrīšanu

⁹⁴ Kopsavilkums par paveikto darbu un sagatavotajiem rezultātiem sniegts atskaites 3.nodaļā, pieeja raksturota 1.3.2.nodaļā.

	<ul style="list-style-type: none"> • HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/6 par notekūdeņu vietējo (on-site) attīrīšanu viengīmeņu mājās, mazos uzņēmumos un apdzīvotās vietās līdz 300 CE. • HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/7 par pasākumiem, kas vērsti uz polifosfātu aizstāšanu mazgāšanas līdzekļos • HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu radītajiem atkritumiem un zvejas tīklos noķertajiem jūras atkritumiem Baltijas jūras reģionā • HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/13 par ekonomisko stimulu ieviešanai kā papildinājumu esošiem regulējumiem, lai samazinātu emisijas no kuģiem • HELCOM BJRP: Rīcības plāns par "nulles izplūdes" principu, rīcības plāns vides pasargāšanai no platformām jūrā <p>Bioloģiskās daudzveidības stratēģiskais plāns 2011-2020</p>
Politikas	<p>ES kopējā lauksaimniecības politika (KLP)</p> <p>ES integrētā jūrlietu politika</p>
Stratēģijas	<p>ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija, 2020</p> <p>Blueprint, ES Stratēģija Eiropas ūdens resursu aizsardzībai, lai nodrošinātu kvalitatīvu ūdens pieejamību cilvēku, ekonomisko un vides vajadzību nodrošināšanai</p> <p>ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam</p>



5.pielikuma 1.attēls. Analīzē iekļauto starptautisko politikas ietvaru saikņu un hierarhijas shematisks attēlojums. (Avots: GES-REG projekts.)

Latvijas tiesību aktu saraksts, kas nosaka analizē ietverto pasākumu ieviešanu Latvijā (balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju):

- Aizsargjoslu likums (05.02.1997.)
- Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss (07.12.1984.)
- Krimināllikums (17.06.1998.)
- Atkritumu apsaimniekošanas likums (28.10.2010.)
- Augu aizsardzības likums (17.12.1998.)
- Likums Par piesārņojumu (15.03.2001.)
- MK noteikumi **Nr.33** (2011.gada 11.janvārī) „Noteikumi par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma ar nitrātiem” (Dec.2014.: **apspriešanās ir jaunu MK noteikumu projekts**)
- MK noteikumi **Nr.34** (22.01.2002., ar grozīj. 2010.g.) "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī"
- MK noteikumi **Nr.42** (2009.gada 13.janvārī) "Noteikumi par pazemes ūdens resursu apzināšanas kārtību un kvalitātes kritērijiem"
- MK noteikumi **Nr.92** (2004.gada 17.februārī) "Prasības virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu un aizsargājamo teritoriju monitoringam un monitoringa programmu izstrādei"
- MK noteikumi **Nr.118** (2002.gada 12.martā) "Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti"
- MK noteikumi **Nr.139** (2006.gada 14.februārī) "Noteikumi par atsevišķu bīstamas ķīmiskas vielas saturošu iekārtu un produktu lietošanas un marķēšanas prasībām un par videi kaitīgo preču sarakstu"
- MK noteikumi **Nr.158** (2009.gada 17.februārī)"Noteikumi par prasībām attiecībā uz vides monitoringu un tā veikšanas kārtību, piesārņojošo vielu reģistra izveidi un informācijas pieejamību sabiedrībai"
- MK noteikumi **Nr.179** (2003.gada 15.aprīlī) "Noteikumi par upju baseinu apgabalu robežu aprakstiem"
- MK noteikumi **Nr.181** (2004.gada 31.martā) "Par Rīcības programmu komunālo notekūdeņu un bīstamo vielu radītā virszemes ūdeņu piesārņojuma samazināšanai"
- MK noteikumi **Nr.186** (2013.gada 2.aprīlī)"Kārtība, kādā ierobežojama gaistošo organisko savienojumu emisija no iekārtām, kurās izmanto organiskos šķīdinātājus"
- MK noteikumi **Nr.187** (2013.gada 2.aprīlī)"Kārtība, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām"
- MK noteikumi **Nr.214** (1999.gada 15.jūnijā) "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 223-99 "Kanalizācijas ārējie tīkli un būves"
- MK noteikumi **Nr.231** (2004.gada 13.aprīlī) "Par Rīcības programmu kopējo emisiju samazināšanai gaisā"
- MK noteikumi **Nr.295** (2010.gada 23.martā) "Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības lauku attīstības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides un lauku ainavas uzlabošanai"
- MK noteikumi **Nr.339** (2012.gada 15.maijā) "Noteikumi par ostu formalitātēm"

- MK noteikumi **Nr.362** "Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli"
- MK noteikumi **Nr. 401** (2011.gada 24.maijā) "Prasības atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai"
- MK noteikumi **Nr.419** (2011.gada 31.maijā) "Noteikumi par kopējo valstī maksimāli pieļaujamo emisiju gaisā"
- MK noteikumi **Nr.455** (2002.gada 8.oktobrī) "Kuģu radīto atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanas kārtība un kuģu radīto atkritumu apsaimniekošanas plānu izstrādes kārtība"
- MK noteikumi **Nr.509** (2012.gada 24.jūlijā) "Noteikumi par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū saskaņā ar Regulu Nr. 1107/2009"
- MK noteikumi **Nr.628** (2004.gada 27.jūlijā) "Īpašās vides prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs" (**Dec.2014.: apspriešanās ir jaunu MK noteikumu projekts**)
- MK noteikumi **Nr.646** (2009.gada 25.jūnijs) „Noteikumi par upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plāniem un pasākumu programmām”
- MK noteikumi **Nr. 647** (2005.gada 30.augustā) "Noteikumi par atpūtas kuģu būvniecību, atbilstības novērtēšanu un piedāvāšanu tirgū”
- MK noteikumi **Nr.736** (2003.gada 23.decembrī) "Noteikumi par ūdens resursu lietošanas atļauju"
- MK noteikumi **Nr.780** (2011.gada 11.oktobrī) "Oglekļa dioksīda plūsmas transportēšanas kārtība”
- MK noteikumi **Nr.782** (2005.gada 18.oktobrī) "Noteikumi par mazgāšanas līdzekļu būtisko prasību ievērošanas uzraudzību"
- MK noteikumi **Nr.858** (2004.gada 19.oktobrī)"Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību"
- MK noteikumi **Nr.950** (2011.gada 13.decembrī) "Augu aizsardzības līdzekļu lietošanas noteikumi"

5.pielikuma 2.tabula. Analīzē iekļauto politikas ietvaru un to noteikto pasākumu, tai skaitā to ieviešanas situācijas raksturojums. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un GES-REG projekta rezultātiem.)

Piezīme: Nozares/Aktivitātes, kas rada slodzi norādītas politikas ietvaram kopumā. Tās var atšķirties, skatot katru atsevišķo pasākumu.

Pēdējā darbu posmā pievienotie politikas ietvari un pasākumi. Informatīvajos materiālos, kas tika prezentēti JVP un seminārā, tie vēl nebija iekļauti. Pasākumu novērtējumus lielākoties nebija iespējams sagatavot (atzīmēti ar „?”), jo nepieciešams veikt konsultācijas par pasākumu ieviešanas situāciju.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
1992.gada Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību							
Visu veidu avoti, Sistemātiska	Konkrētas nozares nav norādītas	ieviešana turpinās	Skat. Bioloģiskās daudzveidības stratēģisko plānu 2011-2020, Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju 2020 (un tās Nacionālo rīcības plānu).				
Bioloģiskās daudzveidības stratēģiskais plāns 2011-2020							
Visu veidu avoti, Sistemātiska	Konkrētas nozares nav norādītas	ieviešana turpinās		Skat. Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju 2020 (un tās Nacionālo rīcības plānu).			
Helsinki konvencija, 1992.gada Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvenciju							
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniec., Kuģniecība, Komunālie NŪ	ieviešana turpinās		Skat. HELCOM BJRP un Rekomendācijas			
1979.gada konvencija par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos (Ženēvas konvencija): 1999.gada Gēteborgas protokols par paskābināšanās, eitrofikācijas un piezemes ozona līmeņa samazināšanu							
No atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniec., Kuģniecība?; Citi (sadedzināš. iekārtas, transports, elektrības ražošana)	ieviešana turpinās		Skat. ES Direktīva 2001/80/EK par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām, 2001/81/EK NEC-I direktīvu un Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (IED).			
1973. gada Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar tās 1978.gada protokolu (MARPOL 73/78): Pielikumi IV, V, un VI							
Tiešas un no atmosfēras, Sistemātiska	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta		Skat. Helsinki Konvenciju, HELCOM BJRP, Direktīvu 2000/59/EK par ostu iekārtām.			
Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada Jūras tiesību konvencija (UNCLOS)							
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Konkrētas nozares nav norādītas	ieviešana turpinās		Skat. Helsinki Konvenciju			
Integrēta Eiropas Savienības jūrlietu politika , COM(2007) 575							
Tiešas un no atmosfēras, Sistemātiska	Kuģniecība, Citi	ieviešana turpinās		Skat. ES Stratēģiju Baltijas jūras reģionam un HELCOM BJRP.			

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam (EUSBSR)							
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimniec., Kuģniecība, Komunālie NŪ, Citi	ieviešana turpinās		Skat. HELCOM BJRP.			
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (IED) (no 2014.g. janvāra jau aizstājusi Direktīvu 2008/1/EK (2008. gada 15. janvāris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli un Direktīvu 2000/76/EK (2000. gada 4. decembris) par atkritumu sadedzināšanu)							
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	ieviešana turpinās	Atļauju izsniegšana	Dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka uzņēmums, kurā darbojas atkritumu sadedzināšanas vai līdzsadedzināšanas iekārtas ir saņēmis attiecīgās darbības atļaujas.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Likums Par piesārņojumu (15.03.2001.) Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss (07.12.1984.) MK noteikumi Nr.187 (02.04.2013.) MK noteikumi Nr.186 (02.04.2013.) MK noteikumi Nr. 1082 (30.11.2010.) MK noteikumi Nr. 401 (24.05.2011.)
			Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kurus pieņem saskaņā ar šo direktīvu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Pasākumi (darbības veicējiem)	Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka iekārtas tiek ekspluatētas atbilstīgi šādiem principiem: a) tiek veikti visi atbilstīgie preventīvie pasākumi piesārņojuma novēršanai; b) tiek izmantoti labākie pieejamie tehniskie paņēmieni; c) nerodas būtisks piesārņojums; d) tiek novērsta atkritumu rašanās; e) kad atkritumi rodas, tos prioritārā secībā sagatavo atkārtotai izmantošanai, pārstrādā, reģenerē vai apglabā tā, lai tiktu novērsta vai samazināta jebkāda ietekme uz vidi; f) enerģija tiek izmantota efektīvi; g) tiek veikti pasākumi, kas vajadzīgi negadījumu novēršanai un to seku ierobežošanai; h) pēc darbības pilnīgas izbeigšanas tiek veikti pasākumi piesārņojuma riska novēršanai un iekārtas ekspluatācijas vietas sakārtošanai atbilstīgā stāvoklī	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms	
			Atkritumu gāzu kontrolēta izvadīšana	Atgāzes no sadedzināšanas iekārtām izvada kontrolēti, izmantojot skursteņus, kuru skursteņa augstumu aprēķinā tādā veidā, lai tas atbilstu cilvēku veselības un vides aizsardzības prasībām.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
			Monitorings (operatoriem)	Dalībvalstis nodrošina, ka piesārņojošo vielu/ emisiju monitorings tiek veikts atbilstoši Direktīvas prasībām.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
			Emisiju standarti	Sadedzināšanas un līdzsadedzināšanas iekārtās radītās emijas ūdenī/gaisā nedrīkst pārsniegt emisiju robežvērtības, kas noteiktas ar šo direktīvu.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
			Ziņojums: Sākotnējais ziņojums	Ja darbība saistīta ar atbilstīgu bīstamu vielu izmantošanu, ražošanu vai novadīšanu, un ņemot vērā augsnes un gruntsūdeņu piesārņošanas iespējamību, operators iesniedz kompetentajai iestādei pamatzīņojumu pirms iekārtas ekspluatācijas vai pirms tam, kad pirmo reizi kopš 2013. gada janvāra ir atjaunināta iekārtas atļauja.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
			Kontrole	Dalībvalstis izstrādā sistēmu iekārtu vides inspekcijām, lai pilnībā pārbaudītu visus attiecīgās iekārtas radītos vides ietekmes elementus. Dalībvalstis nodrošina, ka visām iekārtām ir valsts, reģionāla vai vietēja mēroga vides inspekcijas plāns un ka šo plānu regulāri pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	ieviešana turpinās	Atļauju izsniegšana - Sabiedrības informēšana	Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrības daļai laikus tiek dotas iespējas piedalīties procedūrās, piemēram, atļaujas piešķiršanā jaunai sadedzināšanai/ līdzsadedzināšanas iekārtai u.c.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Likums Par piesārņojumu (15.03.2001.) Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss (07.12.1984.) MK noteikumi Nr.187 (02.04.2013.) MK noteikumi Nr.186 (02.04.2013.) MK noteikumi Nr. 1082 (30.11.2010.) MK noteikumi Nr. 401 (24.05.2011.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	ieviešana turpinās	Atļauju izsniegšana - Sabiedrības informēšana (Pārrobežu)	Ja dalībvalsts apzinās, ka iekārtas ekspluatācija var būtiski negatīvi ietekmēt vidi citā dalībvalstī, vai ja cita dalībvalsts pieprasa, tad dalībvalsts, kurā tika iesniegts pieteikums atļaujas saņemšanai, minētajai otrai dalībvalstij nosūta visu informāciju.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	ieviešana turpinās	Nacionālais plāns: Pārejas perioda plāns	Dalībvalstis var izstrādāt un īstenot valsts pārejas plānu. Valsts pārejas plānā iekļautās sadedzināšanas iekārtas var atbrīvot no minēto emisiju robežvērtību ievērošanas attiecībā uz piesārņojošām vielām.	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	ieviešana turpinās	Atrkrtumu transportēšana	Operatori veic visus ar atkritumu piegādi un saņemšanu saistītos piesardzības pasākumus, lai novērstu vai ierobežotu gaisa, augsnes, virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu piesārņošanu, kā arī smakas un citas negatīvas ietekmes uz vidi, troksni un riska faktorus, kas var tieši apdraudēt cilvēku veselību.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	ieviešana turpinās	Pārpalikumu apsaimniekošana	Jāsamazina atlikumu daudzums un kaitīgums. Atlikumus pārstrādā pēc nepieciešamības tieši iekārtās vai ārpus tās.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	ieviešana turpinās	Emisiju uzskaites sistēma	Dalībvalstis sagatavo pārskatu par sēra dioksīda, slāpekļa oksīdu un putekļu emisijām un ievadīto siltumjaudu. Komisijai nosūta šādu pārskatu apkopojumu katrus trīs gadus 12 mēnešu laikā pēc attiecīgā trīs gadu perioda beigām.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris) par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām (No 2016.g. janvāra tiks aizstāta ar IED)							
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Pilnībā ieviesta	Emisiju standarti	Emisijas robežvērtības nedrīkst pārsniegt vērtības, kas noteiktas VII pielikumā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK not. Nr.401 (24.05.2011).
			Pasākumi (pienācīgi nacionālie pasākumi)	Dalībvalsts veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka būvatļaujās vai visās darbībās jaunām iekārtām, ir nosacījumi par to atbilstību emisiju robežvērtībām.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
			Nacionālais plāns: Emisiju samazināš. plāns	Dalībvalsts var noteikt un īstenot emisijas samazināšanas valsts plānus esošajām iekārtām, ņemot vērā, cita starpā, atbilstību emisiju griestiem.	Izvēles P.	Nenoteikts (P.ievieš. nav plānota)	
			Atkritumu gāzu kontrolēta izvadīšana	1. Dūmgāzes no sadedzināšanas iekārtām izvada kontrolēti, izmantojot skursteņus. 2. Licence paredz izvadīšanas nosacījumus. 3. Kompetentā iestāde jo īpaši nodrošina, ka skursteņa augstumu aprēķina tādā veidā, lai aizsargātu veselību un vidi.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Monitorings	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu emisijas un citu šīs direktīvas ieviešanai vajadzīgo lielumu monitoringu sadedzināšanas iekārtām.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Pilnībā ieviesta	Informēšana (darbības veicējiem)	Dalībvalstis veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka operators savlaicīgi informē to kompetentās iestādes par mērījumiem, kas veikti, lai novērtētu atbilstību šīs direktīvas prasībām.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			IVN - Sabiedrības informēšana (Pārrobežu)	Būvējot sadedzināšanas iekārtas, kurām var būt nozīmīga ietekme uz vidi citā dalībvalstī, jānodrošina visa attiecīgā informācija un apspriešana.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas, ko piemēro, ja ir pārkāpti valstu noteikumi, kuri pieņemti, ievērojot šo direktīvu.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/81/EK (2001. gada 23. oktobris) direktīva par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošām vielām (NECD- I)							
Atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģošana Citi	Pilnībā ieviesta (NECD-I tiek pārskatīta, bet NEC-II nav vēl pieņemta)	Maksimāli pieļaujamās emisijas	Dalībvalstis ierobežo piesārņojošo vielu, ieskaitot GOS un PM 2.5 gada emisiju līdz lielumam, kas nepārsniedz direktīvā noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK noteikumi Nr.419 (31.05.2011.) MK rīkojums Nr.231 (13.04.2004.)
			Nacionālā programma/ plāns	Dalībvalstis izstrādā piesārņojošo vielu emisijas pakāpeniskas samazināšanas programmas.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Emisiju uzskaites sistēma un prognozes	Dalībvalsts sagatavo un katru gadu atjaunina valsts mēroga emisijas pārskatus un prognozes.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Sodi	Dalībvalstis nosaka sodus, kas piemērojami, ja ir pārkāpti valsts noteikumi, kas pieņemti saskaņā ar direktīvu.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 91/676/EEK (1991. gada 12. decembris) attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti							
No ūpēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Pilnībā ieviesta	Laba lauksaimniecības prakse (LLP)	Nolūkā nodrošināt vispārēju līmeni visu ūdeņu aizsardzībā pret piesārņojumu, 2 gadu laikā pēc šīs direktīvas paziņošanas dalībvalstis izveido labas lauksaimniecības prakses kodeksu vai kodeksus, ko lauksaimnieki īsteno brīvprātīgi	leviešana ir brīvprātīga	lieviests (LLP nosac.), Neskaidrs (P.ievieš)	Likums Par piesārņojumu (15.03.2001.) Atkritumu apsaimniekošanas likums (28.10.2010.)
No ūpēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Pilnībā ieviesta	Informācija un izglītība	2 gadu laikā pēc šīs direktīvas paziņošanas dalībvalstis jāizveido programma, kurā, tai skaitā, jā nepieciešams lauksaimniekiem tiek nodrošinātas apmācības un informācija, kas veicina LLP piemērošanu.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Likums par letekmes uz vidi novērtējumu (14.10.1998.)
No ūpēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Pilnībā ieviesta	Īpaši jutīgās teritorijas	Dalībvalstis par īpaši jutīgām teritorijām nosaka visas pašu teritorijā zināmās zemes platības, kur nonāk saskaņā ar 1. punktu identificēti ūdeņi un kas sekmē piesārņojumu.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK noteikumi Nr.33 (11.01.2011.) (Dec.2014.: apspriešanās ir jaunu MK not. projekts)
No ūpēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Pilnībā ieviesta	Nacionālās programma/ plāns	Dalībvalstis izveido rīcības programmas attiecībā uz noteiktajām īpaši jutīgajām teritorijām. Rīcības programmas īsteno četru gadu laikā pēc to izveidošanas, un tās veido III pielikumā uzskaitītie pasākumi, kā arī pasākumi, ko dalībvalstis ir noteikušas labas lauksaimniecības prakses kodeksā(-os).	leviešana ir obligāta	lieviests (progr. izstr.), Procesā (P.ievieš)	MK noteikumi Nr.92 (17.02.2004.)
No ūpēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Pilnībā ieviesta	Monitorings	Dalībvalstis izstrādā un īsteno piemērotas monitoringa programmas, lai novērtētu izstrādāto rīcības programmu efektivitāti. Dalībvalsts divu gadu laikā pēc šīs direktīvas paziņošanas viena gada periodā veic monitoringu nitrāta koncentrācijām saldūdeņos un atkārtoto monitoringa programmu vismaz reizi četros gados.	leviešana ir obligāta	leviešana ir procesā	MK noteikumi Nr.628 (27.07.2004.) (Dec.2014.: apspriešanās ir jaunu MK not. projekts)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (PKNŪD)							
No ūpēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	ieviešana turpinās	Notekūdeņu savākšana (apdzīvotām vietām)	Dalībvalstis nodrošina, ka visām aglomerācijām ir komunālo notekūdeņu kanalizācijas sistēmas: i) līdz 1998. gada decembrim izveido kanalizācijas sistēmas notekūdeņu novadīšanai "ūtīgajās teritorijās", no aglomerācijām, kuru CE. > 10 000. ii) vēlākais līdz 2000. gada decembrim tām aglomerācijām, kuru CE ir 15 000 un vairāk, iii) vēlākais līdz 2005. gada decembrim tām aglomerācijām, kuru CE ir starp 2 000 un 15 000. Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris. Lieluma kategorijas var būt specifiska katrai valstij.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
No ūpēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	ieviešana turpinās	Notekūdeņu attīrīšanas standarti (pilsētas)	Dalībvalstis nodrošina, ka komunālos notekūdeņus, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms novadīšanas atkārtoti attīra vai attīra līdzvērtīgi saskaņā ar sekojošiem nosacījumiem: i) vēlākais līdz 2000. gada 31. decembrim — visām novadīšanām no aglomerācijām ar vairāk nekā 15 000 CE, ii) vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim — visām novadīšanām no aglomerācijām ar 10 000 līdz 15 000 CE, iii) vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim — visām novadīšanām saldūdeņos un estuāros no aglomerācijām ar 2 000 līdz 10 000 CE. Lieluma kategoriju var būt specifiska katrai valstij. Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	MK noteikumi Nr.34 (22.01.2002.) MK rīkojums Nr.181 (31.03.2004.) MK noteikumi Nr. 1082 (30.11.2010.) MK noteikumi Nr.362 (02.05.2006.) MK noteikumi Nr.214 (15.06.1999.)
No ūpēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	ieviešana turpinās	Notekūdeņu attīrīšanas standarti (apdzīvotām vietām)	Dalībvalstis nodrošina, ka vēlākais līdz 1998. gada decembrim visi komunālie notekūdeņi no aglomerācijām ar CE lielāku par 10 000, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms izvadīšanas "jutīgajās teritorijās" (noteiktas 5. pantā) tiek pakļauti stingrākai attīrīšanai (nekā atkārtotai vai līdzvērtīgai attīrīšanai). Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
No ūpēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	ieviešana turpinās	Notekūdeņu attīrīšanas standarti (ražošanas NŪ)	Dalībvalstis nodrošina, ka rūpniecisko NŪ novadīšana tiek veikta tikai ar iepriekšēju regulējumu un/vai īpašām kompetentas iestādes vai atbilstošas institūcijas atļaujām: (i) līdz 1993. gada decembrim rūpniecisko NŪ novadīšanai kanalizācijas sistēmās un komunālo NAI un (ii) līdz 2000. gada decembrim bioloģiski noārdāmiem rūpnieciskiem NŪ no III pielikumā minētajām rūpniecības nozarēm, kas pirms novadīšanas saņemtajos ūdeņos nenonāk komunālo NAI - tas attiecas uz novadīšanām no rūpniecības, kas pārstāv 4 000 un vairāk CE. Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
No ūpēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	ieviešana turpinās	Attīrīto NŪ un dūņu atkārtota izmantošana	Attīrītos notekūdeņus un dūņas, kas radušās no notekūdeņu attīrīšanas, izmanto atkārtoti, kad vien tas ir piemēroti.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
No ūpēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	ieviešana turpinās	Nacionālās programma/plāns	Dalībvalstis izstrādā programmu, lai īstenotu šo direktīvu, un sniedz Komisijai informāciju par šo programmu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (ŪSD)							
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	Ieviešana turpinās	Nacionālā programma/ plāns	Dalībvalsts nodrošina UBAP izstrādi katram upju baseina apgabalam, t.sk. Pasākumu programmas izveidi, kas ietver "pamata", un, ja nepieciešams, "papildu" pasākumu aprakstu.	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (2.cikla PP)	Vides aizsardzības likums (02.11.2006.) Likums Par piesārņojumu (15.03.2001.)
			UBAP un PP atjaunināšana	Dalībvalstis nodrošina, ka katrā upju baseinu apgabalā, kas atrodas tās teritorijā, tiek īstenota pasākumu programma, lai sasniegtu 4. pantā noteiktos mērķus.	leviešana ir obligāta	Sagaidāms	Atkritumu apsaimniekošanas likums (28.10.2010.) Likums par letekmes uz vidi novērtējumu (14.10.1998.)
			Pasākumi ("Pamata" pasākumi)	Pamatpasākumi: saskaņā ar Nitrātu direktīvu, direktīvu par komunālo notekūdeņu attīrīšanu, integrētā piesārņojuma novēršanas un kontroles direktīvas, Peldvietu ūdens direktīva, Dzeramā ūdens direktīvu, Notekūdeņu dūņu direktīvu, Augu aizsardzības līdzekļu direktīvu, Seveso direktīvu; u.c.	leviešana ir obligāta	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss (07.12.1984.) Krimināllikums (17.06.1998.)
			Pasākumi ("Papildus" pasākumi)	Papildpasākumi, ja tādi nepieciešami, iekļauj VI pielikuma B daļā minētos pasākumus.	leviešana ir brīvprātīga	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	MK noteikumi Nr.92 (17.02.2004.) MK noteikumi Nr.858 (19.10.2004.)
			"Ūdens pakalpojumu" izmaksu segšana (IS)	Dalībvalstis ievēro ūdens pakalpojumu izmaksu atgūšanas principu, un jo īpaši principu, ka maksā piesārņotājs. Dalībvalstis līdz 2010. gadam nodrošina: - ka ūdens cenu politika pienācīgi stimulē lietotājus izmantot ūdens resursus lietderīgi; - dažādu ekonomikas sektoru pienācīgu ieguldījumu ūdens pakalpojumu izmaksu atgūšanā.	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	MK noteikumi Nr.780 (11.10.2011.) MK noteikumi Nr.736 (23.12.2003.) MK noteikumi Nr.646 (25.06.2009.)
			Sabiedrības iesaiste	Dalībvalstis veicina visu ieinteresēto pušu efektīvu iesaisti šīs direktīvas īstenošanā, jo īpaši UBAP izstrādē, pārskatīšanā un koriģēšanā.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK noteikumi Nr.42 (13.01.2009.)
			Monitorings	Virszemes un pazemes ūdeņu stāvokļa un aizsargājamo teritoriju monitorings: Dalībvalsts nodrošina monitoringa programmu, lai izveidotu saskaņotu un visaptverošu ūdens resursu stāvokļa pārskatu katrā UBA.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests daļēji	MK noteikumi Nr.187 (02.04.2013.) MK noteikumi Nr.179 (15.04.2003.)
			Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas, ko piemēro to valsts noteikumu pārkāpumiem, kurus pieņem saskaņā ar šo direktīvu.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK noteikumi Nr.158 (17.02.2009.) MK noteikumi Nr.118 (12.03.2002.) MK noteikumi Nr. 1082 (30.11.2010.)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/59/EK (2000. gada 27. novembris) par ostas iekārtām, kas paredzētas kuģu atkritumu un kravu atlieku uzņemšanai							
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Atkritumu pieņemšanas iekārtas ostās	Dalībvalsts nodrošina ostās atkritumu pieņemšanas iekārtu pieejamību atbilstīgi to kuģu vajadzībām, kuri parasti izmanto attiecīgo ostu.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK noteikumi Nr.455 (09.10.2002.) MK noteikumi Nr.339 (15.05.2012.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Atkritumu apsaimniekošana (atkritumu pieņemšanas un apstrādes plāni ostās)	Katrai ostai izstrādā un īsteno atbilstīgu atkritumu pieņemšanas un apstrādes plānu. Dalībvalsts novērtē un apstiprina atkritumu pieņemšanas un apstrādes plānu, uzrauga tā īstenošanu un nodrošina tā atkārtotu apstiprināšanu vismaz reizi trijos gados un pēc ievērojamām izmaiņām ostas darbībā.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Krimināllikums (17.06.1998.) MK noteikumi Nr.455 (09.10.2002.) MK noteikumi Nr.339 (15.05.2012.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Atkritumu nodošana	Tāda kuģa kapteinis, kas piestāj kādā Kopienas ostā, pirms izbraukšanas no minētās ostas nodod visus kuģa atkritumus un kravas atliekas ostas uzņemšanas iekārtās.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Maksa par kuģu radītajiem atkritumiem	Dalībvalstis nodrošina, ka kuģu atkritumu uzņemšanas iekārtu izmaksas ostās, ietverot atkritumu apstrādi un noglabāšanu, tiek segta ar maksājumu, ko iekasē no kuģiem.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Kontrole	Dalībvalsts nodrošina, ka uz visiem kuģiem tiek izdarītas pārbaudes, lai pārbaudītu kuģu atbilstību šajā direktīvā noteiktajām prasībām, un ka veikto pārbažu skaits ir pietiekams.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Informācija un izglītība	Dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kapteiņi, ostu atkritumu pieņemšanas iekārtu pakalpojumu sniedzēji un citas iesaistītās personas ir pietiekami informētas par prasībām, kas uz tām attiecas saskaņā ar šo direktīvu, un ka tās ievēro minētās prasības.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Sodi	Dalībvalsts nosaka sodu sistēmu par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu minēto sodu piemērošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt efektīviem, samērīgiem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Eiropas Savienības Padomes direktīva (1994. gada 16. jūnijs) 94/25/EK Par dalībvalstu likumu, noteikumu un administratīvo nosacījumu tuvināšanu attiecībā uz atpūtas kuģiem							
Atmosfēras, Sistemātiska	Kuģošana	leviešana turpinās	Laišana tirgū	Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šajā direktīvā minētos izstrādājumus var laist tirgū un nodot ekspluatācijā, izmantojot tos paredzētajam mērķim, tikai tad, ja tie ir pareizi uzbūvēti un apkopti un neapdraud cilvēku drošību un veselību, īpašumu vai vidi.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK noteikumi Nr. 647 (30.08.2005.)
Atmosfēras, Sistemātiska	Kuģošana	leviešana turpinās	Emsiju standarti	Direktīvā minētiem peldlīdzekļiem jāatbilst drošības, veselības, vides aizsardzības un patērētāju tiesību aizsardzības pamatprasībām, kas izklāstītas I pielikumā, tajā skaitā ņemot vērā NOx emisiju prasības.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Atmosfēras, Sistemātiska	Kuģošana	leviešana turpinās	Drošības prasība	Ja dalībvalsts konstatē, ka II pielikumā minētie atpūtas kuģi vai detaļas, uz kurām ir IV pielikumā minētā "CE marķējums", tās pareizi uzbūvējot, uzstādot, apkopjot un izmantojot paredzētajam mērķim, var apdraudēt cilvēku drošību un veselību, īpašumu vai vidi, tā veic atbilstošus pagaidu pasākumus, lai tos izņemtu no tirgus vai lai aizliegtu vai ierobežotu to laišanu tirgū vai nodošanu ekspluatācijā.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Atmosfēras, Sistemātiska	Kuģošana	leviešana turpinās	Īpašs marķējums	Ja izstrādājumi, kas norādīti 10.pantā tiek laisti tirgū, tiem jābūt "CE marķējumam".	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 648/2004 (2004. gada 31. marts) par mazgāšanas līdzekļiem							
No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība Komun.NŪ Citi (pakalp.)	ieviešana turpinās	Fosfātu satura ierobežojumi	Plaša patēriņa veļas mazgāšanas līdzekļus nedrīkst laist tirgū, ja P kopējais saturs pārsniedz 0,5 g ieteicamā daudzuma mazgāšanas līdzekļa, ko izmanto galvenajā mazgāšanas ciklā veļas mazgāšanas mašīnās.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK noteikumi Nr.782 (18.10.2005.)
No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība Komun.NŪ Citi (pakalp.)	ieviešana turpinās	Fosfātu satura ierobežojumi	Automātiskajās trauku mazgājamās mašīnās izmantojamās mazgāšanas līdzekļus nedrīkst laist tirgū, ja P kopējais saturs pārsniedz 0,3 g no standarta dozas.	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	
No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība Komun.NŪ Citi (pakalp.)	ieviešana turpinās	Kontrole	Dalībvalstu kompetentās iestādes var piemērot, ja nepieciešams, visus vajadzīgos kontroles pasākumus attiecībā uz tirgū pieejamiem mazgāšanas līdzekļiem, kas nodrošina produkta atbilstību šīs regulas noteikumiem.	ieviešana ir obligāta	ieviešana ir procesā	
Eiropas Savienības kopējā lauksaimniecības politika (KLP) * Tā kā KLP 2014-2020 vēl nav apstiprināta, tad analizēti iepriekšējās KLP pasākumi							
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	ieviešana turpinās	KLP: Savstarpējās atbilstības prasības	Lauksaimnieks, kurš saņem tiešmaksājumus, ievēro likumā noteiktās pārvaldības prasības, kas uzskaitītas Regulas II pielikumā, iesk. Nitrātu direktīvas (4.,5. pants), Notekūdeņu dūņu direktīvas (3. pants), un laba lauksaimniecības un vides stāvokļa (6.pants) prasības.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (KLP 2014-2020)	Aizsargjoslu likums (05.02.1997.) Augu aizsardzības likums (17.12.1998.) Likums Par piesārņojumu (15.03.2001.) MK noteikumi Nr. 1082 (30.11.2010.) MK noteikumi Nr.139 (14.02.2006.) MK noteikumi Nr.295 (23.03.2010.) MK noteikumi Nr. 950 (13.12.2011.) MK noteikumi Nr.362 (02.05.2006.) MK noteikumi Nr.628 (27.07.2004.) (Dec.2014.: apspriešanās ir jaunu MK not. projekts) MK noteikumi Nr.33 (11.01.2011.) (Dec.2014.: apspriešanās ir jaunu MK not. projekts)
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	ieviešana turpinās	Laba lauksaimniecības un vides stāvokļa prasības (LLVS)	Dalībvalsts nodrošina to, ka visa lauksaimniecības zeme tiek uzturēta labā lauksaimniecības un vides stāvoklī (LLVS). Dalībvalsts nosaka minimālās LLVS prasības, pamatojoties uz sistēmu, kas noteikta III pielikumā, t.sk. ūdens aizsardzību pret piesārņojumu.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (KLP 2014-2020)	
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	ieviešana turpinās	Saimniecību konsultatīvā sistēma	Dalībvalstis izveido sistēmu atbalsta saņēmēju konsultēšanai par zemes un saimniecību apsaimniekošanu ("saimniecību konsultatīvā sistēma"). Sistēmu vada šim nolūkam izraudzītas publiskas un/vai privātas institūcijas. Saimniecību konsultatīvā sistēma aptver vismaz tādus pienākumus saimniecību līmenī, kuri izriet no tiesību aktos noteiktajām apsaimniekošanas prasībām un paredzētajiem LLVS nosacījumiem. Lauksaimnieki var piedalīties saimniecību konsultatīvajā sistēmā pēc brīvprātības principa.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (KLP 2014-2020)	
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	ieviešana turpinās	Administrēšanas un kontroles sistēma	Katra dalībvalsts izveido un izmanto integrētu administrēšanas un kontroles sistēmu ("integrētā sistēma"). Integrēto sistēmu piemēro I pielikumā minētajām atbalsta shēmām.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (KLP 2014-2020)	
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	ieviešana turpinās	Kompensācijas maksājumi par īpaša veida saimniekošanu	Dalībvalsts var piešķirt īpašu atbalstu lauksaimniekiem, cita starpā, īpašiem lauksaimniecības veidiem, kas ir būtiski vides aizsardzībai vai uzlabošanai; vai konkrētām lauksaimnieciskām darbībām, kas rada papildu agrovīdes ieguvumus.	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms (KLP 2014-2020)	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Stratēģija Eiropas ūdens resursu aizsardzībai, lai nodrošinātu kvalitatīvu ūdens pieejamību cilvēku, ekonomisko un vides vajadzību nodrošināšanai (Blueprint)							
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	ieviešana turpinās	KLP atbilstības prasības un tiešie maksājumi	1. Pievienot Ūdens struktūr direktīvas prasības savstarpējās atbilstības prasībām saskaņā ar KLP (tiklīdz nosacījumi Komisijas priekšlikumā ir izpildīti, t.i., ne agrāk kā 2014. gadā). 2. Zaļās KLP pirmais pilārs, lai atbalstītu dabīgās ūdensaiztures pasākumus (ekoloģiski nozīmīgās platībās) līdz 2014. gadam.	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	ieviešana turpinās	ieviešanas atbalsta rīcības	Veicināt rīcības, lai efektīvāk īstenotu spēkā esošos tiesību aktus (t.sk. . apgūt ES finansējumu no KLP un struktūrfondiem).	Nav zināms	Sagaidāms	
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	ieviešana turpinās	Vadlīnijas par "Zaļo infrastruktūru"	Līdz 2014. gadam izstrādāt ŪSD "Kopējās ieviešanas stratēģijas" (KIS) vadlīnijas par dabīgās "zaļās infrastruktūras" pasākumiem (Natural Water Retention Measures).	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	ieviešana turpinās	Sabiedriskais finansējums	Izmantot struktūrfondu, kohēzijas fondu un EIB aizdevumus, lai atbalstītu dabīgās "zaļās infrastruktūras" pasākumus (2014-2021).	ieviešana ir brīvprātīga	Nenoteikts	
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	ieviešana turpinās	Nitrātu jutīgās teritorijas	Paplašināt nitrātu jutīgās teritorijas un pastiprināt rīcības programmas (Nitrātu direktīva).	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	ieviešana turpinās	NŪ attīrīšana (apdzīvotās vietās)	Izmantojot ilgtermiņa investīciju plānošanu (iesk., ES fondus un EIB aizdevumus), līdz 2014. gadam sagatavot īstenošanas plānu un līdz 2018.gadam uzlabot atbilstības līmeni NŪ attīrīšanai (Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīva).	Apņēmusies ieviest	leviests (Plānam), Sagaidāms (P.)	
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	ieviešana turpinās	Emisiju standarti atļaujās	Nodrošināt, ka rūpniecisko emisiju atļaujas paredz emisiju robežvērtības, kas ir saskaņā ar BAT un ņem vērā attiecīgos ūdens mērķiem (Industriālo emisiju direktīva) (sākot no 2016.).	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	ieviešana turpinās	Ūdens maksājumi un izmaksu segšana	Pastiprināt ūdens maksājumu/izmaksu segšanas pienākumus atbilstīgi Ūdens struktūrdirektīvai, tostarp izmantotā ūdens mērīšanu, ja tas ir nepieciešams. Noteikt ūdens maksājumu/izmaksu segšanu kā priekšnosacījumu finansējumam no Lauku attīstības un Kohēzijas politiku fondiem (no 2014.)	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	ieviešana turpinās	Ūdens atkārtota izmantošana	Komisija ierosinās (regulatīvu) instrumentu par standartiem attiecībā uz ūdens atkārtotu izmantošanu (līdz 2015. gadam).	Nav zināms	Sagaidāms	
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	ieviešana turpinās	Informācija un izglītība	Atbalstīt izpratnes veicināšanas instrumentus saistībā ar ūdens patēriņu (piemēram, brīvprātīgas marķēšanas un sertifikācijas shēmas).	ieviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Bioloģiskās daudzveidības (BD) stratēģija 2020							
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn. Citi (Mežsaimn.?)	ieviešana turpinās	KLP tiešie maksājumi	Komisija ierosinās to, lai ar KLP tiešajiem maksājumiem tiktu atlīdzināti sabiedriskie vides labumi, kuri sniedzas tālāk par savstarpējo atbilstību (piemēram, pastāvīgās ganības, "zaļais segums", augu sekas, ekoloģiskā atmata (set-aside)).	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	
		ieviešana turpinās	KLP atbilstības prasības	Komisija ierosinās uzlabot un vienkāršot LLVA (labi lauksaimniecības un vides apstākļi) savstarpējās atbilstības standartus un apsvērs iespēju iekļaut Ūdens struktūrdirektīvu savstarpējās atbilstības sistēmā, tiklīdz minētā direktīva būs īstenota un būs noteiktas prasības lauksaimniekiem, lai uzlabotu ūdens ekosistēmu stāvokli lauku apvidos.	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	
		ieviešana turpinās	Instrumenti (BD un ekosistēmu pakalpojumu saglabāš.)	Komisija turpinās darbu, lai līdz 2015. gadam ierosinātu iniciatīvu ar mērķi nepieļaut ekosistēmu un to pakalpojumu turpmāku zaudēšanu (piemēram, ar kompensācijas shēmu palīdzību).	Nav zināms	Sagaidāms	
		ieviešana turpinās	Nacionālā programma/ plāns	Komisija uzlabos ES finansējuma efektivitāti globālajai BD, tajā skaitā, atbalstot dabas kapitāla novērtējumu saņēmējvalstīs un valstu bioloģiskās daudzveidības stratēģiju un rīcības plānu attīstību un / vai aktualizāciju, un uzlabojot koordināciju ES ietvaros un ar ārpus -ES donoriem par bioloģiskās daudzveidības palīdzības / projektu īstenošanu.	Apņēmusies ieviest	ieviešana ir procesā	
		ieviešana turpinās	Integrācija ar citām politikām	Komisija un dalībvalstis integrēs lauku attīstības stratēģijās un programmās kvantitatīvi izteiktus bioloģiskās daudzveidības mērķus, pielāgojot rīcības reģionālām un lokālajām vajadzībām.	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	
HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)							
Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn. Rūpniec. Kuģniecība Komun. NŪ	ieviešana turpinās	Slodzes samazināšanas mērķu noteikšana	Maksimāli pieļaujamā biogēnu ielūde katrā BJ baseinā un nepieciešamie samazināšanas mērķi katrai valstij un katram BJ baseinam ir atzīmēti tonnās (P un N). Tie varētu tikt atjaunināti, izvērtējot nacionālo programmu efektivitāti 2013. gadā.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
		ieviešana turpinās	Nacionālā programma/ plāns	Sagatavot un iesniegt HELCOM izskatīšanai nacionālo programmu (līdz 2010.), lai novērtētu tās efektivitāti HLECOM Ministru tikšanās laikā 2013. gadā un pieņemtu lēmumu <u>par papildus pasākumiem, ja nepieciešams.</u>	Apņēmusies ieviest	Ieviests, Neskaidrs (pap.P.)	
		ieviešana turpinās	Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. par NŪ attīrīšanu 28E/5 un 28E/6 un izvēlēties vispiemērotākos un izmaksu-efektīvākos pasākumus iekļaušanai nacionālajās programmās. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. 28E/5 par komunālo NŪ attīrīšanu un 28E/6 par notekūdeņu vietējās attīrīšanas uzlabošanu viengimeņu mājās.	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P.ievieš. atbilstoši esošiem normatīviem)	MK not. Nr 34. (22.01.2002., ar grozīj. 2010.g.)
		ieviešana turpinās	Rekomendāciju pieņemšana	<u>Pieņemt HELCOM Rekom. 28E/7 par pasākumiem, kas vērsti uz fosfora aizstāšanu mazgāšanas līdzekļos.</u> Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. 28E/7 par pasākumiem, kas vērsti uz fosfora aizstāšanu mazgāšanas līdzekļos.	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms (atbilst. ES Regulai)	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn. Rūpniec. Kuģniecība Komun. NŪ	Ieviešana turpinās	Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu atkritumiem un zvejas tīklos nokertajiem jūras atkritumiem Baltijas jūras reģionā. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmu.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	
			Sadarbība	Saistībā ar piesārņojumu, kas rodas Baltkrievijā un Ukrainā, uzsākt kopīgas rīcības, piemēram, izmantojot divpusējus un/vai daudzpusējus projektus un citus esošos finansēšanas mehānismus, kā arī starptautiskus līgumus.	Apņēmusies ieviest	?	
			Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. 28E/13 par ekonomisko stimulu ieviešanu kā papildinājumu esošiem regulējumiem, lai samazinātu emisijas no kuģiem. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. par ekonomisko stimulu ieviešanu.	Apņēmusies ieviest	?	
			Integrācija ar citām politikām	Identificēt un, ja nepieciešams, iekļaut atbilstošus nepieciešamos pasākumus nacionālajās programmās/ ŪSD UBAP.	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms (ŪSD 2.cikla PP)	
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)							
Visi avotu veidi, Abējāda	Visas, kas rada biogēnu emisijas	Ieviešana turpinās	Pārskatītie slodzes samazināšanas mērķi	Deklarācija ietver pārskatīto maksimālo pieļaujamo biogēnu iekārtas katram BJ baseinam un nepieciešamo biogēnu samazinājumu katram BJ baseinam un katrai BJ valstij atsevišķi (izteikts tonnās P un N).	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Ieviešana turpinās	Atbilstošas kuģu NŪ uzņemšanas iekārtas ostās	Deklarācijas valstis vienojas atlikušajās ostās turpināt uzlabot ostu iekārtas, kas paredzētas atkritumu uzņemšanai, lai līdz 2014.g. varētu ziņot IMO, ka ir pieejamas atbilstošas kuģu atkritumu uzņemšanas iekārtas, kas vajadzīgas, lai 01.01.2016. varētu stāties spēkā MARPOL Annex IV attiecībā uz jaunajiem kuģiem.	Apņēmusies ieviest	?	
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Ieviešana turpinās	Pagaidu "vadlīniju" attiecībā uz pasažieru kuģu NŪ nodošanu ostās apstiprināšana	Deklarācijas valstis apstiprina " <i>HELCOM Interim Guidance on technical and operational aspects of delivery of sewage by passenger ships to port reception facilities</i> " un, ņemot vērā, ka tajās ir identificēti daži neatrisināti jautājumi, vienojas tajos ieviest skaidrību vēlākais līdz 2014.g.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
No atmosfēras, Sistemātiska	Kuģniecība	Ieviešana turpinās	Kuģošanas "zaļo tehnoloģiju un alternatīvās degvielas platformas" izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas strādāt, lai radītu kuģošanai vienotu " Zaļo Tehnoloģiju un Alternatīvās degvielas platformu " (" Green Technology and Alternative Fuels Platform for Shipping ") kopā ar citām Baltijas jūras reģiona iesaistītajām pusēm, lai samazinātu SOx un NOx emisijas no kuģniecības.	Apņēmusies ieviest	?	
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Ieviešana turpinās	Esošās likumdošanas pilnīga ieviešana	Deklarācijas valstis vienojas izmantot atbilstošus politikas un ekonomiskos instrumentus, tādus kā ES likumdošanas pilnīga ieviešana (tai skaitā, JSD, Nitrātu direktīva, ŪSD, KLP), finansējuma pieejamība nacionālā un starptautiskā līmenī, kā arī ekonomiskos stimulus, lai samazinātu biogēnu noplūdes no lauksaimniecības.	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P. ievieš. atbilstoši ES normatīv.)	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	ieviešana turpinās	HELCOM "Lauksaimniecības agro-vides pasākumu pakete"	Deklarācijas valstis apstiprina atjaunināto "Lauksaimniecības iespējamo agro-vides pasākumu paketi" (" <i>HELCOM Palette of optional agro-environmental measures</i> "), kas <u>būtu jāievieš caur atbilstošiem starptautiskiem un nacionāliem instrumentiem.</u>	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P. ievieš. atbilstoši esošiem normatīv.)	
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	ieviešana turpinās	Kritisko biogēnu noplūžu teritoriju identificēšana	Deklarācijas valstis vienojas uzsākt aktivitāti, lai identificētu/pārbaudītu teritorijas, kas ir kritiskas attiecībā uz N un P noplūdēm , kas palīdzētu piemērot mērķtiecīgus un izmaksu efektīvākos pasākumus tur, kur tie var dot lielāko vides efektu, piemēram, obligātie pasākumi darbībām ar kūtsmēsliem (uzglabāšana un lietošana) intensīvajai liellopu, mājiņputnu un cūku audzēšanai.	Apņēmusies ieviest	?	
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	ieviešana turpinās	Lauksaimniec. piesārņojuma novēršanas noteikumu ieviešana un pārskatīšana	Deklarācijas valstis apstiprina savu apņemšanos ievieš Helsinku Konvencijas 3. pielikuma 2. daļas "Lauksaimniecības izraisītā piesārņojuma novēršana" noteikumus un atbalsta to efektīvu un izmaksu-efektīvu ieviešanu. Valstis vienojas uzsākt un līdz 2016.g. pabeigt minēto noteikumu pārskatīšanu un atjaunināšanu, lai tie labāk kalpotu LVS sasniegšanai.	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P. ievieš. atbilstoši esošiem normatīv.)	
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	ieviešana turpinās	Izpēte par pasākumiem "biogēnu balansētai" mēslošanai	Deklarācijas valstis nolemj izpētīt pasākumus , kas samazina biogēnu pārpalikumu mēslošanā, lai varētu sasniegt biogēnu balansētu mēslošanu. Mērķis ir panākt vienošanos nacionālā līmenī par šādas mēslošanas prakses pielietošanu (līdz 2018.g.).	Apņēmusies ieviest	?	
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	ieviešana turpinās	"Ikgadējā biogēnu uzskaites" prasība saimniecībām	Deklarācijas valstis vienojas veicināt un virzīties uz to, lai <u>vēlākais līdz 2018.g. piemērotu ikgadējo biogēnu uzskaiti (annual nutrient accounting) saimniecību līmenī</u> , ņemot vērā augsnes un klimata apstākļus, ar mērķi panākt biogēnu balansētu mēslošanu un samazinātu biogēnu noplūdes. Ņemot vērā pozitīvos piemērus no HELCOM valstīm, kurās biogēnu grāmatvedība (<i>bookkeeping</i>) ir obligāta prasība, un ar mērķi to piemērot reģiona mērogā, kā pirmais solis minētā prasība piemērojama teritorijās, kas ir kritiskas attiecībā uz N un P noplūdēm.	Apņēmusies ieviest	?	
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	ieviešana turpinās	Nacionālās vadlīnijas/ standarti biogēnu saturam mēslos	Lai mēsļu biogēnu saturs mēslošanas procesā tiktu izmantots pilnībā un varētu izvairīties no pārmēslošanas, deklarācijas valstis vienojas <u>līdz 2016.g. izstrādāt nacionālās vadlīnijas vai standartus biogēnu saturam mēslos un līdz 2018.g. izstrādāt vadlīnijas/ rekomendācijas šo standartu pielietošanai praksē.</u>	Apņēmusies ieviest	?	
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	ieviešana turpinās	"Labāko pieejamo tehnoloģiju" prasības ieviešana	Deklarācijas valstis vienojas ievieš vismaz tikpat stingras Labāko pieejamo tehnoloģiju prasības (Best Available Technology — BAT) intensīvajai mājiņputnu un cūku audzēšanai, kā tas tiks noteikts ES BREF dokumentā un Secinājumos par BAT (Baltic Farmers Forum for Environment document and Conclusions on BAT) , it īpaši teritorijās, kas ir kritiskas attiecībā uz N un P noplūdēm. BREF dokuments un Secinājumi par BAT tiek izstrādāti ES Rūpniecisko emisiju direktīvas (<i>Industrial Emissions Directive - IED</i>) ietvaros. Tos plānots pabeigt 2014.g., lai stātos spēkā no 01.01.2015.	Apņēmusies ieviest	?	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Lauksaimn., Komunālie NŪ	ieviešana turpinās	P "pārstrāde" (recycling)	Deklarācijas valstis vienojas palielināt fosfora pārstrādi (recycling of phosphorus) (īpaši lauksaimniecībā un notekūdeņu attīrīšanā) un veicināt attiecīgas metodoloģijas izstrādi.	Apņēmusies ieviest	?	
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	ieviešana turpinās	Inovatīvi pasākumi lauksaimniecības drenāžas sistēmām	Deklarācijas valstis vienojas piemērot inovatīvus ūdens apsaimniekošanas pasākumus, īpaši vietās ar sarežģītiem augsnes apstākļiem, lai nodrošinātu, ka lauksaimniecības drenāžas sistēmu modernizācija un renovācija palīdz samazināt biogēnu koncentrācijas izteci.	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P. ievieš. atbilstoši ŪSD, KLP)	
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Komunālie NŪ	ieviešana turpinās	HELCOM Rekomendācijas 28E/5 pilnīga ieviešana	Deklarācijas valstis vienojas turpināt modernizēt notekūdeņu attīrīšanu, lai pilnībā ieviestu HELCOM Rekomendāciju 28E/5, tai skaitā uzsākot pilot-aktivitātes, lai iesaistītu plašāku apdzīvoto vietu tīklu un, kur tas ir piemēroti, uzlabojot sadarbību vides jomā ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam ietvaros starp HELCOM valstīm, kas ir arī ES dalībvalstis.	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P. ievieš. atbilstoši esošiem normatīv.)	
Tieša, Negadījumu	Akvakultūra	ieviešana turpinās	Jaunas Rekomendācijas par ilgtspējīgu akvakultūru izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas līdz 2014.g. izstrādāt jaunu HELCOM Rekomendāciju par ilgtspējīgu akvakultūru, kas aizstātu esošo HELCOM Rekomendāciju 25/4, kuras mērķis ir ierobežot tādas potenciālās vides ietekmes kā svešo sugu ieviešana, biogēnu piesārņojums, kā arī antibiotiku un citu farmaceitisko preparātu ievadīšana vidē no akvakultūrām.	Apņēmusies ieviest	?	
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu radītajiem atkritumiem un zvejas tīklos noķertajiem jūras atkritumiem Baltijas jūras reģionā							
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	"Netiešās maksas" sistēma	Izveidot harmonizētu "netiešās maksas" sistēmu atkritumu uzņemšanas iekārtu darbībai ostās līdz 2000.gada 1.janvārim kuģu radītajiem atkritumiem, kas minēti MARPOL 73/78 I pielikumā (mašintelpu naftas atkritumi), un līdz 2006. gada 1.janvārim atkritumiem, uz kuriem attiecas IV pielikums (notekūdeņi) un V pielikums (atkritumi). Atbrīvojumi: kompetentā iestāde var atbrīvot kuģi no pienākuma maksāt, ja tas nodarbojas ar regulāriem reisiem, un tiek nodrošināts, ka likvidēšanas prasības tiks izpildītas uz kuģa rēķina.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	MK noteikumi Nr.455 (08.10.2002.)
HELCOM BJRP: Rekom. 28E/13 par ekonomisko stimulu ieviešanai kā papildinājumu esošiem regulējumiem, lai samazinātu emisijas no kuģiem							
Atmosfēras, Sistemātiska	Kuģniecība	Nenoteikts (JSD pap.pas.)	Ekonomiskie stimuli	Izpētīt un vajadzības gadījumā ieviest tehniski iespējamus un efektīvus ekonomiskos instrumentus kā papildinājumu esošajiem regulējumiem ar mērķi, turpināt samazināt gaisa piesārņojumu no kuģošanas, kā arī ievērojot pievienotās vadlīnijas.	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (JSD pap.pas.)	
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/5 par komunālo notekūdeņu attīrīšanu							
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ	Nenoteikts	NŪ attīrīšana (apdzīv. vietām)	Sadzīves NŪ vai līdzīga veida NŪ, kas tiek savākti centrālā NŪ sistēmā un attīrīti tādās NAI, kuru slodze ir līdzvērtīga: - 300 - 2 000 CE: ≥ 80% BSP5 (jeb 25 mg/l), ≥ 70% Pkop jeb (2 mg/l), ≥ 30% Ntot (jeb 35 mg/l), veicot tiešu vai netiešu novadīšanu jūras reģionos, kas jutīgi pret slāpekli [līdz 2018. gada beigām]. - 2 000 – 10 000 CE: ≥ 80% BSP5 (jeb 15 mg/l), ≥ 80% Pkop (jeb 1 mg/l), ≥ 30% Nkop, veicot tiešu vai netiešu novadīšanu jūras reģionos, kas jutīgi pret slāpekli [līdz 2018. gada beigām]. - 10 001 – 100 000 CE: ≥ 80% BSP5 (jeb 15 mg/l), ≥ 90% Pkop (jeb 0.5 mg/l), ≥ 70-80% Nkop (jeb 15 mg/l), veicot tiešu vai netiešu novadīšanu jūras reģionos, kas jutīgi pret slāpekli [līdz 2015. gadam]. - > 100 000 CE: ≥ 80% BSP5 samazinājumu (jeb 15 mg/l), ≥ 90% Pkop (jeb	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (ievieš. atbilstoši PKNŪD prasībām)	

				0,5 mg/l), ≥ 70-80% Nkop (jeb 10 mg/l), veicot tiešu vai netiešu novadīšanu jūras reģionos, kas jutīgi pret slāpekli [līdz 2010. g. beigām, ja > 200 000 CE vai 2012. gadā, ja > 100 000 CE].			
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ	Nenoteikts	Nacionālā programma/plāns	Dalībvalstis izveido programmu šīs rekomendācijas īstenošanai un iesniedz Helsinku komisijai informāciju par programmu vēlākais līdz 2009. gada decembrim.	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P.nav plānots, ŪSD UBAP)	
			Pārskatīšana	2015. gadā veikt Rekom. atkārtotu izvērtēšanu, ņemot vērā jaunas iestrādes valsts, starptautiskā un ES līmenī.	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/6 par notekūdeņu vietējo (on-site) attīrīšanu viengimeņu mājās, mazos uzņēmumos un apdzīvotās vietās līdz 300 CE.							
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Mājsaimniec., Mazie uzņēm., Apdzīv. v. (< 300 CE)	Nenoteikts	NŪ attīrīšana (individuālie NŪ)	NŪ vietējā attīrīšana: veicināt praksi, ka NŪ vietējā attīrīšanā viengimeņu mājās, mazos uzņēmumos un apdzīvotās vietās, kurās ir līdz 300 CE, tiktu attīrīti tādā veidā, lai emisijas vidē sasniedz vismaz sekojošas vērtības (vienība – g/persona/dienā): max pieļaujamā dienas slodze uz vienu iedzīvotāju BSP5 = 8, Pkop = 0.65 un Nkop = 10. Pārejas periods: 10 gadu pārejas periods no Rekom. pieņemšanas datuma (2007) mājsaimniecībām, kurās ir ūdens tualete, un 14 gadu pārejas periods mājsaimniecībām, kurās nav ūdens tualetes.	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	
		Nenoteikts	Dūņu apsaimniekoš.	<ul style="list-style-type: none"> Jāpievērš uzmanība tam, lai samazinātu dūņu veidošanos un veicinātu tādas sistēmas, kas nodrošina barības elementu otrreizējo pārstrādi un izmantošanu lauksaimniecībā. Dūņas ir jāsavāc, jāglabā un jātransportē uz komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām vai uz norādītu dūņu apstrādes vietu tādā veidā, lai izvairītos no noplūdes. Dūņas no septiskām tvertnēm vai aktīvo dūņu sistēmām nedrīkst izgāzt ūdens objektos vai to tuvumā. 	Apņēmusies ieviest	Ieviests daļēji, Nenoteikts (pap.P.)	MK not. Nr.362 (05.02.2006)
		Nenoteikts	Lietus NŪ apsaimniekoš.	Lietus NŪ nedrīkst ieplūst notekūdeņu attīrīšanas sistēmās.	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (pap. P. esošiem normat. nav plānoti)	MK not. Nr 34. (22.01.2002., ar grozīj. 2010.g.)
		Nenoteikts	Pasākumi (individuālajām NŪ izlūdēm)	Divas iespējamās fāzes, lai samazinātu NŪ izplūdes apkārtējā vidē, ir: (i) sauso tualesu izmantošana, fosfātus nesaturošu mazgāšanas līdzekļu izmantošana un ūdens patēriņa samazināšana, (ii) notekūdeņu attīrīšana.	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (pap. P. esošiem normat. nav plānoti)	
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/7 par pasākumiem, kas vērsti uz polifosfātu aizstāšanu mazgāšanas līdzekļos							
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Visas aktivitātes, kas izmanto mazgāš. līdz.	Ieviešana turpinās	Fosfora saturs ierobežojumi	Polifosfātām mazgāšanas līdzekļos: būtu jāpiemēro maksimālais ierobežojums kopējām fosfora saturam, un ieteicamais robežlielums koncentrācijai ir 0,2–0,5 P masas %.	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms (atbilst. ES Regulai)	

5.1.2. Politikas pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums

5.pielikuma 3.tabula. Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu (P.) ieviešanas efektivitātes izvērtējuma rezultāti. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un GES-REG projekta rezultātiem; nenoteiktības novērtējumam – ekspert-vērtējums (K.Pakalniete, SIA „AKTiiVS”).)

Piezīme: Nozares/Aktivitātes, kas rada slodzi norādītas politikas ietvaram kopumā. Tās var atšķirties, skatot katru atsevišķo pasākumu. (*) apzīmējums „-„ nozīmē, ka speciālas konsultācijas par pasākuma ieviešanas situāciju nav veiktas.

Pēdējā darbu posmā pievienotie politikas ietvari un pasākumi. Informatīvajos materiālos, kas tika prezentēti JVP un seminārā, tie vēl nebija iekļauti. Pasākumu novērtējumus lielākoties nebija iespējams sagatavot (atzīmēti ar „-„), jo nepieciešams veikt konsultācijas par pasākumu ieviešanas situāciju.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai (*)
Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (IED) (no 2014.g. janvāra jau aizstājusi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/1/EK (2008. gada 15. janvāris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/76/EK (2000. gada 4. decembris) par atkritumu sadedzināšanu)										
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Atļauju izsniegšana	Dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka uzņēmums, kurā darbojas atkritumu sadedzināšanas vai līdzsadedzināšanas iekārtas ir saņēmis attiecīgās darbības atļaujas.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kurus pieņem saskaņā ar šo direktīvu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Pasākumi (darbības veicējiem)	Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka iekārtas tiek ekspluatētas atbilstīgi šādiem principiem: a) tiek veikti visi atbilstīgie preventīvie pasākumi piesārņojuma novēršanai; b) tiek izmantoti labākie pieejamie tehniskie paņēmieni; c) nerodas būtisks piesārņojums; d) tiek novērsta atkritumu rašanās; e) kad atkritumi rodas, tos prioritārā secībā sagatavo atkārtotai izmantošanai, pārstrādā, reģenerē vai apglabā tā, lai tiktu novērsta vai samazināta jebkāda ietekme uz vidi; f) enerģija tiek izmantota efektīvi; g) tiek veikti pasākumi, kas vajadzīgi negadījumu novēršanai un to seku ierobežošanai; h) pēc darbības pilnīgas izbeigšanas tiek veikti pasākumi piesārņojuma riska novēršanai un iekārtas ekspluatācijas vietas sakārtošanai atbilstīgā stāvoklī	Nac	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Vidēja (Nenot. Par P. - tiek noteikti katram darb. veicējam)	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Atkritumu gāžu kontrolēta izvadīšana	Atgāzes no sadedzināšanas iekārtām izvada kontrolēti, izmantojot skursteņus, kuru skursteņa augstumu aprēķinā tādā veidā, lai tas atbilstu cilvēku veselības un vides aizsardzības prasībām.	T/T	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Monitorings (operatoriem)	Dalībvalstis nodrošina, ka piesārņojošo vielu/ emisiju monitorings tiek veikts atbilstoši Direktīvas prasībām.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Emisiju standarti	Sadedzināšanas un līdzsadedzināšanas iekārtās radītās emisijas ūdenī/gaisā nedrīkst pārsniegt emisiju robežvērtības, kas noteiktas ar šo direktīvu.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	sagaidāms	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Ziņojums: Sākotnējais ziņojums	Ja darbība saistīta ar atbilstīgu bīstamu vielu izmantošanu, ražošanu vai novadīšanu, un ņemot vērā augsnes un gruntsūdeņu piesārņošanas iespējamību, operators iesniedz kompetentajai iestādei pamatziņojumu pirms iekārtas ekspluatācijas vai pirms tam, kad pirmo reizi kopš 2013. gada janvāra ir atjaunināta iekārtas atļauja.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Kontrole	Dalībvalstis izstrādā sistēmu iekārtu vides inspekcijām, lai pilnībā pārbaudītu visus attiecīgās iekārtas radītos vides ietekmes elementus. Dalībvalstis nodrošina, ka visām iekārtām ir valsts, reģionāla vai vietēja mēroga vides inspekcijas plāns un ka šo plānu regulāri pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Atļauju izsniegšana - Sabiedrības informēšana	Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrības daļai laikus tiek dotas iespējas piedalīties procedūrās, piemēram, atļaujas piešķiršanā jaunai sadedzināšana/līdzsadedzināšanas iekārtai u.c.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Atļauju izsniegšana - Sabiedrības informēšana (Pārrobežu)	Ja dalībvalsts apzinās, ka iekārtas ekspluatācija var būtiski negatīvi ietekmēt vidi citā dalībvalstī, vai ja cita dalībvalsts pieprasa, tad dalībvalsts, kurā tika iesniegts pieteikums atļaujas saņemšanai, minētajai otrai dalībvalstij nosūta visu informāciju.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Nacionālais plāns: Pārejas perioda plāns	Dalībvalstis var izstrādāt un īstenot valsts pārejas plānu. Valsts pārejas plānā iekļautās sadedzināšanas iekārtas var atbrīvot no minēto emisiju robežvērtību ievērošanas attiecībā uz piesārņojošām vielām.	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Nē(Sag), Nē(Nac)	Augsta (Nenot. par P.)	iespējams 2a?	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Atrikumu transportēšana	Operatori veic visus ar atkritumu piegādi un saņemšanu saistītos piesardzības pasākumus, lai novērstu vai ierobežotu gaisa, augsnes, virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu piesārņošanu, kā arī smakas un citas negatīvas ietekmes uz vidi, troksni un riska faktoros, kas var tieši apdraudēt cilvēku veselību.	Nac	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Pārpalikumu apsaimniekošana	Jāsamazina atlikumu daudzums un kaitīgums. Atlikumus pārstrādā pēc nepieciešamības tieši iekārtās vai ārpus tās.	Nac	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Citi	Emisiju uzskaites sistēma	Dalībvalstis sagatavo pārskatu par sēra dioksīda, slāpekļa oksīdu un putekļu emisijām un ievadīto siltumjaudu. Komisijai nosūta šādu pārskatu apkopojumu katrus trīs gadus 12 mēnešu laikā pēc attiecīgā trīs gadu perioda beigām.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	-

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Direktīva 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris) par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām (No 2016.g. janvāra tiks aizstāta ar IED)										
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Emisiju standarti	Emisijas robežvērtības nedrīkst pārsniegt vērtības, kas noteiktas VII pielikumā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Pasākumi (pienācīgi nacionālie pasākumi)	Dalībvalsts veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka būvatļaujās vai visās darbībās jaunām iekārtām, ir nosacījumi par to atbilstību emisiju robežvērtībām.	Nac	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Nacionālais plāns: Emisiju samazināš. plāns	Dalībvalsts var noteikt un īstenot emisijas samazināšanas valsts plānus esošajām iekārtām, ņemot vērā, cita starpā, atbilstību emisiju griestiem.	Reg	Izvēles P.	Nenoteikts (P.ievieš. nav plānota)	Nē(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš. - P. nav plānots)	iespējams 2a?	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. Latvija ir izvēlējusies P. "emisiju standarti".
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Atkritumu gāžu kontrolēta izvadīšana	1. Dūmgāzes no sadedzināšanas iekārtām izvada kontrolēti, izmantojot skursteņus. 2. Licence paredz izvadīšanas nosacījumus. 3. Kompetentā iestāde jo īpaši nodrošina, ka skursteņa augstumu aprēķina tādā veidā, lai aizsargātu veselību un vidi.	T/T	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Monitorings	Dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu emisijas un citu šīs direktīvas ieviešanai vajadzīgo lielumu monitoringu sadedzināšanas iekārtām.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Informēšana (darbības veicējiem)	Dalībvalsts veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka operators savlaicīgi informē to kompetentās iestādes par mērījumiem, kas veikti, lai novērtētu atbilstību šīs direktīvas prasībām.	Nac	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	IVN - Sabiedrības informēšana (Pārrobežu)	Būvējot sadedzināšanas iekārtas, kurām var būt nozīmīga ietekme uz vidi citā dalībvalstī, jānodrošina visa attiecīgā informācija un apspriešana.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Sodi	Dalībvalsts nosaka sankcijas, ko piemēro, ja ir pārkāpti valstu noteikumi, kuri pieņemti, ievērojot šo direktīvu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Direktīva 2001/81/EK (2001. gada 23. oktobris) direktīva par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošām vielām (NECD- I)										
Atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģošana Citi	Maksimāli pieļaujamās emisijas	Dalībvalsts ierobežo piesārņojošo vielu, ieskaitot GOS un PM 2.5 gada emisiju līdž lielumam, kas nepārsniedz direktīvā noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(?) Vai visi nepieciešamie P. emisiju limitu izpildei ir ieviesti. (?) Vai sagaidāma NECD-II apstiprināšana (līdz 2020.g.).

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģošana Citi	Nacionālā programma/plāns	Dalībvalstis izstrādā piesārņojošo vielu emisijas pakāpeniskas samazināšanas programmas.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a (un 1b?)	(?) Vai programma ir izstrādāta un visi nepieciešamie P. ir ieviesti. (?) Vai sagaidāma NECD-II apstiprināšana (līdz 2020.g.).
Atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģošana Citi	Emisiju uzskaites sistēma un prognozes	Dalībvalsts sagatavo un katru gadu atjaunina valsts mēroga emisijas pārskatus un prognozes.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(?) Vai P. ir ieviests.
Atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģošana Citi	Sodi	Dalībvalstis nosaka sodus, kas piemērojami, ja ir pārkāpti valsts noteikumi, kas pieņemti saskaņā ar direktīvu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Direktīva 91/676/EEK (1991. gada 12. decembris) attiecībā uz ūdeņu aizsardzību pret piesārņojumu, ko rada lauksaimnieciskas izcelsmes nitrāti										
No ūdeņiem, Sistemātiska	Lauksaimn.	Labas lauksaimniecības prakse (LLP)	Nolūkā nodrošināt vispārēju līmeni visu ūdeņu aizsardzībā pret piesārņojumu, 2 gadu laikā pēc šīs direktīvas paziņošanas dalībvalstis izveido labas lauksaimniecības prakses kodeksu vai kodeksus, ko lauksaimnieki īsteno brīvprātīgi	Reg, Nac (T/T)	ieviešana ir brīvprātīga	Ieviests (LLP nosac.), Neskaidrs (P.ievieš)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1a un iespējams 2a	-
No ūdeņiem, Sistemātiska	Lauksaimn.	Informācija un izglītība	2 gadu laikā pēc šīs direktīvas paziņošanas dalībvalstis jāizveido programma, kurā, tai skaitā, jānodrošinātas apmācības un informācija, kas veicina LLP piemērošanu.	In	Apmēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema-Vidēja	1a	-
No ūdeņiem, Sistemātiska	Lauksaimn.	Īpaši jutīgās teritorijas	Dalībvalstis par īpaši jutīgām teritorijām nosaka visas pašu teritorijā zināmās zemes platības, kur nonāk saskaņā ar 1. punktu identificēti ūdeņi un kas sekmē piesārņojumu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
No ūdeņiem, Sistemātiska	Lauksaimn.	Nacionālās programma/plāns	Dalībvalstis izveido rīcības programmas attiecībā uz noteiktajām īpaši jutīgajām teritorijām. Rīcības programmas īsteno četru gadu laikā pēc to izveidošanas, un tās veido III pielikumā uzskaitītie pasākumi, kā arī pasākumi, ko dalībvalstis ir noteikušas labas lauksaimniecības prakses kodeksā(-os).	Reg (Progr.), Dažādi (P.)	ieviešana ir obligāta	Ieviests (progr. izstr.), Procesā (P.ievieš)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja (Šķēršļi P.ievieš.)	1a un 1b	Finansējuma trūkums P. ieviešanai (piem., kūtsmēslu krātuvju izbūvei).
No ūdeņiem, Sistemātiska	Lauksaimn.	Monitorings	Dalībvalstis izstrādā un īsteno piemērotas monitoringa programmas, lai novērtētu izstrādāto rīcības programmu efektivitāti. Dalībvalsts divu gadu laikā pēc šīs direktīvas paziņošanas viena gada periodā veic monitoringu nitrāta koncentrācijām saldūdeņos un atkārtoti monitoringa programmu vismaz reizi četros gados.	Reg	ieviešana ir obligāta	ieviešana ir procesā	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja (Šķēršļi P.ievieš.)	1a un 1b/ iespējams 2a	Valsts finansējuma nepietiekamība monitoringa veikšanai.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu (PKNŪD)										
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	Nacionālās programma/plāns	Dalībvalstis izstrādā programmu, lai īstenotu šo direktīvu, un sniedz Komisijai informāciju par šo programmu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	Notekūdeņu savākšana (apdzīvotām vietām)	Dalībvalstis nodrošina, ka visām aglomerācijām ir komunālo notekūdeņu kanalizācijas sistēmas: i) līdz 1998. gada decembrim izveido kanalizācijas sistēmas notekūdeņu novadīšanai "ūtīgajās teritorijās", no aglomerācijām, kuru CE. > 10 000. ii) vēlākais līdz 2000. gada decembrim tām aglomerācijām, kuru CE ir 15 000 un vairāk, iii) vēlākais līdz 2005. gada decembrim tām aglomerācijām, kuru CE ir starp 2 000 un 15 000. Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris. Lieluma kategorijas var būt specifiska katrai valstij.	T/T	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja (Nenot.P. ievieš. - šķēršļi)	1a un 1b	Finansējums nepietiekamība. Arī pēc kanalizācijas sistēmu izbūves, paliek māsājniecības, kas nav pieslēgtas pie šīm sistēmām.
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	Notekūdeņu attīrīšanas standarti (pilsētas)	Dalībvalsts nodrošina, ka komunālos notekūdeņus, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms novadīšanas atkārtoti attīra vai attīra līdzvērtīgi saskaņā ar sekojošiem nosacījumiem: i) vēlākais līdz 2000. gada 31. decembrim — visām novadīšanām no aglomerācijām ar vairāk nekā 15 000 CE, ii) vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim — visām novadīšanām no aglomerācijām ar 10 000 līdz 15 000 CE, iii) vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim — visām novadīšanām saldūdeņos un estuāros no aglomerācijām ar 2 000 līdz 10 000 CE. Lieluma kategoriju var būt specifiska katrai valstij. Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	Notekūdeņu attīrīšanas standarti (apdzīvotām vietām)	Dalībvalstis nodrošina, ka vēlākais līdz 1998. gada decembrim visi komunālie notekūdeņi no aglomerācijām ar CE lielāku par 10 000, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms izvadīšanas "jutīgajās teritorijās" (noteiktas 5. pantā) tiek pakļauti stingrākai attīrīšanai (nekā atkārtotai vai līdzvērtīgai attīrīšanai). Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	Notekūdeņu attīrīšanas standarti (ražošanas NŪ)	Dalībvalsts nodrošina, ka rūpniecisko NŪ novadīšana tiek veikta tikai ar iepriekšēju regulējumu un/vai īpašām kompetentas iestādes vai atbilstošas institūcijas atļaujām: (i) līdz 1993. gada decembrim rūpniecisko NŪ novadīšanai kanalizācijas sistēmās un komunālo NAI; (ii) līdz 2000. gada decembrim bioloģiski noārdāmiem rūpnieciskiem NŪ no III pielikumā minētajām rūpniecības nozarēm, kas pirms novadīšanas saņemtajos ūdeņos nenonāk komunālo NAI - tas attiecas uz novadīšanām no rūpniecām, kas pārstāv 4 000 un vairāk CE. Ieviešana beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	Reizēm var būt gadījumi, kad nav atbilstības prasībām, vai notiek negadījumu piesārņojuma noplūdes.
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniec.	Attīrīto NŪ un dūņu atkārtota izmantošana	Attīrītos notekūdeņus un dūņas, kas radušās no notekūdeņu attīrīšanas, izmanto atkārtoti, kad vienas ir piemēroti.	Nac	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	Varētu būt nepieciešama turpmāka NŪ dūņu apjoma samazināšana, kas tiek novietotas pagaidu uzglabāšanai.
Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā, ŪSD										
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	Nacionālā programma/plāns	Dalībvalsts nodrošina UBAP izstrādi katram upju baseina apgabalam, t.sk. Pasākumu programmas izveidi, kas ietver "pamata", un, ja nepieciešams, "papildu" pasākumu aprakstu.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (2.cikla PP)	Jā	Zema	1a un 1b	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	UBAP un PP atjaunināšana	Dalībvalstis nodrošina, ka katrā upju baseinu apgabalā, kas atrodas tās teritorijā, tiek īstenota pasākumu programma, lai sasniegtu 4. pantā noteiktos mērķus.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema	1b	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	Pasākumi ("Pamata" pasākumi)	Pamatpasākumi: saskaņā ar Nitrātu direktīvu, direktīvu par komunālo notekūdeņu attīrīšanu, integrētā piesārņojuma novēršanas un kontroles direktīvas, Peldvietu ūdens direktīva, Dzeramā ūdens direktīvu, Notekūdeņu dūņu direktīvu, Augu aizsardzības līdzekļu direktīvu, Seveso direktīvu; u.c.	Dažādi	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	Finansējuma trūkums ierobežo atsevišķu P. ieviešanu (attiecībā uz ND, PKNŪD pasākumiem).
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	Pasākumi ("Papildus" pasākumi)	Papildpasākumi, ja tādi nepieciešami, iekļauj VI pielikuma B daļā minētos pasākumus.	Nac	Ieviešana ir brīvprātīga	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	Nē(Nac), Nē(Sag)	Vidēja-Augsta	1a un 1b/ iespējams 2a?	1.cikla PP: Grūtības ar pap.P. ieviešanu, dažādi iemesli atkarībā no P. (brīvprātīgais ieviešanas statuss, finansējuma un iesaistīto pušu atbalsta trūkums). 2.cikla PP: Pap.P vēl nav zināmi (nenoteiktība par P.).

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	"Ūdens pakalpojumu" izmaksu segšana (IS)	Dalībvalstis ievēro ūdens pakalpojumu izmaksu atgūšanas principu, un jo īpaši principu, ka maksā piesārņotājs. Dalībvalstis līdz 2010. gadam nodrošina: - ka ūdens cenu politika pienācīgi stimulē lietotājus izmantot ūdens resursus lietderīgi; - dažādu ekonomikas sektoru pienācīgu ieguldījumu ūdens pakalpojumu izmaksu atgūšanā.	Nac	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1a un 1b/ iespējams 2a?	Sociālekonomiskie iemesli (finansilās kapacitātes ierobežojumi) ierobežo IS un PPP ieviešanu.
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	Sabiedrības iesaiste	Dalībvalstis veicina visu ieinteresēto pušu efektīvu iesaisti šīs direktīvas īstenošanā, jo īpaši UBAP izstrādē, pārskatīšanā un koriģēšanā.	In	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	Monitorings	Virszemes un pazemes ūdeņu stāvokļa un aizsargājamo teritoriju monitorings: Dalībvalsts nodrošina monitoringa programmu, lai izveidotu saskaņotu un visaptverošu ūdens resursu stāvokļa pārskatu katrā UBA.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests daļēji	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja (Šķēršļi)	1a (un 1b?)	Nepietiekams nacionālais finansējums monitoringam.
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Kuģniecība Komun. NŪ Citas	Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas, ko piemēro to valsts noteikumu pārkāpumiem, kurus pieņem saskaņā ar šo direktīvu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Direktīva (2000. gada 27. novembris) par ostas iekārtām, kas paredzētas kuģu atkritumu un kravu atlieku uzņemšanai										
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Atkritumu pieņemšanas iekārtas ostās	Dalībvalsts nodrošina ostās atkritumu pieņemšanas iekārtu pieejamību atbilstīgi to kuģu vajadzībām, kuri parasti izmanto attiecīgo ostu.	T/T	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Atkritumu apsaimniekošana (atkritumu pieņemšanas un apstrādes plāni ostās)	Katrai ostai izstrādā un īsteno atbilstīgu atkritumu pieņemšanas un apstrādes plānu. Dalībvalsts novērtē un apstiprina atkritumu pieņemšanas un apstrādes plānu, uzrauga tā īstenošanu un nodrošina tā atkārtotu apstiprināšanu vismaz reizi trijos gados un pēc ievērojamām izmaiņām ostas darbībā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Atkritumu nodošana	Tāda kuģa kapteinis, kas piestāj kādā Kopienas ostā, pirms izbraukšanas no minētās ostas nodod visus kuģa atkritumus un kravas atliekas ostas uzņemšanas iekārtās.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Maksa par kuģu radītajiem atkritumiem	Dalībvalstis nodrošina, ka kuģu atkritumu uzņemšanas iekārtu izmaksas ostās, ietverot atkritumu apstrādi un noglabāšanu, tiek segta ar maksājumu, ko iekasē no kuģiem.	Ek	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Kontrole	Dalībvalsts nodrošina, ka uz visiem kuģiem tiek izdarītas pārbaudes, lai pārbaudītu kuģu atbilstību šajā direktīvā noteiktajām prasībām, un ka veikto pārbažu skaits ir pietiekams.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Informācija un izglītība	Dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kapteiņi, ostu atkritumu pieņemšanas iekārtu pakalpojumu sniedzēji un citas iesaistītās personas ir pietiekami informētas par prasībām, kas uz tām attiecas saskaņā ar šo direktīvu, un ka tās ievēro minētās prasības.	In	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	-
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Sodi	Dalībvalsts nosaka sodu sistēmu par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu minēto sodu piemērošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt efektīviem, samērīgiem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Direktīva (1994. gada 16. jūnijs) 94/25/EK Par dalībvalstu likumu, noteikumu un administratīvo nosacījumu tuvināšanu attiecībā uz atpūtas kuģiem										
Atmosfēras, Sistemātiska	Kuģošana	Laišana tirgū	Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka šajā direktīvā minētos izstrādājumus var laist tirgū un nodot ekspluatācijā, izmantojot tos paredzētajam mērķim, tikai tad, ja tie ir pareizi uzbūvēti un apkopti un neapdraud cilvēku drošību un veselību, īpašumu vai vidi.	Nac	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Kuģošana	Emsiju standarti	Direktīvā minētiem peldlīdzekļiem jāatbilst drošības, veselības, vides aizsardzības un patērētāju tiesību aizsardzības pamatprasībām, kas izklāstītas I pielikumā, tajā skaitā ņemot vērā NOx emisiju prasības.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Kuģošana	Drošības prasība	Ja dalībvalsts konstatē, ka II pielikumā minētie atpūtas kuģi vai detaļas, uz kurām ir IV pielikumā minētā "CE marķējums", tās pareizi uzbūvējot, uzstādot, apkopjot un izmantojot paredzētajam mērķim, var apdraudēt cilvēku drošību un veselību, īpašumu vai vidi, tā veic atbilstošus pagaidu pasākumus, lai tos izņemtu no tirgus vai lai aizliegtu vai ierobežotu to laišanu tirgū vai nodošanu ekspluatācijā.	Nac	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	-
Atmosfēras, Sistemātiska	Kuģošana	Īpašs marķējums	Ja izstrādājumi, kas norādīti 10.pantā tiek laisti tirgū, tiem jābūt "CE marķējumam".	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 648/2004 (2004. gada 31. marts) par mazgāšanas līdzekļiem										
No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība Komun.NŪ Citi (pakalp.)	Fosfātu satura ierobežojumi	Plaša patēriņa veļas mazgāšanas līdzekļus nedrīkst laist tirgū, ja P kopējais saturs pārsniedz 0,5 g ieteicamā daudzuma mazgāšanas līdzekļa, ko izmanto galvenajā mazgāšanas ciklā veļas mazgāšanas mašīnās.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība Komun.NŪ Citi (pakalp.)	Fosfātu satura ierobežojumi	Automātiskajās trauku mazgājamās mašīnās izmantojamās mazgāšanas līdzekļus nedrīkst laist tirgū, ja P kopējais saturs pārsniedz 0,3 g no standarta dozas.	Reg	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema-Vidēja	1b	-

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība Komun.NŪ Citi (pakalp.)	Kontrole	Dalībvalstu kompetentās iestādes var piemērot, ja nepieciešams, visus vajadzīgos kontroles pasākumus attiecībā uz tirgū pieejamiem mazgāšanas līdzekļiem, kas nodrošina produkta atbilstību šīs regulas noteikumiem.	Reg	ieviešana ir obligāta	ieviešana ir procesā	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	-
Eiropas Savienības kopējā lauksaimniecības politika (KLP) * Tā kā KLP 2014-2020 vēl nav apstiprināta, tad analizēti iepriekšējās KLP pasākumi										
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	KLP: Savstarpējās atbilstības prasības	Lauksaimnieks, kurš saņem tiešmaksājumus, ievēro likumā noteiktās pārvaldības prasības, kas uzskaitītas Regulas II pielikumā, iesk. Nitrātu direktīvas (4.,5. pants), Notekūdeņu dūņu direktīvas (3. pants), un laba lauksaimniecības un vides stāvokļa (6.pants) prasības.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (KLP 2014-2020)	Jā	Zema	1a un 1b	-
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Laba lauksaimniecības un vides stāvokļa prasības (LLVS)	Dalībvalsts nodrošina to, ka visa lauksaimniecības zeme tiek uzturēta labā lauksaimniecības un vides stāvoklī (LLVS). Dalībvalsts nosaka minimālās LLVS prasības, pamatojoties uz sistēmu, kas noteikta III pielikumā, t.sk. ūdens aizsardzību pret piesārņojumu.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (KLP 2014-2020)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a un 1b	-
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Saimniecību konsultatīvā sistēma	Dalībvalstis izveido sistēmu atbalsta saņēmēju konsultēšanai par zemes un saimniecību apsaimniekošanu ("saimniecību konsultatīvā sistēma"). Sistēmu vada šim nolūkam izraudzītas publiskas un/vai privātas institūcijas. Saimniecību konsultatīvā sistēma aptver vismaz tādus pienākumus saimniecību līmenī, kuri izriet no tiesību aktos noteiktajām apsaimniekošanas prasībām un paredzētajiem LLVS nosacījumiem. Lauksaimnieki var piedalīties saimniecību konsultatīvajā sistēmā pēc brīvprātības principa.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (KLP 2014-2020)	Jā	Zema	1a un 1b	-
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Administrēšanas un kontroles sistēma	Katra dalībvalsts izveido un izmanto integrētu administrēšanas un kontroles sistēmu ("integrētā sistēma"). Integrēto sistēmu piemēro I pielikumā minētajām atbalsta shēmām.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (KLP 2014-2020)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	Finansējuma ierobežojumi pietiekamas kontroles nodrošināšanai (inspekcijām).
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Kompensācijas maksājumi par īpaša veida saimniecību	Dalībvalsts var piešķirt īpašu atbalstu lauksaimniekiem, cita starpā, īpašiem lauksaimniecības veidiem, kas ir būtiski vides aizsardzībai vai uzlabošanai; vai konkrētām lauksaimnieciskām darbībām, kas rada papildu agrovīdus ieguvumus.	Ek	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms (KLP 2014-2020)	Jā	Vidēja	1a un 1b	-

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Stratēģija Eiropas ūdens resursu aizsardzībai, lai nodrošinātu kvalitatīvu ūdens pieejamību cilvēku, ekonomisko un vides vajadzību nodrošināšanai (Blueprint)										
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	KLP atbilstības prasības un tiešie maksājumi	1. Pievienot Ūdens struktūr direktīvas prasības savstarpējās atbilstības prasībām saskaņā ar KLP (tiklīdz nosacījumi Komisijas priekšlikumā ir izpildīti, t.i., ne agrāk kā 2014. gadā). 2. Zaļās KLP pirmais pilārs, lai atbalstītu dabīgās ūdenssaietures pasākumus (ekoloģiski nozīmīgās platībās) līdz 2014. gadam.	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P.)	iespējams 2a	(?) Vai ir ielikts kaut kas jauns/papildus atbilstības prasībās jaunajam KLP periodam.
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	Ieviešanas atbalsta rīcības	Veicināt rīcības, lai efektīvāk īstenotu spēkā esošos tiesību aktus (t.sk. . apgūt ES finansējumu no KLP un struktūrfondiem).	Nav zināms	Nav zināms	Sagaidāms	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P.)	iespējams 2a	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	Vadlīnijas par "Zaļo infrastruktūru"	Līdz 2014. gadam izstrādāt ŪSD "Kopējās ieviešanas stratēģijas" (KIS) vadlīnijas par dabīgās "zaļās infrastruktūras" pasākumiem (Natural Water Retention Measures).	In	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Jā	Vidēja	1b	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	Sabiedriskais finansējums	Izmantot struktūrfondu, kohēzijas fondu un EIB aizdevumus, lai atbalstītu dabīgās "zaļās infrastruktūras" pasākumus (2014-2021).	Nac	Ieviešana ir brīvprātīga	Nenoteikts	Nē(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	iespējams 2a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	Nitrātu jutīgās teritorijas	Paplašināt nitrātu jutīgās teritorijas un pastiprināt rīcības programmas (Nitrātu direktīva).	Reg	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Nē(Nac), Nē(Sag)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	iespējams 2a	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	NŪ attīrīšana (apdzīvotās vietās)	Izmantojot ilgtermiņa investīciju plānošanu (iesk., ES fondus un EIB aizdevumus), līdz 2014. gadam sagatavot īstenošanas plānu un līdz 2018.gadam uzlabot atbilstības līmeni NŪ attīrīšanai (Komunālo notekūdeņu attīrīšanas direktīva).	Reg (plānam), Dažādi (P.)	Apņēmusies ieviest	Ieviests (Plānam), Sagaidāms (P.)	Nē(Nac)	Vidēja (Nenot. P. ievieš.)	1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	Emisiju standarti atļaujās	Nodrošināt, ka rūpniecisko emisiju atļaujas paredz emisiju robežvērtības, kas ir saskaņā ar BAT un ņem vērā attiecīgos ūdens mērķiem (Industriālo emisiju direktīva) (sākot no 2016.).	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1b	-
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	Ūdens maksājumi un izmaksu segšana	Pastiprināt ūdens maksājumu/izmaksu segšanas pienākumus atbilstīgi Ūdens struktūrdirektīvai, tostarp izmantotā ūdens mērīšanu, ja tas ir nepieciešams. Noteikt ūdens maksājumu/izmaksu segšanu kā priekšnosacījumu finansējumam no Lauku attīstības un Kohēzijas politiku fondiem (no 2014.)	Reg	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1b	Affordability constraints for full implementation of pricing/CR obligations.
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	Ūdens atkārtota izmantošana	Komisija ierosinās (regulatīvu) instrumentu par standartiem attiecībā uz ūdens atkārtotu izmantošanu (līdz 2015. gadam).	Reg	Nav zināms	Sagaidāms	Jā	Vidēja	1b / iespējams 2a?	-

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteikta par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn. Rūpniecība Komun. NŪ	Informācija un izglītība	Atbalstīt izpratnes veicināšanas instrumentus saistībā ar ūdens patēriņu (piemēram, brīvprātīgas marķēšanas un sertifikācijas shēmas).	In	Ieviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	Nē(Nac)	Augsta (Nenot. par P. un ievieš.)	iespējams 2a	-
Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020										
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn. Citi (Mežsaimn. ?)	KLP tiešie maksājumi	Komisija ierosinās to, lai ar KLP tiešajiem maksājumiem tiktu atfīdināti sabiedriskie vides labumi, kuri sniedzas tālāk par savstarpējo atbilstību (piemēram, pastāvīgās ganības, "zaļais segums", augu sekas, ekoloģiskā atmata (set-aside)).	Ek	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P. - nav zināmi)	1b / iespējams 2a	(?) Vai ir ielikts kaut kas jauns/papildus prasībās tiešajiem maksājumiem jaunajam KLP periodam.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn. Citi (Mežsaimn. ?)	KLP atbilstības prasības	Komisija ierosinās uzlabot un vienkāršot LLVA (labi lauksaimniecības un vides apstākļi) savstarpējās atbilstības standartus un apsvērs iespēju iekļaut ūdens struktūrdirektīvu savstarpējās atbilstības sistēmā, tiklīdz minētā direktīva būs īstenota un būs noteiktas prasības lauksaimniekiem, lai uzlabotu ūdens ekosistēmu stāvokli lauku apvidos.	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P. - nav zināmi)	1b / iespējams 2a	(?) Vai ir ielikts kaut kas jauns/papildus atbilstības prasībās jaunajam KLP periodam.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn. Citi (Mežsaimn. ?)	Instrumenti (bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu saglabāš.)	Komisija turpinās darbu, lai līdz 2015. gadam ierosinātu iniciatīvu ar mērķi nepieļaut ekosistēmu un to pakalpojumu turpmāku zaudēšanu (piemēram, ar kompensācijas shēmu palīdzību).	Nav zināms	Nav zināms	Sagaidāms	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P. - nav zināmi)	iespējams 2a	(?) Vai P. ir jau zināms.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn. Citi (Mežsaimn. ?)	Nacionālā programma/plāns	Komisija uzlabos ES finansējuma efektivitāti globālajai BD, tajā skaitā, atbalstot dabas kapitāla novērtējumu saņēmējvalstīs un valstu bioloģiskās daudzveidības stratēģiju un rīcības plānu attīstību un / vai aktualizāciju, un uzlabojot koordināciju ES ietvaros un ar ārpus -ES donoriem par bioloģiskās daudzveidības palīdzības / projektu īstenošanu.	Reg	Apņēmusies ieviest	Ieviešana ir procesā	Nē(Nac)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn. Citi (Mežsaimn. ?)	Integrācija ar citām politikām	Komisija un dalībvalstis integrēs lauku attīstības stratēģijās un programmās kvantitatīvi izteiktus bioloģiskās daudzveidības mērķus, pielāgojot rīcības reģionālām un lokālajām vajadzībām.	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja	1b	-
HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)										
Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn. Rūpniec. Kuģniecība Komun. NŪ	Slodzes samazināšanas mērķu noteikšana	Maksimāli pieļaujamā biogēnu ieplūde katrā BJ baseinā un nepieciešamie samazināšanas mērķi katrai valstij un katram BJ baseinam ir atzīmēti tonnās (P un N). Tie varētu tikt atjaunināti, izvērtējot nacionālo programmu efektivitāti 2013. gadā.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
		Nacionālā programma/plāns	Sagatavot un iesniegt HELCOM izskatīšanai nacionālo programmu (līdz 2010.), lai novērtētu tās efektivitāti HLECOM Ministru tikšanās laikā 2013. gadā un pieņemtu lēmumu <u>par papildus pasākumiem, ja nepieciešams.</u>	Reg	Apņēmusies ieviest	Ieviests, Neskaidrs (pap.P.)	Jā (ieviest. P.), Nē (pap. pas.)	Vidēja-Augsta (Nenot. par pap.P.)	1a un iespējams 2a	-

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn. Rūpniec. Kuģniecība Komun. NŪ	Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. par NŪ attīrīšanu 28E/5 un 28E/6 un izvēlēties vispiemērotākos un izmaksu-efektīvākos pasākumus iekļaušanai nacionālajās programmās. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. 28E/5 par komunālo NŪ attīrīšanu un 28E/6 par notekūdeņu vietējās attīrīšanas uzlabošanu viengimeņu mājās.	Reg	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P.ievieš. atbilstoši esošiem normatīviem)	Jā	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	iespējams 2a	ES un nacionālos normatīvos noteikto prasību ieviešana. Papildus P. saistībā ar Rekomend. nav plānoti.
		Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. 28E/7 par pasākumiem, kas vērsti uz fosfora aizstāšanu mazgāšanas līdzekļos. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. 28E/7 par pasākumiem, kas vērsti uz fosfora aizstāšanu mazgāšanas līdzekļos.	Reg	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms (atbilst. ES Regulai)	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
		Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu atkritumiem un zvejas tīklos noķertajiem jūras atkritumiem Baltijas jūras reģionā. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmu.	Reg	Apņēmusies ieviest	P.ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
		Sadarbība	Saistībā ar piesārņojumu, kas rodas Baltkrievijā un Ukrainā, uzsākt kopīgas rīcības, piemēram, izmantojot divpusējus un/vai daudzpusējus projektus un citus esošos finansēšanas mehānismus, kā arī starptautiskus līgumus.	Dažādi	Apņēmusies ieviest	?	Nē(Nac)	NN	NN	(?) Kāds ir P. ieviešanas statuss.
		Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. 28E/13 par ekonomisko stimulu ieviešanu kā papildinājumu esošiem regulējumiem, lai samazinātu emisijas no kuģiem. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. par ekonomisko stimulu ieviešanu.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	Jā	NN	NN	(?) Kāds ir P. ieviešanas statuss.
		Integrācija ar citām politikām	Identificēt un, ja nepieciešams, iekļaut atbilstošus nepieciešamos pasākumus nacionālajās programmās/ ŪSD UBAP.	Reg	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms (ŪSD 2.cikla PP)	Jā (esošiem P.) un Nē(Sag), Nē(Nac)	Augsta (Nenot. par P. - ŪSD 2.cikla P.nav zināmi)	1a un 1b/ iespējams 2a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. ŪSD 2.cikla PP papildus pasākumi nav vēl zināmi.)
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)										
Visi avotu veidi, Abējāda	Visas, kas rada biogēnu emisijas	Pārskatītie slodzes samazināšanas mērķi	Deklarācija ietver pārskatīto maksimālo pieļaujamo biogēnu ielūdi katram BJ baseinam un nepieciešamo biogēnu samazinājumu katram BJ baseinam un katrai BJ valstij atsevišķi (izteikts tonnās P un N).	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema (P.ir istenots)	1a	- (Pārskatītie mērķi ir noteikti (valstis tos ir pieņēmušas.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Atbilstošas kuģu NŪ uzņemšanas iekārtas ostās	Deklarācijas valstis vienojas atlikušajās ostās turpināt uzlabot ostu iekārtas, kas paredzētas atkritumu uzņemšanai, lai līdz 2014.g. varētu ziņot IMO, ka ir pieejamas atbilstošas kuģu atkritumu uzņemšanas iekārtas, kas vajadzīgas, lai 01.01.2016. varētu stāties spēkā MARPOL Annex IV attiecībā uz jaunajiem kuģiem.	T/T	Apņēmusies ieviest	?	Jā	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Pagaidu "vadlīniju" attiecībā uz pasažieru kuģu NŪ nodošanu ostās apstiprināš.	Deklarācijas valstis apstiprina "HELCOM Interim Guidance on technical and operational aspects of delivery of sewage by passenger ships to port reception facilities" un, ņemot vērā, ka tajās ir identificēti daži neatrisināti jautājumi, vienojas tajos ieviest skaidrību vēlākais līdz 2014.g.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema (P.ir īstenots)	1a	- (Vadlīnijas ir apstiprinātas.)
No atmosfēras, Sistemātiska	Kuģniecība	Kuģošanas "zaļo tehnoloģiju un alternatīvās degvielas platformas" izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas strādāt, lai radītu kuģošanai vienotu "Zaļo Tehnoloģiju un Alternatīvās degvielas platformu" ("Green Technology and Alternative Fuels Platform for Shipping") kopā ar citām Baltijas jūras reģiona iesaistītajām pusēm, lai samazinātu SOx un NOx emisijas no kuģniecības.	?	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Esošās likumdošanas pilnīga ieviešana	Deklarācijas valstis vienojas izmantot atbilstošus politikas un ekonomiskos instrumentus, tādus kā ES likumdošanas pilnīga ieviešana (tai skaitā, JSD, Nitrātu direktīva, ŪSD, KLP), finansējuma pieejamība nacionālā un starptautiskā līmenī, kā arī ekonomiskos stimulus, lai samazinātu biogēnu noplūdes no lauksaimniecības.	Nav zināms	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P. ievieš. atbilstoši ES normatīv.)	Nē(Sag), Nē(Nac)	Augsta (Nenot. par P. un to ievieš.)	iespējams 2a	ES (un nacionālos) normatīvos noteikto prasību ieviešana. Papildus P. saistībā ar Rekomend. nav plānoti.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	HELCOM "Lauksaimniecības agro-vides pasākumu pakete"	Deklarācijas valstis apstiprina atjaunināto "Lauksaimniecības iespējamo agro-vides pasākumu paketi" ("HELCOM Palette of optional agro-environmental measures"), kas būtu jāievieš caur atbilstošiem starptautiskiem un nacionāliem instrumentiem.	Dažādi	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P. ievieš. atbilstoši esošiem normatīv.)	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	iespējams 2a	ES (un nacionālos) normatīvos noteikto prasību ieviešana. Papildus P. saistībā ar Rekomend. nav plānoti.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Kritisko biogēnu noplūžu teritoriju identifiķēšana	Deklarācijas valstis vienojas uzsākt aktivitāti, lai identificētu/pārbaudītu teritorijas, kas ir kritiskas attiecībā uz N un P noplūdēm, kas palīdzētu piemērot mērķtiecīgus un izmaksu efektīvākos pasākumus tur, kur tie var dot lielāko vides efektu, piemēram, obligātie pasākumi darbībām ar kūtsmēsliem (uzglabāšana un lietošana) intensīvajai liellopu, mājuputnu un cūku audzēšanai.	?	Apņēmusies ieviest	?	Nē(Sag)	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Lauksaimniec. piesārņojuma novēršanas noteikumu ieviešana un pārskatīšana	Deklarācijas valstis apstiprina savu apņēmtos ieviest Helsinku Konvencijas 3. pielikuma 2. daļas "Lauksaimniecības izraisītā piesārņojuma novēršana" noteikumus un atbalsta to efektīvu un izmaksu-efektīvu ieviešanu. Valstis vienojas uzsākt un līdz 2016.g. pabeigt minēto noteikumu pārskatīšanu un atjaunināšanu, lai tie	Nav zināms	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P. ievieš. atbilstoši esošiem normatīv.)	Nē(Sag), Nē(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	iespējams 2a	ES (un nacionālos) normatīvos noteikto prasību ieviešana. Papildus P. saistībā ar Rekomend. nav plānoti.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Izpēte par pasākumiem "biogēnu balansētai" mēslošanai	Deklarācijas valstis nolemj izpētīt pasākumus , kas samazina biogēnu pārpalikumu mēslošanā, lai varētu sasniegt biogēnu balansētu mēslošanu. Mērķis ir panākt vienošanos nacionālā līmenī par šādas mēslošanas prakses pielietošanu (līdz 2018.g.).	?	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	"Ikgadējā biogēnu uzskaites" prasība saimniecībām	Deklarācijas valstis vienojas veicināt un virzīties uz to, lai <u>vēlākais līdz 2018.g.</u> piemērotu ikgadējo biogēnu uzskaiti (annual nutrient accounting) saimniecību līmenī , ņemot vērā augsnes un klimata apstākļus, ar mērķi panākt biogēnu balansētu mēslošanu un samazinātu biogēnu noplūdes. Ņemot vērā pozitīvos piemērus no HELCOM valstīm, kurās biogēnu grāmatvedība (<i>bookkeeping</i>) ir obligāta prasība, un ar mērķi to piemērot reģiona mērogā, kā pirmais solis minētā prasība piemērojama teritorijās, kas ir kritiskas attiecībā uz N un P noplūdēm.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	Jā	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Nacionālās vadlīnijas/ standarti biogēnu saturam mēslos	Lai mēsļu biogēnu saturs mēslošanas procesā tiktu izmantots pilnībā un varētu izvairīties no pārmēslošanas, deklarācijas valstis vienojas <u>līdz 2016.g. izstrādāt nacionālās vadlīnijas vai standartus biogēnu saturam mēslos un līdz 2018.g. izstrādāt vadlīnijas/ rekomendācijas šo standartu pielietošanai praksē.</u>	Reg	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	"Labāko pieejamo tehnoloģiju" prasības ieviešana	Deklarācijas valstis vienojas ieviest vismaz tikpat stingras Labāko pieejamo tehnoloģiju prasības (Best Available Technology — BAT) intensīvajai mājputnu un cūku audzēšanai, kā tas tiks noteikts ES BREF dokumentā un Secinājumos par BAT (Baltic Farmers Forum for Environment document and Conclusions on BAT) , it īpaši teritorijās, kas ir kritiskas attiecībā uz N un P noplūdēm. BREF dokuments un Secinājumi par BAT tiek izstrādāti ES Rūpniecisko emisiju direktīvas (<i>Industrial Emissions Directive - IED</i>) ietvaros. Tos plānots pabeigt 2014.g., lai stātos spēkā no 01.01.2015.	T/T	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Lauksaimn., Komunālie NŪ	P "pārstrāde" (recycling)	Deklarācijas valstis vienojas palielināt fosfora pārstrādi (recycling of phosphorus) (īpaši lauksaimniecībā un notekūdeņu attīrīšanā) un veicināt attiecīgas metodoloģijas izstrādi.	Nav zināms	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Inovātivi pasākumi lauksaimniecības drenāžas sistēmām	Deklarācijas valstis vienojas piemērot inovatīvus ūdens apsaimniekošanas pasākumus , īpaši vietās ar sarežģītiem augsnes apstākļiem, lai nodrošinātu, ka lauksaimniecības drenāžas sistēmu modernizācija un renovācija palīdz samazināt biogēnu koncentrācijas iztecē.	Nav zināms	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P. ievieš. atbilstoši ŪSD, KLP)	Nē(Sag), Nē(Nac)	Augsta (Nenot. par P. un to ievieš.)	iespējams 2a	ES (un nacionālos) normatīvos noteikto prasību ieviešana (ŪSD, KLP). Papildus P. saistībā ar Rekomend. nav plānoti.
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Komunālie NŪ	HELCOM Rekomendācijas 28E/5 pilnīga ieviešana	Deklarācijas valstis vienojas turpināt modernizēt notekūdeņu attīrīšanu , lai pilnībā ieviestu HELCOM Rekomendāciju 28E/5 , tai skaitā uzsākot pilot-aktivitātes, lai iesaistītu plašāku apdzīvoto vietu tīklu un, kur tas ir piemēroti, uzlabojot sadarbību vides jomā ES Stratēģijas Baltijas jūras reģionam ietvaros starp HELCOM valstīm, kas ir arī ES dalībvalstis.	T/T	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P. ievieš. atbilstoši esošiem normatīv.)	Nē(Sag), Nē(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	iespējams 2a	ES (un nacionālos) normatīvos noteikto prasību ieviešana. Papildus P. saistībā ar Rekomend. nav plānoti.
Tieša, Negadījumu	Akvakultūra	Jaunas Rekomendācijas par ilgtspējīgu akvakultūru izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas līdz 2014.g. izstrādāt jaunu HELCOM Rekomendāciju par ilgtspējīgu akvakultūru , kas aizstātu esošo HELCOM Rekomendāciju 25/4, kuras mērķis ir ierobežot tādas potenciālās vides ietekmes kā svešo sugu ieviešana, biogēnu piesārņojums , kā arī antibiotiku un citu farmaceitisko preparātu ievadīšana vidē no akvakultūrām.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu radītajiem atkritumiem un zvejas tīklos noķertajiem jūras atkritumiem Baltijas jūras reģionā										
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	"Netiešās maksas" sistēma	Izveidot harmonizētu "netiešās maksas" sistēmu atkritumu uzņemšanas iekārtu darbībai ostās līdz 2000.gada 1.janvārim kuģu radītiem atkritumiem, kas minēti MARPOL 73/78 I pielikumā (mašīntelpu naftas atkritumi), un līdz 2006. gada 1.janvārim atkritumiem, uz kuriem attiecas IV pielikums (notekūdeņi) un V pielikums (atkritumi). Atbrīvojumi: kompetentā iestāde var atbrīvot kuģi no pienākuma maksāt, ja tas nodarbojas ar regulāriem reisiem, un tiek nodrošināts, ka likvidēšanas prasības tiks izpildītas uz kuģa rēķina.	Ek	Apņēmusies ieviest	P.ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
HELCOM BJRP: Rekom. 28E/13 par ekonomisko stimulu ieviešanai kā papildinājumu esošiem regulējumiem, lai samazinātu emisijas no kuģiem										
Atmosfēras, Sistemātiska	Kuģniecība	Ekonomiskie stimuli	Izpētīt un vajadzības gadījumā ieviest tehniski iespējamus un efektīvus ekonomiskos instrumentus kā papildinājumu esošajiem regulējumiem ar mērķi, turpināt samazināt gaisa piesārņojumu no kuģošanas, kā arī ievērojot pievienotās vadlīnijas.	Ek	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (JSD pap.pas.)	Nē(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	iespējams 2a	Jāizvērtē P. iespējama iekļaušana JSD pasākumu programmā ("papildus" P.).

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/5 par komunālo notekūdeņu attīrīšanu										
No upēm un tiešās noapl., Sistemātiska	Komunālie NŪ	NŪ attīrīšana (apdzīv. vietām)	Sadzīves NŪ vai līdzīga veida NŪ, kas tiek savākti centrālā NŪ sistēmā un attīrīti tādās NAI, kuru slodze ir līdzvērtīga: - 300 - 2 000 CE: ≥ 80% BSP5 (jeb 25 mg/l), ≥ 70% Pkop jeb (2 mg/l), ≥ 30% Ntot (jeb 35 mg/l), veicot tiešu vai netiešu novadīšanu jūras reģionos, kas jutīgi pret slāpekli [līdz 2018. gada beigām]. - 2 000 – 10 000 CE: ≥ 80% BSP5 (jeb 15 mg/l), ≥ 80% Pkop (jeb 1 mg/l), ≥ 30% Nkop, veicot tiešu vai netiešu novadīšanu jūras reģionos, kas jutīgi pret slāpekli [līdz 2018. gada beigām]. - 10 001 – 100 000 CE: ≥ 80% BSP5 (jeb 15 mg/l), ≥ 90% Pkop (jeb 0.5 mg/l), ≥ 70-80% Nkop (jeb 15 mg/l), veicot tiešu vai netiešu novadīšanu jūras reģionos, kas jutīgi pret slāpekli [līdz 2015. gadam]. - > 100 000 CE: ≥ 80% BSP5 samazinājumu (jeb 15 mg/l), ≥ 90% Pkop (jeb 0,5 mg/l), ≥ 70-80% Nkop (jeb 10 mg/l), veicot tiešu vai netiešu novadīšanu jūras reģionos, kas jutīgi pret slāpekli [līdz 2010. g. beigām, ja > 200 000 CE vai 2012. gadā, ja > 100 000 CE].	Reg	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (ievieš. atbilstoši PKNŪD prasībām)	Jā	Vidēja-Augsta (Nenot. P. ievieš.)	iespējams 2a	Finansējuma trūkums, lai ieviestu prasības, kas pārsniedz PKNŪ direktīvas prasības (tā ir prioritāte nāk. ES finanšu per., jo ieviešanas termiņš beidzas 2015.g.)
		Nacionālā programma/plāns	Dalībvalstis izveido programmu šīs rekomendācijas īstenošanai un iesniedz Helsinku komisijai informāciju par programmu vēlākais līdz 2009. gada decembrim.	Reg (Progr.), Dažādi (P.)	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (P.nav plānots, ūSD UBAP)	Nē(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš. - P. nav plānots)	iespējams 2a?	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
No upēm un tiešās noapl., Sistemātiska	Komunālie NŪ	Pārskatīšana	2015. gadā veikt Rekom. atkārtotu izvērtēšanu, ņemot vērā jaunus iestrādes valsts, starptautiskā un ES līmenī.	Reg	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Nē(Sag), Nē(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	iespējams 2a	-
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/6 par notekūdeņu vietējo (on-site) attīrīšanu										
No upēm un tiešās noapl., Sistemātiska	Mājsaimn., Mazie uzņēm., Apdzīv. v. (< 300 CE)	NŪ attīrīšana (individuālie NŪ)	NŪ vietējā attīrīšana: veicināt praksi, ka NŪ vietējā attīrīšanā viengimeņu mājās, mazos uzņēmumos un apdzīvotās vietās, kurās ir līdz 300 CE, tiktu attīrīti tādā veidā, lai emisijas vidē sasniedz vismaz sekojošas vērtības (vienība – g/persona/dienā): max pieļaujamā dienas slodze uz vienu iedzīvotāju BSP5 = 8, Pkop = 0.65 un Nkop = 10. Pārejas periods: 10 gadu pārejas periods no Rekom. pieņemšanas datuma (2007) mājsaimniecībām, kurās ir ūdens tualetes, un 14 gadu pārejas periods mājsaimniecībām, kurās nav ūdens tualetes.	T/T	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1b / iespējams 2a?	(?) Vai būtu sagaidāms, ka P. varētu tikt ieviests (līdz 2020.g.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Mājsaimn., Mazie uzņēm., Apdzīv. v. (< 300 CE)	Dūņu apsaimniekoš.	<ul style="list-style-type: none"> Jāpievērš uzmanība tam, lai samazinātu dūņu veidošanos un veicinātu tādas sistēmas, kas nodrošina barības elementu otrreizējo pārstrādi un izmantošanu lauksaimniecībā. Dūņas ir jāsavāc, jāglabā un jātransportē uz komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām vai uz norādītu dūņu apstrādes vietu tādā veidā, lai izvairītos no noplūdes. Dūņas no septiskām tvertnēm vai aktīvo dūņu sistēmām nedrīkst izgāzt ūdens objektos vai to tuvumā. 	Nac	Apņēmusies ieviest	leviests daļēji, Nenoteikts (pap.P.)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta (Nenot. P. ievieš. - P. virs esošās prakses)	1a un iespējams 2a	-
		Lietus NŪ apsaimniekoš.	Lietus NŪ nedrīkst ieplūst notekūdeņu attīrīšanas sistēmās.	T/T, Reg	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (pap. P. esošiem normat. nav plānoti)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš. - pap.P. nav plānoti)	iespējams 2a	Finansējuma trūkums investīcijām (lai nodalītu kanalizācijas un lietus ūdeņu sistēmas).
		Pasākumi (individuālajām NŪ izlūdēm)	Divas iespējamās fāzes, lai samazinātu NŪ izplūdes apkārtējā vidē, ir: (i) sauso tualetu izmantošana, fosfātus nesaturošu mazgāšanas līdzekļu izmantošana un ūdens patēriņa samazināšana, (ii) notekūdeņu attīrīšana.	Dažādi	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (pap. P. esošiem normat. nav plānoti)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš. - pap.P. nav plānoti)	iespējams 2a	-
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/7 par pasākumirm, kas vērsti uz polifosfātu aizstāšanu mazgāšanas līdzekļos										
No upēm un tiešās nopl., Sistemātiska	Visas aktivitātes, kas izmanto mazgāš. līdz.	Fosfora satura ierobežojumi	Polifosfātam mazgāšanas līdzekļos: būtu jāpiemēro maksimālais ierobežojums kopējam fosfora saturam, un ieteicamais robežlielums koncentrācijai ir 0,2–0,5 P masas %.	Reg	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms (atbilst. ES Regulai)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

5.2. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar slodzi no bīstamo vielu (izņemot naftas produktus) ieneses

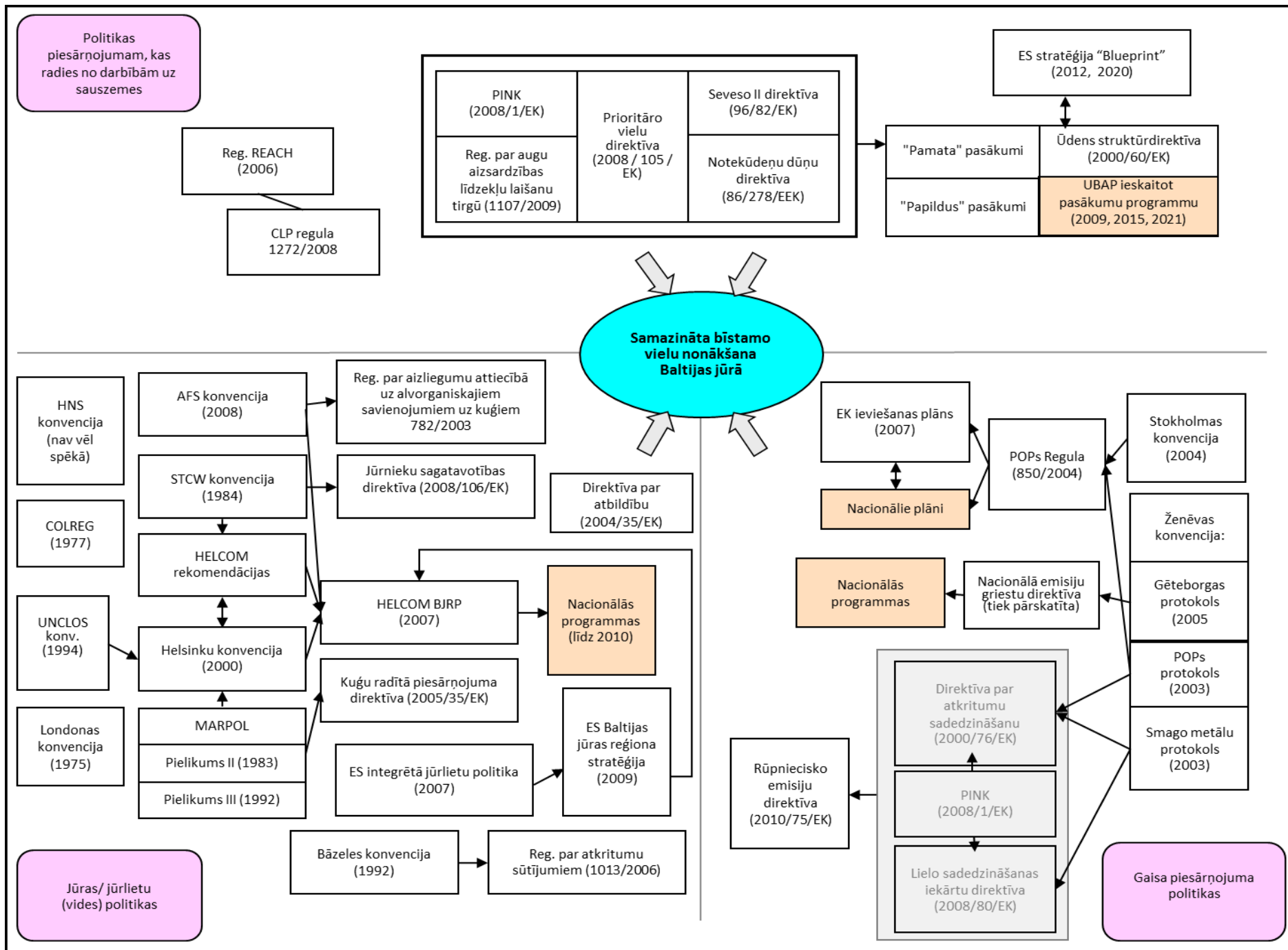
5.2.1. Apkopojums par esošiem un plānotiem nozaru politiku pasākumiem

5.pielikuma 4.tabula. Analizē iekļauto starptautisko politikas ietvaru saraksts. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un GES-REG projekta rezultātiem.)

(*) Politikas ietvari pievienoti pēdējā darbu posmā. Informatīvajos materiālos, kas tika prezentēti JVP un seminārā, vēl nebija iekļauti.

Politikas ietvara veids	Politikas ietvara nosaukums
Konvencijas	<p>AFS konvencija, 2001.gada Starptautiskās konvencijas par kuģu kaitīgo pretapaugšanas sistēmu kontroli</p> <p>Bāzeles konvencija, Konvencija par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu</p> <p>COLREG, 1972. gada Konvencija par starptautiskiem kuģu sadursmju novēršanas noteikumiem</p> <p>Ženēvas konvencija, 1979.gada konvencija par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos:</p> <p>Protokols par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem, 1998. gada Protokols par Noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem;</p> <p>Gēteborgas protokols, 1999.gada Gēteborgas protokols par paskābināšanās, eitrofikācijas un piezemes ozona līmeņa samazināšanu;</p> <p>Protokols par smagajiem metāliem; 1998.gada Protokols par smagajiem metāliem</p> <p>Helsinku konvencija, 1992.gada Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvenciju</p> <p>Londonas konvencija, 1972. gada Londonas konvencija par tāda jūras piesārņojuma novēršanu, kas rodas, izgāžot atkritumus vai citas vielas</p> <p>MARPOL 73/78, 1973. gada Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar tās 1978.gada protokolu</p> <p>STCW, Starptautiskā konvencija par jūrnieku sagatavošanu un diplomēšanu, kā arī sardzes pildīšanu</p> <p>STCW-F, 1995.gada Starptautiskā konvencija par zvejas kuģu personāla sagatavošanas un diplomēšanas, kā arī sardzes pildīšanas standartiem</p> <p>Stokholmas konvencija, 2001. gada Konvencija par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem</p> <p>UNCLOS, Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada Jūras tiesību konvencija</p>
Direktīvas	<p>Direktīva par atbildību, Direktīva 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atļūdināšanu</p> <p>Rūpniecisko emisiju direktīva, Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (IED) (no 2014.g. janvāra jau aizstājusi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/1/EK (2008. gada 15. janvāris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/76/EK (2000. gada 4. decembris) par atkritumu sadedzināšanu)</p> <p>Lielo sadedzināšanas iekārtu direktīva, Direktīva 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris) par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām (No 2016.g. janvāra tiks aizstāta ar IED)</p> <p>Nacionālā emisiju griestu direktīva (NECD-I), Direktīva 2001/81/EK (2001. gada 23. oktobris) direktīva par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošām vielām</p> <p>Prioritāro vielu direktīva, Direktīva 2008/105/EK (2008. gada 16. decembris) par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā</p> <p>Jūrnieku sagatavotības direktīva, Direktīva 2008/106/EK (2008. gada 19. novembris) par jūrnieku minimālo sagatavotības līmeni</p> <p>Notekūdeņu dūņu direktīva, direktīva 86/278/EEK (1986. gada 12. jūnijs) par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas</p>

	<p>Seveso II Direktīva, Direktīva 96/82/EK (1996. gada 9. decembris) par tādu smagu nelaimes gadījumu briesmu pārzināšanu, kuros iesaistītas bīstamas vielas (tiks aizstāta ar Seveso-III no 2015.g.jūnija)</p> <p>Kuģu radītā piesārņojuma direktīva, Direktīva 2005/35/EK (2005. gada 7. septembris) par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem</p> <p>Ūdens struktūrdirektīva (ŪSD), Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā</p>
Regulas	<p>CLP Regula, Regula Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojumu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006</p> <p>POPs Regula, Regula Nr. 850/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem</p> <p>REACH Regula, Regula Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmisko vielu reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu</p> <p>Regula par alvorganiskajiem savienojumiem, Regula Nr. 782/2003 (2003. gada 14. aprīlis) par aizliegumu attiecībā uz alvorganiskajiem savienojumiem uz kuģiem</p> <p>Regula par augu aizsardzības līdzekļiem, Regula Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū</p> <p>Regula par atkritumu sūtījumiem, Regula Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (arī Regula (EK) Nr. 660/2014 (2014.gada 15.maijs), kas izdara labojumus Regulā (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem)</p>
Plāni	<p>HELCOM BJRP, Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)</p> <ul style="list-style-type: none"> • HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2010 (Maskava) (*) • HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena) (*) • HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/1 par HELCOM mērķu sasniegšanu attiecībā uz bīstamajām vielām (*) • HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/4 par pareizu atkritumu apstrādi/ apglabāšanu (*) • HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/5 par savstarpēju plānu par patvēruma vietām Baltijas jūrā (*) • HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/2 par baterijām un akumulatoriem (*) • HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/3 par kadmiju mēslošanas līdzekļos (*) • HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekomendācija 34E/2 par e-navigācijas risinājumiem, lai uzlabotu navigācijas drošību un jūras vides aizsardzību Baltijas jūrā (*) • HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekomendācija 34E/4 par novērošanu no gaisa ar attālinātas novērošanas sistēmām Baltijas jūrā (*) • HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/8 par par videi draudzīgām metodēm, lai samazinātu un novērstu dioksīnu un citu bīstamo vielu emisiju, ko izraisa mazas sadedzināšanas iekārtas • HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/12 par apakšreģionālās sadarbības stiprināšanu reaģētspējas jautājumā
Politikas	ES IMP , Integrēta Eiropas Savienības jūrlietu politika, COM(2007) 575
Stratēģijas	<p>Blueprint, Stratēģija Eiropas ūdens resursu aizsardzībai, lai nodrošinātu kvalitatīvu ūdens pieejamību cilvēku, ekonomisko un vides vajadzību nodrošināšanai</p> <p>ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam</p>



5.pielikuma 2.attēls. Analīzē iekļauto starptautisko politikas ietvaru saikņu un hierarhijas shematisks attēlojums. (Avots: GES-REG projekts.)

Latvijas tiesību aktu saraksts, kas nosaka analizēto pasākumu ieviešanu Latvijā (balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju):

- Vides aizsardzības likums (02.11.2006.)
- Likums Par piesārņojumu (15.03.2001.)
- Atkritumu apsaimniekošanas likums (28.10.2010.)
- Likums par letekmes uz vidi novērtējumu (14.10.1998.)
- Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss (07.12.1984.)
- Krimināllikums (17.06.1998.)
- Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums (31.10.2002.)
- Jūras kodekss (29.05.2003.)
- Augu aizsardzības likums (17.12.1998.)
- Ķīmisko vielu likums (01.04.1998.)
- MK noteikumi **Nr.34** (2002.gada 22.janvārī) "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī"
- MK noteikumi **Nr.49** (2008.gada 29.janvārī) "Noteikumi par kuģu drošību"
- MK noteikumi **Nr.57** (2010.gada 19.janvārī) "Noteikumi par kuģu pretapaugšanas sistēmu izmantošanu"
- MK noteikumi **Nr.84** (2013.gada 5.februārī) "Noteikumi par atsevišķu ķīmisku vielu lietošanas ierobežojumiem elektriskajās un elektroniskajās iekārtās"
- MK noteikumi **Nr.92** (2004.gada 17.februārī) "Prasības virszemes ūdeņu, pazemes ūdeņu un aizsargājamo teritoriju monitoringam un monitoringa programmu izstrādei"
- MK noteikumi **Nr.139** (2006.gada 14.februārī) "Noteikumi par atsevišķu bīstamas ķīmiskas vielas saturošu iekārtu un produktu lietošanas un marķēšanas prasībām un par videi kaitīgo preču sarakstu"
- MK noteikumi **Nr.186** (2013.gada 2.aprīlī) "Kārtība, kādā ierobežojama gaistošo organisko savienojumu emisija no iekārtām, kurās izmanto organiskos šķīdinātājus"
- MK noteikumi **Nr.213** (2007.gada 27.martā) "Noteikumi par kritērijiem, kurus izmanto, novērtējot īpaši aizsargājamām sugām vai īpaši aizsargājamiem biotopiem nodarītā kaitējuma ietekmes būtiskumu"
- MK noteikumi **Nr.231** (2004.gada 13.aprīlī) "Par Rīcības programmu kopējo emisiju samazināšanai gaisā"
- MK noteikumi **Nr.273** (2014.gada 3.jūnijā) "Noteikumi par jūrnieku veselības atbilstību darbam uz kuģa"
- MK noteikumi **Nr. 281** (2007.gada 24.aprīlī) "Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas"
- Ministru kabineta **rīkojums Nr.283** (21.05.2010.) „Par Nacionālo gatavības plānu naftas, bīstamo vai kaitīgo vielu piesārņojuma gadījumiem jūrā"
- MK noteikumi **Nr.302** (2011.gada 19.aprīlī) "Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus"
- MK noteikumi **Nr.362** (2006.gada 2.maijā) "Noteikumi par notekūdeņu dūņu un to komposta izmantošanu, monitoringu un kontroli"

- MK noteikumi **Nr. 401** (2011.gada 24.maijā) "Prasības atkritumu sadedzināšanai un atkritumu sadedzināšanas iekārtu darbībai"
- MK noteikumi **Nr.419** (2011.gada 31.maijā) "Noteikumi par kopējo valstī maksimāli pieļaujamo emisiju gaisā"
- MK noteikumi **Nr.484** (2011.gada 21.jūnijā)"Bīstamo atkritumu uzskaites, identifikācijas, uzglabāšanas, iepakšanas, marķēšanas un pārvadājumu uzskaites kārtība"
- MK noteikumi **Nr.485** (2011.gada 21.jūnijā)"Atsevišķu veidu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtība"
- MK noteikumi **Nr.509** (2012.gada 24.jūlijā) "Noteikumi par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū saskaņā ar Regulu Nr. 1107/2009"
- MK noteikumi **Nr.532** (2005.gada 19.jūlijā) "Noteikumi par rūpniecisko avāriju riska novērtēšanas kārtību un riska samazināšanas pasākumiem"
- MK noteikumi **Nr.682** (2010.gada 27.jūlijā) "Kārtība, kādā izsniedzamas speciālas atļaujas (licences) augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanai"
- MK noteikumi **Nr.703** (2011.gada 13.septembrī)"Noteikumi par kārtību, kādā izsniedz un anulē atļauju atkritumu savākšanai, pārvadāšanai, pārkraušanai, šķirošanai vai uzglabāšanai, kā arī par valsts nodevu un tās maksāšanas kārtību"
- MK noteikumi **Nr.858** (2004.gada 19.oktobrī)"Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību"
- MK noteikumi **Nr.895** (2005.gada 22.novembrī) "Jūrnieku sertificēšanas noteikumi"
- MK noteikumi **Nr. 950** (2011.gada 13.decembrī) "Augu aizsardzības līdzekļu izplatīšanas, glabāšanas un lietošanas noteikumi"
- MK noteikumi **Nr.1164** (2010.gada 21.decembrī) "Ostas valsts kontroles kārtība"

5.pielikuma 5.tabula. Analīzē iekļauto politikas ietvaru un to noteikto pasākumu, tai skaitā to ieviešanas situācijas raksturojums. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un GES-REG projekta rezultātiem.)

Piezīme: Nozares/Aktivitātes, kas rada slodzi norādītas politikas ietvaram kopumā. Tās var atšķirties, skatot katru atsevišķo pasākumu.

Pēdējā darbu posmā pievienotie politikas ietvari un pasākumi. Informatīvajos materiālos, kas tika prezentēti JVP un seminārā, tie vēl nebija iekļauti. Pasākumu novērtējumus lielākoties nebija iespējams sagatavot (atzīmēti ar „?”), jo nepieciešams veikt konsultācijas par pasākumu ieviešanas situāciju.

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
Helsinku konvencija, 1992.gada Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvenciju								
Sint., Nesint. (iesk.Met.)	Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn., Rūpniec., Kuģniecība, Komun. NŪ	ieviešana turpinās	Skat. HELCOM BJRP un Rekomendācijas				
2001. gada Konvencija par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem (Stokholmas konvencija)								
Sint.sav.	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniec., Lauksaimn.? Citi	ieviešana turpinās	Skat. Regulu 850/2004 par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem				
1973. gada Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar tās 1978.gada protokolu (MARPOL 73/78):II Pielikums								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Skat. Helsinku Konvenciju un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/35/EK par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem				
1973. gada Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar tās 1978.gada protokolu (MARPOL 73/78): III Pielikums								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Skat. Helsinku Konvenciju				
2001.gada Starptautiskās konvencijas par kuģu kaitīgo pretapaugšanas sistēmu kontroli (AFS konvencija)								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Skat. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 782/2003 par aizliegumu attiecībā uz alvorganiskajiem savienojumiem uz kuģiem				
Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada Jūras tiesību konvencija (UNCLOS)								
Sint., Nesint. (iesk.Met.)	Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Konkrētas nozares nav norādītas	ieviešana turpinās	Skat. Helsinku Konvenciju				
1979.gada konvencija par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos (Ženēvas konvencija): 1999.gada Gēteborgas protokols par paskābināšanās, eitrofikācijas un piezemes ozona līmeņa samazināšanu								
Sint., Nesint. (iesk.Met.)	No atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniec., Kuģniecība?; Citi (sadedzināš. iekārtas, transports, elektrības ražošana)	ieviešana turpinās	Skat. ES Direktīva 2001/80/EK par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām, 2001/81/EK NEC-I direktīvu un Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (IED).				

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
Starptautiskā konvencija par jūrnieku sagatavošanu un diplomēšanu, kā arī sardzes pildīšanu (STCW)								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Skat. Helsinku Konvenciju un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/106/EK par jūrnieku minimālo sagatavotības līmeni				
STCW-F, 1995.gada Starptautiskā konvencija par zvejas kuģu personāla sagatavošanas un diplomēšanas, kā arī sardzes pildīšanas standartiem								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Zvejas kuģi	Pilnībā ieviesta	[Iekļaut informāciju]				
1979.gada konvencija par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos (Ženēvas konvencija): 1998. gada Protokols par Noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem								
Sint.sav.	No atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniec., Citi	ieviešana turpinās	Skat. Regulu Nr. 850/2004 par noturīgajiem organiskajiem piesārņotājiem, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (IED).				
1979.gada konvencija par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos (Ženēvas konvencija): 1998.gada Protokols par smagajiem metāliem								
Nesint. (iesk. Met.)	No atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniec. u.c. stacionāras sadedzināš. iekārtas	ieviešana turpinās	Skat. Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris) par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām, un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES par rūpnieciskajām emisijām (IED).				
1972. gada Konvencija par starptautiskiem kuģu sadursmju novēršanas noteikumiem (COLREG)								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	-				
Konvencija par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu (Bāzeles konvencija)								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/ aktivitātēm (SM & LJA koment.)	ieviešana turpinās	Skat. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem				
1972. gada Londonas konvencija par tāda jūras piesārņojuma novēršanu, kas rodas, izgāžot atkritumus vai citas vielas (Londonas konvencija)								
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Atkritumu apglabāšana	Latvija nav ratificējusi šo konvenciju.	-				
Integrēta Eiropas Savienības jūrlietu politika , COM(2007) 575								
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Dažādi avotu veidi, Abējādi (Sist. un Negad.)	Kuģniecība, Citi	ieviešana turpinās	Skat. ES Stratēģiju Baltijas jūras reģionam un HELCOM BJRP				

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam (EUSBSR)								
Sint., Nesint. (iesk.Met.)	Dažādi avotu veidi, Abējādi (Sist. un Negad.)	Lauksaimn., Kuģniecība, Citi?	ieviešana turpinās	Skat. HELCOM BJRP				
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (IED) (no 2014.g. janvāra jau aizstājusi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/1/EK (2008. gada 15. janvāris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/76/EK (2000. gada 4. decembris) par atkritumu sadedzināšanu)								
Sint., Nesint. (iesk.Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Enerģ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	ieviešana turpinās	Atļauju izsniegšana	Dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka uzņēmums, kurā darbojas atkritumu sadedzināšanas vai līdzsadedzināšanas iekārtas ir saņēmis attiecīgās darbības atļaujas. Dalībvalstīm jānodrošina, ka atļaujas ietver visus nepieciešamos pasākumus, t.sk., maksimālo pieļaujamo emisiju vērtības un piemērotas monitoringa prasības.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK noteikumi Nr.187 (02.04.2013.) MK noteikumi Nr.186 (02.04.2013.) MK noteikumi Nr. 1082 (30.11.2010.) MK noteikumi Nr. 401 (24.05.2011.)
				Negadījumi: prasītās rīcības	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka: a) operators nekavējoties informē kompetento iestādi; b) operators nekavējoties veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai ierobežotu ietekmi uz vidi un novērstu turpmākus iespējamus starpgadījumus un negadījumus; c) kompetentā iestāde liek operatoram veikt jebkurus piemērotus papildpasākumus, lai ierobežotu ietekmi uz vidi un novērstu turpmākus iespējamus starpgadījumus un negadījumus.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
				Sodi	Dalībvalstis nosaka sodus par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kurus pieņem saskaņā ar šo direktīvu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Pasākumi (darbības veicējiem)	Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka iekārtas tiek ekspluatētas atbilstīgi šādiem principiem: a) tiek veikti visi atbilstīgie preventīvie pasākumi piesārņojuma novēršanai; b) tiek izmantoti labākie pieejamie tehniskie paņēmieni; c) nerodas būtisks piesārņojums; d) tiek novērsta atkritumu rašanās; e) kad atkritumi rodas, tos prioritārā secībā sagatavo atkārtotai izmantošanai, pārstrādā, reģenerē vai apglabā tā, lai tiktu novērsta vai samazināta jebkāda ietekme uz vidi; f) enerģija tiek izmantota efektīvi; g) tiek veikti pasākumi, kas vajadzīgi negadījumu novēršanai un to seku ierobežošanai; h) pēc darbības pilnīgas izbeigšanas tiek veikti pasākumi piesārņojuma riska novēršanai un iekārtas ekspluatācijas vietas sakārtošanai atbilstīgā stāvoklī.	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms	

Sint., Nesint. (iesk.Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Enerģ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Ieviešana turpinās	Atkritumu gāzu kontrolēta izvadīšana	Atgāzes no sadedzināšanas iekārtām izvada kontrolēti, izmantojot skursteņus, kuru skursteņa augstumu aprēķinā tādā veidā, lai tas atbilstu cilvēku veselības un vides aizsardzības prasībām.	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	MK noteikumi Nr.187 (02.04.2013.) MK noteikumi Nr.186 (02.04.2013.) MK noteikumi Nr. 1082 (30.11.2010.) MK noteikumi Nr. 401 (24.05.2011.)
				Monitorings (operatoriem)	Dalībvalstis nodrošina, ka piesārņojošo vielu/ emisiju monitorings tiek veikts atbilstoši Direktīvas prasībām.	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
				Emisiju standarti	Sadedzināšanas un līdzsadedzināšanas iekārtās radītās emijas ūdenī/gaisā nedrīkst pārsniegt emisiju robežvērtības, kas noteiktas ar šo direktīvu.	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
				Ziņojums: Sākotnējais ziņojums	Ja darbība saistīta ar atbilstīgu bīstamu vielu izmantošanu, ražošanu vai novadīšanu, un ņemot vērā augšnes un gruntsūdeņu piesārņošanas iespējamību, operators iesniedz kompetentajai iestādei pamatziņojumu pirms iekārtas ekspluatācijas vai pirms tam, kad pirmo reizi kopš 2013. gada janvāra ir atjaunināta iekārtas atļauja.	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
				Darbības pārtraukšana	1. Pēc darbības pilnīgas izbeigšanas operators novērtē augšnes un gruntsūdeņu piesārņojuma stāvokli. Ja iekārta radījusi būtisku augšnes un gruntsūdeņu piesārņojumu ar atbilstīgām bīstamām vielām, operators veic vajadzīgos pasākumus, lai tādējādi atjaunotu minēto augšnes stāvokli. 2. Ja operatoram nepieprasa sagatavot pamatziņojumu, pēc darbības pilnīgas izbeigšanas operators veic vajadzīgās attīrīšanas darbības ar mērķi savākt, kontrolēt, ierobežot vai mazināt attiecīgās bīstamās vielas, lai objekts, vairs neradītu augšnes un gruntsūdeņu piesārņojuma būtisku apdraudējumu cilvēku veselībai vai videi.	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
				Kontrole	Dalībvalstis izstrādā sistēmu iekārtu vides inspekcijām, lai pilnībā pārbaudītu visus attiecīgās iekārtas radītos vides ietekmes elementus. Dalībvalstis nodrošina, ka visām iekārtām ir valsts, reģionāla vai vietēja mēroga vides inspekcijas plāns un ka šo plānu regulāri pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina.	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
				Atļauju izsniegšana - Sabiedrības informēšana	Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrības daļai laikus tiek dotas iespējas piedalīties procedūrās, piemēram, atļaujas piešķiršanā jaunai sadedzināšana/ līdzsadedzināšanas iekārtai u.c.	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
				Atļauju izsniegšana - Sabiedrības informēšana (Pārrobežu)	Ja dalībvalsts apzinās, ka iekārtas ekspluatācija var būtiski negatīvi ietekmēt vidi citā dalībvalstī, vai ja cita dalībvalsts pieprasa, tad dalībvalsts, kurā tika iesniegts pieteikums atļaujas saņemšanai, minētajai otrai dalībvalstij nosūta visu informāciju.	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
				Nacionālais plāns: Pārejas perioda plāns	Dalībvalstis var izstrādāt un īstenot valsts pārejas plānu. Valsts pārejas plānā iekļautās sadedzināšanas iekārtas var atbrīvot no minēto emisiju robežvērtību ievērošanas attiecībā uz piesārņojošām vielām.	Apņēmusies ievieš	Sagaidāms	

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
Sint., Nesint. (iesk.Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Ieviešana turpinās	Atrkrtumu transportēšana	Operatori veic visus ar atkritumu piegādi un saņemšanu saistītos piesardzības pasākumus, lai novērstu vai ierobežotu gaisa, augsnes, virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu piesārņošanu, kā arī smakas un citas negatīvas ietekmes uz vidi, troksni un riska faktoros, kas var tieši apdraudēt cilvēku veselību.	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	MK noteikumi Nr.187 (02.04.2013.) MK noteikumi Nr.186 (02.04.2013.) MK noteikumi Nr. 1082 (30.11.2010.) MK noteikumi Nr. 401 (24.05.2011.)
				Pārpalikumu apsaimniekošana	Jāsamazina atlikumu daudzums un kaitīgums. Atlikumus pārstrādā pēc nepieciešamības tieši iekārtās vai ārpus tās.	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
				Emisiju uzskaites sistēma	Dalībvalstis sagatavo pārskatu par sēra dioksīda, slāpekļa oksīdu un putekļu emisijām un ievadīto siltumjaudu. Komisijai nosūta šādu pārskatu apkopojumu katrus trīs gadus 12 mēnešu laikā pēc attiecīgā trīs gadu perioda beigām.	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris) par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām (No 2016.g. janvāra tiks aizstāta ar IED)								
Nesint. (iesk. Met.)	No atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Pilnībā ieviesta	Emisiju standarti	Emisijas robežvērtības nedrīkst pārsniegt vērtības, kas noteiktas VII pielikumā.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Augu aizsardzības likums (17.12.1998.) MK noteikumi noteikumi Nr.509 (24.07.2012.)
				Pasākumi (pienācīgi nacionālie pasākumi)	Dalībvalsts veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka būvatļaujās vai visās darbībās jaunām iekārtām, ir nosacījumi par to atbilstību emisiju robežvērtībām.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
				Nacionālais plāns: Emisiju samazināš. plāns	Dalībvalsts var noteikt un īstenot emisijas samazināšanas valsts plānus esošajām iekārtām, ņemot vērā, cita starpā, atbilstību emisiju griestiem.	Izvēles P.	(-) (P.ievieš. nav plānota)	
				Atkritumu gāzu kontrolēta izvadīšana	1. Dūmgāzes no sadedzināšanas iekārtām izvada kontrolēti, izmantojot skursteņus. 2. Licence paredz izvadīšanas nosacījumus. 3. Kompetentā iestāde jo īpaši nodrošina, ka skursteņa augstumu aprēķina tādā veidā, lai aizsargātu veselību un vidi.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Monitorings	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu emisijas un citu šīs direktīvas ieviešanai vajadzīgo lielumu monitoringu sadedzināšanas iekārtām.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Informēšana (darbības veicējiem)	Dalībvalstis veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka operators savlaicīgi informē to kompetentās iestādes par mērījumiem, kas veikti, lai novērtētu atbilstību šīs direktīvas prasībām.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				IVN - Sabiedrības informēšana (Pārrobežu)	Būvējot sadedzināšanas iekārtas, kurām var būt nozīmīga ietekme uz vidi citā dalībvalstī, jānodrošina visa attiecīgā informācija un apspriešana.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas, ko piemēro, ja ir pārkāpti valstu noteikumi, kuri pieņemti, ievērojot šo direktīvu.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/81/EK (2001. gada 23. oktobris) direktīva par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošām vielām (NECD- I)								
Sint., Nesint. (iesk.Met.)	No atmosfēras, Sistemātiska	Aktivitātes ar not. vielu emisijām	NEC-I direktīva tiek pārskatīta, bet NEC-II direktīva joprojām nav stājusies spēkā	Maksimāli pieļaujamas emisijas	Dalībvalstis ierobežo piesārņojošo vielu, ieskaitot GOS un PM 2.5 gada emisiju līdž lielumam, kas nepārsniedz direktīvā noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK noteikumi Nr.419 (31.05.2011.) MK rīkojums Nr.231 (13.04.2004.)
				Nacionālā programma/ plāns	Dalībvalstis izstrādā piesārņojošo vielu emisijas pakāpeniskas samazināšanas programmas.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Emisiju uzskaites sistēma un prognozes	Dalībvalsts sagatavo un katru gadu atjaunina valsts mēroga emisijas pārskatus un prognozes.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Sodi	Dalībvalstis nosaka sodus, kas piemērojami, ja ir pārkāpti valsts noteikumi, kas pieņemti saskaņā ar direktīvu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/105/EK (2008. gada 16. decembris) par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā (Prioritāro vielu direktīva)								
Sint., Nesint. (iesk.Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn.? Rūpniecība, Komun. NŪ	Ieviešana turpinās	Vides kvalitātes standarti	Virszemes ūdens bjektos dalībvalstīm ir jāievieš vides kvalitātes standartus saskaņā ar direktīvas I pielikumu un tajā noteiktajām vielu koncentrācijām (µg/l) .	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK noteikumi Nr.858 (19.10.2004.) MK noteikumi Nr.92 (17.02.2004.) MK noteikumi Nr.118 (12.03.2002.) MK noteikumi Nr.34 (22.01.2002.)
				Emisiju uzskaites sistēma	Dalībvalstis to teritorijā esošā UBA vai UBA daļā veic visu šīs direktīvas I pielikuma A daļā uzskaitīto prioritāro vielu un piesārņojošo vielu emisijas, izplūdes un zudumu uzskaiti.	ieviešana ir obligāta	P. ieviešana ir procesā	
				Monitorings	Dalībvalstis nosaka sedimentu un/vai biotas monitoringa biežumu tā, lai nodrošinātu pietiekamus datus ticamai ilgtermiņa tendenču analīzei.	ieviešana ir obligāta	P. ieviešana ir procesā	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (ŪSD)								
Sint., Nesint. (iesk.Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	Ieviešana turpinās	Nacionālā programma/ plāns	Dalībvalsts nodrošina UBAP izstrādi katram upju baseina apgabalam,t.sk. Pasākumu programmas izveidi, kas ietver "pamata", un, ja nepieciešams, "papildu" pasākumu aprakstu.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (2.cikla pp)	Vides aizsardzības likums (02.11.2006.) Likums Par piesārņojumu (15.03.2001.) Atkritumu apsaimniekošanas likums (28.10.2010.) Likums par letekmes uz vidi novērtējumu (14.10.1998.) Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss (07.12.1984.) Krimināllikums (17.06.1998.) MK noteikumi Nr.92 (17.02.2004.) ; MK noteikumi Nr.858 (19.10.2004.);, MK
				UBAP un PP atjaunināšana	Dalībvalstis nodrošina, ka katrā upju baseinu apgabalā, kas atrodas tās teritorijā, tiek īstenota pasākumu programma, lai sasniegtu 4. pantā noteiktos mērķus.	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	
				Pasākumi ("Pamata" pasākumi)	Pamatpasākumi: saskaņā ar Nitrātu direktīvu, direktīvu par komunālo notekūdeņu attīrīšanu, integrētā piesārņojuma novēršanas un kontroles direktīvas, Peldvietu ūdens direktīva, Dzeramā ūdens direktīvu, Notekūdeņu dūņu direktīvu, Augu aizsardzības līdzekļu direktīvu, Seveso direktīvu; u.c.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	
				Pasākumi ("Papildus" pasākumi)	Papildpasākumi, ja tādi nepieciešami, iekļauj VI pielikuma B daļā minētos pasākumus.	ieviešana ir brīvprātīga	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	

Sint., Nesint. (iesk.Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	Ieviešana turpinās	"Ūdens pakalpojumu" izmaksu segšana (IS)	Dalībvalstis ievēro ūdens pakalpojumu izmaksu atgūšanas principu, un jo īpaši principu, ka maksā piesārņotājs. Dalībvalstis līdz 2010. gadam nodrošina: - ka ūdens cenu politika pienācīgi stimulē lietotājus izmantot ūdens resursus lietderīgi; - dažādu ekonomikas sektoru pienācīgu ieguldījumu ūdens pakalpojumu izmaksu atgūšanā.	Ieviešana ir obligāta (bet P.tiek noteikti nac.līmenī)	Gan ieviests, gan sagaidāms	noteikumi Nr.780 (11.10.2011.); MK noteikumi Nr.736 (23.12.2003.); MK noteikumi Nr.646 (25.06.2009.); MK noteikumi Nr.42 (13.01.2009.); MK noteikumi Nr.187 (02.04.2013.); MK noteikumi Nr.179 (15.04.2003.); MK noteikumi Nr.158 (17.02.2009.); MK noteikumi Nr.118 (12.03.2002.); MK noteikumi Nr. 1082 (30.11.2010.)	
				Sabiedrības iesaiste	Dalībvalstis veicina visu ieinteresēto pušu efektīvu iesaisti šīs direktīvas īstenošanā, jo īpaši UBAP izstrādē, pārskatīšanā un koriģēšanā.	Ieviešana ir obligāta			
				Monitorings	Virszemes un pazemes ūdeņu stāvokļa un aizsargājamo teritoriju monitorings: Dalībvalsts nodrošina monitoringa programmu, lai izveidotu saskaņotu un visaptverošu ūdens resursu stāvokļa pārskatu katrā UBA.	Ieviešana ir obligāta			P. ir ieviests daļēji
				Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas, ko piemēro to valsts noteikumu pārkāpumiem, kurus pieņem saskaņā ar šo direktīvu.	Ieviešana ir obligāta			P. ir ieviests
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmisko vielu reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH regula)									
Sint., Nesint. (iesk.Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Ieviešana turpinās	Vielu reģistrēšana	Vielas tīrā veidā, maisījumos vai izstrādājumos nedrīkst ražot Kopienā vai laist tirgū, ja vien tās nav reģistrētas saskaņā ar attiecīgiem noteikumiem.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK noteikumi Nr.84 (05.02.2013.)	
				Ziņojums: Ķīmiskās drošības pārskats	Ķīmiskās drošības novērtējumu veic un ķīmiskās drošības pārskatu sagatavo visām vielām, kas jāreģistrē saskaņā ar I nodaļu, ja vienam reģistrētajam gadā ir 10 tonnu vai lielāks apjoms. Reģistrētājs apzina un piemēro atbilstīgus pasākumus, lai pietiekami kontrolētu ķīmiskās drošības novērtējumā apzinātos riskus, vajadzības gadījumā tos iesaka drošības datu lapās.	Ieviešana ir obligāta			P. ir ieviests
				Drošības datu lapas	Vielas vai maisījuma piegādātājs - saskaņā ar noteiktiem kritērijiem - sniedz saņēmējam vielas vai maisījuma ar drošības datu lapas.	Ieviešana ir obligāta			P. ir ieviests
				Informācijas nodrošināšanas prasība	Vielas vai vielas preparātā piegādātājs, kam nav jāiesniedz drošības datu lapa, saņēmējam sniedz informāciju saskaņā ar 32. pantu.	Ieviešana ir obligāta			P. ir ieviests
				Informācijas nodrošināšanas prasība	1. Tāda izstrādājuma piegādātājs, atbilstoši noteiktajiem kritērijiem, izstrādājuma saņēmējam dara zināmu pietiekamu informāciju, un vismaz vielas nosaukumu. 2. Pēc patērētāja pieprasījuma tāda izstrādājuma piegādātājs, atbilstoši noteiktajiem kritērijiem, patērētājam dara zināmu pietiekamu informāciju, kas piegādātājam pieejama, lai izstrādājumu varētu droši lietot, un vismaz vielas nosaukumu.	Ieviešana ir obligāta			P. ir ieviests

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
Sint., Nesint. (iesk.Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Ieviešana turpinās	Informācijas glabāšanas pienākums	Katrs ražotājs, importētājs, pakārtots lietotājs un izplatītājs vāc un glabā pieejamu visu vajadzīgo informāciju, lai pildītu ar šo regulu uzliktos pienākumus, vismaz 10 gadus pēc tam, kad viņš beidzis ražot, importēt, piegādāt vai lietot attiecīgo vielu vai preparātu.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK noteikumi Nr.84 (05.02.2013.)
				Noteiktu vielu aizliegšana jeb ierobežošana	1. Ražotājs, importētājs vai pakārtots lietotājs neļauj tirgū, neizmanto pats XIV pielikumā iekļautās vielas, - ja vien izņēmuma gadījumā. 2. Vielu, kas atrodas tīrā veidā, maisījumā vai izstrādājumā, un kas iekļauta XVII pielikumā, nedrīkst ražot, laist tirgū vai lietot, izņemot, ja tas atbilst šī ierobežojuma nosacījumiem.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Marķēšana	Licenču īpašnieki, kā arī pakārtoti lietotāji, kas iekļauj vielas preparātā, norāda licences numuru uz marķējuma, pirms vielu vai vielas preparātu laiž tirgū licencētai lietošanai.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Kontrole	Dalībvalstis uztur konkrētiem apstākļiem piemērotu oficiālu kontroles un citu darbību sistēmu.	Ieviešana ir obligāta	P. ieviešana ir procesā	
				Sodi	Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, ko piemēro par šīs regulas pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka sodus īsteno. Sodiem ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 86/278/EEK (1986. gada 12. jūnijs) par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas								
Nesint. (iesk. Met.)	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn., NŪ dūņu "ražotāji"	Pilnībā ieviesta	Dūņu apsaimniekoš. (regulējums un robežvērtības)	Dalībvalstis aizliedz izmantot dūņas, ja viena vai vairāku smago metālu koncentrācija augsnē pārsniedz robežvērtības, ko tās noteikušas saskaņā ar I A pielikumu. Dūņu izmantošana tiek reglamentēta ar sekojošām procedūrām: a) dalībvalstis nosaka maksimālo dūņu daudzumu, ko vienai platības vienībai gadā, izsakot to sausnas tonnās, drīkst iestrādāt augsnē, <u>vai</u> b) dalībvalstis nodrošina to, ka tiek ievērotas robežvērtības attiecībā uz metālu daudzumu, ko vienā platības vienā laika vienībā var iestrādāt augsnē.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK not. Nr.362 (02.05.2006.)
				Dūņu apsaimniekoš. (attīrīšana pirms izmantošanas)	Pirms izmantošanas lauksaimniecībā dūņas jāapstrādā. Ar paredzētiem nosacījumiem, var atļaut izmantot neapstrādātas dūņas.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Dūņu apsaimniekoš. (izmantošanas aizliegums)	Dalībvalstis aizliedz dūņu izmantošanu vai dūņu piegādi izmantošanai: a) pļavām vai lopbarības kultūrām, ja pļavas ir paredzētas ganībām un lopbarības kultūras paredzēts novākt, pirms pagājis noteikts laikposms (7. pants); b) augsnei, kur audzē augļu un dārzeņu kultūras, izņemot augļu kokus; c) zemei, kas paredzēta tādu augļu un dārzeņu kultūru audzēšanai, kas parasti ir tiešā kontaktā ar augsni un ko	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

					parasti patērē neapstrādātus, - 10 mēnešus pirms ražas novākšanas un novākšanas laikā.			
				Analīzes	Izmantotās dūņas un augsni analizē kā norādīts pielikumos II A un II B.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 850/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem								
Sint.sav.	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn.? Rūpniecība	Ieviešana turpinās	Noteiktu vielu aizliegums	Neatkarīgi no tā, vai vielas ir pašas par sevi, preparātos vai kā sastāvdaļas izstrādājumos, regulas I pielikumā uzskaitīto vielu ražošana, laišana tirgū un lietošana ir aizliegta.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK noteikumi Nr. 682 (27.07.2010.) MK noteikumi Nr. 950 (13.12.2011.) MK noteikumi Nr. 1082 (30.11.2010.) MK noteikumi Nr.139 (14.02.2006.) MK noteikumi Nr.485 (21.06.2011.) MK noteikumi Nr.401 (24.05.2011.) MK noteikumi Nr.302 (19.04.2011.) MK noteikumi Nr.703 (13.09.2011.) MK noteikumi Nr.484 (21.06.2011.)
				Noteiktu vielu ierobežojums	Neatkarīgi no tā, vai vielas ir pašas par sevi, preparātos vai kā sastāvdaļas izstrādājumos, regulas II pielikumā uzskaitīto vielu ražošana, laišana tirgū un lietošana ir ierobežota saskaņā ar minētajā pielikumā izklāstītajiem nosacījumiem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Ziņošana par krājumu	No I vai II pielikumā uzskaitītām vielām, kuras ir atļauts lietot, sastāvoša vai tās saturoša krājuma, lielāka par 50 kg, turētājs sniedz dalībvalsts, kurā krājums ir izveidots, kompetentajai iestādei informāciju par attiecīgā krājuma veidu un lielumu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Atkritumu apsaimniekošana	No I vai II pielikumā uzskaitītām vielām sastāvoša vai tās saturoša krājuma turētājs rīkojas ar minēto krājumu kā ar atkritumiem un saskaņā ar 7. pantu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Izplūžu uzskaites	Divu gadu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā dalībvalstis saskaņā ar savām saistībām atbilstoši Konvencijai un Protokolam izveido un uztur uzskaites par III pielikumā minēto vielu izplūdēm gaisā, ūdenī un uz zemes.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Nacionālā programma/ plāns	Dalībvalsts paziņo savu rīcības plānu, kas izstrādāts saskaņā ar saistībām atbilstoši Stokholmas konvencijai kā daļa no šīs konvencijas valsts ieviešanas plāna par pasākumiem kopējo izplūžu identificēšanai, raksturošanai un samazināšanai līdz minimumam, lai tās iespējami drīz likvidētu, ja tas praktiski izdarāms.	ieviešana ir obligāta	?	
				Monitorings	Komisija un dalībvalstis ciešā sadarbībā izveido attiecīgas programmas un mehānismus atbilstoši pašreizējam stāvoklim, lai regulāri nodrošinātu salīdzināmus monitoringa datus par dioksīnu, furānu un PHB klātbūtni vidē, kā norādīts III pielikumā.	ieviešana ir obligāta	?	
				Sodi	Dalībvalstis paredz noteikumus attiecībā uz sodiem, ko piemēro par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tos piemēro. Paredzētajiem sodiem jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/35/EK (2005. gada 7. septembris) par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Pārkāpumi	Dalībvalstis nodrošina to, ka piesārņojošo vielu noplūdi no kuģiem visās minētajās teritorijās uzskata par pārkāpumu, ja tas izdarīts ar nodomu, aiz neuzmanības vai rupjas nolaidības. Šos pārkāpumus uzskata par noziedzīgiem nodarījumiem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums (31.10.2002.) Krimināllikums (17.06.1998.) Vides aizsardzības likums (02.11.2006.)

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Kontrole	Ja neatbilstība standartiem vai kāda informācija rada aizdomas, ka kuģis, kas labprātīgi atrodas kādas dalībvalsts ostā vai ārzonas terminālā, ir iesaistījies vai iesaistās piesārņojošu vielu noplūdē, attiecīgā dalībvalsts nodrošina atbilstīgas pārbaudes veikšanu. Tiktāl, ciktāl minētā pārbaude atklāj faktus, kas varētu norādīt uz pārkāpumu, par to informē attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes un karoga valsts iestādes.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums (31.10.2002.) Krimināllikums (17.06.1998.) Vides aizsardzības likums (02.11.2006.)
				Sodi	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka par pārkāpumiem piemēro efektīvus, samērīgus un preventīvus sodus, kas var ietvert krimināltiesiskus vai administratīvus sodus.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 782/2003 (2003. gada 14. aprīlis) par aizliegumu attiecībā uz alvorganiskajiem savienojumiem uz kuģiem								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Alvorganisko savienojumu aizliegums	Alvorganiskos savienojumus, kuri darbojas kā biocīdi pretapaugšanas sistēmās, nedrīkst lietot vai atkārtoti lietot uz kuģiem no 2003. gada 1. jūlija.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK noteikumi noteikumi Nr.57 (10.01.2010.) MK noteikumi noteikumi Nr.49 (29.01.2008.)
				Alvorganisko savienojumu aizliegums	Kuģiem, kuriem ir tiesības kuģot zem dalībvalsts karoga, uz to korpusiem vai ārējām daļām un virsmām esošajās pretapaugšanas sistēmās nedrīkst būt alvorganiskie savienojumi: i) no 2003. gada 1. jūlija kuģiem, un kuriem pretapaugšanas sistēma ir tikusi lietota, mainīta vai aizstāta pēc šīs dienas; ii) no 2008. gada 1. janvāra, ja vien tiem nav pārklājuma, kas veido barjeru šādiem savienojumiem, lai novērstu to noplūdi no neatbilstošās pretapaugšanas sistēmas.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Sertifikācija	i) Kuģus, kuru bruto tonnāža ir ≥ 400 apseko un sertificē no 2003. gada jūlija, pirms kuģis tiek nodots ekspluatācijā pirmo reizi vai arī kad pretapaugšanas sistēmas tiek nomainītas vai aizstātas; ii) Kuģiem, kuru garums ir ≥ 24 m, bet kuru bruto tonnāža ir < 400 , jāved līdzīgu AFS deklarāciju, lai pierādītu atbilstību aizliegumam lietot un pārvadāt alvorganiskos savienojumus.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu laišanu tirgū								
Sint.sav.	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Pilnībā ieviesta	Vielu apstiprināšana	Aktīvo vielu apstiprina, ja tā atbilst kritērijiem, kas ietverti II pielikuma 2. un 3. punktā. Pirmo apstiprinājumu piešķir uz laiku, kas nepārsniedz 10 gadus.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK noteikumi Nr.362 (02.05.2006.)
				Produktu autorizācija	AAL nav atļauts laist tirgū / lietot, ja vien tas ir atļauts dalībvalstī saskaņā ar šo regulu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Produktu lietošanas principi	Augu aizsardzības līdzekļus lieto pareizi, tajā skaitā ietverot labu augu aizsardzības prakses piemērošanu un atbilstību nosacījumiem, kas noteikti saskaņā ar šo Reg.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
Sint.sav.	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Pilnībā ieviesta	Prasības publiskai informācijai	Dalībvalstis nodrošina, ka informācija par augu aizsardzības līdzekļiem, kas ir atļauti vai atsaukti saskaņā ar šo regulu, ir publiski pieejama elektroniskā formā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Marķēšana un iepakojums	1. AAL, kurus var kļūdaini noturēt par pārtiku, dzērieniem vai lopbarību, <u>iepakoj</u> tā, lai samazinātu iespējamību, ka šādu kļūdu varētu pieļaut. 2. AAL <u>marķējumā</u> ievēro Direktīvā 1999/45/EK ietvertās klasifikācijas, marķēšanas un iepakojšanas prasības, kā arī prasības, kas izklāstītas regulā, kuru pieņem saskaņā ar 79. panta 4. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Informācijas glabāšanas prasība	AAL ražotāji, piegādātāji, izplatītāji, importētāji un eksportētāji vismaz piecus gadus glabā informāciju par AAL, ko tie ražo, importē, eksportē, uzglabā vai laiž tirgū (profesionālie lietotāji).	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Kontrole	Dalībvalstis veic oficiālas pārbaudes, lai īstenotu šīs regulas ievērošanu. Tās sastāda un nosūta Komisijai ziņojumu par šo pārbaužu apjomu un rezultātiem sešu mēnešu laikā pēc tā gada beigām, uz kuru attiecas ziņojumi.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Sodi	Dalībvalstis pieņem noteikumus attiecībā uz soda sankcijām par šīs regulas pārkāpumiem un veic pasākumus, kas vajadzīgi to īstenošanai. Paredzētie sodi ir efektīvi, samērīgi un atturoši no turpmākiem pārkāpumiem (dissuasive).	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (arī Regula (EK) Nr. 660/2014 (2014.gada 15.maijs), kas izdara labojumus Regulā (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem)								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/ aktivitātēm (SM & LJA koment.)	Pilnībā ieviesta	Paziņošanas prasība	Uz 3.(1) pantā minētajiem atkritumu sūtījumiem attiecas iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, kas noteikta Regulā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Ķīmisko vielu likums (01.04.1998.)
				Informācijas sniegšanas prasības	Uz 3.(2) pantā minēto atkritumu sūtījumiem reģenerācijas nolūkā gadījumā, kad vesto atkritumu daudzums ir lielāks par 20 kg, attiecas vispārējas informācijas prasības atbilstīgi 18. pantam.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Finansiālās garantijas vai apdrošinājums	Uz visiem atkritumu sūtījumiem, kuriem ir nepieciešams paziņojums, attiecas prasība sniegt finansiālās garantijas vai līdzvērtīgu nodrošinājumu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Papildu noteikumi	Papildu noteikumi attiecībā uz pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām: Atkritumu sūtījumiem, kas paredzēti pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām, piemēro papildu noteikumus saskaņā ar šīs direktīvas 15. pantu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Informācijas sniegšanas prasības	Kompetentās nosūtīšanas vai galamērķa iestādes var nodrošināt publisku pieejamību informācijai par to sūtījumu paziņojumiem, kuriem tās ir devušas piekrišanu, ja attiecīgā informācija nav konfidenciāla saskaņā ar	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kugniecība	Pilnībā ieviesta	Paziņošanas prasība	Ja kāda no iesaistītajām kompetentajām iestādēm konstatē, ka atkritumu sūtījums nevar tikt veikts, kā paredzēts saskaņā ar paziņojuma un pārvietošanas dokumentu, tā nekavējoties informē kompetento nosūtīšanas iestādi. Ja reģenerācijas vai apglabāšanas uzņēmums noraida saņemto kravu, tas nekavējoties informē kompetento galamērķa iestādi.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Ķīmisko vielu likums (01.04.1998.)
				Izmaksu atlīdzināšana	Pienākumu segt atbilstīgas un proporcionālas administratīvas izmaksas, kas rodas paziņošanas un uzraudzības procedūru īstenošanā, kā arī atbilstīgas analīzes un pārbaudes parastās izmaksas var uzlikt paziņotājam.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Atkritumu eksporta aizliegums	1. Visa veida atkritumu eksports no Kopienas apglabāšanas nolūkā ir aizliegts. Šis aizliegums neattiecas uz to atkritumu eksportu, kas paredzēti apglabāšanai EBTA valstīs, kas ir arī Bāzeles Konvencijas puses. 2. 36. pantā minēto atkritumu eksports no Kopienas reģenerācijas nolūkā valstīs, kurās nepiemēro ESAO lēmumu, ir aizliegts. 3. Atkritumu eksports no Kopienas uz Antarktiku ir aizliegts.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Atkritumu importa aizliegums	1. Atkritumu imports Kopienā apglabāšanas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 41. pantā uzskaitītajām valstīm. 2. Visa veida atkritumu imports Kopienā reģenerācijas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 43.pantā minētajām valstīm.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Prasības (pienācīgās prasības operatoriem)	Radītājs, paziņotājs un citi uzņēmumi, kas iesaistīti atkritumu sūtījumā un/vai to reģenerācijā, vai apglabāšanā, <u>veic nepieciešamos pasākumus</u> , lai nodrošinātu, ka jebkuri to sūtītie atkritumi tiek apsaimniekoti, neizraisot apdraudējumu cilvēku veselībai, un tas tiek veikts <u>videi drošā veidā</u> visā sūtījuma, kā arī reģenerācijas un apglabāšanas laikā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Sodi	Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, kas piemērojami par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tos īsteno. Noteiktajiem sodiem ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Sadarbība	Dalībvalstis, atbilstīgos un nepieciešamos gadījumos sazinoties ar Komisiju, sadarbojas ar citām Bāzeles Konvencijas pusēm un starpvalstu organizācijām, cita starpā veicot apmaiņu un/vai daloties informācijā, veicinot videi nekaitīgu tehnoloģiju ieviešanu un attiecīgo labas prakses kodeksu izstrādi.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006								
Sint.sav.	(-), Sistemātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoj.	Pilnībā ieviesta	Regulējums un kontrole attiecībā uz klasifik., marķēšanu, iepakoj.	Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, tostarp uztur valsts kontroles sistēmu, lai nodrošinātu, ka tirgū nenonāk vielas un maisījumi, kas nav klasificēti, marķēti, paziņoti un iepakoti saskaņā ar šo regulu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Vielu un maisījumu klasifikācija	Ražotāji, importētāji un pakārtoti lietotāji pirms vielu vai maisījumu laišanas tirgū klasificē tos saskaņā ar II sadaļu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Marķēšana un iepakojšana	Ja viela vai maisījums ir klasificēts kā bīstams, piegādātāji nodrošina, ka viela vai maisījums pirms laišanas tirgū ir marķēts un iepakots atbilstīgi III un VI sadaļai.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Palīdzības dienests	Dalībvalstis izveido savus palīdzības dienestus, lai sniegtu konsultācijas ražotājiem, importētājiem, izplatītājiem, pakārtotiem lietotājiem un visām citām ieinteresētajām personām par to attiecīgajiem pienākumiem un saistībām saskaņā ar šo regulu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Sodi	Dalībvalstis ievieš sodus, kas piemērojami par šīs regulas neievērošanu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu šīs regulas piemērošanu. Pārkāpumu gadījumā sodiem jābūt efektīviem, proporcionāliem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Reklamēšana	Tādas vielas reklamēšanai, kura klasificēta kā bīstama, jāatbilst 48. panta prasībām.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Informācijas glabāšanas prasības	Piegādātājs apkopo un vismaz 10 gadus pēc vielas vai maisījuma pēdējās piegādes nodrošina pieeju visai informācijai, ko izmantojis, lai to klasificētu un marķētu saskaņā ar šo regulu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Pasākumi (pagaidu nacionālie pasākumi)	Ja dalībvalstij ir pamatots iemesls uzskatīt, ka viela vai maisījums, lai gan atbilst šīs regulas prasībām, rada nopietnu risku cilvēku veselībai vai videi ar klasifikāciju, marķējumu vai iepakojumu saistītu iemeslu dēļ, tā var veikt atbilstīgus pagaidu pasākumus.	Apņēmusies ieviest	(-) (Šādi P. nav plānoti)	
Padomes Direktīva 96/82/EK (1996. gada 9. decembris) par tādu smagu nelaimes gadījumu briesmu pārzināšanu, kuros iesaistītas bīstamas vielas (SEVESO- II; tiks aizstāta ar Seveso-III no 2015.g.jūnija)								
Sint.sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bīst.v.	Pilnībā ieviesta	Pasākumi (operatoriem, negadījumos)	Dalībvalstis nodrošina to, ka <u>operatoram ir pienākums veikt visus nepieciešamos pasākumus</u> , kas vajadzīgi, lai novērstu smagus nelaimes gadījumus un mazinātu to ietekmi uz cilvēkiem un vidi.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK not. Nr.532 (19.07.2005.)
				Informācijas sniegšanas prasības	Dalībvalstis pieprasa, lai <u>operators</u> noteiktā termiņā <u>nosūta kompetentai iestādei paziņojumu</u> , iekaitot operatora nosaukumu, informāciju, kas ļautu identificēt bīstamās vielas, bīstamo vielu daudzumu un fizisko formu, uzņēmuma tiešo vidi (faktori, kas varētu izraisīt smagus nelaimes gadījumus vai saasināt to sekas).	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
Sint.sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bist.v.	Pilnībā ieviesta	Nelaiemes gadījumi: novēršanas politika operatoriem	Dalībvalstis prasa, lai <u>operators izstrādātu dokumentu, kurā izklāstīta smagu nelaiemes gadījumu novēršanas politika</u> , kā arī nodrošinātu tādas politikas pienācīgu īstenošanu. Dokumenta mērķis ir ar atbilstīgiem līdzekļiem, procedūrām un vadības sistēmām garantēt cilvēku un vides augsta līmeņa aizsardzību.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK not. Nr.532 (19.07.2005.)
				Nelaiemes gadījumi: operatoru drošības pārskati	Dalībvalstis pieprasa, lai <u>operators izstrādātu drošības pārskatu</u> ar mērķi parādīt, ka ir nodrošināta smagu nelaiemes gadījumu novēršanas politika un tās īstenošanai vajadzīgā vadības sistēma.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Integrācija ar citām politikām	Dalībvalstis nodrošina to, ka, izstrādājot zemes izmantošanas politiku un/vai citu attiecīgu politiku, tās ņem vērā mērķus attiecībā uz smagu nelaiemes gadījumu novēršanu un to seku mazināšanu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Infomācijas sniegšanas prasības	Dalībvalstis nodrošina to, ka personām, kuras varētu skart smags nelaiemes gadījums uzņēmumā, bez īpaša minēto personu pieprasījuma tiek sniegta informācija par drošības pasākumiem un atbilstīgu rīcību nelaiemes gadījuma gadījumā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Infomācijas sniegšanas prasības	Dalībvalstis nodrošina to, ka pēc smaga nelaiemes gadījuma, tiklīdz iespējams, operatoram ir pienākums (a) informēt kompetentās iestādes; (b) sniegt kompetentām iestādēm ziņas, tiklīdz tās saņemtas un (c) informēt kompetentās iestādes par plānotiem pasākumiem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Nelaiemes gadījumi: pārsūtīta rīcība (no kompetentās iestādes)	Dalībvalstis nodrošina to, ka pēc smaga nelaiemes gadījuma, tiklīdz iespējams, kompetentā iestāde: (a) nodrošinātu to, ka tiek veikti visi vajadzīgie steidzami, vidēja termiņa un ilgtermiņa pasākumi; (b) veicot pārbaudes, izmeklēšanu vai citiem piemērotiem līdzekļiem vāktu informāciju, kas vajadzīga smagā nelaiemes gadījuma tehnisko, organizatorisko un vadības aspektu pilnīgai analīzei; (c) attiecīgi rīkotos, lai nodrošinātu to, ka vadītājs veic visus vajadzīgos pasākumus stāvokļa labošanai; (d) sniegtu ieteikumus attiecībā uz turpmākiem aizsargpasākumiem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Infomācijas sniegšanas prasības	Lai novērstu smagus nelaiemes gadījumus un mazinātu to sekas, dalībvalstis par to teritorijā notikušām smagiem nelaiemes gadījumiem, kas atbilst VI pielikuma kritērijiem, cik vien ātri iespējams informē Komisiju.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Kontrole	Dalībvalstis nodrošina to, ka kompetentās iestādes organizē <u>pārbaudu sistēmu vai citus kontroles pasākumus</u> , kas piemēroti attiecīgā tipa uzņēmumam.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Infomācijas sniegšanas prasības	Dalībvalstis un Komisija, pamatojoties uz gūto pieredzi, apmainās ar informāciju par smagu nelaiemes gadījumu novēršanu un to seku mazināšanu. Jo īpaši apmainās ar tādu informāciju, kas attiecas uz šajā direktīvā paredzēto pasākumu norisi.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atļidzināšanu								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Konkrētas nozares nav norādītas	Pilnībā ieviesta	Pasākumi (preventīvie pasākumi operatoriem)	Ja kaitējums videi vēl nav noticis, bet pastāv tieši draudi tam, ka tāds kaitējums notiks, operatoram <u>nekavējoties jāveic nepieciešamie preventīvie pasākumi.</u>	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Vides aizsardzības likums (02.11.2006.) Likums Par piesārņojumu (15.03.2001.), Atkritumu apsaimniekošanas likums (28.10.2010.), Likums par Ietekmes uz vidi novērtējumu (14.10.1998.) MK noteikumi Nr. 281 (24.04.2007.) MK noteikumi Nr.187 (02.04.2013.) MK noteikumi Nr.780 (11.10.2011.) MK noteikumi Nr.213 (27.03.2007.)
				Pasākumi (kaitējuma novēršanas pasākumi operatoriem)	Ja noticis kaitējums videi, uzņēmējs nekavējoties <u>informē kompetento iestādi</u> un veic: (i) <u>visus praktiski iespējamus pasākumus</u> , lai nekavējoties kontrolētu, norobežotu, savāktu vai citādi tiktu galā ar attiecīgajiem piesārņotājiem un/vai jebkādiem citiem kaitējumu radošiem faktoriem; (ii) \ (atbilstoši 7. pantam).	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Izmaksu atļidzināšana	Kompetentā iestāde liek <u>segt operatoram izmaksas</u> , kas radušās saistībā ar preventīvām vai vides kaitējuma novēršanas rīcībām, kas veiktas saskaņā ar šo direktīvu, cita starpā, ar nodrošinājuma vai citu piemērotu garantiju palīdzību.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Finansiālā nodrošinājuma instrumenti	Dalībvalstis veic pasākumus, lai atbalstītu to, ka attiecīgie ekonomikas un finanšu tirgus dalībnieki pilnveido finansiālā nodrošinājuma instrumentus un tirgus, ietverot finanšu mehānismus maksātnespējas gadījumā, nolūkā ļaut uzņēmējiem izmantot finanšu garantijas, lai segtu viņu saistības saskaņā ar šo direktīvu.	ieviešana ir brīvprātīga	(-) (P. ievieš. nav plānota)	
				Sadarbība	Ja kaitējums videi ietekmē vai var ietekmēt vairākas dalībvalstis, šīs dalībvalstis sadarbojas, ietverot attiecīgu informācijas apmaiņu, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz jebkādu tādu kaitējumu videi tiktu veiktas preventīvas darbības vai, ja vajadzīgs, vides kaitējumu novēršanas (remedial) darbības.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/106/EK (2008. gada 19. novembris) par jūrnieku minimālo sagatavotības līmeni								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Apmācības	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jūrnieki būtu sagatavoti vismaz saskaņā ar STCW konvencijas prasībām un viņiem būtu sertifikāti.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums (31.10.2002.) Jūras kodekss (29.05.2003.) MK noteikumi Nr.895 (22.11.2005.) MK noteikumi Nr.1164 (21.12.2010.) MK noteikumi Nr.273 (03.06.2014.)
				Kvalitātes standartu sistēma	Dalībvalstis nodrošina, ka darbības, kas saistītas ar sagatavošanu, kompetences novērtēšanu, sertificēšanu, apstiprinājumu un atkārtotu apstiprinājumu izsniegšanu un ko veic nevalstiskas aģentūras vai vienības, kas ir to pakļautībā, pastāvīgi tiek pārraudzītas, izmantojot kvalitātes standartu sistēmu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
				Personāla atpūtas periods (prasība)	Noguruma novēršanas nolūkā dalībvalstis nosaka un ievieš atpūtas laiku sardzes personālam un prasa sardzes	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

					sistēmas organizēt tā, lai sardzes personāla efektivitāte nepasliktinātos noguruma dēļ, un pienākumus organizēt tā, lai pirmais sardzes sastāvs reisa sākumā, kā arī nākamie sardzes sastāvi, kuri cits citu nomaina, būtu pietiekami atpūtušies un arī citādi gatavi sardzei.			
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Kontrole	Visus kuģus neatkarīgi no karoga, ar kuru tie kuģo, tiem atrodies dalībvalsts ostās, pakļauj ostas valsts kontrolei, ko veic virsnieki, kurus konkrētā dalībvalsts ir attiecīgi pilnvarojusi, lai pārbaudītu, vai visiem jūrnikiem, kas strādā uz kuģa un kam saskaņā ar STCW konvenciju jābūt kompetences sertifikātam vai attiecīgajām atļaujām.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Sodi	Dalībvalstis nosaka sodu sistēmu par tādu attiecīgās valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti, ievērojot šo Direktīvu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu minēto sistēmu īstenošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Stratēģija Eiropas ūdens resursu aizsardzībai, lai nodrošinātu kvalitatīvu ūdens pieejamību cilvēku, ekonomisko un vides vajadzību nodrošināšanai (Blueprint)								
Sint., Nesint. (iesk.Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ	Ieviešana turpinās	Ieviešanas atbalsta rīcības	Veicināt rīcības, lai efektīvāk īstenotu spēkā esošos tiesību aktus (t.sk. . apgūt ES finansējumu no KLP un struktūrfondiem).	Nav zināms	Sagaidāms	
				Vides kvalitātes standarti	Pieņemt Komisijas priekšlikumu par grozījumiem vides kvalitātes standartiem (Prioritāro vielu direktīva) (2012.-2013.).	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	
				Emisiju standarti atļaujās	Nodrošināt, ka rūpniecisko emisiju atļaujas paredz emisiju robežvērtības, kas ir saskaņā ar BAT un ņem vērā attiecīgos ūdens mērķiem (Industriālo emisiju direktīva) (sākot no 2016.).	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	
				KLP atbilstības prasības	Pievienot Ūdens struktūr direktīvas prasības savstarpējo atbilstību prasībām, saskaņā ar KLP (tiklīdz nosacījumi Komisijas priekšlikumā ir izpildīti (t.i., ne agrāk 2014.) .	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	
HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)								
Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn., Rūpniecība	Ieviešana turpinās	Ierobežojumi smago metālu izmantošanai	Atbalstīt turpmāku ierobežojumu noteikšanu un, ja iespējams, pilnībā aizliegt dzīvsudraba izmantošanu produktos un procesos. Līdz 2009. gadam izvērtēt iespēju noteikt kadmija satura ierobežojumu mēslošanas līdzekļos.	Apņēmusies ieviest	(-)*	(* P.ievieš. atbilstoši esošiem LV un ES tiesību aktiem.)
Sint., Nesint. (iesk.Met.)				Nacionālā programma/ plāns	Sagatavot un iesniegt HELCOM izskatīšanai nacionālo programmu (līdz 2010.), lai novērtētu tās efektivitāti HLECOM Ministru tikšanās laikā 2013. gadā un pieņemtu lēmumu <u>par papildus pasākumiem, ja nepieciešams.</u>	Apņēmusies ieviest	Ieviests, Neskaidrs (pap.P.)	
Sint.sav.				Noteiktu vielu aizliegums vai ierobežojums	<ul style="list-style-type: none"> Līdz 2010. gadam aizliegt izmantot, ražot un tirgot endosulfanu, pentaBDE, octaBDE. Līdz 2008. gadam ieviest stingrus ierobežojumus PFOS, NP/NPEs, SCCPs izmantošanai. 	Apņēmusies ieviest	(-)*	(* P.ievieš. atbilstoši Prioritāro v. Dir.)
				Ķīmisko produktu reģistrs	Līdz 2010. gadam izveidot un pilnveidot atbilstošus ķīmisko produktu reģistrus, maksimāli izmantojot pašreizējos reģistrus, kā arī tādus reģistrus, kas tiek izstrādāti, piemēram, REACH.	Apņēmusies ieviest	(-)*	(* P.ievieš. atbilstoši Prioritāro v. Dir. un REACH.)

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
Sint.sav.	Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība	ieviešana turpinās	Alvorganisko savienojumu aizliegums	<ul style="list-style-type: none"> Sākot no 2010. gada, neviens kuģis, kas ienāk Baltijas jūras reģiona ostās, kuģu pretapaugšanas sistēmā nevar izmantot alvorganiskos savienojumus, kas darbojas kā biocīdi. Veicināt efektīvu, videi draudzīgu un drošu kuģu pretapaugšanas sistēmu izmantošanu, kas nesatur tributilstannānu (TBT); 	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
			ieviešana turpinās	Rekomendāciju pieņemšana	<p>Pieņemt HELCOM rekomendāciju 28E/8 par videi draudzīgām metodēm, lai samazinātu un novērstu dioksīnu un citu bīstamo vielu emisiju, ko izraisa mazas sadedzināšanas iekārtas.</p> <p>Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekomendācija mazo sadedzināšanas iekārtu darbībā.</p>	(-) (Speciāli nac. normatīvi netiek plānoti)	(-) (Speciāli nac. normatīvi netiek plānoti)	
			ieviešana turpinās	Integrācija ar citām politikām	Turpmāk identificēt, novērtēt un samazināt izplūdes, emisiju un zudumus no avotiem identificētajos iespējamajos sektoros un galvenajos izmantošanas veidos, un iekļaut tos nacionālajās īstenošanas programmās/ES ūdens struktūr direktīvas pasākumu programmā.	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms (ŪSD 2.cikla PP)	
			ieviešana turpinās	Rekomendāciju pieņemšana	Līdz 2013. gadam pieņemt HELCOM rekomendāciju 28E/12 "Apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspējas jautājumā". Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekomendācija apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspēja.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2010 (Maskava)								
Sint.sav.	Nav norādīts, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Nav norādīts	ieviešana turpinās	Rekomendāciju (kas attiecas uz sint.v.) pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendācijas 31E/1 par HELCOM mērķu sasniegšanu attiecībā uz bīstamajām vielām, 31E/4 par pareizu atkritumu apstrādi/ apglabāšanu, 31E/5 par savstarpēju plānu par patvēruma vietām BJ.	Apņēmusies ieviest	?	
Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Nav norādīts	ieviešana turpinās	Rekomendāciju (kas attiecas uz nesint.v.) pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendācijas 31E/1 par HELCOM mērķu sasniegšanu attiecībā uz bīstamajām vielām, 31E/4 par pareizu atkritumu apstrādi/ apglabāšanu, 31E/2 par baterijām un akumulatoriem, 31E/3 par kadmiju mēslošanas līdzekļos.	Apņēmusies ieviest	?	
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)								
Sint.sav.	No atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (lielās un mazās sadedzināš. iekārtas)	?	Prasības, emisiju limita vērtības un pasākumi emisiju samazināšanai	Deklarācijas valstis apstiprina savu apņemšanos nodrošināt sadedzināšanas efektivitātes prasības (combustion efficiency requirements) un dioksīnu emisiju limita vērtības atbilstoši HELCOM Rekomendācijai 28E/8 (līdz 2016.g.), lai samazinātu dioksīnu emisijas no maza mēroga sadedzināšanas avotiem , kā arī izstrādātu izmaksu efektīvākos un BAT atbilstošus pasākumus liela mēroga rūpniecības objektiem.	Apņēmusies ieviest	?	

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
Sint.sav.	Tieša, Negadījumu	Akvakultūra	?	Jaunas HELCOM Rekomendācijas par ilgtspējīgu akvakultūru izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas līdz 2014.g. izstrādāt jaunu HELCOM Rekomendāciju par ilgtspējīgu akvakultūru, kas aizstātu esošo HELCOM Rekomendāciju 25/4, kuras mērķis ir ierobežot tādas potenciālās vides ietekmes kā svešo sugu ieviešana, biogēnu piesārņojums, kā arī antibiotiku un citu farmaceitisko preparātu ievadīšana vidē no akvakultūrām.	Apņēmusies ieviest	?	
Sint.sav.	Tieša, Negadījumu	Kuģniecība	?	Avārijas situāciju un reaģētspējas gatavības tālāka uzlabošana	Deklarācijas valstis vienojas (līdz 2015.g.) turpināt attīstīt reģionālo avārijas situāciju un reaģētspējas gatavību, tai skaitā, HELCOM SeaTrackWeb, HELCOM AIS, HELCOM Pollution Reporting System (POLREP), HELCOM GIS.	Apņēmusies ieviest	?	
Sint.sav.	Tieša, Negadījumu	Kuģniecība	?	Rekomendāciju (BRISK un BRISK-RU) ieviešana	Deklarācijas valstis vienojas izsvērt un ieviest HELCOM BRISK un BRISK-RU projektu rekomendācijas, lai stirpinātu BJ avārijas situāciju sagatavotības un reaģētspējas jaudu.	Apņēmusies ieviest	?	
Sint.sav.	Tieša, Negadījumu	Kuģniecība	?	HELCOM Rokasgrāmatas atjaunināšana	Deklarācijas valstis vienojas atjaunināt HELCOM Rokasgrāmatu par Sadarbību jūras piesārņojuma apkarošanā (HELCOM Manual on Co-operation in Combating Marine Pollution Volume II), fokusējoties uz reaģētspēju avārijas situācijām, kas ietver bīstamās vielas un kravas (līdz 2016.g.).	Apņēmusies ieviest	?	
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Nav norādīts	?	Pasākumu pakete bīstamo vielu samazināšanai	Deklarācijas valstis pieņem "pārvaldības pasākumu paketi bīstamo vielu izplūžu, emisiju un zudumu samazināšanai no dažādiem avotiem" ("Palette of measures on management options to reduce discharges, emissions, and losses of hazardous substances from various sources").	Apņēmusies ieviest	?	
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Nav norādīts, Sistemātiska	Nav norādīts	?	Āktivitātes paterētāju uzvedības izmaiņām	Deklarācijas valstis vienojas turpināt veicināt un pastāvīgi atbalstīt aktivitātes, kuru mērķis ir mainīt paterētāju uzvedību uz "zaļāku" produktu, procesu un pakalpojumu lietošanu (mazāk saistītu ar bīstamo vielu lietošanu).	Apņēmusies ieviest	?	
Nesint. (iesk. Met.)	?, Sistemātiska	Rūpniec., ?	?	Minamatas Konvencijas par merkūriju ratificēšana	Deklarācija mudina ratificēt un pēc iespējas ātri sākt ieviest Minamatas Konvenciju par merkūriju (UNEP Minamata Convention on Mercury (2013)), ņemot vērā jau esošās un iespējams atjauninātās HELCOM Rekomendācijas, kas ierobežo merkūrija lietošanu produktos un procesos.	Apņēmusies ieviest	?	
Nesint. (iesk. Met.)	?, Sistemātiska	?	?	Radioaktīvo vielu monitorings un ietekmes novērtējums	Deklarācijas valstis vienojas turpināt radioaktīvo vielu monitoringu BJ saskaņā ar HELCOM Rekomendāciju 26/3 un veikt novērtējumus radioaktivitātes ietekmei uz jūras vidi un cilvēkiem.	Apņēmusies ieviest	?	
Sint.sav.	Tieša, Negadījumu	Kuģniecība	?	Rekomendācijas pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendāciju 34E/2 "Further testing and development of the concept of proactive route planning as well as other e-navigation solutions to enhance safety of navigation and protection in the marine environment in the BS Region".	Apņēmusies ieviest	?	

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
Sint.sav.	Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	?	Rekomendācijas pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendāciju 34E/4 "Airborne surveillance with remote sensing equipment in the BS Area".	Apņēmusies ieviest	?	
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/1 par HELCOM mērķu sasniegšanu attiecībā uz bīstamajām vielām								
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Nav norādīts	ieviešana turpinās	Stratēģijas īstenošana bīst.v. mērķu sasniegšanai	Dalībvalstīm tiek rekomendēts pieņemt Rekomendācijas pielikumā iekļauto "Stratēģiju HELCOM mērķa par bīstamajām vielām sasniegšanai" [Stratēģija nosaka rīcības principus un veidus, bet ne konkrētus veicamos pasākumus.]	Apņēmusies ieviest	ieviešana turpinās	
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Nav norādīts	ieviešana turpinās	HELCOM Prioritāro bīst.v. saraksts	Tiek rekomendēts uzturēt, pārskatīt un atjaunot HELCOM Prioritāro bīstamo vielu sarakstu (iekļauts 2.pielikumā), balstoties uz monitoringa un citiem zinātniskajiem datiem.	Apņēmusies ieviest	?	
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/4 par pareizu atkritumu apstrādi/apglabāšanu								
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm, Sistemātiska	Atkritumu poligoni	?	Atkritumu poligonu apsaimniekošana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts, lai no 01.01.2011. tiktu ievērota pareiza atkritumu poligonu apsaimniekošana un līdz 01.01.2012. visi neatbilstošas prakses atkritumu poligoni tiktu slēgti vai atjaunoti un ne vēlāk kā no 01.01.2013. tiktu ievēroti attiecīgie kritēriji atkritumu pieņemšanai poligonos . Ziņošana par Rekomendācijas ieviešanu - 2014.g. un reizi trijos gados pēc tam.	Apņēmusies ieviest	Nenoteiks (atbilstoš. ES normat.)	
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/5 par savstarpēju plānu par patvēruma vietām Baltijas jūrā								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	?	Savstarpējā plāna par patvēruma vietām kuģiem ieviešana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts savstarpēji sadarboties, nodrošinot patvēruma vietas kuģiem , kam jūrā nepieciešama palīdzība, kā arī ieviest "Savstarpējo plānu par patvēruma vietām BJ" caur apakšreģionu savstarpējiem līgumiem par reaģētspēju piesārņojumam jūrā.	Apņēmusies ieviest	?	
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	ieviests daļēji	Konvenciju ratifikācija	Valstīm tiek arī rekomendēts ratificēt HNS Convention, Fund Protocol 2003, Bunker Oil Convention, LLMC Protocol 96, Nairobi Convention on Removal of Wrecks . [Sarkani atzīmētās Latvijā nav ratificētas]	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests, Neskaidrs	
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/2 par baterijām un akumulatoriem								
Nesint. (iesk. Met.)	?, Sistemātiska	?	?	Tirgošanas aizliegums un marķējuma prasība	Dalībvalstīm tiek rekomendēts aizliegt tirgot baterijas un akumulatorus, kuru norādīto metālu saturs pārsniedz norādīto, kā arī attiecīgi marķēt šos metālus saturošos izstrādājumus.	Apņēmusies ieviest	?	
Nesint. (iesk. Met.)	?, Sistemātiska	?	?	Savākšana un apstrāde pēc izmantošanas	Dalībvalstīm tiek rekomendēts nodrošināt bateriju un akumulatoru savākšanu (savākšanas apjomiem jābūt vismaz 25% 2012.g. un 45% 2016.g.) un apstrādi pēc izmantošanas .	Apņēmusies ieviest	?	

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/3 par kadmiju mēslošanas līdzekļos								
Nesint. (iesk. Met.)	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimniec.	?	Kadmija saturs mēslošanas līdzekļos	Dalībvalstīm tiek rekomendēts noteikt maksimālo kadmija saturu BJ sateces baseinā lietojamajos mēslošanas līdzekļos.	Apņēmusies ieviest	?	
HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekomendācija 34E/2 par e-navigācijas risinājumiem, lai uzlabotu navigācijas drošību un jūras vides aizsardzību Baltijas jūrā								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	?	E-navigācijas pakalpojumu testēšana un risinājumu izstrādāšana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts turpināt testēt aktīvo maršrutu plānošanu (<i>concept of proactive route planning</i>) un līdz 2017.g. izstrādāt nepieciešamos risinājumus BJ e-navigācijas pakalpojumu testēšanai un apstiprināšanai. Valstīm arī tiek rekomendēts cieši sadarboties ar privāto sektoru, IMO un IALA (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities).	Apņēmusies ieviest	?	
HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekomendācija 34E/4 par novērošanu no gaisa ar attālinātās novērošanas sistēmām Baltijas jūrā								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	?	Regulāras novērošanas no gaisa veikšana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts veikt regulāri novērošanu no gaisa saskaņā ar "HELCOM Response Manual" visā BJ teritorijā, nodrošinot novērošanas sistēmu darbību arī nakts režīmā un sliktos laika apstākļos, un uzlabot iespēju izmantot novērojumus sankciju piešķiršanā atbildīgajiem par bīstamo vielu noplūdēm.	Apņēmusies ieviest	?	
HELCOM BJR: Rekomendācija 28E/8 par par videi draudzīgām metodēm, lai samazinātu un novērstu dioksīnu un citu bīstamo vielu emisiju, ko izraisa mazas sadedzināšanas iekārtas								
Sint.sav.	No atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Nav zināms	Publiskā informācija	Veikt nepieciešamos pasākumus, lai uzlabotu sabiedrības informētību.	Apņēmusies ieviest	?	
			Nav zināms	Emisiju standarti	Dalībvalstis 2008. gadā izstrādā noteiktas <u>efektivitātes prasības un emisiju robežvērtības</u> , kas paredzētas mazām sadedzināšanas iekārtām.	Apņēmusies ieviest	?	
			Nav zināms	Videi drošas sadedzināšanas tehnoloģijas	Mazās sadedzināšanas iekārtās jāveicina videi drošu sadedzināšanas tehnoloģiju izmantošana.	Ieviešana ir brīvprātīga	?	
			Nav zināms	Publiskā informācija	Piegādātāji jāinformē par videi drošām metodēm tādās sadedzināšanas iekārtās, kas nepārsniedz 50 kW, kā arī tie jāiesaista videi draudzīgas prakses (Best Environmental Practises — BEP) veicināšanā mājāsaimniecībās.	Ieviešana ir brīvprātīga	?	
			Nav zināms	Kontrole	Uzņēmumos jāiesaka vai jānosaka kā obligāta prasība, ka <u>operators veic ikgadējas iekšējas pārbaudes</u> un regulāras instruktāžas par pareizu tehniskā aprīkojuma izmantošanu, ko veic autorizēti eksperti (piem., profesionāli skursteņslauķi).	?	?	

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie normatīvi)
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/12 apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspējas jautājumā								
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Starptautiskās vienošanās un/vai reaģētspējas plāni	Dalībvalstis izveido divpusējus vai daudzpusējus līgumus un/vai reaģētspējas plānus tādiem lielākajiem riska reģioniem un/vai bīstamiem objektiem, kas atrodas dalībvalstu robežas apkārtnē un kur nepieciešama koordinēta rīcība.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Sadarbība	Sadarboties, īstenojot kopīgas novērošanas operācijas un/vai lidojumus, ko viena dalībvalsts veic virs citas(-u) dalībvalsts(-u) pārziņā esošās teritorijas, lai nodrošinātu, ka tiek izpildītas minimālās HELCOM prasības par novērošanu no gaisa.	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Apmācības	Sadarboties, veicot apmācību un rīkojot apmaiņas programmas, lai nodrošinātu ātras un adekvātas reaģēšanas iespējas un izstrādātu vislabākās metodes.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Integrācija ar citām politikām	Ņemot vērā starptautisko sadarbību, DV savos ārkārtas rīcības plānos integrē reaģēšanas pasākumus piekrastes attīrīšanai.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	MK rīkojums Nr.283 (21.05.2010.)
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Novērtējums: naftas un ķīmiskā piesārņojuma risks	Līdz 2009. gadam dalībvalstīs pabeigt naftas un ķīmisko produktu piesārņojuma riska novērtēšanu, kā arī avārijas situāciju un reaģētspējas resursu uzskaiti apakšreģionālā līmenī, kas nepieciešami, lai novērstu šos riskus.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Starptautiskie plāni: investīciju plāni reaģēšanas kapacitātes trūkumu aizpildīšanai	Apakšreģionālā līmenī identificēt trūkumus avārijas situācijās un nepietiekamus reaģētspējas resursus un sagatavot noteiktus plānus/programmas (līdz 2013. un 2016.).	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Nacionālai plāns: reaģētspējas gatavības plāns	Līdz 2010. gadam identificēt reaģēšanas pasākumu nepieciešamību piekrastes attīrīšanai un pabeigt to kvantitātes aprēķinu, kā arī līdz 2013. gadam sagatavot konkrētus plānus/programmas to īstenošanai.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (Plāna izstr.), ieviešana ir procesā (P.)	MK rīkojums Nr.283 (21.05.2010.)

5.2.2. Politikas pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums

5.pielikuma 6.tabula. Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu (P.) ieviešanas efektivitātes izvērtējuma rezultāti. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un GES-REG projekta rezultātiem; nenoteiktības novērtējumam – ekspert-vērtējums (K.Pakalnieta, SIA „AKTiiVS”).

Piezīme: Nozares/Aktivitātes, kas rada slodzi norādītas politikas ietvaram kopumā. Tās var atšķirties, skatot katru atsevišķo pasākumu. (*) apzīmējums „-„ nozīmē, ka speciālas konsultācijas par pasākuma ieviešanas situāciju nav veiktas.

Pēdējā darbu posmā pievienotie politikas ietvari un pasākumi. Informatīvajos materiālos, kas tika prezentēti JVP un seminārā, tie vēl nebija iekļauti. Pasākumu novērtējumus lielākoties nebija iespējams sagatavot (atzīmēti ar „?“), jo nepieciešams veikt konsultācijas par pasākumu ieviešanas situāciju.

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai (*)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2010/75/ES (2010. gada 24. novembris) par rūpnieciskajām emisijām (IED) (no 2014.g. janvāra jau aizstājusi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/1/EK (2008. gada 15. janvāris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/76/EK (2000. gada 4. decembris) par atkritumu sadedzināšanu)											
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Enerģ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Atļauju izsniegšana	Dalībvalsts veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka uzņēmums, kurā darbojas atkritumu sadedzināšanas vai līdzsadedzināšanas iekārtas ir saņēmis attiecīgās darbības atļaujas. Dalībvalstīm jānodrošina, ka atļaujas ietver visus nepieciešamos pasākumus, t.sk., maksimālo pieļaujamo emisiju vērtības un piemērotas monitoringa prasības.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Enerģ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Negadījumi: prasītās rīcības	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka: a)operators nekavējoties informē kompetento iestādi; b)operators nekavējoties veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai ierobežotu ietekmi uz vidi un novērstu turpmākus iespējamus starpgadījumus un negadījumus; c)kompetentā iestāde liek operatoram veikt jebkurus piemērotus papildpasākumus, lai ierobežotu ietekmi uz vidi un novērstu turpmākus iespējamus starpgadījumus un negadījumus.	Nac	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Enerģ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Sodi	Dalībvalstis nosaka sodus par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kurus pieņem saskaņā ar šo direktīvu.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Enerģ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Atkritumu gāžu kontrolēta izvadīšana	Atgāzes no sadedzināšanas iekārtām izvada kontrolēti, izmantojot skursteņus, kuru skursteņa augstumu aprēķinā tādā veidā, lai tas atbilstu cilvēku veselības un vides aizsardzības prasībām.	T/T	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidriba par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Pasākumi (darbības veicējiem)	Dalībvalstis veic pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu, ka iekārtas tiek ekspluatētas atbilstīgi šādiem principiem: a) tiek veikti visi atbilstīgie preventīvie pasākumi piesārņojuma novēršanai; b) tiek izmantoti labākie pieejamie tehniskie paņēmieni; c) nerodas būtisks piesārņojums; d) tiek novērsta atkritumu rašanās; e) kad atkritumi rodas, tos prioritārā secībā sagatavo atkārtotai izmantošanai, pārstrādā, reģenerē vai apglabā tā, lai tiktu novērsta vai samazināta jebkāda ietekme uz vidi; f) enerģija tiek izmantota efektīvi; g) tiek veikti pasākumi, kas vajadzīgi negadījumu novēršanai un to seku ierobežošanai; h) pēc darbības pilnīgas izbeigšanas tiek veikti pasākumi piesārņojuma riska novēršanai un iekārtas ekspluatācijas vietas sakārtošanai atbilstīgā stāvoklī	Nac	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms	NĒ(Nac)	Vidēja (Nenot. Par P. - tiek noteikti katram darb. veicējam)	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Monitorings (operatoriem)	Dalībvalstis nodrošina, ka piesārņojošo vielu/ emisiju monitorings tiek veikts atbilstoši Direktīvas prasībām.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Emisiju standarti	Sadedzināšanas un līdzsadedzināšanas iekārtās radītās emijas ūdenī/gaisā nedrīkst pārsniegt emisiju robežvērtības, kas noteiktas ar šo direktīvu.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Ziņojums: Sākotnējais ziņojums	Ja darbība saistīta ar atbilstīgu bīstamu vielu izmantošanu, ražošanu vai novadišanu, un ņemot vērā augsnes un gruntsūdeņu piesārņošanas iespējamību, operators iesniedz kompetentajai iestādei pamatziņojumu pirms iekārtas ekspluatācijas vai pirms tam, kad pirmo reizi kopš 2013. gada janvāra ir atjaunināta iekārtas atļauja.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Energ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Kontrole	Dalībvalstis izstrādā sistēmu iekārtu vides inspekcijām, lai pilnībā pārbaudītu visus attiecīgās iekārtas radītos vides ietekmes elementus. Dalībvalstis nodrošina, ka visām iekārtām ir valsts, reģionāla vai vietēja mēroga vides inspekcijas plāns un ka šo plānu regulāri pārskata un vajadzības gadījumā atjaunina.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidriba par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Enerģ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Darbības pārtraukšana	1.Pēc darbības pilnīgas izbeigšanas operators novērtē augsnes un gruntsūdeņu piesārņojuma stāvokli. Ja iekārta radījusi būtisku augsnes un gruntsūdeņu piesārņojumu ar atbilstīgām bīstamām vielām, operators veic vajadzīgos pasākumus, lai tādējādi atjaunotu minēto augsnes stāvokli. 2. Ja operatoram nepieprasa sagatavot pamatziņojumu, pēc darbības pilnīgas izbeigšanas operators veic vajadzīgās attīrīšanas darbības ar mērķi savākt, kontrolēt, ierobežot vai mazināt attiecīgās bīstamās vielas, lai objekts neradītu augsnes un gruntsūdeņu piesārņojuma būtisku apdraudējumu cilvēku veselībai vai videi.	T/T	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Enerģ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Atļauju izsniegšana - Sabiedrības informēšana	Dalībvalstis nodrošina, ka sabiedrības daļai laikus tiek dotas iespējas piedalīties procedūrās, piemēram, atļaujas piešķiršanā jaunai sadedzināšanai/ līdzsadedzināšanas iekārtai u.c.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Enerģ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Atļauju izsniegšana - Sabiedrības informēšana (Pārrobežu)	Ja dalībvalsts apzinās, ka iekārtas ekspluatācija var būtiski negatīvi ietekmēt vidi citā dalībvalstī, vai ja cita dalībvalsts pieprasa, tad dalībvalsts, kurā tika iesniegts pieteikums atļaujas saņemšanai, minētajai otrai dalībvalstij nosūta visu informāciju.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Enerģ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Nacionālais plāns: Pārejas perioda plāns	Dalībvalstis var izstrādāt un īstenot valsts pārejas plānu. Valsts pārejas plānā iekļautās sadedzināšanas iekārtas var atbrīvot no minēto emisiju robežvērtību ievērošanas attiecībā uz piesārņojošām vielām.	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Nē(Sag), Nē(Nac)	Augsta (Nenot. par P.)	iespējams 2a?	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Enerģ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Atkritumu transportēšana	Operatori veic visus ar atkritumu piegādi un saņemšanu saistītos piesardzības pasākumus, lai novērstu vai ierobežotu gaisa, augsnes, virszemes ūdeņu un gruntsūdeņu piesārņošanu, kā arī smakas un citas negatīvas ietekmes uz vidi, troksni un riska faktorus, kas var tieši apdraudēt cilvēku veselību.	Nac	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Enerģ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Pārpalikumu apsaimniekoš.	Jāsamazina atlikumu daudzums un kaitīgums. Atlikumus pārstrādā pēc nepieciešamības tieši iekārtās vai ārpus tās.	Nac	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteikta par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Enerģ.ražoš., Atkritumu apsaimn. (sadedzināš.)	Emisiju uzskaites sistēma	Dalībvalstis sagatavo pārskatu par sēra dioksīda, slāpekļa oksīdu un putekļu emisijām un ievadīto siltumjaudu. Komisijai nosūta šādu pārskatu apkopojumu katrus trīs gadus 12 mēnešu laikā pēc attiecīgā trīs gadu perioda beigām.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Jā	Zema	1a un 1b	-
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/80/EK (2001. gada 23. oktobris) par ierobežojumiem attiecībā uz dažu piesārņojošo vielu emisiju gaisā no lielām sadedzināšanas iekārtām (No 2016.g. janvāra tiks aizstāta ar IED)											
Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Emisiju standarti	Emisijas robežvērtības nedrīkst pārsniegt vērtības, kas noteiktas VII pielikumā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Pasākumi (pienācīgi nacionālie pasākumi)	Dalībvalsts veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka būvatļaujās vai visās darbībās jaunām iekārtām, ir nosacījumi par to atbilstību emisiju robežvērtībām.	Nac	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	-
Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Nacionālais plāns: Emisiju samazināš. plāns	Dalībvalsts var noteikt un īstenot emisijas samazināšanas valsts plānus esošajām iekārtām, ņemot vērā, cita starpā, atbilstību emisiju griestiem.	Reg	Izvēles P.	(-) (P.ievieš. nav plānota)	Nē(Nac)	Augsta (P. ievieš. nav plānota)	iespējams 2a?	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. Latvija ir izvēlējusies P. "emisiju standarti".
Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Atkritumu gāžu kontrolēta izvadīšana	1. Dūmgāzes no sadedzināšanas iekārtām izvada kontrolēti, izmantojot skursteņus. 2. Licence paredz izvadīšanas nosacījumus. 3. Kompetentā iestāde jo īpaši nodrošina, ka skursteņa augstumu aprēķina tādā veidā, lai aizsargātu veselību un vidi.	T/T	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Monitorings	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu emisijas un citu šīs direktīvas ieviešanai vajadzīgo lielumu monitoringu sadedzināšanas iekārtām.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	-
Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Informēšana (darbības veicējiem)	Dalībvalstis veic atbilstošus pasākumus, lai nodrošinātu, ka operators savlaicīgi informē to kompetentās iestādes par mērījumiem, kas veikti, lai novērtētu atbilstību šīs direktīvas prasībām.	Nac	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	-
Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	IVN - Sabiedrības informēšana (Pārrobežu)	Būvējot sadedzināšanas iekārtas, kurām var būt nozīmīga ietekme uz vidi citā dalībvalstī, jānodrošina visa attiecīgā informācija un apspriešana.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas, ko piemēro, ja ir pārkāpti valstu noteikumi, kuri pieņemti, ievērojot šo direktīvu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteikta par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/81/EK (2001. gada 23. oktobris) direktīva par valstīm noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju dažām atmosfēru piesārņojošām vielām (NECD- I)											
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistemātiska	Aktivitātes ar not. vielu emisijām	Maksimāli pieļaujamās emisijas	Dalībvalstis ierobežo piesārņojošo vielu, ieskaitot GOS un PM 2.5 gada emisiju līdz lielumam, kas nepārsniedz direktīvā noteikto maksimāli pieļaujamo emisiju.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(?) Vai visi nepieciešamie P. emisiju limitu izpildei ir ieviesti. (?) Vai sagaidāma NECD-II apstiprināšana (līdz 2020.g.).
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistemātiska	Aktivitātes ar not. vielu emisijām	Nacionālā programma/ plāns	Dalībvalstis izstrādā piesārņojošo vielu emisijas pakāpeniskas samazināšanas programmas.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a (un 1b?)	(?) Vai programma ir izstrādāta un visi nepieciešamie P. ir ieviesti. (?) Vai sagaidāma NECD-II apstiprināšana (līdz 2020.g.).
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistemātiska	Aktivitātes ar not. vielu emisijām	Emisiju uzskaites sistēma un prognozes	Dalībvalsts sagatavo un katru gadu atjaunina valsts mēroga emisijas pārskatus un prognozes.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(?) Vai P. ir ieviests.
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Atmosfēras, Sistemātiska	Aktivitātes ar not. vielu emisijām	Sodi	Dalībvalstis nosaka sodus, kas piemērojami, ja ir pārkāpti valsts noteikumi, kas pieņemti saskaņā ar direktīvu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/105/EK (2008. gada 16. decembris) par vides kvalitātes standartiem ūdens resursu politikas jomā (Prioritāro vielu direktīva)											
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No ūpēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn.? Rūpniecība, Komun. NŪ	Vides kvalitātes standarti	Virszemes ūdens bjektos dalībvalstīm ir jāievieš vides kvalitātes standartus saskaņā ar direktīvas I pielikumu un tajā noteiktajām vielu koncentrācijām (µg/l) .	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Standarti ir ieviesti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No ūpēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn.? Rūpniecība, Komun. NŪ	Emisiju uzskaites sistēma	Dalībvalstis to teritorijā esošā UBA vai UBA daļā veic visu šīs direktīvas I pielikuma A daļā uzskaitīto prioritāro vielu un piesārņojošo vielu emisijas, izplūdes un zudumu uzskaiti.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ieviešana ir procesā	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	ieviešanai vajadzēja tikt pabeigta līdz 2013.g. Bet varētu turpināties arī ilgāk, dēļ nepietiekamā finansējuma un ekspertu pieejamības.
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No ūpēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn.? Rūpniecība, Komun. NŪ	Monitorings	Dalībvalstis nosaka sedimentu un/vai biotas monitoringa biežumu tā, lai nodrošinātu pietiekamus datus ticamai ilgtermiņa tendenču analīzei.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ieviešana ir procesā	Nē(Nac)	Vidēja (Šķēršļi)	1a un 1b	Finansējuma trūkums ir galvenais ierobežojošais faktors (nepietiekams).

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidriba par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris), ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā, ŪSD											
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	Nacionālā programma/plāns	Dalībvalsts nodrošina UBAP izstrādi katram upju baseina apgabalam,t.sk. Pasākumu programmas izveidi, kas ietver "pamata", un, ja nepieciešams, "papildu" pasākumu aprakstu.	Reg	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (2.cikla PP)	Jā	Zema	1a un 1b	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	UBAP un PP atjaunināšana	Dalībvalstis nodrošina, ka katrā upju baseinu apgabalā, kas atrodas tās teritorijā, tiek īstenota pasākumu programma, lai sasniegtu 4. pantā noteiktos mērķus.	Reg	leviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema	1b	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	Pasākumi ("Pamata" pasākumi)	Pamatpasākumi: saskaņā ar Nitrātu direktīvu, direktīvu par komunālo notekūdeņu attīrīšanu, integrētā piesārņojuma novēršanas un kontroles direktīvas, Peldvietu ūdens direktīva, Dzeramā ūdens direktīvu, Notekūdeņu dūņu direktīvu, Augu aizsardzības līdzekļu direktīvu, Seveso direktīvu; u.c.	Dažādi	leviešana ir obligāta	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	Finansējuma trūkums ierobežo atsevišķu P. ieviešanu (attiecībā uz ND, PKNŪD pasākumiem).
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	Pasākumi ("Papildus" pasākumi)	Papildpasākumi, ja tādi nepieciešami, iekļauj VI pielikuma B daļā minētos pasākumus.	Nac	leviešana ir brīvprātīga	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	NĒ(Nac), NĒ(Sag)	Vidēja-Augsta	1a un 1b/ iespējams 2a?	1.cikla PP: Grūtības ar pap.P. ieviešanu, dažādi iemesli atkarībā no P. (brīvprātīgais ieviešanas statuss, finansējuma un iesaistīto pušu atbalsta trūkums). 2.cikla PP: Pap.P vēl nav zināmi (nenoteiktība par P.).
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	"Ūdens pakalpojumu" izmaksu segšana (IS)	Dalībvalstis ievēro ūdens pakalpojumu izmaksu atgūšanas principu, un jo īpaši principu, ka maksā piesārņotājs. Dalībvalstis līdz 2010. gadam nodrošina: - ka ūdens cenu politika pienācīgi stimulē lietotājus izmantot ūdens resursus lietderīgi; - dažādu ekonomikas sektoru pienācīgu ieguldījumu ūdens pakalpojumu izmaksu atgūšanā.	Nac	leviešana ir obligāta (bet P.tiek noteikti nac.īmenī)	Gan ieviests, gan sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1a un 1b/ iespējams 2a?	Sociālekonomiskie iemesli (finansilās kapacitātes ierobežojumi) ierobežo IS un PPP ieviešanu.
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	Sabiedrības iesaiste	Dalībvalstis veicina visu ieinteresēto pušu efektīvu iesaisti šīs direktīvas īstenošanā, jo īpaši UBAP izstrādē, pārskatīšanā un koriģēšanā.	In	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema-Vidēja	1a	-

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	Monitorings	Virszemes un pazemes ūdeņu stāvokļa un aizsargājamo teritoriju monitorings: Dalībvalsts nodrošina monitoringa programmu, lai izveidotu saskaņotu un visaptverošu ūdens resursu stāvokļa pārskatu katrā UBA.	Reg	ieviešana ir obligāta	P.ir ieviests daļēji	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja (Šķēršļi)	1a (un 1b?)	Nepietiekams nacionālais finansējums monitoringam.
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība, Komu. NŪ, Citas	Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas, ko piemēro to valsts noteikumu pārkāpumiem, kurus pieņem saskaņā ar šo direktīvu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmisko vielu reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH regula)											
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Vielu reģistrēšana	Vielas tīrā veidā, maisījumos vai izstrādājumos nedrīkst ražot Kopienā vai laist tirgū, ja vien tās nav reģistrētas saskaņā ar attiecīgiem noteikumiem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Ziņojums: Ķīmiskās drošības pārskats	Ķīmiskās drošības novērtējumu veic un ķīmiskās drošības pārskatu sagatavo visām vielām, kas jāreģistrē saskaņā ar I nodaļu, ja vienam reģistrējam gadā ir 10 tonnu vai lielāks apjoms. Reģistrētais apzina un piemēro atbilstīgus pasākumus, lai pietiekami kontrolētu ķīmiskās drošības novērtējumā apzinātos riskus, vajadzības gadījumā tos iesaka drošības datu lapās.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Drošības datu lapas	Vielas vai maisījuma piegādātājs - saskaņā ar noteiktiem kritērijiem - sniedz saņēmējam vielas vai maisījuma ar drošības datu lapas.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Informācijas nodrošināšanas prasība	Vielas vai vielas preparātā piegādātājs, kam nav jāiesniedz drošības datu lapa, saņēmējam sniedz informāciju saskaņā ar 32. pantu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Informācijas nodrošināšanas prasība	1. Tāda izstrādājuma piegādātājs, atbilstoši noteiktajiem kritērijiem, izstrādājuma saņēmējam dara zināmu pietiekamu informāciju, un vismaz vielas nosaukumu. 2. Pēc patērētāja pieprasījuma tāda izstrādājuma piegādātājs, atbilstoši noteiktajiem kritērijiem, patērētājam dara zināmu pietiekamu informāciju, kas piegādātājam pieejama, lai izstrādājumu varētu droši lietot, un vismaz vielas nosaukumu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Informācijas glabāšanas pienākums	Katrs ražotājs, importētājs, pakārtots lietotājs un izplatītājs vāc un glabā pieejamu visu vajadzīgo informāciju, lai pildītu ar šo regulu uzliktos pienākumus, vismaz 10 gadus pēc tam, kad viņš beidzis ražot, importēt, piegādāt vai lietot attiecīgo vielu vai preparātu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Noteiktu vielu aizliegšana jeb ierobežošana	1. Ražotājs, importētājs vai pakārtots lietotājs nelaiž tirgū, neizmanto pats XIV pielikumā iekļautās vielas,- ja vien izņēmuma gadījumā. 2. Vielu, kas atrodas tirā veidā, maisījumā vai izstrādājumā, un kas iekļauta XVII pielikumā, nedrīkst ražot, laist tirgū vai lietot, izņemot, ja tas atbilst šī ierobežojuma nosacījumiem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Marķēšana	Licenču īpašnieki, kā arī pakārtoti lietotāji, kas iekļauj vielas preparātā, norāda licences numuru uz marķējuma, pirms vielu vai vielas preparātu laiž tirgū licencētai lietošanai.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Kontrole	Dalībvalstis uztur konkrētiem apstākļiem piemērotu oficiālu kontroles un citu darbību sistēmu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ieviešana ir procesā	Nē(Nac)	Vidēja (Šķēršļi)	1a un 1b	Atbildīgo iestāžu inspektoru kapacitāte nav pietiekama, lai veiktu kontroli pietiekamā apjomā.
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ, Citi	Sodi	Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, ko piemēro par šīs regulas pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka sodus īsteno. Sodiem ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Padomes direktīva 86/278/EEK (1986. gada 12. jūnijs) par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas											
Nesint. (iesk. Met.)	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn., NŪ dūņu "ražotāji"	Dūņu apsaimniekoš. (regulējums un robežvērtības)	Dalībvalstis aizliedz izmantot dūņas, ja viena vai vairāku smago metālu koncentrācija augsnē pārsniedz robežvērtības, ko tās noteikušas saskaņā ar I A pielikumu. Dūņu izmantošana tiek reglamentēta ar sekojošām procedūrām: a) dalībvalstis nosaka maksimālo dūņu daudzumu, ko vienai platības vienībai gadā, izsakot to sausas tonnās, drīkst iestrādāt augsnē, vai b) dalībvalstis nodrošina to, ka tiek ievērotas robežvērtības attiecībā uz metālu daudzumu, ko vienā platības un vienā laika vienībā var iestrādāt augsnē.	Reg (Nac)	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	(?) Vai P. ir ieviests. Vai ir nozīmīgas problēmas ar pasākuma īstenošanu praksē.

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidriba par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Nesint. (iesk. Met.)	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn., NŪ dūņu "ražotāji"	Dūņu apsaimniekoš. (attīrīšana pirms izmantošanas)	Pirms izmantošanas lauksaimniecībā dūņas jāapstrādā. Ar paredzētiem nosacījumiem, var atļaut izmantot neapstrādātas dūņas.	Nac	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	(?) Vai P. ir ieviests. Vai ir nozīmīgas problēmas ar pasākuma īstenošanu praksē.
Nesint. (iesk. Met.)	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn., NŪ dūņu "ražotāji"	Dūņu apsaimniekoš. (izmantošanas aizliegums)	Dalībvalstis aizliedz dūņu izmantošanu vai dūņu piegādi izmantošanai: a) pļavām vai lopbarības kultūrām, ja pļavas ir paredzētas ganībām un lopbarības kultūras paredzēts novākt, pirms pagājis noteikts laikposms (7. pants) b) augsnei, kur audzē augļu un dārzeņu kultūras, izņemot augļu kokus; c) zemei, kas paredzēta tādu augļu un dārzeņu kultūru audzēšanai, kas parasti ir tiešā kontaktā ar augsni un ko parasti patērē neapstrādātus, - 10 mēnešus pirms ražas novākšanas un novākšanas laikā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Nesint. (iesk. Met.)	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn., NŪ dūņu "ražotāji"	Analīzes	Izmantotās dūņas un augsni analizē kā norādīts II A un II B	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 850/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem											
Sint.sav.	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn.? Rūpniecība	Noteiktu vielu aizliegums	Neatkarīgi no tā, vai vielas ir pašas par sevi, preparātos vai kā sastāvdaļas izstrādājumos, regulas I pielikumā uzskaitīto vielu ražošana, laišana tirgū un lietošana ir aizliegta.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn.? Rūpniecība	Noteiktu vielu ierobežojums	Neatkarīgi no tā, vai vielas ir pašas par sevi, preparātos vai kā sastāvdaļas izstrādājumos, regulas II pielikumā uzskaitīto vielu ražošana, laišana tirgū un lietošana ir ierobežota saskaņā ar minētajā pielikumā izklāstītajiem nosacījumiem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn.? Rūpniecība	Ziņošana par krājumu	No I vai II pielikumā uzskaitītām vielām, kuras ir atļauts lietot, sastāvoša vai tās saturoša krājuma, lielāka par 50 kg, turētājs sniedz dalībvalstis, kurā krājums ir izveidots, kompetentajai iestādei informāciju par attiecīgā krājuma veidu un lielumu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn.? Rūpniecība	Atkritumu apsaimniekoš.	No I vai II pielikumā uzskaitītām vielām sastāvoša vai tās saturoša krājuma turētājs rīkojas ar minēto krājumu kā ar atkritumiem un saskaņā ar 7. pantu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn.? Rūpniecība	Izplūžu uzskaites	Divu gadu laikā pēc šīs regulas stāšanās spēkā dalībvalstis izveido un uztur uzskaites (inventory) par III pielikumā minēto vielu izplūdēm gaisā, ūdenī un uz zemes.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidriba par pasākumiem	Nenoteikta par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint.sav.	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn.? Rūpniecība	Nacionālā programma/plāns	Dalībvalsts paziņo savu rīcības plānu, kas izstrādāts saskaņā ar saistībām atbilstoši Stokholmas konvencijai kā daļa no šīs konvencijas valsts ieviešanas plāna par pasākumiem kopējo izpildi identificēšanai, raksturošanai un samazināšanai līdz minimumam, lai tās iespējami drīz likvidētu, ja tas praktiski izdarāms.	Reg	ieviešana ir obligāta	?	Nē(Nac)	NN	NN	(?) Kāds ir P. ieviešanas statuss, vai ir nozīmīgi šķēršļi P. ieviešanai.
Sint.sav.	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn.? Rūpniecība	Monitorings	Komisija un dalībvalstis ciešā sadarbībā izveido attiecīgas programmas un mehānismus atbilstoši pašreizējam stāvoklim, lai regulāri nodrošinātu salīdzināmus monitoringa datus par dioksīnu, furānu un PHB klātbūtni vidē, kā norādīts III pielikumā.	Reg	ieviešana ir obligāta	?	Nē(Nac)	NN	NN	(?) Kāds ir P. ieviešanas statuss, vai ir nozīmīgi šķēršļi P. ieviešanai.
Sint.sav.	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn.? Rūpniecība	Sodi	Dalībvalstis paredz noteikumus attiecībā uz sodiem, ko piemēro par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tos piemēro. Paredzētajiem sodiem jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/35/EK (2005. gada 7. septembris) par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem											
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Pārkāpumi	Dalībvalstis nodrošina to, ka piesārņojošo vielu noplūdi no kuģiem visās minētajās teritorijās uzskata par pārkāpumu, ja tas izdarīts ar nodomu, aiz neuzmanības vai rupjas nolaidības. Šos pārkāpumus uzskata par noziedzīgiem nodarījumiem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Kontrole	Ja neatbilstība standartiem vai kāda informācija rada aizdomas, ka kuģis, kas labprātīgi atrodas kādas dalībvalsts ostā vai ārzonā terminālā, ir iesaistījies vai iesaistās piesārņojošu vielu noplūdē, attiecīgā dalībvalsts <u>nodrošina atbilstīgas pārbaudes veikšanu</u> . Ja pārbaude atklāj faktus, kas varētu norādīt uz pārkāpumu, par to informē attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes un karoga valsts iestādes.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Sodi	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka par pārkāpumiem piemēro efektīvus, samērīgus un preventīvus sodus, kas var ietvert krimināltiesiskus vai administratīvus sodus.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 782/2003 (2003. gada 14. aprīlis) par aizliegumu attiecībā uz alvorganiskajiem savienojumiem uz kuģiem											
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Alvorganisko savienojumu aizliegums	Alvorganiskos savienojumus, kuri darbojas kā biocīdi pretapaugšanas sistēmās, nedrīkst lietot uz kuģiem no 01.07.2003.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Alvorganisko savienojumu aizliegums	Kuģiem, kuriem ir tiesības kuģot zem dalībvalsts karoga, uz to korpusiem vai ārējām daļām un virsmām esošajās pretapaugšanas sistēmās nedrīkst būt alvorganiskie savienojumi: i) no 01.07.2003. kuģiem, un kuriem pretapaugšanas sistēma ir tikusi lietota, mainīta vai aizstāta pēc šīs dienas; ii) no 01.01.2008., ja vien tiem nav pārklājuma, kas veido barjeru šādiem savienojumiem, lai novērstu to noplūdi no neatbilstošās pretapaugšanas sistēmas.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Sertifikācija	i) Kuģus, kuru bruto tonnāža ir ≥ 400 apseko un sertificē no 2003. gada jūlija, pirms kuģis tiek nodots ekspluatācijā pirmo reizi vai arī kad pretapaugšanas sistēmas tiek nomainītas vai aizstātas; ii) Kuģiem, kuru garums ir ≥ 24 m, bet kuru bruto tonnāža ir < 400 , jāveic līdzīgs AFS deklarāciju, lai pierādītu atbilstību aizliegumam lietot un pārvadāt alvorganiskos savienojumus.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1107/2009 (2009. gada 21. oktobris) par augu aizsardzības līdzekļu (AAL) laišanu tirgū											
Sint.sav.	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Vielu apstiprināšana	Aktīvo vielu apstiprina, ja tā atbilst kritērijiem, kas ietverti II pielikuma 2. un 3. punktos. Pirmo apstiprinājumu piešķir uz laiku, kas nepārsniedz 10 gadus.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Produktu autorizācija	AAL nav atļauts laist tirgū/lietot, ja vien tas ir atļauts dalībvalstī saskaņā ar šo regulu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Produktu lietošanas principi	AAL lieto pareizi, tajā skaitā ietverot labu augu aizsardzības prakses piemērošanu un atbilstību Regulas nosacījumiem.	Dažādi	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(?) Vai P. ir ieviests, vai ir nozīmīgi šķēršļi ieviešanai praksē.
Sint.sav.	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Prasības publiskai informācijai	Dalībvalstis nodrošina, ka informācija par augu aizsardzības līdzekļiem, kas ir atļauti vai atsaukti saskaņā ar šo regulu, ir publiski pieejama elektroniskā formā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Marķēšana un iepakojums	1. AAL, kurus var kļūdaini noturēt par pārtiku, dzērieniem vai lopbarību, <u>iepakoj</u> tā, lai samazinātu iespējamību, ka šādu kļūdu varētu pieļaut. 2. AAL <u>marķējumā</u> ievēro Direktīvā 1999/45/EK ietvertās klasifikācijas, marķēšanas un iepakojuma prasības, kā arī prasības, kas izklāstītas regulā, kuru pieņem saskaņā ar 79. panta 4. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint.sav.	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Informācijas glabāšanas prasība	AAL ražotāji, piegādātāji, izplatītāji, importētāji un eksportētāji vismaz piecus gadus glabā informāciju par AAL, ko tie ražo, importē, eksportē, uzglabā vai laiž tirgū (profesionālie lietotāji).	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Kontrole	Dalībvalstis veic oficiālas pārbaudes, lai īstenotu šīs regulas ievērošanu. Tās sastāda un nosūta Komisijai ziņojumu par šo pārbaudi un rezultātiem sešu mēnešu laikā pēc tā gada beigām, uz kuru attiecas ziņojumi.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(?) Vai ir kādas nozīmīgas problēmas ar P. ieviešanu praksē.
Sint.sav.	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimn.	Sodi	Dalībvalstis pieņem noteikumus attiecībā uz soda sankcijām par šīs regulas pārkāpumiem un veic pasākumus, kas vajadzīgi to īstenošanai. Paredzētie sodi ir efektīvi, samērīgi un atturoši no turpmākiem pārkāpumiem (dissuasive).	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (arī Regula (EK) Nr. 660/2014 (2014.gada 15.maijs), kas izdara labojumus Regulā (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem)

Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/ aktivitātēm (SM & LJA koment.)	Paziņošanas prasība	Uz 3.(1) pantā minētajiem atkritumu sūtījumiem attiecas iepriekšējās rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, kas noteikta Regulā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)		Informācijas sniegšanas prasības	Uz 3.(2) pantā minēto atkritumu sūtījumiem reģenerācijas nolūkā gadījumā, kad vesto atkritumu daudzums ir lielāks par 20 kg, attiecas vispārējās informācijas prasības atbilstīgi 18. pantam.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)		Finansiālās garantijas vai apdrošinājums	Uz visiem atkritumu sūtījumiem, kuriem ir nepieciešams paziņojums, attiecas prasība sniegt finansiālās garantijas vai līdzvērtīgu nodrošinājumu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)		Papildu noteikumi	Papildu noteikumi attiecībā uz pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām: Atkritumu sūtījumiem, kas paredzēti pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām, piemēro papildu noteikumus saskaņā ar šīs direktīvas 15. pantu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)		Informācijas sniegšanas prasības	Kompetentās nosūtīšanas vai galamērķa iestādes var nodrošināt publisku pieejamību informācijai par to sūtījumu paziņojumiem, kuriem tās ir devušas piekrišanu, ja attiecīgā informācija nav konfidenciāla saskaņā ar attiecīgās valsts vai Kopienas tiesību aktiem.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/ aktivitātēm (SM & LJA koment.)	Paziņošanas prasība	Ja kāda no iesaistītajām kompetentajām iestādēm konstatē, ka atkritumu sūtījums nevar tikt veikts, kā paredzēts saskaņā ar paziņojuma un pārvietošanas dokumentu, tā nekavējoties informē kompetento nosūtīšanas iestādi. Ja reģenerācijas vai apglabāšanas uzņēmums noraida saņemto kravu, tas nekavējoties informē kompetento galamērķa iestādi.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)		Izmaksu atlīdzināšana	Pienākumu segt atbilstīgas un proporcionālas administratīvas izmaksas, kas rodas paziņošanas un uzraudzības procedūru īstenošanā, kā arī atbilstīgas analīzes un pārbaudes parastās izmaksas var uzlikt paziņotājam.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)		Atkritumu eksporta aizliegums	1. Visa veida atkritumu eksports no Kopienas apglabāšanas nolūkā ir aizliegts. Šis aizliegums neattiecas uz to atkritumu eksportu, kas paredzēti apglabāšanai EBTA valstīs, kas ir arī Bāzeles Konvencijas puses. 2. 36. pantā minēto atkritumu eksports no Kopienas reģenerācijas nolūkā valstīs, kurās nepiemēro ESAO lēmumu, ir aizliegts. 3. Atkritumu eksports no Kopienas uz Antarktiku ir aizliegts.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)		Atkritumu importa aizliegums	1. Atkritumu imports Kopienā apglabāšanas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 41. pantā uzskaitītajām valstīm. 2. Visa veida atkritumu imports Kopienā reģenerācijas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 43.pantā minētajām valstīm.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)		Prasības (pienācīgās prasības operatoriem)	Radītājs, paziņotājs un citi uzņēmumi, kas iesaistīti atkritumu sūtījumā un/vai to reģenerācijā, vai apglabāšanā, <u>veic nepieciešamos pasākumus</u> , lai nodrošinātu, ka jebkuri to sūtītie atkritumi tiek apsaimniekoti, neizraisot apdraudējumu cilvēku veselībai, un tas tiek veikts <u>videi drošā veidā</u> visā sūtījuma, kā arī reģenerācijas un apglabāšanas laikā.	Nac	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)		Sodi	Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, kas piemērojami par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tos īsteno. Noteiktajiem sodiem ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/ aktivitātēm (SM & LJA koment.)	Sadarbība	Dalībvalstis, atbilstīgos un nepieciešamos gadījumos sazinoties ar Komisiju, sadarbojas ar citām Bāzeles Konvencijas pusēm un starpvalstu organizācijām, cita starpā veicot apmaiņu un/vai daloties informācijā, veicinot videi nekaitīgu tehnoloģiju ieviešanu un attiecīgo labas prakses kodeksu izstrādi.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(?) Vai P. ir ieviests.
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakojšanu											
Sint.sav.	(-), Sistemātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoš.	Regulējums un kontrole attiecībā uz klasifik., marķēšanu, iepakoš.	Dalībvalstis veic <u>visus vajadzīgos pasākumus</u> , tostarp uztur <u>valsts kontroles sistēmu</u> , lai nodrošinātu, ka tirgū nenonāk vielas un maisījumi, kas nav klasificēti, marķēti, paziņoti un iepakoti saskaņā ar šo regulu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	(-), Sistemātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoš.	Vielu un maisījumu klasifikācija	Ražotāji, importētāji un pakārtoti lietotāji pirms vielu vai maisījumu laišanas tirgū klasificē tos saskaņā ar II sadaļu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	(-), Sistemātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoš.	Marķēšana un iepakojšana	Ja viela vai maisījums ir klasificēts kā bīstams, piegādātāji nodrošina, ka viela vai maisījums pirms laišanas tirgū ir marķēts un iepakots atbilstīgi III un VI sadaļai.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	(-), Sistemātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoš.	Palīdzības dienests	Dalībvalstis izveido savus palīdzības dienestus, lai sniegtu konsultācijas ražotājiem, importētājiem, izplatītājiem, pakārtotiem lietotājiem un visām citām ieinteresētajām personām par to attiecīgajiem pienākumiem un saistībām saskaņā ar šo regulu.	In	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	(-), Sistemātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoš.	Sodi	Dalībvalstis ievieš <u>sodus</u> , kas piemērojami par šīs regulas neievērošanu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu šīs regulas piemērošanu. Pārkāpumu gadījumā sodiem jābūt efektīviem, proporcionāliem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	(-), Sistemātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoš.	Reklamēšana	Tādas vielas reklamēšanai, kura klasificēta kā bīstama, jāatbilst 48. panta prasībām.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	(-), Sistemātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoš.	Informācijas glabāšanas prasības	Piegādātājs apkopo un vismaz 10 gadus pēc vielas vai maisījuma pēdējās piegādes nodrošina pieeju visai informācijai, ko izmantojis, lai to klasificētu un marķētu saskaņā ar šo regulu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint.sav.	(-), Sistemātiska	Vielu un mikstūru klasifikāc., makrķēš., iepakoj.	Pasākumi (pagaidu nacionālie pasākumi)	Ja dalībvalstij ir pamatots iemesls uzskatīt, ka viela vai maisījums, lai gan atbilst šīs regulas prasībām, rada nopietnu risku cilvēku veselībai vai videi ar klasifikāciju, marķējumu vai iepakojumu saistītu iemeslu dēļ, tā var veikt atbilstīgus pagaidu pasākumus.	Nac	Apņēmusies ieviest	(-) (Šādi P. nav plānoti)	Nē(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš. - P.nav plānoti)	iespējams 2a?	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Padomes Direktīva 96/82/EK (1996. gada 9. decembris) par tādu smagu nelaimes gadījumu briesmu pārzināšanu, kuros iesaistītas bīstamas vielas (tikš aizstāta ar Seveso-III no 2015.g.jūnija)											
Sint.sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bist.v.	Pasākumi (operatoriem, negadījumos)	Dalībvalstis nodrošina to, ka <u>operatoram ir pienākums veikt visus nepieciešamos pasākumus</u> , kas vajadzīgi, lai novērstu smagus nelaimes gadījumus un mazinātu to ietekmi uz cilvēkiem un vidi.	Dažādi	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bist.v.	Informācijas sniegšanas prasības	Dalībvalstis pieprasa, lai <u>operators noteiktā termiņā nosūta kompetentai iestādei paziņojumu</u> , iekaitot operatora nosaukumu, informāciju, kas ļautu identificēt bīstamās vielas, bīstamo vielu daudzumu un fizisko formu, uzņēmuma tiešo vidi (faktori, kas varētu izraisīt smagus nelaimes gadījumus vai saasināt to sekas).	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bist.v.	Nelaimes gadījumi: novēršanas politika operatoriem	Dalībvalstis prasa, lai <u>operators izstrādātu dokumentu, kurā izklāstīta smagu nelaimes gadījumu novēršanas politika</u> , kā arī nodrošinātu tādas politikas pienācīgu īstenošanu. Dokumenta mērķis ir ar atbilstīgiem līdzekļiem, procedūrām un vadības sistēmām garantēt cilvēku un vides augsta līmeņa aizsardzību.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bist.v.	Nelaimes gadījumi: operatoru drošības pārskati	Dalībvalstis pieprasa, lai <u>operators izstrādātu drošības pārskatu</u> ar mērķi parādīt, ka ir nodrošināta smagu nelaimes gadījumu novēršanas politika un tās īstenošanai vajadzīgā vadības sistēma.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bist.v.	Integrācija ar citām politikām	Dalībvalstis nodrošina to, ka, izstrādājot zemes izmantošanas politiku un/vai citu attiecīgu politiku, tās ņem vērā mērķus attiecībā uz smagu nelaimes gadījumu novēršanu un to seku mazināšanu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	NN	NN	(?) Vai P. ir ieviests.
Sint.sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bist.v.	Informācijas sniegšanas prasības	Dalībvalstis nodrošina to, ka personām, kuras varētu skart smags nelaimes gadījums uzņēmumā, bez īpaša minēto personu pieprasījuma tiek sniegta informācija par drošības pasākumiem un atbilstīgu rīcību nelaimes gadījuma gadījumā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	-

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint.sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bist.v.	Infomācijas sniegšanas prasības	Dalībvalstis nodrošina to, ka pēc smaga nelaimes gadījuma, tiklīdz iespējams, operatoram ir pienākums (a) informēt kompetentās iestādes; (b) sniegt kompetentām iestādēm ziņas, tiklīdz tās saņemtas un (c) informēt kompetentās iestādes par plānotiem pasākumiem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bist.v.	Nelaimes gadījumi: parsitā rīcība (no kompetentās iestādes)	Dalībvalstis nodrošina to, ka pēc smaga nelaimes gadījuma, tiklīdz iespējams, kompetentā iestāde: (a) nodrošinātu to, ka tiek veikti visi vajadzīgie steidzami, vidēja termiņa un ilgtermiņa pasākumi; (b) veicot pārbaudes, izmeklēšanu vai citiem piemērotiem līdzekļiem vāktu informāciju, kas vajadzīga smagā nelaimes gadījuma tehnisko, organizatorisko un vadības aspektu pilnīgai analīzei; (c) attiecīgi rīkotos, lai nodrošinātu to, ka vadītājs veic visus vajadzīgos pasākumus stāvokļa labošanai; (d) sniegtu ieteikumus attiecībā uz turpmākiem aizsargpasākumiem.	Nac	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bist.v.	Infomācijas sniegšanas prasības	Lai novērstu smagus nelaimes gadījumus un mazinātu to sekas, dalībvalstis par to teritorijā notikušām smagiem nelaimes gadījumiem, kas atbilst VI pielikuma kritērijiem, cik vien ātri iespējams informē Komisiju.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Sint.sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bist.v.	Kontrole	Dalībvalstis nodrošina to, ka kompetentās iestādes organizē <u>pārbažu sistēmu vai citus kontroles pasākumus</u> , kas piemēroti attiecīgā tipa uzņēmumam.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	Dažādi avotu veidi, Negadījumu	Objekti ar bist.v.	Infomācijas sniegšanas prasības	Dalībvalstis un Komisija, pamatojoties uz gūto pieredzi, apmainās ar informāciju par smagu nelaimes gadījumu novēršanu un to seku mazināšanu. Jo īpaši apmainās ar tādu informāciju, kas attiecas uz šajā direktīvā paredzēto pasākumu norisi.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atļidzināšanu											
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Pasākumi (preventīvie pasākumi operatoriem)	Ja kaitējums videi vēl nav noticis, bet pastāv tieši draudi tam, ka tāds kaitējums notiks, operatoram <u>nekavējoties jāveic nepieciešamie preventīvie pasākumi.</u>	Nac	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Izmaksu atļidzināšana	Kompetentā iestāde liek <u>segt operatoram izmaksas</u> , kas radušās saistībā ar preventīvām vai vides kaitējuma novēršanas rīcībām, kas veiktas saskaņā ar šo direktīvu, cita starpā, ar nodrošinājuma vai citu piemērotu garantiju palīdzību.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Pasākumi (kaitējuma novēršanas pasākumi operatoriem)	Ja noticis kaitējums videi, uzņēmējs nekavējoties <u>informē kompetento iestādi</u> un veic: (i) <u>visus praktiski iespējamus pasākumus</u> , lai nekavējoties kontrolētu, norobežotu, savāktu vai citādi tiktu galā ar attiecīgajiem piesārņotājiem un/vai jebkādiem citiem kaitējumu radošiem faktoriem; (ii) \ (atbilstoši 7. pantam).	Dažādi	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Finansiālā nodrošinājuma instrumenti	Dalībvalstis veic pasākumus, lai atbalstītu to, ka attiecīgie ekonomikas un finanšu tirgus dalībnieki pilnveido finansiālā nodrošinājuma instrumentus un tirgus, ietverot finanšu mehānismus maksātnespējas gadījumā, nolūkā ļaut uzņēmējiem izmantot finanšu garantijas, lai segtu viņu saistības saskaņā ar šo direktīvu.	Ek	ieviešana ir brīvprātīga	(-) (P. ievieš. nav plānota)	Nē(Nac)	Augsta (P. ievieš. nav plānota)	iespējams 2a?	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Sadarbība	Ja kaitējums videi ietekmē vai var ietekmēt vairākas dalībvalstis, šīs dalībvalstis sadarbojas, ietverot attiecīgu informācijas apmaiņu, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz jebkādu tādu kaitējumu videi tiktu veiktas preventīvas darbības vai, ja vajadzīgs, vides kaitējumu novēršanas (remedial) darbības.	Reg	Apmēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(?) Vai P. ir ieviests. Vai ir kādas nozīmīgas problēmas ar P. ieviešanu praksē.
Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 21.novembra Direktīva 2012/35/ES par jūrnieku minimālo sagatavotības līmeni											
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Apmācības	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jūrnieki būtu sagatavoti vismaz saskaņā ar STCW konvencijas prasībām un viņiem būtu sertifikāti.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Kvalitātes standartu sistēma	Dalībvalstis nodrošina, ka darbības, kas saistītas ar sagatavošanu, kompetences novērtēšanu, sertificēšanu, apstiprinājumu un atkārtotu apstiprinājumu izsniegšanu un ko veic nevalstiskas aģentūras vai vienības, kas ir to pakļautībā, pastāvīgi tiek pārraudzītas, izmantojot kvalitātes standartu sistēmu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Personāla atpūtas periods (prasība)	Noguruma novēršanas nolūkā dalībvalstis nosaka un ievieš atpūtas laiku sardzes personālam un prasa sardzes sistēmas organizēt tā, lai sardzes personāla efektivitāte nepasliktinātos noguruma dēļ, un pienākumus organizēt tā, lai pirmais sardzes sastāvs reisa sākumā, kā arī nākamie sardzes sastāvi, kuri cits citu nomaina, būtu pietiekami atpūtušies un arī citādi gatavi sardzei.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Kontrole	Visus kuģus neatkarīgi no karoga, ar kuru tie kuģo, tiem atrodoties dalībvalsts ostās, pakļauj ostas valsts kontrolei, ko veic virsnieki, kurus konkrētā dalībvalsts ir attiecīgi pilnvarojusi, lai pārbaudītu, vai visiem jūrnikiem, kas strādā uz kuģa un kam saskaņā ar STCW konvenciju jābūt kompetences sertifikātam vai attiecīgajām atļaujām.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
			Sodi	Dalībvalstis nosaka sodu sistēmu par tādu attiecīgās valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti, ievērojot šo Direktīvu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu minēto sistēmu īstenošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Stratēģija Eiropas ūdens resursu aizsardzībai, lai nodrošinātu kvalitatīvu ūdens pieejamību cilvēku, ekonomisko un vides vajadzību nodrošināšanai (Blueprint)											
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm un atmosfēras, Sistemātiska	Lauksaimn., Rūpniecība, Komun. NŪ	ieviešanas atbalsta rīcības	Veicināt rīcības, lai efektīvāk īstenotu spēkā esošos tiesību aktus (t.sk. . apgūt ES finansējumu no KLP un struktūrfondiem).	Nav zināms	Nav zināms	Sagaidāms	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P.)	iespējams 2a	-
			Vides kvalitātes standarti	Pieņemt Komisijas priekšlikumu par grozījumiem vides kvalitātes standartiem (Prioritāro vielu direktīva) (2012.-2013.).	Reg	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Vidēja	1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
			Emisiju standarti atļaujās	Nodrošināt, ka rūpniecisko emisiju atļaujas paredz emisiju robežvērtības, kas ir saskaņā ar BAT un ņem vērā attiecīgos ūdens mērķiem (Industriālo emisiju direktīva) (sākot no 2016.).	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1b	-
			KLP atbilstības prasības	Pievienot Ūdens struktūr direktīvas prasības savstarpējo atbilstību prasībām, saskaņā ar KLP (tiklīdz nosacījumi Komisijas priekšlikumā ir izpildīti (t.i., ne agrāk 2014.) .	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P.)	iespējams 2a?	(?) Vai ir pievienots kaut kas jauns/papildus atbilstības prasībās jaunajam KLP periodam.
HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)											
Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn., Rūpniecība	Ierobežojumi smago metālu izmantošanai	Atbalstīt turpmāku ierobežojumu noteikšanu un, ja iespējams, pilnībā aizliegt dzīvsudraba izmantošanu produktos un procesos. Līdz 2009. gadam izvērtēt iespēju noteikt kadmija satura ierobežojumu mēslošanas līdzekļos.	Reg	Apņēmusies ieviest	(-) (P.ievieš. atbilstoši esošiem LV un ES tiesību aktiem)	(-) (Pap.P. nav plānoti)	Augsta (Nenot. P. ievieš)	iespējams 2a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Lauksaimn., Rūpniecība, Kuģniecība	Nacionālā programma/plāns	Sagatavot un iesniegt HELCOM izskatīšanai nacionālo programmu (līdz 2010.), lai novērtētu tās efektivitāti HLECOM Ministru tikšanās laikā 2013. gadā un pieņemtu lēmumu <u>par papildus pasākumiem, ja nepieciešams.</u>	Reg	Apņēmusies ieviest	Ieviests, Neskaidrs (pap.P.)	Jā (ieviesta-jiem), NĒ (pap. pas.)	Vidēja-Augsta (Nenot. pap.P.)	1a un iespējams 2a	-
Sint.sav.			Noteiktu vielu aizliegums vai ierobežojums	<ul style="list-style-type: none"> Līdz 2010. gadam aizliegt izmantot, ražot un tirgot endosulfanu, pentaBDE, octaBDE. Līdz 2008. gadam ieviest stingrus ierobežojumus PFOS, NP/NPEs, SCCPs izmantošanai. 	Reg	Apņēmusies ieviest	(-) (P.ievieš. atbilstoši Prioritāro v. Dir.)	NĒ(Nac)	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	iespējams 2a?	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. P.ieviešana atbilstoši Prioritāro vielu direktīvas prasībām.)
			Ķīmisko produktu reģistrs	Līdz 2010. gadam izveidot un pilnveidot atbilstošus ķīmisko produktu reģistrus, maksimāli izmantojot pašreizējos reģistrus, kā arī tādus reģistrus, kas tiek izstrādāti, piemēram, REACH.	Reg	Apņēmusies ieviest	(-) (P.ievieš. atbilstoši Prioritāro v. Dir. un REACH)	Jā	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	iespējams 2a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. P.ieviešana atbilstoši Prioritāro vielu direktīvas un REACH regulas prasībām.)
			Alvorganisko savienojumu aizliegums	<ul style="list-style-type: none"> Sākot no 2010. gada, neviens kuģis, kas ienāk Baltijas jūras reģiona ostās, kuģu pretapaugšanas sistēmā nevar izmantot alvorganiskos savienojumus, kas darbojas kā biocīdi. Veicināt efektīvu, videi draudzīgu un drošu kuģu pretapaugšanas sistēmu izmantošanu, kas nesatur tributilstannānu (TBT); 	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
			Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM rekomendāciju 28E/8 par videi draudzīgām metodēm, lai samazinātu un novērstu dioksīnu un citu bīstamo vielu emisiju, ko izraisa mazas sadedzināšanas iekārtas. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekomendācija mazo sadedzināšanas iekārtu darbībā.	Reg	(-) (Speciāli nac. normatīvi netiek plānoti)	(-) (Speciāli nac. normatīvi netiek plānoti)	Jā	Augsta (Nenot. P. ievieš.)	iespējams 2a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. Nav un netiek plānoti īpaši nacionālie normatīvi Rekomend. pārņemšanai. P. ieviešana notiek galvenokārt caur informācijas un apziņas veidošanas pasākumiem.)
			Integrācija ar citām politikām	Turpmāk identificēt, novērtēt un samazināt izplūdes, emisiju un zudumus no avotiem identificētajos iespējamajos sektoros un galvenajos izmantošanas veidos, un iekļaut tos nacionālajās īstenošanas programmās/ES Ūdens struktūr direktīvas pasākumu programmā.	Reg	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms (ŪSD 2.cikla PP)	Jā (esošiem P.) un NĒ(Sag), NĒ(Nac)	Augsta (Nenot. par P. - ŪSD 2.cikla P.nav zināmi)	1a un 1b/ iespējams 2a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. ŪSD 2.cikla PP papildus pasākumi nav vēl zināmi.)

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint.sav.	Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Rekomendāciju pieņemšana	Līdz 2013. gadam pieņemt HELCOM rekomendāciju 28E/12 "Apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspējas jautājumā". Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekomendācija apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspēja.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2010 (Maskava)											
Sint.sav.	Nav norādīts, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Nav norādīts	Rekomendāciju (kas attiecas uz sint.v.) pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendācijas 31E/1 par HELCOM mērķu sasniegšanu attiecībā uz bīstamajām vielām, 31E/4 par pareizu atkritumu apstrādi/apglabāšanu, 31E/5 par savstarpēju plānu par patvēruma vietām BJ.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Nav norādīts	Rekomendāciju (kas attiecas uz nesint.v.) pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendācijas 31E/1 par HELCOM mērķu sasniegšanu attiecībā uz bīstamajām vielām, 31E/4 par pareizu atkritumu apstrādi/apglabāšanu, 31E/2 par baterijām un akumulatoriem, 31E/3 par kadmiju mēslošanas līdzekļos.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)											
Sint.sav.	No atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (lielās un mazās sadedzināš. iekārtas)	Prasības, emisiju limita vērtības un pasākumi emisiju samazināšanai	Deklarācijas valstis apstiprina savu apņemšanos nodrošināt sadedzināšanas efektivitātes prasības (combustion efficiency requirements) un dioksīnu emisiju limita vērtības atbilstoši HELCOM Rekomendācijai 28E/8 (līdz 2016.g.), lai samazinātu dioksīnu emisijas no maza mēroga sadedzināšanas avotiem , kā arī izstrādātu izmaksu efektīvākos un BAT atbilstošus pasākumus liela mēroga rūpniecības objektiem.	?	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Sint.sav.	Tieša, Negadījumu	Akvakultūra	Jaunas HELCOM Rekomendācijas par ilgtspējīgu akvakultūru izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas līdz 2014.g. izstrādāt jaunu HELCOM Rekomendāciju par ilgtspējīgu akvakultūru , kas aizstātu esošo HELCOM Rekomendāciju 25/4, kuras mērķis ir ierobežot tādas potenciālās vides ietekmes kā svešo sugu ieviešana, biogēnu piesārņojums, kā arī antibiotiku un citu farmaceutisko preparātu ievadīšana vidē no akvakultūrām.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	Jā	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Sint.sav.	Tieša, Negadījumu	Kuģniecība	Avārijas situāciju un reaģētspējas gatavības tālāka uzlabošana	Deklarācijas valstis vienojas (līdz 2015.g.) turpināt attīstīt reģionālo avārijas situāciju un reaģētspējas gatavību, tai skaitā, HELCOM SeaTrackWeb, HELCOM AIS, HELCOM Pollution Reporting System (POLREP),	?	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	HELCOM GIS. Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	NeNOTEIKTĪBA par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Sint.sav.	Tieša, Negadījumu	Kuģniecība	Rekomendāciju (BRISK un BRISK-RU) ieviešana	Deklarācijas valstis vienojas izsvērt un ieviest HELCOM BRISK un BRISK-RU projektu rekomendācijas , lai stirpinātu BJ avārijas situāciju sagatavotības un reaģētspējas jaudu.	?	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Sint.sav.	Tieša, Negadījumu	Kuģniecība	HELCOM Rokasgrāmatas atjaunināšana	Deklarācijas valstis vienojas atjaunināt HELCOM Rokasgrāmatu par Sadarbību jūras piesārņojuma apkarošanā (<i>HELCOM Manual on Co-operation in Combatting Marine Pollution Volume II</i>), fokusējoties uz reaģētspēju avārijas situācijām, kas ietver bīstamās vielas un kravas (līdz 2016.g.).	Reg	Apņēmusies ieviest	?	Jā	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Nav norādīts	Pasākumu pakete bīstamo vielu samazināšanai	Deklarācijas valstis pieņem "pārvaldības pasākumu paketi bīstamo vielu izplūžu, emisiju un zudumu samazināšanai no dažādiem avotiem" (" <i>Palette of measures on management options to reduce discharges, emissions, and losses of hazardous substances from various sources</i> ").	?	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Nav norādīts, Sistemātiska	Nav norādīts	Āktivitātes paterētāju uzvedības izmaiņām	Deklarācijas valstis vienojas turpināt veicināt un pastāvīgi atbalstīt aktivitātes , kuru mērķis ir <u>mainīt paterētāju uzvedību uz "zaļāku" produktu, procesu un pakalpojumu lietošanu</u> (mazāk saistītu ar bīstamo vielu lietošanu).	?	Apņēmusies ieviest	?	NĒ(Nac)	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Nesint. (iesk. Met.)	?, Sistemātiska	Rūpniec., ?	Minamatas Konvencijas par merkūriju ratificēšana	Deklarācija mudina ratificēt un pēc iespējas ātri sākt ieviest Minamatas Konvenciju par merkūriju (<i>UNEP Minamata Convention on Mercury (2013)</i>), ņemot vērā jau esošās un iespējams atjauninātās HELCOM Rekomendācijas, kas ierobežo merkūrija lietošanu produktos un procesos.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Nesint. (iesk. Met.)	?, Sistemātiska	?	Radioaktīvo vielu monitorings un ietekmes novērtējums	Deklarācijas valstis vienojas turpināt radioaktīvo vielu monitoringu BJ saskaņā ar HELCOM Rekomendāciju 26/3 un veikt novērtējumus radioaktivitātes ietekmei uz jūras vidi un cilvēkiem.	Reg, Zizp	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Sint.sav.	Tieša, Negadījumu	Kuģniecība	Rekomendācijas pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendāciju 34E/2 " <i>Further testing and development of the concept of proactive route planning as well as other e-navigation solutions to enhance safety of navigation and protection in the marine environment in the BS Region</i> ".	?	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Sint.sav.	Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Rekomendācijas pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendāciju 34E/4 " <i>Airborne surveillance with remote sensing equipment in the BS Area</i> ".	?	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/1 par HELCOM mērķu sasniegšanu attiecībā uz bīstamajām vielām											
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Nav norādīts	Stratēģijas īstenošana bīst.v. mērķu sasniegšanai	Dalībvalstīm tiek rekomendēts piemērot Rekomendācijas pielikumā iekļauto " Stratēģiju HELCOM mērķa par bīstamajām vielām sasniegšanai" [Stratēģija nosaka rīcības principus un veidus, bet ne konkrētus veicamos pasākumus.]	Dažādi	Apņēmusies ieviest	ieviešana turpinās	Nē(Nac)	Vidēja	1a, 1b, iespējams 2a?	-
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	Visi avotu veidi, Sistemātiska	Nav norādīts	HELCOM Prioritāro bīst.v. saraksts	Tiek rekomendēts uzturēt, pārskatīt un atjaunot HELCOM Prioritāro bīstamo vielu sarakstu (iekļauts 2.pielikumā), balstoties uz monitoringa un citiem zinātniskajiem datiem.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	Jā	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/4 par pareizu atkritumu apstrādi/ apglabāšanu											
Sint., Nesint. (iesk. Met.)	No upēm, Sistemātiska	Atkritumu poligoni	Atkritumu poligonu apsaimniekošana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts, lai no 01.01.2011. tiktu ievērota pareiza atkritumu poligonu apsaimniekošana un līdz 01.01.2012. visi neatbilstošas prakses atkritumu poligoni tiktu slēgti vai atjaunoti un ne vēlāk kā no 01.01.2013. tiktu ievēroti attiecīgie kritēriji atkritumu pieņemšanai poligonos . Ziņošana par Rekomendācijas ieviešanu - 2014.g. un reizi trijos gados pēc tam.	Dažādi	Apņēmusies ieviest	Nenoteiks (atbilstoš. ES normat.)	Nē(Nac)	?	1a, iespējams 2a?	-
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/5 par savstarpēju plānu par patvēruma vietām Baltijas jūrā											
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Savstarpējā plāna par patvēruma vietām kuģiem ieviešana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts savstarpēji sadarboties, nodrošinot patvēruma vietas kuģiem , kam jūrā nepieciešama palīdzība, kā arī ieviest " Savstarpējo plānu par patvēruma vietām BJ " caur apakšreģionu savstarpējiem līgumiem par reaģētspēju piesārņojumam jūrā.	?	Apņēmusies ieviest	?	Jā	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Konvenciju ratifikācija	Valstīm tiek arī rekomendēts ratificēt HNS Convention, Fund Protocol 2003, Bunker Oil Convention, LLMC Protocol 96, Nairobi Convention on Removal of Wrecks. [Sarkani atzīmētās Latvijā nav ratificētas]	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests, Neskaidrs	Jā	Zema (ratific.), Augsta (pārējām)	1a, iespējams 2a	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/2 par baterijām un akumulatoriem											
Nesint. (iesk. Met.)	?, Sistemātiska	?	Tirgošanas aizliegums un marķējuma prasība	Dalībvalstīm tiek rekomendēts aizliegt tirgot baterijas un akumulatorus, kuru norādīto metālu saturs pārsniedz norādīto, kā arī attiecīgi marķēt šos metālus saturošos izstrādājumus.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	Jā	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Nesint. (iesk. Met.)	?, Sistemātiska	?	Savākšana un apstrāde pēc izmantošanas	Dalībvalstīm tiek rekomendēts nodrošināt bateriju un akumulatoru savākšanu (savākšanas apjomiem jābūt vismaz 25% 2012.g. un 45% 2016.g.) un apstrādi pēc izmantošanas .	?	Apņēmusies ieviest	?	Nē(Nac)	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/3 par kadmiju mēslšanas līdzekļos											
Nesint. (iesk. Met.)	No upēm, Sistemātiska	Lauksaimniec.	Kadmija saturs mēslšanas līdzekļos	Dalībvalstīm tiek rekomendēts noteikt maksimālo kadmija saturu BJ sateces baseinā lietojamajos mēslšanas līdzekļos.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	Abi (gan Jā, gan Nac)	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekomendācija 34E/2 par e-navigācijas risinājumiem, lai uzlabotu navigācijas drošību un jūras vides aizsardzību Baltijas jūrā											
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	E-navigācijas pakalpojumu testēšana un risinājumu izstrādāšana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts turpināt testēt aktīvo maršrutu plānošanu (<i>concept of proactive route planning</i>) un līdz 2017.g. izstrādāt nepieciešamos risinājumus BJ e-navigācijas pakalpojumu testēšanai un apstiprināšanai. Valstīm arī tiek rekomendēts cieši sadarboties ar privāto sektoru, IMO un IALA (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities).	Dažādi	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekomendācija 34E/4 par novērošanu no gaisa ar attālinātās novērošanas sistēmām Baltijas jūrā											
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Regulāras novērošanas no gaisa veikšana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts veikt regulāri novērošanu no gaisa saskaņā ar "HELCOM Response Manual" visā BJ teritorijā, nodrošinot novērošanas sistēmu darbību arī nakts režīmā un sliktos laika apstākļos, un uzlabot iespēju izmantot novērojumus sankciju piešķiršanā atbildīgajiem par bīstamo vielu noplūdēm.	T/T, ?	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
HELCOM BJRP Rekomendācija 28E/8 par par videi draudzīgām metodēm, lai samazinātu un novērstu dioksīnu un citu bīstamo vielu emisiju, ko izraisa mazas sadedzināšanas iekārtas											
Sint.sav.	Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Publiskā informācija	Veikt nepieciešamos pasākumus, lai uzlabotu sabiedrības informētību.	In	Apņēmusies ieviest	?	Nē(Nac)	NN	NN	(?) Vai P. tiek ieviests.
			Emisiju standarti	Dalībvalstis 2008. gadā izstrādā noteiktas <u>efektivitātes prasības un emisiju robežvērtības</u> , kas paredzētas mazām sadedzināšanas iekārtām.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	Abi (gan Jā, gan Nac)	NN	NN	(?) Vai P. ir ieviests, jeb ir plānots/sagaidāms (līdz 2020.g.).
			Videi drošas sadedzināšanas tehnoloģijas	Mazās sadedzināšanas iekārtās <u>jāveicina videi drošu sadedzināšanas tehnoloģiju</u> izmantošana.	In	Ieviešana ir brīvprātīga	?	Nē(Nac)	NN	NN	(?) Vai P. tiek ieviests, jeb ir plānots/sagaidāms (līdz 2020.g.).
			Publiskā informācija	Piegādātāji jāinformē par videi drošām metodēm tādās sadedzināšanas iekārtās, kas nepārsniedz 50 kW, kā arī tie jāiesaista videi draudzīgas prakses (Best Environmental Practises — BEP) veicināšanā mājāsaimniecībās.	In	Ieviešana ir brīvprātīga	?	Nē(Nac)	NN	NN	(?) Vai P. tiek ieviests, jeb ir plānots/sagaidāms (līdz 2020.g.).
Sint.sav.	Atmosfēras, Sistemātiska	Rūpniecība (sadedzināš. iekārtas)	Kontrole	Uzņēmumos jāiesaka vai jānosaka kā obligāta prasība, ka <u>operators veic ikgadējas iekšējas pārbaudes</u> un regulāras instruktažas par pareizu tehniskā aprīkojuma izmantošanu, ko	Reg	?	?	Jā	NN	NN	(?) Vai P. ir ieviests, jeb ir plānots/sagaidāms (līdz 2020.g.).

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	NeNOTEIKTĪBA par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/12 apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspējas jautājumā											
Sint.sav.	Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Starptautiskās vienošanās un/vai reaģētspējas plāni	Dalībvalstis izveido divpusējus vai daudzpusējus līgumus un/vai reaģētspējas plānus tādiem lielākajiem riska reģioniem un/vai bīstamiem objektiem, kas atrodas dalībvalstu robežas apkārtnē un kur nepieciešama koordinēta rīcība.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
			Sadarbība	Sadarboties, īstenojot kopīgas novērošanas operācijas un/vai lidojumus, ko viena dalībvalsts veic virs citas(-u) dalībvalsts(-u) pārziņā esošās teritorijas, lai nodrošinātu, ka tiek izpildītas minimālās HELCOM prasības par novērošanu no gaisa.	Reg	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Nē(Nac)	Vidēja-Augsta (Nenot. P. ievieš.)	iespējams 2a	Nacionālie lidojumu netiek veikti finansējuma trūkuma dēļ.
			Apmācības	Sadarboties, veicot apmācību un rīkojot apmaiņas programmas, lai nodrošinātu ātras un adekvātas reaģēšanas iespējas un izveidotu labas prakses pieeju.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
			Integrācija ar citām politikām	Ņemot vērā starptautisko sadarbību, dalībvalstis savos ārkārtas rīcības plānos integrē reaģēšanas pasākumus piekrastē.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
			Novērtējums: naftas un ķīmiskā piesārņojuma risks	Līdz 2009. gadam dalībvalstīs pabeigt naftas un ķīmisko produktu piesārņojuma riska novērtēšanu, kā arī avārijas situāciju un reaģētspējas resursu uzskaiti apakšreģionālā līmenī, kas nepieciešami, lai novērstu šos riskus.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
			Starptautiskie plāni: investīciju plāni reaģēšanas kapacitātes trūkumu novēršanai	Apakšreģionālā līmenī identificēt trūkumus avārijas situācijās un nepietiekamus reaģētspējas resursus un sagatavot noteiktus plānus/programmas (līdz 2013. un 2016.).	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
			Nacionālai plāns: reaģētspējas gatavības plāns	Līdz 2010. gadam identificēt nepieciešamību un pabeigt kvantitatīvu novērtēšanu pretpasākumiem saistībā ar reaģēšanu piekrastē, kā arī līdz 2013. gadam sagatavot konkrētu plānu/programmu to īstenošanai.	Reg (Plāna izstr.)	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (Plāna izstr.), ieviešana ir procesā (P.)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	Notiek sadarbība starp iesaistītajām institūcijām. Finansējuma trūkums plānā noteikto P. (nacionālās reaģētsp. kapacitātes uzlaboš.) ieviešanai.

5.3. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar slodzi no naftas produktu ieneses

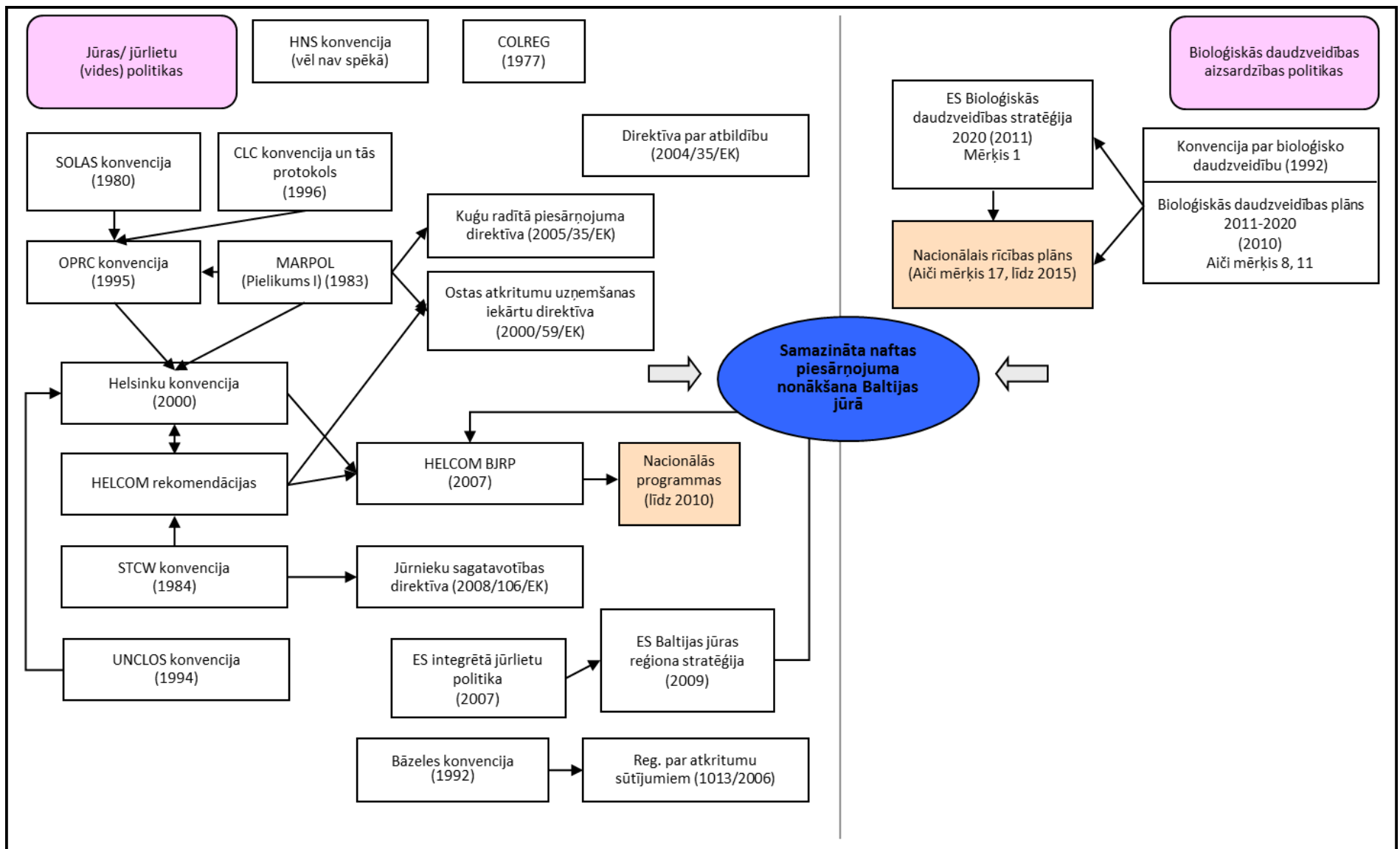
5.3.1. Apkopojums par esošiem un plānotiem nozaru politiku pasākumiem

5.pielikuma 7.tabula. Analīzē iekļauto starptautisko politikas ietvaru saraksts. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un GES-REG projekta rezultātiem.)

(*) Politikas ietvari pievienoti pēdējā darbu posmā. Informatīvajos materiālos, kas tika prezentēti JVP un seminārā, vēl nebija iekļauti.

Politikas ievara veids	Politikas ietvara nosaukums
Konvencijas	<p>Bāzeles konvencija, Konvencija par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu</p> <p>Konvencija par BD, 1992.gada Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību</p> <p>CLC, 1992. gada Starptautiskā konvencija par civilo [civiltiesisko] atbildību par naftas piesārņojuma radītajiem zaudējumiem</p> <p>COLREG, 1972. gada Konvencija par starptautiskiem kuģu sadursmju novēršanas noteikumiem</p> <p>Helsinki konvencija, 1992.gada Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvenciju</p> <p>HNS konvencija, Starptautiska konvencija par atbildību un kaitējuma kompensāciju sakarā ar bīstamu un kaitīgu vielu pārvadāšanu pa jūru</p> <p>MARPOL 73/78, 1973. gada Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar tās 1978.gada protokolu, I pielikums</p> <p>OPRC, Starptautiska konvencija par gatavību, reaģēšanu un sadarbību naftas piesārņojuma gadījumā</p> <p>SOLAS, 1974.gada Starptautiskās konvencijas par cilvēku dzīvības aizsardzību uz jūras</p> <p>STCW, Starptautiskā konvencija par jūrnieku sagatavošanu un diplomēšanu, kā arī sardzes pildīšanu</p> <p>STCW-F, 1995.gada Starptautiskā konvencija par zvejas kuģu personāla sagatavošanas un diplomēšanas, kā arī sardzes pildīšanas standartiem</p> <p>UNCLOS, Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada Jūras tiesību konvencija</p>
Direktīvas	<p>Direktīva par atbildību, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atļidzināšanu</p> <p>Ostas atkritumu uzņemšanas iekārtu direktīva, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2000. gada 27. novembris) par ostas iekārtām, kas paredzētas kuģu atkritumu un kravu atlieku uzņemšanai</p> <p>Jūrnieku sagatavotības direktīva, Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 21.novembra Direktīva 2012/35/ES par jūrnieku minimālo sagatavotības līmeni</p> <p>Kuģu radītā piesārņojuma direktīva, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/35/EK (2005. gada 7. septembris) par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem</p>
Regulas	<p>Regula 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (arī Regula (EK) Nr. 660/2014 (2014.gada 15.maijs), kas izdara labojumus Regulā (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem)</p>
Plāni	<p>HELCOM BJRP, Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)</p> <ul style="list-style-type: none"> • HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2010 (Maskava) (*) • HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena) (*)

	<ul style="list-style-type: none"> • HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/5 par savstarpēju plānu par patvēruma vietām Baltijas jūrā (*) HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/6 par Integrated Wildlife Response Planning (*) • HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekomendācija 34E/2 par e-navigācijas risinājumiem, lai uzlabotu navigācijas drošību un jūras vides aizsardzību Baltijas jūrā (*) • HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekomendācija 34E/4 par novērošanu no gaisa ar attālinātas novērošanas sistēmām Baltijas jūrā (*) • HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/10 par “netiešās maksas” sistēmas piemērošanu kuģu radītajiem atkritumiem un zvejas tīklos noķertajam jūras atkritumiem Baltijas jūras reģionā • HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/11 par norādījumiem par kuģošanas drošības uzlabošanu Baltijas jūrā ledus apstākļos • HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/12 par apakšreģionālās sadarbības stiprināšanu reaģētspējas jautājumā <p>Bioloģiskās daudzveidības stratēģiskais plāns 2011-2020</p>
Politikas	ES integrētā jūrlietu politika, COM(2007) 575
Stratēģijas	ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020 ES Baltijas jūras reģiona stratēģija



5.pielikuma 3.attēls. Analīzē iekļauto starptautisko politikas ietvaru saikņu un hierarhijas shematisks attēlojums. (Avots: GES-REG projekts.)

Latvijas tiesību aktu saraksts, kas nosaka analizē ietverto pasākumu ieviešanu Latvijā (balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju):

- Vides aizsardzības likums (02.11.2006.)
- Krimināllikums (17.06.1998.)
- Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums (31.10.2002.)
- Ķīmisko vielu likums (01.04.1998.)
- Likums Par piesārņojumu (15.03.2001.)
- Atkritumu apsaimniekošanas likums (28.10.2010.)
- Likums par Ietekmes uz vidi novērtējumu (14.10.1998.)
- MK noteikumi **Nr.187** (2013.gada 2.aprīlī) "Kārtība, kādā novērš, ierobežo un kontrolē gaisu piesārņojošo vielu emisiju no sadedzināšanas iekārtām"
- MK noteikumi **Nr.213** (2007.gada 27.martā) "Noteikumi par kritērijiem, kurus izmanto, novērtējot īpaši aizsargājamām sugām vai īpaši aizsargājamiem biotopiem nodarītā kaitējuma ietekmes būtiskumu"
- MK noteikumi **Nr.273** (2014.gada 3.jūnijā) "Noteikumi par jūrnieku veselības atbilstību darbam uz kuģa"
- MK noteikumi **Nr. 281** (2007.gada 24.aprīlī) "Noteikumi par preventīvajiem un sanācijas pasākumiem un kārtību, kādā novērtējams kaitējums videi un aprēķināmas preventīvo, neatliekamo un sanācijas pasākumu izmaksas"
- MK rīkojums **Nr.283** (21.05.2010.) „Par Nacionālo gatavības plānu naftas, bīstamo vai kaitīgo vielu piesārņojuma gadījumiem jūrā"
- MK noteikumi **Nr.339** (2012.gada 15.maijā) "Noteikumi par ostu formalitātēm"
- MK noteikumi **Nr.455** (2002.gada 8.oktobrī) "Kuģu radīto atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanas kārtība un kuģu radīto atkritumu apsaimniekošanas plānu izstrādes kārtība"
- MK noteikumi **Nr.780** (2011.gada 11.oktobrī) "Oglekļa dioksīda plūsmas transportēšanas kārtība"
- MK noteikumi **Nr.895** (2005.gada 22.novembrī) "Jūrnieku sertificēšanas noteikumi"
- MK noteikumi **Nr.1164** (2010.gada 21.decembrī) "Ostas valsts kontroles kārtība"

5.pielikuma 8.tabula. Analīzē iekļauto politikas ietvaru un to noteikto pasākumu (P.), tai skaitā to ieviešanas situācijas raksturojums. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un GES-REG projekta rezultātiem.)

Pēdējā darbu posmā pievienotie politikas ietvari un pasākumi. Informatīvajos materiālos, kas tika prezentēti JVP un seminārā, tie vēl nebija iekļauti. Pasākumu novērtējumus lielākoties nebija iespējams sagatavot (atzīmēti ar „?”), jo nepieciešams veikt konsultācijas par pasākumu ieviešanas situāciju.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Helsinku konvencija, 1992.gada Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvenciju							
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	ieviešana turpinās		Skat. HELCOM BJRP un Rekomendācijas			
1973. gada Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar tās 1978.gada protokolu (MARPOL 73/78), I pielikums							
Tiešas noplūdes, Abējāda	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta		Skat. OPRC Konvenciju, Helsinku konvenciju, direktīvu par kuģu radīto piesārņojumu, direktīvu par ostas iekārtām, kas paredzētas kuģu atkritumu un kravu atlieku uzņemšanai.			
Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada Jūras tiesību konvencija (UNCLOS)							
Tiešas noplūdes, Abējāda	Konkrētas nozares nav norādītas	Pilnībā ieviesta		Skat. Helsinku konvenciju.			
Starptautiska konvencija par gatavību, reaģēšanu un sadarbību naftas piesārņojuma gadījumā (OPRC)							
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta		Skat. Helsinku konvenciju.			
1992. gada Starptautiskā konvencija par civilo [civiltiesisko] atbildību par naftas piesārņojuma radītajiem zaudējumiem (CLC)							
Tiešas noplūdes, Abējāda	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta		Skat. OPRC Konvenciju.			
Starptautiskā konvencija par jūrnieku sagatavošanu un diplomēšanu, kā arī sardzes pildīšanu (STCW)							
Tiešas noplūdes, Abējāda	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta		Skat. Helsinku Konvenciju un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2008/106/EK par jūrnieku minimālo sagatavotības līmeni			
1995.gada Starptautiskā konvencija par zvejas kuģu personāla sagatavošanas un diplomēšanas, kā arī sardzes pildīšanas standartiem (STCW-F)							
Tiešas noplūdes, Abējāda	Zvejas kuģi	Pilnībā ieviesta		[Iekļaut informāciju]			
1972. gada Konvencija par starptautiskiem kuģu sadursmju novēršanas noteikumiem (COLREG)							
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta		-			
Konvencija par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu (Bāzeles konvencija)							
Tiešas noplūdes, Abējāda	Kuģniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/	ieviešana turpinās		Skat. Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem			

	aktivitātēm (SM & LJA koment.)							
Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)	
1974.gada Starptautiskās konvencijas par cilvēku dzīvības aizsardzību uz jūras (SOLAS)								
Tiešas, Abējāda	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Skat. OPRC Konvenciju.					
1992.gada Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību								
Tiešas noplūdes, Abējāda	Konkrētas nozares nav norādītas	ieviešana turpinās	Skat. Bioloģiskās daudzveidības stratēģisko plānu 2011-2020, Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju 2020 (un nacionālo rīcības plānu/programmu).					
Bioloģiskās daudzveidības stratēģiskais plāns 2011-2020								
Tiešas noplūdes, Abējāda	Konkrētas nozares nav norādītas	ieviešana turpinās	Skat. Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju 2020 (un nacionālo rīcības plānu/programmu).					
Integrēta Eiropas Savienības jūrniecības politika , COM(2007) 575								
Tiešas noplūdes, Abējāda	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Skat. ES Stratēģiju BJ reģionam, HELCOM BJRP.					
ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam (EUSBSR)								
Tiešas noplūdes, Abējāda	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Skat. HELCOM BJRP.					
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2000. gada 27. novembris) par ostas iekārtām, kas paredzētas kuģu atkritumu un kravu atlieku uzņemšanai								
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Pilnībā ieviests	Atkritumu pieņemšanas iekārtas ostās	Dalībvalsts nodrošina ostās atkritumu pieņemšanas iekārtu pieejamību atbilstīgi to kuģu vajadzībām, kuri parasti izmanto attiecīgo ostu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Krimināllikums (17.06.1998.) MK noteikumi Nr.455 (08.10.2002.) MK noteikumi Nr.339 (15.05.2012.)	
			Atkritumu apsaimniekošana (atkritumu pieņemšanas un apstrādes plāni ostās)	Katrai ostai izstrādā un īsteno atbilstīgu atkritumu pieņemšanas un apstrādes plānu. Dalībvalsts novērtē un apstiprina atkritumu pieņemšanas un apstrādes plānu, uzrauga tā īstenošanu un nodrošina tā atkārtotu apstiprināšanu vismaz reizi trijos gados un pēc ievērojamām izmaiņām ostas darbībā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests		
			Atkritumu nodošana	Tāda kuģa kapteinis, kas piestāj kādā Kopienas ostā, pirms izbraukšanas no minētās ostas nodod visus kuģa atkritumus un kravas atliekas ostas uzņemšanas iekārtās.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests		
			Maksa par kuģu radītajiem atkritumiem	Dalībvalstis nodrošina, ka kuģu atkritumu uzņemšanas iekārtu izmaksas ostās, ietverot atkritumu apstrādi un noglabāšanu, tiek segta ar maksājumu, ko iekasē no kuģiem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests		
			Kontrole	Dalībvalsts nodrošina, ka uz visiem kuģiem tiek izdarītas pārbaudes, lai pārbaudītu kuģu atbilstību šajā direktīvā noteiktajām prasībām, un ka veikto pārbaudžu skaits ir pietiekams.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests		
			Informēšana	Dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kapteiņi, ostu atkritumu pieņemšanas iekārtu pakalpojumu sniedzēji un citas iesaistītās personas ir pietiekami informētas par prasībām, kas uz tām attiecas saskaņā ar šo direktīvu, un ka tās ievēro minētās prasības	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests		
			Sodi	Dalībvalsts nosaka sodu sistēmu par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu minēto sodu	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests		

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	piemērošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt efektīviem, samērīgiem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (arī Regula (EK) Nr. 660/2014 (2014.gada 15.maijs), kas izdara labojumus Regulā (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem)							
Tiesas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/ aktivitātēm (SM & LJA koment.)	Pilnībā ieviests	Paziņošanas prasība	Uz 3.(1) pantā minētajiem atkritumu sūtījumiem attiecas iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, kas noteikta Regulā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Ķīmisko vielu likums (01.04.1998.)
			Informācijas sniegšanas prasības	Uz 3.(2) pantā minēto atkritumu sūtījumiem reģenerācijas nolūkā gadījumā, kad vesto atkritumu daudzums ir lielāks par 20 kg, attiecas vispārējas informācijas prasības atbilstīgi 18. pantam.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Finansiālās garantijas vai apdrošinājums	Uz visiem atkritumu sūtījumiem, kuriem ir nepieciešams paziņojums, attiecas prasība sniegt finansiālās garantijas vai līdzvērtīgu nodrošinājumu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Papildu noteikumi	Papildu noteikumi attiecībā uz pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām: Atkritumu sūtījumiem, kas paredzēti pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām, piemēro papildu noteikumus saskaņā ar šīs direktīvas 15. pantu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Informācijas sniegšanas prasības	Kompetentās nosūtīšanas vai galamērķa iestādes var nodrošināt publisku pieejamību informācijai par to sūtījumu paziņojumiem, kuriem tās ir devušas piekrišanu, ja attiecīgā informācija nav konfidenciāla saskaņā ar attiecīgās valsts vai Kopienas tiesību aktiem.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
			Paziņošanas prasība	Ja kāda no iesaistītajām kompetentajām iestādēm konstatē, ka atkritumu sūtījums nevar tikt veikts, kā paredzēts saskaņā ar paziņojuma un pārvietošanas dokumentu, tā nekavējoties informē kompetento nosūtīšanas iestādi. Ja reģenerācijas vai apglabāšanas uzņēmums noraida saņemto kravu, tas nekavējoties informē kompetento galamērķa iestādi.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Izmaksu atlīdzināšana	Pienākumu segt atbilstīgas un proporcionālas administratīvas izmaksas, kas rodas paziņošanas un uzraudzības procedūru īstenošanā, kā arī atbilstīgas analīzes un pārbaudes parastās izmaksas var uzlikt paziņotājam.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Atkritumu eksporta aizliegums	1. Visa veida atkritumu eksports no Kopienas apglabāšanas nolūkā ir aizliegts. Šis aizliegums neattiecas uz to atkritumu eksportu, kas paredzēti apglabāšanai EBTA valstīs, kas ir arī Bāzeles Konvencijas puses. 2. 36. pantā minēto atkritumu eksports no Kopienas reģenerācijas nolūkā valstīs, kurās nepiemēro ESAO lēmumu, ir aizliegts. 3. Atkritumu eksports no Kopienas uz Antarktiku ir aizliegts.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Atkritumu importa aizliegums	1. Atkritumu imports Kopienā apglabāšanas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 41. pantā uzskaitītajām valstīm. 2. Visa veida atkritumu imports Kopienā reģenerācijas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 43.pantā minētajām valstīm.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Prasības (pienācīgās prasības operatoriem)	Radītājs, paziņotājs un citi uzņēmumi, kas iesaistīti atkritumu sūtījumā un/vai to reģenerācijā, vai apglabāšanā, <u>veic nepieciešamos pasākumus</u> , lai nodrošinātu, ka jebkuri to sūtītie atkritumi tiek apsaimniekoti, neizraisot apdraudējumu cilvēku veselībai, un tas tiek veikts <u>videi drošā veidā</u> visā sūtījuma, kā arī reģenerācijas un apglabāšanas laikā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Sodi	Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, kas piemērojami par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tos īsteno. Noteiktajiem sodiem ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests				
Sadarbība	Dalībvalstis, atbilstīgos un nepieciešamos gadījumos sazinoties ar Komisiju, sadarbojas ar citām Bāzeles Konvencijas pusēm un starpvalstu organizācijām, cita starpā veicot apmaiņu un/vai daloties informācijā, veicinot videi nekaitīgu tehnoloģiju ieviešanu un attiecīgo labas prakses kodeksu izstrādi.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests				

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/35/EK (2005. gada 7. septembris) par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem							
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Pilnībā ieviests	Pārkāpumi	Dalībvalstis nodrošina to, ka piesārņojošo vielu noplūdi no kuģiem visās minētajās teritorijās uzskata par pārkāpumu, ja tas izdarīts ar nodomu, aiz neuzmanības vai rupjas nolaidības. Šos pārkāpumus uzskata par noziedzīgiem nodarījumiem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Vides aizsardzības likums (02.11.2006.) Krimināllikums (17.06.1998.) Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums (31.10.2002.)
			Kontrole	Ja neatbilstība standartiem vai kāda informācija rada aizdomas, ka kuģis, kas labprātīgi atrodas kādas dalībvalsts ostā vai ārzonas terminālā, ir iesaistījies vai iesaistās piesārņojošu vielu noplūdē, attiecīgā dalībvalsts nodrošina atbilstīgas pārbaudes veikšanu. Tiktāl, ciktāl minētā pārbaude atklāj faktus, kas varētu norādīt uz pārkāpumu, par to informē attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes un karoga valsts iestādes.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Sodi	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka par pārkāpumiem piemēro efektīvu, samērīgus un preventīvus sodus, kas var ietvert krimināltiesiskus vai administratīvus sodus	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 21.novembra Direktīva 2012/35/ES par jūrnieku minimālo sagatavotības līmeni							
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Pilnībā ieviests	Apmācības	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jūrnieki būtu sagatavoti vismaz saskaņā ar STCW konvencijas prasībām un viņiem būtu sertifikāti.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums (31.10.2002.) Jūras kodekss (29.05.2003.) MK noteikumi Nr.895 (22.11.2005.) MK noteikumi Nr.1164 (21.12.2010.) MK noteikumi Nr.273 (03.06.2014.)
			Kvalitātes standartu sistēma	Dalībvalstis nodrošina, ka darbības, kas saistītas ar sagatavošanu, kompetences novērtēšanu, sertificēšanu, apstiprinājumu un atkārtotu apstiprinājumu izsniegšanu un ko veic nevalstiskas aģentūras vai vienības, kas ir to pakļautībā, pastāvīgi tiek pārraudzītas, izmantojot kvalitātes standartu sistēmu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Personāla atpūtas periods (prasība)	Noguruma novēršanas nolūkā dalībvalstis nosaka un ievieš atpūtas laiku sardzes personālam un prasa sardzes sistēmas organizēt tā, lai sardzes personāla efektivitāte nepasliktinātos noguruma dēļ, un pienākumus organizēt tā, lai pirmais sardzes sastāvs reisa sākumā, kā arī nākamie sardzes sastāvi, kuri cits citu nomaina, būtu pietiekami atpūtušies un arī citādi gatavi sardzei.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Kontrole	Visus kuģus neatkarīgi no karoga, ar kuru tie kuģo, tiem atrodas dalībvalsts ostās, pakļauj ostas valsts kontrolei, ko veic virsnieki, kurus konkrētā dalībvalsts ir attiecīgi pilnvarojusi, lai pārbaudītu, vai visiem jūrniekiem, kas strādā uz kuģa un kam saskaņā ar STCW konvenciju jābūt kompetences sertifikātam vai attiecīgajām atļaujām.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Sodi	Dalībvalstis nosaka sodu sistēmu par tādu attiecīgās valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti, ievērojot šo Direktīvu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu minēto sistēmu īstenošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atļidzināšanu							
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Pilnībā ieviests	Pasākumi (preventīvie pasākumi operatori)	Ja kaitējums videi vēl nav noticis, bet pastāv tieši draudi tam, ka tāds kaitējums notiks, operatoram <u>nekavējoties jāveic nepieciešamie preventīvie pasākumi.</u>	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Vides aizsardzības likums (02.11.2006.) Likums Par piesārņojumu (15.03.2001.), Atkritumu apsaimniekošanas likums (28.10.2010.), Likums par letekmes
			Pasākumi (kaitējuma novēršanas pasākumi operatori)	Ja noticis kaitējums videi, uzņēmējs nekavējoties <u>informē kompetento iestādi</u> un veic: (i) <u>visus praktiski iespējamus pasākumus</u> , lai nekavējoties kontrolētu, norobežotu, savāktu vai citādi tīktu galā ar attiecīgajiem piesārņotājiem un/vai jebkādiem citiem kaitējuma radošiem faktoriem; (ii) \setminus (atbilstoši 7. pantam).	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

			Izmaksu atlīdzināšana	Kompetentā iestāde liek <u>segt operatoram izmaksas</u> , kas radušās saistībā ar preventīvām vai vides kaitējuma novēršanas rīcībām, kas veiktas saskaņā ar šo direktīvu, cita starpā, ar nodrošinājuma vai citu piemērotu garantiju palīdzību.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	uz vidi novērtējumu (14.10.1998.)
			Finansiālā nodrošinājuma instrumenti	Dalībvalstis veic pasākumus, lai atbalstītu to, ka attiecīgie ekonomikas un finanšu tirgus dalībnieki pilnveido finansiālā nodrošinājuma instrumentus un tirgus, ietverot finanšu mehānismus maksātspējas gadījumā, nolūkā ļaut uzņēmējiem izmantot finanšu garantijas, lai segtu viņu saistības saskaņā ar šo direktīvu.	ieviešana ir brīvprātīga	Nenoteikts (P. ievieš. nav plānota)	MK noteikumi Nr. 281 (24.04.2007.) MK noteikumi Nr.187 (02.04.2013.)
			Sadarbība	Ja kaitējums videi ietekmē vai var ietekmēt vairākas dalībvalstis, šīs dalībvalstis sadarbojas, ietverot attiecīgu informācijas apmaiņu, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz jebkādu tādu kaitējumu videi tiktu veiktas preventīvas darbības vai, ja vajadzīgs, vides kaitējumu novēršanas (remedial) darbības.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	MK noteikumi Nr.780 (11.10.2011.) MK noteikumi Nr.213 (27.03.2007.)
ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020							
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Ieviešana turpinās	Nacionālā programma/plāns	Komisija uzlabos ES finansējuma efektivitāti globālajai BD, tajā skaitā, atbalstot dabas kapitāla novērtējumu saņēmējvalstīs un valstu bioloģiskās daudzveidības stratēģiju un rīcības plānu attīstību un / vai aktualizāciju, un uzlabojot koordināciju ES ietvaros un ar ārpus -ES donoriem par bioloģiskās daudzveidības palīdzības / projektu īstenošanu.	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā	
			Integrācija ar citām politikām	Dalībvalstis un Komisija nodrošinās to, ka Natura 2000 tīkla izveide, arī jūras vidē, lielā mērā tiek pabeigta līdz 2012. gadam un turpinās integrēt sugu un dzīvotņu aizsardzības un pārvaldības prasības galvenajās ar zemes un ūdeņu izmantošanu saistītajās politikās, ko īsteno gan Natura 2000 teritorijās, gan ārpus tām.	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā	
			Natura 2000 pārvaldības plāni	Dalībvalstis nodrošinās to, ka visās Natura 2000 teritorijās tiek laikus izstrādāti un īstenoti pārvaldības plāni vai līdzvērtīgi instrumenti, kuros ir noteikti saglabāšanas un atjaunošanas pasākumi.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
			Informācija un izglītība	Komisija un dalībvalstis (1) uzlabos <u>sadarbību ar galveno nozaru pārstāvjiem</u> un turpinās <u>izstrādāt vadlīniju dokumentus</u> , lai uzlabotu nozaru izpratni par ES dabas tiesību aktu prasībām un to nozīmi ekonomikas attīstības veicināšanā; (2) veicinās dabas jomā pieņemto direktīvu noteikumu izpildi, rīkojot tiesnešiem un prokuroriem īpašas <u>mācību programmas</u> par Natura 2000 un izstrādājot labākas atbilstības veicināšanas spējas.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)							
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Ieviešana turpinās	Nacionālā programma/plāns	Sagatavot un iesniegt HELCOM izskatīšanai nacionālo programmu (līdz 2010.), lai novērtētu tās efektivitāti HELCOM Ministru tikšanās laikā 2013. gadā un pieņemtu lēmumu <u>par papildus pasākumiem, ja nepieciešams.</u>	Apņēmusies ieviest	Ieviests, Neskaidrs (pap.P.)	
			Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu radītajiem atkritumiem un zvejas tīklos noķertajiem jūras atkritumiem Baltijas jūras reģionā. <u>Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmu.</u>	Apņēmusies ieviest	P.ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	
			Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. 28E/11 par turpmākiem norādījumiem par kuģošanas drošības uzlabošanu Baltijas jūrā ledus apstākļos. <u>Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. 28E/11 attiecībā uz kuģošanu ledus apstākļos.</u>	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
			Rekomendāciju pieņemšana	Līdz 2013. gadam pieņemt HELCOM rekomendāciju 28E/12 "Apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspējas jautājumā". <u>Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekomendācija apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspēja.</u>	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2010 (Maskava)							
Tiešas noplūdes, Negadīj.	Kuģniecība	?	Rekomendāciju pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendācijas 31E/6 "Integrated Wildlife Response Planning in the Baltic Sea Area", 31E/5 par savstarpēju plānu par patvēruma vietām BJ.	Apņēmusies ieviest	?	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)							
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	?	Avārijas situāciju un reaģētspējas gatavības tālāka uzlabošana	Deklarācijas valstis vienojas (līdz 2015.g.) turpināt attīstīt reģionālo avārijas situāciju un reaģētspējas gatavību, tai skaitā, HELCOM SeaTrackWeb, HELCOM AIS, HELCOM Pollution Reporting System (POLREP), HELCOM GIS.	Apņēmusies ieviest	?	
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	?	Rekomendāciju (BRISK un BRISK-RU) ieviešana	Deklarācijas valstis vienojas izsvērt un ieviest HELCOM BRISK un BRISK-RU projektu rekomendācijas , lai stiprinātu BJ avārijas situāciju sagatavotības un reaģētspējas jaudu.	Apņēmusies ieviest	?	
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	?	Nacionālo OWR plānu izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas izstrādāt un pieņemt nacionālos plānus "reaģēšanas pasākumiem ar naftas produktiem piesārņotās savvalas dzīvās dabas attīrīšanai" (<i>oiled wildlife response (OWR) plans</i>) (līdz 2016.g.); un stiprināt darbu pie OWR HELCOM RESPONSE ietvaros.	Apņēmusies ieviest	?	
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	?	HELCOM Rokasgrāmatas atjaunināšana	Deklarācijas valstis vienojas atjaunināt HELCOM Rokasgrāmatu par Sadarbību jūras piesārņojuma apkarošanā (<i>HELCOM Manual on Co-operation in Combatting Marine Pollution Volume II</i>), fokusējoties uz reaģētspēju avārijas situācijām, kas ietver bīstamās vielas un kravas (līdz 2016.g.).	Apņēmusies ieviest	?	
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	?	Rekomendācijas pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendāciju 34E/2 " <i>Further testing and development of the concept of proactive route planning as well as other e-navigation solutions to enhance safety of navigation and protection in the marine environment in the BS Region</i> ".	Apņēmusies ieviest	?	
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	?	Rekomendācijas pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendāciju 34E/4 " <i>Airborne surveillance with remote sensing equipment in the BS Area</i> ".	Apņēmusies ieviest	?	
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/5 par savstarpēju plānu par patvēruma vietām Baltijas jūrā							
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	?	Savstarpējā plāna par patvēruma vietām kuģiem ieviešana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts savstarpēji sadarboties, nodrošinot patvēruma vietas kuģiem , kam jūrā nepieciešama palīdzība, kā arī ieviest "Savstarpējo plānu par patvēruma vietām BJ" caur apakšreģionu savstarpējiem līgumiem par reaģētspēju piesārņojumam jūrā.	Apņēmusies ieviest	?	
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	ieviests daļēji	Konvenciju ratifikācija	Valstīm tiek arī rekomendēts ratificēt HNS Convention, Fund Protocol 2003, Bunker Oil Convention, LLMC Protocol 96, Nairobi Convention on Removal of Wrecks. <i>[Sarkani atzīmētās Latvijā nav ratificētas]</i>	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (ratific.), Neskaidrs (pārējām)	
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/6 par Integrated Wildlife Response Planning							
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	?	Nacionāla OWR plāna izstrāde	Dalībvalstīm tiek rekomendēts izmantot OWR (Oiled Wildlife Response) Vadlīnijas un nacionālā vai lokālā līmenī izstrādāt naftas piesārņojuma ārkārtas rīcības plānos (oil pollution contingency plans) integrētus OWR plānus.	Apņēmusies ieviest	?	
HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekomendācija 34E/2 par e-navigācijas risinājumiem, lai uzlabotu navigācijas drošību un jūras vides aizsardzību Baltijas jūrā							
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	?	E-navigācijas pakalpojumu testēšana un risinājumu izstrādāšana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts turpināt testēt aktīvo maršrutu plānošanu (concept of proactive route planning) un līdz 2017.g. izstrādāt nepieciešamos risinājumus BJ e-navigācijas pakalpojumu testēšanai un apstiprināšanai. Valstīm arī tiek rekomendēts cieši sadarboties ar privāto sektoru, IMO un IALA (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities).	Apņēmusies ieviest	?	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekomendācija 34E/4 par novērošanu no gaisa ar attālinātās novērošanas sistēmām Baltijas jūrā							
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	?	Regulāras novērošanas no gaisa veikšana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts veikt regulāri novērošanu no gaisa saskaņā ar "HELCOM Response Manual" visā BJ teritorijā, nodrošinot novērošanas sistēmu darbību arī nakts režīmā un sliktos laika apstākļos, un uzlabot iespēju izmantot novērojumus sankciju piešķiršanā atbildīgajiem par bīstamo vielu noplūdēm.	Apņēmusies ieviest	?	
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu radītajiem atkritumiem un zvejas tīklos noķertajiem jūras atkritumiem Baltijas jūras reģionā							
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Pilnībā ieviests	"Netiešās maksas" sistēma	Izveidot harmonizētu "netiešās maksas" sistēmu atkritumu uzņemšanas iekārtu darbībai ostās līdz 2000.gada 1.janvārim kuģu radītiem atkritumiem, kas minēti MARPOL 73/78 I pielikumā (mašintelpu naftas atkritumi), un līdz 2006. gada 1.janvārim atkritumiem, uz kuriem attiecas IV pielikums (notekūdeņi) un V pielikums (atkritumi). Atbrīvojumi: kompetentā iestāde var atbrīvot kuģi no pienākuma maksāt, ja tas nodarbojas ar regulāriem reisiem, un tiek nodrošināts, ka likvidēšanas prasības tiks izpildītas uz kuģa rēķina.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/12 apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspējas jautājumā							
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Ieviešana turpinās	Starptautiskās vienošanās un/vai reaģētspējas plāni	Dalībvalstis izveido divpusējus vai daudzpusējus līgumus un/vai reaģētspējas plānus tādiem lielākajiem riska reģioniem un/vai bīstamiem objektiem, kas atrodas dalībvalstu robežas apkārtnē un kur nepieciešama koordinēta rīcība.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Ieviešana turpinās	Sadarbība	Sadarboties, īstenojot kopīgas novērošanas operācijas un/vai lidojumus, ko viena dalībvalsts veic virs citas(-u) dalībvalsts(-u) pārziņā esošās teritorijas, lai nodrošinātu, ka tiek izpildītas minimālās HELCOM prasības par novērošanu no gaisa.	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	
			Apmācības	Sadarboties, veicot apmācību un rīkojot apmaiņas programmas, lai nodrošinātu ātras un adekvātas reaģēšanas iespējas un izveidotu labas prakses pieeju.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
			Integrācija ar citām politikām	Ņemot vērā starptautisko sadarbību, dalībvalstis savos ārkārtas rīcības plānos integrē reaģēšanas pasākumus piekrastē.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	MK rīkojums Nr.283 (21.05.2010.)
			Novērtējums: naftas un ķīmiskā piesārņojuma risks	Līdz 2009. gadam dalībvalstīs pabeigt naftas un ķīmisko produktu piesārņojuma riska novērtēšanu, kā arī avārijas situāciju un reaģētspējas resursu uzskaiti apakšreģionālā līmenī, kas nepieciešami, lai novērstu šos riskus.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
			Starptautiskie plāni: investīciju plāni reaģēšanas kapacitātes trūkumu novēršanai	Apakšreģionālā līmenī identificēt trūkumus avārijas situācijās un nepietiekamus reaģētspējas resursus un sagatavot noteiktus plānus/programmas (līdz 2013. un 2016.).	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
Nacionālai plāns: reaģētspējas gatavības plāns	Līdz 2010. gadam identificēt nepieciešamību un pabeigt kvantitatīvu novērtēšanu pretpasākumiem saistībā ar reaģēšanu piekrastē, kā arī līdz 2013. gadam sagatavot konkrētu plānu/programmu to īstenošanai.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (Plāna izstr.), Ieviešana ir procesā (P.)	MK rīkojums Nr.283 (21.05.2010.)			

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/11 "Norādījumi par kuģošanas drošības uzlabošanu Baltijas jūrā ledus apstākļos"							
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Pilnībā ieviests	Apmācības	Attīstīt izglītības piedāvājumus jūrniekiem, piedāvājot augstas kvalitātes mācību programmas par kuģošanu ledus apstākļos, saskaņā ar 1978.gada STCW konvenciju.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
			Pietiekami ledlaužu pakalpojumi	Veikt nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu, ka ir pieejami pietiekami ledlaužu pakalpojumi, lai palīdzētu kuģiem, kas atrodas viņu teritorijas ostās.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	

5.3.2. Politikas pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums

5.pielikuma 9.tabula. Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu (P.) ieviešanas efektivitātes izvērtējuma rezultāti. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un GES-REG projekta rezultātiem; nenoteiktības novērtējumam – ekspert-vērtējums (K.Pakalniņe, SIA „AKTiiVS”).)

(*) apzīmējums „-“, nozīmē, ka speciālas konsultācijas par pasākuma ieviešanas situāciju nav veiktas.

Pēdējā darbu posmā pievienotie politikas ietvari un pasākumi. Informatīvajos materiālos, kas tika prezentēti JVP un seminārā, tie vēl nebija iekļauti. Pasākumu novērtējumus lielākoties nebija iespējams sagatavot (atzīmēti ar „?”), jo nepieciešams veikt konsultācijas par pasākumu ieviešanas situāciju.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai (*)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (2000. gada 27. novembris) par ostas iekārtām, kas paredzētas kuģu atkritumu un kravu atlieku uzņemšanai										
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Atkritumu pieņemšanas iekārtas ostās	Dalībvalsts nodrošina ostās atkritumu pieņemšanas iekārtu pieejamību atbilstīgi to kuģu vajadzībām, kuri parasti izmanto attiecīgo ostu.	T/T	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Atkritumu apsaimniekošana (atkritumu pieņemšanas un apstrādes plāni ostās)	Katrai ostai izstrādā un īsteno atbilstīgu atkritumu pieņemšanas un apstrādes plānu. Dalībvalsts novērtē un apstiprina atkritumu pieņemšanas un apstrādes plānu, uzrauga tā īstenošanu un nodrošina tā atkārtotu apstiprināšanu vismaz reizi trijos gados un pēc ievērojamām izmaiņām ostas darbībā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Atkritumu nodošana	Tāda kuģa kapteinis, kas piestāj kādā Kopienas ostā, pirms izbraukšanas no minētās ostas nodod visus kuģa atkritumus un kravas atliekas ostas uzņemšanas iekārtās.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Maksa par kuģu radītajiem atkritumiem	Dalībvalstis nodrošina, ka kuģu atkritumu uzņemšanas iekārtu izmaksas ostās, ietverot atkritumu apstrādi un noglabāšanu, tiek segta ar maksājumu, ko iekasē no kuģiem.	Ek	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Kontrole	Dalībvalsts nodrošina, ka uz visiem kuģiem tiek izdarītas pārbaudes, lai pārbaudītu kuģu atbilstību šajā direktīvā noteiktajām prasībām, un ka veikto pārbauzu skaits ir pietiekams.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Informēšana	Dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kapteiņi, ostu atkritumu pieņemšanas iekārtu pakalpojumu sniedzēji un citas iesaistītās personas ir pietiekami informētas par prasībām, kas uz tām attiecas saskaņā ar šo direktīvu, un ka tās ievēro minētās prasības.	In	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	-
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	Sodi	Dalībvalsts nosaka sodu sistēmu par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu minēto sodu piemērošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt efektīviem, samērīgiem un atturošiem no turpmākiem	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/35/EK (2005. gada 7. septembris) par kuģu radīto piesārņojumu un par sankciju ieviešanu par pārkāpumiem										
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Pārkāpumi	Dalībvalstis nodrošina to, ka piesārņojošo vielu noplūdi no kuģiem visās minētajās teritorijās uzskata par pārkāpumu, ja tas izdarīts ar nodomu, aiz neuzmanības vai rupjas nolaidības. Šos pārkāpumus uzskata par noziedzīgiem nodarījumiem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Kontrole	Ja neatbilstība standartiem vai kāda informācija rada aizdomas, ka kuģis, kas labprātīgi atrodas kādas dalībvalsts ostā vai ārzonas terminālā, ir iesaistījies vai iesaistās piesārņojošu vielu noplūdē, attiecīgā dalībvalsts nodrošina atbilstīgas pārbaudes veikšanu. Tiktāl, ciktāl minētā pārbaude atklāj faktus, kas varētu norādīt uz pārkāpumu, par to informē attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes un karoga valsts iestādes.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Sodi	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka par pārkāpumiem piemēro efektīvu, samērīgu un preventīvu sodus, kas var ietvert krimināltiesiskus vai administratīvus sodus.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (arī Regula (EK) Nr. 660/2014 (2014.gada 15.maijs), kas izdara labojumus Regulā (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem)										
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/ aktivitātēm (SM & LJA koment.)	Paziņošanas prasība	Uz 3.(1) pantā minētajiem atkritumu sūtījumiem attiecas iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, kas noteikta Regulā.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
		Informācijas sniegšanas prasības	Uz 3.(2) pantā minēto atkritumu sūtījumiem reģenerācijas nolūkā gadījumā, kad vesto atkritumu daudzums ir lielāks par 20 kg, attiecas vispārējas informācijas prasības atbilstīgi 18. pantam.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
		Finansiālās garantijas vai apdrošinājums	Uz visiem atkritumu sūtījumiem, kuriem ir nepieciešams paziņojums, attiecas prasība sniegt finansiālās garantijas vai līdzvērtīgu nodrošinājumu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
		Papildu noteikumi	Papildu noteikumi attiecībā uz pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām: Atkritumu sūtījumiem, kas paredzēti pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām, piemēro papildu noteikumus saskaņā ar šīs direktīvas 15.p.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/ aktivitātēm (SM & LJA koment.)	Informācijas sniegšanas prasības	Kompetentās nosūtīšanas vai galamērķa iestādes var nodrošināt publisku pieejamību informācijai par to sūtījumu paziņojumiem, kuriem tās ir devušas piekrišanu, ja attiecīgā informācija nav konfidenciāla saskaņā ar attiecīgās valsts vai Kopienas tiesību aktiem.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
		Paziņošanas prasība	Ja kāda no iesaistītajām kompetentajām iestādēm konstatē, ka atkritumu sūtījums nevar tikt veikts, kā paredzēts saskaņā ar paziņojuma un pārvietošanas dokumentu, tā nekavējoties informē kompetento nosūtīšanas iestādi. Ja reģenerācijas vai apglabāšanas uzņēmums noraida saņemto kravu, tas nekavējoties informē kompetento galamērķa iestādi.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
		Izmaksu atfīdzināšana	Pienākumu segt atbilstīgas un proporcionālas administratīvas izmaksas, kas rodas paziņošanas un uzraudzības procedūru īstenošanā, kā arī atbilstīgas analīzes un pārbaudes parastās izmaksas var uzlikt paziņotājam.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
		Atkritumu eksporta aizliegums	1. Visa veida atkritumu eksports no Kopienas apglabāšanas nolūkā ir aizliegts. Šis aizliegums neattiecas uz to atkritumu eksportu, kas paredzēti apglabāšanai EBTA valstīs, kas ir arī Bāzeles Konvencijas puses. 2. 36. pantā minēto atkritumu eksports no Kopienas reģenerācijas nolūkā valstīs, kurās nepiemēro ESAO lēmumu, ir aizliegts. 3. Atkritumu eksports no Kopienas uz Antarktiku ir aizliegts.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
		Atkritumu importa aizliegums	1. Atkritumu imports Kopienā apglabāšanas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 41. pantā uzskaitītajām valstīm. 2. Visa veida atkritumu imports Kopienā reģenerācijas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 43. pantā minētajām valstīm.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
		Prasības (pienācīgās prasības operatoriem)	Radītājs, paziņotājs un citi uzņēmumi, kas iesaistīti atkritumu sūtījumā un/vai to reģenerācijā, vai apglabāšanā, <u>veic nepieciešamos pasākumus</u> , lai nodrošinātu, ka jebkuri to sūtītie atkritumi tiek apsaimniekoti, neizraisot apdraudējumu cilvēku veselībai, un tas tiek veikts <u>videi drošā veidā</u> visā sūtījuma, kā arī reģenerācijas un apglabāšanas laikā.	Nac	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/ aktivitātēm (SM & LJA koment.)	Sodi	Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, kas piemērojami par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tos īsteno. Noteiktajiem sodiem ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
		Sadarbība	Dalībvalstis, atbilstīgos un nepieciešamos gadījumos sazinoties ar Komisiju, sadarbojas ar citām Bāzeles Konvencijas pusēm un starpvalstu organizācijām, cita starpā veicot apmaiņu un/vai daloties informācijā, veicinot videi nekaitīgu tehnoloģiju ieviešanu un attiecīgo labas prakses kodeksu izstrādi.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(?) Vai P. ir ieviests.
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/35/EK (2004. gada 21. aprīlis) par atbildību vides jomā attiecībā uz videi nodarītā kaitējuma novēršanu un atļidzināšanu										
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Pasākumi (preventīvie pasākumi operatoriem)	Ja kaitējums videi vēl nav noticis, bet pastāv tieši draudi tam, ka tāds kaitējums notiks, operatoram <u>nekavējoties jāveic nepieciešamie preventīvie pasākumi.</u>	Nac	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Pasākumi (kaitējuma novēršanas pasākumi operatoriem)	Ja noticis kaitējums videi, uzņēmējs nekavējoties <u>informē kompetento iestādi</u> un veic: (i) <u>visus praktiski iespējamus pasākumus</u> , lai nekavējoties kontrolētu, norobežotu, savāktu vai citādi tiktu galā ar attiecīgajiem piesārņotājiem un/vai jebkādiem citiem kaitējumu radošiem faktoriem; (ii) \ (atbilstoši 7. pantam).	Dažādi	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Izmaksu atļidzināšana	Kompetentā iestāde liek <u>segt operatoram izmaksas</u> , kas radušās saistībā ar preventīvām vai vides kaitējuma novēršanas rīcībām, kas veiktas saskaņā ar šo direktīvu, cita starpā, ar nodrošinājuma vai citu piemērotu garantiju palīdzību.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Finansiālā nodrošinājuma instrumenti	Dalībvalstis veic pasākumus, lai atbalstītu to, ka attiecīgie ekonomikas un finanšu tirgus dalībnieki pilnveido finansiālā nodrošinājuma instrumentus un tirgus, ietverot finanšu mehānismus maksātspējas gadījumā, nolūkā ļaut uzņēmējiem izmantot finanšu garantijas, lai segtu viņu saistības saskaņā ar šo direktīvu.	Ek	leviešana ir brīvprātīga	Nenoteikts (P. ievieš. nav plānota)	Nē(Nac)	Augsta (P. ievieš. nav plānota)	iespējams 2a?	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	(Nav norādīts)	Sadarbība	Ja kaitējums videi ietekmē vai var ietekmēt vairākas dalībvalstis, šīs dalībvalstis sadarbojas, ietverot attiecīgu informācijas apmaiņu, lai nodrošinātu, ka attiecībā uz jebkādu tādu kaitējumu videi tiktu veiktas preventīvas darbības vai, ja vajadzīgs, vides kaitējumu novēršanas (remedial) darbības.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(?) Vai P. ir ieviests. Vai ir kādas nozīmīgas problēmas ar P. ieviešanu praksē.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 21.novembra Direktīva 2012/35/ES par jūrnieku minimālo sagatavotības līmeni										
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Apmācības	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka jūrnieki būtu sagatavoti vismaz saskaņā ar STCW konvencijas prasībām un viņiem būtu sertificāti.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Kvalitātes standartu sistēma	Dalībvalstis nodrošina, ka darbības, kas saistītas ar sagatavošanu, kompetences novērtēšanu, sertificēšanu, apstiprinājumu un atkārtotu apstiprinājumu izsniegšanu un ko veic nevalstiskas aģentūras vai vienības, kas ir to pakļautībā, pastāvīgi tiek pārraudzītas, izmantojot kvalitātes standartu sistēmu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Personāla atpūtas periods (prasība)	Noguruma novēršanas nolūkā dalībvalstis nosaka un ievieš atpūtas laiku sardzes personālam un prasa sardzes sistēmas organizēt tā, lai sardzes personāla efektivitāte nepasliktinātos noguruma dēļ, un pienākumus organizēt tā, lai pirmais sardzes sastāvs reisa sākumā, kā arī nākamie sardzes sastāvi, kuri cits citu nomaina, būtu pietiekami atpūtušies un arī citādi gatavi sardzei.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Kontrole	Visus kuģus neatkarīgi no karoga, ar kuru tie kuģo, tiem atrodoties dalībvalsts ostās, pakļauj ostas valsts kontrolei, ko veic virsnieki, kurus konkrētā dalībvalsts ir attiecīgi pilnvarojusi, lai pārbaudītu, vai visiem jūrniekiem, kas strādā uz kuģa un kam saskaņā ar STCW konvenciju jābūt kompetences sertifikātam vai attiecīgajām atļaujām.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Sodi	Dalībvalstis nosaka sodu sistēmu par tādu attiecīgās valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti, ievērojot šo Direktīvu, un veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu minēto sistēmu īstenošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt iedarbīgiem, samērīgiem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020										
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Nacionālā programma/ plāns	Komisija uzlabos ES finansējuma efektivitāti globālajai BD, tajā skaitā, atbalstot dabas kapitāla novērtējumu saņēmējvalstīs un valstu bioloģiskās daudzveidības stratēģiju un rīcības plānu attīstību un / vai aktualizāciju, un uzlabojot koordināciju ES ietvaros un ar ārpus -ES donoriem par bioloģiskās daudzveidības palīdzības / projektu īstenošanu.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā	Nē(Nac)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Integrācija ar citām politikām	Dalībvalstis un Komisija nodrošinās to, ka Natura 2000 tīkla izveide, arī jūras vidē, lielā mērā tiek pabeigta līdz 2012. gadam un turpinās integrēt sugu un dzīvotņu aizsardzības un pārvaldības prasības galvenajās ar zemes un ūdeņu izmantošanu saistītajās politikās, ko īsteno gan Natura 2000 teritorijās, gan ārpus tām.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā	Nē(Nac)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
	Kuģniecība	Natura 2000 pārvaldības plāni	Dalībvalstis nodrošinās to, ka visās Natura 2000 teritorijās tiek laikus izstrādāti un īstenoti pārvaldības plāni vai līdzvērtīgi instrumenti, kuros ir noteikti saglabāšanas un atjaunošanas pasākumi.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
	Kuģniecība	Informācija un izglītība	Komisija un dalībvalstis (1) uzlabos <u>sadarbību ar galveno nozaru pārstāvjiem</u> un turpinās <u>izstrādāt vadlīniju dokumentus</u> , lai uzlabotu nozaru izpratni par ES dabas tiesību aktu prasībām un to nozīmi ekonomikas attīstības veicināšanā; (2) veicinās dabas jomā pieņemto direktīvu noteikumu izpildi, rīkojot tiesnešiem un prokuroriem īpašas <u>mācību programmas</u> par Natura 2000 un izstrādājot labākas atbilstības veicināšanas spējas.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)										
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Nacionālā programma/ plāns	Sagatavot un iesniegt HELCOM izskatīšanai nacionālo programmu (līdz 2010.), lai novērtētu tās efektivitāti HLECOM Ministru tikšanās laikā 2013. gadā un pieņemtu lēmumu <u>par papildus pasākumiem, ja nepieciešams.</u>	Reg	Apņēmusies ieviest	ieviests, NZ (pap.P.)	Jā (ieviestajiem), NĒ (pap. pas.)	Vidēja-Augsta (Nenot. par pap.P.)	1a un iespējams 2a	-
	Kuģniecība	Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu radītajiem atkritumiem un zvejas tīklos noķertajiem jūras atkritumiem Baltijas jūras reģionā. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmu.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
	Kuģniecība	Rekomendāciju pieņemšana	Pieņemt HELCOM Rekom. 28E/11 par turpmākiem norādījumiem par kuģošanas drošības uzlabošanu Baltijas jūrā ledus apstākļos. Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekom. 28E/11 attiecībā uz kuģošanu ledus apstākļos.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Rekomendāciju pieņemšana	Līdz 2013. gadam pieņemt HELCOM rekomendāciju 28E/12 "Apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspējas jautājumā". Skatīt pasākumu aprakstu pie HELCOM BJRP: Rekomendācija apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspēja.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2010 (Maskava)										
Tiešas noplūdes, Negadīj.	Kuģniecība	Rekomendāciju pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendācijas 31E/6 "Integrated Wildlife Response Planning in the Baltic Sea Area", 31E/5 par savstarpēju plānu par patvēruma vietām Baltijas jūrā.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)										
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Avārijas situāciju un reaģētspējas gatavības tālāka uzlabošana	Deklarācijas valstis vienojas (līdz 2015.g.) turpināt attīstīt reģionālo avārijas situāciju un reaģētspējas gatavību, tai skaitā, HELCOM SeaTrackWeb, HELCOM AIS, HELCOM Pollution Reporting System (POLREP), HELCOM GIS.	?	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Rekomendāciju (BRISK un BRISK-RU) ieviešana	Deklarācijas valstis vienojas izvērt un ieviest HELCOM BRISK un BRISK-RU projektu rekomendācijas , lai stiprinātu BJ avārijas situāciju sagatavotības un reaģētspējas jaudu.	?	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Nacionālo OWR plānu izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas izstrādāt un pieņemt nacionālos plānus "reaģēšanas pasākumiem ar naftas produktiem piesārņotās savvaļas dzīvās dabas attīrīšanai" (oiled wildlife response (OWR) plans) (līdz 2016.g.); un stiprināt darbu pie OWR HELCOM RESPONSE ietvaros.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	Jā	?	?	Nepieciešams veikt P. novērtējumu.
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	HELCOM Rokasgrāmatas atjaunināšana	Deklarācijas valstis vienojas atjaunināt HELCOM Rokasgrāmatu par Sadarbību jūras piesārņojuma apkarošanā (HELCOM Manual on Co-operation in Combating Marine Pollution Volume II), fokusējoties uz reaģētspēju avārijas situācijām, kas ietver bīstamās vielas un kravas (līdz 2016.g.).	Reg	Apņēmusies ieviest	?	Jā	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Rekomendācijas pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendāciju 34E/2 "Further testing and development of the concept of proactive route planning as well as other e-navigation solutions to enhance safety of navigation and protection in the marine environment in the BS Region".	?	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Rekomendācijas pieņemšana	Deklarācijas valstis pieņem HELCOM Rekomendāciju 34E/4 "Airborne surveillance with remote sensing equipment in the BS Area".	?	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/5 par savstarpēju plānu par patvēruma vietām Baltijas jūrā										
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Savstarpējā plāna par patvēruma vietām kuģiem ieviešana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts savstarpēji sadarboties, nodrošinot patvēruma vietas kuģiem , kam jūrā nepieciešama palīdzība, kā arī ievieš "Savstarpējo plānu par patvēruma vietām BJ" caur apakšreģionu savstarpējiem līgumiem par reaģētspēju piesārņojumam jūrā.	?	Apņēmusies ieviest	?	Jā	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Konvenciju ratifikācija	Valstīm tiek arī rekomendēts ratificēt HNS Convention, Fund Protocol 2003, Bunker Oil Convention, LLMC Protocol 96, Nairobi Convention on Removal of Wrecks. <i>[Sarkani atzīmētās Latvijā nav ratificētas]</i>	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (ratific.), Neskaidrs (pārējām)	Jā	Zema (ratificēt.), Augsta (pārējām)	1a, iespējams 2a	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
HELCOM Min.Dekl. (2010): Rekomendācija 31E/6 par Integrated Wildlife Response Planning										
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Nacionāla OWR plāna izstrāde	Dalībvalstīm tiek rekomendēts izmantot OWR (Oiled Wildlife Response) Vadlīnijas un nacionālā vai lokālā līmenī izstrādāt naftas piesārņojuma ārkārtas rīcības plānos (oil pollution contingency plans) integrētus OWR plānus.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	Jā	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekom. 34E/2 par e-navigācijas risinājumiem, lai uzlabotu navigācijas drošību un jūras vides aizsardzību Baltijas jūrā										
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	E-navigācijas pakalpojumu testēšana un risinājumu izstrādāšana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts turpināt testēt aktīvo maršrutu plānošanu (concept of proactive route planning) un līdz 2017.g. izstrādāt nepieciešamos risinājumus BJ e-navigācijas pakalpojumu testēšanai un apstiprināšanai. Valstīm arī tiek rekomendēts cieši sadarboties ar privāto sektoru, IMO un IALA (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities).	Dažādi	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
HELCOM Min.Dekl. (2013): Rekom. 34E/4 par novērošanu no gaisa ar attālinātas novērošanas sistēmām Baltijas jūrā										
Tiešas noplūdes, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība	Regulāras novērošanas no gaisa veikšana	Dalībvalstīm tiek rekomendēts veikt regulāri novērošanu no gaisa saskaņā ar "HELCOM Response Manual" visā BJ teritorijā, nodrošinot novērošanas sistēmu darbību arī nakts režīmā un sliktos laika apstākļos, un uzlabot iespēju izmantot novērojumus sankciju piešķiršanā atbildīgajiem par bīstamo vielu noplūdēm.	T/T, ?	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
HELCOM BJRP Rekomendācija 28E/10 par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu radītajiem atkritumiem un zvejas tīklos noķertajiem jūras atkritumiem Baltijas jūras reģionā										
Tiešas noplūdes, Sistemātiska	Kuģniecība	"Netiešās maksas" sistēma	Izveidot harmonizētu "netiešās maksas" sistēmu atkritumu uzņemšanas iekārtu darbībai ostās līdz 2000.gada 1.janvārim kuģu radītiem atkritumiem, kas minēti MARPOL 73/78 I pielikumā (mašintelpu naftas atkritumi), un līdz 2006. gada 1.janvārim atkritumiem, uz kuriem attiecas IV pielikums (notekūdeņi) un V pielikums (atkritumi). Atbrīvojumi: kompetentā iestāde var atbrīvot kuģi no pienākuma maksāt, ja tas nodarbojas ar regulāriem reisiem, un tiek nodrošināts, ka likvidēšanas prasības tiks izpildītas uz kuģa rēķina.	Ek	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/12 apakšreģionālās sadarbības stiprināšana reaģētspējas jautājumā										
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Starptautiskās vienošanās un/vai reaģētspējas plāni	Dalībvalstis izveido divpusējus vai daudzpusējus līgumus un/vai reaģētspējas plānus tādiem lielākajiem riska reģioniem un/vai bīstamiem objektiem, kas atrodas dalībvalstu robežas apkārtnē un kur nepieciešama koordinēta rīcība.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Sadarbība	Sadarboties, īstenojot kopīgas novērošanas operācijas un/vai lidojumus, ko viena DV veic virs citas(-u) DV(-u) pārziņā esošās teritorijas, lai nodrošinātu, ka tiek izpildītas minimālās HELCOM prasības par novērošanu no gaisa.	Reg	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Nē(Nac)	Vidēja-Augsta (Nenot. P. ievieš. - Šķēršļi)	iespējams 2a	Nacionālie lidojumu netiek veikti finansējuma trūkuma dēļ.
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Apmācības	Sadarboties, veicot apmācību un rīkojot apmaiņas programmas, lai nodrošinātu ātras un adekvātas reaģēšanas iespējas un izveidotu labas prakses pieeju.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Integrācija ar citām politikām	Ņemot vērā starptautisko sadarbību, dalībvalstis savos ārkārtas rīcības plānos integrē reaģēšanas pasākumus piekrastē.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Novērtējums: naftas un ķīmisko produktu piesārņojuma risks	Līdz 2009. gadam dalībvalstis pabeigt naftas un ķīmisko produktu piesārņojuma riska novērtēšanu, kā arī avārijas situāciju un reaģētspējas resursu uzskaiti apakšreģionālā līmenī, kas nepieciešami, lai novērstu šos riskus.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Starptautiskie plāni: investīciju plāni reaģēšanas kapacitātes trūkumu novēršanai	Apakšreģionālā līmenī identificēt trūkumus avārijas situācijās un nepietiekamus reaģētspējas resursus un sagatavot noteiktus plānus/programmas (līdz 2013. un 2016.).	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Nacionālai plāns: reaģētspējas gatavības plāns	Līdz 2010.g. identificēt nepieciešamību un pabeigt kvantitatīvu novērtēšanu pretpasākumiem saistībā ar reaģēšanu piekrastē, kā arī līdz 2013.g. sagatavot konkrētu plānu/programmu to īstenošanai.	Reg (Plāna izstrāde)	Aņņēmusies ieviest	P. ir ieviests (Plāna izstr.), ieviešana ir procesā (P.)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	Notiek sadarbība starp iesaistītajām institūc. Finansējuma trūkums plānā noteikto P. ieviešanai.
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/11 "Norādījumi par kuģošanas drošības uzlabošanu Baltijas jūrā ledus apstākļos"										
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Apmācības	Attīstīt izglītības piedāvājumus jūrniekiem, piedāvājot augstas kvalitātes mācību programmas par kuģošanu ledus apstākļos, saskaņā ar 1978.gada STCW konvenciju.	In	Aņņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tiešas noplūdes, Negadījumu	Kuģniecība	Pietiekami ledlaužu pakalpojumi	Veikt nepieciešamās darbības, lai nodrošinātu, ka ir pieejami pietiekami ledlaužu pakalpojumi, lai palīdzētu kuģiem, kas atrodas viņu teritorijas ostās.	T/T	Aņņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

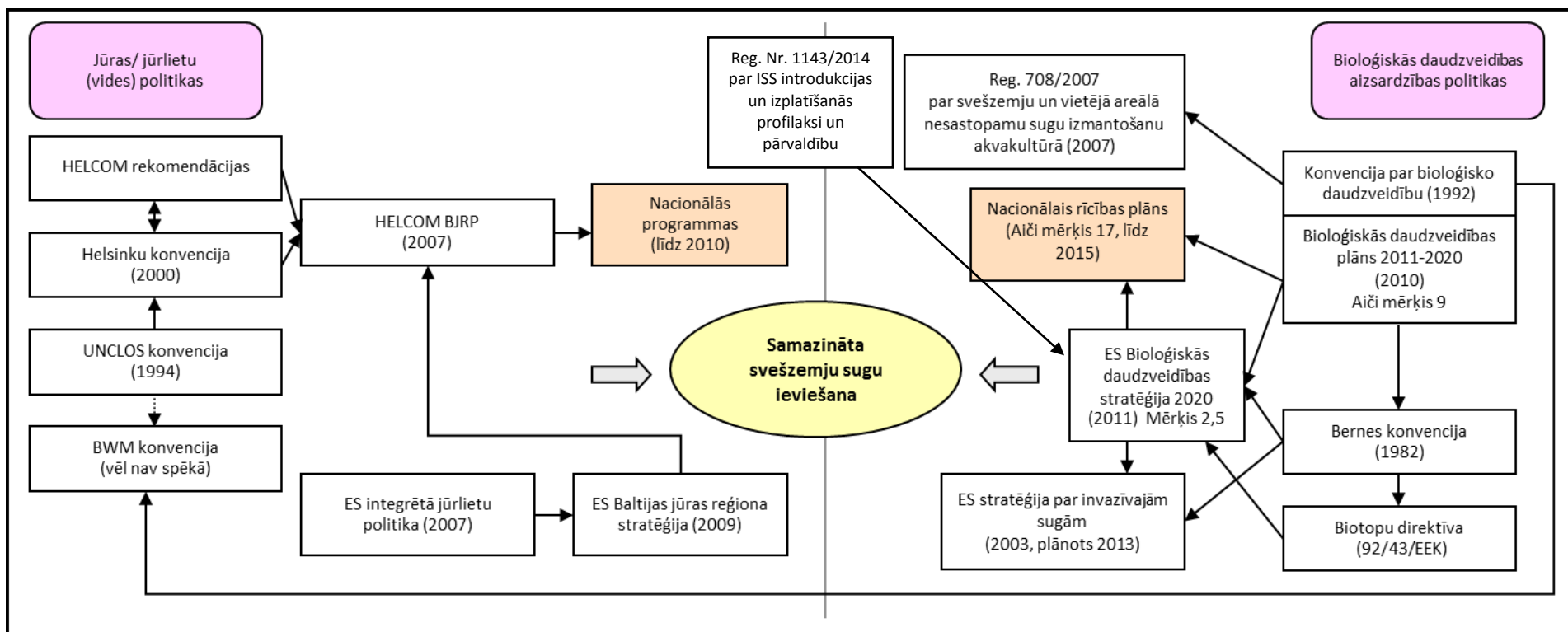
5.4. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar slodzi no svešo sugu un patogēnu ievadīšanas vidē

5.4.1. Apkopojums par esošiem un plānotiem nozaru politiku pasākumiem

5.pielikuma 10.tabula. Analīzē iekļauto starptautisko politikas ietvaru saraksts. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un GES-REG projekta rezultātiem.)

(*) Politikas ietvari pievienoti pēdējā darbu posmā. Informatīvajos materiālos, kas tika prezentēti JVP un seminārā, vēl nebija iekļauti.

Politikas ietvara veids	Politikas ietvara nosaukums
Konvencijas	<p>Konvencija par bioloģisko daudzveidību</p> <p>Bernes konvencija, Konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību</p> <p>BWM konvencija, Starptautiska konvencija par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību</p> <p>Helsinku konvencija, Konvencija par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību</p> <p>UNCLOS, Apvienoto Nāciju Organizācijas Jūras tiesību konvencija</p>
Direktīvas	<p>Biotopu direktīva, 92/43/EEK, Direktīva par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību</p>
Regulas	<p>Regula 648/2004 par svešzemju un vietējā areālā nesastopamu sugu izmantošanu akvakultūrā</p> <p>Regula 1143/2014 (2014. gada 22. oktobris) par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību</p>
Plāni	<p>HELCOM BJRP, Baltijas jūras rīcības plāns</p> <ul style="list-style-type: none"> • HELCOM BJRP: BWM konvencijas ceļvedis, lai ratificētu un saskaņoti īstenotu 2004. gada Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību • HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena) (*) <p>Bioloģiskās daudzveidības stratēģiskais plāns (2011-2020)</p>
Politikas	<p>ES Integrētā jūrlietu politika</p>
Stratēģijas	<p>ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020</p> <p>ES Baltijas jūras reģiona stratēģija</p> <p>ES Stratēģija par invazīvajām sugām</p>



5.pielikuma 4.attēls. Analīzē iekļauto starptautisko politikas ietvaru saikņu un hierarhijas shematisks attēlojums. (Avots: GES-REG projekts.)

Latvijas tiesību aktu saraksts, kas nosaka analīzē ietverto pasākumu ieviešanu Latvijā (balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju):

- Sugu un biotopu aizsardzības likums (16.03.2000.)
- Likums Par ietekmes uz vidi novērtējumu (14.10.1998.)
- MK not. Nr.1165 (21.12.2010.) „Kārtība, kādā izsniedz atļaujas nemedijamo sugu indivīdu iegūšanai, ievieš Latvijas dabai neraksturīgas savvaļas sugas (introdukcija) un atjauno sugu populāciju dabā (reintrodukcija)”.

5.pielikuma 11.tabula. Analīzē iekļauto politikas ietvaru un to noteikto pasākumu, tai skaitā to ieviešanas situācijas raksturojums. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un GES-REG projekta rezultātiem.)

Piezīme: Nozares/Aktivitātes, kas rada slodzi norādītas politikas ietvaram kopumā. Tās var atšķirties, skatot katru atsevišķo pasākumu.

Pēdējā darbu posmā pievienotie politikas ietvari un pasākumi. Informatīvajos materiālos, kas tika prezentēti JVP un seminārā, tie vēl nebija iekļauti. Kur pasākumu novērtējumus nebija iespējams sagatavot, likta atzīmē „?”, jo nepieciešams veikt konsultācijas par pasākumu ieviešanas situāciju.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada Jūras tiesību konvencija (UNCLOS)							
Tieša, sistemātiska	Konkrētas nozares nav norādītas	ieviešana turpinās		Skat. Helsinku Konvenciju un BWM konvenciju			
1992.gada Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību							
Tieša, sistemātiska	Konkrētas nozares nav norādītas	ieviešana turpinās		Skat. Bioloģiskās daudzveidības plāns, Bioloģiskās daudzveidības stratēģija, Regula 708/2007 par svešajām sugām akvakultūrās, BWM konvencija			
Bioloģiskās daudzveidības stratēģiskais plāns 2011-2020							
Tieša, sistemātiska	Konkrētas nozares nav norādītas	ieviešana turpinās		Skat. Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju 2020, Nacionālo rīcības plānu			
1979.gada Bernes konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību							
Tieša, sistemātiska	Nozares nav norādītas	ieviešana turpinās		Skat. Dzīvotņu direktīvu, Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju, ES Stratēģiju par invazīvām svešajām sugām			
ES integrētā jūrniecības politika							
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība	ieviešana turpinās		Skat. ES Stratēģiju Baltijas jūras reģionam (un HELCOM BJRP)			
ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam							
Tieša, sistemātiska	Akvakultūra, kuģniecība	ieviešana turpinās		Skat. HELCOM BJRP			
Helsinku konvencija, 1992.gada Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvenciju							
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība, akvakultūra	ieviešana turpinās		Skat. HELCOM BJRP un Rekomendācijas			
Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību							
Tieša, sistemātiska	Akvakultūra	Pilnībā ieviests	SS ievadīšanas vidē regulējums	Svešzemju sugu apzinātu introdukciju savvaļā, regulē tā, lai nekaitētu dabiskām dzīvotnēm to dabiskās izplatības areālā, un, ja pamatoti nepieciešams, introdukciju aizliedz.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Sugu un biotopu aizsardzības likums (2000).
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība, akvakultūra	Pilnībā ieviests	Informācija un izglītība	Dalībvalsts veicina izglītību un vispārējo informācijas pieejamību par savvaļas faunas un floras sugu aizsargāšanu un saglabāšanu.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Likums Par ietekmes uz vidi novērtējumu (1998). MK not. Nr.1165 (21.12.2010.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība, akvakultūra	Pilnībā ieviests	Pētniecība	Dalībvalstis un Komisija apmainās ar informāciju, lai nodrošinātu pienācīgu pētniecības koordinēšanu savstarpējā līmenī, ņemot vērā direktīvā izklāstītos mērķus.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
Padomes Regula Nr. 708/2007 (2007. gada 11. jūnijs) par svešzemju un vietējā areālā nesastopamu sugu izmantošanu akvakultūrā							
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Akvakultūra	Pilnībā ieviests	Pasākumi (pienācīgi nacionālie pasākumi)	Nodrošināt visu nepieciešamo pasākumu veikšanu ar mērķi novērst nelabvēlīgu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību.	?	?	Likums Par ietekmes uz vidi novērtējumu (1998).
			Atļauju izsniegšana	Akvakultūras operatoriem nepieciešams saņemt atļauju, pirms svešzemju sugas ieviešanas vai vietējā areālā nesastopamas sugas pārvietošanas.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Karantīna	Karantīna ir jāievieš visos gadījumos, kad ūdens organismi tiek ielaisti "atklātās akvakultūras platībās".	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Eksperimentāla izlaišana	Specifiskos gadījumos pirms ūdens organismu ielaišanas atklātās akvakultūru platībās, nepieciešams veikt eksperimentālu izlaišanu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Ārkārtas pasākumu plāni	Visām īpašām ieviešanām un eksperimentālām izlaišanām izstrādā ārkārtas pasākumu plānu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Vides riska novērtējums	Gadījumos, ja tiek veikta īpaša transportēšana, veic videi radītu apdraudējumu izvērtējumu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Monitorings	Pēc izlaišanas atklātās akvakultūras platībās svešzemju sugas pārrauga divus gadus vai pilnu attīstības ciklu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 1143/2014 (2014. gada 22. oktobris) par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību							
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akvakultūra	Ieviešana nav uzsākta	ES nozīmes invazīvo svešo sugu (ISS) saraksts	Dalībvalstis var iesniegt Komisijai pieprasījumus iekļaut noteiktas svešzemju invazīvās sugas ES nozīmes sarakstā (sastādīts pēc 4(4) panta kritērijiem).	ieviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	
			Valsts nozīmes invazīvo svešo sugu (ISS) saraksts	Dalībvalstis var izveidot savu valsts nozīmes invazīvo svešzemju sugu sarakstu.	ieviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akvakultūra	Ieviešana nav uzsākta	ISS izplatību ierobežojošie pasākumi	Dalībvalstis veic visus nepieciešamos pasākumus, lai novērstu netīšu vai nolaidības dēļ izraisītu Eiropas nozīmes svešzemju invazīvo sugu ieviešanu vai izplatīšanos.	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	
			Atļauju izsniegšana (pētījumiem un uzglabāšanai)	Dalībvalstis izveido atļauju sistēmu, lai ļautu uzņēmumiem veikt svešzemju invazīvo sugu pētījumus vai ex-situ uzglabāšanu.	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	
			Atļauju izsniegšana (citām darbībām)	Ar Komisijas pilnvaru, dalībvalsts var izsniegt atļaujas iestādēm, lai veiktu darbības, kas neattiecas uz ISS zinātnisko pētniecību.	ieviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akvakultūra	Ieviešana nav uzsākta	Ārkārtas pasākumi sugām, kas nav iekļautas ES nozīmes ISS sarakstā	Ja dalībvalstij ir pierādījumi par tādu ISS klātbūtni vai ieviešanas apdraudējumu savā teritorijā, kas nav iekļautas ES nozīmes ISS sarakstā, dalībvalsts var nekavējoties pieņemt ārkārtas pasākumus.	Ieviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	
			Rīcības plāns	Dalībvalsts 18 mēnešos no dienas, kad pieņemts Savienības saraksts, izstrādā <u>visaptverošu analīzi</u> neapzinātās ISS izplatības ceļiem savā teritorijā un jūras ūdeņos, identificē izplatības ceļus, kuriem nepieciešama prioritāra rīcība. <u>Trīs gadu laikā</u> no Savienības saraksta pieņemšanas katra dalībvalsts izstrādā <u>rīcības plānu pasākumiem</u> ISS izplatības ceļu pārvaldībai.	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	
			ISS uzraudzības sistēma	<u>18 mēnešu laikā</u> no Savienības saraksta pieņemšanas dalībvalsts izveido <u>uzraudzības sistēmu, kas apkopo un reģistrē datus</u> par ISS sastopamību vidē, ieskaitot agrīnas ieviešanās konstatēšanu.	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	
			ISS kontrole	Dalībvalstis līdz 02.01.2016. ievieš pilnībā funkcionējošas struktūras, lai veiktu <u>oficiālās kontroles</u> , kas nepieciešamas, lai novērstu <u>apzinātu ISS ieviešanu</u> Eiropas Savienības teritorijā.	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	
			ISS apkarošana agrīnā stadijā	Ja ISS uzraudzības sistēma uzrāda ISS ieviešanos agrīnā stadijā, dalībvalsts par to ziņo Komisijai un <u>pieņem apkaršanas pasākumus</u> .	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	
			Pārvaldības pasākumi	Dalībvalstīm jāīsteno <u>efektīvi apsaimniekošanas pasākumi</u> attiecībā uz tām ES nozīmes ISS, kuras ir plaši izplatītas dalībvalsts teritorijā.	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	
			Stingrāki valsts noteikumi	Dalībvalstis <u>var paturēt spēkā vai paredzēt stingrākus valsts noteikumus ar mērķi nepieļaut invazīvu svešzemju sugu introdukciju, naturalizāciju un izplatīšanu.</u>	Ieviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	
ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020							
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akvakultūra	Ieviešana turpinās	Nacionālā programma/ plāns	Komisija uzlabos ES finansējuma efektivitāti globālajai bioloģiskajai daudzveidībai, cita starpā, atbalstot dabas kapitāla novērtējumu saņēmējvalstīs un valstu bioloģiskās daudzveidības stratēģiju un rīcības plānu attīstīšanu un / vai aktualizāciju.	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā	
		Ieviešana turpinās	Invazīvo SS politikas instruments	Komisija aizpildīs politikas nepilnības invazīvo svešo sugu apkarošanā, izstrādājot īpašu likumdošanas instrumentu līdz 2012. [<u>pieņemta jaunas ES Regulas par ISS .]</u>	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (Reg. ir pieņemta, Okt.2014)	
HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)							
Tieša, sistēmātiska	Kuģniecība	Ieviešana turpinās	BWM Konvencijas "ceļveža" pieņemšana	Pieņemt ceļvedi, lai ratificētu un saskaņoti īstenotu 2004. gada BWM konvenciju. Skat. pasākumu aprakstus sadaļā "HELCOM BJRP- BWM konvencijas ceļvedis".	Apņēmusies ieviest	Ieviešana ir procesā*	(* Ceļvedis ir pieņemts. BWM konvencijas ratifikācija ir procesā.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
HELCOM BJRP - Ceļvedis, lai ratificētu un saskaņoti īstenotu 2004. gada Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību (BWM)							
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība	ieviešana turpinās	BWM Konvencijas ratificēšana	BWM Konvencija jāratificē pēc iespējas ātrāk, taču jebkurā gadījumā ne vēlāk par 2013. gadu.	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība	ieviešana turpinās	SS saraksts	Pieprasīt HELCOM HABITAT un HELCOM MONAS sastādīt HELCOM invazīvo, kriptogēno un/vai kaitīgo sugu sarakstu Baltijas jūrā.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Sadarbība informācijas apmaiņai	Sadarboties ar citiem reģioniem, lai nodrošinātu nepārtrauktu informācijas apmaiņu par invazīvajām, kriptogēnām un ūdens vidi apdraudošām vietējām sugām.	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms	
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība	ieviešana turpinās	HELCOM "Mērķa sugu" saraksts	Izvēlēties un vienoties par HELCOM mērķa sugām, t.i., tām sugām, kas var ietekmēt vai kaitēt videi, cilvēku veselībai, īpašumam vai resursiem, un kurām ir būtisks risks novērtējums.	Apņēmusies ieviest	ieviešana ir procesā	
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Sākotnējais apsekojums ostās	Veikt "sākotnējo apsekojumu" par vides apstākļiem lielākajās ostās un iezīmēt galvenos augsta riska tālsatiksmes maršrutus.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (veiktie apsekoj.) un Neskaidrs (turpmākiem apsekoj.)	
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Kritēriji riska novērtējumam	Precizēt un vienoties par kritērijiem, lai atšķirtu "nepieņemami augsta" un "pieņemami zema" riska scenārijus reģionālajiem maršrutiem.	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Monitorings	Pielāgot / paplašināt HELCOM monitoringa programmas, lai iegūtu ticamus datus par invazīvajām sugām Baltijas jūrā, tajā skaitā ostu teritorijās.	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (Monit.Progr. atbilstoši JSD prasībām)	
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Balasta ūdeņu apmaiņas noteikumi	Pievienoties OSPAR, lai ārpus Atlantijas okeāna kuģojošie kuģi brīvprātīgi veiktu balasta ūdens apmaiņu pirms ierašanās vai OSPAR teritorijas šķērsošanas, lai dotos uz Baltijas jūru. Uzsākt līdzīgu iniciatīvu kuģiem, kas izkuģo no Baltijas un veic tranzīta reisu OSPAR reģionā uz citiem galamērķiem.	ieviešana ir brīvprātīga	ieviešana ir procesā (reģionālā līmenī)*	(*) P. ieviešana notiek reģionālā līmenī, Latvija atbalstījusi divpusējo HELCOM un OSPAR vienošanos.
			Sadarbība starp reģioniem	Sadarboties ar OSPAR par citiem svarīgiem tematiem, kas attiecas uz abiem reģioniem un veicinātu saskaņotu BWM konvencijas īstenošanu.	Nav zināms	Neskaidrs	
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Informācijas sistēma (reģionam)	Sadarboties ar mērķi izveidot reģionālās informācijas sistēmu datiem, kas iegūti ostu apsekošanā, monitoringā un riska izvērtējumos.	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība	ieviešana turpinās	Sedimentu pieņemšanas iekārtas ostās	Nodrošināt pienācīgas nosēdumu pieņemšanas iekārtas ostās un termināļos, kur tiek veikta balasta tilpņu tīrīšana un labošana.	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība	Ieviešana turpinās	Navigation Telex System (NAVTEX)	Piesaistīt ostu apsekojumu un monitoringa datus NAVTEX vai ekvivalentai sistēmai, ar kuru kuģus var brīdināt neuzņemt balastūdeņus apstākļos ar augstu svešu sugu uzņemšanas risku.	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms?	
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)							
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Ieviešana turpinās	BWM Konvencijas ratificēšana	Deklarācija mudina atlikušās Baltijas jūras valstis (Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Somija) paātrināt BWM Konvencijas ratificēšanu, ņemot vērā 2007. g. vienošanos par Konvencijas ratificēšanu līdz 2013. g.	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Ieviešana turpinās	BWM Konvencijas reģionālā (BJ) ieviešanas plāna izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas izstrādāt reģionālo Baltijas jūras BWM Konvencijas ieviešanas plānu līdz 2014. g. beigām.	Apņēmusies ieviest	?	
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Ieviešana turpinās	HELCOM/OSPAR Vadlīnijas par BWM Konvencijas izņēmumu piešķiršanu	Deklarācijas valstis pieņem Kopējās HELCOM/OSPAR Vadlīnijas par BWM Konvencijas izņēmumu piešķiršanu (<i>the Joint HELCOM/OSPAR Guidelines on the granting of exemptions under the International BWM Convention, Regulation A-4</i>), kā arī piesaistīto <i>online instrumentu lēmumu pieņemšanas atbalstam ("HELCOM online decision support tool")</i> un ostu aptauju datubāzi.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
Tieša, Negadījumu	Akvakultūra	Ieviešana turpinās	Jaunas HELCOM Rekomendācijas par ilgtspējīgu akvakultūru izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas līdz 2014. g. izstrādāt jaunu HELCOM Rekomendāciju par ilgtspējīgu akvakultūru , kas aizstātu esošo HELCOM Rekomendāciju 25/4, kuras mērķis ir ierobežot tādas potenciālās vides ietekmes kā svešo sugu ieviešana , biogēnu piesārņojums, kā arī antibiotiku un citu farmaceitisko preparātu ievadīšana vidē no akvakultūrām.	Apņēmusies ieviest	?	
ES stratēģija par invazīvām svešajām sugām							
Tieša, sistemātiska	Konkrētas nozares nav norādītas	Nav pieņemta Kopienas līmenī		Skat. ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju 2020, Bernes konvenciju			

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
BWM Konvencija, Starptautiskā konvencija par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību (BWM)							
Tieša, sistemātiska	Kuģniecība	Nav stājusies spēkā	Pasākumi kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontrolei un pārvaldībai (Likumā (projektā) noteiktie pasākumi)	<p>Konvencijas mērķis ir novērst, samazināt un likvidēt kaitīgu ūdens organismu un patogēnu pārvietošanu ar kuģu balasta ūdeņiem un nogulsniem.</p> <p>Pasākumi, kas iekļauti Konvencijā (Likuma projektā ietvertie pasākumi šobrīd NAV detalizēti analizēti):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izstrādāt valsts politiku, stratēģiju vai programmu balasta ūdeņu pārvaldībai ostās un ūdeņos, kas ir dalībvalsts jurisdikcijā. • Nodrošināt atbilstošas iekārtas nosēdumu uzņemšanai ostās un termināļos, ja tajās veic balasta tanku tīrīšanu / remontu. • Nolaist balasta ūdeņus tikai saskaņā ar BWM Konvencijas (ja nav noteikts citādi). • Monitorings BWM efektivitātei ūdeņos, kas ir dalībvalsts jurisdikcijā. • To kuģu uzraudzīšana un sertificēšana, kuri kuģo zem dalībvalsts karoga vai darbojas tās pakļautībā. • Kuģu pārbaudes un pārkāpumu atklāšana (t.sk. sankciju noteikšana). • Informācijas par invazīvajām sugām ziņošana. 	Ieviešana būtu obligāta (kad konvencija stātos spēkā, likums pieņemts)	Neskaidrs (Iespējamais termiņš konvencijas ratifikācijai un likuma pieņemšanai nav zināms)	Likuma projekts.

5.4.2. Politikas pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums

5.pielikuma 12.tabula. Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu (P.) ieviešanas efektivitātes izvērtējuma rezultāti. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un GES-REG projekta rezultātiem; nenoteiktības novērtējumam – ekspert-vērtējums (K.Pakalniete, SIA „AKTIVS”).)

Piezīmes: Nozares/Aktivitātes, kas rada slodzi norādītas politikas ietvaram kopumā. Tās var atšķirties, skatot katru atsevišķo pasākumu. (*) apzīmējums „-„ nozīmē, ka speciālas konsultācijas par pasākuma ieviešanas situāciju nav veiktas.

Pēdējā darbu posmā pievienotie politikas ietvari un pasākumi. Informatīvajos materiālos, kas tika prezentēti JVP un seminārā, tie vēl nebija iekļauti. Kur pasākumu novērtējumus nebija iespējams sagatavot, likta atzīmē „?”, jo nepieciešams veikt konsultācijas par pasākumu ieviešanas situāciju.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai (*)
Dzīvotņu Direktīva, Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību										
Tieša, Sistemātiska	Kūģniecība, Akvakultūra	SS ievadīšanas vidē regulējums	Svešzemju sugu apzinātu introdukciju savvaļā, regulē tā, lai nekaitētu dabiskām dzīvotnēm to dabiskās izplatības areālā, un, ja pamatoti nepieciešams, introdukciju aizliedz.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
		Informācija un izglītība	Dalībvalsts veicina izglītību un vispārējo informācijas pieejamību par savvaļas faunas un floras sugu aizsargāšanu un saglabāšanu.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Vidēja	1a	-
		Pētniecība	Dalībvalstis un Komisija apmainās ar informāciju, lai nodrošinātu pienācīgu pētniecības koordinēšanu savstarpējā līmenī, ņemot vērā direktīvā izklāstītos mērķus.	Zizp	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Vidēja	1a	(-) (? Nepietiekams nacionālais finansējums pētniecībai.)
ES Regula par SS izmantošanu akvakultūrā, Padomes Regula Nr. 708/2007 (2007. gada 11. jūnijs) par svešzemju un vietējā areālā nesastopamu sugu izmantošanu akvakultūrā										
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Akvakultūra	Pasākumi (pienācīgi nacionālie pasākumi)	Nodrošināt visu nepieciešamo pasākumu veikšanu ar mērķi novērst nelabvēlīgu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību.	Nac	?	?	Nē(Nac)	?	NN	(?) Vai ir nepieciešami vēl kādi papildus P., bez tiem, kas ir ietverti (zemāk). Vai šādi P. ir noteikti un kāds ir to ieviešanas statuss?
		Atļauju izsniegšana	Akvakultūras operatoriem nepieciešams saņemt atļauju, pirms svešzemju sugas ieviešanas vai vietējā areālā nesastopamas sugas pārvietošanas.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
		Karantīna	Karantīna ir jāievieš visos gadījumos, kad ūdens organismi tiek ielaisti "atklātās akvakultūras platībās".	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(?) Vai nacionālie tiesību akti nosaka šādus P. Un darbību gadījumā tie tiktu realizēti.
		Eksperimentāla izlaišana	Specifiskos gadījumos pirms ūdens organismu ielaišanas atklātās akvakultūru platībās, nepieciešams veikt eksperimentālu izlaišanu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	
		Ārkārtas pasākumu plāni	Visām īpašām ieviešanām un eksperimentālām izlaišanām izstrādā ārkārtas pasākumu plānu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	
		Vides riska novērtējums	Gadījumos, ja tiek veikta īpaša transportēšana, veic videi radītu apdraudējumu izvērtējumu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Akvakultūra	Monitorings	Pēc izlaidšanas atklātās akvakultūras platībās svešzemju sugas pārrauga divus gadus vai pilnu attīstības ciklu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(?) Vai nacionālie tiesību akti nosaka šādus P., un darbību gadījumā tie tiktu realizēti.
ES Regula par ISS, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula Nr. 1143/2014 (2014. gada 22. oktobris) par invazīvu svešzemju sugu introdukcijas un izplatīšanās profilaksi un pārvaldību										
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kūģniecība, Akvakultūra	ES nozīmes invazīvo svešo sugu (ISS) saraksts	Dalībvalstis var iesniegt Komisijai pieprasījumus iekļaut noteiktas svešzemju invazīvās sugas ES nozīmes sarakstā (sastādīts pēc 4(4) panta kritērijiem).	Reg	ieviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	Jā	Vidēja-Augsta	1b / iespējams 2a	-
		Valsts nozīmes invazīvo svešo sugu (ISS) saraksts	Dalībvalstis var izveidot savu valsts nozīmes invazīvo svešzemju sugu sarakstu.	Reg	ieviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	Jā	Vidēja-Augsta	1b / iespējams 2a	-
		ISS izplatību ierobežojošie pasākumi	Dalībvalstis veic visus nepieciešamos pasākumus, lai novērstu netīšu vai nolaidības dēļ izraisītu Eiropas nozīmes svešzemju invazīvo sugu ieviešanu vai izplatīšanos.	Nav zināms	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Nē(Nac)	Vidēja	1b	-
		Atļauju izsniegšana (pētījumiem un uzglabāšanai)	Dalībvalstis izveido atļauju sistēmu, lai ļautu uzņēmumiem veikt svešzemju invazīvo sugu pētījumus vai ex-situ uzglabāšanu.	Reg	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema-Vidēja	1b	-
		Atļauju izsniegšana (citām darbībām)	Ar Komisijas pilnvaru, dalībvalsts var izsniegt atļaujas iestādēm, lai veiktu darbības, kas neattiecas uz ISS zinātnisko pētniecību.	Reg	ieviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta	1b / iespējams 2a	-
		Ārkārtas pasākumi sugām, kas nav iekļautas ES nozīmes ISS sarakstā	Ja dalībvalstij ir pierādījumi par tādu ISS klātbūtni vai ieviešanas apdraudējumu savā teritorijā, kas nav iekļautas ES nozīmes ISS sarakstā, dalībvalsts var nekavējoties pieņemt ārkārtas pasākumus.	Nav zināms	ieviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	Nē(Nac)	Augsta (P. nav zināmi.)	Iespējams 2a	-
		Rīcības plāns	Dalībvalsts <u>18 mēnešos</u> no dienas, kad pieņemts Savienības saraksts, izstrādā <u>visaptverošu analīzi</u> neapzinātas ISS izplatības ceļiem savā teritorijā un jūras ūdeņos, identificē izplatības ceļus, kuriem nepieciešama prioritāra rīcība. <u>Trīs gadu laikā</u> no Savienības saraksta pieņemšanas katra dalībvalsts izstrādā rīcības plānu pasākumiem ISS izplatības ceļu pārvaldībai.	Reg	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja	1b	-
		ISS uzraudzības sistēma	<u>18 mēnešu laikā</u> no Savienības saraksta pieņemšanas dalībvalsts izveido uzraudzības sistēmu, kas apkopo un reģistrē datus par ISS sastopamību vidē, ieskaitot agrīnas ieviešanās	Reg, Zizp?	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja	1b	-

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	konstatēšanu. Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akvakultūra	ISS kontrole	Dalībvalstis līdz 02.01.2016. ievieš pilnībā funkcionējošas struktūras, lai veiktu oficiālās kontroles , kas nepieciešamas, lai novērstu apzinātu ISS ieviešanu Eiropas Savienības teritorijā.	Reg	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja	1b	-
		ISS apkarošana agrīnā stadijā	Ja ISS uzraudzības sistēma uzrāda ISS ieviešanos agrīnā stadijā, dalībvalsts par to ziņo Komisijai un piemēro apkarošanas pasākumus .	Nav zināms	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Nē(Nac)	Vidēja	1b	-
		Pārvaldības pasākumi	Dalībvalstis, kuras savā teritorijā ir konstatējušas plaši izplatījušos invazīvu svešzemju sugu, kas rada bažas Savienībai, 18 mēnešos no dienas, kad invazīvā svešzemju suga ir iekļauta Savienības sarakstā, ievieš efektīvus apsaimniekošanas pasākumus .	Nav zināms	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Nē(Nac)	Vidēja-Augsta	1b / iespējams 2a?	-
		Stingrāki valsts noteikumi	Dalībvalstis var paturēt spēkā vai paredzēt stingrākus valsts noteikumus ar mērķi nepieļaut invazīvu svešzemju sugu introdukciju, naturalizāciju un izplatīšanos.	Nav zināms	ieviešana ir brīvprātīga	Neskaidrs	Nē(Nac)	Augsta (P. nav zināmi.)	Iespējams 2a	-
HELCOM BJRP, HELCOM Baltijas Jūras Rīcības Plāns										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	BWM Konvencijas "ceļveža" pieņemšana	Pieņemt ceļvedi, lai ratificētu un saskaņoti īstenotu 2004. gada BWM konvenciju. Skat. pasākumu aprakstus sadaļā "HELCOM BJRP- BWM konvencijas ceļvedis".	Reg	Apņēmusies ieviest	ieviešana ir procesā	Jā	Vidēja	1a un 1b/ iespējams 2a?	Konvencijas pasākumu ieviešana radīs nozīmīgas izmaksas (iesaistītajām pusēm/institūcijām), tādēļ tās ratifikācija ir apgrūtināta.
HELCOM BJRP: "Ceļvedis" BWM Konvencijai, Ceļvedis, lai ratificētu un saskaņoti īstenotu Starptautisko konvenciju par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību (BWM)										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	BWM Konvencijas ratificēšana	BWM Konvencija jāratificē pēc iespējas ātrāk, taču jebkurā gadījumā ne vēlāk par 2013. gadu.	Reg	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Jā	Vidēja-Augsta (Nenoteikt. P. ievieš.)	Iespējams 2a	Konvencijas P. ieviešana radīs nozīmīgas izmaksas (iesaistītajām pusēm/institūcijām), tādēļ tās ratifikācija ir apgrūtināta.
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	SS saraksts	Pieprasīt HELCOM HABITAT un HELCOM MONAS sastādīt HELCOM invazīvo, kriptogēno un/vai kaitīgo sugu sarakstu Baltijas jūrā.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	HELCOM "Mērķa sugu" saraksts	Izvēlēties un vienoties par HELCOM mērķa sugām, t.i., tām sugām, kas var ietekmēt vai kaitēt videi, cilvēku veselībai, īpašumam vai resursiem, un kurām ir būtisks riska novērtējums.	Zīp	Apņēmusies ieviest	ieviešana ir procesā	Jā	Vidēja	1b	Darbs notiek. Taču šobrīd nav oficiāli pieņemta saraksta HELCOM līmenī (ne arī nacionālā līmenī).

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Sākotnējais apsekojums ostās	Veikt "sākotnējo apsekojumu" par vides apstākļiem lielākajās ostās un izēmēt galvenos augsta riska tālsatiksmes maršrutus.	Zizp	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (veiktie) un Neskaidrs (turpmākie apsekoj.)	Jā	Vidēja-Augsta (Šķēršļi)	1a un 1b/ iespējams 2a?	Apsekojumi tiek realizēti, cik iespējams, projektu ietvaros. Nacionālā finansējuma trūkums.
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Sadarbība informācijas apmaiņai	Sadarboties ar citiem reģioniem, lai nodrošinātu nepārtrauktu informācijas apmaiņu par invazīvajām, kriptogēnām un ūdens vidi apdraudošām vietējām sugām.	In	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Vidēja	1a un 1b/ iespējams 2a?	Nav regulāras sadarbības sistēmas/platformas sadarbībai ar citiem reģioniem. Tikai SS saraksts (skat. P. "SS saraksts). Neregulāras sadarbības aktivitātes notiek projektu/ekspertu diskusiju ietvaros.
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Kritēriji riska novērtējumam	Precizēt un vienoties par kritērijiem, lai atšķirtu "nepieņemami augsta" un "pieņemami zema" riska scenārijus reģionālajiem maršrutiem.	Reg	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Jā	Vidēja-Augsta (Šķēršļi)	1b /iespējams 2a?	Finansējuma trūkums. P. ieviešanai ir atkarīga no tā, vai ir finansējums nepieciešamajai izpētei.
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Balasta ūdeņu apmaiņas noteikumi	Pievienoties OSPAR, lai ārpus Atlantijas okeāna kuģojošie kuģi brīvprātīgi veiktu balasta ūdens apmaiņu pirms ierašanās vai OSPAR teritorijas šķērsošanas, lai dotos uz Baltijas jūru. Uzsākt līdzīgu iniciatīvu kuģiem, kas izkuģo no Baltijas un veic tranzīta reisu OSPAR reģionā uz citiem galamērķiem.	Reg	Ieviešana ir brīvprātīga	Ieviešana ir procesā (reģionālā līmenī)	Jā	Vidēja (Brīvprātīgs statuss)	1a	(Nozīmīgi šķēršļi nacionālā līmenī netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Sadarbība starp reģioniem	Sadarboties ar OSPAR par citiem svarīgiem tematiem, kas attiecas uz abiem reģioniem un veicinātu saskaņotu BWM konvencijas īstenošanu.	Nav zināms	Nav zināms	Neskaidrs	Nē(Sag)	Augsta (P. nav zināms.)	iespējams 2a	-
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Monitorings	Pielāgot / paplašināt HELCOM monitoringa programmas, lai iegūtu ticamus datus par invazīvajām sugām Baltijas jūrā, tajā skaitā ostu teritorijās.	Reg	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (Mon.Progr. atbilstoši JSD)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja-Augsta (Šķēršļi)	2b/ iespējams 2a?	Nacionālā finansējuma trūkums monitoringa veikšanai.
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Informācijas sistēma (reģionam)	Sadarboties ar mērķi izveidot reģionālās informācijas sistēmu datiem, kas iegūti ostu apsekošanā, monitoringā un riska izvērtējumos.	In	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Jā	Vidēja-Augsta (Šķēršļi)	2b/ iespējams 2a?	Nozīmīgākie šķēršļi: Panākt visu pušu vienošanos par specifiskiem jautājumiem (saistībā ar sistēmas saturu/informāciju); nacionālā finansējuma izdalīšana, lai regulāri apkopotu un sniegtu nacionālo informāciju.
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Sedimentu pieņemšanas iekārtas ostās	Nodrošināt pienācīgas nosēdumu pieņemšanas iekārtas ostās un termināļos, kur tiek veikta balasta tilpņu tīrīšana un labošana.	T/T	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Jā	Vidēja-Augsta (?) (Nenoteikt. P. ievieš.)	iespējams 2a	(?) Kāds ir pasākuma ieviešanas statuss.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/rīcību / pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Navigation Telex System (NAVTEX)	Piesaistīt ostu apsekojumu un monitoringa datus NAVTEX vai ekvivalentai sistēmai, ar kuru kuģus var brīdināti neuzņemt balastūdeņus apstākļos ar augstu svešu sugu uzņemšanas risku.	Dažādi	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms?	Jā	Vidēja-Augsta (?) (Nenoteikt. P. ievieš.)	NN	(?) Kāds ir P. ieviešanas statuss. Vai ir nozīmīgas problēmas P. ieviešanai.
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	BWM Konvencijas ratificēšana	Deklarācija mudina atlikušās Baltijas jūras valstis (Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Somija) paātrināt BWM Konvencijas ratificēšanu, ņemot vērā 2007.g. vienošanos par Konvencijas ratificēšanu līdz 2013.g.	Reg	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs	Jā	Vidēja-Augsta (Nenoteikt. P. ievieš.)	iespējams 2a	Konvencijas pasākumu ieviešana radīs nozīmīgas izmaksas (iesaistītajām pusēm/institūcijām), tādēļ tās ratifikācija ir apgrūtināta.
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	BWM Konvencijas reģionālā (BJ) ieviešanas plāna izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas izstrādāt reģionālo Baltijas jūras BWM Konvencijas ieviešanas plānu līdz 2014.g. beigām.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	Jā	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	HELCOM/OSPAR Vadlīnijas par BWM Konvencijas izņēmumu piešķiršanu	Deklarācijas valstis pieņem Kopējās HELCOM/OSPAR Vadlīnijas par BWM Konvencijas izņēmumu piešķiršanu (<i>the Joint HELCOM/OSPAR Guidelines on the granting of exemptions under the International BWM Convention, Regulation A-4</i>), kā arī piesaistīto <i>online</i> instrumentu lēmumu pieņemšanas atbalstam (" <i>HELCOM online decision support tool</i> ") un ostu aptauju datubāzi.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā	Zema (P. ir īstenots)	1a	-
Tieša, Negadījumu	Akvakultūra	Jaunas HELCOM Rekomendācijas par ilgtspējīgu akvakultūru izstrāde	Deklarācijas valstis vienojas līdz 2014.g. izstrādāt jaunu HELCOM Rekomendāciju par ilgtspējīgu akvakultūru , kas aizstātu esošo HELCOM Rekomendāciju 25/4, kuras mērķis ir ierobežot tādas potenciālās vides ietekmes kā <u>svešo sugu ieviešana</u> , biogēnu piesārņojums, kā arī antibiotiku un citu farmaceitisko preparātu ievadīšana vidē no akvakultūrām.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	Jā	?	?	Nepieciešams konsultēties par P. ieviešanas statusu.
Politikas ietvars: Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020										
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akvakultūra	Nacionālā programma/plāns	Komisija uzlabos ES finansējuma efektivitāti globālajai bioloģiskajai daudzveidībai, cita starpā, atbalstot dabas kapitāla novērtējumu saņēmējvalstīs un valstu bioloģiskās daudzveidības stratēģiju un rīcības plānu attīstīšanu un / vai aktualizāciju.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā	Nē(Nac)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitates (kas rada slodzi)	Prasibu/ricibu / pasakumu ("pasakumu") nosaukums	Prasibu/ricibu/pasakumu ("pasakumu") apraksts	Pasakumu veids	Pasakumu likumigais statuss	Pasakumu ieviesanas statuss	Skaidriba par pasakumiem	Nenoteiktiba par P. un/vai to ieviesanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendacijam	Vai ir nozimigas grutibas/skēršļi P. ieviesanai
Tieša, Abējāda (Sist. un Negadīj.)	Kuģniecība, Akvakultūra	Invaizīvo SS politikas instruments	Komisija aizpildīs politikas nepilnības invaizīvo svešo sugu apkarošanā, izstrādājot īpašu likumdošanas instrumentu līdz 2012. [pieņemta jaunas ES Regulas par ISS.]	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (Reg. Ir pieņemta, Okt.2014)	Jā	Zema-Vidēja	1a	(Regula ir pieņemta Okt.2014.)
BWM Konvencija, Starptautiskā konvencija par kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontroli un pārvaldību (BWM)										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Pasākumi kuģu balasta ūdens un nosēdumu kontrolei un pārvaldībai (Likumā (projektā) noteiktie pasākumi)	<p>Konvencijas mērķis ir novērst, samazināt un likvidēt kaitīgu ūdens organismu un patogēnu pārvietošanu ar kuģu balasta ūdeņiem un nogulsņēm.</p> <p>Pasākumi, kas iekļauti Konvencijā (Likuma projektā ietvertie pasākumi šobrīd NAV detalizēti analizēti):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Izstrādāt valsts politiku, stratēģiju vai programmas balasta ūdeņu pārvaldībai ostās un ūdeņos, kas ir dalībvalsts jurisdikcijā. • Nodrošināt atbilstošas iekārtas nosēdumu uzņemšanai ostās un termināļos, ja tajās veic balasta tanku tīrīšanu / remontu. • Nolaist balasta ūdeņus tikai saskaņā ar BWM Konvencijas (ja nav noteikts citādi). • Monitorings BWM efektivitātei ūdeņos, kas ir dalībvalsts jurisdikcijā. • To kuģu uzraudzīšana un sertificēšana, kuri kuģo zem dalībvalsts karoga vai darbojas tās pakļautībā. • Kuģu pārbaudes un pārkāpumu atklāšana (sankciju t.). • Informācijas par invazīvajām sugām ziņošana. 	Dažādi (Reg, T/T, In)	ieviešana būtu obligāta (kad konvencija stātos spēkā, likums pieņemts)	Neskaidrs (Iespējamais termiņš konvencijas ratifikācijai un likuma pieņemšanai nav zināms)	Nē(Sag) (Par konkrētiem pasākumiem varētu spriest pēc Likuma pieņemšanas.)	Augsta (P. nav zināmi, Nenot. P. ievieš.)	iespējams 2a	Konvencijas pasākumu ieviešana radīs nozīmīgas izmaksas (iesaistītajām pusēm/institūcijām), tādēļ tās ratifikācija ir apgrūtināta.

5.5. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar slodzi no selektīvas īpatņu (zivju) izņemšanas

5.5.1. Apkopojums par esošiem un plānotiem nozaru politiku pasākumiem

5.pielikuma 13.tabula. Analīzē iekļauto starptautisko politikas ietvaru saraksts. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju.)

Politikas ietvara veids	Politikas ietvara nosaukums
Konvencijas	<p>Konvencija par bioloģisko daudzveidību, 1992.gada Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību</p> <p>Helsinku konvencija, 1992.gada Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvenciju</p> <p>UNCLOS, Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada Jūras tiesību konvencija</p>
Regulas	<p>Regula par KZP, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku</p> <p>Regula par zvejas iespējām Baltijas Jūrā 2014.g., Padomes Regula (ES) Nr. 1180/2013, ar ko 2014. gadam nosaka konkrētu zivju krājumu un zivju krājumu grupu zvejas iespējas, kuras piemērojamas Baltijas jūrā (Zvejas iespējas tiek noteiktas katram gadam. Minētā regula beigs darboties ar 01.2015.)</p> <p>Regula par daudzgadu plānu Baltijas Jūras mencu krājumiem, Padomes Regula (EK) Nr. 1098/2007, ar ko izveido daudzgadu plānu Baltijas jūras mencu krājumiem un zvejniecībām, kas šos krājumus izmanto (Tiks atcelta, kad stāsies spēkā jaunais ilgtermiņa pārvaldības plāns (saistībā ar Regulu Nr. 1380/2013 par KZP; sagaidāms 2015.gadā.)</p> <p>Regula par tehniskajiem pasākumiem zvejas resursu saglabāšanai Baltijas Jūrā, Padomes Regula (EK) Nr. 2187/2005, ar ko nosaka tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Baltijas jūrā, Beltos un Zunda šaurumā (No 01.2015. būs jauns regulējums, saistībā ar jauno KZP.)</p> <p>Regula, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu NNN zveju, Padomes Regula (EK) Nr. 1005/2008, ar ko izveido Kopienas sistēmu, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju</p> <p>Regula par KZP kontroles sistēmu, Padomes Regula (EK) Nr. 1224/2009, ar ko izveido Kopienas kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem</p> <p>Priekšlikums regulai par Baltijas laša daudzgadu plānu, Priekšlikums - Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko izveido daudzgadu plānu Baltijas laša krājumam un zvejniecībām, kas šo krājumu izmanto</p>
Plāni	<p>HELCOM BJRP, Baltijas jūras rīcības plāns</p> <ul style="list-style-type: none"> • HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena) <p>Bioloģiskās daudzveidības stratēģiskais plāns 2011-2020</p>
Stratēģijas	<p>ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020</p> <p>ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam (EUSBSR)</p>

Latvijas tiesību aktu saraksts, kas nosaka analīzē ietverto pasākumu ieviešanu Latvijā (balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju):

- Zvejniecības likums (12.04.1995.)

- Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss (07.12.1984.)
- MK noteikumi **Nr. 296** (02.05.07.) "Noteikumi par rūpniecisko zveju teritoriālajos ūdeņos un ekonomiskās zonas ūdeņos"
- MK noteikumi **Nr. 503** (02.06.09.) "Noteikumi par zivju izkraušanas kontroli un zivju tirdzniecības un transporta objektu, noliktavu un ražošanas telpu pārbaudi"
- MK noteikumi **Nr. 1015** (08.09.09.) "Kārtība, kādā izsniedz speciālo atļauju (licenci) komercdarbībai zvejniecībā, kā arī maksā valsts nodevu par speciālās atļaujas (licences) izsniegšanu"
- MK noteikumi **Nr. 1375** (30.11.09.) "Noteikumi par rūpnieciskās zvejas limitiem un to izmantošanas kārtību piekrastes ūdeņos"

5.pielikuma 14.tabula. Analīzē iekļauto politikas ietvaru un to noteikto pasākumu, tai skaitā to ieviešanas situācijas raksturojums. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un konsultācijām ar nozaru institūcijām (ZM, VVD) par pasākumu ieviešanas statusu.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada Jūras tiesību konvencija (UNCLOS)							
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana turpinās		Skat. Helsinku konvenciju par Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzību			
Helsinku konvencija, 1992.gada Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvenciju							
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana turpinās		Skat. HELCOM BJRP			
ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam (EUSBSR)							
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana turpinās		Skat. HELCOM BJRP			
1992.gada Riodežaneiro Konvenciju par bioloģisko daudzveidību							
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana turpinās		Skat. Stratēģisko Bioloģiskās daudzveidības Rīcības plānu 2011-2020, ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju 2020 (un tās Nacionālo rīcības plānu).			
Bioloģiskās daudzveidības stratēģiskais plāns 2011-2020							
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana turpinās		Skat. ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju 2020 (un tās Nacionālie rīcības plānu).			
Regula par KZP, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku							
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Ilgtermiņa pārvaldības plānos ietverami pasākumi	Daudz gadu plānos jāietver <u>saglabāšanas pasākumus</u> , lai atjaunotu un uzturētu zivju krājumus virs līmeņiem, kas spēj nodrošināt maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu (MIIA).	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (Plāni BJ mencām, reņģēm, brētliņām)	Zvejniecības likums, MK not. Nr. 296 par rūpniecisko zveju, MK not. Nr. 1015 par licences izsniegšanu komercdarbībai zvejniecībā, MK not. Nr. 1375 par rūpnieciskās zvejas limitiem piekrastes ūdeņos.
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Izkraušanas pienākuma prasības ieviešana	Visas to sugu nozvejas, uz kurām attiecas nozvejas limiti, tiek paceltas un paturētas uz zvejas kuģiem, reģistrētas, izkrautas un attiecīgā gadījumā atskaitītas no kvotas, izņemot gadījumus, kad tās izmanto kā dzīvu ēsmu. Ne vēlāk kā - no 01.01.2015.: mazā pelaģiskā zveja, lielā pelaģiskā zveja, rūpnieciskā zveja un laša zveja BJ, - no 01.01.2015. attiecībā uz zvejniecības galvenajām sugām un no 01.01.2017. attiecībā uz visām pārējām sugām tādu iepriekš neminētu sugu zveju BJ, uz kurām attiecas nozvejas limiti.	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms (nepiecieš. tiesiskā bāze, vadlīnijas, vienošanās par tehn.pasāk.)	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Pasākumu ieviešana atbilstošas zvejas kapacitātes nodrošināšanai	Dalībvalstis laika gaitā <u>paredz pasākumus</u> , lai savu flotu zvejas kapacitāti pielāgotu savām paredzētajām zvejas iespējām, ņemot vērā tendences un pamatojoties uz labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem ieteikumiem. Lai to panāktu, dalībvalstis līdz katra gada 31. maijam nosūta Komisijai ziņojumu par līdzsvaru starp to flotes zvejas kapacitāti un to zvejas iespējām. - Dalībvalstis <u>nodrošina</u> , lai no 01.01.2014. to flotu zvejas kapacitāte nevienā brīdī nebūtu lielāka par maksimāli pieļaujamo zvejas kapacitāti.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Tehnisko pasākumu noteikšana un ieviešana	Tehniskie pasākumi cita starpā var būt šādi: (1) zvejas rīku raksturlielumi un noteikumi par to izmantošanu, (2) zvejas rīku konstrukcijas specifikācijas, (3) konkrētu zvejas rīku izmantošanas ierobežojumi vai aizliegšana un zvejas darbību ierobežojumi noteiktos apgabalos vai laikposmos, (4) prasības zvejas kuģiem uz noteiktu minimālu laikposmu pārtraukt darbību noteiktā apgabalā.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (notiek P. izstrāde ES līmenī)	Zvejniecības likums, MK not. Nr. 296 par rūpniecisko zveju, MK not. Nr. 1015 par licences izsniegšanu komercdarbībai zvejniecībā, MK not. Nr. 1375 par rūpnieciskās zvejas limitiem piekrastes ūdeņos.
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Zvejas iespēju noteikšana	Dalībvalstīm iedalītās zvejas iespējas nodrošina ikvienai dalībvalstij ar katru zivju krājumu vai zvejniecību saistīto zvejas darbību relatīvu stabilitāti. Zvejas iespējas nosaka saskaņā ar piesardzīgu pieeju zvejniecības pārvaldībai (nodrošina MIIA) un atbilstīgi kvantitatīvi nosakāmiem mērķapjomiem, termiņiem un ierobežojumiem.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (ikgadējās zvejas iespējas)	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Minimālā saglabāšanas references izmēra noteikšana	Savienības tiesību aktos noteikts jūras ūdeņu dzīvo organismu sugu izmērs, ņemot vērā briedumu, par kuru mazākiem izmēram piemēro ierobežojumus vai stimulus ar mērķi novērst nozvejošanu, kas veikta ar zvejas darbībām.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (notiek P. izstrāde ES līmenī)	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Finansiālais atbalsts	Ievērojot nosacījumus, ko jāparedz piemērojamos ES tiesību aktos, ES finansiālo palīdzību dalībvalstīm var piešķirt, lai palīdzētu sasniegt KZP mērķus un to piešķir ar nosacījumu, ka dalībvalstis izpilda KZP noteikumus.	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms (Fin.atb. no EJZF)	
Regula par zvejas iespējām Baltijas Jūrā 2014.g., Padomes Regula (ES) Nr. 1180/2013, ar ko 2014. gadam nosaka konkrētu zivju krājumu un zivju krājumu grupu zvejas iespējas, kuras piemērojamas Baltijas jūrā * Zvejas iespējas tiek noteiktas katram gadam. Minētā regula beigs darboties ar 01.2015.							
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Kopējā pieļaujamā nozveja (2014.g.)	"Kopējā pieļaujamā nozveja" (KPN) ir daudzums, ko katru gadu drīkst iegūt no katra krājuma. KPN, kvotas un attiecīgā gadījumā ar tām funkcionāli saistīti nosacījumi ir ietverti Regulas I pielikumā.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (nāk. gadiem)	Zvejniecības likums; MK not. Nr. 296 par rūpniecisko zveju; MK not. Nr. 1375 par rūpnieciskās zvejas limitiem piekrastes ūdeņos.
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Zvejas piepūles limiti (2014.g.)	Zvejas piepūles limiti ir maksimālais dienu skaits, ko kuģis gada laikā drīkst pavadīt ārpus ostas un atrasties Regulā minētajos apgabalos, zvejojot ar Regulā precizētajiem zvejas rīkiem. Zvejas piepūles limiti ir noteikti Regulas II pielikumā.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (nāk. gadiem)	
Regula par daudzgadu plānu Baltijas Jūras mencu krājumiem, Padomes Regula (EK) Nr. 1098/2007, ar ko izveido daudzgadu plānu Baltijas jūras mencu krājumiem un zvejniecībām, kas šos krājumus izmanto * Tiks atcelta, kad stāsies spēkā jaunais ilgtermiņa pārvaldības plāns (saistībā ar Regulu Nr. 1380/2013 par KZP; sagaidāms 2015.g.)							
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Kopējā pieļaujamā nozveja (KPN)	Katru gadu Padome, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem lēmumu par attiecīgo mencu krājumu Kopējo pieļaujamo nozveju (KPN) nākamajam gadam.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Zvejniecības likums, MK not. Nr. 296 par rūpniecisko zveju, MK not. Nr. 1375 par rūpnieciskās zvejas limitiem piekrastes ūdeņos
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Ierobežojumi zvejas piepūlei (laika periodiem) un apgabaliem	Regula nosaka laika periodus (maksimālo dienu skaitu), kad atļauta zveja ar konkrētiem zvejas rīkiem un zvejas ierobežojumus norādītos apgabalos (no 1. maija līdz 31. oktobrim).	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Īpaša atļauja mencu zvejai	Visiem Kopienas kuģiem, kuru lielākais garums ir vismaz 8 m un kuriem uz klāja atrodas vai kuri izmanto kādus rīkus mencu zvejai Baltijas jūrā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2187/2005 3. pantu, ir jāsaņem īpaša atļauja mencu zvejai Baltijas jūrā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Zvejniecības likums, MK not. Nr. 296 par rūpniecisko zveju, MK not. Nr. 1375 par rūpnieciskās zvejas limitiem piekrastes ūdeņos
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Darbību reģistrēšana Zvejas žurnālā	Visu Kopienas kuģu, kuru lielākais garums ir vismaz 8 m, kapteiņi reģistrē savu kuģu darbības zvejas žurnālā . Dalībvalstis var atļaut ar VMS (kuģu satelītnovērošanas sistēma) aprīkoto kuģu kapteiņiem zvejas žurnālā ierakstāmo informāciju paziņot elektroniskā veidā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Zvejas piepūles datu ziņošanas prasība (zvejas kuģiem)	Tāda Kopienas zvejas kuģa kapteinis, uz kura ir jebkurš no Regulā minētajiem zvejas rīkiem, iebraucot ostā un izbraucot no ostas vai iebraucot Baltijas jūrā un izbraucot no Baltijas jūras, nosūta uz karoga valsti zvejas piepūles ziņojumu, kas satur Regulā norādīto informāciju.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Zvejas ierobežojumu atbilstības kontrole	Karoga dalībvalsts kompetentās iestādes novēro un kontrolē atbilstību: zvejas piepūles ierobežojumiem un zvejas ierobežojumiem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Regula par tehniskajiem pasākumiem zvejas resursu saglabāšanai Baltijas Jūrā, Padomes Regula (EK) Nr. 2187/2005, ar ko nosaka tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Baltijas jūrā, Beltos un Zunda šaurumā * No 01.2015. būs jauns regulējums (saistībā ar jauno KZP).							
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Minimālā zivju lieluma prasības	Regula nosaka zivju mērīšanu un pārāk maza izmēra zivju ielaišanu atpakaļ jūrā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Zvejniecības likums, MK not. Nr. 296 par rūpniecisko zveju
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Aktīvo zvejas rīku lietošanas noteikumi	Regula nosaka aktīvo zvejas rīku struktūru, piemēram, atļauto linuma acs izmēru, āmja aizsargapvalka piestiprināšanas vietas un veidus, kā arī īpašas aizliegtas struktūras.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Pasīvo zvejas rīku lietošanas noteikumi	Regula nosaka pasīvo zvejas rīku izmērus un izmantošanas laiku, ierobežojumus un nosacījumus attiecībā uz drifertīkliem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Zvejas rīku un to izmantošanas kopējie noteikumi	Regula nosaka <u>linuma acu izmērus un auklas rupjumu, vajadzīgo nozvejas procentuālo apjomu sasniegšanu</u> (ūdeņu dzīvo resursu daudzums, kas nozvejoti, pārsniedzot atļautās procentuālās daļas, kas precizētas II un III pielikumā, nedrīkst izkraut krastā, bet tos pirms katras izkraušanas ielaiž atpakaļ jūrā), <u>cituz zvejas rīku izmantošanas nosacījumus</u> .	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Zvejas aizlieguma apgabali	Visu gadu ar jebkādiem aktīviem zvejas rīkiem aizliegts zvejot Regulā minētajā ģeogrāfiskajā apgabalā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Lašu zvejas ierobežojumi	Aizliegts turēt uz klāja lašus: a) no 1. jūnija līdz 15. septembrim apakšrajonu 22–31 ūdeņos; b) no 15. jūnija līdz 30. septembrim apakšrajona 32 ūdeņos.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Īpašie uz Rīgas līci (RL) attiecināmie zvejas noteikumi	Attiecībā uz RL Regula nosaka (1) ka, lai varētu RL zvejot, kuģiem ir <u>īpaša zvejas atļauja</u> , kas izdota saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1627/94 7. pantu, (2) <u>kuģu vai to dzinēju aizstāšanas kritērijus</u> un (3) <u>tralēšanas aizliegumu ūdeņos, kuru dziļums ir mazāks par 20 m</u> .	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Aizliegtie zvejas rīki un paņēmieni	Ķert ūdeņu dzīvos resursus, izmantojot metodes, kas ietver sprāgstvielu, indīgu vai apdullinošu vielu, elektrības vai jebkāda veida lādīņu izmantošanu, ir aizliegts.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Regula, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu NNN zveju, Padomes Regula (EK) Nr. 1005/2008, ar ko izveido Kopienas sistēmu, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju							
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	NNN zvejas aizliegums	Regula <u>aizliedz</u> veikt nelikumīgu, neregulētu un neuzskaitītu (NNN) zveju. Pieņem, ka zvejas kuģis ir iesaistījies NNN zvejā, ja ir pierādīts, ka tas ir veicis 3.pantā norādītās darbības, tai skaitā, a) zvejojis bez derīgas licences, pilnvarojuma vai atļaujas, b) nav izpildījis pienākumu reģistrēt un ziņot par nozveju vai par datiem, kas saistīti ar nozveju, c) bijis iesaistīts tādu krājumu specializētajā zvejā, uz kuriem attiecas moratorijs vai kuru zveja ir aizliegta; d) izmantojis aizliegtu vai neatbilstīgu zvejas rīku.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK not. Nr.503 par zivju izkraušanas kontroli un zivju tirdzniecības un transporta objektu, noliktavu un ražošanas telpu pārbaudi; MK not. Nr. 296 par rūpniecisko zveju. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss (attiecībā uz sankcijām).
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Tūlītēju noteikumu izpildes pasākumu veikšana pārkāpumu gadījumos	Gadījumā, ja fiziska vai juridiska persona tiek turēta aizdomās par smagu pārkāpumu vai ir tikusi pārsteigta pārkāpuma izdarīšanas brīdī, dalībvalstis uzsāk pārkāpuma izmeklēšanu un saskaņā ar to valsts tiesību aktiem un atkarībā no pārkāpuma smaguma pakāpes veic <u>tūlītējus noteikumu izpildes pasākumus</u> , tai skaitā šādus: a) zvejas darbību tūlītēja pārtraukšana; b) zvejas kuģa novirzīšana uz ostu; c) zvejas rīku un nozvejas vai zvejas produktu arests; d) īslaicīga attiecīgā zvejas kuģa vai transportlīdzekļa lietošanas aizliegšana; e) zvejas pilnvarojuma apturēšana.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Sankcijas pārkāpumu gadījumos	Dalībvalstis nodrošina, ka fizisku personu, kas izdarījusi smagu pārkāpumu (NNN zveja), vai juridisku personu, kas ir atbildīga par smagu pārkāpumu, soda ar efektīvām, samērīgām un preventīvām administratīvām sankcijām.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	NNN zvejas kuģu saraksts	Komisija izveido Eiropas Kopienas NNN kuģu sarakstu. Šajā sarakstā iekļauj zvejas kuģus, saistībā ar kuriem, atbilstīgi šai regulai iegūtajā informācijā apgalvots, ka tie ir iesaistījušies NNN zvejas darbībās, un kuru karoga valstis nav rīkojušās atbilstīgi regulai, reaģējot uz šādu NNN zveju.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Regula par KZP kontroles sistēmu, Padomes Regula (EK) Nr. 1224/2009, ar ko izveido Kopienas kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem							
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Kontrole zvejas darbībām	Dalībvalstis <u>kontrolē darbības</u> , ko KZP darbības jomā veic fiziska vai juridiska persona attiecīgo dalībvalstu teritorijā un to suverenitātē vai jurisdikcijā esošos ūdeņos, tai skaitā šādas darbības: zvejas darbības un pārkraušana citā kuģī.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Zvejniecības likums; MK not. Nr. 296 par rūpniecisko zveju; MK not. Nr. 1015 par licences izsniegšanu komercdarbībai zvejniecībā; MK not. Nr. 1375 par rūpnieciskās zvejas limitiem piekrastes ūdeņos.
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Zvejas licence	Kopienas zvejas kuģi ūdeņu dzīvo resursu komerciālai izmantošanai var lietot tikai tad, ja tam ir <u>derīga zvejas licence</u> .	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Zvejas atļauja	Kopienas zvejas kuģim, kas darbojas Kopienas ūdeņos, ir atļauts veikt konkrētas zvejas darbības tikai tad, ja tās ir norādītas <u>derīgā zvejas atļaujā</u> , ja uz zvejniecības vai zvejas zonām, kurās darbības ir atļautas, attiecas: a) zvejas piepūles režīms; b) daudzgadu plāns; c) zvejai ierobežota teritorija; d) zinātniskos nolūkos veikta zveja; e) citi Kopienas tiesību aktos noteikti gadījumi.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Zvejas rīku marķēšana	Zvejas kuģa kapteinis ievēro nosacījumus un ierobežojumus, kas attiecas uz zvejas kuģu un to zvejas rīku marķēšanu un identifikāciju.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Zvejniecības likums; MK not. Nr. 296 par rūpniecisko zveju; MK not. Nr. 1015 par licences izsniegšanu komercdarbībai zvejniecībā; MK not. Nr. 1375 par rūpnieciskās zvejas limitiem piekrastes ūdeņos.
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Kuģu satelītnovērošanas sistēma	Dalībvalstīs darbojas kuģu satelītnovērošanas sistēma, lai efektīvi uzraudzītu ar to karogu kuģojošu zvejas kuģu zvejas darbības visur, kur šie kuģi atrodas, un zvejas darbības dalībvalstu ūdeņos.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Automātiskās identifikācijas sistēma (AIS)	Zvejas kuģis, kura lielākais kopējais garums pārsniedz 15 m, ir aprīkots ar AIS , ko uztur darbībā un kas atbilst veiktspējas standartiem: kuģiem, kuru lielākais kopējais garums ir a) starp 15 m un 18 m – no 2014. g. 31. maija; b) starp 18 m un 24 m – no 2013. g. 31. maija, c) starp 24 m un 45 m – no 2012. g. 31. maija.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Zvejas žurnāli	Tādu Kopienas zvejas kuģu kapteiņi, kuru <u>kuģu lielākais kopējais garums ir 10 m vai vairāk</u> , savā zvejas žurnālā <u>reģistrē darbības un jo īpaši ieraksta visus nozvejotos un uz kuģa paturētos katras sugas īpatņu daudzumus</u> , ja tie pārsniedz 50 kg dzīvsvara ekvivalentu, kā arī reģistrē visus izmetumus , kuru apjoms attiecībā uz katru sugu pārsniedz 50 kg dzīvsvara ekvivalentu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Iepriekšējas paziņošanas prasība	Tādu Kopienas zvejas kuģu kapteiņi, kuru <u>kuģu lielākais kopējais garums ir 12 m vai vairāk</u> , kuri zvejo <u>krājumus, kas ietverti daudzgadu plānā</u> , un kuriem piemērots pienākumu elektroniski reģistrēt datus zvejas žurnālā, vismaz 4 stundas pirms paredzamās ierašanās ostā paziņo sava kuģa karoga dalībvalsts kompetentajām iestādēm Regulas 17. pantā norādīto informāciju .	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Pārkraušanas citā kuģī aizliegumi un noteikumi	Jūrā veikt pārkraušanu citā kuģī Kopienas ūdeņos ir aizliegts. To drīkst veikt tikai ar attiecīgu atļauju un ievērojot šajā regulā paredzētos nosacījumus, dalībvalstu ostās vai vietās, kas atrodas tuvu dalībvalsts krastam, kuras apstiprinātas šim nolūkam, un saskaņā ar šajā regulā paredzētajiem noteikumiem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Izkraušanas deklarācija	Neskarot īpašus noteikumus, kas ietverti daudzgadu plānos, tāda Kopienas zvejas kuģa kapteinis, kura kuģa lielākais kopējais garums ir 10 m vai vairāk, vai viņa pārstāvis aizpilda izkraušanas deklarāciju un jo īpaši ieraksta izkrautos katras sugas īpatņu daudzumus.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Zvejas piepūles režīma atbilstības kontrole	Dalībvalstīs kontrolē atbilstību zvejas piepūles režīmiem ģeogrāfiskajos apgabalos, uz kuriem attiecas maksimāli pieļaujamā zvejas piepūle. Tās nodrošina, ka zvejas kuģi, kas kuģo ar to karogu, <u>atrodas tajos ģeogrāfiskajos apgabalos, uz kuriem attiecas zvejas piepūles režīms</u> , kad šie kuģi pārvadā vai attiecīgajā gadījumā <u>izmanto zvejas rīkus, uz kuriem attiecas minētais zvejas piepūles režīms</u> , vai attiecīgā gadījumā darbojas zvejniecībā, uz kuru attiecas minētais zvejas piepūles režīms, tikai tad, ja tiem pieejamā maksimāli pieļaujamās zvejas piepūles robeža nav sasniegta un ja katram zvejas kuģim pieejamā piepūle nav izmantota.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Paziņošana par zvejas rīkiem	Attiecīgajos ģeogrāfiskos apgabalos, uz kuriem attiecas zvejas piepūles režīms un kuros piemēro zvejas rīku ierobežojumu vai kuros maksimāli pieļaujamā zvejas piepūle ir noteikta dažādiem zvejas rīkiem vai zvejas rīku grupām, pirms katra laikposma, uz kuru attiecas maksimāli pieļaujamā zvejas piepūle, zvejas kuģa kapteinis vai viņa pārstāvis karoga dalībvalsts kompetentajām iestādēm <u>pazīno, kādu zvejas rīku vai attiecīgā gadījumā zvejas rīkus viņš paredzējis izmantot</u> gaidāmajā laikposmā. Pirms nav sniegts minētais paziņojums, zvejas kuģis <u>nedrīkst zvejot</u> ģeogrāfiskajos apgabalos, uz kuriem attiecas zvejas piepūles režīms.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Zvejniecības likums; MK not. Nr. 296 par rūpniecisko zveju; MK not. Nr. 1015 par licences izsniegšanu komercdarbībai zvejniecībā; MK not. Nr. 1375 par rūpnieciskās zvejas limitiem piekrastes ūdeņos.
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Nozvejas un zvejas piepūles datu reģistrēšana un glabāšana	Katra karoga dalībvalsts visus attiecīgos datus par zvejas iespējām, kuri minēti šajā regulā, <u>reģistrē</u> gan izkrāvumu, gan, attiecīgā gadījumā, zvejas piepūles izteiksmē <u>un glabā</u> minēto datu oriģinālus 3 gadus vai ilgāk atbilstīgi valsts noteikumiem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Zvejas kapacitātes atbilstības kontrole	Dalībvalstis ir atbildīgas par vajadzīgo <u>pārbažu veikšanu</u> , lai nodrošinātu to, ka kopējā zvejas kapacitāte, kas atbilst dalībvalsts izdotajām zvejas licencēm, GT un kW izteiksmē nekad nav lielāka par maksimāli pieļaujamo zvejas kapacitāti.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Dzinēja jaudas atbilstības licencei prasība	Ir aizliegts zvejot ar zvejas kuģi, kuram ir dzinējs ar jaudu, kas pārsniedz to, kura noteikta zvejas licencē.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Kontroles programmu izstrāde	Dalībvalstis izstrādā <u>valsts kontroles programmu</u> , kas piemērojama <u>katram daudzgadu plānam</u> . Visas valsts kontroles programmas dara zināmas Komisijai vai dara pieejamas dalībvalsts tīmekļa vietnē. Dalībvalstis nosaka <u>konkrētus inspekcijas kritērijus</u> saskaņā ar regulas 1 pielikumu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Zvejas rīku izmantošanas noteikumi	Regula nosaka noteikumus zvejas rīku izmantošanai, tai skaitā, nostiprināšanu un uzglabāšanu, un pazaudēta zvejas rīka atgūšanu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Pārraudzības metodes	Dalībvalstis veic pārraudzību to suverenitātē vai jurisdikcijā esošos Kopienas ūdeņos, pamatojoties uz: a) gadījumiem, kad zvejas kuģi novēroti no inspekcijas kuģiem vai pārraudzības gaisa kuģiem; b) kuģu satelītnovērošanas sistēmu; vai c) citām pamanišanas un identifikācijas metodēm.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Inspekciju veikšanas noteikumi	Regula nosaka <u>noteikumus par dalībvalstu un kopienas veiktajām inspekcijām</u> , tai skaitā, inspekciju veikšanas kārtību, operatora pienākumus, inspekcijas ziņojuma sagatavošanu, elektroniskās datubāze uzturēšanu, inspekcijas ārpus inspekciju veicošās dalībvalsts ūdeņiem un procedūru pārkāpuma gadījumā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Sankcijas par KZP noteikumu pārkāpumiem	Dalībvalstis nodrošina, lai atbilstīgi to tiesību aktiem sistemātiski veiktu attiecīgus pasākumus, tostarp ierosinātu administratīvu lietu vai krimināllietu pret fiziskām vai juridiskām personām, kuras tur aizdomās par kāda KZP noteikuma pārkāpumu. Vispārējo sankciju pakāpi un papildu sankcijas saskaņā ar attiecīgiem valsts tiesību aktu noteikumiem nosaka tādā veidā, lai pārliecinātos, ka to rezultātā pārkāpējiem efektīvi liedz pārkāpumu rezultātā gūto ekonomisko izdevīgumu, neskarot to likumīgās tiesības strādāt profesijā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Tūlītēji pasākumi pārkāpuma novēršanai	Dalībvalstis veic tūlītējus <u>pasākumus, lai novērstu</u> to, ka zvejas kuģu kapteiņi vai citas fiziskas personas un juridiskas personas, kuras pieķertas Regulas Nr. 1005/2008 definēta smaga pārkāpuma (NNN zveja) izdarīšanas brīdī, turpina šādi rīkoties.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Zvejniecības likums; MK not. Nr. 296 par rūpniecisko zveju; MK not. Nr. 1015 par licences izsniegšanu komercdarbībai zvejniecībā; MK not. Nr. 1375 par rūpnieciskās zvejas limitiem piekrastes ūdeņos. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss.
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Punktu sistēma smagiem pārkāpumiem	Dalībvalstis smagiem pārkāpumiem (NNN zveja) piemēro punktu sistēmu, kura balstās uz to, ka zvejas licences turētājam piešķir attiecīgu punktu skaitu, ja ir pārkāpti KZP noteikumi. Ja kopējais punktu skaits sasniedz vai pārsniedz noteiktu punktu skaitu, zvejas licenci automātiski aptur vismaz uz 2 mēnešiem.	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms (ir MK not.projekts)	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Valsts reģistrs zvejas pārkāpumiem	Dalībvalstis valsts reģistrā ievada visus KZP noteikumu pārkāpumus, ko izdarījuši zvejas kuģi, kuri kuģo ar to karogu, vai to valsts piederīgie, tostarp uzliktās sankcijas un piemēroto soda punktu skaitu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Sankcijas dalībvalstīm par KZP prasību neizpildi	Regula nosaka pasākumus/ sankcijas, lai <u>nodrošinātu, ka dalībvalstis</u> ievēro KZP mērķus, tai skaitā, zvejas aizliegumu noteikšanu un kvotu un zvejas piepūles samazināšanu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Datu uzkrāšanas un apstiprināšanas sistēma	Dalībvalstis izveido datorizētu datubāzi tādu datu apstiprināšanai, kas reģistrēti saskaņā ar šo regulu, un ne vēlāk kā līdz 2013. g. 31. decembrim izveido apstiprināšanas sistēmu . Šīs regulas mērķu izpildei katra dalībvalsts pirms 2012. g. 1. janvāra izveido oficiālu tīmekļa vietni, kas pieejama internetā un satur regulā minēto informāciju.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Priekšlikums regulai par Baltijas laša daudzgadu plānu, Priekšlikums - Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko izveido daudzgadu plānu Baltijas laša krājumam un zvejniecībām, kas šo krājumu izmanto							
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Nav vēl pieņemta	Kopējās pieļaujamās nozvejas (KPN) noteikšanas kārtība	Laša krājumu gada KPN jūrā nepārsniedz apjomu, kas atbilst zvejas izraisītas zivju mirstības rādītājam 0,1.	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Nav vēl pieņemta	Darbību reģistrēšana zvejas žurnālā	ES zvejas kuģu kapteiņi, kuriem ir lašu zvejas atļauja, neatkarīgi no kuģa garuma reģistrē darbības zvejas žurnālā saskaņā ar Regulas Nr. 1224/2009 14. pantā izklāstītajiem noteikumiem.	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	Nav vēl pieņemta	Informācijas ziņošanas prasība (zvejas kuģiem)	ES zvejas kuģu kapteiņi, uz kuru kuģiem patur lašus, neatkarīgi no kuģa garuma tūlīt pēc zvejas darbības pabeigšanas paziņo savas karoga dalībvalsts kompetentajām iestādēm informāciju, kas norādīta Regulas Nr. 1224/2009 17. pantā.	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	
ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020							
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Nacionālā stratēģija/ rīcības plāns	Komisija uzlabos pasaules BD atvēlētā ES finansējuma efektivitāti, cita starpā atbalstot dabas kapitāla novērtējumu saņēmējvalstīs un nacionālo bioloģiskās daudzveidības stratēģiju un rīcības plānu izstrādi un/vai atjaunošanu un labāk koordinējot BD palīdzības/projektu īstenošanu ES un ar svarīgākajiem līdzekļu devējiem ārpus ES.	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Ilgtermiņa pārvaldības plānu izstrāde un ieviešana	Komisija un dalībvalstis <u>saskaņā ar KZP izstrādās un īsteno ilgtermiņa pārvaldības plānus, kuros būs paredzēti uz MIIA pieeju balstīti nozvejas ieguves noteikumi</u> . Šie plāni būtu jāizstrādā tā, lai tie atbilstu konkrētiem, noteiktā laikā izpildāmiem uzdevumiem un balstītos uz zinātniskiem ieteikumiem un ilgtspējības principiem.	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (Plāni BJ mencām, reņģēm, brētlinām)	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Dati un informācija	Komisija un dalībvalstis ievērojami aktivizēs savu darbu, lai vāktu datus MIIA īstenošanas atbalstam. Tiklīdz šis mērķis būs sasniegts, tiks lūgts izstrādāt zinātnisko ieteikumu, lai līdz 2020. g. vides apsvērumus iestrādātu MSY definīcijā.	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Pasākumu īstenošana MIIA (MSY) prasības nodrošināšanai	Komisija un dalībvalstis <u>saglabās un atjaunos zivju krājumus</u> tādā apjomā, lai MIIA varētu nodrošināt visos apgabalos, kuros darbojas ES zvejas flotes, ieskaitot apgabalus, kas ir reģionālu zvejniecības pārvaldības organizāciju pārziņā, un to trešo valstu ūdeņus, ar kurām ES ir noslēgusi partnerattiecību nolīgumus zivsaimniecības nozarē.	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (P. atbilstoši KZP)	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Pasākumu izstrāde piezvejas novēršanai	ES izstrādās pasākumus , lai pakāpeniski izskaustu izmetumus, <u>novērstu nevēlamu sugu piezveju</u> un aizsargātu jutīgas jūras ekosistēmas saskaņā ar ES tiesību aktiem un starptautiskām saistībām .	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā (P., kas noteikti ar KZP)	Zvejniecības likums, MK not. Nr. 296 par rūpniecisko zveju
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Pasākumu izstrāde izkraušanas pienākuma prasības ieviešanai	ES izstrādās pasākumus , lai pakāpeniski izskaustu izmetumus , novērstu nevēlamu sugu piezveju un aizsargātu jutīgas jūras ekosistēmas saskaņā ar ES tiesību aktiem un starptautiskām saistībām .	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms (nepiecieš. tiesiskā bāze, vadlīnijas, vienošanās par tehn.pasāk.)	
HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)							
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Nepieciešamo pasākumu ieviešana krājumu bioloģiski drošam līmenim	BJRP mudina veikt <u>visus nepieciešamos pasākumus</u> , lai līdz 2021. g. nodrošinātu to, ka visas komerciāliem mērķiem izmantojamās zivju sugas atbilst <u>bioloģiski drošam līmenim</u> , sasniedzot maksimālo ilgtspējīgo ieguvu (Maximum Sustainable Yield (MSY)), ir sastopamas to dabiskajā izplatības areālā visā lieluma un vecuma diapazonā.	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (P. atbilstoši KZP)	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Ilgtermiņa pārvaldības plānu izstrāde	BJRP mudina līdz 2010.g. izstrādāt ilgtermiņa pārvaldības plānus par <u>komerciāliem</u> mērķiem izmantojamiem zivju krājumiem, nodrošināt to atbilstību drošiem bioloģiskiem limitiem un sasniegt izvirzītos mērķus, piemēram, maksimālo ilgtspējīgo ieguvu, un uzlabot to izplatību un lieluma/vecuma diapazonu, <u>īpaši lašiem, pelagiskām sugām (brētlinām un silkēm) un plekstveidīgo zivju sugām</u> .	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (Plāni BJ mencām, reņģēm, brētlinām)	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Nepieciešamo pasākumu ieviešana NNN zvejas novēršanai	BJRP mudina kompetentās iestādes rīkoties, lai nekavējoties novērstu nelikumīgas, neregulētas un neuzskaitītas (NNN) zvejas gadījumus (Illegal, Unregulated and Unreported— IUU), kā arī turpinātu izstrādāt krastā izkrautā loma kontroles un citus pasākumus. Veicamie pasākumi būtu jānosaka ar KZP.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Ilgtermiņa pārvaldības plāna mencām īstenošana	BJRP mudina kompetentās iestādes rīkoties, lai ne vēlāk kā līdz 2012. g., veiktu esošo ilgtermiņa pārvaldības plānu <u>īstenošanu</u> attiecībā uz mencām, lai uzlabotu to izplatības lieluma/ vecuma diapazonu.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozare/ Aktivitāte (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Papildus pasākumu ieviešana izkraušanas pienākuma prasības īstenošanai	BJRP mudina <u>ievieš papildu zivsaimniecības pārvaldības pasākumus</u> , pamatojoties uz labākajiem pieejamiem zinātniskiem datiem, lai līdz 2012.g. nodrošinātu, ka visas nozvejotās sugas un piezvejas sugas, ko nevar atbrīvot dzīvas vai bez ievainojumiem, <u>tiek izkrautas krastā un iekļautas zinojumā.</u>	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms (nepiecieš. tiesiskā bāze, vadlīnijas, vienošanās par tehn.pasāk.)	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Pasākumu ieviešana piezvejas novēršanai	BJRP mudina, lai steidzami tiktu <u>ieviesti pasākumi</u> , lai līdz 2012. g. samazinātu mazizmēra zivju un ārpusmērķa sugu <u>piezveju.</u>	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā (P., kas noteikti ar KZP)	
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)							
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Jauni pasākumi zvejniecības praksei ar negatīvu ietekmi	Deklarācija ietver vienošanos, ka <u>pasākumi attiecībā uz zvejniecības praksi</u> , kam ir negatīva ietekme uz aizsardzības mērķiem un/vai apdraudētām vai sarūkošām sugām un dzīvotnēm, būtu jāturpina, ietverot arī <u>jaunu pasākumu uzsākšanu līdz 2015.g.</u>	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (Tikai P. atbilstoši KZP)	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Pasākumu ieviešana zivju krājumu bioloģiski drošam līmenim	Deklarācija ietver vienošanos, ka visām komerciāliem mērķiem izmantojamo zivju sugu populācijām būtu jāatbilst <u>bioloģiski drošam līmenim</u> un sastopamām to dabiskajā izplatības areālā visā lieluma un vecuma diapazonā, un ka MIIA (MSY) būtu jāsasniedz, kur iespējams, līdz 2015. g., un pakāpeniski pieaugošā veidā – vēlākais līdz 2020. g. attiecībā uz visiem krājumiem.	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (P. atbilstoši KZP)	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Ilgtermiņa pārvaldības plānu izstrāde	Deklarācija atbalsta ekosistēmas pieeju zvejniecības pārvaldībā, <u>izstrādājot ilgtermiņa pārvaldības plānus</u> galvenajiem komerciālajiem Baltijas jūras zivju krājumiem, ietverot aizsardzības pasākumus, lai uzturētu un atjaunotu zivju krājumus virs MMIA (MSY) līmeņa, kur iespējams - līdz 2015. g., un vēlākais - līdz 2020. g.	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (Plāni BJ mencām, reņģēm, brētliņām)	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Reģionālie pasākumi izkraušanas pienākuma prasības ieviešanai	Deklarācija atzinīgi vērtē <u>izmetumu aizliegumu zem KZP ietvara</u> (no 2015.g.) un atbalsta <u>reģionāli piemērotus risinājumus</u> , lai novērstu izmetumu problēmu, piemēram, uzlabojot selektivitāti un ieviešot stimulus, lai atvieglotu izmetumu aizlieguma piemērošanu.	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms (nepiecieš. tiesiskā bāze, vadlīnijas, vienošanās par tehn. pasāk.)	
Tieša, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Pasākumu izstrāde un ieviešana piezvejas novēršanai	Deklarācijā nolemts rīkoties, lai samazinātu zvejniecības aktivitāšu negatīvo ietekmi uz jūras ekosistēmu un, lai sasniegtu šo mērķi, tiek atbalstīta zvejniecības pārvaldībā <u>uzlabošana un tehniskie pasākumi, lai samazinātu ārpusmērķa zivju, putnu un zīdītāju sugu piezveju</u> , lai sasniegtu tādu BJRP minēto piezvejas līmeni, kas tuvs nullei, un samazinātu kaitējumu jūras gultnes dzīvotnēm.	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā (P., kas noteikti ar KZP)	

5.5.2. Politikas pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums

5.pielikuma 15.tabula. Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu (P.) ieviešanas efektivitātes izvērtējuma rezultāti. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un konsultācijām ar nozares institūcijām (ZM, VVD) par pasākumu ieviešanas situāciju; nenoteiktības novērtējumam – ekspert-vērtējums (K.Pakalniņe, SIA „AKTīVS”).)

Piezīmes: Slodzes avota veids un raksturs: Tieša, Sistemātiska. Aktivitātes/Nozares, kas rada slodzi: Zvejniecība. () apzīmējums „-„ nozīmē, ka speciālas konsultācijas par pasākuma ieviešanas situāciju nav veiktas.*

Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/šķēršļi P. ieviešanai (*)
Regula par KZP, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku								
Ilgtermiņa pārvaldības plānos ietveramie pasākumi	Daudzgzadu plānos jāietver <u>saglabāšanas pasākumus</u> , lai atjaunotu un uzturētu zivju krājumus virs līmeņiem, kas spēj nodrošināt maksimālo ilgtspējīgas ieguves apjomu (MIIA).	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (Plāni BJ mencām, reņģēm, brētliņām)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Izkraušanas pienākuma prasības ieviešana	Visas to sugu nozvejas, uz kurām attiecas nozvejas limiti, tiek paceltas un paturētas uz zvejas kuģiem, reģistrētas, izkrautas un attiecīgā gadījumā atskaitītas no kvotas, izņemot gadījumus, kad tās izmanto kā dzīvu ēsmu. Ne vēlāk kā - no 01.01.2015.: mazā pelaģiskā zveja, lielā pelaģiskā zveja, rūpnieciskā zveja un laša zveja BJ, - no 01.01.2015. attiecībā uz zvejniecības galvenajām sugām un no 01.01.2017. attiecībā uz visām pārējām sugām tādu iepriekš neminētu sugu zveja BJ, uz kurām attiecas nozvejas limiti.	Reg	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms (nepiecieš. tiesiskā bāze, vadlīnijas, vienošanās par tehn.pasāk.)	Jā	Vidēja	1b	Nepieciešams sakārtot tiesisko bāzi ES līmenī, kas novērstu juridiskās pretrunas izmetumu aizlieguma ieviešanai. Nepieciešama vienošanās par tehniskajiem pasākumiem horizontālā līmenī starp reģioniem, lai nodrošinātu vienādu šī noteikuma ieviešanu.
Pasākumu ieviešana atbilstošas zvejas kapacitātes nodrošināšanai	Dalībvalstis laika gaitā <u>paredz pasākumus</u> , lai savu flotu zvejas kapacitāti pielāgotu savām paredzētajām zvejas iespējām, ņemot vērā tendences un pamatojoties uz labākajiem pieejamajiem zinātniskajiem ieteikumiem. Lai to panāktu, dalībvalstis līdz katra gada 31. maijam nosūta Komisijai ziņojumu par līdzsvaru starp to flotes zvejas kapacitāti un to zvejas iespējām. - Dalībvalstis <u>nodrošina</u> , lai <u>no 01.01.2014.</u> to flotu zvejas kapacitāte nevienā brīdī nebūtu lielāka par maksimāli pieļaujamo zvejas kapacitāti.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tehnisko pasākumu noteikšana un ieviešana	Tehniskie pasākumi cita starpā var būt šādi: (1) zvejas rīku raksturlielumi un noteikumi par to izmantošanu, (2) zvejas rīku konstrukcijas specifikācijas, (3) konkrētu zvejas rīku izmantošanas ierobežojumi vai aizliegšana un zvejas darbību ierobežojumi noteiktos apgabalos vai laikposmos, (4) prasības zvejas kuģiem uz noteiktu minimālu laikposmu pārtraukt darbību noteiktā apgabalā.	Reg, T/T	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (notiek P. izstrāde ES līmenī)	Gan Jā, gan Nē(Sag)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Zvejas iespēju noteikšana	Dalībvalstīm iedalītās zvejas iespējas nodrošina ikvienai dalībvalstij ar katru zivju krājumu vai zvejniecību saistīto zvejas darbību relatīvu stabilitāti. Zvejas iespējas nosaka saskaņā ar piesardzīgu pieeju zvejniecības pārvaldībai (nodrošina MIIA) un atbilstīgi kvantitatīvi nosakāmiem mērķapjomiem, termiņiem un	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (ikgadējās zvejas iespējas)	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/šķēršļi P. ieviešanai
Minimālā saglabāšanas references izmēra noteikšana	Savienības tiesību aktos noteikts jūras ūdeņu dzīvo organismu sugu izmērs, ņemot vērā briedumu, par kuru mazākiem izmēriem piemēro ierobežojumus vai stimulus ar mērķi novērst nozvejošanu, kas veikta ar zvejas darbībām.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (notiek P. izstrāde ES līmenī)	Jā	Zema	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Finansiālais atbalsts	Ievērojot nosacījumus, ko jāparedz piemērojamos ES tiesību aktos, ES finansiālo palīdzību dalībvalstīm var piešķirt, lai palīdzētu sasniegt KZP mērķus un to piešķir ar nosacījumu, ka dalībvalstis izpilda KZP noteikumus.	Ek	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms (Fin.atb. no EJZF)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Regula par zvejas iespējām Baltijas Jūrā 2014.g., Padomes Regula (ES) Nr. 1180/2013, ar ko 2014. gadam nosaka konkrētu zivju krājumu un zivju krājumu grupu zvejas iespējas, kuras piemērojamas Baltijas jūrā								
* Zvejas iespējas tiek noteiktas katram gadam. Minētā regula beigs darboties ar 01.2015.								
Kopējā pieļaujamā nozveja (2014.g.)	"Kopējā pieļaujamā nozveja" (KPN) ir daudzums, ko katru gadu drīkst iegūt no katra krājuma. KPN, kvotas un attiecīgā gadījumā ar tām funkcionāli saistīti nosacījumi ir ietverti Regulas I pielikumā.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (nāk. gadiem)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Zvejas piepūles limiti (2014.g.)	Zvejas piepūles limiti ir maksimālais dienu skaits, ko kuģis gada laikā drīkst pavadīt ārpus ostas un atrasties Regulā minētajos apgabalos, zvejojot ar Regulā precizētajiem zvejas rīkiem. Zvejas piepūles limiti ir noteikti Regulas II pielikumā.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (nāk. gadiem)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Regula par daudzgažu plānu Baltijas Jūras mencu krājumiem, Padomes Regula (EK) Nr. 1098/2007, ar ko izveido daudzgažu plānu Baltijas jūras mencu krājumiem un zvejniecībām, kas šos krājumus izmanto								
* Tiks atcelta, kad stāsies spēkā jaunais ilgtermiņa pārvaldības plāns (saistībā ar Regulu Nr. 1380/2013 par KZP; sagaidāms 2015.g.)								
Kopējā pieļaujamā nozveja (KPN)	Katru gadu Padome, pamatojoties uz Komisijas priekšlikumu, ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem lēmumu par attiecīgo mencu krājumu KPN nākamajam gadam.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Ierobežojumi zvejas piepūlei (laika periodiem) un apgabaliem	Regula nosaka laika periodus (maksimālo dienu skaitu), kad atļauta zveja ar konkrētiem zvejas rīkiem un zvejas ierobežojumus norādītos apgabalos (no 1. maija līdz 31. oktobrim).	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	Zvejas iespējas mencai ir pietiekamā līmenī, lai zvejotu visu gadu, bet, nosakot zvejas dienas, tiek veidoti mākslīgi kavēkļi, kas traucē apgūt kvotu.
Īpaša atļauja mencu zvejai	Visiem Kopienas kuģiem, kuru lielākais garums ir vismaz 8 m un kuriem uz klāja atrodas vai kuri izmanto kādus rīkus mencu zvejai Baltijas jūrā saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2187/2005 3. pantu, ir jāsaņem īpaša atļauja mencu zvejai Baltijas jūrā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Darbību reģistrēšana Zvejas žurnālā	Visu Kopienas kuģu, kuru lielākais garums ir vismaz 8 m, kapteiņi reģistrē savu kuģu darbības zvejas žurnālā . Dalībvalstis var atļaut ar VMS (kuģu satelītnovērošanas sistēma) aprīkoto kuģu kapteiņiem zvejas žurnālā ierakstāmo informāciju paziņot elektroniskā veidā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Zvejas piepūles datu ziņošanas prasība (zvejas kuģiem)	Tāda Kopienas zvejas kuģa kapteinis, uz kura ir jebkurš no Regulā minētajiem zvejas rīkiem, iebraucot ostā un izbraucot no ostas vai iebraucot Baltijas jūrā un izbraucot no Baltijas jūras, nosūta uz karoga valsti zvejas piepūles ziņojumu, kas satur Regulā norādīto informāciju.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/šķēršļi P. ieviešanai
Zvejas ierobežojumu atbilstības kontrole (veic kompetentā iestāde)	Karoga dalībvalsts kompetentās iestādes novēro un kontrolē atbilstību: zvejas piepūles ierobežojumiem un zvejas ierobežojumiem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Regula par tehniskajiem pasākumiem zvejas resursu saglabāšanai Baltijas Jūrā, Padomes Regula (EK) Nr. 2187/2005, ar ko nosaka tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Baltijas jūrā, Beltos un Zunda šaurumā * No 01.2015. būs jauns regulējums (saistībā ar jauno KZP).								
Minimālā zivju lieluma prasības	Regula nosaka zivju mērīšanu un pārāk maza izmēra zivju ielaišanu atpakaļ jūrā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Aktīvo zvejas rīku lietošanas noteikumi	Regula nosaka aktīvo zvejas rīku struktūru, piemēram, atļauto linuma acs izmēru, āmja aizsargapvalka piestiprināšanas vietas un veidus, kā arī īpašas aizliegtas struktūras.	Reg, T/T	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Pasīvo zvejas rīku lietošanas noteikumi	Regula nosaka pasīvo zvejas rīku izmērus un izmantošanas laiku, ierobežojumus un nosacījumus attiecībā uz driftertīkliem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Zvejas rīku un to izmantošanas kopējie noteikumi	Regula nosaka linuma acu izmērus un auklas rupjumu, vajadzīgo nozvejas procentuālo apjomu sasniegšanu (ūdeņu dzīvo resursu daudzumus, kas nozvejoti, pārsniedzot atļautās procentuālās daļas, kas precizētas II un III pielikumā, nedrīkst izkraut krastā, bet tos pirms katras izkraušanas ielaiž atpakaļ jūrā), citus zvejas rīku izmantošanas nosacījumus.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Zvejas aizlieguma apgabali	Visu gadu ar jebkādiem aktīviem zvejas rīkiem aizliegts zvejot Regulā minētajā ģeogrāfiskajā apgabalā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Lašu zvejas ierobežojumi	Aizliegts turēt uz klāja lašus: a) no 1. jūnija līdz 15. septembrim apakšrajonu 22–31 ūdeņos; b) no 15. jūnija līdz 30. septembrim apakšrajonu 32 ūdeņos.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Īpašie uz Rīgas līci (RL) attiecināmie zvejas noteikumi	Attiecībā uz RL Regula nosaka (1) ka, lai varētu RL zvejot, kuģiem ir īpaša zvejas atļauja, kas izdota saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1627/94 7. pantu, (2) kuģu vai to dzinēju aizstāšanas kritērijus un (3) tralēšanas aizliegumu ūdeņos, kuru dziļums ir mazāks par 20 m.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Aizliegtie zvejas rīki un paņēmieni	Ķert ūdeņu dzīvos resursus, izmantojot metodes, kas ietver sprāgstvielu, indīgu vai apdullinošu vielu, elektrības vai jebkāda veida lādiņu izmantošanu, ir aizliegts.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Regula, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu NNN zveju, Padomes Regula (EK) Nr. 1005/2008, ar ko izveido Kopienas sistēmu, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, neregistrētu un neregulētu zveju								
NNN zvejas aizliegums	Regula <u>aizliedz veikt nelikumīgu, neregulētu un neuzskaitītu (NNN) zveju</u> . Pieņem, ka zvejas kuģis ir iesaistījies NNN zvejā, ja ir pierādīts, ka tas ir veicis 3.pantā norādītās darbības, tai skaitā, a) zvejojis bez derīgas licences, pilnvarojuma vai atļaujas, b) nav izpildījis pienākumu reģistrēt un ziņot par nozveju vai par datiem, kas saistīti ar nozveju, c) bijis iesaistīts tādu krājumu specializētajā zvejā, uz kuriem attiecas moratoriji vai kuru zveja ir aizliegta; d) izmantojis aizliegtu vai neatbilstīgu zvejas rīku.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/šķēršļi P. ieviešanai
Tūlītēju noteikumu izpildes pasākumu veikšana pārkāpumu gadījumos	Gadījumā, ja fiziska vai juridiska persona tiek turēta aizdomās par smagu pārkāpumu vai ir tikusi pārstiegta pārkāpuma izdarīšanas brīdī, dalībvalstis uzsāk pārkāpuma izmeklēšanu un saskaņā ar to valsts tiesību aktiem un atkarībā no pārkāpuma smaguma pakāpes veic <u>tūlītējus noteikumu izpildes pasākumus</u> , tai skaitā šādus: a) zvejas darbību tūlītēja pārtraukšana; b) zvejas kuģa novirzīšana uz ostu; c) zvejas rīku un nozvejas vai zvejas produktu arests; fd) īslaicīga attiecīgā zvejas kuģa vai transportlīdzekļa lietošanas aizliegšana; e) zvejas pilnvarojuma apturēšana.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sankcijas pārkāpumu gadījumos	Dalībvalstis nodrošina, ka fizisku personu, kas izdarījusi smagu pārkāpumu (NNN zveja), vai juridisku personu, kas ir atbildīga par smagu pārkāpumu, soda ar efektīvām, samērīgām un preventīvām administratīvām sankcijām.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
NNN zvejas kuģu saraksts	Komisija izveido Eiropas Kopienas NNN kuģu sarakstu. Šajā sarakstā iekļauj zvejas kuģus, saistībā ar kuriem, atbilstīgi šai regulai iegūtajā informācijā apgalvots, ka tie ir iesaistījušies NNN zvejas darbībās, un kuru karoga valstis nav rīkojušās atbilstīgi regulai, reaģējot uz šādu NNN zveju.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Regula par KZP kontroles sistēmu, Padomes Regula (EK) Nr. 1224/2009, ar ko izveido Kopienas kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem								
Kontrole zvejas darbībām	Dalībvalstis kontrolē darbības , ko KZP darbības jomā veic fiziska vai juridiska persona attiecīgo dalībvalstu teritorijā un to suverenitātē vai jurisdikcijā esošos ūdeņos, tai skaitā šādas darbības: zvejas darbības un pārkraušana citā kuģī.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Zvejas licence	Kopienas zvejas kuģi ūdeņu dzīvo resursu komerciālai izmantošanai var lietot tikai tad, ja tam ir derīga zvejas licence .	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Zvejas atļauja	Kopienas zvejas kuģim, kas darbojas Kopienas ūdeņos, ir atļauts veikt konkrētas zvejas darbības tikai tad, ja tās ir norādītas derīgā zvejas atļaujā , ja uz zvejniecības vai zvejas zonām, kurās darbības ir atļautas, attiecas: a) zvejas piepūles režīms; b) daudzgadu plāns; c) zvejai ierobežota teritorija; d) zinātniskos nolūkos veikta zveja; e) citi Kopienas tiesību aktos noteikti gadījumi.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Zvejas rīku marķēšana	Zvejas kuģa kapteinis ievēro nosacījumus un ierobežojumus, kas attiecas uz zvejas kuģu un to zvejas rīku marķēšanu un identifikāciju.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Kuģu satelītnovērošanas sistēma	Dalībvalstīs darbojas kuģu satelītnovērošanas sistēma, lai efektīvi uzraudzītu ar to karogu kuģojošu zvejas kuģu zvejas darbības visur, kur šie kuģi atrodas, un zvejas darbības dalībvalstu ūdeņos.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/šķēršļi P. ieviešanai
Automātiskās identifikācijas sistēma (AIS)	Zvejas kuģis, kura lielākais kopējais garums pārsniedz 15 m, ir aprīkots ar AIS , ko uztur darbībā un kas atbilst veiktspējas standartiem: kuģiem, kuru lielākais kopējais garums ir a) starp 15 m un 18 m – no 2014. g. 31. maija; b) starp 18 m un 24 m – no 2013. g. 31. maija, c) starp 24 m un 45 m – no 2012. g. 31. maija.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Zvejas žurnāli	Tādu Kopienas zvejas kuģu kapteiņi, kuru kuģu lielākais kopējais garums ir 10 m vai vairāk, savā zvejas žurnālā reģistrē darbības un jo īpaši ieraksta visus nozvejotos un uz kuģa paturētos katras sugas īpatņu daudzumus , ja tie pārsniedz 50 kg dzīvsvara ekvivalentu, kā arī reģistrē visus izmetumus , kuru apjoms attiecībā uz katru sugu pārsniedz 50 kg dzīvsvara ekvivalentu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Iepriekšējas paziņošanas prasība	Tādu Kopienas zvejas kuģu kapteiņi, kuru kuģu lielākais kopējais garums ir 12 m vai vairāk, kuri zvejo krājumus, kas ietverti daudzgadu plānā , un kuriem piemērots pienākumu elektroniski reģistrēt datus zvejas žurnālā, vismaz 4 stundas pirms paredzamās ierašanās ostā paziņo sava kuģa karoga dalībvalsts kompetentajām iestādēm Regulas 17. pantā norādīto informāciju .	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Pārkraušanas citā kuģī aizliegumi un noteikumi	Jūrā veikt pārkraušanu citā kuģī Kopienas ūdeņos ir aizliegts. To drīkst veikt tikai ar attiecīgu atļauju un ievērojot šajā regulā paredzētos nosacījumus, dalībvalstu ostās vai vietās, kas atrodas tuvu dalībvalsts krastam, kuras apstiprinātas šim nolūkam, un saskaņā ar šajā regulā paredzētajiem noteikumiem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Izkraušanas deklarācija	Neskarot īpašus noteikumus, kas ietverti daudzgadu plānos, tāda Kopienas zvejas kuģa kapteinis, kura kuģa lielākais kopējais garums ir 10 m vai vairāk, vai viņa pārstāvis aizpilda izkraušanas deklarāciju un jo īpaši ieraksta izkrautos katras sugas īpatņu daudzumus.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Zvejas piepūles režīma atbilstības kontrole	Dalībvalstis kontrolē atbilstību zvejas piepūles režīmiem ģeogrāfiskajos apgabalos, uz kuriem attiecas maksimāli pieļaujamā zvejas piepūle. Tās nodrošina, ka zvejas kuģi, kas kuģo ar to karogu, atrodas tajos ģeogrāfiskajos apgabalos, uz kuriem attiecas zvejas piepūles režīms , kad šie kuģi pārvadā vai attiecīgajā gadījumā izmanto zvejas rīkus, uz kuriem attiecas minētais zvejas piepūles režīms , vai attiecīgā gadījumā darbojas zvejniecībā, uz kuru attiecas minētais zvejas piepūles režīms, tikai tad, ja tiem pieejamā maksimāli pieļaujamās zvejas piepūles robeža nav sasniegta un ja katram zvejas kuģim pieejamā piepūle nav izmantota.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/šķēršļi P. ieviešanai
Paziņošana par zvejas rīkiem	Attiecīgajos ģeogrāfiskos apgabalos, uz kuriem attiecas zvejas piepūles režīms un kuros piemēro zvejas rīku ierobežojumu vai kuros maksimāli pieļaujamā zvejas piepūle ir noteikta dažādiem zvejas rīkiem vai zvejas rīku grupām, pirms katra laikposma, uz kuru attiecas maksimāli pieļaujamā zvejas piepūle, zvejas kuģa kapteinis vai viņa pārstāvis karoga dalībvalsts kompetentajām iestādēm <u>pazīno, kādu zvejas rīku vai attiecīgā gadījumā zvejas rīkus viņš paredzējis izmantot gaidāmajā laikposmā</u> . Pirms nav sniegts minētais paziņojums, zvejas kuģis <u>nedrīkst zveiot ģeogrāfiskajos apgabalos</u> , uz kuriem attiecas zvejas piepūles režīms.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Nozvejas un zvejas piepūles datu reģistrēšana un glabāšana	Katra karoga dalībvalsts visus attiecīgos datus par zvejas iespējām, kuri minēti šajā regulā, <u>reģistrē gan izkrāvumu, gan, attiecīgā gadījumā, zvejas piepūles izteiksmē un glabā</u> minēto datu oriģinālus 3 gadus vai ilgāk atbilstīgi valsts noteikumiem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	Būtu nepieciešami atsevišķi uzlabojumi informācijas sistēmā "Latvijas integrētā zivsaimniecības informācijas un kontroles sistēma" (izveidojusi un uztur ZM), bet kopumā P. ir ieviests.
Zvejas kapacitātes atbilstības kontrole	Dalībvalstis ir atbildīgas par vajadzīgo <u>pārbaudu veikšanu</u> , lai nodrošinātu to, ka kopējā zvejas kapacitāte, kas atbilst dalībvalsts izdotajām zvejas licencēm, GT un kW izteiksmē nekad nav lielāka par maksimāli pieļaujamo zvejas kapacitāti.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Dzinēja jaudas atbilstības licencei prasība	Ir aizliegts zvejot ar zvejas kuģi, kuram ir dzinējs ar jaudu, kas pārsniedz to, kura noteikta zvejas licencē.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Kontroles programmu izstrāde	Dalībvalstis izstrādā valsts kontroles programmu , kas piemērojama <u>katram daudzgadu plānam</u> . Visas valsts kontroles programmas dara zināmas Komisijai vai dara pieejamas dalībvalsts tīmekļa vietnē. Dalībvalstis nosaka <u>konkrētus inspekcijas kritērijus</u> saskaņā ar regulas I pielikumu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Zvejas rīku izmantošanas noteikumi	Regula nosaka noteikumus zvejas rīku izmantošanai, tai skaitā, nostiprināšanu un uzglabāšanu, un pazaudēta zvejas rīka atgūšanu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Pārraudzības metodes	Dalībvalstis veic pārraudzību to suverenitātē vai jurisdikcijā esošos Kopienas ūdeņos, pamatojoties uz: a) gadījumiem, kad zvejas kuģi novēroti no inspekcijas kuģiem vai pārraudzības gaisa kuģiem; b) kuģu satelītnovērošanas sistēmu; vai c) citām pamanīšanas un identifikācijas metodēm.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Inspekciju veikšanas noteikumi	Regula nosaka <u>noteikumus par dalībvalstu un kopienas veiktajām inspekcijām</u> , tai skaitā, inspekciju veikšanas kārtību, operatora pienākumus, inspekcijas ziņojuma sagatavošanu, elektroniskās datubāze uzturēšanu, inspekcijas ārpus inspekciju veicošās dalībvalsts ūdeņiem un procedūru pārkāpuma gadījumā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/šķēršļi P. ieviešanai
Sankcijas par KZP noteikumu pārkāpumiem	Dalībvalstis nodrošina, lai atbilstīgi to tiesību aktiem sistemātiski veiktu attiecīgus pasākumus, tostarp ierosinātu administratīvu lietu vai krimināllietu pret fiziskām vai juridiskām personām, kuras tur aizdomās par kāda KZP noteikuma pārkāpumu. Vispārējo sankciju pakāpi un papildu sankcijas saskaņā ar attiecīgiem valsts tiesību aktu noteikumiem nosaka tādā veidā, lai pārliecinātos, ka to rezultātā pārkāpējiem efektīvi liedz pārkāpumu rezultātā gūto ekonomisko izdevīgumu, neskarot to likumīgās tiesības strādāt profesijā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tūlītēji pasākumi pārkāpuma novēršanai	Dalībvalstis veic tūlītējus pasākumus, lai novērstu to, ka zvejas kuģu kapteiņi vai citas fiziskas personas un juridiskas personas, kuras pieņemtas Regulas Nr. 1005/2008 definēta smaga pārkāpuma (NNN zveja) izdarīšanas brīdī, turpina šādi rīkoties.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Punktu sistēma smagiem pārkāpumiem	Dalībvalstis smagiem pārkāpumiem (NNN zveja) piemēro punktu sistēmu, kura balstās uz to, ka zvejas licences turētājam piešķir attiecīgu punktu skaitu, ja ir pārkāpti KZP noteikumi. Ja kopējais punktu skaits sasniedz vai pārsniedz noteiktu punktu skaitu, zvejas licenci automātiski aptur vismaz uz 2 mēnešiem.	Reg	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms (ir MK not.projekts)	Jā	Zema-Vidēja	1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Valsts reģistrs zvejas pārkāpumiem	Dalībvalstis valsts reģistrā ievada visus KZP noteikumu pārkāpumus, ko izdarījuši zvejas kuģi, kuri kuģo ar to karogu, vai to valsts piederīgie, tostarp uzliktās sankcijas un piemēroto soda punktu skaitu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Sankcijas dalībvalstīm par KZP prasību neizpildi	Regula nosaka pasākumus/ sankcijas, lai nodrošinātu, ka dalībvalstis ievēro KZP mērķus, tai skaitā, zvejas aizliegumu noteikšanu un kvotu un zvejas piepūles samazināšanu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Datu uzkrāšanas un apstiprināšanas sistēma	Dalībvalstis izveido datorizētu datubāzi tādu datu apstiprināšanai, kas reģistrēti saskaņā ar šo regulu, un ne vēlāk kā līdz 2013. g. 31. decembrim izveido apstiprināšanas sistēmu . Šīs regulas mērķu izpildei katra dalībvalsts pirms 2012. g. 1. janvāra izveido oficiālu tīmekļa vietni, kas pieejama internetā un satur regulā minēto informāciju.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Priekšlikums regulai par Baltijas laša daudzgadu plānu, Priekšlikums - Eiropas Parlamenta un Padomes Regula, ar ko izveido daudzgadu plānu Baltijas laša krājumam un zvejniecībām, kas šo krājumu izmanto								
Kopējās pieļaujamās nozvejas (KPN) noteikšanas kārtība	Laša krājumu gada KPN jūrā nepārsniedz apjomu, kas atbilst zvejas izraisītas zivju mirstības rādītājam 0,1.	Reg	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Nē(Sag)	Vidēja-Augsta (Nenot. par P.)	1b/ iespējams 2a	Šobrīd nevar pateikt, kāds būs regulas projekta gala variants (kādi P. būs tajā noteikti).
Darbību reģistrēšana zvejas žurnālā	ES zvejas kuģu kapteiņi, kuriem ir lašu zvejas atļauja, neatkarīgi no kuģa garuma reģistrē darbības zvejas žurnālā saskaņā ar Regulas Nr. 1224/2009 14. pantā izklāstītajiem noteikumiem.	Reg	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Nē(Sag)	Vidēja-Augsta (Nenot. par P.)	1b/ iespējams 2a	

Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/šķēršļi P. ieviešanai
Informācijas ziņošanas prasība (zvejas kuģiem)	ES zvejas kuģu kapteiņi, uz kuru kuģiem patur lašus, neatkarīgi no kuģa garuma tūlīt pēc zvejas darbības pabeigšanas paziņo savas karoga dalībvalsts kompetentajām iestādēm informāciju, kas norādīta Regulas Nr. 1224/2009 17. pantā.	Reg	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Nē(Sag)	Vidēja-Augsta (Nenot. par P.)	1b/ iespējams 2a	
ES bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020								
Nacionālā stratēģija/ rīcības plāns	Komisija uzlabos pasaules BD atvēlētā ES finansējuma efektivitāti, cita starpā atbalstot dabas kapitāla novērtējumu saņēmējvalstīs un nacionālo bioloģiskās daudzveidības stratēģiju un rīcības plānu izstrādi un/vai atjaunošanu un labāk koordinējot BD palīdzības/projektu īstenošanu ES un ar svarīgākajiem līdzekļu devējiem ārpus ES.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā	Nē(Nac)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Ilgtermiņa pārvaldības plānu izstrāde un ieviešana	Komisija un dalībvalstis saskaņā ar KZP izstrādās un īsteno ilgtermiņa pārvaldības plānus , kuros būs paredzēti uz MIIA pieeju balstīti nozvejas ieguves noteikumi . Šie plāni būtu jāizstrādā tā, lai tie atbilstu konkrētiem, noteiktā laikā izpildāmiem uzdevumiem un balstītos uz zinātniskiem ieteikumiem un ilgtspējības principiem.	Reg	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (Plāni BJ mencām, reņģēm, brētliņām)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Dati un informācija	Komisija un dalībvalstis ievērojami aktivizēs savu darbu, lai vāktu datus MIIA īstenošanas atbalstam. Tiklīdz šis mērķis būs sasniegts, tiks lūgts izstrādāt zinātnisko ieteikumu, lai līdz 2020. g. vides apsvērumus iestrādātu MSY definīcijā.	Reg, Zlzp	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Pasākumu īstenošana MIIA (MSY) prasības nodrošināšanai	Komisija un dalībvalstis saglabās un atjaunos zivju krājumus tādā apjomā, lai MIIA varētu nodrošināt visos apgabalos, kuros darbojas ES zvejas flotes, ieskaitot apgabalus, kas ir reģionālu zvejniecības pārvaldības organizāciju pārziņā, un to trešo valstu ūdeņus, ar kurām ES ir noslēgusi partnerattiecību nolīgumus zivsaimniecības nozarē.	Dažādi (īpaši, Reg)	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (P. atbilstoši KZP)	Gan Jā, gan Sag (P. atbilstoši KZP)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. P. ieviešana atbilstoši KZP 2014-2020.)
Pasākumu izstrāde piezvejas novēršanai	ES izstrādās pasākumus , lai pakāpeniski izskaustu izmetumus, novērstu nevēlamu sugu piezveju un aizsargātu jutīgas jūras ekosistēmas saskaņā ar ES tiesību aktiem un starptautiskām saistībām .	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā (P., kas noteikti ar KZP)	Gan Jā, gan Sag (P. atbilstoši KZP)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. KZP 2014-2020 noteiktie P.)
Pasākumu izstrāde izkraušanas pienākuma prasības ieviešanai	ES izstrādās pasākumus , lai pakāpeniski izskaustu izmetumus , novērstu nevēlamu sugu piezveju un aizsargātu jutīgas jūras ekosistēmas saskaņā ar ES tiesību aktiem un starptautiskām saistībām .	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms (nepiecieš. tiesiskā bāze, vadlīnijas, vienošanās par tehn.pasāk.)	Nē(Sag)	Vidēja	1b	Nepieciešams sakārtot tiesisko bāzi ES līmenī, kas novērstu juridiskās pretrunas izmetumu aizlieguma ieviešanai. Nepieciešama vienošanās par tehniskajiem pasākumiem horizontālā līmenī starp reģioniem, lai nodrošinātu vienādu šī noteikuma ieviešanu.

Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/šķēršļi P. ieviešanai
HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)								
Nepieciešamo pasākumu ieviešana krājumu bioloģiski drošam līmenim	BJRP mudina veikt <u>visus nepieciešamos pasākumus</u> , lai līdz 2021. g. nodrošinātu to, ka visas komerciāliem mērķiem izmantojamās zivju sugas atbilst <u>bioloģiski drošam līmenim</u> , sasniedz maksimālo ilgtspējīgo ieguvu (Maximum Sustainable Yield (MSY)), ir sastopamas to dabiskajā izplatības areālā visā lieluma un vecuma diapazonā.	Dažādi (īpaši, Reg)	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (P. atbilstoši KZP)	Gan Jā, gan Sag (P. atbilstoši KZP)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. P. ieviešana atbilstoši KZP 2014-2020.)
Ilgttermiņa pārvaldības plānu izstrāde	BJRP mudina līdz 2010.g. <u>izstrādāt ilgtermiņa pārvaldības plānus</u> par komerciāliem mērķiem izmantojamiem zivju krājumiem, nodrošināt to atbilstību drošiem bioloģiskiem limitiem un sasniegt izvirzītos mērķus, piemēram, maksimālo ilgtspējīgo ieguvu, un uzlabot to izplatību un lieluma/vecuma diapazonu, <u>īpaši lašiem, pelaģiskām sugām (brētliņām un silkēm) un plekstveidīgo zivju sugām.</u>	Reg	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (Plāni BJ mencām, reņģēm, brētliņām)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Nepieciešamo pasākumu ieviešana NNN zvejas novēršanai	BJRP mudina kompetentās iestādes rīkoties, lai nekavējoties novērstu nelikumīgas, neregulētas un neuzskaitītas (NNN) zvejas gadījumus (Illegal, Unregulated and Unreported – IUU), kā arī turpinātu izstrādāt krastā izkrautā loma kontroles un citus pasākumus. Veicamie pasākumi būtu jānosaka ar KZP.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā (Regulā EK Nr. 1005/2008 noteikt. P.)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Ilgttermiņa pārvaldības plāna mencām īstenošana	BJRP mudina kompetentās iestādes rīkoties, lai ne vēlāk kā līdz 2012. g., veiktu esošo ilgtermiņa pārvaldības plānu <u>īstenošanu</u> attiecībā uz mencām, lai uzlabotu to izplatības lieluma/vecuma diapazonu.	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Jā (Plānā noteiktie P.)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Papildus pasākumu ieviešana izkraušanas pienākuma prasības īstenošanai	BJRP mudina ieviest papildu zivsaimniecības pārvaldības pasākumus , pamatojoties uz labākajiem pieejamiem zinātniskiem datiem, lai līdz 2012.g. nodrošinātu, ka visas nozvejotās sugas un piezvejas sugas, ko nevar atbrīvot dzīvas vai bez ievainojumiem, <u>tiek izkrautas krastā un ieklautas ziņojumā.</u>	Reg, T/T	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms (nepiecieš. tiesiskā bāze, vadlīnijas, vienošanās par tehn.pasāk.)	Nē(Sag)	Vidēja-Augsta (Nenot. par P.)	1b/ iespējams 2a	P. šīs prasības īstenošanai šobrīd nav zināmi (pieņemti).
Pasākumu ieviešana piezvejas novēršanai	BJRP mudina, lai steidzami tiktu <u>ieviesti pasākumi</u> , lai līdz 2012. g. samazinātu mazizmēra zivju un ārpusmērķa sugu <u>piezveju.</u>	Reg	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā (P., kas noteikti ar KZP)	Gan Jā, gan Sag (P. atb. KZP)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. KZP 2014-2020 noteiktie P.)
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)								
Jauni pasākumi zvejniecības praksei ar negatīvu ietekmi	Deklarācija ietver vienošanos, ka <u>pasākumi attiecībā uz zvejniecības praksi</u> , kam ir negatīva ietekme uz aizsardzības mērķiem un/vai apdraudētām vai sarūkošām sugām un dzīvotnēm, būtu jāturpina, ietverot arī <u>jaunu pasākumu uzsākšanu līdz 2015.g.</u>	Nav zināmi	Apņēmusies ieviest	Nenoteikts (Tikai P. atbilstoši KZP)	Nē(Sag)	Augsta (Nenot. Par P. - P. nav zināmi.)	iespējams 2a	P. ieviešanas atbilstoši KZP 2014-2020. Papildus P. nepieciešamība un ieviešan nav zināma.
Pasākumu ieviešana zivju krājumu bioloģiski drošam līmenim	Deklarācija ietver vienošanos, ka visām komerciāliem mērķiem izmantojamo zivju sugu populācijām būtu jāatbilst <u>bioloģiski drošam līmenim</u> un sastopamām to dabiskajā izplatības areālā visā lieluma un vecuma diapazonā, un ka MIIA (MSY) būtu jāsasniedz, kur iespējams, līdz 2015. g., un pakāpeniski pieaugošā veidā – vēlākais līdz 2020. g. attiecībā uz visiem krājumiem.	Dažādi (īpaši, Reg)	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (P. atbilstoši KZP)	Gan Jā, gan Sag (P. atbilstoši KZP)	Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. P. ieviešana atbilstoši KZP 2014-2020.)

Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/šķēršļi P. ieviešanai
Ilgtermiņa pārvaldības plānu izstrāde	Deklarācija atbalsta ekosistēmas pieeju zvejniecības pārvaldībā, <u>izstrādājot ilgtermiņa pārvaldības plānus</u> galvenajiem komerciālajiem Baltijas jūras zivju krājumiem, ietverot aizsardzības pasākumus, lai uzturētu un atjaunotu zivju krājumus virs MMIA (MSY) līmeņa, kur iespējams - līdz 2015. g., un vēlākais - līdz 2020. g.	Reg	Apņēmusies ieviest	Gan ieviests, gan Sagaidāms (Plāni BJ mencām, reņģēm, brētliņām)	Jā	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Reģionālie pasākumi izkraušanas pienākuma prasības ieviešanai	Deklarācija atzinīgi vērtē <u>izmetumu aizliegumu zem KZP ietvara</u> (no 2015.g.) un atbalsta <u>reģionāli piemērotus risinājumus</u> , lai novērstu izmetumu problēmu, piemēram, uzlabojot selektivitāti un ieviešot stimulus, lai atvieglotu izmetumu aizlieguma piemērošanu.	Reg, T/T	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms (nepiecieš. tiesiskā bāze, vadlīnijas, vienošanās par tehn. pasāk.)	Nē(Sag)	Vidēja-Augsta (Nenot. par P.)	1b/ iespējams 2a	P. šīs prasības īstenošanai šobrīd nav zināmi (pieņemti).
Pasākumu izstrāde un ieviešana piezvejas novēršanai	Deklarācijā nolemts rīkoties, lai samazinātu zvejniecības aktivitāšu negatīvo ietekmi uz jūras ekosistēmu un, lai sasniegtu šo mērķi, tiek atbalstīta zvejniecības pārvaldības uzlabošana un tehniskie pasākumi, lai samazinātu ārpusmērka zivju, putnu un zīdītāju sugu <u>piezveju</u> , lai sasniegtu tādu BJRP minēto piezvejas līmeni, kas tuvs nullei, un samazinātu kaitējumu jūras gultnes dzīvotnēm.	T/T	Apņēmusies ieviest	P. ieviešana ir procesā (P., kas noteikti ar KZP)	Gan Jā, gan Sag (P. atbilstoši KZP)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti. KZP 2014-2020 noteiktie P.)

5.6. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar slodzi no cieto atkritumu ieneses jūras un piekrastes vidē

5.6.1. Apkopojums par esošiem un plānotiem nozaru politiku pasākumiem

5.pielikuma 16.tabula. Analīzē iekļauto starptautisko politikas ietvaru saraksts. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju.)

Politikas ietvara veids	Politikas ietvara nosaukums
Konvencijas	Londonas konvencija un Protokols, 1972.gada konvencija par jūras piesārņojuma novēršanu, izgāžot atkritumus un citas vielas (Londonas konvencija) un 1996.gada protokols Londonas konvencijai (Londonas Protokols)
	MARPOL 73/78 (III pielikums), 1973. gada Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar tās 1978.gada protokolu (MARPOL 73/78), III pielikums MARPOL 73/78 (V pielikums), 1973. gada Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar tās 1978.gada protokolu (MARPOL 73/78), V pielikums Helsinku konvencija, 1992.gada Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvencija UNCLOS, Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982.gada Jūras tiesību konvencija Bāzeles konvencija, Konvencija par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu OPRC, Starptautiska konvencija par gatavību, reaģēšanu un sadarbību naftas piesārņojuma gadījumā
Direktīvas	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/59/EK (2000. gada 27. novembris) par ostas iekārtām, kas paredzētas kuģu atkritumu un kravu atlieku uzņemšanai
	Eiropas parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris) ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (ŪSD)
	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/35/EK (2005. gada 7. septembris) par kuģu radīto piesārņojumu un sodu, tostarp kriminālsodu, ieviešanu par nodarījumiem, kas saistīti ar piesārņojumu (Dokuments attiecas uz EEZ)
	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/7/EK (2006. gada 15. februāris) par peldvietu ūdens kvalitātes pārvaldību un Direktīvas 76/160/EEK atcelšanu
	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (Dokuments attiecas uz EEZ)
	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK (2004. gada 31. marts) par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (Dokuments attiecas uz EEZ)
	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (2004. gada 31. marts) (Dokuments attiecas uz EEZ)
	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/89/ES (2014. gada 23. jūlijs) ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas ietvaru
	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/62/EK (1994. gada 20. decembris) par iepakojumu un izlietoto iepakojumu
	Padomes Direktīva 1999/31/EK (1999. gada 26. aprīlis) par atkritumu poligoniem Padomes Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu

	Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai, ar ko groza Direktīvu 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu, lai samazinātu vieglās plastmasas iepirkumu maisiņu patēriņu (Dokuments attiecas uz EEZ), COM(2013) 761
Regulas	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (arī Regula (EK) Nr. 660/2014 (2014.gada 15.maijs), kas izdara labojumus Regulā (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un ar ko atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2328/2003, (EK) Nr. 61/2006, (EK) Nr. 1198/2006 un (EK) Nr. 791/2007 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1255/2011
Plāni	HELCOM BJRP: Baltijas Jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena) HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/10 (15.11.2007.) par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu atkritumiem un zvejas tīklos noķertajiem jūras atkritumiem Baltijas jūras reģionā HELCOM Rekomendācija 29/2 (05.05.2008.) par jūras piesārņojumu ar atkritumiem Baltijas jūras reģionā
Politikas	Integrēta Eiropas Savienības jūrniecības politika , COM(2007) 575 Zaļā Grāmata par Eiropas stratēģiju par plastmasas atkritumiem vidē , COM(2013) 123
Stratēģijas	ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam (EUSBSR) Stratēģiskie mērķi un rekomendācijas ES jūras transporta politikai 2018. gada perspektīvā, COM(2009) 8
Politikas iniciatīvas	Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un reģionu komiteja: Publiskais iepirkums, ņemot vērā vides uzlabošanas aspektus , COM(2008) 400 "Zaļā" pirkuma popularizēšana privātajā sektorā Piekrastes sakopšanas aktivitātes Zilais karogs

Latvijas tiesību aktu saraksts, kas nosaka analizē ietverto pasākumu ieviešanu Latvijā (balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju):

- Atkritumu apsaimniekošanas likums, pieņemts 28.10.2010.
- Dabas resursu nodokļa likums, pieņemts 15.12.2005.
- Iepakojuma likums, pieņemts 20.12.2001.
- Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums, pieņemts 31.10.2002.
- Likums Par piesārņojumu, pieņemts 15.03.2001.
- Publisko iepirkumu likums, pieņemts 06.04.2006.
- Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums, pieņemts 25.08.2010.
- Ūdens apsaimniekošanas likums, pieņemts 12.09.2002.
- Vides aizsardzības likums (02.11.2006.)
- Krimināllikums (17.06.1998.)
- Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss (07.12.1984.)
- MK noteikumi **Nr.34** (22.01.2002.) "Noteikumi par piesārņojošo vielu emisiju ūdenī"
- MK noteikumi **Nr.38** (10.01.2012.) "Peldvietas izveidošanas un uzturēšanas kārtība"
- MK noteikumi **Nr.339** (15.05.2012.) „Noteikumi par ostu formalitātēm”

- MK noteikumi **Nr.455** (8.10.2002.) "Kuģu radīto atkritumu un piesārņoto ūdeņu pieņemšanas kārtība un kuģu radīto atkritumu apsaimniekošanas plānu izstrādes kārtība"
- MK noteikumi **Nr.598** (30.06.2014.) "Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību lauku un zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020.gada plānošanas periodā"
- MK noteikumi **Nr.599** (30.09.2014.) "Noteikumi par Eiropas Lauksaimniecības garantiju fonda, Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai, Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fonda, kā arī par valsts un Eiropas Savienības atbalsta lauksaimniecībai un lauku un zivsaimniecības attīstībai finansējuma administrēšanu 2014.–2020.gada plānošanas periodā"
- MK not. **Nr.740** (30.10.2012.) "Jūras plānojuma izstrādes, ieviešanas un uzraudzības kārtība"
- MK **rīkojums Nr.44** (25.01.2006.) "Par peldvietu un jahtu ostu atbilstības novērtējuma komisiju"

5.pielikuma 17.tabula. Analīzē iekļauto politikas ietvaru un to noteikto pasākumu, tai skaitā to ieviešanas situācijas raksturojums. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un konsultācijām ar nozares/jomas institūcijām (BEF, VIF, VARAM*) par pasākumu ieviešanas statusu.)

* Līdz projekta beigām informācija vēl netika saņemta, tādēļ rezultātus būtu nepieciešams pārskatīt/papildināt, balstoties uz saņemto informāciju (šobrīd „?”).

Piezīme: Nozares/Aktivitātes, kas rada slodzi norādītas politikas ietvaram kopumā. Tās var atšķirties, skatot katru atsevišķo pasākumu.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
1973. gada Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar tās 1978.gada protokolu (MARPOL 73/78): III pielikums							
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība	Pilnībā ieviests	Skat. Helsinku Konvenciju				
1973. gada Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar tās 1978.gada protokolu (MARPOL 73/78): V pielikums							
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Pilnībā ieviests	Skat. Helsinku konvenciju, Direktīvu 2000/59/EK				
Helsinku konvencija, 1992.gada Baltijas jūras reģiona jūras vides aizsardzības konvencija							
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	ieviešana turpinās	Skat. HELCOM BJRP un Rekomendācijas				
Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982.gada Jūras tiesību konvencija (UNCLOS)							
Tieša, Sistemātiska	Nozares nav norādītas	Pilnībā ieviesta	Skat. Helsinku konvenciju, Londonas konvenciju un protokolu				
Bāzeles konvencija, Konvencija par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu							
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/ aktivitātēm (SM & LJA koment.)	ieviešana turpinās	Skat: Regulu (EK) Nr. 1013/2006				
Starptautiska konvencija par gatavību, reaģēšanu un sadarbību naftas piesārņojuma gadījumā (OPRC)							
Tieša, Negadīj.	Kuģniecība	Pilnībā ieviesta	Skat. Helsinku konvenciju				
1972.gada konvencija par jūras piesārņojuma novēršanu, izgāžot atkritumus un citas vielas (Londonas konvencija) un 1996.gada protokols Londonas konvencijai (Londonas Protokols)							
Tieša, Sistemātiska	Visas darbības jūrā	Latvija nav ratificējusi šo konvenciju.					

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
ES Stratēģija Baltijas jūras reģionam (EUSBSR)							
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	ieviešana turpinās	Skat. HELCOM BJRP				
Integrēta Eiropas Savienības jūrniecības politika , COM(2007) 575							
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	ieviešana turpinās	Skat. EUSBSR (un HELCOM BJRP), ES jūras transporta politika (līdz 2018.g.)				
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/59/EK (2000. gada 27. novembris) par ostas iekārtām, kas paredzētas kuģu atkritumu un kravu atlieku uzņemšanai							
* Lai turpmāk samazinātu kuģu radītos atkritumus, Komisija pārskata Direktīvu 2000/59/EK ar nodomu sasniegt mērķi "nulles novadīšanu jūrā" no kuģiem, kas ienāk ES ostās. Jaunā tiesību akta priekšlikums bija plānots 2013. gadā.							
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Pilnībā ieviests	Atkritumu uzņemšanas iekārtas ostās	Dalībvalstis nodrošina ostās atkritumu uzņemšanas iekārtu pieejamību atbilstīgi to kuģu vajadzībām, kuri parasti izmanto attiecīgo ostu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Krimināllikums (17.06.1998.) MK noteikumi Nr.455 (08.10.2002.) MK noteikumi Nr.339 (15.05.2012.)
			Atkritumu uzņemšanas un apstrādes plāni	Katra osta izstrādā un īsteno atbilstīgu atkritumu uzņemšanas un apstrādes plānu. Dalībvalstis novērtē un apstiprina atkritumu uzņemšanas un apstrādes plānu, uzrauga tā īstenošanu un nodrošina tā atkārtotu apstiprināšanu vismaz reizi trijos gados un pēc ievērojamām izmaiņām ostas darbībā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Kuģu atkritumu nodošana	Tāda kuģa kapteinis, kas piestāj kādā Kopienas ostā, pirms izbraukšanas no minētās ostas nodod visus kuģa atkritumus ostas uzņemšanas iekārtās.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Obligātā maksa par kuģu atkritumiem	Dalībvalstis nodrošina, ka kuģu atkritumu uzņemšanas iekārtu izmaksas ostās, ietverot atkritumu apstrādi un iznīcināšanu, sedz obligātās maksas, ko iekasē no kuģiem. Ostu atkritumu uzņemšanas iekārtu izmaksu segšanas sistēmas kuģiem nedod nekādus stimulus atkritumu izkraušanai jūrā. Šajā nolūkā uz kuģiem, kas nav zvejas kuģi un izklaides kuģi, kuriem atļauts vest ne vairāk kā 12 pasažierus, attiecina šādus principus: a) visi kuģi, kas piestāj kādā dalībvalsts ostā, būtiski piedalās minēto izmaksu segšanā neatkarīgi no tā, vai tie faktiski lieto minētās iekārtas. Šajā nolūkā var vienoties par obligātās maksas iekļaušanu ostas maksās vai par atsevišķu atkritumu standartmaksu. Obligātās maksas var diferencēt inter alia atkarībā no kuģa kategorijas, tipa un lieluma; b) to izmaksu daļu (ja tāda ir), ko nesedz a) apakšpunktā minētā obligātā maksa, iekasē, pamatojoties uz kuģa faktiski nodoto atkritumu veidiem un daudzumiem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	
			Kravu atlieku nodošana	Tāda kuģa kapteinis, kas piestāj kādā Kopienas ostā, nodrošina kravas atlieku nodošanu ostas uzņemšanas iekārtās saskaņā ar Marpol 73/78 noteikumiem. Jebkuru obligāto maksu par kravas atlieku nodošanu maksā uzņemšanas iekārtu lietotājs.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Kontrole	Dalībvalstis nodrošina, ka uz visiem kuģiem tiek izdarītas pārbaudes, lai pārbaudītu kuģu atbilstību šīs Direktīvas prasībām, un ka veikto pārbaudītu skaits ir pietiekams.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Pilnībā ieviests	Informēšana	Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kapteiņi, ostu atkritumu uzņemšanas iekārtu pakalpojumu sniedzēji un citas iesaistītās personas ir pietiekami informētas par prasībām, kas uz tām attiecas saskaņā ar šo direktīvu, un ka tās ievēro minētās prasības.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Sodi	Dalībvalstis nosaka sodu sistēmu par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu minēto sodu piemērošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt efektīviem, samērīgiem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris) ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (ŪSD)							
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi), Visas, kas rada atkritumus	Ieviešana turpinās	Nacionālā programma/plāns	Dalībvalstis nodrošina UBAP izstrādi katram upju baseina apgabalam, t.sk. Pasākumu programmas izveidi, kas ietver "pamata", un, ja nepieciešams, "papildu" pasākumu aprakstu.	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (2.cikla PP)	Ūdens apsaimniekošanas likums un tam pakārtotie MK noteikumi. Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss (07.12.1984.). Krimināllikums. (17.06.1998.)
			UBAP un PP atjaunināšana	Dalībvalstis nodrošina, ka katrā upju baseinu apgabalā, kas atrodas tās teritorijā, tiek īstenota pasākumu programma, lai sasniegtu 4. pantā noteiktos mērķus.	leviešana ir obligāta	Sagaidāms	
			Pasākumi ("Pamata" pasākumi)	Pamatpasākumi: saskaņā ar Nitrātu direktīvu, direktīvu par komunālo notekūdeņu attīrīšanu, integrētā piesārņojuma novēršanas un kontroles direktīvas, Peldvietu ūdens direktīva, Dzeramā ūdens direktīvu, Notekūdeņu dūņu direktīvu, Augu aizsardzības līdzekļu direktīvu, Seveso direktīvu; u.c.	leviešana ir obligāta	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	
			Pasākumi ("Papildus" pasākumi)	Papildpasākumi, ja tādi nepieciešami, iekļauj VI pielikuma B daļā minētos pasākumus.	leviešana ir brīvprātīga	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	
			Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas, ko piemēro to noteikumu pārkāpumiem, kurus pieņem saskaņā ar šo direktīvu. Šādi noteiktās sankcijas ir efektīvas, ar nodarījumu samērīgas un preventīvas.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/35/EK (2005. gada 7. septembris) par kuģu radīto piesārņojumu un sodu, tostarp kriminālsodu, ieviešanu par nodarījumiem, kas saistīti ar piesārņojumu (Dokuments attiecas uz EEZ)							
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Pilnībā ieviests	Pārkāpumi	Dalībvalstis nodrošina to, ka piesārņojošo vielu noplūdi no kuģiem visās minētajās teritorijās uzskata par pārkāpumu, ja tas izdarīts ar nodomu, aiz neuzmanības vai rupjas nolaidības. Šos pārkāpumus uzskata par noziedzīgiem nodarījumiem.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Vides aizsardzības likums (02.11.2006.) Krimināllikums (17.06.1998.) Jūrlietu pārvaldes un jūras drošības likums (31.10.2002.)
			Kontrole	Ja neatbilstība standartiem vai kāda informācija rada aizdomas, ka kuģis, kas labprātīgi atrodas kādas dalībvalsts ostā vai ārzonas terminālā, ir iesaistījies vai iesaistās piesārņojošu vielu noplūdē, attiecīgā dalībvalsts nodrošina atbilstīgas pārbaudes veikšanu. Tiktāl, ciktāl minētā pārbaude atklāj faktus, kas varētu norādīt uz pārkāpumu, par to informē attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes un karoga valsts iestādes.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Sodi	Katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par noziedzīgiem nodarījumiem 4. un 5. panta nozīmē piemēro efektīvus, samērīgus un atturošus sodus.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Sadarbība noteikumu izpildes nodrošināšanai	Piemērojot šo direktīvu, dalībvalstis un Komisija sadarbojas, attiecīgos gadījumos, ciešā saziņā ar Eiropas Jūras drošības aģentūru un ņemot vērā rīcības programmu, kas paredzēta nejauša vai apzināta jūras piesārņojuma gadījumā un izveidota ar Lēmumu Nr. 2850/2000/EK (1), un, attiecīgos gadījumos, Direktīvas 2000/59/EK īstenošanu, lai: a) izstrādātu informācijas sistēmas, kas nepieciešamas šīs direktīvas efektīvai īstenošanai; b) izveidotu kopīgu praksi un pamatnostādnes, pamatojoties uz jau esošu starptautiska mēroga praksi un pamatnostādņēm, jo īpaši attiecībā uz: — to kuģu uzraudzību un ātru identifikāciju, kuri noplūdina piesārņojošas vielas, pārkāpjot šo direktīvu, tostarp vajadzības gadījumā attiecībā uz uzraudzības ierīcēm uz kuģa; — uzticamām metodēm, kā noteikt kāda konkrēta kuģa piesārņojošas vielas jūrā;	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	— šīs direktīvas efektīvu īstenošanu.	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/7/EK (2006. gada 15. februāris) par peldvietu ūdens kvalitātes pārvaldību un Direktīvas 76/160/EEK atcelšanu							
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	Pilnībā ieviests	Pasākumi peldvietu piesārņojumam (atkritumiem)	Peldvietu ūdenus pārbauda attiecībā uz tādu piesārņojumu kā darvaini atlikumi, stikls, plastmasa, gumija vai jebkura cita veida atkritumi. Ja konstatē šāda veida piesārņojumu (ar atkritumiem), veic atbilstīgus pasākumus , tostarp, ja nepieciešams, sabiedrības informēšanu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Ūdens apsaimniekošanas likums; MK not.Nr.38 (10.01.2012.)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (Dokuments attiecas uz EEZ)							
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, Atkritumu apsaimniek., Citas	Ieviešana turpinās	Pasākumi "ražotāja paplašinātai atbildībai" (produkta ražotājam)	Lai veicinātu atkritumu atkārtotu izmantošanu un rašanās novēršanu, pārstrādi un atkritumu citādu reģenerāciju, <u>dalībvalstis veic</u> ar tiesību aktiem saistītus un citus pasākumus, lai nodrošinātu , ka katrai fiziskai vai juridiskai personai, kura profesionālos nolūkos projektē, ražo un apstrādā, pārdod vai importē produktus (produkta ražotājs) ir ražotāja paplašināta atbildība . <i>Šādi pasākumi var būt atpakaļ nodotu produktu un atkritumu pieņemšana, kas paliek pēc šo produktu lietošanas, kā arī atkritumu tālāka apsaimniekošana un finansiāla atbildība par šādu darbību. Šajos pasākumos var iekļaut pienākumu sniegt publiski pieejamu informāciju par to, cik lielā mērā attiecīgais produkts ir atkārtoti izmantojams un pārstrādājams.</i>	ieviešana ir obligāta	?	Atkritumu apsaimniekošanas likums; Likums Par piesārņojumu; Dabas resursu nodokļa likums
			Pasākumi produktu projektēšanai	<u>Dalībvalstis var</u> veikt piemērotus pasākumus, lai veicinātu tādu produktu projektēšanu, kas mazina to ietekmi uz vidi un atkritumu radīšanu ražošanas un produktu tālākas izmantošanas gaitā , kā arī lai nodrošinātu par atkritumiem kļuvušo produktu reģenerāciju un apglabāšanu saskaņā ar 4. un 13. pantu.	ieviešana ir brīvprātīga	?	
			Pasākumi atkritumu reģenerācijai	<u>Dalībvalstis veic</u> visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu atkritumu reģenerāciju saskaņā ar 4. un 13. pantu. <i>Ja nepieciešams vienkāršot vai uzlabot reģenerāciju, atkritumus savāc atsevišķi, ja tas no tehniskā, ekoloģiskā un ekonomiskā viedokļa praktiski izdarāms, un tos nejauc ar citiem atkritumiem vai citu materiālu, kam ir atšķirīgas īpašības.</i>	ieviešana ir obligāta	?	
			Pasākumi produktu atkārtotai izmantošanai	<u>Dalībvalstis vajadzības gadījumā</u> īsteno pasākumus, lai veicinātu produktu atkārtotu izmantošanu un atkārtotas izmantošanas darbību sagatavošanu, <i>piemēram, veicinot otrreizējas izmantošanas un remonta tīklu izveidi un atbalstu, izmantojot ekonomiskus instrumentus, pasūtījuma kritērijus, kvantitatīvus mērķus vai citus pasākumus.</i>	Apņēmusies ieviest	?	
			Pasākumi atkritumu pārstrādei	<u>Dalībvalstis veic pasākumus, lai veicinātu kvalitātīvu pārstrādi</u> , un šajā nolūkā izveido atsevišķas savākšanas sistēmas, ar kuru palīdzību tehniski, videi nekaitīgā veidā un ekonomiski lietderīgi nodrošināt nepieciešamos kvalitātes standartus attiecīgajās pārstrādes nozarēs. <i>levērojot 10. panta 2. punktu, līdz 2015. gadam izveido atsevišķas savākšanas sistēmu vismaz papīram, metālam, plastmasai un stiklam.</i>	ieviešana ir obligāta	?	
			Droša atkritumu apglabāšanas prasība	<u>Dalībvalstis nodrošina</u> , ka, ja nav veikta reģenerācija saskaņā ar 10. panta 1. punktu, atkritumiem piemēro drošas apglabāšanas darbības , kuras atbilst 13. panta noteikumiem attiecībā uz cilvēku veselības un vides aizsardzību.	ieviešana ir obligāta	?	
			Atkritumu apsaimniekoš. plānu izstrāde	<u>Dalībvalstis nodrošina</u> , lai to kompetentās iestādes saskaņā ar 1., 4., 13. un 16. pantu izstrādātu vienu vai vairākus atkritumu apsaimniekošanas plānus . Tādi plāni atsevišķi vai kopā aptver visu attiecīgās dalībvalsts ģeogrāfisko teritoriju. <i>Dalībvalstis nodrošina, lai atkritumu apsaimniekošanas plānus izvērtētu un vajadzības gadījumā pārskatītu vismaz reizi sešos gados un, ja nepieciešams, saskaņā ar 9. un 11. pantu.</i>	ieviešana ir obligāta	?	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, Atkritumu apsaimniek., Citas	Ieviešana turpinās	Atkritumu rašanās novēršanas programmas izstrāde	<u>Dalībvalstis</u> saskaņā ar 1. un 4. pantu, vēlākais, <u>līdz 2013. gada 12. decembrim izveido atkritumu rašanās novēršanas programmas</u> . <i>Dalībvalstis nodrošina, lai atkritumu rašanās novēršanas programmas izvērtētu un vajadzības gadījumā pārskatītu vismaz reizi sešos gados un, ja nepieciešams, saskaņā ar 9. un 11. pantu.</i>	Ieviešana ir obligāta	?	Atkritumu apsaimniekošanas likums; Likums Par piesārņojumu; Dabas resursu nodokļa likums
			Aizliegums darbībām ar atkritumiem	<u>Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai aizliegtu atkritumu izmešanu, izgāšanu un nekontrolētu apsaimniekošanu.</u>	Ieviešana ir obligāta	?	
			Sodi	<u>Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par šīs direktīvas noteikumu pārkāpumiem.</u> Noteiktās sankcijas ir efektīvas, samērīgas un preventīvas.	Ieviešana ir obligāta	?	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (Dokuments attiecas uz EEZ)							Izvērtēt, vai ZPI politikas būtu iekļaujamas - vai tām ir būtiska ietekme uz atkritumu slodzi.
Tieša, Sistemātiska	-	Ieviešana turpinās	Vides kritēriji publiskajos iepirkumos	Direktīva paredz ar vidi saistītu kritēriju iekļaušanu publiskajos iepirkumos, tādejādi veicinot "Zaļo Publisko Iepirkumu".	?	?	Publisko iepirkumu likums
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (Dokuments attiecas uz EEZ)							Izvērtēt, vai ZPI politikas būtu iekļaujamas - vai tām ir būtiska ietekme uz atkritumu slodzi.
Tieša, Sistemātiska	-	Ieviešana turpinās	Vides kritēriji publiskajos iepirkumos	Direktīva paredz ar vidi saistītu kritēriju iekļaušanu publiskajos iepirkumos, tādejādi veicinot "Zaļo Publisko Iepirkumu".	?	?	Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likums
Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un reģionu komiteja: Publiskais iepirkums, ņemot vērā vides uzlabošanas aspektus, COM(2008) 400							Izvērtēt, vai ZPI politikas būtu iekļaujamas - vai tām ir būtiska ietekme uz atkritumu slodzi.
Tieša, Sistemātiska	Sabiedriskais sektors	?	ZPI popularizēšana	<u>Komisija</u> ir apņēmusies popularizēt "Zaļo publisko iepirkumu" (ZPI, Green Public Procurement).	Apņēmusies ieviest	?	
		?	ZPI pieeja, mērķi un instrumenti	Komisija ierosina <u>dalībvalstīm, Eiropas Parlamentam un Padomei apstiprināt ieteikto pieeju un metodi kopējo ZPI kritēriju noteikšanai, politikas mērķi un ieteiktos instrumentus „zaļā”</u> publiskā iepirkuma ieviešanai lielākā apmērā un labākā kvalitātē.	Apņēmusies ieviest	?	
		?	ZPI ieviešanas stratēģija	Komisija ierosina <u>dalībvalstīm, Eiropas Parlamentam un Padomei īstenot iepriekš minēto (pieeju, mērķi, instrumentus), ieviešot valsts ZPI stratēģijas</u> un stiprinot sadarbību, īpaši īstenojot ES finansējuma mehānismus	Apņēmusies ieviest	?	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/89/ES (2014. gada 23. jūlijs) ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas satvaru							
Tieša, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	Ieviešana ir procesā	Jūras telpiskie plānojumi (JTP)	Katra dalībvalsts izveido un īsteno jūras telpisko plānošanu. Izveidojot un īstenojot jūras telpisko plānošanu, dalībvalstis <u>nem vērā sauszemes un jūras mijiedarbību</u> , apsver ekonomiskos, sociālos un <u>vides aspektus</u> , lai atbalstītu jūrlietu nozaru ilgtspējīgu attīstību un izaugsmi, piemērojot ekosistēmas pieeju un veicinātu attiecīgo darbību un izmantošanas veidu līdzaspastāvēšanu. Ar jūras telpiskajiem plānojumiem dalībvalstis tiecas <u>dot ieguldījumu jūras enerģētikas nozaru, jūras transporta, zvejniecības un akvakultūras nozaru ilgtspējīgai attīstībai, kā arī vides saglabāšanai, aizsardzībai un uzlabošanai</u> . Dalībvalstis jūras telpiskos plānojumus izstrādā pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā līdz 2021. gada 31. martam .	leviešana ir obligāta	Sagaidāms	MK not. Nr.740 (30.10.2012.)
			JTP reģionālā koordinācija	Plānošanas un pārvaldības procesā dalībvalstis , kurām ir kopīgi jūras ūdeņi, sadarbojas, lai nodrošinātu, ka jūras telpiskie plānojumi ir saskaņoti un koordinēti attiecīgajā jūras reģionā . Šādā sadarbībā jo īpaši ņem vērā transnacionāla rakstura jautājumus.	leviešana ir obligāta	leviešana ir procesā	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/62/EK (1994. gada 20. decembris) par iepakojumu un izlietoto iepakojumu							
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada (iepakojuma) atkritumus	Ieviešana turpinās	Izlietotā iepakojuma nodošanas, savākšanas un reģenerācijas sistēma	<u>Dalībvalstis</u> paredz vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu tādu sistēmu izveidi , kas ietver (i) lietotā iepakojuma un/vai iepakojuma atkritumu <u>savākšanu</u> no patērētāja, cita galīgā lietotāja vai no atkritumu plūsmas, lai tam piemērotu visatbilstīgākās atkritumu apsaimniekošanas iespējas; (ii) savāktā iepakojuma un/vai izlietotā iepakojuma <u>atkārtotu lietošanu un reģenerāciju</u> , ieskaitot <u>pārstrādi</u> .	leviešana ir obligāta	?	Iepakojuma likums; Dabas resursu nodokļa likums
			Iepakojuma marķēšanas un identifikācijas prasības	Lai veicinātu savākšanu, otrreizēju izmantošanu un reģenerāciju, tostarp pārstrādi, <u>ražotāji veic iepakojumu atbilstīgu marķēšanu</u> uz paša iepakojuma vai arī uz tā etiķetes. Marķējumam ir jābūt skaidri saredzamam un viegli izlasāmam. Tam ir jābūt pietiekami noturīgam un jāsavstarpējas arī pēc iepakojuma atvēršanas.	leviešana ir obligāta	?	
			Iepakojuma pamatprasības un standartizācija	<u>Dalībvalstis nodrošina, ka tirgū laiž tikai tādu iepakojumu, kas atbilst</u> visām šajā direktīvā, tostarp II pielikumā, paredzētajām pamatprasībām (<i>II pielikuma prasības attiecas uz iepakojuma sastāvu un atkārtotas lietošanas, reģenerācijas un pārstrādes iespējām</i>). Šīs pamatprasības ir izpildītas, ja iepakojums atbilst: a) atbilstīgiem saskaņotiem standartiem, kuru atsauces numuri ir publicēti Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī; b) attiecīgajiem valsts standartiem.	leviešana ir obligāta	?	
			Pasākumi patērētāju informēšanai	<u>Dalībvalstis</u> paredz pasākumus , lai nodrošinātu, ka iekpojuma lietotājiem un jo īpaši patērētājiem ir pieejama informācija par : (i) tiem pieejamajām nodošanas, savākšanas un reģenerācijas sistēmām; (ii) viņu lomu, veicinot iepakojuma un izlietotā iepakojuma atkārtotu lietošanu, reģenerāciju un pārstrādi; (iii) tirgū esošā iepakojuma marķējuma nozīmi; (iv) atbilstīgiem iepakojuma un izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas plānu elementiem, kas minēti 14. pantā. Dalībvalstis veicina arī patērētāju informēšanas un izglītošanas kampaņas.	leviešana ir obligāta	?	
			Atkritumu apsaimniekoš. plānā iekļaujamie pasākumi	<u>Dalībvalstis</u> iekļauj 2008/98/EK Direktīvā paredzētajos atkritumu apsaimniekošanas plānos īpašu nodaļu attiecībā uz iekpojuma un izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu , ietverot tajā 4. un 5. pantā pasākumus : - Dalībvalstis nodrošina to, ka papildus tiem pasākumiem, kas <u>izlietotā iepakojuma atkritumu rašanās novēršanai</u> veikti saskaņā ar 9. pantu, īsteno arī citus <u>preventīvos pasākumus</u> ; - Dalībvalstis <u>var veicināt iepakojuma sistēmu otrreizēju izmantošanu</u> , ko veic saskaņā ar Līgumu un, nenodarot kaitējumu videi.	leviešana ir obligāta	?	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Vīsas, kas rada (iepakojuma) atkritumus	ieviešana turpinās	Ekonomiskie līdzekļi	<u>Padome</u> paredz ekonomiskus līdzekļus , lai veicinātu direktīvā paredzēto mērķu izpildi. Ja šādi pasākumi nav paredzēti, <u>dalībvalstis</u> var saskaņā ar Kopienas vides politikas pamatprincipiem, cita starpā, saskaņā ar "piesārņotājs maksā" principu, kā arī atbilstīgi no Līguma izrietošajiem principiem, paredzēt pasākumus, lai īstenotu minētos mērķus.	Apņēmusies ieviest	?	
Padomes Direktīva 1999/31/EK (1999. gada 26. aprīlis) par atkritumu poligoniem							
No upēm, Sistemātiska	Atkritumu apsaimniek.	ieviešana turpinās	Noteikumi poligona vietas izvēlei	Izvēloties vietu poligonam, tostarp jāievēro šādi nosacījumi: (i) attālumi no poligona robežas līdz dzīvojamiem un atpūtas rajoniem, ūdensceļiem, ūdenstilpēm un citiem lauksaimnieciskiem vai pilsētas objektiem; (ii) gruntsūdens, piekrastes ūdeņu vai dabas aizsardzības zonu tuvums; u.c.	ieviešana ir obligāta	?	Atkritumu apsaimniekošanas likums
			Pasākumi (darbības veicējiem)	Veic pasākumus , lai mazinātu poligona radītos traucējumus un apdraudējumu, ko izraisa, tostarp <u>materiālu iznēsāšana ar vēju</u> .	ieviešana ir obligāta	?	
			Atbilstības nosacījumi esošiem poligoniem	Dalībvalstis veic pasākumus, lai poligoni, kuriem ir izdota atļauja vai kuri jau darbojas šīs direktīvas transponēšanas laikā, nevarētu turpināt darbību, ja vien nav izpildīti turpmāk noteiktie nosacījumi : - poligona apsaimniekotājs sagatavo un iesniedz kompetentajām iestādēm apstiprināšanai poligona projekta un darbības uzlabošanas plānu. Ja kompetentās iestādes pieņem lēmumu par poligona darbības turpināšanu: - pamatojoties uz apstiprināto poligona projekta un darbības uzlabošanas plānu, kompetentā iestāde apstiprina izpildāmos darbus un nosaka pārejas periodu plāna izpildei.	ieviešana ir obligāta	?	
			Poligonu ekspluatācijas kontroles un monitoringa programma	Poligona apsaimniekotājs ekspluatācijas fāzē īsteno kontroles un monitoringa programmu , kas paredzēta III pielikumā.	ieviešana ir obligāta	?	
			Poligonu kaitīgās ietekmes novēršanas pasākumi	Apsaimniekotājs ziņo kompetentajai iestādei par jebkuru ievērojamo kaitīgu iedarbību uz vidi, kas atklāta, izpildot kontroles un monitoringa procedūras, un ievēro kompetentās iestādes lēmumu par novēršanas pasākumu veidu un grafiku .	ieviešana ir obligāta	?	
			Neatbilstošu poligonu slēgšana	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus , lai cik ātri iespējams slēgtu poligonus , kuriem saskaņā ar 8. pantu nedod atļauju darbības turpināšanai.	ieviešana ir obligāta	?	
			Slēgto poligonu uzraudzība	Pēc poligona galīgās slēgšanas apsaimniekotājs atbild par tā uzturēšanu, monitoringu un kontroli , cik ilgi kompetentā iestāde to uzskata par vajadzīgu, ņemot vērā laiku, cik ilgi poligons var būt kaitīgs.	ieviešana ir obligāta	?	
			Slēgto poligonu kaitīgās ietekmes novēršanas pasākumi	Pēc poligona galīgās slēgšanas apsaimniekotājs ziņo kompetentajai iestādei par jebkuru ievērojamo kaitīgu iedarbību uz vidi, kas atklāta, izpildot kontroles procedūras, un ievēro kompetentās iestādes lēmumu par novēršanas pasākumu veidu un grafiku .	ieviešana ir obligāta	?	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Padomes Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu							
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniecība	Ieviešana turpinās	Notekūdeņu savākšana (apdzīvotām vietām)	Dalībvalstis nodrošina, ka visām aglomerācijām ir komunālo notekūdeņu kanalizācijas sistēmas: i) līdz 1998. gada decembrim izveido kanalizācijas sistēmas notekūdeņu novadīšanai "jutīgajās teritorijās", no aglomerācijām, kuru CE. > 10 000. ii) vēlākais līdz 2000. gada decembrim tām aglomerācijām, kuru CE ir 15 000 un vairāk, iii) vēlākais līdz 2005. gada decembrim tām aglomerācijām, kuru CE ir starp 2 000 un 15 000. Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris. Lieluma kategorijas var būt specifiska katrai valstij.	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	MK not. Nr.34 (22.01.2002.)
			Notekūdeņu attīrīšanas standarti (pilsētas)	Dalībvalsts nodrošina, ka komunālos notekūdeņus, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms novadīšanas atkārtoti attīra vai attīra līdzvērtīgi saskaņā ar sekojošiem nosacījumiem: i) vēlākais līdz 2000. gada 31. decembrim — visām novadīšanām no aglomerācijām ar vairāk nekā 15 000 CE, ii) vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim — visām novadīšanām no aglomerācijām ar 10 000 līdz 15 000 CE, iii) vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim — visām novadīšanām saldūdeņos un estuāros no aglomerācijām ar 2 000 līdz 10 000 CE. Lieluma kategoriju var būt specifiska katrai valstij. Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
			Notekūdeņu attīrīšanas standarti (apdzīvotām vietām)	Dalībvalstis nodrošina, ka vēlākais līdz 1998. gada decembrim visi komunālie notekūdeņi no aglomerācijām ar CE lielāku par 10 000, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms izvadīšanas "jutīgajās teritorijās" (noteiktas 5. pantā) tiek pakļauti stingrakai attīrīšanai (nekā atkārtotai vai līdzvērtīgai attīrīšanai). Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Notekūdeņu attīrīšanas standarti (ražošanas NŪ)	Dalībvalsts nodrošina, ka rūpniecisko NŪ novadīšana tiek veikta tikai ar iepriekšēju regulējumu un/vai īpašām kompetentas iestādes vai atbilstošas institūcijas atļaujām: (i) līdz 1993. gada decembrim rūpniecisko NŪ novadīšanai kanalizācijas sistēmās un komunālo NAI un (ii) līdz 2000. gada decembrim bioloģiski noārdāmiem rūpnieciskiem NŪ no III pielikumā minētajām rūpniecības nozarēm, kas pirms novadīšanas saņemtajos ūdeņos nenonāk komunālo NAI - tas attiecas uz novadīšanām no rūpniecības, kas pārstāv 4 000 un vairāk CE. Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Attīrīto NŪ un dūņu atkārtota izmantošana	Attīrītos notekūdeņus un dūņas, kas radušās no notekūdeņu attīrīšanas, izmanto atkārtoti, kad vien tas ir piemēroti.	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	
Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai, ar ko groza Direktīvu 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu, lai samazinātu vieglās plastmasas iepakojumu maisiņu patēriņu (Dokuments attiecas uz EEZ), COM(2013) 761							
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Citas	Nav vēl pieņemta	Nacionālie pasākumi	Dalībvalstis divu gadu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā <u>veic pasākumus, lai panāktu vieglās plastmasas iepakojumu maisiņu patēriņa samazinājumu</u> attiecīgās dalībvalsts teritorijā. <i>Šajos pasākumos var izmantot valsts mērogā paredzētus samazināšanas mērķus, ekonomiskos instrumentus un, atkāpjoties no šīs direktīvas 18. panta, tirdzniecības ierobežojumus.</i>	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (arī Regula (EK) Nr. 660/2014 (2014.gada 15.maijs), kas izdara labojumus Regulā (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem)							
Tieša, Sistemātiska	Kugniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/ aktivitātēm (SM & LJA koment.)	Pilnībā ieviests	Paziņošanas prasība	Uz 3.(1) pantā minētajiem atkritumu sūtījumiem attiecas iepriekšējās rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, kas noteikta Regulā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Atkritumu apsaimniekošanas likums
			Informācijas sniegšanas prasības	Uz 3.(2) pantā minēto atkritumu sūtījumiem reģenerācijas nolūkā gadījumā, kad vesto atkritumu daudzums ir lielāks par 20 kg, attiecas vispārējās informācijas prasības atbilstīgi 18. pantam.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Finansiālās garantijas vai apdrošinājums	Uz visiem atkritumu sūtījumiem, kuriem ir nepieciešams paziņojums, attiecas prasība sniegt finanšu garantiju vai līdzvērtīgu nodrošinājumu, kas sedz: transporta izmaksas; reģenerācijas vai apglabāšanas izmaksas, tostarp jebkuru nepieciešamo pagaidu darbību izmaksas; un izmaksas, kas saistītas ar uzglabāšanu 90 dienas. <u>Finanšu garantija vai līdzvērtīgs nodrošinājums ir paredzēts, lai segtu izmaksas, kas rodas saistībā ar: gadījumiem, kad sūtījums vai reģenerācija, vai apglabāšana nevar tikt pabeigta, kā tas paredzēts, saskaņā ar 22. pantu; un gadījumiem, kad sūtījums vai reģenerācija, vai apglabāšana ir nelikumīga, kā minēts 24. pantā.</u>	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Papildu noteikumi	Papildu noteikumi attiecībā uz pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām: Atkritumu sūtījumiem, kas paredzēti pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām, piemēro papildu noteikumus saskaņā ar šīs direktīvas 15. pantu.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Informācijas sniegšanas prasības	Kompetentās nosūtīšanas vai galamērķa iestādes var nodrošināt publisku pieejamību informācijai par to sūtījumu paziņojumiem, kuriem tās ir devušas piekrišanu, ja attiecīgā informācija nav konfidenciāla saskaņā ar attiecīgās valsts vai Kopienas tiesību aktiem.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
			Paziņošanas prasība	Ja kāda no iesaistītajām kompetentajām iestādēm konstatē, ka atkritumu sūtījums nevar tikt veikts, kā paredzēts saskaņā ar paziņojuma un pārvietošanas dokumentu, tā nekavējoties informē kompetento nosūtīšanas iestādi. Ja reģenerācijas vai apglabāšanas uzņēmums noraida saņemto kravu, tas nekavējoties informē kompetento galamērķa iestādi.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Izmaksu atlīdzināšana	Pienākumu segt atbilstīgas un proporcionālas administratīvas izmaksas, kas rodas paziņošanas un uzraudzības procedūru īstenošanā, kā arī atbilstīgas analīzes un pārbaudes parastās izmaksas var uzlikt paziņotājam.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Atkritumu eksporta aizliegums	1. Visa veida atkritumu eksports no Kopienas apglabāšanas nolūkā ir aizliegts. Šis aizliegums neattiecas uz to atkritumu eksportu, kas paredzēti apglabāšanai EBTA valstīs, kas ir arī Bāzeles Konvencijas puses. 2. 36. pantā minēto atkritumu eksports no Kopienas reģenerācijas nolūkā valstīs, kurās nepiemēro ESAO lēmumu, ir aizliegts. 3. Atkritumu eksports no Kopienas uz Antarktiku ir aizliegts.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Atkritumu importa aizliegums	1. Atkritumu imports Kopienā apglabāšanas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 41. pantā uzskaitītajām valstīm. 2. Visa veida atkritumu imports Kopienā reģenerācijas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 43.pantā minētajām valstīm.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
			Prasības (pienācīgās prasības operatoriem)	Radītājs, paziņotājs un citi uzņēmumi, kas iesaistīti atkritumu sūtījumā un/vai to reģenerācijā, vai apglabāšanā, veic nepieciešamos pasākumus , lai nodrošinātu, ka jebkuri to sūtītie atkritumi tiek apsaimniekoti, neizraisot apdraudējumu cilvēku veselībai, un tas tiek veikts videi drošā veidā visā sūtījuma, kā arī reģenerācijas un apglabāšanas laikā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/ aktivitātēm (SM & LJA koment.)	Pilnībā ieviests	Sodi	Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, kas piemērojami par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tos īsteno. Noteiktajiem sodiem ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Atkritumu apsaimniekošanas likums
			Sadarbība	Dalībvalstis, atbilstīgos un nepieciešamos gadījumos sazinoties ar Komisiju, sadarbojas ar citām Bāzeles Konvencijas pusēm un starpvalstu organizācijām, cita starpā veicot apmaiņu un/vai daloties informācijā, veicinot videi nekaitīgu tehnoloģiju ieviešanu un attiecīgo labas prakses kodeksu izstrādi.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un ar ko atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2328/2003, (EK) Nr. 61/2006, (EK) Nr. 1198/2006 un (EK) Nr. 791/2007 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1255/2011							
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Finans. atbalsts "atkritumu zvejošanas" aktivitātēm	Lai saistībā ar ilgtspējīgām zvejas darbībām un vajadzības gadījumā ar zvejnieku līdzdalību aizsargātu un atjaunotu jūras bioloģisko daudzveidību un ekosistēmas, <u>EJZF var atbalstīt tostarpā šādas darbības: zvejnieku veikta atkritumu savākšana jūrā</u> , piemēram, pazaudētu zvejas rīku un jūras piesārņojuma savākšana.	ieviešana ir brīvprātīga	?	MK not. Nr.599 (30.09.2014.); MK not. Nr.598 (30.06.2014.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	ieviešana ir procesā	Finans. atbalsts atkritumu iekārtu infrastruktūrai ostās	Lai paaugstinātu izkrauto produktu kvalitāti, kontroli un izsekojamību, palielinātu energoefektivitāti, veicinātu vides aizsardzību un uzlabotu drošību un darba apstākļus, <u>EJZF var atbalstīt ieguldījumus zvejas ostu, izsoļu namu, izkraušanas vietu un patvēruma vietu infrastruktūras uzlabošanā, tostarp ieguldījumus atkritumu un jūras piesārņojuma savākšanas iekārtās.</u>	ieviešana ir brīvprātīga	?	
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)							
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus	Nav vēl izstrādāts	Reģionālais rīcības plāns jūras atkritumu samazināšanai	Līdz 2015.gadam izstrādāt reģionālu rīcības plānu ar mērķi panākt būtisku kvantitatīvu jūras atkritumu samazinājumu līdz 2025.gadam, salīdzinot ar 2015. gadu un lai novērstu kaitējumu piekrastes un jūras videi.	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/10 (15.11.2007.) par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu atkritumiem un zvejas tīklos noķertajam jūras piegūžojumam Baltijas jūras reģionā							
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Pilnībā ieviests	"Netiešās maksas" sistēma	Izveidot harmonizētu "netiešās maksas" sistēmu atkritumu uzņemšanas iekārtu darbībai ostās līdz 2000.gada 1.janvārim kuģu radītiem atkritumiem, kas minēti MARPOL 73/78 I pielikumā (mašīntelpu naftas atkritumi), un līdz 2006. gada 1.janvārim atkritumiem, uz kuriem attiecas IV pielikums (notekūdeņi) un V pielikums (atkritumi) . Ieteicams arī, lai zvejas tīklos nozvejotie atkritumi tiktu segti saskaņā ar "netiešās maksas" sistēmu. Atbrīvojumi: kompetentā iestāde var atbrīvot kuģi no pienākuma maksāt, ja tas nodarbojas ar regulāriem reisiem, un tiek nodrošināts, ka likvidēšanas prasības tiks izpildītas uz kuģa rēķina.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	
HELCOM Rekomendācija 29/2 (05.05.2008.) par jūras piesārņojumu ar atkritumiem Baltijas jūras reģionā							
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Norādīt nozares (Kuģniecība neitilpstskat. koment.)	ieviešana ir procesā	Monitorings	Atzīt vienu vienotu metodi paraugu ņemšanai un ziņošanai par jūras atkritumiem, kas atrasti pludmalēs (sniegtajai Rekomendācijas pielikumā) un aicināt to izmantot dažādu jūras atkritumu apsekojumu iniciatīvās, lai sasniegtu salīdzināmus rezultātus. IESAKA ARĪ, visām Baltijas jūras valstīm atbalstīt pludmales atkritumu uzraudzības pasākumus.	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs (Valsts monit.) P. ir ieviests (sabiedr. monit.)	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Norādīt nozares (Kuģniecība neitilpstskat. koment.)	Ieviešana ir procesā	Piekastes sakopšanas kampaņu atbalstīšana	<p>Atbalstīt pludmales sakopšanas kampaņas un sadarboties ar vietējām pašvaldībām un nevalstiskajām organizācijām šajā jautājumā.</p> <p>Latvijā: Regulārās pludmales sakopšanas aktivitātes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pašvaldības veic savu izveidoto peldvietu sakopšanu (peldvietas, kuras ir apstiprinātas ar MK not.,; sakopšanas prasību nosaka MK not. 38; šīs prasības tiek īstenotas; aktivitātes tiek finansētas no pašvaldību budžeta). - Privāto uzņēmēju veiktā pludmales sakopšana (uzņēmumi kempingu teritorijās; stāvvietu apsaimniekotāji, kuriem ir noslēgts līgums ar pašvaldību). <p>Regulārās pludmales sakopšanas talkas/kampaņas ar sabiedrības līdzdalību: talka katru pavasari kampaņas "Lielā talka" ietvaros; ikvasaras atkritumu savākšana un uzskaitē kampaņas "Mana jūra" ietvaros.</p>	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
			Sabiedrības informēšanas aktivitātes	<p>Sadarbojoties ar vietējām pašvaldībām, veicināt sabiedrības informētību par jūras atkritumu negatīvo ietekmi uz piekrastes un jūras ekosistēmām.</p> <p>Svarīgākās (pastāvīgās, ilgtermiņa) programmas/kampaņas Latvijā:</p> <p>(1) Svarīgākā (pastāvīga, ilgtermiņa, VIF prioritāra) – kampaņa „Mana Jūra”.</p> <p>(2) Eko-skolu programmas tēmu "ūdens", "atkritumi", "skolas vide un apkārtnē" īstenošana piekrastes skolās.</p> <p>(3) Zilā Karoga programmas obligātās vides izglītības aktivitātes pašvaldībās (pēc ZK kritērijiem pašvaldībām jānodrošina vides izglītības aktivitātes par šo tematiku).</p>	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	
			"Atkritumu zvejošanas" aktivitāšu stimulēšana	<p>Ņemt vērā iespējamus stimulus, lai mudinātu zvejniekus transportēt savos zvejas tīklos nozvejotos atkritumus līdz ostas pieņemšanas iekārtām.</p>	Apņēmusies ieviest	? (Vai Latvijā šis P. tiek īstenots/ plānots?)	
Zaļā Grāmata par Eiropas stratēģiju par plastmasas atkritumiem vidē, COM(2013) 123							
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Atkritumu apsaimniek.	Nav vēl izstrādāts	Mērķi/ Rīcības virzieni	1. Atkritumu hierarhijas piemērošana plastmasas atkritumu apsaimniekošanā: Pakāpeniski mazinot vai aizliedzot plastmasas atkritumu apglabāšanu poligonos, proti, ieviešot grozījumus atkritumu poligону Direktīvā 1999/31/EK.	Nav zināms	?	
	Ražošana, Tirdzniecība		Mērķi/ Rīcības virzieni	2. Mērķu īstenošana, plastmasas pārstrāde un brīvprātīgas iniciatīvas: (i) Apsvērt iespēju noteikt vēl citus konkrētus plastmasas atkritumu otrreizējās pārstrādes mērķus papildus plastmasas iepakojumiem; (ii) Brīvprātīga darbība, piem., "ilgtspējīga iepakojuma pamatnostādņu" izveide, kuras ražotāji un mazumtirgotāji apņēmtos pildīt. Šāda iniciatīva varētu ietvert parametru noteikšanu, kā vērtēt iepakojuma ilgtspēju, plastmasas iepakojuma ražotājiem pieejamās labākās metodes, neatkarīgu marķēšanas sistēmu, lai novērtētu patērētāju individuālo "pēdu", informācijas kampaņas, lai palielinātu patērētāju informētību par plastmasas apdraudējumiem un plastmasas atkritumu likvidēšanu, un dalītās savākšanas organizēšanu.	Nav zināms	?	
	Ražošana, Tirdzniecība, Patērētāji		Mērķi/ Rīcības virzieni	3. Pievēršanās patērētāju uzvedībai: Dažiem plastmasas izstrādājumiem (piemēram, dzērienu PET pudelēm) var piemērot depozīta un atpakaļpieņemšanas sistēmu. Attiecībā uz dažiem plastmasas izstrādājumiem jauni uzņēmējdarbības modeļi, piemēram, nomas sistēmas, kurās ražotājs ir izstrādājuma īpašnieks, var būt noderīgs līdzeklis, lai nodrošinātu, ka priekšmetu savāc un apstrādā videi drošā veidā.	Nav zināms	?	
	Ražošana		Mērķi/ Rīcības virzieni	4. Ceļā uz ilgtspējīgākām plastmasām: Bīstamu vielu satursamazināšana plastmasās uzlabotu to pārstrādājāmību. Ceļvedī par resursu efektīvu izmantošanu Eiropā ierosināts, ka līdz 2020. gadam visas īpaši bīstamās vielas būtu jāiekļauj REACH kandidātvielu sarakstā, kas ietvertu attiecīgās plastmasas piedevas. Svarīga ir arī atbilstīga informācijas plūsma no	Nav zināms	?	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	ražotājiem uz pārstrādātājiem.	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Ražošana	Nav vēl izstrādāts	Mērķi/ Rīcības virzieni	5. Plastmasu un plastmasas izstrādājumu izturīgums: Viens no risinājumiem varētu būt ekodizaina noteikumu izstrāde, nosakot konkrētus kritērijus par otrreizēju izmantojamību, izturīgumu, remontējamību un modulāru konstrukciju, kā jau paredzēts Atkritumu pamatdirektīvas 9. panta 1. punktā.	Nav zināms	?	
	Ražošana, Patērētāji		Mērķi/ Rīcības virzieni	6. Bioloģiski noārdāmas plastmasas un no bioloģiskām izejvielām ražotas plastmasas veicināšana: priekšlikumi skar izpēti un izglītošanu; tostarp pastāv atklāts jautājums ir par to, cik lielā mērā bioloģiski noārdāma plastmasa var atrisināt problēmas saistībā ar jūras piesārņojumu ar plastmasu.	Nav zināms	?	
Politikas iniciatīvas: "Zaļā" iepirkuma popularizēšana privāto patērētāju sektorā							Izvērtēt, vai ZPI politikas būtu iekļaujamas - vai tām ir būtiska ietekme uz atkritumu slodzi.
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Sabiedrība kopumā	?	"Zaļā" iepirkuma popularizēšana privāto patērētāju sektorā	Zaļā iepirkuma stimulēšana privāto patērētāju sektorā, izmantojot Dolceta (<i>'Developing On-Line Consumer Education and Training for Adults'</i>), tiešsaistes patērētāju izglītības vietni ar 27 valstu versijām 21 valodā, ko finansē no Eiropas Komisijas. Lietotājam draudzīgā un pieejamā veidā, tā piedāvā informāciju par dažādiem patērētāju jautājumiem, tai skaitā par vienreizlietojamo izstrādājumu un vienvirziena iepakojuma ietekmi uz vidi.	?	?	
Politikas iniciatīvas: Piekrastes sakopšanas aktivitātes							
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	Pilnībā ieviests	Piekrastes sakopšanas aktivitātes	Sabiedrības līdzdalība pludmaļu sakopšanas aktivitātēs palielina vispārējo izpratni par atkritumu jautājumu. Šādas shēmas, ļauj cilvēkiem aktīvi iesaistīties praktiskajos pasākumos, lai samazinātu jūras atkritumus un vairotu izpratni par nepieciešamību novērst piekrastes piesārņojumu. Pasaules aktivitātes: Blue Flag, Clean Up the World, International Coastal Cleanup (ICC), Project AWARE Foundation, World Environment Day, u.c. Eiropas aktivitātes: Coast watch, European Week for Waste Reduction, Keep Baltic Tidy, Ocean Initiatives, Surfrider Foundation Europe, u.c. Regulāras pludmales sakopšanas talkas/kampanas Latvijā ar sabiedrības līdzdalību: - Talka notiek katru pavasari kampanas "Lielā talka" ietvaros (organizē Biedrība "Pēdas"). - Latvijas Vides izglītības Fonda organizētās ikvasaras kampanas "Mana jūra" ietvaros mēneša laikā tiek notīrīta visa Latvijas piekraste un atsevišķās vietās notiek atkritumu savākšana un uzkaite.	ieviešana ir brīvprātīga	P. ir ieviests (minētajām talkām/ kampanām)	
Politikas iniciatīvas: Zilais karogs							
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	ieviešana ir procesā	Zilā karoga sertifikāts	Zilā karoga (ZK) sertifikāts (tūrisma ekosertifikāts) tiek piešķirts trijās kategorijās – Zilais Karogs peldvietām, Zilais Karogs jahtu ostām , kā arī Zilais karogs individuālajām jahtām. Kritēriju ieviešana nodrošina pilnvērtīgu metodoloģiju peldvietu apsaimniekošanai, kurā ir ņemti vērā visi vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības faktori, un pievērsta liela uzmanība vides kvalitātes uzturēšanai un bioloģiskās daudzveidības aizsargāšanai. Peldvietām, lai iegūtu Zilā Karoga balvu ir jāatbilst divdesmit deviņiem kritērijiem un jahtu ostām - divdesmit diviem. Šobrīd (Dec.2014) Latvijas jūras piekrastē ir 15 ZK vietas (pludmales un jahtu ostas). Līdz 2020.g. ir plānotas/sagaidāmas papildus jaunas.	ieviešana ir brīvprātīga	Gan ieviests, gan sagaidāms (jaunas pludmales ar ZK sertif.)	MK rīk. Nr.44 (25.01.2006.)

5.6.2. Politikas pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums

5.pielikuma 18.tabula. Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu (P.) ieviešanas efektivitātes izvērtējuma rezultāti. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju un konsultācijām ar nozares/jomas institūcijām (BEF, VIF, VARAM*) par pasākumu ieviešanas situāciju; nenoteiktības novērtējumam – ekspert-vērtējums (K.Pakalniete, SIA „AKTIVS”).)

* Līdz projekta beigām informācija vēl netika saņemta, tādēļ rezultātus būtu nepieciešams pārskatīt/papildināt, balstoties uz saņemto informāciju (šobrīd „?”).

Piezīme: Nozares/Aktivitātes, kas rada slodzi norādītas politikas ietvaram kopumā. Tās var atšķirties, skatot katru atsevišķo pasākumu.) (*) apzīmējums „-„ nozīmē, ka speciālas konsultācijas par pasākuma ieviešanas situāciju nav veiktas.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai (*)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/59/EK (2000. gada 27. novembris) par ostas iekārtām, kas paredzētas kuģu atkritumu un kravu atlieku uzņemšanai										
* Lai turpmāk samazinātu kuģu radītos atkritumus, Komisija pārskata Direktīvu 2000/59/EK ar nodomu sasniegt mērķi "nulles novadīšanu jūrā" no kuģiem, kas ienāk ES ostās. Jaunā tiesību akta priekšlikums bija plānots 2013. gadā.										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, Citas	Atkritumu uzņemšanas iekārtas ostās	Dalībvalstis nodrošina ostās atkritumu uzņemšanas iekārtu pieejamību atbilstīgi to kuģu vajadzībām, kuri parasti izmanto attiecīgo ostu.	T/T	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Atkritumu uzņemšanas un apstrādes plāni	Katra osta izstrādā un īsteno atbilstīgu atkritumu uzņemšanas un apstrādes plānu . Dalībvalstis novērtē un apstiprina atkritumu uzņemšanas un apstrādes plānu, uzrauga tā īstenošanu un nodrošina tā atkārtotu apstiprināšanu vismaz reizi trijos gados un pēc ievērojamām izmaiņām ostas darbībā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Kuģu atkritumu nodošana	Tāda kuģa kapteinis, kas piestāj kādā Kopienas ostā, pirms izbraukšanas no minētās ostas nodod visus kuģa atkritumus ostas uzņemšanas iekārtās.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Obligātā maksa par kuģu atkritumiem	Dalībvalstis nodrošina, ka kuģu atkritumu uzņemšanas iekārtu izmaksas ostās, ietverot atkritumu apstrādi un iznīcināšanu, sedz obligātās maksas, ko iekasē no kuģiem . Ostu atkritumu uzņemšanas iekārtu izmaksu segšanas sistēmas kuģiem nedod nekādus stimulus atkritumu izkraušanai jūrā. Šajā nolūkā uz <u>kuģiem, kas nav zvejas kuģi un izklaides kuģi, kuriem atļauts vest ne vairāk kā 12 pasažierus</u> , attiecinā šādus principus: a) visi kuģi, kas piestāj kādā dalībvalsts ostā, būtiski piedalās minēto izmaksu segšanā neatkarīgi no tā, vai tie faktiski lieto minētās iekārtas . Šajā nolūkā var vienoties par obligātās maksas iekļaušanu ostas maksās vai par atsevišķu atkritumu standartmaksu. <u>Obligātās maksas var diferencēt inter alia atkarībā no kuģa kategorijas, tipa un lieluma;</u> b) to izmaksu daļu (ja tāda ir), ko nesedz a) apakšpunktā minētā obligātā maksa, iekasē, pamatojoties uz kuģa faktiski nodoto atkritumu veidiem un daudzumiem.	Ek	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Kravu atlieku nodošana	Tāda kuģa kapteinis, kas piestāj kādā Kopienas ostā, nodrošina kravas atlieku nodošanu ostas uzņemšanas iekārtās saskaņā ar Marpol 73/78 noteikumiem. Jebkuru obligāto maksu par kravas atlieku nodošanu maksā uzņemšanas iekārtu lietotājs.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Kontrole	Dalībvalstis nodrošina, ka uz visiem kuģiem tiek izdarītas pārbaudes , lai pārbaudītu kuģu atbilstību šīs Direktīvas prasībām, un ka veikto pārbaūžu skaits ir pietiekams .	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Informēšana	Dalībvalsts veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka kapteinī, ostu atkritumu pieņemšanas iekārtu pakalpojumu sniedzēji un citas iesaistītās personas ir pietiekami informētas par prasībām, kas uz tām attiecas saskaņā ar šo direktīvu, un ka tās ievēro minētās prasības.	In	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema	1a	-
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Sodi	Dalībvalsts nosaka sodu sistēmu par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kas pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic visus pasākumus, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu minēto sodu piemērošanu. Paredzētajiem sodiem jābūt efektīviem, samērīgiem un atturošiem no turpmākiem pārkāpumiem	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Eiropas parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK (2000. gada 23. oktobris) ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (ŪSD)										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi), Visas, kas rada atkritumus	Nacionālā programma/ plāns	Dalībvalsts nodrošina UBAP izstrādi katram upju baseina apgabalam, t.sk. Pasākumu programmas izveidi, kas ietver "pamata", un, ja nepieciešams, "papildu" pasākumu aprakstu.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms (2.cikla PP)	Jā	Zema	1a un 1b	-
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi), Visas, kas rada atkritumus	UBAP un PP atjaunināšana	Dalībvalstis nodrošina, ka katrā upju baseinu apgabalā, kas atrodas tās teritorijā, tiek īstenota pasākumu programma, lai sasniegtu 4. pantā noteiktos mērķus.	Reg	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema	1b	-
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi), Visas, kas rada atkritumus	Pasākumi ("Pamata" pasākumi)	Pamatpasākumi: saskaņā ar Nitrātu direktīvu, direktīvu par komunālo notekūdeņu attīrīšanu, integrētā piesārņojuma novēršanas un kontroles direktīvas, Peldvietu ūdens direktīva, Dzeramā ūdens direktīvu, Notekūdeņu dūņu direktīvu, Augu aizsardzības līdzekļu direktīvu, Seveso direktīvu; u.c.	Dažādi	ieviešana ir obligāta	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	Finansējuma trūkums ierobežo atsevišķu P. ieviešanu (attiecībā uz ND, PKNŪD pasākumiem).

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi), Visas, kas rada atkritumus	Pasākumi ("Papildus" pasākumi)	Papildpasākumi, ja tādi nepieciešami, iekļauj VI pielikuma B daļā minētos pasākumus.	Nac	Ieviešana ir brīvprātīga	Gan ieviesti, gan sagaidāmi	Nē(Nac), Nē(Sag)	Vidēja-Augsta	1a un 1b/ iespējams 2a?	1.cikla PP: Grūtības ar pap.P. ieviešanu, dažādi iemesli atkarībā no P. (brīvprātīgais ieviešanas statuss, finansējuma un iesaistīto pušu atbalsta trūkums). 2.cikla PP: Pap.P vēl nav zināmi (nenoteiktība par P.).
		Sodi	Dalībvalstis nosaka sankcijas, ko piemēro to valsts noteikumu pārkāpumiem, kurus pieņem saskaņā ar šo direktīvu. Šādi noteiktās sankcijas ir efektīvas, ar nodarījumu samērīgas un preventīvas.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/35/EK (2005. gada 7. septembris) par kuģu radīto piesārņojumu un sodu, tostarp kriminālsodu, ieviešanu par nodarījumiem, kas saistīti ar piesārņojumu (Dokuments attiecas uz EEZ)										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Pārkāpumi	Dalībvalstis nodrošina to, ka piesārņojošo vielu noplūdi no kuģiem visās minētajās teritorijās uzskata par pārkāpumu, ja tas izdarīts ar nodomu, aiz neuzmanības vai rupjas nolaidības. Šos pārkāpumus uzskata par noziedzīgiem nodarījumiem.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Kontrole	Ja neatbilstība standartiem vai kāda informācija rada aizdomas, ka kuģis, kas labprātīgi atrodas kādas dalībvalsts ostā vai ārzonas terminālā, ir iesaistījies vai iesaistās piesārņojošu vielu noplūdē, attiecīgā dalībvalsts nodrošina atbilstīgas pārbaudes veikšanu . Tiktāl, ciktāl minētā pārbaude atklāj faktus, kas varētu norādīt uz pārkāpumu, par to informē attiecīgās dalībvalsts kompetentās iestādes un karoga valsts iestādes.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Sodi	Katra dalībvalsts veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka par noziedzīgiem nodarījumiem 4. un 5. panta nozīmē piemēro efektīvus, samērīgus un atturošus sodus.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Sadarbība noteikumu izpildes nodrošināšanai	Piemērojot šo direktīvu, dalībvalstis un Komisija sadarbojas , attiecīgos gadījumos, ciešā saziņā ar Eiropas Jūras drošības aģentūru un ņemot vērā rīcības programmu, kas paredzēta nejauša vai apzināta jūras piesārņojuma gadījumā un izveidota ar Lēmumu Nr. 2850/2000/EK (1), un, attiecīgos gadījumos, Direktīvas 2000/59/EK īstenošanu, lai: a) izstrādātu informācijas sistēmas , kas nepieciešamas šīs direktīvas efektīvai īstenošanai; b) izveidotu kopīgu praksi un pamatnostādnes , pamatojoties uz jau esošu starptautiska mēroga praksi un pamatnostādnēm, jo īpaši attiecībā uz: — to kuģu uzraudzību un ātru identifikāciju, kuri nopludina piesārņojošas vielas, pārkāpjot šo direktīvu, tostarp vajadzības gadījumā attiecībā uz uzraudzības ierīcēm uz kuģa; — uzticamām metodēm, kā noteikt kāda konkrēta kuģa piesārņojošas vielas jūrā; — šīs direktīvas efektīvu īstenošanu.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	(?) Vai ir kādas problēmas/šķēršļi P. ieviešanā.
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/7/EK (2006. gada 15. februāris) par peldvietu ūdens kvalitātes pārvaldību un Direktīvas 76/160/EEK atcelšanu										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	Pasākumi peldvietu piesārņojumam (atkritumiem)	Peldvietu ūdeņus pārbauda attiecībā uz tādu piesārņojumu kā darvaini atlikumi, stikls, plastmasa, gumija vai jebkura cita veida atkritumi. Ja konstatē šāda veida piesārņojumu (ar atkritumiem), veic atbilstīgus pasākumus , tostarp, ja nepieciešams, sabiedrības informēšanu.	Dažādi	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	NĒ(Nac)	Zema-Vidēja	1a	-
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/98/EK (2008. gada 19. novembris) par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (Dokuments attiecas uz EEZ)										
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, Atkritumu apsaimniek., Citas	Pasākumi "ražotāja paplašinātai atbildībai" (produkta ražotājam)	Lai veicinātu atkritumu atkārtotu izmantošanu un rašanās novēršanu, pārstrādi un atkritumu citādu reģenerāciju, <u>dalībvalstis veic ar tiesību aktiem saistītus un citus pasākumus, lai nodrošinātu</u> , ka katrai fiziskai vai juridiskai personai, kura profesionālos nolūkos projektē, ražo un apstrādā, pārdod vai importē produktus (produkta ražotājs) ir ražotāja paplašināta atbildība . <i>Šādi pasākumi var būt atpakaļ nodotu produktu un atkritumu pieņemšana, kas paliek pēc šo produktu lietošanas, kā arī atkritumu tālāka apsaimniekošana un finansiāla atbildība par šādu darbību. Šajos pasākumos var iekļaut pienākumu sniegt publiski pieejamu informāciju par to, cik lielā mērā attiecīgais produkts ir atkārtoti izmantojams un pārstrādājams</i>	Dažādi	Ieviešana ir obligāta	?	NĒ(Nac)	?	?	(?) Kādi P. tiek īstenoti Latvijā. Kāds ir to ieviešanas statuss (pilnībā ieviesti, procesā, sagaidāmi). Vai ir problēmas/šķēršļi P. ieviešanai.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, Atkritumu apsaimniek., Citas	Pasākumi prdktu projektēšanai	<u>Dalībvalstis var</u> veikt piemērotus pasākumus, lai veicinātu tādu produktu projektēšanu, kas mazina to ietekmi uz vidi un atkritumu radīšanu ražošanas un produktu tālākas izmantošanas gaitā , kā arī lai nodrošinātu par atkritumiem kļuvušu produktu reģenerāciju un apglabāšanu saskaņā ar 4. un 13. pantu.	Dažādi	ieviešana ir brīvprātīga	?	Nē(Nac)	?	?	(?) Kādi P. tiek īstenoti Latvijā. Kāds ir to ieviešanas statuss (pilnībā ieviesti, procesā, sagaidāmi). Vai ir problēmas/šķēršļi P. ieviešanai.
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, Atkritumu apsaimniek., Citas	Pasākumi atkritumu reģenerācijai	<u>Dalībvalstis veic</u> visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu atkritumu reģenerāciju saskaņā ar 4. un 13. pantu. <i>Ja nepieciešams vienkāršot vai uzlabot reģenerāciju, atkritumus savāc atsevišķi, ja tas no tehniskā, ekoloģiskā un ekonomiskā viedokļa praktiski izdarāms, un tos nejauc ar citiem atkritumiem vai citu materiālu, kam ir atšķirīgas īpašības.</i>	Dažādi	ieviešana ir obligāta	?	Nē(Nac)	?	?	(?) Kādi P. tiek īstenoti Latvijā. Kāds ir to ieviešanas statuss (pilnībā ieviesti, procesā, sagaidāmi). Vai ir problēmas/šķēršļi P. ieviešanai.
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, Atkritumu apsaimniek., Citas	Pasākumi produktu atkārtotai izmantošanai	<u>Dalībvalstis vajadzības gadījumā īsteno pasākumus, lai veicinātu produktu atkārtotu izmantošanu</u> un atkārtotas izmantošanas darbību sagatavošanu, piemēram, veicinot <i>otrrreizējas izmantošanas un remonta tīklu izveidi un atbalstu, izmantojot ekonomiskus instrumentus, pasūtījuma kritērijus, kvantitatīvus mērķus vai citus pasākumus.</i>	Dažādi	Apņēmusies ieviest	?	Nē(Nac)	?	?	(?) Kādi P. tiek īstenoti Latvijā. Kāds ir to ieviešanas statuss (pilnībā ieviesti, procesā, sagaidāmi). Vai ir problēmas/šķēršļi P. ieviešanai.
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, Atkritumu apsaimniek., Citas	Pasākumi atkritumu pārstrādei	<u>Dalībvalstis veic pasākumus, lai veicinātu kvalitatīvu pārstrādi</u> , un šajā nolūkā izveido atsevišķas savākšanas sistēmas , ar kuru palīdzību tehniski, videi nekaitīgā veidā un ekonomiski lietderīgi nodrošināt nepieciešamos kvalitātes standartus attiecīgajās pārstrādes nozarēs. <i>Ievērojot 10. panta 2. punktu, līdz 2015. gadam izveido atsevišķas savākšanas sistēmu vismaz papīram, metālam, plastmasai un stiklam.</i>	Dažādi	ieviešana ir obligāta	?	Abi (gan Jā, gan Nac)	?	?	(?) Kādi P. tiek īstenoti Latvijā. Vai/kad ir plānots īstenot atsevišķas savākšanas sistēmas. Kāds ir P. ieviešanas statuss (pilnībā ieviesti, procesā, sagaidāmi). Vai ir problēmas/šķēršļi P. ieviešanai.
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, Atkritumu apsaimniek., Citas	Droša atkritumu apglabāšanas prasība	<u>Dalībvalstis nodrošina</u> , ka, ja nav veikta reģenerācija saskaņā ar 10. panta 1. punktu, atkritumiem piemēro drošas apglabāšanas darbības, kuras atbilst 13. panta noteikumiem attiecībā uz cilvēku veselības un vides aizsardzību.	Dažādi	ieviešana ir obligāta	?	Jā	?	?	(?) Kādi P. tiek īstenoti Latvijā. Kāds ir to ieviešanas statuss (pilnībā ieviesti, procesā, sagaidāmi). Vai ir problēmas/šķēršļi P. ieviešanai.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, Atkritumu apsaimniek., Citas	Atkritumu apsaimniekoš. plānu izstrāde	<u>Dalībvalstis nodrošina</u> , lai to kompetentās iestādes saskaņā ar 1., 4., 13. un 16. pantu izstrādātu vienu vai vairākus atkritumu apsaimniekošanas plānus . Tādi plāni atsevišķi vai kopā aptver visu attiecīgās dalībvalsts ģeogrāfisko teritoriju. <i>Dalībvalstis nodrošina, lai atkritumu apsaimniekošanas plānus izvērtētu un vajadzības gadījumā pārskatītu vismaz reizi sešos gados un, ja nepieciešams, saskaņā ar 9. un 11. pantu.</i>	Reg	ieviešana ir obligāta	?	Abi (Jā plāna/-u izstrādei; NĒ(Nac) plānā iekļaut. P.)	?	?	(?) Kāds ir plānu likumīgais statuss un izstrādes statuss. Vai ir būtiski šķēršļi/problēmas plānu izstrādei. (?) Vai plāns ietver pietiekamus P. efektīvai atkritumu apsaimniekošanai. Kāds ir plānā noteikto P. likumīgais un ieviešanas statuss, vai ir būtiskas problēmas P. ieviešanai.
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, Atkritumu apsaimniek., Citas	Atkritumu rašanās novēršanas programmas izstrāde	<u>Dalībvalstis saskaņā ar 1. un 4. pantu, vēlākais, līdz 2013. gada 12. decembrim izveido atkritumu rašanās novēršanas programmas</u> . <i>Dalībvalstis nodrošina, lai atkritumu rašanās novēršanas programmas izvērtētu un vajadzības gadījumā pārskatītu vismaz reizi sešos gados un, ja nepieciešams, saskaņā ar 9. un 11. pantu.</i>	Reg	ieviešana ir obligāta	?	Abi (Jā Progr. izstrādei; NĒ(Nac) Progr. iekļaut. P.)	?	?	(?) Kāds ir programmas likumīgais statuss un izstrādes statuss. Vai ir būtiski šķēršļi/problēmas programmas izstrādei. (?) Vai programma ietver pietiekamus P. efektīvai atkritumu rašanās novēršanai. Kāds ir programmā noteikto P. likumīgais un ieviešanas statuss. Vai ir būtiskas problēmas P. ieviešanai.
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, Atkritumu apsaimniek., Citas	Aizliegums darbībām ar atkritumiem	<u>Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai aizliegtu atkritumu izmešanu, izgāšanu un nekontrolētu apsaimniekošanu</u> .	Dažādi	ieviešana ir obligāta	?	NĒ(Nac)	?	?	(?) Kādi P. tiek īstenoti Latvijā. Kāds ir P. ieviešanas statuss. Vai ir problēmas P. ieviešanā.
No upēm, Sistemātiska	Ražošana, Atkritumu apsaimniek., Citas	Sodi	<u>Dalībvalstis paredz noteikumus par sankcijām, kas piemērojamas par šīs direktīvas noteikumu pārkāpumiem</u> . Noteiktās sankcijas ir efektīvas, samērīgas un preventīvas.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(?) Vai sankcijas ir noteiktas. Ar kādiem tiesību aktiem.
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (Dokuments attiecas uz EEZ)										
Tieša, Sistemātiska	-	Vides kritēriji publiskajos iepirkumos	Direktīva paredz ar vidi saistītu kritēriju iekļaušanu publiskajos iepirkumos , tādejādi veicinot "Zaļo Publisko Iepirkumu".	Reg	?	?	Abi (gan Jā, gan Nac)	?	?	(?) Kāds ir P. likumīgais un ieviešanas statuss. Vai ir būtiskas problēmas/šķēršļi P. ieviešanai praksē.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/25/ES (2014. gada 26. februāris) par iepirkumu, ko īsteno subjekti, kuri darbojas ūdensapgādes, enerģētikas, transporta un pasta pakalpojumu nozarēs, un ar ko atceļ Direktīvu 2004/17/EK (Dokuments attiecas uz EEZ)										
Tieša, Sistemātiska	-	Vides kritēriji publiskajos iepirkumos	Direktīva paredz ar vidi saistītu kritēriju iekļaušanu publiskajos iepirkumos , tādejādi veicinot "Zaļo Publisko Iepirkumu".	Reg	?	?	Abi (gan Jā, gan Nac)	?	?	(?) Kāds ir P. likumīgais un ieviešanas statuss. Vai ir būtiskas problēmas/šķēršļi P. ieviešanai praksē.
Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un reģionu komiteja: Publiskais iepirkums, ņemot vērā vides uzlabošanas aspektus, COM(2008) 400										
Tieša, Sistemātiska	Sabiedriskais sektors	ZPI popularizēšana	<u>Komisija</u> ir apņēmusies popularizēt "Zaļo publisko iepirkumu" (ZPI, Green Public Procurement).	?	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	(?) Kādi P. tiek īstenoti. Kāds ir to ieviešanas statuss (jau īstenoti, procesā, plānoti/sagaidāmi).
Tieša, Sistemātiska	Sabiedriskais sektors	ZPI pieeja, mērķi un instrumenti	Komisija ierosina <u>dalībvalstīm, Eiropas Parlamentam un Padomei apstiprināt ieteikto pieeju un metodi kopējo ZPI kritēriju noteikšanai, politikas mērķi un ieteiktos instrumentus</u> „zaļā” publiskā iepirkuma ieviešanai lielākā apmērā un labākā kvalitātē.	Reg	Apņēmusies ieviest	?	Jā	?	?	(?) Vai Latvija ir pieņēmusi/apstiprinājusi minētās lietas. Ar kādiem tiesību aktiem/politikas dokumentiem tās ir noteiktas. Kāds ir to ieviešanas statuss. Vai ir būtiskas problēmas to īstenošanā praksē.
Tieša, Sistemātiska	Sabiedriskais sektors	ZPI ieviešanas stratēģija	Komisija ierosina <u>dalībvalstīm, Eiropas Parlamentam un Padomei</u> īstenot iepriekš minēto (pieeju, mērķi, instrumentus), ieviešot valsts ZPI stratēģijas un stiprinot sadarbību, īpaši īstenojot ES finansējuma mehānismus	Reg	Apņēmusies ieviest	?	Jā	?	?	(?) Vai stratēģija ir izstrādāta. Kāds ir tās ieviešanas statuss.
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/89/ES (2014. gada 23. jūlijs) ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas satvaru										
Tieša, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	Jūras telpiskie plānojumi	Katra dalībvalsts izveido un īsteno jūras telpisko plānošanu . Izveidojot un īstenojot jūras telpisko plānošanu, dalībvalstis <u>nem vērā sauszemes un jūras mijiedarbību</u> , apsver ekonomiskos, sociālos un <u>vides aspektus</u> , lai atbalstītu jūrlietu nozaru ilgtspējīgu attīstību un izaugsmi, piemērojot ekosistēmas pieeju un veicinātu attiecīgo darbību un izmantošanas veidu līdzāspastāvēšanu. Ar jūras telpiskajiem plānojumiem dalībvalstis tiecas <u>dot ieguldījumu jūras enerģētikas nozaru, jūras transporta, zvejniecības un akvakultūras nozaru ilgtspējīgai attīstībai, kā arī vides saglabāšanai, aizsardzībai un uzlabošanai</u> . Dalībvalstis jūras telpiskos plānojumus izstrādā pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā līdz 2021. gada 31. martam .	Reg	Ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	Jā	Zema-Vidēja	1b	-

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	JTP reģionālā koordinācija	Plānošanas un pārvaldības procesā dalībvalstis , kurām ir kopīgi jūras ūdeņi, sadarbojas, lai nodrošinātu, ka jūras telpiskie plānojumi ir saskaņoti un koordinēti attiecīgajā jūras reģionā . Šādā sadarbībā jo īpaši ņem vērā transnacionāla rakstura jautājumus.	Reg	ieviešana ir obligāta	ieviešana ir procesā	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	-
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 94/62/EK (1994. gada 20. decembris) par iepakojumu un izlietoto iepakojumu										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada (iekpojuma) atkritumus	Izlietotā iepakojuma nodošanas, savākšanas un reģenerācijas sistēma	Dalībvalstis paredz vajadzīgos pasākumus , lai nodrošinātu tādu sistēmu izveidi , kas ietver (i) lietotā iepakojuma un/vai iepakojuma atkritumu savākšanu no patērētāja, cita galīgā lietotāja vai no atkritumu plūsmas, lai tam piemērotu visatbilstīgākās atkritumu apsaimniekošanas iespējas; (ii) savāktā iepakojuma un/vai izlietotā iepakojuma atkārtotu lietošanu un reģenerāciju , ieskaitot pārstrādi .	Dažādi	ieviešana ir obligāta	?	Nē(Nac)	?	?	(?) Kādi P. ir paredzēti. Kāds ir to ieviešanas statuss. Vai ir būtiskas problēmas/šķēršļi P. ieviešanai.
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada (iekpojuma) atkritumus	Iepakojuma marķēšanas un identifikācijas prasības	Lai veicinātu savākšanu, otrreizēju izmantošanu un reģenerāciju, tostarp pārstrādi, ražotāji veic iepakojumu atbilstīgu marķēšanu uz paša iepakojuma vai arī uz tā etiķetes. Marķējumam ir jābūt skaidri saredzamam un viegli izlasāmam. Tam ir jābūt pietiekami noturīgam un jāsaglabājas arī pēc iepakojuma atvēršanas.	Reg	ieviešana ir obligāta	?	Jā	?	?	(?) Kāds ir P. ieviešanas statuss. Vai ir būtiskas problēmas/šķēršļi P. ieviešanai.
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada (iekpojuma) atkritumus	Iepakojuma pamatprasības un standartizācija	Dalībvalstis nodrošina, ka tirgū laiž tikai tādu iepakojumu, kas atbilst visām šajā direktīvā, tostarp II pielikumā, paredzētajām pamatprasībām (II pielikuma prasības attiecas uz iepakojuma sastāvu un atkārtotas lietošanas, reģenerācijas un pārstrādes iespējām) . Šīs pamatprasības ir izpildītas, ja iepakojums atbilst: a) atbilstīgiem saskaņotiem standartiem, kuru atsauces numuri ir publicēti Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī; b) attiecīgajiem valsts standartiem.	Dažādi	ieviešana ir obligāta	?	Jā	?	?	(?) Kāds ir P. ieviešanas statuss. Vai ir būtiskas problēmas/šķēršļi P. ieviešanai.
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada (iekpojuma) atkritumus	Pasākumi patērētāju informēšanai	Dalībvalstis paredz pasākumus , lai nodrošinātu, ka iekpojuma lietotājiem un jo īpaši patērētājiem ir pieejama informācija par : (i) tiem pieejamajām nodošanas, savākšanas un reģenerācijas sistēmām; (ii) viņu lomu, veicinot iepakojuma un izlietotā iepakojuma atkārtotu lietošanu, reģenerāciju un pārstrādi; (iii) tirgū esošā iepakojuma marķējuma nozīmi; (iv) atbilstīgiem iepakojuma un izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas plānu elementiem, kas minēti 14. pantā. Dalībvalstis veicina arī patērētāju informēšanas un izglītošanas kampaņas.	In, Reg	ieviešana ir obligāta	?	Nē(Nac)	?	?	(?) Kādi P. ir paredzēti/tiek veikti. Kāds ir to ieviešanas statuss. Vai ir būtiskas problēmas/šķēršļi P. ieviešanai.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada (iepakojuma) atkritumus	Atkritumu apsaimniekoš. plānā iekļaujamie pasākumi	Dalībvalstis iekļauj 2008/98/EK Direktīvā paredzētajos atkritumu apsaimniekošanas plānos īpašu nodaļu attiecībā uz iepakojuma un izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu , ietverot tajā 4. un 5. pantā pasākumus : - Dalībvalstis nodrošina to, ka papildus tiem pasākumiem, kas <u>izlietotā iepakojuma atkritumu rašanās novēršanai</u> veikti saskaņā ar 9. pantu, īsteno arī citus <u>preventīvos pasākumus</u> ; - Dalībvalstis <u>var veicināt iepakojuma sistēmu otrreizēju izmantošanu</u> , ko veic saskaņā ar Līgumu un, nenodarot kaitējumu videi.	Reg	Ieviešana ir obligāta	?	NĒ(Nac)	?	?	(?) Kādi P. ir paredzēti/tiek veikti (attiecībā uz iepakojuma apsaimniekošanu). Kāds ir to ieviešanas statuss. Vai ir būtiskas problēmas/šķēršļi P. ieviešanai.
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada (iepakojuma) atkritumus	Ekonomiskie līdzekļi	<u>Padome</u> paredz ekonomiskus līdzekļus , lai veicinātu direktīvā paredzēto mērķu izpildi. Ja šādi pasākumi nav paredzēti, <u>dalībvalstis var</u> saskaņā ar Kopienas vides politikas pamatprincipiem, cita starpā, saskaņā ar "piesārņotājs maksā" principu, kā arī atbilstīgi no Līguma izrietošajiem principiem, <u>paredzēt pasākumus</u> , lai īstenotu minētos mērķus.	Ek	Apņēmusies ieviest	?	?	?	?	(?) Vai šādi P. (ekonomiskie līdzekļi) ir paredzēti. Kādis ir to ieviešanas statuss (ieviesti, procesā, sagaidāmi/plānoti). Vai ir būtiskas problēmas/šķēršļi to ieviešanai.
Padomes Direktīva 1999/31/EK (1999. gada 26. aprīlis) par atkritumu poligoniem										
No upēm, Sistemātiska	Atkritumu apsaimniek.	Noteikumi poligona vietas izvēlei	Izvēloties vietu poligonam, tostarp jāievēro šādi nosacījumi : (i) attālumi no poligona robežas līdz dzīvojamajiem un atpūtas rajoniem, ūdensceļiem, ūdenstilpēm un citiem lauksaimnieciskiem vai pilsētas objektiem; (ii) gruntsūdens, piekrastes ūdeņu vai dabas aizsardzības zonu tuvums; u.c.	Reg	Ieviešana ir obligāta	?	Abi (gan Jā, gan Nac)	?	?	(?) Kāds ir P. ieviešanas statuss. Vai ir būtiskas problēmas/šķēršļi P. ieviešanai.
No upēm, Sistemātiska	Atkritumu apsaimniek.	Pasākumi (darbības veicējiem)	Veic pasākumus , lai mazinātu poligona radītos traucējumus un apdraudējumu, ko izraisa, tostarp <u>materiālu iznēsāšana ar vēju</u> .	T/T	Ieviešana ir obligāta	?	NĒ(Nac)	?	?	(?) Vai šādi P. ir paredzēti. Kāds ir to ieviešanas statuss. Vai ir būtiskas problēmas/šķēršļi P. ieviešanai.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
No upēm, Sistemātiska	Atkritumu apsaimniek.	Atbilstības nosacījumi esošiem poligoniem	Dalībvalstis veic pasākumus, lai <u>poligoni, kuriem ir izdota atļauja vai kuri jau darbojas</u> šīs direktīvas transponēšanas laikā, nevarētu turpināt darbību, ja vien nav izpildīti turpmāk noteiktie nosacījumi: - poligona apsaimniekotājs sagatavo un iesniedz kompetentajām iestādēm apstiprināšanai <u>poligona projekta un darbības uzlabošanas plānu</u> . Ja kompetentās iestādes pieņem lēmumu par poligona darbības turpināšanu: - pamatojoties uz apstiprināto poligona projekta un darbības uzlabošanas plānu, kompetentā iestāde <u>apstiprina izpildāmos darbus un nosaka pārejas periodu plāna izpildei</u> .	Reg	Ieviešana ir obligāta	?	Jā	?	?	(?) Kāds ir P. ieviešanas statuss. Vai ir būtiskas problēmas/šķēršļi P. ieviešanai.
No upēm, Sistemātiska	Atkritumu apsaimniek.	Poligona ekspluatācijas kontroles un monitoringa programma	Poligona apsaimniekotājs ekspluatācijas fāzē īsteno kontroles un monitoringa programmu , kas paredzēta III pielikumā.	Reg	Ieviešana ir obligāta	?	Abi (gan Jā, gan Nac)	?	?	
No upēm, Sistemātiska	Atkritumu apsaimniek.	Poligona kaitīgās ietekmes novēršanas pasākumi	Apsaimniekotājs ziņo kompetentajai iestādei par jebkuru ievērojamu kaitīgu iedarbību uz vidi, kas atklāta, izpildot kontroles un monitoringa procedūras, un ievēro kompetentās iestādes lēmumu par novēršanas pasākumu veidu un grafiku .	Dažādi (Nac)	Ieviešana ir obligāta	?	Nē(Nac)	?	?	
No upēm, Sistemātiska	Atkritumu apsaimniek.	Neatbilstošu poligonu slēgšana	Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus , lai cik ātri iespējams slēgtu poligonus , kuriem saskaņā ar 8. pantu nedod atļauju darbības turpināšanai.	Reg, Nac	Ieviešana ir obligāta	?	Jā	?	?	
No upēm, Sistemātiska	Atkritumu apsaimniek.	Slēgto poligonu uzraudzība	Pēc poligona galīgās slēgšanas apsaimniekotājs atbild par tā uzturēšanu, monitoringu un kontroli , cik ilgi kompetentā iestāde to uzskata par vajadzīgu, ņemot vērā laiku, cik ilgi poligons var būt kaitīgs.	Reg, Nac	Ieviešana ir obligāta	?	Abi (gan Jā, gan Nac)	?	?	
No upēm, Sistemātiska	Atkritumu apsaimniek.	Slēgto poligonu kaitīgās ietekmes novēršanas pasākumi	Pēc poligona galīgās slēgšanas apsaimniekotājs ziņo kompetentajai iestādei par jebkuru ievērojamu kaitīgu iedarbību uz vidi, kas atklāta, izpildot kontroles procedūras, un ievēro kompetentās iestādes lēmumu par novēršanas pasākumu veidu un grafiku .	Dažādi (Nac)	Ieviešana ir obligāta	?	Nē(Nac)	?	?	

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Padomes Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniecība	Notekūdeņu savākšana (apdzīvotām vietām)	DV nodrošina, ka visām aglomerācijām ir komunālo NŪ kanalizācijas sistēmas: i) līdz 1998. gada decembrim izveido kanalizācijas sistēmas NŪ novadīšanai "jūtīgajās teritorijās", no aglomerācijām, kuru CE. > 10 000. ii) vēlākais līdz 2000. gada decembrim tām aglomerācijām, kuru CE ir 15 000 un vairāk, iii) vēlākais līdz 2005. gada decembrim tām aglomerācijām, kuru CE ir starp 2 000 un 15 000. Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris. Lieluma kategorijas var būt specifiska katrai valstij.	T/T	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Vidēja (Nenot. P. ievieš. - šķēršļi)	1a un 1b	Finansējums nepietiekamība. Arī pēc kanalizācijas sistēmu izbūves, paliek mājsaimniecības, kas nav pieslēgtas pie šīm sistēmām.
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniecība	Notekūdeņu attīrīšanas standarti (pilsētas)	Dalībvalsts nodrošina, ka komunālos notekūdeņus, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms novadīšanas atkārtoti attīra vai attīra līdzvērtīgi saskaņā ar sekojošiem nosacījumiem: i) vēlākais līdz 2000. gada 31. decembrim — visām novadīšanām no aglomerācijām ar vairāk nekā 15 000 CE, ii) vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim — visām novadīšanām no aglomerācijām ar 10 000 līdz 15 000 CE, iii) vēlākais līdz 2005. gada 31. decembrim — visām novadīšanām saldūdeņus un estuāros no aglomerācijām ar 2 000 līdz 10 000 CE. Lieluma kategoriju var būt specifiska katrai valstij. Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	Reg	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniecība	Notekūdeņu attīrīšanas standarti (apdzīvotām vietām)	Dalībvalstis nodrošina, ka vēlākais līdz 1998. gada decembrim visi komunālie notekūdeņi no aglomerācijām ar CE lielāku par 10 000, kas nonāk kanalizācijas sistēmās, pirms izvadīšanas "jūtīgajās teritorijās" (noteiktas 5. pantā) tiek pakļauti stingrākai attīrīšanai (nekā atkārtotai vai līdzvērtīgai attīrīšanai). Ieviešanas beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniecība	Notekūdeņu attīrīšanas standarti (ražošanas NŪ)	Dalībvalsts nodrošina, ka rūpniecisko NŪ novadīšana tiek veikta tikai ar iepriekšēju regulējumu un/vai īpašām kompetentas iestādes vai atbilstošas institūcijas atļaujām: (i) līdz 1993. gada decembrim rūpniecisko NŪ novadīšanai kanalizācijas sistēmās un komunālo NAI un (ii) līdz 2000. gada decembrim bioloģiski noārdāmiem rūpnieciskiem NŪ no III pielikumā minētajām rūpniecības nozarēm, kas pirms novadīšanas saņemtajos ūdeņos nenonāk komunālo NAI - tas attiecas uz novadīšanām no rūpniecām, kas pārstāv 4 000 un vairāk CE. Ieviešana beigu termiņš Latvijai ir 2015. gada decembris.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	Reizēm var būt gadījumi, kad nav atbilstības prasībām, vai notiek negadījumu piesārņojuma noplūdes.
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Komunālie NŪ, Rūpniecība	Attīrīto NŪ un dūņu atkārtota izmantošana	Attīrītos notekūdeņus un dūņas, kas radušās no notekūdeņu attīrīšanas, izmanto atkārtoti, kad vien tas ir piemēroti.	Nac	Ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan sagaidāms	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a un 1b	Varētu būt nepieciešama turpmāka NŪ dūņu apjoma samazināšana, kas tiek novietotas pagaidu uzglabāšanai.
Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai, ar ko groza Direktīvu 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu, lai samazinātu vieglās plastmasas iepakojumu maisiņu patēriņu (Dokuments attiecas uz EEZ), COM(2013) 761										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Citas	Nacionālie pasākumi	Dalībvalstis divu gadu laikā pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā veic pasākumus, lai panāktu vieglās plastmasas iepakojumu maisiņu patēriņa samazinājumu attiecīgās dalībvalsts teritorijā. <i>Šajos pasākumos var izmantot valsts mērogā paredzētus samazināšanas mērķus, ekonomiskos instrumentus un, atkāpjoties no šīs direktīvas 18. panta, tirdzniecības ierobežojumus.</i>	Nac	Aņņēmusies ieviest	Sagaidāms	Nē(Nac), Nē(Sag)	Augsta (Nenot. par P.)	1b/ iespējams 2a?	(?) Vai var sagaidīt, ka direktīva tiks pieņemta. Vai ir jau zināmi nacionālie P (kas tiktu ieviesti).
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem (arī Regula (EK) Nr. 660/2014 (2014.gada 15.maijs), kas izdara labojumus Regulā (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem)										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/ aktivitātēm (SM & LJA koment.)	Paziņošanas prasība	Uz 3.(1) pantā minētajiem atkritumu sūtījumiem attiecas iepriekšējas rakstiskas paziņošanas un piekrišanas procedūra, kas noteikta Regulā.	Reg	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/ aktivitātēm (SM & LJA koment.)	Informācijas sniegšanas prasības	Uz 3.(2) pantā minēto atkritumu sūtījumiem reģenerācijas nolūkā gadījumā, kad vesto atkritumu daudzums ir lielāks par 20 kg, attiecas vispārējās informācijas prasības atbilstīgi 18. pantam.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
		Finansiālās garantijas vai apdrošinājums	Uz visiem atkritumu sūtījumiem, kuriem ir nepieciešams paziņojums, attiecas prasība sniegt finanšu garantiju vai līdzvērtīgu nodrošinājumu, kas sedz: transporta izmaksas; reģenerācijas vai apglabāšanas izmaksas, tostarp jebkuru nepieciešamo pagaidu darbību izmaksas; un izmaksas, kas saistītas ar uzglabāšanu 90 dienas. <u>Finanšu garantija vai līdzvērtīgs nodrošinājums ir paredzēts, lai segtu izmaksas, kas rodas saistībā ar: gadījumiem, kad sūtījums vai reģenerācija, vai apglabāšana nevar tikt pabeigta, kā tas paredzēts, saskaņā ar 22. pantu; un gadījumiem, kad sūtījums vai reģenerācija, vai apglabāšana ir nelikumīga, kā minēts 24. pantā.</u>	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
		Papildu noteikumi	Papildu noteikumi attiecībā uz pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām: Atkritumu sūtījumiem, kas paredzēti pagaidu reģenerācijas un apglabāšanas darbībām, piemēro papildu noteikumus saskaņā ar šīs direktīvas 15. pantu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
		Informācijas sniegšanas prasības	Kompetentās nosūtīšanas vai galamērķa iestādes var nodrošināt publisku pieejamību informācijai par to sūtījumu paziņojumiem, kuriem tās ir devušas piekrišanu, ja attiecīgā informācija nav konfidenciāla saskaņā ar attiecīgās valsts vai Kopienas tiesību aktiem.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
		Paziņošanas prasība	Ja kāda no iesaistītajām kompetentajām iestādēm konstatē, ka atkritumu sūtījums nevar tikt veikts, kā paredzēts saskaņā ar paziņojuma un pārvietošanas dokumentu, tā nekavējoties informē kompetento nosūtīšanas iestādi. Ja reģenerācijas vai apglabāšanas uzņēmums noraida saņemto kravu, tas nekavējoties informē kompetento galamērķa iestādi.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
		Izmaksu atlīdzināšana	Pienākumu segt atbilstīgas un proporcionālas administratīvas izmaksas, kas rodas paziņošanas un uzraudzības procedūru īstenošanā, kā arī atbilstīgas analīzes un pārbaudes parastās izmaksas var uzlikt paziņotājam.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība, Papildināt arī ar citām nozarēm/ aktivitātēm (SM & LJA koment.)	Atkritumu eksporta aizliegums	1. Visa veida atkritumu eksports no Kopienas apglabāšanas nolūkā ir aizliegts. Šis aizliegums neattiecas uz to atkritumu eksportu, kas paredzēti apglabāšanai EBTA valstīs, kas ir arī Bāzeles Konvencijas puses. 2. 36. pantā minēto atkritumu eksports no Kopienas reģenerācijas nolūkā valstīs, kurās nepiemēro ESAO lēmumu, ir aizliegts. 3. Atkritumu eksports no Kopienas uz Antarktiku ir aizliegts.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
		Atkritumu importa aizliegums	1. Atkritumu imports Kopienā apglabāšanas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 41. pantā uzskaitītajām valstīm. 2. Visa veida atkritumu imports Kopienā reģenerācijas nolūkā ir aizliegts, izņemot importu no 43. pantā minētajām valstīm.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
		Prasības (pienācīgās prasības operatoriem)	Radītājs, paziņotājs un citi uzņēmumi, kas iesaistīti atkritumu sūtījumā un/vai to reģenerācijā, vai apglabāšanā, <u>veic nepieciešamos pasākumus</u> , lai nodrošinātu, ka jebkuri to sūtītie atkritumi tiek apsaimniekoti, neizraisot apdraudējumu cilvēku veselībai, un tas tiek veikts <u>videi drošā veidā</u> visā sūtījuma, kā arī reģenerācijas un apglabāšanas laikā.	Nac	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
		Sodi	Dalībvalstis paredz noteikumus par sodiem, kas piemērojami par šīs regulas noteikumu pārkāpumiem, un veic visus nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu, ka tos īsteno. Noteiktajiem sodiem ir jābūt efektīviem, samērīgiem un preventīviem.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
		Sadarbība	Dalībvalstis, atbilstīgos un nepieciešamos gadījumos sazinoties ar Komisiju, sadarbojas ar citām Bāzeles Konvencijas pusēm un starpvalstu organizācijām, cita starpā veicot apmaiņu un/vai daloties informācijā, veicinot videi nekaitīgu tehnoloģiju ieviešanu un attiecīgo labas prakses kodeksu izstrādi.	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(?) Vai P. ir ieviests.
Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 508/2014 (2014. gada 15. maijs) par Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un ar ko atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2328/2003, (EK) Nr. 61/2006, (EK) Nr. 1198/2006 un (EK) Nr. 791/2007 un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1255/2011										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Zvejniecība	Finans. atbalsts "atkritumu zvejošanas" aktivitātēm	Lai saistībā ar ilgtspējīgām zvejas darbībām un vajadzības gadījumā ar zvejnieku līdzdalību aizsargātu un atjaunotu jūras bioloģisko daudzveidību un ekosistēmas, <u>EJZF var atbalstīt tostarpā šādās darbības: zvejnieku veikta atkritumu savākšana jūrā</u> , piemēram, pazaudētu zvejas rīku un jūras piesārņojuma savākšana.	Ek	ieviešana ir brīvprātīga	?	Jā	?	?	(?) Vai 2014-2020 periodā Latvijā tiek plānots atbalsts šādām darbībām. Vai ir kāda konkrētāka informācija par plānotajiem kopējiem finansiālā atbalsta apjomiem šai aktivitātei.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	Finans. atbalsts atkritumu iekārtu infrastruktūrai ostās	Lai paaugstinātu izkrauto produktu kvalitāti, kontroli un izsekojamību, palielinātu energoefektivitāti, veicinātu vides aizsardzību un uzlabotu drošību un darba apstākļus, <u>EJZF var atbalstīt ieguldījumus</u> zvejas ostu, izsoļu namu, izkraušanas vietu un patvēruma vietu infrastruktūras uzlabošanā, tostarp ieguldījumus atkritumu un jūras piesārņojuma savākšanas iekārtās.	Ek	Ieviešana ir brīvprātīga	?	Jā	?	?	(?) Vai 2014-2020 periodā Latvijā tiek plānots atbalsts šīm darbībām. Vai ir kāda konkrēta informācija par plānotajiem kopējiem finansiālā atbalsta apjomiem šai aktivitātei.
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Kuģniecība, Citas	Reģionālais rīcības plāns jūras atkritumu samazināšanai	Līdz 2015.gadam izstrādāt reģionālu rīcības plānu ar mērķi panākt būtisku kvantitatīvu jūras atkritumu samazinājumu līdz 2025.gadam, salīdzinot ar 2015. gadu un lai novērstu kaitējumu piekrastes un jūras videi.	Reg	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms	Abi (Jā plāna izstrādei, Nē(Sag) pasāk.)	Zema-Vidēja	1b	(Bet P., kas varētu tikt noteikti plānā šobrīd nav zināmi).
HELCOM BJRP: Rekomendācija 28E/10 (15.11.2007.) par "netiešās maksas" sistēmas piemērošanu kuģu atkritumiem un zvejas tīklos noķertajam jūras piegružojumam Baltijas jūras reģionā										
Tieša, Sistemātiska	Kuģniecība (visa veida kuģi)	"Netiešās maksas" sistēma	Izveidot harmonizētu "netiešās maksas" sistēmu atkritumu uzņemšanas iekārtu darbībai ostās līdz 2000.gada 1.janvārim kuģu radītiem atkritumiem, kas minēti MARPOL 73/78 I pielikumā (mašintelpu naftas atkritumi), un līdz 2006. gada 1.janvārim atkritumiem, uz kuriem attiecas IV pielikums (notekūdeņi) un V pielikums (atkritumi). Ieteicams arī, lai zvejas tīklos nozvejotie atkritumi tiktu segti saskaņā ar "netiešās maksas" sistēmu. Atbrīvojumi: kompetentā iestāde var atbrīvot kuģi no pienākuma maksāt, ja tas nodarbojas ar regulāriem reisiem, un tiek nodrošināts, ka likvidēšanas prasības tiks izpildītas uz kuģa rēķina.	Ek	Apņēmusies ieviest	P.ir ieviests (izņēmumi zvejas kuģiem)	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
HELCOM Rekomendācija 29/2 (05.05.2008.) par jūras piesārņojumu ar atkritumiem Baltijas jūras reģionā										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Norādīt nozares (Kuģniecība neitilpstskat. koment.)	Monitorings	Atzīt vienu vienotu metodi paraugu ņemšanai un ziņošanai par jūras atkritumiem, kas atrasti pludmalēs (sniegtajai Rekomendācijas pielikumā) un aicināt to izmantot dažādu jūras atkritumu apsekojumu iniciatīvās , lai sasniegtu salīdzināmus rezultātus. IESAKA ARĪ, visām Baltijas jūras valstīm atbalstīt pludmales atkritumu uzraudzības pasākumus.	Reg	Apņēmusies ieviest	Neskaidrs (Valsts monit.) P. ir ieviests (sabiedr. monit.)	Nē(Sag), Nē(Nac)	Zema-Vidēja (Sabiedr. monit.) Augsta (Valsts monit. - Nenot. par P. un tā ievieš.)	1a un iespējams 2a	Nav vēl venošanās HELCOM līmenī. "Reģionālais rīcības plāns" attiecībā uz jūras atkritumiem (tiek izstrādāts), varētu ietvert rekomendācijas. Līdz ar to šobrīd šāds nac.monit. nav paredzēts. Finansējuma trūkums (regulāram) nacionālajam monitoringam.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Norādīt nozares (Kuģniecība neitilpstskat. koment.)	Piekrastes sakopšanas kampaņu atbalstīšana	Atbalstīt pludmales sakopšanas kampaņas un sadarboties ar vietējām pašvaldībām un nevalstiskajām organizācijām šajā jautājumā. Latvijā: Regulārās pludmales sakopšanas aktivitātes: - Pašvaldības veic savu izveidoto peldvietu sakopšanu (peldvietas, kuras ir apstiprinātas ar MK not.; sakopšanas prasību nosaka MK not. 38; šīs prasības tiek īstenotas; aktivitātes tiek finansētas no pašvaldību budžeta). - Privāto uzņēmēju veiktā pludmales sakopšana (uzņēmumi kempingu teritorijās; stāvvietu apsaimniekotāji, kuriem ir noslēgts līgums ar pašvaldību). Regulārās pludmales sakopšanas talkas/kampaņas ar sabiedrības līdzdalību: talka katru pavasari kampaņas "Lielā talka" ietvaros ; ikvasaras atkritumu savākšana un uzskaitē kampaņas "Mana jūra" ietvaros .	T/T	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a	(P. (minētās regulārās aktivitātes/ kampaņas/talakas) tiek regulāri veikti.)
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Norādīt nozares (Kuģniecība neitilpstskat. koment.)	Sabiedrības informēšanas aktivitātes	Sadarbojoties ar vietējām pašvaldībām, veicināt sabiedrības informētību par jūras atkritumu negatīvo ietekmi uz piekrastes un jūras ekosistēmām. Latvijā: Svarīgākās (pastāvīgās, ilgtermiņa) programmas/kampaņas: (1) Svarīgākā (pastāvīga, ilgtermiņa, VIF prioritāra) – kampaņa „Mana Jūra”. (2) Eko-skolu programmas tēmu "ūdens", "atkritumi", "skolas vide un apkārtnē" īstenošana piekrastes skolās. (3) Zilā Karoga programmas obligātās vides izglītības aktivitātes pašvaldībās (pēc ZK kritērijiem pašvaldībām jānodrošina vides izglītības aktivitātes par šo tematiku).	In	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests	Nē(Nac)	Zema-Vidēja	1a (un 1b?)	(Minētās kampaņas/ programmas ir īstenotas un turpināsies. Varētu būt zināma paplašināšana to darbībā (1b?)).
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Zvejniecība	"Atkritumu zvejošanas" aktivitāšu stimulēšana	Ņemt vērā iespējamus stimulus, lai mudinātu zvejniekus transportēt savos zvejas tīklos nozvejotos atkritumus līdz ostas pieņemšanas iekārtām.	Ek	Apņēmusies ieviest	Sagaidāms/ Neskaidrs/ Nenoteikts?	Abi (gan Jā, gan Nac)	?	1b vai iespējams 2a?	(?) Vai Latvijā šāds P. tiek plānots (piem., saistībā ar finansiālo atbalstu no EJZF).
Zaļā Grāmata par Eiropas stratēģiju par plastmasas atkritumiem vidē, COM(2013) 123										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Atkritumu apsaimniek.	Mērķi/ Rīcības virzieni	1. Atkritumu hierarhijas piemērošana plastmasas atkritumu apsaimniekošanā: Pakāpeniski mazinot vai aizliedzot plastmasas atkritumu apglabāšanu poligonos, proti, ieviešot grozījumus atkritumu poligону Direktīvā 1999/31/EK.	NZ	Nav zināms	?	?	?	?	(?) Vai P. ir noteikti. Kāds ir to likumīgais un ieviešanas statuss. Vai ir būtiskas problēmas/ šķēršļi P. ieviešanai. Ar kādiem LV tiesību aktiem P. ir noteikti.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Ražošana, Tirdzniecība	Mērķi/ Rīcības virzieni	2. Mērķu īstenošana, plastmasas pārstrāde un brīvprātīgas iniciatīvas: (i) Apsvērt iespēju noteikt vēl citus konkrētus plastmasas atkritumu otrreizējās pārstrādes mērķus papildus plastmasas iepakojumiem; (ii) Brīvprātīga darbība, piem., "ilgtspējīga iepakojuma pamatnostādņu" izveide, kuras ražotāji un mazumtirgotāji apņēmusi pildīt. Šāda iniciatīva varētu ietvert parametru noteikšanu, kā vērtēt iepakojuma ilgtspēju, plastmasas iepakojuma ražotājiem pieejamās labākās metodes, neatkarīgu marķēšanas sistēmu, lai novērtētu patērētāju individuālo "pēdu", informācijas kampaņas, lai palielinātu patērētāju informētību par plastmasas apdraudējumiem un plastmasas atkritumu likvidēšanu, un dalītās savākšanas organizēšanu.	NZ	Nav zināms	?	?	?	?	(?) Kādi ir plānotie/sagaidāmie P. (vai tie ir jau izstrādāti). Kāds ir to likumīgais un ieviešanas statuss. Vai sagaidāmas būtiskas problēmas/šķēršļi P. ieviešanai. Ar kādiem LV tiesību aktiem P. ir noteikti.
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Ražošana, Tirdzniecība, Patērētāji	Mērķi/ Rīcības virzieni	3. Pievēršanās patērētāju uzvedībai: Dažiem plastmasas izstrādājumiem (piemēram, dzērienu PET pudelēm) var piemērot depozīta un atpakaļpieņemšanas sistēmu. Attiecībā uz dažiem plastmasas izstrādājumiem jauni uzņēmējdarbības modeļi, piemēram, nomas sistēmas, kurās ražotājs ir izstrādājuma īpašnieks, var būt noderīgs līdzeklis, lai nodrošinātu, ka priekšmetu savāc un apstrādā videi drošā veidā.	NZ	Nav zināms	?	?	?	?	(?) Kādi ir plānotie/sagaidāmie P. (vai tie ir jau izstrādāti). Kāds ir to likumīgais un ieviešanas statuss. Vai sagaidāmas būtiskas problēmas/šķēršļi P. ieviešanai. Ar kādiem LV tiesību aktiem P. ir noteikti.
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Ražošana	Mērķi/ Rīcības virzieni	4. Ceļā uz ilgtspējīgākām plastmasām: Bīstamu vielu saturs samazināšana plastmasās uzlabotu to pārstrādājāmību. Ceļvedī par resursu efektīvu izmantošanu Eiropā ierosināts, ka līdz 2020. gadam visas īpaši bīstamās vielas būtu jāiekļauj REACH kandidātvielu sarakstā, kas ietvertu attiecīgās plastmasas piedevas. Svarīga ir arī atbilstīga informācijas plūsma no ražotājiem uz pārstrādātājiem.	NZ	Nav zināms	?	?	?	?	(?) Kādi ir plānotie/sagaidāmie P. (vai tie ir jau izstrādāti). Kāds ir to likumīgais un ieviešanas statuss. Vai sagaidāmas būtiskas problēmas/šķēršļi P. ieviešanai. Ar kādiem LV tiesību aktiem P. ir noteikti.
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Ražošana	Mērķi/ Rīcības virzieni	5. Plastmasu un plastmasas izstrādājumu izturīgums: Viens no risinājumiem varētu būt ekodizaina noteikumu izstrāde, nosakot konkrētus kritērijus par otrreizēju izmantojamību, izturīgumu, remontējamību un modulāru konstrukciju, kā jau paredzēts Atkritumu pamatdirektīvas 9. panta 1. punktā.	NZ	Nav zināms	?	?	?	?	(?) Kādi ir plānotie/sagaidāmie P. (vai tie ir jau izstrādāti). Kāds ir to likumīgais un ieviešanas statuss. Vai sagaidāmas būtiskas problēmas/šķēršļi P. ieviešanai. Ar kādiem LV tiesību aktiem P. ir noteikti.

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Ražošana, Patērētāji	Mērķi/ Rīcības virzieni	6. Bioloģiski noārdāmas plastmasas un no bioloģiskām izejvielām ražotas plastmasas veicināšana: priekšlikumi skar izpēti un izglītošanu; tostarp pastāv atklāts jautājums ir par to, cik lielā mērā bioloģiski noārdāma plastmasa var atrisināt problēmas saistībā ar jūras piesārņojumu ar plastmasu.	Zlzp, In	Nav zināms	?	?	?	?	(?) Kādi ir plānotie/sagaidāmie P. (vai tie ir jau izstrādāti). Kāds ir to likumīgais un ieviešanas statuss. Vai sagaidāmas būtiskas problēmas/šķēršļi P. ieviešanai. Ar kādiem LV tiesību aktiem P. ir noteikti.
Politikas iniciatīvas: "Zaļā" iepirkuma popularizēšana privāto patērētāju sektorā										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Sabiedrība kopumā	"Zaļā" iepirkuma popularizēšana privāto patērētāju sektorā	Zaļā iepirkuma stimulēšana privāto patērētāju sektorā, izmantojot Dolceta (<i>'Developing On-Line Consumer Education and Training for Adults'</i>), tiešsaistes patērētāju izglītības vietni ar 27 valstu versijām 21 valodā, ko finansē no Eiropas Komisijas . Lietotājam draudzīgā un pieejamā veidā, tā piedāvā informāciju par dažādiem patērētāju jautājumiem, tai skaitā par vienreizlietojamo izstrādājumu un vienvirziena iepakojuma ietekmi uz vidi.	In	?	?	?	?	?	(?) Kas Latvijā tiek darīts saistībā ar šo P. (t.sk. informācija par to ieviešanas situāciju - statusu, problēmām).
Politikas iniciatīvas: Piekrastes sakopšanas aktivitātes										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	Piekrastes sakopšanas aktivitātes	Sabiedrības līdzdalība pludmaļu sakopšanas aktivitātēs palielina vispārējo izpratni par atkritumu jautājumu. Šādas shēmas, ļauj cilvēkiem aktīvi iesaistīties praktiskajos pasākumos, lai samazinātu jūras atkritumus un vairotu izpratni par nepieciešamību novērst piekrastes piesārņošanu. <i>Pasaules aktivitātes: Blue Flag, Clean Up the World, International Coastal Cleanup (ICC), Project AWARE Foundation, World Environment Day, u.c.</i> <i>Eiropas aktivitātes: Coast watch, European Week for Waste Reduction, Keep Baltic Tidy, Ocean Initiatives, Surfrider Foundation Europe, u.c.</i> Regulāras pludmales sakopšanas talkas/kampanas Latvijā ar sabiedrības līdzdalību: - Talka notiek katru pavasari kampanas "Lielā talka" ietvaros (organizē Biedrība "Pēdas"). - Latvijas Vides izglītības Fonda organizētās ikvasaras kampanas "Mana jūra" ietvaros mēneša laikā tiek nostaiģāta visa Latvijas piekraste un atsevišķās vietās notiek atkritumu savākšana un uzskaitē.	T/T	Ieviešana ir brīvprātīga	P. ir ieviests (minētājām talkām/ kampanām)	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema-Vidēja	1a	(Minētās talkas/ kampanas tiek regulāri veiktas un sagaidāms, ka turpināsies.)

Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Politikas iniciatīvas: Zilais karogs										
Tieša un no upēm, Sistemātiska	Visas, kas rada atkritumus piekrastē un jūrā	Zilā karoga sertifikāts	Zilā karoga (ZK) sertifikāts (tūrisma ekosertifikāts) tiek piešķirts trijās kategorijās – <u>Zilais Karogs peldvietām</u> , <u>Zilais Karogs jahtu ostām</u> , kā arī Zilais karogs individuālajām jahtām. Kritēriju ieviešana nodrošina pilnvērtīgu metodoloģiju peldvietu apsaimniekošanai, kurā ir ņemti vērā visi vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības faktori, un pievērsta liela uzmanība vides kvalitātes uzturēšanai un bioloģiskās daudzveidības aizsargāšanai. Peldvietām, lai iegūtu Zilā Karoga balvu ir jāatbilst divdesmit deviņiem kritērijiem un jahtu ostām - divdesmit diviem. Šobrīd (Dec.2014) Latvijas jūras piekrastē ir 15 ZK vietas (pludmales un jahtu ostas). Līdz 2020.g. ir plānotas/sagaidāmas papildus jaunas.	Reg (serifikāc.), Dažādi (P., lai saņemtu certif.)	Ieviešana ir brīvprātīga	Gan ieviests, gan sagaidāms (jaunas pludmales ar ZK certif.)	Jā	Vidēja (Progr., esošām ZK pludmalēm) Vidēja-Augsta (jaunām ZK pludmalēm)	1a un 1b/ iespējams 2a	* Attiecībā uz Programmas (turpmāko) īstenošanu Latvijā, neskaidrības par Prog. turpmāko statusu, finansējums dalībai kustībā (piem. sertifikācijas komisijas darbam). * ZK sertifikāta iegūšanai: (1) izmaksas atbilstības sasniegšanai; (2) ūdens kvalitāte (nepieciešama "izcila peldūdens kvalitāte", tai neatbilst daļa peldvietu).

5.7. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar slodzi no fiziskas iedarbības uz jūras vidi

5.7.1. Apkopojums par esošiem un plānotiem nozaru politiku pasākumiem

5.pielikuma 19.tabula. Analīzē iekļauto starptautisko politikas ietvaru saraksts. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju.)

Politikas ietvara veids	Politikas ietvara nosaukums
Konvencijas	1991.gada 25.februāra ESPO Konvencija par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā (spēkā kopš 01.07.1998).
Direktīvas	Eiropas Parlamenta un Padomes 2001.gada 27.jūnija direktīva 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu. Eiropas Padomes 1992.gada 21.maija direktīva 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību.
Regulas	Padomes Regula (EK) Nr. 734/2008 par jutīgu jūras ekosistēmu aizsardzību atklātajā jūrā pret negatīvo ietekmi, ko rada grunts zvejas rīki (nav attiecināma uz Baltijas jūru) Padomes Regula (EK) Nr. 2187/2005, ar ko nosaka tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Baltijas jūrā, Beltos un Zunda šaurumā (No 01.2015. būs jauns regulējums, saistībā ar jauno KZP). Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku.

Latvijas tiesību aktu saraksts, kas nosaka analīzē ietverto pasākumu ieviešanu Latvijā (balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju):

- Likums Par ietekmes uz vidi novērtējumu (14.10.1998.)
- MK noteikumi **Nr.83** (25.01.2011.) "Kārtība, kādā novērtējama paredzētās darbības ietekme uz vidi"
- MK noteikumi **Nr.91** (17.02.2004.) "Kārtība, kādā reģionālā vides pārvalde izdod tehniskos noteikumus paredzētajai darbībai, kurai nav nepieciešams ietekmes uz vidi novērtējums"
- MK noteikumi **Nr.157** (23.03.2004.) "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums"
- MK noteikumi **Nr.200** (15.03.2011.) "Paredzētās darbības akceptēšanas kārtība"
- MK Noteikumi **Nr. 296**. (02.05.2007.) "Noteikumi par rūpniecisko zveju teritoriālajos ūdeņos un ekonomiskās zonas ūdeņos"
- MK noteikumi **Nr.300** (19.04.2011.) "Kārtība, kādā novērtējama ietekme uz Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000)"
- MK noteikumi **Nr. 475** (13.06.2006.) "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība"
- MK noteikumi **Nr. 652** (23.08.2011.) "Aizsargājamās jūras teritorijas "Nida–Pērkone" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"
- MK noteikumi **Nr. 653** (23.08.2011.) "Aizsargājamās jūras teritorijas "Rīgas līča rietumu piekraste" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"
- MK noteikumi **Nr. 807** (19.10.2011.) "Aizsargājamās jūras teritorijas "Irbes šaurums" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"

5.pielikuma 20.tabula. Analīzē iekļauto politikas ietvaru un to noteikto pasākumu, tai skaitā to ieviešanas situācijas raksturojums. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju.)

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)	
1991.gada 25.februāra ESPO Konvencija par ietekmes uz vidi novērtējumu pārrobežu kontekstā (spēkā kopš 01.07.1998)									
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Kuģniecība, Zvejniecība, Enerģētika, Telekomunikācijas	Pilnībā ieviests	Ietekmes uz vidi novērtēšanas procedūras	Konvencija regulē starptautiskos aspektus, ja paredzamā darbība var ietekmēt kaimiņvalsts teritoriju.			Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu"; MK not. Nr. 300 (19.04.2011.); MK not. Nr. 200 (15.03.2011.); MK not. Nr. 83 (25.01.2011.); MK not. Nr. 157 (23.03.2004.); MK not. Nr. 91 (17.02.2004.).	
Eiropas Parlamenta un Padomes 2001.gada 27.jūnija direktīva 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu									
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Kuģniecība, Zvejniecība, Enerģētika, Telekomunikācijas	Pilnībā ieviests	Ietekmes uz vidi novērtēšanas procedūras	Plānu un programmu sagatavošanas laikā tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests		
Eiropas Padomes 1992.gada 21.maija direktīva 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību									
Fiziski zaudējumi (biotopi)	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Kuģniecība, Zvejniecība, Hidrobūves	Pilnībā ieviests	IVN procedūra	Pirms tiek izsniegta atļauja veikt darbību, jāīsteno ietekmes uz vidi izvērtēšana.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests		
Padomes Regula (EK) Nr. 734/2008 par jutīgu jūras ekosistēmu aizsardzību atklātajā jūrā pret negatīvo ietekmi, ko rada grunts zvejas rīki (nav attiecināma uz Baltijas jūru)									
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Zvejniecība	Nav saistoša Baltijas jūrai (BJ)	Attiecas uz Kopienas zvejas kuģiem, kas atklātajā jūrā veic zvejas darbības ar grunts zvejas rīkiem.		Nav saistošs BJ	Nav saistošs BJ		
Regula par tehniskajiem pasākumiem zvejas resursu saglabāšanai Baltijas Jūrā, Padomes Regula (EK) Nr. 2187/2005, ar ko nosaka tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Baltijas jūrā, Beltos un Zunda šaurumā * No 01.2015. būs jauns regulējums (saistībā ar jauno KZP).									
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Zvejas rīku un to izmantošanas kopējie noteikumi	Regula nosaka <u>zvejas rīku izmantošanas nosacījumus.</u>	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK not. Nr.296 (02.05.2007.).	
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Aktīvo zvejas rīku lietošanas noteikumi	Regula nosaka aktīvo zvejas rīku struktūru, piemēram, atļauto linuma acs izmēru, āmja aizsargapvalka piestiprināšanas vietas un veidus, kā arī īpašas aizliegtas struktūras.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests		
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Īpašie uz Rīgas līci (RL) attiecināmie zvejas noteikumi	Attiecībā uz RL Regula nosaka (1) ka, lai varētu RL zvejot, kuģiem ir īpaša zvejas atļauja, kas izdota saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1627/94 7. pantu, (2) kuģu vai to dzinēju aizstāšanas kritērijus un (3) <u>tralēšanas aizliegumu ūdeņos, kuru dziļums ir mazāks par 20 m.</u>	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests		
Ministru Kabineta noteikumi Nr. 296. (02.05.2007.) "Noteikumi par rūpniecisko zveju teritoriālajos ūdeņos un ekonomiskās zonas ūdeņos"									
Fiziski zaudējumi/kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviests	Aizlieguma vietas zvejai ar traliem	Piekraustes ūdeņos un pārējos Latvijas Republikas teritoriālajos ūdeņos aizliegta zveja ar traliem vietās, kuru dziļums nepārsniedz 20 m.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	-	
	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Zvejniecība	Pilnībā ieviests	Zvejas aizlieguma vietas	Rīgas līci aizliegta zveja ar traliem, ja tiem piestiprināts grunts.	Ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	-	

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Regula par KZP, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku								
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Zvejniecība	ieviešana ir procesā	Tehnisko pasākumu noteikšana un ieviešana	Tehniskie pasākumi cita starpā var būt šādi: (1) zvejas rīku raksturlielumi un noteikumi par to izmantošanu, (2) zvejas rīku konstrukcijas specifikācijas, (3) konkrētu zvejas rīku izmantošanas ierobežojumi vai aizliegšana un zvejas darbību ierobežojumi noteiktos apgabalos vai laikposmos , (4) prasības zvejas kuģiem uz noteiktu minimālu laikposmu pārtraukt darbību noteiktā apgabalā.	ieviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (notiek P. izstrāde ES līmenī)	MK not. Nr. 296 (02.05.2007.)
Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu"								
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Ostas un piestātnes ārpus ostām	Pilnībā ieviests	Prasība par IVN	Attiecas uz ostām un piestātnēm ārpus ostām, kas paredzētas kravu pārkraušanai (izņemot pasažieru kuģu piestātnes), ja tās var apkalpot kuģus ar 1350 tonnu un lielāku tilpību. Pirms darbības uzsākšanas jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	MK not. Nr. 300 (19.04.2011.); MK not. Nr. 200 (15.03.2011.); MK not. Nr. 83 (25.01.2011.); MK not. Nr. 157 (23.03.2004.); MK not. Nr. 91 (17.02.2004.).
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Derīgo izrakteņu ieguve (> 25 ha platībā)	Pilnībā ieviests	Prasība par IVN	Attiecas uz projektiem, kas paredz derīgo izrakteņu ieguvi 25 hektāru vai lielākā platībā. Pirms darbības uzsākšanas, jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Derīgo izrakteņu ieguve (> 5 ha platībā)	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz projektiem, kas paredz derīgo izrakteņu ieguvi 5 hektāru vai lielākā platībā. Pirms darbības uzsākšanas, jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Derīgo izrakteņu ieguve (pazemes izstrādnes)	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz projektiem, kas paredz derīgo izrakteņu ieguvi pazemes izstrādēs. Pirms darbības uzsākšanas, jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Derīgo izrakteņu ieguve (tīrot vai padziļinot virszemes ūO vai jūru)	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz derīgo izrakteņu ieguvi, tīrot vai padziļinot virszemes ūdens objektus vai jūru (izņemot ostas akvatorijas remonta padziļināšanu sākotnējā projektētā dziļuma atjaunošanai), ja kopējais izrakteņu ieguves apjoms ir 1000 kubikmetru un vairāk. Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Oglūdeņražu izpētes un ieguves urbumi	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz ogļūdeņražu izpētes un ieguves urbumiem. Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Vēja elektrostaciju būvniecība	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz vēja elektrostaciju būvniecību LR teritoriālajā jūrā un LR ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā. Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Ceļu, ostu un kuģu piestātņu (arī zvejas ostu) būvniecība	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz ceļu, ostu un kuģu piestātņu (arī zvejas ostu) būvniecību (visām darbībām, uz kurām neattiecas šā likuma 1.pielikums). Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Dambju, molu un citu būvju būvniecība jūrā	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz dambju, molu un citu būvju būvniecību jūrā, kur iespējamas krasta pārmaiņas, izņemot esošo būvju uzturēšanu. Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Jahtu un citu mazizmēra kuģošanas līdzekļu ostu ierīkošana	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz jahtu un citu mazizmēra kuģošanas līdzekļu ostu ierīkošanu. Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Ministru Kabineta noteikumi Nr. 475 (13.06.2006.) "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība"								
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Ostas (kuģu ceļu vai ostu akvatoriju tīrīšana vai padziļināšana)	Pilnībā ieviests	Tehnisko noteikumu saņemšanas prasība	VVD izsniedz tehniskos noteikumus virszemes ūO vai ostu akvatoriju tīrīšanai vai padziļināšanai, ja šīm darbībām saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" nav nepieciešams IVN.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Ostas (kuģu ceļu tīrīšana vai padziļināšana)	Pilnībā ieviests	Eksperta atzinums par ietekmi	Darbības ierosinātājs papildus iesniegumam iesniedz sertificēta eksperta atzinumu par virszemes ūO tīrīšanas vai padziļināšanas iespējamo ietekmi uz ĪADT , īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, kā arī iespējamo ietekmi uz tīrāmo vai padziļināmo ūO. Ja nepieciešams, VVD pieprasa Dabas aizsardzības pārvaldei izvērtēt saņemto atzinumu.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Ostas (kuģu ceļu vai ostu akvatoriju tīrīšana vai padziļināšana)	Pilnībā ieviests	Tehniskajos noteikumos iekļaujama papildus nosacījumi	Tehniskajos noteikumos papildus vides aizsardzības normatīvajos aktos noteiktajām prasībām iekļauj šādus nosacījumus: (...) pasākumi kaitējuma ūdens bioloģiskajiem resursiem un vides piesārņojuma novēršanai.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Ostas (kuģu ceļu vai ostu akvatoriju tīrīšana vai padziļināšana)	Pilnībā ieviests	Atļaujas saņemšana grunts novietošanai jūras novietnē	Ja izņemto grunti paredzēts novietot grunts novietnē jūrā, VVD papildus tehniskajiem noteikumiem izsniedz atļauju grunts novietošanai jūras novietnē atbilstoši Helsinku konvencijas prasībām, pamatojoties uz darbības ierosinātāja iesniegumu tehnisko noteikumu saņemšanai. Grunts novietošana grunts novietnē jūrā ir atļauta tikai saskaņā ar Latvijas Jūras administrācijas apstiprinātajām grunts novietņu robežām.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	-
Ministru Kabineta noteikumi Nr. 652 (23.08.2011.) "Aizsargājamās jūras teritorijas "Nida–Pērkone" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"								
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Enerģētika (VES), Derīgo izrakteņu ieguve, Ostas (grunts novietnes)	Pilnībā ieviests	Aizliegtās darbības "dabas lieguma" funkcionālajā zonā	Dabas lieguma zonā aizliegts: veikt darbības, kas izraisa īpaši aizsargājamā biotopa – akmeņainas grunts jūrā – mehānisku bojāšanu, tajā skaitā, uzstādīt vēja elektrostacijas un iegūt derīgos izrakteņus; ierīkot jaunas grunts novietnes; veikt aļģu un gliemeņu rūpniecisku ieguvu.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Ostas (grunts novietnes)	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	AJT daļā, kas neietilpst dabas lieguma zonā un neitrālajā zonā, jaunas grunts novietnes ierīkošanai nepieciešams veikt šīs darbības ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	-
Ministru Kabineta noteikumi Nr. 653 (23.08.2011.) "Aizsargājamās jūras teritorijas "Rīgas līča rietumu piekraste" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"								
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Enerģētika (VES), Derīgo izrakteņu ieguve, Ostas (grunts novietnes)	Pilnībā ieviests	Aizliegtās darbības "dabas lieguma" funkcionālajā zonā	Dabas lieguma zonā aizliegts: veikt darbības, kas izraisa īpaši aizsargājamā biotopa – akmeņainas grunts jūrā – mehānisku bojāšanu, tajā skaitā, uzstādīt vēja elektrostacijas un iegūt derīgos izrakteņus; ierīkot jaunas grunts novietnes; veikt aļģu un gliemeņu rūpniecisku ieguvu.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	-

Slodze	Slodzes avota veids, Slodzes raksturs	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Ostas (grunts novietnes)	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	AJT daļā, kas neietilpst dabas lieguma zonā un neitrālajā zonā, jaunas grunts novietnes ierīkošanai nepieciešams veikt šīs darbības ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	-
Ministru Kabineta noteikumi Nr. 807 (19.10.2011.) "Aizsargājamās jūras teritorijas "Irbes šaurums" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"								
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Enerģētika (VES)	Pilnībā ieviests	Aizliegtās darbības	Visā aizsargājamā jūras teritorijā aizliegts: uzstādīt vēja elektrostacijas; lietot ūdensputnu medībās šāviņus, kas satur svīnu.	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Tieša (fiziska, lokāla), Sistemātiska	Ostas (grunts novietnes un gultnes padziļināšana)	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu aizsargājamā jūras teritorijā nepieciešams veikt šādām darbībām: grunts novietnes ierīkošanai; gultnes padziļināšanai (grunts izņemšanai vai pārvietošanai), lai nodrošinātu kuģu satiksmi aizsargājamās jūras teritorijas neitrālajā zonā	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	-

5.7.2. Politikas pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējums

5.pielikuma 21.tabula. Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu ieviešanas efektivitātes izvērtējuma rezultāti. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju; nenoteiktības novērtējumam – ekspert-vērtējums (K.Pakalniete, SIA „AKTīVS”).)

Piezīmes: Slodzes avota veids un raksturs – Tieša (fizikāla, lokāla), Sistemātiska.

(*) apzīmējums „-„ nozīmē, ka speciālas konsultācijas par pasākuma ieviešanas situāciju nav veiktas.

Slodze	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasākumiem	Nenoteiktība par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomendācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai (*)
Eiropas Parlamenta un Padomes 2001.gada 27.jūnija direktīva 2001/42/EK par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu											
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Kuģniecība, Zvejniecība, Enerģētika, Telekomunik.	Pilnībā ieviests	Ietekmes uz vidi novērtēšanas procedūras	Plānu un programmu sagatavošanas laikā tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	-
Eiropas Padomes 1992.gada 21.maija direktīva 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību											
Fiziski zaudējumi (biotopi)	Kuģniecība, Zvejniecība, Hidrobūves	Pilnībā ieviests	IVN procedūra	Pirms tiek izsniegta atļauja veikt darbību, jāīsteno ietekmes uz vidi izvērtēšana.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Abi (gan Jā, gan Nac)	Zema	1a	-
Padomes Regula (EK) Nr. 734/2008 par jutīgu jūras ekosistēmu aizsardzību atklātajā jūrā pret negatīvo ietekmi, ko rada grunts zvejas rīki (nav attiecināma uz Baltijas jūru)											
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Zvejniecība	Nav saistošs Baltijas jūrai (BJ)	Attiecas uz Kopienas zvejas kuģiem, kas atklātajā jūrā veic zvejas darbības ar grunts zvejas rīkiem.		Nav saistošs BJ	Nav saistošs BJ	Nav saistošs BJ	Nav saistošs BJ	Nav saistošs BJ	iespējams 2a?	Nav attiecināma uz BJ (jo BJ vairs nav "reģionālā grupa").

Slodze	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasāku- miem	Nenoteikti- ba par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomen- -dācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Regula par tehniskajiem pasākumiem zvejas resursu saglabāšanai Baltijas Jūrā, Padomes Regula (EK) Nr. 2187/2005, ar ko nosaka tehniskus pasākumus zvejas resursu saglabāšanai Baltijas jūrā, Beltos un Zunda šaurumā * No 01.2015. būs jauns regulējums (saistībā ar jauno KZP).											
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Zvejas rīku un to izmantošanas kopējie noteikumi	Regula nosaka <u>zvejas rīku izmantošanas nosacījumus.</u>	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Aktīvo zvejas rīku lietošanas noteikumi	Regula nosaka aktīvo zvejas rīku struktūru, piemēram, atļauto linuma acs izmēru, āmja aizsargapvalka piestiprināšanas vietas un veidus, kā arī īpašas aizliegtas struktūras.	Reg, T/T	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Zvejniecība	Pilnībā ieviesta	Īpašie uz Rīgas līci (RL) attiecināmie zvejas noteikumi	Attiecībā uz RL Regula nosaka (1) ka, lai varētu RL zvejot, kuģiem ir īpaša zvejas atļauja, kas izdota saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1627/94 7. pantu, (2) kuģu vai to dzinēju aizstāšanas kritērijus un (3) <u>tralēšanas aizliegumu ūdeņos, kuru dziļums ir mazāks par 20 m.</u>	Reg, T/T	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Ministru Kabineta noteikumi Nr. 296. (02.05.2007.) "Noteikumi par rūpniecisko zveju teritoriālajos ūdeņos un ekonomiskās zonas ūdeņos"											
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Zvejniecība	Pilnībā ieviests	Aizlieguma vietas zvejai ar traliem	Piekraustes ūdeņos un pārējos Latvijas Republikas teritoriālajos ūdeņos aizliegta zveja ar traliem vietās, kuru dziļums nepārsniedz 20 m.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
	Zvejniecība	Pilnībā ieviests	Zvejas aizlieguma vietas	Rīgas līcī aizliegta zveja ar traliem, ja tiem piestiprināts gruntrrops.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Regula par KZP, Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku											
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Zvejniecība	leviešana ir procesā	Tehnisko pasākumu noteikšana un ieviešana	Tehniskie pasākumi cita starpā var būt šādi: (1) zvejas rīku raksturlielumi un noteikumi par to izmantošanu, (2) zvejas rīku konstrukcijas specifikācijas, (3) konkrētu zvejas rīku izmantošanas ierobežojumi vai aizliegšana un zvejas darbību ierobežojumi noteiktos apgabalos vai laikposmos, (4) prasības zvejas kuģiem uz noteiktu minimālu laikposmu pārtraukt darbību noteiktā apgabalā.	Reg, T/T	leviešana ir obligāta	Gan ieviests, gan Sagaidāms (notiek P. izstrāde ES līmenī)	Gan Jā, gan Nē(Sag)	Zema- Vidēja	1a un 1b	(Nozīmīgi šķēršļi netika identificēti.)
Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu"											
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Ostas un piestātnes ārpus ostām	Pilnībā ieviests	Prasība par IVN	Attiecas uz ostām un piestātnēm ārpus ostām, kas paredzētas kravu pārkraušanai (izņemot pasažieru kuģu piestātnes), ja tās var apkalpot kuģus ar 1350 tonnu un lielāku tilpību. Pirms darbības uzsākšanas jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Derīgo izrakteņu ieguve (> 25 ha platībā)	Pilnībā ieviests	Prasība par IVN	Attiecas uz projektiem, kas paredz derīgo izrakteņu ieguvi 25 hektāru vai lielākā platībā. Pirms darbības uzsākšanas, jāveic ietekmes uz vidi novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Derīgo izrakteņu ieguve (> 5 ha platībā)	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz projektiem, kas paredz derīgo izrakteņu ieguvi 5 hektāru vai lielākā platībā. Pirms darbības uzsākšanas, jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Slodze	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasāku- miem	Nenoteikti- ba par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomen- -dācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Derīgo izrakteņu ieguve (pazemes izstrādēs)	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz projektiem, kas paredz derīgo izrakteņu ieguvi pazemes izstrādēs. Pirms darbības uzsākšanas, jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Derīgo izrakteņu ieguve (tīrot vai padziļinot virszemes ŪO vai jūru)	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz derīgo izrakteņu ieguvi, tīrot vai padziļinot virszemes ūdens objektus vai jūru (izņemot ostas akvatorijas remonta padziļināšanu sākotnējā projektētā dziļuma atjaunošanai), ja kopējais izrakteņu ieguves apjoms ir 1000 kubikmetru un vairāk. Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Oglūdeņražu izpētes un ieguves urbumi	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz ogļūdeņražu izpētes un ieguves urbumiem. Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Vēja elektrostaciju būvniecība	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz vēja elektrostaciju būvniecību LR teritoriālajā jūrā un LR ekskluzīvajā ekonomiskajā zonā. Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Ceļu, ostu un kuģu piestātņu (arī zvejas ostu) būvniecība	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz ceļu, ostu un kuģu piestātņu (arī zvejas ostu) būvniecību (visām darbībām, uz kurām neattiecas šā likuma 1.pielikums). Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Dambju, molu un citu būvju būvniecība jūrā	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz dambju, molu un citu būvju būvniecību jūrā, kur iespējamas krasta pārmaiņas, izņemot esošo būvju uzturēšanu. Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Jahtu un citu mazizmēra kuģošanas līdzekļu ostu ierīkošana	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Attiecas uz jahtu un citu mazizmēra kuģošanas līdzekļu ostu ierīkošanu. Jāveic ietekmes uz vidi sākotnējais novērtējums.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Ministru Kabineta noteikumi Nr. 475 (13.06.2006.) "Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība"											
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Ostas (kuģu ceļu vai ostu akvatoriju tīrīšana vai padziļināšana)	Pilnībā ieviests	Tehnisko noteikumu saņemšanas prasība	VVD izsniedz tehniskos noteikumus virszemes ŪO vai ostu akvatoriju tīrīšanai vai padziļināšanai, ja šīm darbībām saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" nav nepieciešams IVN.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Ostas (kuģu ceļu tīrīšana vai padziļināšana)	Pilnībā ieviests	Eksperta atzinums par ietekmi	Darbības ierosinātājs papildus iesniegumam iesniedz sertificēta eksperta atzinumu par virszemes ŪO tīrīšanas vai padziļināšanas iespējamo ietekmi uz ĪADT , īpaši aizsargājamām sugām un īpaši aizsargājamiem biotopiem, kā arī iespējamo ietekmi uz tīrāmo vai padziļināmo ŪO. Ja nepieciešams, VVD pieprasa Dabas aizsardzības pārvaldei izvērtēt saņemto atzinumu.	Reg	leviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

Slodze	Nozares/ Aktivitātes (kas rada slodzi)	Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/rīcību/pasākumu ("pasākumu") apraksts	Pasākumu veids	Pasākumu likumīgais statuss	Pasākumu ieviešanas statuss	Skaidrība par pasāku- miem	Nenoteikti- ba par P. un/vai to ieviešanu	P. kateg. pēc KIS Rekomen- -dācijām	Vai ir nozīmīgas grūtības/ šķēršļi P. ieviešanai
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Ostas (kuģu ceļu vai ostu akvatoriju tīrīšana vai padziļināšana)	Pilnībā ieviests	Tehniskajos noteikumos iekļaujamie papildus nosacījumi	Tehniskajos noteikumos papildus vides aizsardzības normatīvajos aktos noteiktajām prasībām iekļauj šādus nosacījumus: (...) pasākumi kaitējuma ūdens bioloģiskajiem resursiem un vides piesārņojuma novēršanai.	Dažādi	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Ostas (kuģu ceļu vai ostu akvatoriju tīrīšana vai padziļināšana)	Pilnībā ieviests	Atļaujas saņemšana grunts novietošanai jūras novietnē	Ja izņemto grunti paredzēts novietot grunts novietnē jūrā, VVD papildus tehniskajiem noteikumiem izsniedz atļauju grunts novietošanai jūras novietnē atbilstoši Helsinku konvencijas prasībām, pamatojoties uz darbības ierosinātāja iesniegumu tehnisko noteikumu saņemšanai. Grunts novietošana grunts novietnē jūrā ir atļauta tikai saskaņā ar Latvijas Jūras administrācijas apstiprinātajām grunts novietņu robežām.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Ministru Kabineta noteikumi Nr. 652 (23.08.2011.) "Aizsargājamās jūras teritorijas "Nida–Pērkone" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"											
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Enerģētika, Derīgo izrakteņu ieguve, Ostas (grunts novietnes)	Pilnībā ieviests	Aizliegtās darbības "dabas lieguma" funkcionālajā zonā	Dabas lieguma zonā aizliegts: veikt darbības, kas izraisa īpaši aizsargājamā biotopa – akmeņainas grunts jūrā – mehānisku bojāšanu, tajā skaitā, uzstādīt vēja elektrostacijas un iegūt derīgos izrakteņus; ierīkot jaunas grunts novietnes; veikt aļģu un gliemeņu rūpniecisku ieguvu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Ostas (grunts novietnes)	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	AJT daļā, kas neietilpst dabas lieguma zonā un neitrālajā zonā, jaunas grunts novietnes ierīkošanai nepieciešams veikt šīs darbības ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Ministru Kabineta noteikumi Nr. 653 (23.08.2011.) "Aizsargājamās jūras teritorijas "Rīgas līča rietumu piekraste" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"											
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Enerģētika, Derīgo izrakteņu ieguve, Ostas (grunts novietnes)	Pilnībā ieviests	Aizliegtās darbības "dabas lieguma" funkcionālajā zonā	Dabas lieguma zonā aizliegts: veikt darbības, kas izraisa īpaši aizsargājamā biotopa – akmeņainas grunts jūrā – mehānisku bojāšanu, tajā skaitā, uzstādīt vēja elektrostacijas un iegūt derīgos izrakteņus; ierīkot jaunas grunts novietnes; veikt aļģu un gliemeņu rūpniecisku ieguvu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Ostas (grunts novietnes)	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	AJT daļā, kas neietilpst dabas lieguma zonā un neitrālajā zonā, jaunas grunts novietnes ierīkošanai nepieciešams veikt šīs darbības ietekmes uz vidi sākotnējo izvērtējumu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Ministru Kabineta noteikumi Nr. 807 (19.10.2011.) "Aizsargājamās jūras teritorijas "Irbes šaurums" individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi"											
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Enerģētika,	Pilnībā ieviests	Aizliegtās darbības	Visā AJT aizliegts: uzstādīt vēja elektrostacijas; lietot ūdensputnu medībās šāviņus, kas satur svīnu.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-
Fiziski zaudējumi/ kaitējums	Ostas (grunts novietnes un gultnes padziļināšana)	Pilnībā ieviests	Prasība par ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu	Ietekmes uz vidi sākotnējo novērtējumu aizsargājamā jūras teritorijā nepieciešams veikt šādām darbībām: grunts novietnes ierīkošanai; gultnes padziļināšanai (grunts izņemšanai vai pārvietošanai), lai nodrošinātu kuģu satiksmi AJT neitrālajā zonā.	Reg	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Jā	Zema	1a	-

5.8. Politikas ietvari un pasākumi saistībā ar bioloģiskās daudzveidības aizsardzību (nesaistīti ar konkrētām slodzēm)

Rezultāti tika sagatavoti pēdējā darbu posmā (informatīvajos materiālos, kas tika prezentēti JVP un seminārā, tie vēl nebija iekļauti). Tie ietver politikas ietvaru un pasākumu apkopojumu. Projekta ierobežojumu dēļ pasākumu ieviešanas efektivitātes novērtējums nav veikts (tam būtu nepieciešamas papildus konsultācijas par pasākumu ieviešanas situāciju).

5.pielikuma 22.tabula. Analīzē iekļauto starptautisko politikas ietvaru saraksts. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju.)

Politikas ietvara veids	Politikas ietvara nosaukums
Konvencijas	1992.gada Riodežaneiro Konvencija par bioloģisko daudzveidību
	1979.gada Bernes konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību
	1979.gada Bonnas konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību
Direktīvas	Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību
	Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2009/147/EK (2009.gada 30.novembris) par savvaļas putnu aizsardzību
	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/89/ES (2014. gada 23. jūlijs) ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas ietvaru
Plāni	HELCOM BJRP, Baltijas jūras rīcības plāns <ul style="list-style-type: none"> • HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena) Bioloģiskās daudzveidības stratēģiskais plāns (2011-2020)
Stratēģijas	ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020

Latvijas tiesību aktu saraksts, kas nosaka analīzē ietverto pasākumu ieviešanu Latvijā (balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju):

- Sugu un biotopu aizsardzības likums,
- Likums par IVN,
- Likums par Īpaši aizsargājamām dabas teritorijām,
- MK not. Nr.17 (05.01.2010.) "Noteikumi par aizsargājamām jūras teritorijām",
- MK not. Nr.83 (09.03.1999.) "Noteikumi par dabas parkiem",
- MK not. Nr.153 (21.02.2006.) "Noteikumi par Latvijā sastopamo Eiropas Savienības prioritāro sugu un biotopu sarakstu",
- MK not. Nr.199 (28.05.2002.) "Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) izveidošanas kritēriji Latvijā",
- MK not. Nr.421 (05.12.2000.) "Noteikumi par īpaši aizsargājamo biotopu veidu sarakstu",
- MK not. Nr.940 (18.12.2012.) "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu".

5.pielikuma 23.tabula. Analīzē iekļauto politikas ietvaru un to noteikto pasākumu raksturojums. (Avots: Balstoties uz darba ietvaros apkopoto informāciju.)

Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
1992.gada Riodežaneiro Konvencija par bioloģisko daudzveidību					
ieviešana turpinās	Skat. Bioloģiskās daudzveidības stratēģisko plānu 2011-2020, Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju 2020.				
1979.gada Bernes konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību					
ieviešana turpinās	Skat. Dzīvotņu direktīvu, Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju 2020.				
1979.gada Bonnas konvencija par migrējošo savvaļas dzīvnieku sugu aizsardzību					
ieviešana turpinās	Skat. Putnu direktīvu, Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju 2020.				
Bioloģiskās daudzveidības stratēģiskais plāns 2011-2020					
ieviešana turpinās	Skat. Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju 2020.				
Padomes Direktīva 92/43/EEK (1992. gada 21. maijs) par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību					
Pilnībā ieviesta	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju (ĪADT) tīkls Natura 2000	Lai saglabātu vai attiecīgā gadījumā atjaunotu I pielikumā uzskaitīto dabisko dzīvotņu veidu un II pielikumā uzskaitīto sugu dzīvotņu teritoriju labvēlīgo aizsardzības statusu dabiskās izplatības areālā, valsts izveido īpaši aizsargājamu dabas teritoriju (Natura 2000 teritoriju) tīklu un izstrādā teritoriju apsaimniekošanas plānus.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Sugu un biotopu aizsardzības likums; Likums par IVN; Likums par ĪADT; MK not. Nr.153 (21.02.2006.); MK not. Nr.421 (05.12.2000.); MK not. Nr.940 (18.12.2012.); MK not. Nr.83 (09.03.1999.); MK not. Nr.17 (05.01.2010.); MK not. Nr.199 (28.05.2002.)
	Pasākumi ĪADT	Attiecībā uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām dalībvalstis nosaka vajadzīgos aizsardzības pasākumus , attiecīgā gadījumā tajos iekļaujot atbilstīgus apsaimniekošanas plānus, kas izstrādāti īpaši šīm teritorijām vai iekļauti citos attīstības plānos, kā arī atbilstīgus normatīvus, administratīvus vai līgumiskus pasākumus.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
	Pasākumi sugu aizsardzībai un aizliegtās darbības	Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus , lai IV pielikuma a) daļā uzskaitītajām dzīvnieku sugām to dabiskās izplatības areālā izveidotu stingras aizsardzības sistēmu , jo īpaši aizliedzot 12.pantā minētās darbības.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2009/147/EK (2009.gada 30.novembris) par savvaļas putnu aizsardzību					
Pilnībā ieviesta	Nepieciešamie pasākumi putnu sugu populāciju saglabāšanai	Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus , lai skaitliski uzturētu Līgumā paredzēto putnu sugu populācijas tādā līmenī, kas pirmām kārtām atbilst ekoloģijas, zinātnes un kultūras prasībām, tajā pašā laikā ņemot vērā saimnieciskās un rekreatīvās prasības, vai lai tuvinātu šo sugu populācijas minētajam līmenim.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	Sugu un biotopu aizsardzības likums; Likums par ĪADT; MK not. Nr.153 (21.02.2006.); MK not. Nr.421 (05.12.2000.); MK not. Nr.17 (05.01.2010.); MK not. Nr.199 (28.05.2002.)
Pilnībā ieviesta	Nepieciešamie pasākumi dzīvotņu saglabāšanai	Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus , lai pietiekamā mērā saglabātu, uzturētu vai atjaunotu Līgumā paredzēto putnu sugu dzīvotņu daudzveidību un teritoriju, ietverot šādus pasākumus: a) aizsargājamo teritoriju ierīkošana; b) dzīvotņu uzturēšana un pārzināšana aizsargātās zonās un ārpus tām saskaņā ar ekoloģijas prasībām; c) iznīcināto biotopu atjaunošana; d) biotopu izveidošana.	ieviešana ir obligāta	?	
Pilnībā ieviesta	Īpaši dzīvotņu aizsardzības pasākumi	I pielikumā minētajām sugām jāpiemēro īpaši dzīvotņu aizsardzības pasākumi , lai nodrošinātu to izdzīvošanu un vairošanos savā izplatības areālā.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Pilnībā ieviesta	Prasības rīcībām aizsargājamās teritorijās	Attiecībā uz aizsargājamām teritorijām dalībvalstis attiecīgi rīkojas, lai nepieļautu dzīvotņu piesārņošanu vai kaitējuma nodarīšanu tām, kā arī novērstu jebkurus traucējumus putnu dzīvei , ciktāl tie būtiski skar šā (4.) panta mērķus.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Pilnībā ieviesta	Aizliegtās darbības	Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai izveidotu vispārēju aizsardzības sistēmu Līgumā paredzētajām putnu sugām, jo īpaši aizliedzot 5.pantā minētās darbības.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Pilnībā ieviesta	Ierobežojumi putnu medīšanai	II pielikumā minētās sugas drīkst medīt saskaņā ar attiecīgo valstu tiesību aktiem, nodrošinot atbilstību direktīvas 7. un 8.panta prasībām.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	

Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
Pilnībā ieviesta	Zinātnisko pētījumu veicināšana	Dalībvalstis veicina zinātniskos pētījumus un citus darbus, kas nepieciešami Līgumā minēto putnu sugu populāciju aizsardzībai, to pārzināšanai un izmantošanai. Īpašu uzmanību pievērš pētījumiem un darbiem saistībā ar V pielikumā norādītajām tēmām.	ieviešana ir obligāta	P. ir ieviests	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/89/ES (2014. gada 23. jūlijs) ar ko izveido jūras telpiskās plānošanas ietvaru					
ieviešana turpinās	Jūras telpisko plānojumu (JTP) izstrāde	Izveidot jūras telpisko plānojumu, piemērojot ekosistēmas pieeju, un ņemot vērā dabas un sugu aizsardzības vietas un aizsargājamās teritorijas. Dalībvalstis JTP izstrādā pēc iespējas drīzāk un ne vēlāk kā līdz 2021. gada 31. martam.	ieviešana ir obligāta	Sagaidāms	MK not. Nr.740 (30.10.2012.)
ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2020					
ieviešana turpinās	Natura 2000 tīkla izveidošana un teritoriju apsaimniekošanas plānu izstrāde	EK un Dalībvalstis nodrošina, ka līdz 2012.g. izveidots Natura 2000 tīkls. DV nodrošina, ka apsaimniekošanas plāni (vai līdzvērtīgi instrumenti), kuros izklāstīti teritorijas saglabāšanas un atjaunošanas pasākumi, ir izstrādāti un īstenoti savlaicīgi visām NATURA 2000 teritorijām.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (esošām), Neskaidrs (papildus AT)	
ieviešana turpinās	Ekosistēmu un to pakalpojumu novērtēšana un atjaunošana	Dalībvalstis ar EK atbalstu līdz 2014.g. kartē un novērtē ekosistēmas un to pakalpojumus, līdz 2020.g. novērtē pakalpojumu vērtību un iekļauj to ES ziņošanas sistēmā, izstrādā stratēģisku ietvaru ekosistēmas atjaunošanai un veic investīcijas.	Apņēmusies ieviest	ieviešana ir procesā	
ieviešana turpinās	Pasākumi globālās BD saglabāšanai	ES dod ieguldījumu globālās bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā, samazinot bioloģiskās daudzveidības zaudēšanas ietekmējošos faktorus.	Apņēmusies ieviest	ieviešana ir procesā	
HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns (BJRP)					
ieviešana turpinās	Telpiskās plānošanas principu izstrāde un īstenošana	Līdz 2010.g. sadarbībā ar attiecīgām starptautiskām institūcijām izstrādāt un līdz 2012.g. <u>pārbaudīt, piemērot un izvērtēt plaša mēroga starptautisku jūras telpiskās plānošanas principus.</u> Šajā sakarā pieņemt HELCOM Rekomendāciju 28E/9 par plaša mēroga jūras telpiskās plānošanas principu izstrādi Baltijas jūras reģionā.	Apņēmusies ieviest	ieviešana ir procesā	
ieviešana turpinās	BJ aizsargājamo teritoriju noteikšana	Līdz 2009.g. Natura 2000 un Emerald norādītās jūrasvietas vajadzības gadījumā noteikt par HELCOM BJ aizsargājamām teritorijām (BSPA) un līdz 2010.g. noteikt papildus BSPA, īpaši atklātajos jūras reģionos ārpus teritoriālajiem ūdeņiem.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (esošām), Neskaidrs (papildus AT)	MK not. Nr.17 (05.01.2010.)
ieviešana turpinās	BJ aizsargājamo teritoriju pārvaldības plāni	Lai uzlabotu BSPA tīkla aizsardzības efektivitāti, līdz 2010.g. novērtēt tā ekoloģisko mijiedarbību ar Natura 2000 un Emerald jūras vietām, un, ja iespējams, pabeigt izstrādāt kā arī īstenot pārvaldības plānus.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (esošām), Neskaidrs (papildus AT)	
ieviešana turpinās	Pasākumi zināšanu bāzes uzlabošanai	Attīstīt biotopu klasifikācijas sistēmu, attīstīt apdraudēto sugu sarakstu, izstrādāt kartes, novērtēt nekomerčiālo zivju sugu stāvokli, novērtēt zvejnīcības ietekmi uz BD, izstrādāt un ieviest efektīvu monitoringa sistēmu.	Apņēmusies ieviest	ieviešana ir procesā	
ieviešana turpinās	Pasākumi ilgtspējīgas zivsaimniecības nodrošināšanai	Lai veicinātu ilgtspējīgu zivsaimniecību: - Izstrādāt nacionālo programmu zūšiem; - Veikt upju, kurām ir nozīme migrējošo zivju dzīves ciklos, klasificēšanu un apsekošanu; - Atjaunošanas plānu izstrāde (ņemot vērā nārsta vietas un migrācijas ceļus), - Veikt rīcības lašu populāciju (vismaz 10) saglabāšanai un piekrastes zivju populāciju apsaimniekošanai, balstoties uz ekosistēmas pieeju.	Apņēmusies ieviest	ieviešana ir procesā	
ieviešana turpinās	Pasākumi BJ roņu populāciju aizsardzībai	Aizsargāt Baltijas jūras roņu populāciju ilgtermiņa dzīvotspēju atbilstoši HELCOM rekomendācijai 27-28/2 , ievērojot tās galvenos pārvaldības principus, un līdz 2012.g. pabeigt valsts pārvaldības plānu izstrādi un īstenot pasākumus , kas, neizraisot bojāeju, atvieglotu roņu populācijas un zivsaimniecības līdzāspastāvēšanu.	Apņēmusies ieviest	?	

Politikas ietvara ieviešanas statuss	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") nosaukums	Prasību/ rīcību/ pasākumu ("pasākumu") apraksts	"Pasākumu" likumīgais statuss	"Pasākumu" ieviešanas statuss	Politikas īstenošanas tiesiskie līdzekļi Latvijā (nacionālie tiesību akti)
HELCOM BJRP: Baltijas jūras valstu Ministru deklarācija 2013 (Kopenhāgena)					
ieviešana turpinās	Rīcības plāna Bioloģiskajai daudzveidībai (BD) ieviešana	<p>ievieš Rīcības plānu Bioloģiskajai daudzveidībai 2011-2020 reģionālā līmenī, tai skaitā, Aiči mērķus, ņemot vērā BJ īpašos apstākļus un paturot prātā, ka Plāna ieviešana ES dalībvalstīs tiek veikta caur ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģiju 2011. - 2020.g. Noteiktie apakšmērķi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - līdz 2015.g. izstrādāt reģionālos mērķus Rīcības plāna ieviešanai, tai skaitā, turpināt izstrādāt HELCOM BD indikatorus un to monitoringu; - palielināt pozitīvos stimulus (<i>incentives</i>), lai samazinātu slodzes uz BD, un (līdz 2020.g.) censties samazināt stimulus un subsīdijas ar nelabvēlīgu ietekmi uz BD; - īstenot pasākumus, lai līdz 2020.g. sarkanajā sarakstā iekļauto dzīvotņu/ biotopu zudums tiktu apturēts, tie tiktu atjaunoti un to degradācija un fragmentācija tiktu ievērojami samazināta; tai skaitā, līdz 2015.g. izstrādāt jaunu HELCOM Rekomendāciju par aizsardzības plāniem sugām, dzīvotnēm/ biotopiem, kam draud izzušana; - īstenot pasākumus, lai aizsargātu BJ jūrasputnus, stori un pogaino roni. 	Apņēmusies ieviest	?	
ieviešana turpinās	BJ aizsargājamo teritoriju (BSPA) tīkls	Īstenot aktivitātes, lai līdz 2020.g. izveidotu ekoloģiski saskaņotu un labi pārvaldītu BJ aizsargājamo teritoriju tīklu , tai skaitā, nodrošināt īpašu aizsardzību tām sugām un dzīvotnēm/ biotopiem, kas iekļauti HELCOM Sarkanajā sarakstā.	Apņēmusies ieviest	?	
ieviešana turpinās	BSPA novērtējums	Līdz 2014.g. modernizēt HELCOM BJ Aizsargājamo teritoriju (BSPA) datubāzi, lai padarītu to publiski pieejamu, un līdz 2015.g. atjaunot BSPA tīkla ekoloģiskās saskaņotības novērtējumu , tai skaitā, novērtējot jūras teritorijas, kam nepieciešama turpmāka aizsardzība.	Apņēmusies ieviest	?	
ieviešana turpinās	BSPA pārvaldības plānu un pasākumu izstrāde un īstenošana	Valstis vienojas pielikt papildus pūles, lai līdz 2015.g. izstrādātu un piemērotu pārvaldības plānus un/vai pasākumus jau esošajām BSPA , kā arī, lai izstrādātu pārvaldības plānus un/vai pasākumus jaunām teritorijām ne vēlāk kā 5 gadus pēc to izveides.	Apņēmusies ieviest	P. ir ieviests (esošām), Neskaidrs (papildus AT)	

6. Pielikums: Rezultāti attiecībā uz novērtējumu riskam nesniegt jūras vides mērķus (papildus pasākumu nepieciešamības izvērtējumu)

6.1. „Bāzes scenārija” pasākumu efektivitātes novērtējums

6.pielikuma 1.tabula. „Bāzes scenārija” (BS) pasākumu efektivitātes novērtējums attiecībā uz D2 „Svešās sugas” (saistībā ar JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas jūras biotopus un sugas”). (Avots: Projekta ekspertu vērtējums)

Vērtējuma jautājums	Vērtējuma apraksts	Vērtējums
Slodžu avoti / aktivitātes, kas dod ieguldījumu slodzē	Plānotie pasākumi aptver galvenos slodžu avotus (kuģniecību, akvakultūru, ienākšanu no citiem reģioniem pa dabīgiem ūdensceļiem) un aktivitātes, kas dod ieguldījumu slodzē. Relatīvi nenosegts ir privātais sektors, kur iedzīvotāji tur eksotisku sugu pārstāvjus mājas apstākļos un var izlemt no tām atbrīvoties izlaižot vidē vai kanalizācijā.	Galvenie slodžu avoti (aktivitātes) ir aptverti pietiekoši labi.
Efektīvs politikas pasākumu (pasākumu veidu) kopums	Plānotie pasākumi, ja tiks īstenoti, savā kopumā efektīvi nodrošinās svešo sugu ienākšanas samazināšanu. Lai gan lielā mērā konkrēti sagaidāmie slodzes samazināšanas pasākumi šobrīd nav zināmi un tiks noteikti nacionālā līmenī (piem., attiecībā uz ISS ieviešanas un izplatības novēršanu un pārvaldību, t.sk., piem., izstrādājot rīcības plānu pasākumiem ISS izplatības ceļu pārvaldībai, piemērojot apkarošanas pasākumus ISS agrīnā to ieviešanas stadijā).	Kopumā, sagaidāmie pasākumi veido efektīvu nepieciešamo pasākumu kopumu, taču pasākumu kopums lielā mērā būs atkarīgs no turpmāk īstenotajiem pasākumiem, kas tiks noteikti nacionālā līmenī.
Pasākumu ieviešanas efektivitāte un trūkumi	Plānotie pasākumi ir ieviešanas procesā vai sagaidāmi. Ir sagaidāms, ka daļa no tiem tiks ieviesti un dos efektu jau līdz 2020.gadam. Taču daudziem ieviešanas termiņš ir neskaidrs. Kā arī ir nenoteiktība, jo nav zināmi konkrēti pasākumi, kas tiktu noteikti un īstenoti nacionālā līmenī (īpaši, pasākumi, kas tiks noteikti saistībā ar sagaidāmo ES Regulu par ISS introdukcijas un izplatības novēršanu un pārvaldību). Lai pasākumi būtu efektīvi, ir būtiski ieviest visu pasākumu kopumu.	Politikas pasākumu ieviešanas efektivitāte ir zema.
<p>Kopējais vērtējums: Ja tiks ieviests viss plānotais pasākumu kopums, tad plānotie pasākumi dos būtisku uzlabojumu. Šāds vērtējums ir spēkā pie nosacījumiem, ka:</p> <ul style="list-style-type: none"> Nacionālā līmenī tiek noteikti un īstenoti efektīvi pasākumi ES Regulas par ISS introdukcijas un izplatības novēršanu un pārvaldību prasību ieviešanai. Nepieciešamie pasākumi tiek ieviesti (un dod efektu) līdz 2020.gadam. <p>Taču, ņemot vērā pasākumus, kas varētu tikt ieviesti BS periodā, var pieņemt kas stāvoklis līdz 2020.gadam uzlabosies nedaudz.</p>		↗

6.pielikuma 2.tabula. „Bāzes scenārija” (BS) pasākumu efektivitātes novērtējums attiecībā uz D3 „Visas komerciāli izmantotās zivju un gliemeņu populācijas ir bioloģiski drošā apjomā” (saistībā ar JVM2 „Jūras resursu izmantošana ir ilgtspējīga un nedegradē ekosistēmu”). (Avots: Projekta ekspertu vērtējums)

Vērtējuma jautājums	Vērtējuma apraksts	Vērtējums
Slodžu avoti / aktivitātes, kas dod ieguldījumu slodzē	Plānotie pasākumi aptver galvenās komerciāli izmantotās zivju sugas un ir vērsti uz lielāko zivju populāciju ietekmējošo aktivitāti – sugu selektīvu ekstrakciju. Pasākumu kopums tomēr nav vērsts uz EK 2010.gada 1.septembra lēmumā Nr. 2010/477/EU pie 3. Deskriptora ietvertā 3.3. Kritēriju “Populācijas vecuma un izmēra sadalījums”.	Galvenais slodžu avots ir aptverts samērā labi, bet nav aptverti visi no direktīvas izrietoši kritēriji.
Efektīvs politikas pasākumu (pasākumu veidu) kopums	Plānotie pasākumi, ja tiks īstenoti, savā kopumā efektīvi nodrošinās galveno komerciāli izmantojamo zivju sugu zvejas radītās slodzes samazināšanu un regulēšanu. Esošo un plānoto pasākumu kopums ietver visus slodzei nozīmīgus pasākumu veidus, kā piemēram, nozares politikā ir definēti mērķi (MIIA), kas atbilst JSD LVS (D3); ir nepieciešamie politikas instrumentu veidi, lai to sasniegtu (sugu ilgtermiņa pārvaldības plāni, zvejas iespēju noteikšana un ierobežojumi, tehniskie pasākumi, kontroles pasākumi, pasākumi piezvejas, izmetumu un nelikumīgās zvejas samazināšanai, finansiālā atbalsta pasākumi.	Kopumā, sagaidāmie pasākumi veido efektīvu nepieciešamo pasākumu kopumu komerciāli izmantojamo zivju ieguves radītās slodzes samazināšanai un regulēšanai.
Pasākumu ieviešanas efektivitāte un trūkumi	Nav nozīmīgas problēmas vai nepilnības attiecībā uz jau noteikto pasākumu ieviešanu. Taču virkne nozīmīgu pasākumu turpmākai slodzes samazināšanai un stāvokļa uzlabošanai vēl ir izstrādes stadijā (saistībā ar KZP jaunajam periodam). Piem., saistībā ar sugu ilgtermiņa pārvaldības plāniem un tajos ietveramajiem pasākumiem, īpaši, pasākumi attiecībā uz „izkraušanas pienākuma” prasības īstenošanu. Līdz ar to, pastāv nenoteiktība par šiem pasākumiem, šobrīd pieejamā informācija par tiem ir nepietiekama, lai varētu novērtēt ar pietiekamu noteiktību to efektivitāti un ieguldījumu JVM sasniegšanā.	Nav nozīmīgas problēmas vai nepilnības attiecībā uz jau noteikto pasākumu ieviešanu. Pastāv nenoteiktība par konkrētiem pasākumiem, kas turpmāk tiks noteikti (saistībā ar KZP 2014-2020), kur tie vēl ir izstrādes stadijā.
Kopējais vērtējums: Ja tiks ieviests viss plānotais pasākumu kopums, tad plānotie pasākumi dos uzlabojumu. Lai gan jāatzīmē, ka pastāv nenoteiktība par konkrētiem pasākumiem, kas turpmāk tiks noteikti (saistībā ar KZP 2014-2020), kur tie vēl ir izstrādes stadijā. Nav arī aptverti visi EK lēmumā noteiktie kritēriji, līdz ar to pastāv risks, ka plānotais uzlabojums var netikt sasniegts gaidītajā apjomā līdz 2020.gadam.		↗

6.pielikuma 3.tabula. „Bāzes scenārija” (BS) pasākumu efektivitātes novērtējums attiecībā uz D6 „Jūras dibena integritāte” (saistībā ar JVM1 „”). (Avots: Projekta ekspertu vērtējums)

Vērtējuma jautājums	Vērtējuma apraksts	Vērtējums
Slodžu avoti / aktivitātes, kas dod ieguldījumu slodzē	Esošie pasākumi aptver nozīmīgākos slodžu avotus. Ir aptvertas galvenās aktivitātes, kas rada fiziskās slodzes – ostu darbība, kuģniecība, zvejniecība, enerģijas ieguve (VES), zemūdens kabeļi.	Nozīmīgi slodžu avoti ir aptverti.
Efektīvs politikas pasākumu (pasākumu veidu) kopums	Esošo nozaru politiku pasākumi veido efektīvu pasākumu veidu kopumu, lai aptvertu nozīmīgus slodžu veidošanās aspektus un galvenos slodžu avotus. Tomēr to efektivitāti līdz galam nevar novērtēt, jo nav veikts esošai slodžu ietekmes un vides stāvokļa novērtējums saistībā ar fiziskajām slodzēm. Nav plānoti pasākumi, kas dotu turpmāku uzlabojumu.	Esošie pasākumi veido efektīvu nepieciešamo pasākumu kopumu. Bet nav veikts novērtējums, kas varētu apstiprināt īstenoto pasākumu efektivitāti.
Pasākumu ieviešanas efektivitāte un trūkumi	Esošo nozaru politiku pasākumi ir ieviesti un nav būtisku nepilnību to ieviešanā. Nav pasākumu, kas dotu turpmāku uzlabojumu slodzes samazināšanai un stāvokļa uzlabošanai.	Pasākumi ir ieviesti, nav būtisku nepilnību to ieviešanā. Nav pasākumu, kas dotu turpmāku uzlabojumu.
Kopējais vērtējums: Esošo nozaru politiku pasākumi ir ieviesti, nav pasākumu, kas dotu turpmāku uzlabojumu. Līdz ar to nav sagaidāmas izmaiņas līdz 2020.gadam.		→

6.pielikuma 4.tabula. „Bāzes scenārija” (BS) pasākumu efektivitātes novērtējums attiecībā uz D8 „Kaitīgo vielu koncentrācija jūras vidē” un D9 „Kaitīgo vielu koncentrācijas zivīs un citās jūras veltēs” (saistībā ar JVM5 „Kaitīgo vielu koncentrāciju līmenis nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu”). (Avots: Projekta ekspertu vērtējums)

Vērtējuma jautājums	Vērtējuma apraksts	Vērtējums
Slodžu avoti / aktivitātes, kas dod ieguldījumu slodzē	<p>Esošie un plānotie pasākumi aptver nozīmīgākos slodžu avotus - lauksaimniecību, rūpniecību, kuģniecību, atkritumu sadedzināšanas iekārtas un daļēji arī komunālos notekūdeņus.</p> <p>Pasākumi aptver gan bīstamo vielu emisijas gaisā, gan ūdenī. Emisijām gaisā ir noteiktas robežvērtības – maksimāli pieļaujamās emisijas.</p> <p>Pasākumi, kas ir vērsti uz vielu emisijām ūdens vidē ir mazāk skaidri. Tie ir ieviesti un nosaka to, ka vielu emisiju kontrole ūdens vidē ir jāparedz Upju baseinu apsaimniekošanas plānos. Atbilstoši ir ieviesti vides kvalitātes standarti.</p> <p>Bez tam, esošie un plānotie pasākumi ir vērsti arī uz bīstamo vielu izmantošanas ierobežošanu un aizliegšanu, kā arī uz vielu/savienojumu izmantošanu lauksaimniecībā.</p> <p>Pasākumi paredz arī avārijas riska un seku samazināšanu.</p> <p>Esošie un plānotie pasākumi neaptver neliela izmēra mājsaimniecību sektora sadedzināšanas iekārtas (apkures sistēmas). Bez tam esošie un plānotie pasākumi nav tiešā veidā vērsti uz komunālajiem notekūdeņiem, kas satur mājsaimniecībās izmantotos sadzīves ķīmijas savienojumus, bet iespējamie turpmākie pasākumi šim slodzes avotam (piem., saistībā ar ŪSD) šobrīd nav skaidri.</p>	Slodžu avoti ir aptverti daļēji
Efektīvs politikas pasākumu (pasākumu veidu) kopums	<p>Esošie un plānotie pasākumi neveido efektīvu kopumu, jo netiek aptverti visi galvenie slodžu avoti.</p> <p>Ir esošo nozaru politiku pasākumi, bet nav izvērtējuma, cik tie kopumā ir efektīvi/pietiekami, lai sasniegtu nozaru politiku mērķus (piem., attiecībā uz ŪSD, NECD). Turpmāki pasākumi varētu būt sagaidāmi (piem., ŪSD UBAP 2.ciklam), bet šobrīd nav pietiekama skaidrība par to, kādi konkrēti pasākumi varētu tikt noteikti.</p>	Kopumā, (esošie un) sagaidāmie pasākumi neveido efektīvu nepieciešamo pasākumu kopumu
Pasākumu ieviešanas efektivitāte un trūkumi	<p>Esošie nozaru politiku pasākumi kopumā ir ieviesti (nepilnības būtu atzīmējamās attiecībā uz monitoringa un kontroles pasākumiem, piem., saistībā ar prioritāro vielu direktīvu, ŪSD, REACH regulu).</p> <p>Turpmāk sagaidāmiem/plānotiem pasākumiem ir nenoteiktība gan par to, kādi konkrēti pasākumi tiktu noteikti, gan par to ieviešanu (līdz 2020.gadam).</p>	Ir sagaidāmi turpmāki pasākumi, bet ir nenoteiktība gan par pasākumiem, gan par to ieviešanu.
Kopējais vērtējums: Pasākumi, kas ir ieviesti un plānoti neaptver visus slodžu avotus un līdz ar to neveido efektīvu pasākumu kopumu. Esošie pasākumi kopumā ir ieviesti. Plānotajiem/sagaidāmajiem pasākumiem nav šobrīd pietiekama skaidrība par konkrētiem pasākumiem un nav skaidri definēts, kad tiks pabeigta to ieviešana. Tāpēc nav sagaidāms, ka līdz 2020.gadam tiks panākts vides stāvokļa uzlabojums.		→

6.pielikuma 5.tabula. „Bāzes scenārija” (BS) pasākumu efektivitātes novērtējums naftas produktiem attiecībā uz D8 “Kaitīgo vielu koncentrācija jūras vidē” (saistībā ar JVM5 „Kaitīgo vielu koncentrāciju līmenis nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu”). (Avots: Projekta ekspertu vērtējums)

Vērtējuma jautājums	Vērtējuma apraksts	Vērtējums
Slodžu avoti / aktivitātes, kas dod ieguldījumu slodzē	Esošie pasākumi aptver galvenos slodžu avotus, tādus kā kuģu atkritumus un avārijas rezultātā radušās noplūdes.	Nozīmīgie slodžu avoti ir aptverti
Efektīvs politikas pasākumu (pasākumu veidu) kopums	Esošo nozaru politiku pasākumi veido efektīvu pasākumu veidu kopumu, lai aptvertu nozīmīgus slodžu veidošanās aspektus un galvenos slodžu avotus. Tomēr to efektivitāti līdz galam nevar novērtēt, jo nav izstrādātas LVS skaitliskās vērtības. Savukārt novērtējums, kas veikts HELCOM ietvaros (HELCOM vides faktu lapas), uzrāda būtisku nelegālo naftas produktu noplūžu samazināšanos.	Esošie pasākumi veido efektīvu nepieciešamo pasākumu kopumu
Pasākumu ieviešanas efektivitāte un trūkumi	Esošo nozaru politiku pasākumi ir ieviesti un nav būtisku nepilnību to ieviešanā. Nav pasākumu, kas dotu turpmāku uzlabojumu slodzes samazināšanai un stāvokļa uzlabošanai.	Pasākumi ir ieviesti, nav būtisku nepilnību to ieviešanā. Nav pasākumu, kas dotu turpmāku uzlabojumu.
Kopējais vērtējums: Esošo nozaru politiku pasākumi ir ieviesti, nav pasākumu, kas dotu turpmāku uzlabojumu. Līdz ar to nav sagaidāmas izmaiņas līdz 2020.gadam.		→

6.2. Novērtējums riskam nesasniegt labu vides stāvokli

6.pielikuma 6.tabula. Novērtējums riskam nesasniegt LVS attiecībā uz D2 „Svešās sugas” (saistībā ar JVM1 „Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas jūras biotopus un sugas”). (Avots: Projekta ekspertu vērtējums.)

Apakš-baseins	Esošā stāvokļa vērtējums	BS pasākumu efektivitātes novērtējums*	Efektivitātes novērtējuma pamatojums	RISKA VĒRTĒJUMS (nesasniegt LVS)	Riska vērtējuma pamatojums	Riska vērtējuma TICAMĪBAS novērtējums	Ticamības novērtējuma pamatojums
	[1]	[2]		[3]		[4]	
Baltijas jūra	Sākotnējā novērtējumā stāvoklis nav vērtēts, jo nav izstrādāti atbilstoši indikatori un LVS vērtības	↗	Sagaidāmie pasākumi aptver galvenos slodžu avotus un ietver efektīvu pasākumu kopumu, taču efektivitāte lielā mērā būs atkarīga no konkrētiem īstenotajiem pasākumiem nacionālā līmenī.	2	Īstenojot (līdz 2020.gadam) sagaidāmos pasākumus, būtu sagaidāma neliela pozitīva tendence / trends LVS virzienā	3	LVS vērtība ir konceptuāli definēta. Taču riska vērtējums nav balstīts uz novērojumu rezultātiem (nav datu).
Rīgas līcis	Sākotnējā novērtējumā stāvoklis nav vērtēts, jo nav izstrādāti atbilstoši indikatori un LVS vērtības	↗	Daudziem nozīmīgiem pasākumu veidiem nenoteiktība par konkrētiem pasākumiem un to ieviešanas termiņu.	2		3	

6.pielikuma 7.tabula. Novērtējums riskam nesasnēgt LVS attiecībā uz D3 „Visas komerciāli izmantotās zivju un gliemeņu populācijas ir bioloģiski drošā apjomā” (saistībā ar JVM2 „Jūras resursu izmantošana ir ilgtspējīga un nedegradē ekosistēmu”). (Avots: Projekta ekspertu vērtējums)

Apakš-baseins	Esošā stāvokļa vērtējums	BS pasākumu efektivitātes novērtējums	Efektivitātes novērtējuma pamatojums	RISKA VĒRTĒJUMS (nesasnēgt LVS)	Riska vērtējuma pamatojums	Riska vērtējuma TICAMĪBAS novērtējums	Ticamības novērtējuma pamatojums
	[1]	[2]		[3]		[4]	
Baltijas jūra	Sākotnējā novērtējumā ir vērtēta zvejas mirstība brētliņai (atbilst LVS), mencai (atbilst LVS), reņģei (neatbilst LVS). Krājuma atražošanas kapacitāte nav vērtēta	↗	Plānotie pasākumi aptver galvenās komerciāli izmantotās zivju sugas un ir vērsti uz lielāko zivju populāciju ietekmējošo aktivitāti. Pasākumu kopums neaptver visus EK 2010.gada 1.septembra lēmumā Nr. 2010/477/EU 3. Deskriptora kritērijus Esošo un plānoto pasākumu kopums ietver visus slodzei nozīmīgus pasākumu veidus.	1	Esošais stāvoklis ir tuvu LVS vai LVS jau ir sasniegts un īstenojot esošos pasākumus ir sagaidāma pozitīva tendence LVS virzienā. (Izmantotie indikatori sniedz nepilnīgu novērtējumu)	2	Tikai daļai indikatoru ir definēta LVS vērtība un balstoties uz datu analīzi ir veikts novērtējums. Daļai indikatoru LVS vērtība nav definēta un stāvokļa novērtējums nav veikts
Rīgas līcis	Sākotnējā novērtējumā ir vērtēta zvejas mirstība reņģei (neatbilst LVS) un nārsta bara biomasa reņģei (atbilst LVS)	↗	Ja tiks ieviests viss plānotais pasākumu kopums, tas dos uzlabojumu. Lai gan jāatzīmē, ka pastāv nenoteiktība par konkrētiem pasākumiem, kas turpmāk tiks noteikti (saistībā ar KZP 2014-2020), kur tie vēl ir izstrādes stadijā.	1		2	

6.pielikuma 8.tabula. Novērtējums riskam nesasniegt LVS attiecībā uz D6 „Jūras dibena integritāte” (saistībā ar JVM1 „ Antropogēnās aktivitātes nav negatīvi ietekmējušas Jūras biotopus un sugas”). (Avots: Projekta ekspertu vērtējums)

Apakš-baseins	Esošā stāvokļa vērtējums	BS pasākumu efektivitātes novērtējums	Efektivitātes novērtējuma pamatojums	RISKA VĒRTĒJUMS (nesasniegt LVS)	Riska vērtējuma pamatojums	Riska vērtējuma TICAMĪBAS novērtējums	Ticamības novērtējuma pamatojums
	[1]	[2]		[3]		[4]	
Baltijas jūra	Sākotnējā novērtējumā nav veikts stāvokļa novērtējums deskriptoram D6 , attiecībā uz fiziskajām slodzēm	→	Plānotie pasākumi aptver galvenos slodžu avotus. Esošo nozaru politiku pasākumi ir ieviesti, nav pasākumu, kas dotu turpmāku uzlabojumu. Līdz ar to, nav sagaidāmas izmaiņas jūras vides stāvoklī līdz 2020.gadam	1	Esošais stāvoklis nav vērtēts, bet BS pasākumi aptver visas nozīmīgās aktivitātes un slodžu avotus, un BS pasākumi ir ieviesti. Tāpēc risks nesasniegt LVS ir uzskatāms par zemu.	2	Tā kā nav definētas LVS vērtības un sākotnējais novērtējums nav veikts, tad pastāv risks, ka LVS nav sasniegts.
Rīgas līcis	Sākotnējā novērtējumā nav veikts stāvokļa novērtējums deskriptoram D6 , attiecībā uz fiziskajām slodzēm	→	Plānotie pasākumi aptver galvenos slodžu avotus. Esošo nozaru politiku pasākumi ir ieviesti, nav pasākumu, kas dotu turpmāku uzlabojumu. Līdz ar to, nav sagaidāmas izmaiņas jūras vides stāvoklī līdz 2020.gadam	1	Esošais stāvoklis nav vērtēts, bet BS pasākumi aptver visas nozīmīgās aktivitātes un slodžu avotus, un BS pasākumi ir ieviesti. Tāpēc risks nesasniegt LVS ir uzskatāms par zemu.	2	Tā kā nav definētas LVS vērtības un sākotnējais novērtējums nav veikts, tad pastāv risks, ka LVS nav sasniegts.

6.pielikuma 9.tabula. Novērtējums riskam nesasniegt LVS attiecībā uz D8 "Kaitīgo vielu koncentrācija jūras vidē" un D9 „Kaitīgo vielu koncentrācijas zivīs un citās jūras veltēs” (saistībā ar JVM5 „Kaitīgo vielu koncentrāciju līmenis nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu”)

Apakš-baseins	Esošā stāvokļa vērtējums	BS pasākumu efektivitātes novērtējums	Efektivitātes novērtējuma pamatojums	RISKA VĒRTĒJUMS (nesasniegt LVS)	Riska vērtējuma pamatojums	Riska vērtējuma TICAMĪBAS novērtējums	Ticamības novērtējuma pamatojums
	[1]	[2]		[3]		[4]	
Baltijas jūra	Sākotnējā novērtējumā D8 nav vērtēts, jo nav izstrādātas LVS skaitliskās vērtības. HELCOM bīstamo vielu stāvokļa integrētais novērtējums 2010.g.uzrādīja viduvēju līdz sliktu stāvokli.	→	Esošie un sagaidāmie pasākumi neaptver visus slodžu avotus un līdz ar to neveido efektīvu pasākumu kopumu. Ir sagaidāmi turpmāki pasākumi, bet ir nenoteiktība gan par konkrētiem pasākumiem, kas tiktu noteikti, gan par to ieviešanu (līdz 2020.gadam).	2	Esošais stāvoklis ir novērtēts tikai atsevišķiem savienojumiem atbilstoši D9 kritērijiem. Nav izstrādātas LVS vērtības atbilstoši D8 kritērijiem.	2	LVS vērtības ir definētas tikai D9. Nav pieejami novērojumu rezultāti lai novērtētu vairāku būtisku savienojumu (piem. Dioksīni) stāvokli un ietekmi uz vidi
Rīgas līcis	Vērtējums, kas veikts D9, lai gan lielākoties uzrāda LVS nenosdz visas vielas un apakšrajonus	→	Tāpēc nav sagaidāms, ka līdz 2020.gadam tiks panākts vides stāvokļa uzlabojums	2	Iepriekš veiktais novērtējums uzrādīja viduvēju līdz sliktu stāvokli. Īstenojot pasākumus nav sagaidāms vides stāvokļa uzlabojums	2	

6.pielikuma 10.tabula. Novērtējums riskam nesasniegt LVS attiecībā uz novērtējums naftas produktiem attiecībā uz D8 "Kaitīgo vielu koncentrācija jūras vidē" (saistībā ar JVM5 „Kaitīgo vielu koncentrāciju līmenis nerada nevēlamu ietekmi uz jūras ekosistēmu”). (Avots: Projekta ekspertu vērtējums)

Apakš-baseins	Esošā stāvokļa vērtējums	BS pasākumu efektivitātes novērtējums	Efektivitātes novērtējuma pamatojums	RISKA VĒRTĒJUMS (nesasniegt LVS)	Riska vērtējuma pamatojums	Riska vērtējuma TICAMĪBAS novērtējums	Ticamības novērtējuma pamatojums
	[1]	[2]		[3]		[4]	
Baltijas jūra	Sākotnējā novērtējumā naftas piesārņojums nav vērtēts, jo nav izstrādātas LVS vērtības. Tomēr, saskaņā ar HELCOM naftas noplūdes vides faktu lapā atrodamo novērtējumu, nelegālās naftas noplūdes uzrāda būtisku samazināšanās tendenci	→	Esošie pasākumi aptver galvenos slodžu avotus, tie ir ieviesti, nav būtisku nepilnību to ieviešanā. Nav sagaidāmu/ plānotu pasākumu, kas dotu turpmāku uzlabojumu. Līdz ar to nav sagaidāmas izmaiņas līdz 2020.gadam.	1	Jau īstenotie pasākumi samērā labi aptver galvenos slodžu avotus. Ir novērojama izteikta (sistemātiskā) piesārņojuma samazināšanās tendence	2	LVS vērtības nav definētas un tāpēc nav veikts sākotnējais novērtējums.
Rīgas līcis		→		1		2	

7. Pielikums: Rezultāti un materiāli no iesaistīto pušu sanāksmēm

Šajā pielikumā sniegta tehniska rakstura informācija un rezultāti no projekta ietvaros veiktajām aktivitātēm saistībā ar iesaistīto pušu sanāksmēm.

Pielikumā ietverts:

- apkopojums rakstiski iesūtītajiem komentāriem pēc „Jūras vides padomes” sanāksmes;
- materiāli no iesaistīto pušu sanāksmēm (JVP sanāksmes dienas kārtība, projekta organizētā semināra dienas kārtība, dalībnieku saraksts un diskusiju rezultātu apkopojums).

7.1. Iesūtīto komentāru apkopojums

Satiksmes ministrijas Jūrlietu departamenta sadarbībā ar VAS „Latvijas Jūras administrācija” iesniegtie komentāri un papildinājumi

Sniedzam savas kompetences ietvaros komentārus un papildinājumus par 21.11.2014. Jūras vides padomē izskatīšanai iesniegto 3.informatīvo dokumentu “Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu ar ietekmi uz jūras vidi analīze un ieviešanas efektivitātes izvērtējums”.

Piezīme: Atsauces uz “rindām” norādītas neņemot vērā galvenes rindu.

Atbildes sagatavoja K. Pakalniete (SIA „AKTiVS”), 12.12.2014.

1. **32.lpp./HELCOM Baltijas jūras rīcības plāns/2.kolonna.** Lūdzam svītrot no 2.kolonnas atsauci uz kuģniecību, jo 5.kolonnā aprakstītie pasākumi attiecas uz pasākumiem saistībā ar municipālajiem notekūdeņiem.
KP: 2.kolonnā norādītas visas nozares, kas rada slodzi, ko risina politikas ietvars (PI) kopumā. Minētā PI pasākumu sarakstā ir pasākumi kuģniecībai, kas ir saistīti gan ar kuģniecības emisijām gaisā, gan notekūdeņiem (piem., „Rekomendāciju 28E/10 par „netiešās maksas sistēmu” pieņemšana”, „Rekomendāciju 28E/13 par ekonomisko stimulu ieviešanu, lai samazinātu emisijas no kuģiem pieņemšana”), tādēļ nozaru sarakstā ir kuģniecība.
Datu ņemšanas no Excel datubāzes formāta dēļ, ir sanācis, ka visas uzskaitītās nozares vienādā veidā ir norādītas pretī katram konkrētajam pasākumam. Taču tā tas nav domāts, šīs nozares nav vērtētas pasākumu līmenī (kādam nozarei domāts katrs konkrētais pasākums) – tas būs jādara (nākamajā) pasākumu programmas (PP) izstrādes posmā, kad tiks likti pasākumi katrai slodzei/slodzes avotam/nozarei, kas to rada.
Taču komentārs ir fiksēts rezultātu tabulās, lai tiktu ņemts vērā tālākā darbā, liekot pasākumus PP (un norādot ar tiem saistītās nozares), lai nebūtu situācijas, ka nozares parādās pie pasākumiem, ar ko tās nav saistītas.
2. **37.lpp. un 38.lpp./NECD-I/2.kolonna.** Lūdzam svītrot no 2.kolonnas atsauces uz kuģniecību, jo NECD-I neattiecas uz starptautisko kuģošanu (Direktīvas 2001/81/EK pants 2(a)). Bez tam šī direktīva nenosaka prasības kuģiem samazināt vai kontrolēt emisiju apjomu (NOx, SOx u.c).
KP: Rezultātos (tabulās) veikts minētais labojums.
3. **45.lpp./BJRP/2.kolonna un 46.lpp./1.kolonna/1.,2.,3.,5.rinda.** Lūdzam svītrot atsauci uz kuģniecību, jo šie BJRP ietvertie pasākumi neskar kuģniecību.

KP: Tas pats skaidrojums, kas attiecībā uz 1.komentāru.

4. **49.lpp./Konvencijas.** Lūdzu papildināt konvenciju sarakstu ar STCW-F konvenciju (1995.GADA STARPTAUTISKĀ KONVENCIJA PAR ZVEJAS KUĢU PERSONĀLA SAGATAVOŠANAS UN DIPLOMĒŠANAS, KĀ ARĪ SARDZES PILDĪŠANAS STANDARTIEM). Konvencija ir pilnībā ieviesta.
KP: Pievienota konvenciju sarakstam.
5. **54.lpp./1973. gada Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar tās 1978.gada protokolu (MARPOL 73/78): II pielikums.** Lūdzam nomainīt 5.kolonnā ietverto tekstu ar tekstu "pilnībā ieviests".
KP: Veikts labojums.
6. **54.lpp./1973. gada Starptautiskā konvencija par piesārņojuma novēršanu no kuģiem, kas grozīta ar tās 1978.gada protokolu (MARPOL 73/78): III pielikums.** Lūdzam nomainīt 5.kolonnā ietverto tekstu ar tekstu "pilnībā ieviests".
KP: Veikts labojums.
7. **54.lpp./2001.gada Starptautiskās konvencijas par kuģu kaitīgo pretapaugšanas sistēmu kontroli (AFS konvencija).** Lūdzam nomainīt 5.kolonnā ietverto tekstu ar tekstu "pilnībā ieviests".
KP: Veikts labojums.
8. **55.lpp./ 1972. gada Konvencija par starptautiskiem kuģu sadursmju novēršanas noteikumiem (COLREG)-** Pilnībā ieviests ar LR Augstākās Padomes (10.09.1991.) deklarāciju Par Latvijas Republikas pievienošanas starptautisko tiesību dokumentiem jūras tiesību jautājumos <http://likumi.lv/ta/id/92465-par-konvenciju-par-starptautiskajiem-kugu-sadursmju-noversanas-noteikumiem>. Lūdzam svītrot informāciju pēdējā kolonnā- atsauce uz normatīviem aktiem nav korekta.
KP: Veikti labojumi.
9. **55.lpp./ Konvencija par kontroli pār kaitīgo atkritumu robežšķērsojošo transportēšanu un to aizvākšanu (Bāzeles konvencija) un 64.lpp/83.lpp./ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem.** Lūdzam 3.kolonnā papildināt arī ar citām nozarēm un aktivitātēm.
KP: Komentārs ir fiksēts, lai tiktu veikti labojumi nākamajā gadā.
10. **70.lpp./2.rinda** Lūdzam svītrot atsauci uz kuģniecību, jo HELCOM rekomendācija 28E/8 neattiecas uz kuģiem.
KP: 2.kolonnā norādītas visas nozares, kas rada slodzi, ko risina PI kopumā. Minētā PI pasākumu sarakstā ir pasākumi kuģniecībai (piem., „Alvorganisko savienojumu aizliegums”, „Rekomendāciju 28E/12 pieņemšana”).
Datu ņemšanas no Excel datubāzes formāta dēļ, ir sanācis, ka visas uzskaitītās nozares vienādā veidā ir norādītas pretī katram konkrētajam pasākumam. Taču tā tas nav domāts, šīs nozares nav vērtētas pasākumu līmenī (kādam nozarei domāts katrs konkrētais pasākums) – tas būs jādara (nākamajā) PP izstrādes posmā, kad tiks likti pasākumi katrai slodzei/slodzes avotam/nozarei, kas to rada.
Taču komentārs ir fiksēts rezultātu tabulās, lai tiktu ņemts vērā tālākā darbā, liekot pasākumus PP (un norādot ar tiem saistītās nozares), jo minētais pasākums tiešām neattiecas uz kuģiem.
11. **83.lpp./ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem.** Lūdzam 3.kolonnā papildināt arī ar citām nozarēm un aktivitātēm.

- [KP: Komentārs ir fiksēts, lai tiktu veikti labojumi nākamajā gadā.](#)
12. **88.lpp./ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 21.novembra Direktīva 2012/35/ES par jūrnieku minimālo sagatavotības līmeni.** Pasākums ir ieviests, nozīmīgu šķēršļu ieviešanas praksē nav bijis.
[KP: Veiktas attiecīgas atzīmes rezultātos \(tabulās\).](#)
13. **90.lpp./BJRP/2.rinda un 3.rinda** Lūdzam svītrot atsauci uz kuģniecību, jo apņemšanās “•Līdz 2010. gadam aizliegt izmantot, ražot un tirgot endosulfanu, pentaBDE, octaBDE. • Līdz 2008. gadam ieviest stingrus ierobežojumus PFOS, NP/NPEs, SCCPs izmantošanai.” un “ķīmisko reģistru izveidošana” neattiecas uz kuģniecību.
[KP: Tas pats paskaidrojums, kas 10.komentāram.](#)
14. **90.lpp./BJRP/5.rinda** Lūdzam svītrot atsauci uz kuģniecību, jo HELCOM rekomendācija 28E/8 neattiecas uz kuģniecību.
[KP: Tas pats paskaidrojums, kas 10.komentāram.](#)
15. **93.lpp./ Konvencijas** Lūdzu papildināt konvenciju sarakstu ar STCW-F konvenciju (1995.GADA STARPTAUTISKĀ KONVENCIJA PAR ZVEJAS KUĢU PERSONĀLA SAGATAVOŠANAS UN DIPLOMĒŠANAS, KĀ ARĪ SARDZES PILDĪŠANAS STANDARTIEM). Konvencija ir pilnībā ieviesta.
[KP: Pievienota konvenciju sarakstam.](#)
16. **96.lpp.** minētajām konvencijām – MARPOL 73/78. UNCLOS, OPRC, CLC, STCW, COLREG un SOLAS Latvija ir pievienojusies un tās ir ieviestas.
[KP: Veikti atbilstoši labojumi rezultātos \(tabulās\).](#)
17. **98.lpp./ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem.** Lūdzam 2.kolonnā papildināt arī ar citām nozarēm un aktivitātēm.
[KP: Komentārs ir fiksēts, lai tiktu veikti labojumi nākamajā gadā.](#)
18. **106.lpp./ Eiropas Parlamenta un Padomes 2012.gada 21.novembra Direktīva 2012/35/ES par jūrnieku minimālo sagatavotības līmeni.** Pasākums ir ieviests, nozīmīgu šķēršļu ieviešanas praksē nav bijis.
[KP: Veiktas attiecīgas atzīmes rezultātos \(tabulās\).](#)
19. **144.lpp./Konvencijas** Lūdzam svītrot no konvenciju saraksta MARPOL pielikuma I,II un IV pielikumu. Piesārņojuma ar atkritumiem no kuģiem novēršanu nosaka MARPOL 73/78 V pielikums. VĒL cietie atkritumi varētu rasties MARPOL III pielikuma “Noteikumi piesārņojuma ar kaitīgām vielām iepakojumā novēršanai” kontekstā.
[KP: Veiktas attiecīgas izmaiņas rezultātos \(tabulās\).](#)
20. **147.lpp.** MARPOL 73/78 konvencijai Latvija ir pievienojusies un tās pielikumi ir pilnībā ieviesti.
[KP: Veikti atbilstoši labojumi rezultātos \(tabulās\).](#)
21. **155.lpp./ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1013/2006 (2006. gada 14. jūnijs) par atkritumu sūtījumiem** Lūdzam 2.kolonnā papildināt arī ar citām nozarēm un aktivitātēm.
[KP: Komentārs ir fiksēts, lai tiktu veikti labojumi nākamajā gadā.](#)
22. **156.lpp./3.kolonna/HELCOM Rekomendācija 29/2 (05.05.2008.) par jūras piesārņojumu ar atkritumiem Baltijas jūras reģionā** Vēršam Jūsu uzmanību, ka slodzes avots šeit nebūs norādāms “kuģniecība”, jo atbilstoši MARPOL 73/78 V pielikumam, Baltijas jūrā izmest cietos atkritumus nedrīkst, bez tam rekomendācija 29/2 neattiecas uz kuģiem.
[KP: Veiktas attiecīgas atzīmes rezultātos \(tabulās\).](#)

Ventspils brīvostas pārvaldes iesūtītie komentāri

Ventspils brīvostas pārvaldei nav principiālu iebildumu vai priekšlikumu par LHEI veikto riska novērtējumu laba jūras stāvokļa sasniegšanai.

Aicinām, izstrādājot pasākumu programmu, ļoti rūpīgi analizēt dārgu pasākumu ieviešanas nepieciešamību. Viens no jautājumiem, kuram vēlētos pievērst uzmanību, ir "Balasta ūdeņu konvencija", kuras prasību neapdomīga piemērošana varētu būtiski sadārdzināt prāmju pakalpojumus, vai pat radīt bīstamus apstākļus kuģa drošībai (stabilitātei).

7.2. Iesaistīto pušu sanāksmju materiāli

„Jūras vides padomes” sanāksmes (21.11.2014.) dienas kārtība

Jūras vides padomes 2. sēde

2014. gada 21.novembrī plkst. 13:00 Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijā, Peldu ielā 25, 101.telpā

Darba kārtība

Sanāksmi atklāj un vada Rolands Bebris, Jūras vides padomes priekšsēdētāja vietnieks.

1. Vispārēja informācija par prasībām pasākumu programmai un nacionālās PP izstrādi. – Baiba Zasa, VARAM
2. Pasākumu programmas izstrāde Latvijā. Informē projekta „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai” īstenotāji:
 - 2.1. Pasākumu programmas izstrādes process un metodika - K. Pakalniete, SIA „AKTiiVS”.
 - 2.2. Kopsavilkums par esošo stāvokli, slodzēm un jūras vides mērķiem - J.Aigars, LHEI.
 - 2.3. Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu ar ietekmi uz jūras vidi analīze un efektivitātes izvērtējums - K. Pakalniete, SIA „AKTiiVS” .
 - 2.4. Novērtējums riskam 2020. gadā nesasniegt labu jūras vides stāvokli - J.Aigars, LHEI.
3. Konsultācijas ar iesaistīto nozaru/pušu pārstāvjiem par pasākumu programmas izstrādē svarīgiem jautājumiem - K. Pakalniete, SIA „AKTiiVS”.
4. Jautājumi un atbildes. Diskusija.
5. Turpmākais darbs.

Semināra „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai” (05.12.2014.) dienas kārtība



Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai

**Maritim Park Hotel Riga,
Slokas iela 1, konferenču zāle „Rīga”**

2014.gada 5.decembris

Dienas kārtība

10:00-10:05	Semināra atklāšana <i>Kristīna Veidemane</i>
10:05-10:20	Ievads – Informācija par JSD un PP izstrādi <i>Baiba Zasa, VARAM</i>
10:20-10:40	Pasākumu programmas izstrādes process un metodika <i>Kristīne Pakalniete, SIA „AKTĪVS”</i>
10:40-11:00	Kopsavilkums par esošo stāvokli, slodzēm un jūras vides mērķiem <i>Juris Aigars, LHEI</i>
11:00-11:20	Diskusija par slodzēm un esošo stāvokli
11:20-11:50	Esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu ar ietekmi uz jūras vidi analīze un efektivitātes izvērtējums <i>Kristīne Pakalniete, SIA „AKTĪVS”</i>
11:50-12:10	Diskusija par politikām un pasākumiem
12:10-12:40	<i>Kafijas pauze</i>
12:40-13:00	Novērtējums riskam 2020. gadā nesasniegt labu jūras vides stāvokli <i>Juris Aigars, LHEI</i>
13:00-13:20	Diskusija par riska novērtējumu
13:20 – 13:30	Diskusija par sabiedrības iesaisti Pasākuma programmas izstrādē un apspriešanās
13:30	<i>Noslēgums</i>

Projektu finansē Latvijas Vides aizsardzības fonds. Pasūtītājs LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.



Semināra „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai” (05.12.2014.) dalībnieku saraksts



Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai

2014. gada 5. decembris

Maritim Park Hotel Rīga, Slokas iela 1, konferenču zāle „Rīga”

Dalībnieku saraksts

Nr.	Uzvārds	Vārds	Organizācija	Tālrunis	E-pasts	Informatīvie materiāli uz e-pastu	Paraksts
1	Aigars	Juris	Latvijas Hidroekoloģijas institūts	67610850	juris.aigars@lhei.lv		
2	Avotiņš	Vilis	Rīgas Brīvdabas pārvalde	29276349	vilis.avotins@rop.lv		
3	Bārda	Ieva	Latvijas Hidroekoloģijas institūts	29351999	ieva.barda@lhei.lv	+	
4	Belasova	Inga	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	67026545	inga.belasova@varam.gov.lv	+	
5	Čičendajeva	Marina	VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”	67032018	marina.cicendajeva@lvgmc.lv	+	
6	Gerke	Ojārs	Jūras spēku flotiles Krasta apsardzes dienests	67082052	ojars@mrcc.lv		
7	Ikauniece	Anda	Latvijas Hidroekoloģijas institūts	67601995	anda.ikauniece@lhei.lv		

1/3

Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai. Finansē Latvijas Vides aizsardzības fonds, pasūtītājs LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

Nr.	Uzvārds	Vārds	Organizācija	Tālrunis	E-pasts	Informatīvie materiāli uz e-pastu	Paraksts
8	Jansone	Tatjana	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	67026561	tatjana.jansone@varam.gov.lv		
9	Jurgensone	Iveta	Latvijas Hidroekoloģijas institūts		iveta.jurgensone@lhei.lv	IR	
10	Kalvāne	Ilze	Baltijas Vides forums	67357553	ilze.kalvane@bef.lv	IR	
11	Krauze	Aiga	VSIA „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs”	67032018	aiga.krauze@lvgmc.lv	IR	
12	Lakotko	Evija	Dabas aizsardzības pārvalde	26324329	evija.lakotko@daba.gov.lv	IR	
13	Luna	Inita	Rīgas Brīvdabas pārvalde	67030822	inita.luna@rop.lv	✓	
14	Mīkelsone	Inese	Zemkopības ministrija	67027525	Inese.Mikelsone@zm.gov.lv		
15	Ozoliņš	Ģirts	LZK nodaļa "Ekoprojekts"	29513708	sleki12@gmail.com	✓	
16	Pakalniņe	Kristīne	SIA Aktīvs	29296961	kristinepa@apollo.lv		
17	Plikšs	Māris	Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts "BIOR"	67610766	Maris.Plikss@bior.gov.lv	IR	
18	Pormane	Agnese	Satiksmes ministrija	67028343	Agnese.Pormane@sam.gov.lv		
19	Puriņa	Ingrīda	Latvijas Hidroekoloģijas institūts		ingrida.purina@lhei.lv		
20	Putna	Ieva	Latvijas Hidroekoloģijas institūts	29887635	ieva.putna@lhei.lv	IR	
21	Rimša	Ruta	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	67026903	Ruta.Rimsa@varam.gov.lv	a	

2/3

Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai. Finansē Latvijas Vides aizsardzības fonds, pasūtītājs LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

Nr.	Uzvārds	Vārds	Organizācija	Tālrunis	E-pasts	Informatīvie materiāli uz e-pastu	Paraksts
23	Saganoviča	Olga	Veselības inspekcija	67081645	olga.saganovica@vi.gov.lv	+	
24	Smilga	Guna	Rīgas Brīvdabas pārvalde	67030868	guna.smilga@rop.lv	✓	
25	Sprukta	Sandra	Latvijas Hidroekoloģijas institūts	26311100	sandra.sprukta@lhei.lv		
26	Sudraba - Livčāne	Daina	Veselības inspekcija	67081546	daina.sudraba-livcane@vi.gov.lv		
27	Švāne	Baiba	Valsts vides dienests	67408164	baiba.svane@vvd.gov.lv	✓	
28	Teibe	Iveta	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	67026574	iveta.teibe@varam.gov.lv	✓	
29	Ušča	Jānis	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	66016715	Janis.Usca@varam.gov.lv	✓	
30	Veidemane	Kristīna	Baltijas Vides forums	67357551	kristina.veidemane@bef.lv	x	
31	Voits	Inārijs	Latvijas Zivsaimnieku asociācija	67383197	zv.flote@dtg.lv	x	
32	Zasa	Baiba	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	67026910	Baiba.Zasa@varam.gov.lv	x	
33	1.10700	Kristīna	Latvijas Zivsaimnieku asociācija	29220405	kristina.zasa@dtg.lv	x	
34	Arūns	Quints	Vēstniecība, Latvijas jūra	29233492	quints.darvins@vdp.lv	x	
35	Ruska	Ande	Baltijas Vides forums	2922324	ande.sasna@bef.lv	x	
36	Magmeica	Laura	Valsts vides dienests	67408166	laura.magmeica@vvd.gov.lv	+	
37							
38							

Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai. Finansē Latvijas Vides aizsardzības fonds, pasūtītājs LR Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija.

3/3

Semināra „Priekšizpēte pasākumu programmas izstrādei laba jūras vides stāvokļa panākšanai” (05.12.2014.) diskusiju apkopojums

Diskusija par slodžu un stāvokļa vērtējumu, jūras vides mērķiem

Jaut. (Latvijas Zivsaimnieku asociācija): **Tiek uzstādīti mērķi. Bet kad mērķi ir sasniegti, vai un kādā kārtībā/veidā tos var pārskatīt/mainīt?** Piemēram, attiecībā uz roņiem – bija aizsardzības mērķi, tika sasniegti, tagad roņu kļūst tik daudz, ka traucē videi un jūras izmantošanai (zvejniecībai).

LHEI: Attiecībā uz bioloģiskās daudzveidības mērķiem, tiem būtu jābūt noteiktiem kā intervālam. Ja populācija iet pāri intervāla augšējai robežai, būtu jāveic izmaiņas pasākumu programmā, paredzot darbības, kas nodrošinātu populācijas saglabāšanu noteiktajā intervālā.

VARAM, Dabas aizsardzības departaments: HELCOM ir speciāla darba grupa, kas vērtē situāciju ar roņiem. Plāno izstrādāt robežvērtību, aiz kuras roņi var kļūt par medījamiem dzīvniekiem (attiecībā uz pelēkie roņiem). Bet Latvijā šāda kārtība nav plānota.

AKTiiVS: JSD paredz „Jūras stratēģijas” elementu pārskatīšanu ik pa sešiem gadiem (t.sk. „Sākotnējo novērtējumu”, mērķus, pasākumu programmu). Līdz ar to mērķi var tikt pārskatīti šādā kārtībā.

Jaut.: Ķīmiskās kaujas vielas jūrā – kā tās ienāk slodžu un stāvokļa analīzē?

LHEI: Tās principā var tikt skatītas saistībā ar bīstamajām vielām (D8). Ir konstatēts, ka šīs vielas ir, bet nav pierādījumu par to negatīvu ietekmi.

Jaut: Mencas mainījušas nārsta vietas (zinātniskie pētījumi to apstiprina). Vai vietās, kur menca vairs nenārsto, tas nav izskaidrojams ar šo ķīmisko kaujas vielu ietekmi?

LHEI: Tas drīzāk varētu būt saistīts ar sāļumu. Ķīmisko kaujas vielu ietekme drīzāk nebūtu tā, kas izskaidro šīs izmaiņas.

Jaut. (BVF): Ja ir tik daudz „balto laukumu” esošā stāvokļa novērtējumā (lielai daļai Deskriptoru), ar kuriem tad strādās pasākumu programmā – tikai ar tiem, kur ir stāvokļa vērtējums, vai visiem?

LHEI, AKTiVS: Esošā stāvokļa novērtējums nav veikts, ja nav indikatoru, kvantitatīvu robežvērtību/vērtējumu. Bet konceptuāli zinām nozīmīgas slodzes, avotus u.tml. Konceptuāli zinām, kas dod ieguldījumu slodzēs un jūras vides problēmās. Līdz ar to, var vērtēt iespējamus pasākumus, to efektivitāti (īpaši, balstoties uz ekspert-vērtējumu).

Diskusija par esošo un plānoto nozaru politiku pasākumu („bāzes scenārija” pasākumu) apkopojumu un ieviešanas efektivitātes izvērtējumu

Jaut. (VARAM, Vides Aizsardzības departaments, Ūdens resursu nodaļa): Ir nenoteiktība politikas pasākumu ieviešanā – vai tas ir ņemts vērā, vērtējot, kādi pasākumi varētu tikt ieviesti un ko iekļaut pasākumu programmā?

AKTiVS: Jā, ir izstrādāta un izmantota speciāla pieeja, kā tas tiek vērtēts un ņemts vērā (pieeja tiks paskaidrota sekojošajā prezentācijā).

Jaut. (BVF): Ar kurām slodzēm tiks strādāts pasākumu programmā, vai šobrīd veiktajā analīzē aptvertas visas galvenās slodzes?

AKTiVS: Vērtējot „bāzes scenārija” (BS) politiku pasākumus, tie tiek vērtēti slodžu griezumā. Šajā analīzē ir apkopoti pasākumi visām galvenajām slodzēm uz Latvijas jūras ūdeņiem (kas dod ietekmi uz mērķu sasniegšanu, skat. arī izstrādātas „saikņu diagrammas” un slodžu nozīmības novērtējumu). Pēc šīs analīzes tiek veikts novērtējums riskam nesasniegt jūras vides mērķus (JVM). JVM, kur šāds risks pastāv, tad skatās, kādas slodzes to rada, un papildus pasākumus jau tad identificēs un analizēs attiecībā uz šīm slodzēm.

Diskusija par „risku novērtējumu”

Jaut. (BEF): Kā ar bīstamajām vielām – tur faktiski arī ir dati, kvantitatīvi vērtējumi – vai varētu tikt izmantota līdzīga „risku vērtējuma” pieeja, kā ir biogēnu ienesei (kvantitatīva)?

LHEI: Dati tomēr nav pietiekami, lai vērtētu bīstamo vielu ietekmi, kā tas ir vajadzīgs JSD kontekstā (nav indikatoru, LVS robežvērtības). Slodzes un to avotus jebkurā gadījumā nāksies vērtēt semi-kvantitatīvi.

Jaut. (Latvijas Zivsaimnieku asociācija): Rīgas Līcī ir fosfora pārpalikums, kas ietekmē zooplanktona daudzumu, kas ietekmē zivju nārsta bara lielumu, kas, savukārt, ietekmē kvotu apjomu zvejniekiem. Ko gaidīt zvejniekiem attiecībā uz kvotām (to izmaiņām)?

Paredzētais fosfora slodžu samazinājums ir vērsts uz zilaļģu samazinājumu, jo fosfora pārpalikums ir tas, kas nodrošina zilaļģu vasaras savairošanos. Šobrīd nav līdz galam skaidrs, cik lielā mērā zilaļģu samazināšanās samazinās arī zooplanktona daudzumu. Tomēr būtu sagaidāms, ka šī ietekme nebūs liela.

Jaut. (Latvijas Zivsaimnieku asociācija): Zveja (īpatņu izņemšana) ietekmē biogēnu bilanci – vai tas tika ņemts vērā?

LHEI: Nē, nav ņemts vērā.

Jaut. (Latvijas Zivsaimnieku asociācija): Ir izsludināta pieteikšanās uz akvakultūras vietām jūrā. Ja zivis izbēg no audzētavām – vai tas ir labi, vai slikti jūras videi? Kā tiks noteikts, kur suga ir, kura nav kaitīga?

LHEI: Tas ir atkarīgs no sugas, kas tiek audzēta. Ja tiek audzētas ģenētiski atšķirīgas sugas – tad ir risks jūras videi. Savukārt, ja zivjaudzētavās tiks izmantoti tie paši zivju mazuļi, kas jau tiek izmantoti zivju krājumu atjaunošanā, tad negatīva ietekme nav sagaidāma.

AKTiiVS: „Bāzes scenārija” politikās ir tāds pasākumu veids kā „risks svešo sugu saraksti” (piem., HELCOM līmenī ir izstrādāts svešo sugu saraksts, ES Regulas priekšlikumā par invazīvajām svešajām sugām (ISS) tiks noteikts „ES nozīmes” ISS, kā arī katra valsts var pievienot šim sarakstam „valsts nozīmes” ISS). Tādējādi tiek definētas tās svešās sugas, kas rada risku jūras videi.

Jaut. (BVF): Kā tiek vērtēts pasākumu efekts? Piem., attiecībā uz biogēniem tiek vērtēts slodzes samazinājums tonnās no pasākumu ieviešanas, bet kā tas tiek vērtēts citām slodzēm?

AKTiiVS: Vispirms tiek skatīts esošais stāvoklis, tad – kā mainīsies slodzes/stāvoklis BS (1b) pasākumu īstenošanas ietekmē, kur tiek vērtēts, īpaši, vai ar pasākumiem ir aptverti visi galvenie slodžu avoti, slodžu veidošanās aspekti.

Jaut. (BVF): Saskaņā ar veiktajiem izvērtējumiem, kāds ir ekspertu slēdziens – kuriem Deskriptoriem tad ir „risks” nesasnēgt labu vides stāvokli/JVM?

- D2 (svešās sugas).
- Varētu būt D5 (biogēnu ienese un eitrofikācija), bet šeit vēl jā sagaida ŪSD „Upju baseinu apsaimniekošanas plānu” novērtējumi, jo tur varētu būt turpmāki pasākumi, kas var dot slodzes samazinājumu (šāds novērtējums vēl nav pieejams). Taču izskatās, ka iespējams vienalga varētu būt vajadzīgi (JSD) papildus pasākumi.
- Izskatās, ka papildus pasākumi varētu būt nepieciešami arī attiecībā uz D8 (bīstamajām vielām).

Jaut.: Kā ar atkritumiem (D10)?

LHEI: Nav pietiekamu datu, lai viennozīmīgi izvērtētu, vai tā ir problēma. Ieteikums ir pagaidīt, kāda informācija (2015.gadā) nāks no HELCOM līmenī izstrādātā „reģionālā rīcības plāna” attiecībā uz jūras atkritumiem.

Diskusija par sabiedrības līdzdalības procesu, aktivitātēm

Zvejniecība (Latvijas Zivsaimnieku asociācija):

- Ir zvejnieki, kas aktīvi līdzdarbojas dažādu pasākumu ieviešanā. Piemēram, citās valstīs Baltijas jūrā zvejnieki aktīvi iesaistās „atkritumu zvejošanas” aktivitātes, bet tam ir svarīgs finansiālais atbalsts (kompensācijas).
- Jāņem vērā, ka saistībā ar jauno ES „Kopējo Zvejniecības politiku” nākamā gada sākumā ir ļoti daudz jauni regulējumi, kas zvejniekiem jāapgūst un jāievieš savā darbībā. Nebūtu labi šai posmā uzkraut zvejniekiem vēl kādas jaunas papildus izmaiņas.
- Zvejniecības pārstāvji būtu gatavi iesaistīties diskusijās, kas nepieciešamas pasākumu programmas izvērtējumu sagatavošanai. Būtu lietderīgi šādas diskusijas organizēt mazākās ekspertu grupās (nevis plašos semināros).

Saistība ar citu nozaru politikām (VARAM, Vides Aizsardzības departaments, Ūdens resursu nodaļa):

- Kad jau konkrētāk tiek gatavoti pasākumi priekš pasākumu programmas, kas attiecas uz citu jomu/nozaru politikām, vajadzētu konsultēties ar konkrētajām nozarēm/jomām, lai veiktu pasākumu koordināciju (ņemot vērā paralēlus politiku attīstības procesus).
- ŪSD „Upju baseinu apsaimniekošanas plānu” (UBAP) un pasākumu programmu (2.plānošanas ciklam) izstrāde notiek paralēli JSD pasākumu programmas izstrādei. Būtu nepieciešama savstarpēja informācijas apmaiņa un koordinācija ar UBAP izstrādātājiem.
- Ņemot vērā pieredzi no ŪSD ieviešanas, nepieciešams papildus darbs ar lauksaimniecības nozares pārstāvjiem un zemkopības politikas veidotājiem.

Piemēram, LAT-LIT pārrobežu sadarbības projekta ietvaros nesen tika veikta lauksaimnieku aptauja (tika aptaujāti 300 lauksaimnieki abpus robežai Ventas UBA), vai viņi uzskata ka viņu darbība rada negatīvu ietekmi uz ūdeņiem. Tikai apmēram 10 % Latvijā aptaujāto lauksaimnieku atzīst/uzskata, ka viņu darbība rada negatīvu ietekmi (Lietuvas pusē šis īpatsvars bija nedaudz lielāks).

Tā kā biogēno vielu piesārņojums ir kopīga ŪSD un JSD vides problēma, tad būtu lietderīgi kooperēties, lai īstenotu kopīgas aktivitātes gan lauksaimnieku informētībai un izglītošanai par ūdeņu aizsardzības jautājumiem (darbību ietekmi uz ūdeņiem, kāpēc nepieciešams īstenot pasākumus), gan ūdeņu aizsardzības pasākumu nepieciešamības skaidrošanai zemkopības politikas veidotājiem.

- Komunikācijas ar nozaru pārstāvjiem ir ļoti svarīgas, lai skaidrotu vides problēmas (informāciju par slodzēm, stāvokli) un veidoti izpratni par pasākumu nepieciešamību. Šāds skaidrojošais un izpratnes veidošanas darbs jāsāk jau savlaicīgi (lai būtu atbalsts pasākumu programmai un pasākumu īstenošanai).

Ostas – Ostu padome nākamo trešdien skatīs un apspriedīs sagatavotos rezultātus (kas tika prezentēti „Jūras Vides Padomes” sanāksmē 21.novembrī).

8. Pielikums: Rezultāti un materiāli no veiktajām aktivitātēm pasākumu programmas starptautiskai un reģionālai koordinācijai

Šajā pielikumā iekļauta tehniska rakstura informācija no atskaites periodā veiktajām aktivitātēm saistībā ar pasākumu programmas (PP) starptautisko un reģionālo koordināciju.

Turpmāk iekļauta:

1. informācija no K.Pakalnetes (SIA „AKTiiVS”) piedalīšanās JSD KIS „Economiskās un sociālās analīzes” (ESA) darba grupas sanāksmē š.g. 14.-15.oktobrī Briselē – ietverts K.Pakalnetes piezīmju apkopojums no šīs sanāksmes, kā arī sanāksmes dienas kārtība;
2. informācija no S.Strāķes (LHEI) piedalīšanās JSD „Datu apmaiņas un ziņošanas darba grupas” (WG DIKE) 10.sanāksmē 2014.gada 29.-30.septembrī Briselē – ietverta sanāksmes dienas kārtība un S.Strāķes komandējuma atskaite;
3. informācija no K.Pakalnetes organizētās skype sanāksmes ar kaimiņvalstīm š.g. 28.novembrī informācijas apmaiņai un koordinācijai attiecībā uz ekonomisko analīzi nacionālo PP izstrādei – ietverts galveno sanāksmes (diskusiju) rezultātu apkopojums un apkopojums valstu sniegtajai informācijai attiecībā uz diskutētajiem jautājumiem.

Atsevišķos failos pievienoti „Memo” no HELCOM GEAR IG PoM darba grupas skype sanāksmēm 2014.gada 21.augustā (piedalījās J.Aigars, LHEI), 15.septembrī (piedalījās J.Aigars, LHEI un K.Pakalnete, SIA „AKTiiVS”) un 12.decembrī (piedalījās J.Aigars, LHEI un K.Pakalnete, SIA „AKTiiVS”) un HELCOM GEAR darba grupas skype sanāksmes 2014.gada 12.decembrī (piedalījās K.Pakalnete, SIA „AKTiiVS”).

JSD „Economiskās un sociālā analīzes darba grupas (WG ESA) sanāksme 2014.gada 14.-15.oktobrī, Briselē

K.Pakalnetes (SIA „AKTiiVS”) piezīmes no dalības sanāksmē

Content

Action points from the last ESA meeting

ESA to support MS with development of PoM – “Background document summarising experiences with respect to the economic analysis for PoM”

Co-financing opportunities document (“MSFD EU Funding Mechanisms Co-financing Guidance”)

State of play with respect to development of the PoM in the MS

Exceptions (Art.14)

Best practice on public participation

Reporting on PoMs – update and discussion

Further actions and plans of the WG ESA

Individual communication with the ESA specialists from neighbouring countries on exchange of experiences and coordination at (sub)regional level

Annex: Agenda of the meeting

Abbreviations:

BAU – “business-as-usual” scenario, BD – background document, CEA – cost-effectiveness analysis, ESA – economic and social analysis, IA – impact assessment, MCA – multi-criteria analysis, MS – Member States, PoM – program of measures, RSC – Regional Sea Conventions.

All documents from the meeting are available at CIRCABC:

<https://circabc.europa.eu/w/browse/ea0cb307-8293-4dda-a307-1d3cb77cfee5>.

Action points from the last ESA meeting

See the BG document – presentation.

No comments on the action points.

ESA to support MS with development of PoM – “Background document summarising experiences with respect to the economic analysis for PoM”

See the document.

The document was circulated in summer. Changes since that time were highlighted. For instance:

- Role of the BAU in the PoM:
 - Supports the gap analysis (whether the gap remains).
 - We should not assume that the existing policies will be fully implemented if there is no sufficient evidence for this.
- New examples from practice are added.
 - CEA – France (results from 2014, 29.lpp), CEA with qualitative categories.
 - IA via MCA – France (results from 2014, 40.lpp), using MCA, 4 criteria.
 - Valuation study (with “Choice Experiment”) for assessing cost of degradation of the marine environment – Ireland (35.lpp).
 - Other information sources:
 - Study “Strategic Support for the OSPAR Regional ESA (OSPAR Commission; 2013)

Co-financing opportunities document (“MSFD EU Funding Mechanisms Co-financing Guidance”)

See the guidance document.

Message from the EC: EC is working intensively with the EU institutions that are responsible for these various funding instruments – that they become aware of the MSFD needs and these needs are considered under these funds (for the coming funding period). This type of work needs to be done also on the national level in each country if the money wants to be (re)allocate for the MSFD needs (e.g. the national MSFD authority should communicate with national institutions managing these funds).

State of play with respect to development of the PoM in the MS

See the BD document “ESA-10-2014/06” with a list of questions proposed for discussion.

[K.P. conclusion] From the proposed questions, countries could react on the Q1-3 only “On classification of measures”:

1. Regarding the distinction between categories of measures (1a, 1b, 2a, 2b): Do you have examples of measures you consider to report under each category?
2. What do you call a ‘measure’? E.g. are green deals seen as a measure? (green deals are treaties between industry (e.g. beach resorts) and government where they lay down agreements on what they will do to e.g. reduce the amount of marine litter on beaches.
3. How do you intend to assess the contribution of existing measures?

Many countries (like Latvia) are in the stage of assessing BAU policies, their contribution in reaching targets and the “policy gap” analysis. Only few countries (e.g. NL, FR, UK, DE) have managed work on the ESA for “new” measures.

Information from the neighbouring countries:

LT: First draft of PoM has been prepared as part of the previous project (ended in April of 2014). No further progress since that. Very few “new” measures are included (for each pressure/target with the “policy gap”) in the draft PoM. Thus there is limited need for the ESA (since no alternative options for comparison and prioritisation). New project is under preparation to finalise the PoM.

EE: The work started in August of 2014. Thus not much is done so far. The plan is to finish (with PoM for consultations) in April of 2015.

SE: Results from the “thematic groups” (for various env. targets) on “policy gap” analysis would come soon (coming weeks). The economist at the responsible authority (SWaM) has already information on some potential “new” measures, and he is starting technical data collection (e.g. on the costs).

FI: There was no representative from Finland in the meeting.

Exceptions (Art.14)

See the BD “Chapter 4 on exceptions for the CIS Recom.Doc. for PoM”.

Expected outputs from CIS in relation to exceptions:

- Chapter 4 on exceptions for the CIS Recom.Doc. for PoM (presented and discussed during the meeting).
- As part of the Reporting guidance: information on what MS will need to report on the Article 14.

[K.P. questions, suggestions and conclusions] **Concerning the chapter 4 for the CIS Recom.Doc. for PoM:**

1) For justifying Art.14.4 exceptions: “Costs are disproportionate taking into account risk to the marine environment” – against what the costs are weighted (“risk to the marine environment”)?

- ⇒ Risk of failing GES (deviation from/gap till GES).

⇒ In terms of economic assessment, the gap can be assessed via costs of degradation/foregone benefits (economic valuation of difference between the state in absence of measures and GES). But can be also qualitative description and quantitative assessments (without monetary assessments).

2) Concerning the Art.14.4 exceptions: (6.lpp) “(..)it will be essential to demonstrate the exceptions due to disproportionate costs will not affect GES”. The same also in the following table for Art.14.4 exceptions: “Avoid that the achievement of GES be permanently compromised”.

But the exceptions will affect GES – GES will not be reached if exception is applied (measures are not implemented).

⇒ EC: This is mistake. The text will be corrected.

3) Suggestion concerning the chapter overall – to add more information (e.g. from the paper “First considerations on Art.14 of the MSFD: exceptions”, May 2014) on basic conceptual issues of the Art.14.4 exceptions (“specific steps”, disproportionate costs”, “significant risk”).

⇒ EC: EC will look what could be added. No intention to make this chapter much longer as it is. But some additional explanatory information could be added.

4) Justifications for Art.14.4 exceptions: Disproportionate costs due to affordability reason – this justification is considered (taking into account experience from the WFD). How to justify it – no further information is/can be expected, this seems to be up to MS (experience from WFD could be used).

Best practice on public participation

See the BD document on workshop conclusions.

Relevant messages from the BD, presentation and further discussion:

- Early involvement (in particular stakeholder groups “affected” and involved in the decision-making e.g. sectoral institutions).
- Different groups of stakeholders (e.g. sectoral institutions, NGOs, wider public) – to have clear understanding on what wants to be presented and discussed with each group.
- Linking consultation processes of various policies (WFD, FD, MSP).
- Role of the ESA – ESA can provide relevant information for stakeholders.

Reporting on PoMs – update and discussion

See the presentation and BG document “Concept note on the reporting and assessment of the MSFD PoM”.

[from the Commission] General principles for the Reporting:

- Reporting based on “Key Types of Measures” (KTM).
- WFD reporting as a basis + MSFD specific measures (KTM).
- + (textual) explanations on specific issues of the MSFD PoM.

[K.P. conclusions]

Reporting on the ESA results

- ⇒ The ESA results will be asked to report only in the part “Text-based Country fiches” (not in the part “Data-based Reporting Sheets”) – see the information box 1 below.
- ⇒ These questions in relation to the ESA results will be checked by the Commission when conducting the Art.16 Assessment – see the information box 2. Thus, it is important that the work for developing the PoM ensures replies on these questions.

Relevance of the outcomes from the on-going work (project) in light of the reporting requirements

- ⇒ There are questions in the “Text-based Country fiches” (and as part of the Art.16 Assessment) on “inventory” of “existing measures”, assessing their contribution to reaching targets and gap till GES – the texts marked in blue in both following information boxes. These are among the main outcomes of the on-going work (project).

Box 1. On the basis of the “PoM Recommendation” of May 2014, the following “table of content” (and guiding questions in each section) is proposed for the **country fiches/factsheets**:

[K.P.: **ESA related question**; **questions related to the outcomes from the on-going work (project)**]

General questions

- 1. For each descriptor and associated targets, has a Programme of Measures been developed? (Y/N)**
- 2. Update of targets**
 - a. Did you modify the Environmental Targets after the Art. 12 assessment exercise? If ‘yes’ which targets were modified?
 - b. Did you set any operational targets that relate to concrete implementation measures to support their achievement (Annex IV (2))?
- 3. For each descriptor and associated targets, did you ensure that the PoM will achieve the environmental targets and GES?**
- 4. Exceptions? (only to be answered if ‘no’ is answered to question 3)**
 - a. Do you make use of any exception and if so, for what reasons?
 - b. Inventory of exceptions:
 - Exceptions under 14(1): describe...
 - Exceptions under 14(4): describe...
 - c. In case an exception has been identified,
 - Have the consequences of the exception(s) to the marine region of subregion of concern been addressed?
 - Has the adverse impact of the exception(s) on the marine waters of other Member States been mitigated?
 - Have ad-hoc measures been proposed to continue pursuing targets and GES?
 - Have ad-hoc measures been proposed to prevent further deterioration?

Specific questions

- 5. Inventory of existing measures**
 - a. Has an inventory of existing measures under other legislation been undertaken (including measures for which implementation is pending or on-going)?
 - b. Have you assessed to which extent the existing measures are sufficient to achieve GES and environmental targets? Has a gap analysis been made between baseline scenario (i.e. current status taking into account implementation of existing measures) and GES?
- 6. New measures**

- a. Have new measures been identified to bridge the gap between baseline scenario and the desired status of the marine environment (GES and targets)?
- b. When selecting new measures have you ensured that they are based on / taken into account:
 - Technical feasibility
 - Impact assessment (environmental, social and economic)
 - Cost-effectiveness analysis
 - Cost-benefit analysis
 - Sustainability, considering the environmental, social and economic impact of new measures
 - Risk on waters beyond their marine waters
- c. Have you designated marine protected areas covering the relevant biodiversity components? Will the spatial protection measures contribute to a coherent and representative network of marine protected areas covering the relevant biodiversity components?
- d. Have you taken consideration of maritime spatial planning when designing new measures?

(..)

Box 2. The preliminary set of headline assessment questions (Art.16 assessment by the Commission):

[K.P.: **ESA related question; questions related to the outcomes from the on-going work (project)**]

1. Has a public consultation been undertaken?
2. Has an inventory of existing measures under other legislation been undertaken (including measures for which implementation is pending or on-going)?
3. Has the MS assessed to which extent the existing measures are sufficient to achieve GES and environmental targets? Has a gap analysis been made between baseline scenario (i.e. current status taking into account implementation of existing measures) and GES?
4. Have new measures been identified to bridge the gap between baseline scenario and the desired status of the marine environment (GES and targets)?
5. When selecting new measures have MS ensured that they are based on / taken into account:
 - a. Impact assessment?
 - i. Environmental impact
 - ii. Social impact
 - iii. Economic impact
 - b. Cost-effectiveness analysis
 - c. Cost-benefit analysis
 - d. Technical feasibility
 - e. Sustainability, considering the environmental, social and economic impact of new measures
 - f. Risk on waters beyond their marine waters
6. Has the Member State designated marine protected areas covering the relevant biodiversity components?
7. Are the measures linked to maritime spatial planning?

8. Has the Member State considered the implications of its PoM on waters beyond its jurisdiction?
9. Are all pressures reported under Article 8 covered by the KTM of the PoM (existing or new)?
10. Are all targets reported under Article 10 covered by the KTM of the PoM (existing or new)?
11. Does the programme of measures (PoM) as a whole constitute an appropriate programme to meet the requirements of the MSFD (GES and targets)?
12. **If not and gaps have been identified, are these gaps justified by exceptions** (see Section 5.2 for more detailed assessment questions on exceptions)?

[K.P. question] **In light of regionally coordinated and joint regional measures – what and how we would need to report on this** (e.g. joint measures as part of the planned HELCOM Action Plan on Marine Litter)? It is not clear from the concept note.

- ⇒ EC: Yes this is not clear from the note. This will be further clarified (in the note). Overall idea is that MS would report such (joint regional) measures in the following way:
1. In the regional “roof report” (for the Baltic Sea developed as part of the HELCOM), which would explain regional coordination and also joint regional measures (more generally e.g. Regional Action Plan on Marine Litter).
 2. But concrete (regional) measures that are taken nationally would be reported in the national reporting sheets by KTM.

This is current idea of the EC. Will be further discussed with RSC. And explanation on this will be added in the “Concept note”.

KTM 38 “Research, improvement of knowledge base reducing uncertainty in the marine environment” – these are not “measures” according to the measures’ definition in the CIS Recom.Doc. for PoM, thus should not be reported. Why such measures are considered to be reported in the reporting sheets?

- ⇒ EC: Two reasons for including this type of measures as a separate KTM 38:
1. We need a type for picking-up various measures don’t fitting under other KTM.
 2. This would allow showing efforts taken concerning pressures/targets where the “policy gap” exists, but knowledge base needs to be improved before concrete measures can be taken. Otherwise EC would see the “policy gap” reported and couldn’t understand why there are no measures proposed for closing the gap.

Further actions and plans of the WG ESA

See also the presentation prepared at the end of the meeting (“Action points – ESA meeting”).

1) Further exchange of experiences on the ESA for PoM – brief questionnaire will be developed and filled by MS for exchanging experiences and lessons (lead by Rob, NL)

[K.P. suggestion] To include a question for exchange of experiences on applying and justifying Art.14.4 exceptions (due to the disproportionate costs). E.g. to what measures this type of exceptions is applied, concerning which pressures they are applied, how the “disproportionality” is justified (in very practical terms).

- ⇒ MS are invited to send questions to be included in the questionnaire to Rob (NL) within coming weeks. [K.P. will send the question above to Rob.]
- ⇒ **MS will be asked to provide their answers on the questionnaire by January 9.**

⇒ Rob (NL) will make synthesis for presenting in the next WG ESA meeting in March of 2015.

2) Next WG ESA meeting (provisionally) on 9-10 March of 2015, in Brussels.

3) WG ESA Work Program (WP)

The only uncompleted activity in the current WP is Task 4 „Develop a common understanding of how *ecosystem services* and the costs for inaction can be accounted or other approaches can be used when developing options for measures and/or to justify exemptions, including building on WFD methodologies and experience”. Since there were no volunteers for running this Task it is not done.

SE, UK, LV supports keeping this Task as relevant, but there are no volunteers to take the lead. SE representative will clarify at home if they could take the lead. Otherwise no clear plan how to proceed with this task at the moment.

The Commission informed that representatives from the MAES working group (“Mapping and Assessment of Ecosystems and their Services”) will come to the next WG ESA meeting and present their results.

No specific new activities agreed for the WP till the end of this year (beside the questionnaire on experiences).

Revising the WP:

- ⇒ Draft revised WP for consultations: will be sent to WG ESA members till 15th of February, 2015.
- ⇒ Discussing the WP at the next WG ESA meeting (in March).

Individual communication with the ESA specialists from neighbouring countries on exchange of experiences and coordination at (sub)regional level

K. Pakalniete had individual discussions on state of the work for developing the national PoM with participants from Sweden, Lithuania and Estonia.

Relevant notes concerning Sweden:

- It is planned to continue using the “Ecosystem Services Approach” also for the economic analysis for the PoM.
- Sweden considers application of the same approach as discussed for Latvia for the cost-effectiveness analysis (CEA) of new measures (the approach has been presented in the WG ESA “best-practice document” – the illustration of the national CEA approach in the Netherlands and Belgium).

Further activities for experience exchange and coordination of the ESA for national PoMs at the (sub)regional level

As part of the GES-REG project, a group of specialists working on the ESA for PoM was created for exchange of experiences and coordination. The group includes specialists from LV, LT, EE, FI and SE.

K. Pakalniete came up with proposal on further activities for the group. It was agreed:

- to have skype meeting in November of 2014 on the “baseline policies” in the national PoM;
- to discuss experiences from the ESA for “new” measures in January of 2015.

New persons expressed interest to join the group:

- Max Vretborn (SE, SWaM, working with the ESA issues of the MSFD PoM), max.vretborn@havochvatten.se
- Jurgita Prunskyte (LT, Lithuanian Environmental Protection Agency, responsible for the ESA issues of the MSFD PoM), j.prunskyte@aaa.am.lt

K. Pakalniute promised to send information to the group informing about the new participants, the proposed activities and their content-side and practical organisation.

Sanāksmes dienas kārtība



Marine Strategy Framework Directive (MSFD)

Common Implementation Strategy

Meeting of the

Working Group on Economic and Social Analysis (WG ESA)

1000-1800: 14 October 2014

0930-1300: 15 October 2014

DG Environment (Room C), 5 avenue de Beaulieu, B-1160 Brussels

Agenda item:	1
Document:	ESA 10-2014 / 01v2
Title:	Agenda
Prepared by:	UK / SE / DG Env co-chairs
Date modified:	08/10/2014
Documents available under:	Circabc ("Communication and Information Resource Centre for Administrations, Businesses and Citizens"): https://circabc.europa.eu/w/browse/ea0cb307-8293-4dda-a307-1d3cb77cfee5 (if the link does not lead directly to the relevant folder of the Marine Strategy site, try clicking again on the link after having logged in on circabc)

AGENDA

Time	Item	Agenda item	Documents
Tues. 14 October			
1000	1.	Opening of the meeting and Adoption of the Agenda	ESA 10-2014 / 01 Agenda
1010	2.	Action points from the last ESA meeting	ESA 10-2014 / 02
1020	3.	Economic analysis to support Member States with the development of the programme of measures for the Marine	ESA 10-2014/03

Time	Item	Agenda item	Documents
		Strategy Framework Directive	
1120		4. Cofinancing opportunities document.	ESA 10-2014/ 04
		5. Update on EMFF and ERDF funding 2017-2020: presentation	
1230	Lunch		
1400		6. Draft recommendation on POM: - state of play with respect to the Programs of Measures in the various MS/RSCs- presentation and discussion - discussion on the need to update chapter VII in view of the best practice document - exceptions : next steps	ESA 10-2014/07 ESA 10-2014/05
		7. Further implementation of work programme	CIS work programme annex with Working group mandate ⁹⁵
1730	Close of day		
Wed. 15 October			
0930		8. Reporting on POMs- update and discussion	ESA 10/2014/06 and DIKE POM document ⁹⁶
1030		9. Exchange of best practice on public participation: report from the public participation workshop and ad hoc activity from ESA	See workshop conclusions ⁹⁷
1130		10. Any Other business - Report from the UNEP resource panel workshop on resource efficiency in the marine sector	
1300	Close of meeting		

⁹⁵ https://circabc.europa.eu/d/d/workspace/SpacesStore/9a4d2960-16ec-4e21-b949-c8f06035b8dd/MSFD_CIS_future_work_programme_2014_-_beyond_-_final.pdf

⁹⁶ https://circabc.europa.eu/d/a/workspace/SpacesStore/8e2c3682-0d91-4141-a7a4-e5139f96433d/DIKE_10-2014-03_MSFDArt13_PoMReportingConcept.docx

⁹⁷ https://circabc.europa.eu/d/d/workspace/SpacesStore/6847e4c9-0204-477e-a7c9-f39078dda3e7/Take_home_messages_PP-23092014_.pdf

JSD „Datu apmaiņas un ziņošanas darba grupas”(WG DIKE) sanāksme 2014.gada 29.-30.septembrī, Briselē

Sanāksmes dienas kārtība



Marine Strategy Framework Directive (MSFD)

Common Implementation Strategy

10th meeting of the Working Group on Data, Information and Knowledge Exchange (WG DIKE)

1400-1800: 29 September 2014

0900-1800: 30 September 2014

Conference Centre Albert Borschette (CCAB), Rue Froissart 36, B-1040 Brussels

Agenda item:	1
Document:	DIKE_10-2014-01rev2
Title:	Draft agenda
Prepared by:	DG Environment
Date prepared:	26/09/2014
Documents available under:	Circabc ("Communication and Information Resource Centre for Administrations, Businesses and Citizens"): https://circabc.europa.eu/w/browse/9831e8fd-e27c-4193-9bd8-1518c8e3b948 (if the link does not lead directly to the relevant folder of the Marine Strategy site, try clicking again on the link after having logged in on circabc)

AGENDA

Time	Item	Agenda item	Documents
Monday 29 September: CCAB, Room AB/1B			
1400	1	Opening of the meeting and Adoption of the Agenda	DIKE_10-2014-01rev2 (Draft Agenda)
1410	2	Update on Common Implementation Strategy activities of relevance to WG DIKE <ul style="list-style-type: none">• Report on the Marine Directors' meeting (5-6 June 2014)• Report on MSCG (12-13 May 2014)• Report on relevant issues of WG GES (17-18 March 2014), DG GES (17-18 June 2014) and WG ESA (2-3 April 2014)	9thDIKEminutes

Time	Item	Agenda item	Documents
		<ul style="list-style-type: none"> Minutes of 9th meeting of WG DIKE 	
1430	3	Article 12 follow-up <ul style="list-style-type: none"> Art. 12 assessment follow-up, including on geographic data and development of future reporting needs EEA baseline and JRC in-depth assessments – update 	
1500	4	Reporting on Art. 11 (2014 monitoring programmes) <ul style="list-style-type: none"> Reporting issues of Member States (if any) Methodology for Art. 12 assessment on monitoring programmes 	DIKE_10-2014-02 (Art. 12 assessment of Art. 11)
1630		Coffee	
1700	5	Reporting on Programme of Measures (Art. 13) <ul style="list-style-type: none"> Development of reporting requirements, including links to WFD reporting 	DIKE_10-2014-03 (Art. 13 PoMs reporting concept)
1800		Close for the day	
Tuesday 30 September: CCAB, Room AB/0B			
0900	5	Art. 13 reporting continued <ul style="list-style-type: none"> Development of reporting requirements (continued) Process/timelines for their further development 	
1100		Coffee	
1130	6	Review of GES Decision and MSFD Annex III <ul style="list-style-type: none"> Update on process for technical reviews of GES Decision by JRC and ICES Development of common lists of pressures and activities (Annex III review) 	DIKE_10-2014-04 (MSFD Annex III revision)
1230		Lunch	
1330	7	Streamlining of reporting, including links to data access process <ul style="list-style-type: none"> Review of RSC data holdings and data management, including outcomes of TG Data meeting (29-30 April 2014) on Descriptors 5, 8 and 9. Development of a marine data and information schema Future work including streamlining of reporting for 2018, RSC roof reports and improving data management in RSCs (OSPAR & HELCOM pilots) INSPIRE marine pilot Reviews of relationships to other Directives and conventions – potential for streamlining and Joint Workshop on 2-3 December 2014 	DIKE_10-2014-07 (TG-DATA report) DIKE_10-2014-05 Cover note; RSC Data Report DIKE_10-2014-06 (INSPIRE marine pilot)
1600		Coffee	
1620	8	Marine Knowledge 2020	DIKE_10-2014-08 (MSFD-EMODnet)

Time	Item	Agenda item	Documents
		<ul style="list-style-type: none"> Impact assessment and Blue Growth Communication Developing linkages to EMODnet – outcomes of meeting with EMODnet Secretariat and project leads (9 September 2014) and future developments 	meeting)
1650	9	Any other business	
1700		Close of meeting	

S.Strāķes (LHEI) komandējuma atskaite

- Komandējumā devās: Solvita Strāķe
- Ieņemamais amats komandējuma laikā: LHEI Jūras monitoringa nodaļas Hidrobioloģijas laboratorijas vadītāja
- LHEI rīkojuma Nr. **68-S (26.09.2014)**
- Norises vieta: Brisele, Beļģija, 2014.gada 29.-30. septembris
- Mērķis: Piedalīties Jūras stratēģijas pamatdirektīvas 2008/56/EK (MSFD) Datu apmaiņas un ziņošanas darba grupas WG DIKE 10-tajā sanāksmē.

Komandējuma rezultāti, secinājumi, nepieciešamā turpmākā rīcība:

<p>Svarīgākās apspriestās tēmas:</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Situācija saistībā ar Art. 12 zinošanu attiecībā uz ģeogrāfiskajiem jautājumiem. Eiropas Komisija (EK) vērtējusi vai dalībvalstis tās jurisdikcijā esošos ūdeņus ir ziņojušas saskaņā ar 3.panta (1) definīciju; identificējusi vai pastāv nepilnības vai pārklāšanās ar kaimiņos esošajām ES dalībvalstīm un, iespējams, ne-ES dalībvalstīm, kas var ietekmēt Jūras stratēģijas pamatdirektīvas īstenošanu; identificējusi iespējamās datu tehniskās problēmas. Atsevišķām dalībvalstīm, kā, piemēram, Latvijai saskaņā ar Ūdens struktūrdirektīvu ir ziņotas lielas pārejas ūdeņu teritorijas Rīgas līcī. Šobrīd pārejas ūdeņi netiek ņemti vērā Jūras stratēģijas pamatdirektīvas ziņojumos. EK konstatējusi ka daudzām dalībvalstīm ir ziņotas neprecīzas tās jurisdikcijā esošo ūdeņu robežas, tās gan pārklājas ar citu dalībvalstu ūdeņiem, gan veidojas tukši laukumi, kas nepieder nevienai dalībvalstij. EK ieteikums ir dalībvalstīm pārbaudīt savus GIS failus, lai novērstu esošās robežu nesaskaņas. ○ Situācija saistībā ar Art. 11 zinošanu (2014.gada monitoringa programma). EK atgādina, ka dalībvalstīm līdz 2014.gada 15.oktobrim ir jānoziņo monitoringa programma saistībā ar MSFD izpildi. Savos ziņojumos EK aicina dalībvalstīm ievērot konsekvenci, kas attiecas uz ziņojuma failu noformēšanu. Tas ir īpaši svarīgi ja sistēmā faili tiek ievadīti vairākas reizes. EK uzslavē Beļģiju, kas jau 26.septembrī noziņojusi par savu monitoringa programmu, pārejās dalībvalstis ir procesā. EK iepazīstina kā metodoloģiski tiks vērtētas dalībvalstu monitoringa programmas. EK vēlētos no dalībvalstīm vairāk konsekvences un lielāku salīdzināmību, jo iepriekšējie ziņojumi rāda, ka katras dalībvalsts ziņojumi var būtiski atšķirties savā starpā. Sākumā EK vērtēs kopsavilkumu par galvenajiem elementiem dalībvalstu monitoringa programmās (raksturlielumu pārklājumu ģeogrāfiskajos rajonos, mērķiem u.c.). Vērtēs pamatojumu un plānu kā dalībvalstis plāno risināt nepilnības. Tālāk EK plāno detalizētāk vērtēt katru no 13 monitoringa apakšprogrammām vai tās ir izstrādātas pietiekami labi, lai sasniegtu labu vides stāvokli (GES). ○ Situācija saistībā ar Art.13. ziņošanu. MSFD pasākuma programmas ziņojuma prasības balstīsies uz MSFD monitoringa programmas dokumentiem, MSFD pasākuma programmas rekomendācijas dokumentiem un 2016.gadā izstrādātajām Ūdens struktūrdirektīvas ziņojuma
---	---

	<p>vadlīnijām, kas ietver definētus galvenos pasākuma veidus. Pasākumu programma tiks vērtēta divu veidu kategorijās – esošie pasākumi saistībā ar citiem politikas instrumentiem, piemēram, Ūdens struktūrdirektīvas izpildē jau ieviestie pasākumi, un jauni papildus pasākumi, kas nepieciešami, lai sasniegtu labu vides stāvokli saistībā ar MSFD. Tā piemēram, MSFD jauni pasākuma programmas pasākumi būs saistībā ar zemūdens troksni, cietajiem atkritumiem jūrā u.c. Dalībvalstu sagaidāmie rezultāti būtu uz datiem balstītas ziņojumu lapas. Plānots, ka pasākuma programmas koncepts tiks izstrādāts līdz 2014. gada oktobra beigām un dalībvalstis aicinātas iesaistīties tā izstrādāšanā.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Jūras stratēģijas pamatdirektīvas III pielikuma pārskatīšana. EK iepazīstina dalībvalstis ar potenciālajām izmaiņām MSFD III pielikumā. Izmaiņas skar antropogēnā spiediena definīciju un aktivitāšu sarakstu. ○ Datu ziņošanas racionalizācija, ieskaitot saites uz datu piekļuvi. Sniegts īss pārskats par 2014.gada 29.-30. aprīlī notikušās TG Datu darba grupas sanāksmes rezultātiem. Kopumā dalībvalstis ir apmierinātas ar spēkā esošo sistēmu attiecībā uz OSPAR un HELCOM neierobežoto piekļuvi datiem, tajā pašā laikā paredzot mehānismu kā atkārtoti izmantot tos pašus datus citā kontekstā. Šobrīd tas neesot iespējams attiecībā uz UNEP / MAP un Melno jūru kur piekļuve datiem ir ierobežota. Tomēr dažas valstis atbalsta ES ziņojot par datu pieejamību caur Eionet sistēmu. EK iepazīstina ar ideju veidot jūras informācijas sistēmu. Visdrīzāk tas būs veidots kā visaptverošs informācijas modelis nevis kā milzīga datu bāze. EK sniedz īsu pārskatu par INSPIRE Marine Pilot projektu, kur galvenais uzsvars ir izvērtēt INSPIRE direktīvas ieviešanu un MSFD datu prasību savietojamību.
Pasākumā piedalījās:	EK pārstāvji, ES dalībvalstu pārstāvji, ICES un HELCOM pārstāvji
Galvenie pasākuma rezultāti, komandējuma devums LHEI:	
<p>Padziļināta izpratne par Art. 11., Art. 12., Art. 13. ziņošanas jautājumiem, veicamajiem uzdevumiem un termiņiem.</p> <p>Turpmākais darbs</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ja dalībvalstīm ir grūtības ar Art. 11 ziņošanu un failu ielādi saistībā ar servera problēmām, tad nekavējoties to ziņot EK. 2. Dalībvalstis savstarpēji saskaņo GIS datu precizitāti savās jūras teritorijas robežās. 3. Dalībvalstis līdz 17.oktobrim veic rakstisku atbildi par MSFD pasākuma programmas koncepta melnrakstu. 4. Dalībvalstis ir aicinātas pārbaudīt nacionālo kontaktpersonu sarakstu INSPIRE projektam un sakontaktēties, lai tālāk koordinēti veiktu darbu. 	
Pasākuma materiāli pieejami:	<p>Documents<https://circabc.europa.eu/w/browse/d6dd7f5f-5d3a-45a3-967f-eae223a13c78> (interest group Marine Strategy<https://circabc.europa.eu/w/browse/326ae5ac-0419-4167-83ca-e3c210534a69></p> <p>(Category: Environment<https://circabc.europa.eu/w/browse/d4470620-1d93-41c6-86b0-9b2e667211ae>).</p>
Kam vēl var interesēt informācija par pasākumu:	VARAM, Zemkopības ministrijai, LVĢMC
Kādi materiāli jā sagatavo, izpildes termiņš:	Nav

(nosūtīts elektroniski)

20.10.2014.

Skype sanāksme ar kaimiņvalstīm (28.11.2014) par ekonomisko analīzi JSD PP izstrādei

Sanāksmes galveno rezultātu apkopojums (sagatavoja K.Pakalniete)

Participants: Tea Nommann, SEIT (EE), Soile Oinonen, SYKE (FI), Daiva Semeniene, APPC (LT), Kristine Pakalniete, AKTiiVS Ltd. (LV), Max Vretborn, SwAM (SE).

Main conclusions

Descriptors (D) where the gap/risk of failing GES is identified and new measures are analysed:

- Gap is identified/new measures are analysed for wide range of D. But gaps in knowledge base for/uncertainties in the risk assessment are noted by all the countries.
- Common D where new measures are/could be analysed (in at least 4 of the 5 countries) seems to be **D2, D5, D8** and probably D1, D10 (and D4?).

What policies are accounted in the BAU (for assessing the gap/risk of achieving GES):

- Similar general approach for treating "existing" policies. "Categorised" (1a/1b/possible 2a) only in Latvia, but similar principles are applied overall in all the countries (in EE the analysis could be further complemented).
- Forthcoming EU policies are seen as part of the BAU (as "1b", e.g. forthcoming EU Regulations; measures of existing policies with on-going/planned implementation in the BAU time frame, such as additional measures under the new CFP).
- The 2nd WFD RBMPs/PoMs are seen as the BAU policy overall from the perspective of the MSFD (although under discussion still in EE).
- HELCOM policies are accounted in FI, LV and SE (e.g. BSAP and Ministerial Declarations, incl. Recom. coming from these). But part of measures has unclear/uncertain implementation (seen as "possible 2a" measures in LV, SE). In EE not fully decided which of the HELCOM policy frameworks/measures could be accounted in the BAU. Not accounted so far in LT.
- There are measures of "existing"/on-going policies with unclear/uncertain implementation status that are seen as "source of possible 2a" measures (e.g. from HELCOM Recom., BWM convention in LV, SE).

ESA of new measures (Art.13.):

- Types of the ESA: CEA and CBA are conducted/planned in all the countries, although simple MCA might also be done in some countries (LV, EE?).
- Qualitative and semi-quantitative approaches, based on expert judgement are (or expected to be) used largely for the ESA.
- Concerning the CEA:
 - CEA is completed in FI and almost completed in SE (involving expert judgement in both countries, assessing the CE in probabilistic terms in FI).
 - Experiences from the EU "Best Practice Document" have been considered concerning the CEA (e.g. the BE approach for CEA in SE, LV). Similar approaches (qualitative/semi-

quantitative approaches, based on expert judgement) might be followed also in EE and LT.

- CBA conducted in SE so far (based on the “ecosystem services” (ES) approach). CBA planned/proposed also in all other countries. CBA is considered on “broader” scale (ES, pressures, env. problems), using available quantitative/monetary benefit estimates (no new benefit data collection/studies specially for the PoM).

Proposed further activities

- Next "round" of exchange is proposed in January (end of January/beginning of February?). When there is progress towards the ESA of new measures in EE, LT, LV and less intense time for FI and SE (the ESA work completed/results submitted for public consultations).
- Possible topics for discussing could include, for instance, MCA of new measures (e.g. what criteria are considered), justifying exceptions (according to Art.14.4 based on disproportionate costs).
- The Excel table prepared before and during this meeting could be reviewed and updated by the countries before the next discussion that would allow specifying issues for discussing and could be used as basis for the discussion.
- Tea (EE) agreed to volunteer organising this “round” of exchange (and coordination).

Valstu sniegtā informācija attiecībā uz sanāksmē diskutētajiem jautājumiem (sagatavoja K.Pakalniete)

Results from the skype meeting on regional (EE, FI, LT, LV, SE) information exchange and coordination for the ESA of national MSFD PoM

On Friday, November 28 (2014)

No	Discussed issues	EE	FI	LT	LV	SE
1	For which Descriptors (D)/ Env.targets/ Pressures the gap is identified and new measures are analysed	<p>Initial gap analysis by experts (whether the BAU M. would allow reaching targets) was conducted. But it was concluded that the targets should be more quantified. => Revising targets (till mid of Dec.). => Reviewing the gap analysis results (outcome planned in January).</p> <p>The first results indicated gap for D2, D4, D5, D6, D11.</p>	<p>All descriptors. 35 new measures were proposed.</p>	<p>First results by previous project (~year ago): Add. M. were proposed for all D (red and yellow ones - explained below). The gap (based on expert judgement) was identified: red for D1, D2, D3, D4, D8; yellow (not fully clear) D5, D6, D7, D10, D11. D9 not assessed due to not enough knowledge. But the "colour" is not the same for all indicators of the same D. => If any of indicators of D is red, this D is classified as red.</p>	<p><u>Preliminary internal results (consultations are on-going, maybe results could be complemented next year).</u> Assessment approach: according to national methodology; for the "risk assessment" - adapted ODEMM approach, semi-quantitative, based on expert judgement. D with risk of failing GES: D1, D2, D8, (?) D5, D10... (results will be available next year). BUT uncertainty of the assessment is high for the most D. Risk assessment could be made next year for D5 (when WFD 2.PoM is completed) and for D10 (when there is more progress at HELCOM level as part of developing the "joint" regional Action Plan). D4, D7 and D11 would not be assessed due to insufficient knowledge.</p>	<p>New M. are analysed for D1, D2, D3, D5, D7, D8, D9, D10. But it is concluded that more knowledge is needed before new M. can be proposed/justified. For D4 and D6 new M. could not be proposed at this stage (due to lack of knowledge).</p>
2	Which policies are accounted in the BAU (when assessing the "policy gap" - the risk of failing GES)	<p>No systematic analysis of the BAU policies and M. for the first gap analysis (and it was found as a problem, since experts didn't have joint "information base" when developing the assessment). GES-REG project's "inventory of BAU policies" was reviewed (for pressures covered there).</p>	<p>The BAU policies included national and international policies and legislation as well as the new measures planned within the WFD.</p>	<p>Existing EU policies. Also some new (expected) policies (e.g. Regulations).</p>	<p><u>Mainly M. under international policy frameworks (PF), very few national ones (for physical pressures).</u> <u>Existing and forthcoming M.</u> (e.g. from the proposal for new EU Regulation on IAS; from the new CFP and CAP). <u>2nd RBMPs (PoMs) of WFD</u> are seen as part of the BAU, but they are not completed yet (thus the risk assessment for D5 is not completed yet). !!! Not all M. of the PFs included in the BAU are accounted as the BAU M. - when (1) not enough certainty for assuming M. implementation (this is, in particular, concerning HELCOM PFs, EU Strategies), and/or (2) M. are not yet enough clear that their effect can be assessed and accounted in the BAU (e.g. under forthcoming PF).</p>	<p>Qualitative approach for evaluation of the policies. International (EU) policies, existing, but also 1b M. M. under BWM convention - possible new M.</p>

No	Discussed issues	EE	FI	LT	LV	SE
2.1	Incl., which HELCOM policy frameworks/ documents are accounted in the BAU	Part of M. is not implemented. Needs to be sorted out how to deal with them in light of the BAU.	BSAP + its 2013 update.	Were not looked so far.	HELCOM BSAP, HELCOM Recom. under BSAP and Minist.Decl.!!! But assessment of "implementation effectiveness" of these measures shows that <u>only limited part of these M. can be accounted as the BAU M.</u>	There are M. with unclear expected implementation status (e.g. from HELCOM, OSPAR policies). Some of these M. could go as possible new M. in the MSFD PoM.
2.2	WFD	Under discussion.	BAU	BAU	BAU	BAU
3	Time schedule of work for the ESA of new measures (M.)	A list of possible new M. could come at the end of January . The ESA should be completed: CEA end of Febr; CBA end of March; estimates of costs of PoM incl., funding issues, end of April. Start of consultation at the end of May.	Preliminary analysis (CEA) is done, since public consultations start in January. Results available at Finish, although might be published in ENG in January. CBA is not done yet (still needs to be decided).	ESA (Art.13.3) was not done as part of the previous project. A further project for completing the PoM could be started soon.	Not started yet. Possible timing – 1st half of 2015. Time schedule and content of work will depend on funding, which is not known yet (might be known to the beginning of 2015).	The ESA is close to completing. Public consultations start in February.
4	Types and examples of new measures (M.) analysed as part of the ESA e.g. in relation to what (other) policies' processes; what types of measures (see the attached comment); examples of measures.	A list of possible new M. is not available yet (planned to the end of January).	1) Decrease of oil accident risks in the STS operations by tighter regulation in the Finnish waters 2) Promote LNG as fuel for ships and provide the necessary infrastructure 3) Drugs at sea study, 4) Reduction of small scale dredging by increasing public wharfs, 5) Production of material for education and communication about the state of and pressures on the marine environment.	New M. were proposed concerning all D (red and yellow ones).	Identification of possible new M. is planned at the beginning of next year. Analysis of the "existing and planned policies" shows that they might be first of all taken from M. "which build on existing implementation processes" (2a) of (1) EU legislation and (2) HELCOM. Results of the analysis provide list of such ("possible 2a") measures. The list could be used for developing first ideas/ proposals on new M. These ideas/ proposals could be given for consultations with sectoral institutions/ experts (to select the list which would be afterwards analysed according to Art.13.3).	

No	Discussed issues	EE	FI	LT	LV	SE
5	Types of the ESA conducted (e.g. CEA, MCA, CBA, IMA)	Not done so far. Planned: CEA, CBA, MCA (?)	CEA, based on expert judgement. 6 structured group interviews, total number of experts 44.	Not done so far. Should include CEA and CBA (using assessments/ estimates collected as part of the previous project).	Planned, if time and funding allows: CEA, MCA, CBA.	CEA, CBA.
6	Practical approaches, information sources, problems/limitations:					
6.1	Cost-effectiveness analysis (CEA)	CEA: Similar approach as discussed for other countries could be considered (e.g. qualitative/semi-quantitative categories/scores, based on expert judgement).	Effectiveness and costs are defined using a discrete probability distribution. Effectiveness is defined as the probability of a given measure to bridge the gap between the present status and the GES. Costs we defined as total costs during the PoMs period 2016-2022. Costs: some cost estimates that are available from studies, expert knowledge (about scale of the costs).	CEA: Similar approach as discussed for other countries could be considered (e.g. qualitative/semi-quantitative categories/scores, based on expert judgement).	<u>(Proposed approach)</u> Qualitative/ semi-quantitative, based on expert judgement. On the single measures' level, M. analysed by the main pressures (linked to env.targets). Consultations with sectoral experts and stakeholders are considered (e.g. concerning the costs). Some data collection for the costs might be done (if funding and time allows). Similar approach like in NL and BE for CEA (presented in the WG ESA "Best practice" document) could be tried.	CEA (Similar approach to NL/BE), semi-quantitative, expert judgement. Costs: data are collected as much as possible. For some M. quantitative estimates, for some qualitative. Bet for the CEA - qualitative assessments are used.
6.2	Multi-criteria analysis (MCA)		Descriptors 1,4,5,8,9 were selected for the cost-efficiency analysis, but they were given same weight.		<u>(Proposed approach)</u> Qualitative/ semi-quantitative, based on expert judgement. On the single measures' level, M. analysed by the main pressures (linked to env.targets). Consultations with sectoral experts and stakeholders are considered (for assessing various impacts). Possible criteria/impacts may include: costs, effect, CE, funding availability, stakeholder acceptance, benefits, uncertainty in impacts' (costs, effects) assessments.	

No	Discussed issues	EE	FI	LT	LV	SE
6.3	Cost-benefit analysis (CBA)	(Planned) Using valuation studies conducted as part of the GES-REG project.	CBA might be asked (not done so far).	Collection of data/studies on benefits was done as part of the previous project. Monetary benefits from achieving GES concerning 3 indicators have been estimated (in relation to eutrophication based on the BalticSUN study; assessing avoided damage caused due to by-catch & fishing; assessing avoided damage to marine birds caused by oil pollution).	<u>(Proposed approach)</u> For selected pressures/env. problems (e.g. eutrophication, alien species, biodiversity). Using estimates from valuation studies in Latvia (e.g. GES-REG CE study), information from literature, some data collection on the costs, other costs and benefits described qualitatively. Assessment of the benefits may include also some analysis according to the "ecosystem services" approach.	CBA - based on "ecosystem services" (ES) approach. Some of the results are available. (Enveco is involved), in Swedish (Max could exchange these results). Overall approach: Status of ES in 2020/2050 if reaching GES. Final ES are considered for valuation. Assessment/valuation of benefits with various existing data.
6.4	Other	-	-	-	-	-
7	Relevant (further) issues for coordination	Criteria used as part of the MCA. Exceptions (Art.14.4. - based on disproportionate costs).		Criteria used as part of the MCA. Exceptions (Art.14.4. - based on disproportionate costs).	Exceptions (Art.14.4. - based on disproportionate costs).	
8	Proposals for further activities on exchange and coordination	(See the proposed possible next steps.)		(See the proposed possible next steps.)	(See the proposed possible next steps.)	